

2019

کتاب آموزشی

SQL Server 2019

مؤلف: فرشید بابجانی زاده

سرشناسه: بابجانی زاده، فرشید، ۱۳۶۵

عنوان و نام پدیدآور: کتاب آموزشی SQL Server 2019 / فرشید بابجانی زاده

مشخصات نشر: 3isco.ir

مشخصات ظاهری: ۴۶۳ ص

شابک:

وضعیت فهرستنامه‌ی: فیبا

موضوع:

موضوع:

: PIR کنگره رده‌بندی

: رده‌بندی دیویی:

شماره کتاب‌شناسی ملی:

تەقىم:

روح بىند مادرم ...

فهرست

۱۱.....	مقدمه
۱۳.....	فصل اول
۱۳.....	مباحث بنیادی پایگاهداده
۱۳.....	۱-۱ بررسی اولیه
۱۳.....	۱-۱-۱ داده چیست
۱۴.....	۱-۱-۲ اطلاعات چیست
۱۴.....	۱-۱-۳ موجودیت چیست
۱۵.....	۱-۱-۴ پایگاهداده چیست
۱۵.....	۱-۴-۱ ویژگی های داده در پایگاهداده
۱۶.....	۱-۴-۲ روش های ذخیره داده
۱۷.....	۱-۴-۳ سیستم پایگاهداده (database system)
۱۷.....	۱-۴-۴ عناصر اصلی سیستم پایگاهداده
۱۸.....	۱-۴-۵ مزایا و معایب سیستم های پایگاهداده
۱۹.....	۱-۵ سیستم مدیریت پایگاهداده
۱۹.....	۱-۵-۱ وظایف سیستم مدیریت پایگاهداده
۲۰.....	۱-۵-۲ تراکنش
۲۱.....	۱-۵-۳ اجزای سیستم مدیریت پایگاهداده
۲۲.....	۱-۶-۱ انواع سیستم های مدیریت پایگاهداده
۲۲.....	۱-۶-۱-۱ سیستم مدیریت پایگاهداده توزیع شده
۲۳.....	۱-۶-۱-۲ سیستم مدیریت پایگاهداده بلاذرنگ
۲۳.....	۱-۶-۱-۳ سیستم مدیریت پایگاهداده تحمل پذیر خط
۲۳.....	۱-۶-۱-۴ سیستم مدیریت پایگاهداده امن
۲۴.....	۱-۶-۱-۵ سیستم مدیریت پایگاهداده ناهمگون

۶-۱-۱-۱ سیستم مدیریت پایگاهداده چندرسانه‌ای	۲۴
۶-۱-۱-۲ سیستم مدیریت پایگاهداده متحد	۲۴
۶-۱-۱-۳ کاربران پایگاهداده	۲۴
۶-۱-۱-۴ تحلیل گران سیستم	۲۴
۶-۱-۱-۵ طراحان پایگاهداده	۲۴
۶-۱-۱-۶ پیاده سازان برنامه‌های کاربردی	۲۵
۶-۱-۱-۷ مدیر پایگاهداده	۲۵
۶-۱-۱-۸ کاربران نهائی	۲۵
۶-۱-۱-۹ دیکشنری داده	۲۶
۶-۱-۱-۱۰ XML پایگاهداده	۲۶
فصل دوم	۲۷
۲-۱ پیادهسازی SQL Server 2019	۲۷
۲-۲ نیازمندی‌های SQL Server 2019	۲۷
۲-۳ نصب و راهاندازی SQL Server 2019 در ویندوز	۳۰
۲-۴ دسترسی از طریق شبکه به SQL Server	۴۱
۲-۵ نصب و راهاندازی SQL Server 2019 در لینوکس Ubuntu	۵۰
فصل سوم	۶۱
۳-۱ آشنایی با پایگاهداده	۶۱
۳-۲ ایجاد پایگاهداده و کار با آن	۶۱
۳-۳-۱ ایجاد پایگاهداده	۶۱
۳-۳-۲ ایجاد جدول در دیتابیس	۶۳
۳-۳-۳ انواع Data Type در جداول	۶۶
۳-۴ حذف دیتابیس در SQL Server	۷۰

۷۱	۳-۱-۵ تعریف پرس و جو یا SQL Query در
۷۱	۳-۱-۵-۱ بررسی دستور SELECT
۷۵	۳-۱-۵-۲ بررسی دستور Insert
۷۶	۳-۱-۵-۳ بررسی دستور Update
۷۷	۳-۱-۵-۴ بررسی دستور DELETE
۷۸	۳-۱-۵-۵ بررسی دستور WHERE
۸۰	۳-۱-۵-۶ بررسی دستور OR و AND
۸۲	۳-۱-۵-۷ بررسی دستور LIKE
۸۴	۳-۱-۵-۸ بررسی دستور BETWEEN
۸۶	۳-۱-۵-۹ بررسی دستور IN
۸۶	۳-۱-۵-۱۰ بررسی دستور TOP
۸۸	۳-۱-۵-۱۱ بررسی دستور MIN and MAX
۹۰	۳-۱-۵-۱۲ بررسی دستور AVG, COUNT و SUM
۹۲	۳-۱-۵-۱۳ بررسی Wildcards
۹۴	۳-۱-۵-۱۴ بررسی دستور Aliass
۹۵	۳-۱-۵-۱۵ بررسی دستور GROUP BY
۹۷	۳-۱-۵-۱۶ بررسی دستور HAVING
۹۷	۳-۱-۵-۱۷ بررسی PRIMARY KEY
۹۹	۳-۱-۵-۱۸ بررسی JOIN در SQL
۱۰۷	۳-۱-۵-۱۹ بررسی دستور synonym
۱۱۰	۳-۱-۶ کار با View در SQL
۱۱۷	۳-۱-۷-۱ بررسی FileStream در SQL Server
۱۲۱	۳-۱-۷-۱ ایجاد دیتابیس برای استفاده از FILESTREAM
۱۲۴	۳-۱-۷-۲ ایجاد جدول در دیتابیس FILESTREAM

۱۲۶	۳-۱-۸ ارتباط با SQL از طریق Visual Studio
۱۲۸	۳-۱-۸-۱ ایجاد دیتابیس از طریق دستورات در Visual Studio
۱۳۰	۳-۱-۸-۲ ایجاد دیتابیس از طریق ابزار Visual Studio
۱۳۳	۳-۱-۸-۳ ایجاد فرم در Visual Studio و ثبت اطلاعات در جدول SQL
۱۳۶	۳-۱-۹ واردکردن فایل اکسل در SQL
۱۴۰	۳-۱-۱۰ برسی دستور Stored Procedures
۱۴۲	۳-۱-۱۰-۲ تغییر یک Stored procedure
۱۴۳	۳-۱-۱۰-۳ حذف یک Stored procedure
۱۴۴	۳-۱-۱۰-۱ استفاده از پارامتر در دستور Procedure
۱۵۱	۳-۱-۱۱ برسی SQL Server در Trigger
۱۵۳	۳-۱-۱۲ توابع در SQL Server 2019
۱۵۷	۳-۱-۱۲-۱ توابع اسکالر در SQL Server
۱۶۰	۳-۱-۱۲-۲ توابع تاریخ یا Date
۱۹۸	۳-۱-۱۲-۳ توابع رشته‌ای
۲۱۹	۳-۱-۱۲-۴ توابع سیستمی
۲۳۵	فصل چهارم
۲۳۵	امنیت در SQL Server
۲۳۵	۴-۱ روش‌های احراز هویت
۲۳۶	۴-۲ ایجاد کاربر و اعطای دسترسی به آن
۲۴۶	۴-۳ ایجاد کاربر از طریق Query
۲۴۹	۴-۴ رمزگذاری بر روی دیتابیس
۲۵۰	۴-۴-۱ کلیدهای متقارن (Symmetric) و نامتقارن (Asymmetric)
۲۵۱	۴-۴-۲ هش کردن (Hashing)

۲۵۲	۴-۴-۳ رمزگذاری بر روی ستون‌های جداول در SQL
۲۵۴	۴-۴-۳-۱ ایجاد Master Key برای رمزگذاری رو ستون
۲۵۵	۴-۴-۳-۲ ایجاد Certificate در SQL
۲۵۶	۴-۴-۳-۳ ایجاد کلید متقابن
۲۵۷	۴-۴-۳-۴ رمزگذاری داده
۲۶۳	فصل پنجم
۲۶۳	پشتیبان‌گیری و بازیابی
۲۶۳	۵-۱ پشتیبان‌گیری از طریق نرم‌افزار SQL
۲۸۵	۵-۱-۱ پشتیبان‌گیری به صورت دستی در SQL
۲۸۷	۵-۱-۲ نحوه بازگرداندن فایل‌های Backup
۲۸۹	۵-۱-۳ بازگرداندن دیتابیس حذف شده
۲۹۱	۵-۱-۴ Attach و Detach کردن دیتابیس
۲۹۳	۵-۲ پشتیبان‌گیری از طریق نرم‌افزار Veeam Backup
۲۹۳	۵-۲-۱ نصب نرم‌افزار Veeam Backup and Replication
۲۹۸	۵-۲-۲ اضافه کردن سرورها برای پشتیبان‌گیری
۳۰۵	۵-۲-۳ اضافه کردن سرور Backup
۳۱۴	۵-۲-۴ پشتیبان‌گیری از ماشین مجازی
۳۲۰	۵-۲-۵ استفاده از Veeam Agent
۳۳۱	فصل ششم
۳۳۱	SQL Replication
۳۳۱	۸-۱ بررسی سرویس Replication
۳۴۷	۸-۲ نصب و راهاندازی سرویس Replication
۳۷۱	۸-۳ هفتمن
۳۷۱	SQL Reporting Service

۳۸۶	نصب و راهاندازی Power BI
۴۰۳	فصل هشتم
۴۰۳	SQL Failover Clustering
۴۳۷	فصل نهم
۴۳۷	هوش تجاری – Business Intelligence
۴۳۷	۹-۱ هوش تجاری چیست
۴۳۷	۹-۲ چگونه کار را آغاز کنیم
۴۳۸	۹-۳ مقدمه‌ای بر SSIS
۴۳۸	۹-۴ نصب و راهاندازی سرویس SSIS
۴۴۰	۹-۵ ایجاد پروژه SSIS
۴۴۲	۹-۵-۱ بررسی Package در SSIS
۴۴۳	۹-۵-۲ بررسی Connection Manager
۴۴۴	۹-۵-۳ استفاده از FTP در SSIS
۴۴۸	۹-۵-۴ کار با Integrity, Shrink, Backup, Email در SSIS
۴۵۵	۹-۵-۵ گرفتن خروجی تصادفی از جداول با SSIS
۴۶۳	۹-۵-۶ منابع

مقدمه

با تشکر از انتخاب این کتاب به عنوان مرجع کامل آموزش **SQL Server 2019** که به عنوان کامل‌ترین کتاب در این زمینه ارائه شده است، در این کتاب سعی کردیم همه‌ی جنبه‌های **SQL Server** را بررسی و آموزش دهیم و امیدواریم با موفقیت همراه بوده باشد، البته برای این که کتاب به صورت کامل ارائه شود از منابع مختلف در کتاب استفاده شده است که لیست آن در آخر کتاب ذکر شده است.

مباحث کلی که در این کتاب بررسی شده است شامل:

- ۱- بررسی بنیادی نرم‌افزار **SQL Server**
- ۲- پیاده‌سازی **SQL Server 2019**
- ۳- کار با پایگاه‌داده و دستورات آن
- ۴- امنیت در **SQL Server 2019**
- ۵- پشتیبانگیری و بازیابی اطلاعات
- ۶- بررسی **SQL Replication**
- ۷- پیاده‌سازی سرویس **SQL Failover Clustering**
- ۸- هوش تجاری – **Business Intelligence**

فصل اول

مباحث بنیادی پایگاهداده

تقریباً بیشتر برنامه‌های کاربردی، امروزه به روش پایگاهداده طراحی می‌شوند. پایگاهداده امکان ذخیره‌سازی مرکزی داده با حداقل افزونگی و استفاده اشتراکی توسط کاربران مختلف را می‌دهد.

۱-۱ بررسی اولیه

۱-۱-۱ داده چیست

شکل ۱-۱

داده (data) دارای تعاریف مختلفی است، به طور کلی داده‌ها کلمات و ارزش‌های واقعی هستند که از طریق مشاهده و تحقیق بدست می‌آیند، به عبارت دیگر داده نمودی از واقعی، معلومات، رخدادها، پدیده‌ها و مفاهیم هستند. در محاسبات، داده به اطلاعاتی گفته می‌شود که به شکلی مناسب برای انتقال و پردازش ترجمه شود. در کامپیوتر و رسانه‌های ارتباطاتی امروزی داده به شکل باینری تبدیل می‌شود. بنابراین داده یک نمایش باینری از یک موجودیت منطقی ذخیره شده در حافظه کامپیوتر است.

ریشه کلمه‌ی داده از عبارت لاتین datum گرفته شده که به معنی اطلاع است و data فرم جمع آن است. اما datum به ندرت استفاده می‌شود و اکثرأ ترجیح می‌دهند data را به صورت یک کلمه مفرد استفاده کنند.

۱-۱-۲ اطلاعات چیست

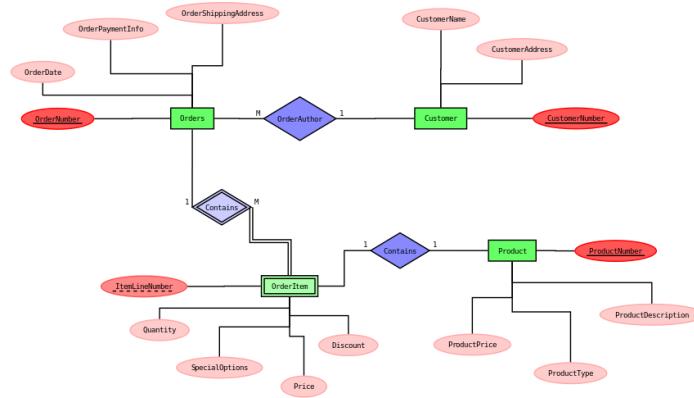
شکل ۱-۲

اطلاعات (information) مفهومی است که برای گیرنده آن قابل درک بوده و با دانستن آن می‌تواند برای حل یک مسئله تصمیم‌گیری یا ارزیابی کند.

وقتی اطلاعات وارد کامپیوتر شود، ذخیره می‌شود و به داده تبدیل می‌شود. بعد از پردازش، داده خروجی مجدداً به عنوان اطلاعات دریافت می‌شود.

هنگامی که اطلاعات در یک بسته خاص قرار می‌گیرند و برای درک موضوعی یا انجام کاری استفاده می‌شود به دانش (knowledge) تبدیل می‌شود.

۱-۱-۳ موجودیت چیست

شکل ۱-۳

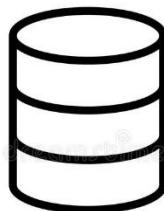
موجودیت (entity) مفهوم کلی پدیده، شیء یا فردی است که در مورد آن می‌خواهیم اطلاع داشته باشیم و در کامپیوتر ذخیره کنیم.

هر نوع موجودیت دارای مجموعه‌ای از صفات خاصه (attribute) است که ویژگی جداکننده یک نوع موجودیت از نوع دیگر محسوب می‌شود.

اگر در نظر داریم یک سیستم پایگاهداده برای یک دیبرستان پیاده‌سازی کنیم مواردی چون دانشجویان، استادان، دروس، کلاس‌ها و غیره جزء موجودیت‌های سیستم به شمار می‌روند.

موجودیت دانشجو در سیستم دانشگاه می‌تواند دارای صفات خاصه: نام، نام خانوادگی، سن، سال تولد، رشته تحصیلی، سال ورود و ... باشد و یا موجودیت درس صفات خاصه: کد درس، نام درس و تعداد واحد باشد.

۴-۱-۱ پایگاهداده چیست

DATABASE

شکل ۱-۴

یک بانک اطلاعاتی یا پایگاهداده (database) مجموعه‌ای سازمان یافته و بدون افزونگی از داده‌های مرتبط به هم است که می‌تواند توسط سیستم‌های کاربردی مختلف به اشتراک گذاشته شود و به راحتی دسترسی، مدیریت و بهنگام شود. وقتی داده به صورت پایگاهداده سازماندهی می‌شود، کاربر و برنامه‌نویس نیازی به دانستن جزئیات ذخیره‌سازی داده ندارند. علاوه بر این داده می‌تواند بدون تأثیر روی اجزای دیگر سیستم تغییر کند. برای مثال از اعداد حقیقی به صحیح، از یک ساختار فایل به دیگری یا از دستگاه ذخیره‌سازی نوری به مغناطیسی تغییر کند.

۱-۴-۱ ویژگی‌های داده در پایگاهداده

ویژگی‌هایی که داده در پایگاهداده باید داشته باشند در لیست زیر آمده است:

۱. اشتراکی شدن (Shared)

داده در پایگاهداده بین چندین کاربر و برنامه کاربردی به اشتراک گذاشته می‌شود.

۲. ماندگاری (Persistence)

وقتی داده در پایگاهداده ذخیره شد پایدار است و از بین نمی‌رود، مگر آنکه توسط سیستم پایگاهداده تغییر کند.

۳. امنیت (Security)

داده در پایگاهداده از فاش شدن، تغییر و تخریب بدون مجوز محافظت می‌شود. مدیر سیستم توسط سطوح دسترسی و قیدهای امنیتی نحوه دستیابی به داده را مشخص می‌کند و اطمینان می‌دهد که دستیابی از طریق مناسب انجام می‌شود.

۴. اعتبار (Validity)

یا جامعیت (Integrity) و یا صحت (Correctness) به درستی داده در پایگاهداده نسبت به موجودیت دنیای واقعی معتبر اشاره دارد. مثلاً موجودی بانک باید منفی باشد.

۵. سازگاری (Consistency)

داده در پایگاهداده با مقدار واقعی داده در دنیای خارج سازگار است. وقتی یک فقره اطلاع در بیش از یک نقطه ذخیره شود و لازم باشد به هنگام شود، اگر به هنگام سازی در همه نقاط انجام نشود ناسازگاری ایجاد می‌شود.

۶. کاهش افزونگی (Non redundancy)

داده در پایگاهداده دارای حداقل افزونگی است. افزونگی به این معناست که هیچ دو فقره داده در بانک معرف یک موجودیت در دنیای خارج نباشد.

۷. استقلال (independence)

تغییر در نمایش فیزیکی، تکنیک‌های دستیابی و سازماندهی داده تأثیری روی برنامه‌های کاربردی ندارد.

۲-۱-۴ روش‌های ذخیره داده

دو روش کلی برای ذخیره و بازیابی خودکار داده‌ها وجود دارد: سیستم فایل ساده و سیستم پایگاهداده.

سیستم فایل (file system)

در این روش، داده‌ها در فایل‌های مجزا قرار گرفته و سیستم‌های جداگانه‌ای به نام سیستم پردازش فایل برای استفاده از فایل‌های داده‌ای طراحی می‌شوند. در این سیستم‌ها هر برنامه‌ی کاربردی تنها به فایل داده‌ای مربوط به خود می‌تواند مراجعه کند.

اشکالات چنین طراحی در ذخیره داده به طور خلاصه عبارت‌اند:

۱. افزونگی و ناسازگاری داده به دلیل چندین فرمت فایل و تکرار اطلاعات در فایل‌های مختلف.
۲. مشکل در دستیابی داده و نیاز به نوشتن برنامه جدیدی برای انجام هر کار.
۳. قیدهای جامعیت به جای اینکه صریح‌آمیزی شوند در کد برنامه از نظر پنهان می‌شوند. اضافه کردن قیدهای جدید یا تغییر قیدهای موجود به سختی صورت می‌گیرد.
۴. ایجاد ناسازگاری به دلیل وجود چندین کپی از فقره‌های داده.
۵. مشکلات امنیتی به دلیل دسترسی همروند و بدون کنترل توسط چند کاربر

۳-۱-۴ سیستم پایگاهداده (database system)

در این روش کلیه داده‌ها به صورت مجتمع در پایگاهداده ذخیره می‌شود، ولی هر کاربر دید خاص خود را نسبت به داده‌ها دارد. کاربران مختلف می‌توانند به طور مشترک با پایگاهداده کار کنند. به دلیل تجمع داده افزونگی به حداقل ممکن کاهش می‌یابد.

نرم‌افزاری به نام سیستم مدیریت پایگاهداده (DBMS) به عنوان واسطه بین برنامه‌های کاربردی و پایگاهداده ایفای نقش می‌کند لذا امنیت داده‌ها در این روش بیشتر است.

چند نمونه از کاربردهای سیستم پایگاهداده موارد زیر هستند:

- انجام کلیه تراکنش‌های بانکداری.
- رزرواسیون و زمان‌بندی خطوط هوایی.
- ثبت‌نام دانشجویان، واحد‌گیری و ثبت نمرات در مراکز آموزشی.
- ثبت اطلاعات مشتریان، محصولات و فاکتورهای خرید و فروش.
- پیگیری سفارشات و پیشنهادها در فروش online.
- ثبت رکوردهای کارمندان و محاسبات حقوق، کسورات مالیاتی در سازمان‌ها.

۴-۱-۱ عناصر اصلی سیستم پایگاهداده

اجزاء اصلی سیستم بانک اطلاعاتی عبارت‌اند از:

۱. داده‌ها

شامل داده‌هایی درباره موجودیت‌های مختلف محیط و ارتباط بین موجودیت‌ها.

۲. سخت‌افزار

شامل عناصر پردازشی، رسانه‌های ذخیره‌سازی داده، دستگاه‌های جانبی، سخت‌افزارهای ارتباطی و غیره.

۳. نرم‌افزار

شامل سیستم‌عامل و نرم‌افزارهای ارتباطی شبکه، نرم‌افزار سیستم مدیریت پایگاهداده و برنامه‌های کاربردی.

۴. رویه‌های عملیاتی

شامل کلیه عملیاتی که روی پایگاهداده انجام می‌شود، نظیر تهیه پشتیبان، آمارگیری و ...

۵. کاربر

شامل کاربران یا کسانی که به نحوی با سیستم در ارتباط هستند نظیر مدیر پایگاهداده (DBA)، طراحان پایگاهداده (DBD)، برنامه‌نویسان پایگاهداده (DBP) و کاربران نهائی (end users).

۵-۱-۴ مزایا و معایب سیستم‌های پایگاهداده

مزایای مهم سیستم پایگاهداده

- ۱- تجمع، وحدت ذخیره‌سازی و کنترل متمرکز داده‌ها.
کاهش افروزنگی. تجمع داده و وحدت ذخیره‌سازی باعث کاهش افزونگی می‌شود. مثلاً آدرس‌های مختلف برای یک مشتری در قسمت‌های مختلف اداره ثبت نمی‌شود.
- ۲- به اشتراک گذاشتن داده‌ها
چند کاربر می‌توانند هم‌زمان به یک پایگاهداده دسترسی داشته باشند. برنامه‌های کاربردی موجود قادر به اشتراک گذاردن داده‌ها در پایگاهداده بوده و برنامه‌های کاربردی جدید نیز می‌توانند از این داده‌ها استفاده کنند.
- ۳- پرهیز از ناسازگاری
با کاهش افزونگی، کنترل متمرکز و جامعیت، سازگاری و یکپارچگی داده‌ها تضمین می‌شود.
- ۴- اعمال محدودیت‌های امنیتی
سیستم‌های امنیتی در پایگاهداده امکان اعمال کنترل‌های مختلف را برای هر نوع دسترسی (بازیابی، اصلاح، حذف و غیره) بر روی پایگاهداده فراهم می‌کند.
- ۵- صحت بیشتر داده و استقلال از برنامه‌های کاربردی.
- ۶- راحتی پیاده‌سازی برنامه‌های کاربردی جدید.

معایب سیستم پایگاهداده

- ۱- طراحی سیستم‌های پایگاهداده پیچیده‌تر، دشوارتر و زمان برتر است.
- ۲- هزینه قابل توجه، صرف سخت‌افزار و نصب نرم‌افزار می‌شود.
- ۳- آسیب‌دیدن پایگاهداده، روی کلیه‌ی برنامه‌های کاربردی تأثیر می‌گذارد.
- ۴- هزینه زیاد برای تبدیل از سیستم فایلی به سیستم پایگاهداده نیاز است.
- ۵- نیازمند تعلیم اولیه برنامه‌نویسان و کاربران و استخدام کارمندان خاص پایگاهداده است.
- ۶- نیاز به تهییه چندین کپی پشتیبان از پایگاهداده می‌باشد.
- ۷- خطاهای برنامه می‌توانند فاجعه برانگیز باشند.
- ۸- زمان اجرای هر برنامه طولانی‌تر می‌شود.
- ۹- بسیار وابسته به عملیات سیستم مدیریت پایگاهداده است.

۵-۱-۱ سیستم مدیریت پایگاهداده

شکل ۵-۱

سیستم مدیریت پایگاهداده یا به طور خلاصه DBMS (DataBase Management System) مهم‌ترین نرم‌افزاری در سیستم پایگاهداده است که به عنوان رابط بین پایگاهداده و کاربر و برنامه‌های کاربردی عمل می‌نماید. کلیه فایل‌های پایگاهداده فقط در اختیار این نرم‌افزار قرار گرفته و دستیابی به آنها تنها از طریق DBMS امکان‌پذیر است.

DBMS سرویس‌هایی جهت دسترسی داده در پایگاهداده فراهم می‌کند به‌نحوی که از کلیه خواص داده محافظت شود.

۵-۱-۱-۱ وظایف سیستم مدیریت پایگاهداده

وظایف DBMS در سیستم‌های مختلف تا حدودی متفاوت بوده و بستگی به نوع کاربران آن دارد. اما به‌طورکلی این وظایف عبارت‌اند از:

- ۱- امکان تعریف پایگاهداده.
- ۲- امکان ایجاد پایگاهداده.
- ۳- امکان دست‌کاری در داده‌ها.
- ۴- بازیابی پایگاهداده.
- ۵- به‌هنگام‌سازی پایگاهداده (عملیات درج، حذف و جایگزینی).
- ۶- تأمین تسهیلاتی برای کاربر به‌منظور توسعه سیستم.
- ۷- امکان سازماندهی مجدد.
- ۸- کنترل امنیت و جامعیت داده‌ها.
- ۹- ایجاد دیکشنری داده‌ها.
- ۱۰- امکان کنترل کارایی.

۱-۵-۲ تراکنش

شکل ۶-۱

تراکشن (transaction) یک برنامه فعال است که دنباله‌ای از دستورات را شامل می‌شود و به طور خاص بعضی عملیات آن روی پایگاهداده است.

سه عمل تراکنشی خاص وجود دارد:

که نشان می‌دهد یک تراکشن در حال شروع شدن است.

که دلالت بر اتمام عادی تراکشن دارد.

Abort که بیان‌کننده پایان یافتن تراکشن به دلیل لغو آن است و کلیه اثرات تراکشن لغو شده باید rollback یا بی‌اثر شود. وقتی تراکشن commit می‌شود تأثیرش روی پایگاهداده باید دائمی شود.

هر تراکشن باید پایگاهداده را از یک حالت سازگار به حالت سازگار بعدی ببرد. تراکشن باید دارای خواص ACID باشد تا پایگاهداده را در حالت سازگار باقی نگهدارند. خواص ACID حروف اول چهار خاصیت زیر است:

۱. اتمی بودن (Atomicity)

تراکشن‌ها اتمیک هستند یا اصلًاً شروع نمی‌شوند یا وقتی آغاز شدند حتماً به پایان می‌رسند. یا تمام عملیات انجام می‌شود یا هیچ‌کدام.

نگهداشتن خاصیت اتمیک به عهده‌ی کنترل هم‌روندی و ترمیم است.

۲. سازگاری (Consistency)

یک تراکشن یا پایگاهداده را به حالت سازگار جدیدی می‌برد یا اگر شکستی رخ داد کلیه داده‌ها به حالت قبل از شروع تراکشن برمی‌گردند.

۳. ایزوله بودن (Isolation)

تراکنشی که در حال اجراست و هنوز به پایان نرسیده تأثیرش از بقیه مخفی است مگر اینکه commit شده باشند. اجرای هم‌روند تراکشن‌ها باید به صورتی باشد که انگار پشت‌سرهم اجرا شده‌اند. حفظ این خاصیت بر عهده کنترل هم‌روندی است.

۴. ماندگاری (Durability)

از وقتی تراکنشی commit شد تأثیرش دائمی است؛ حتی اگر سیستم خراب شود، داده در حالت درست خود باقی می‌ماند.

۱-۱-۵-۳ اجزای سیستم مدیریت پایگاهداده

وظایف DBMS توسط تعدادی مؤلفه نرمافزاری انجام می‌شود. هر کدام از این مؤلفه‌ها ممکن است مرکب از چند واحد کوچک‌تر باشند. تعدادی از سرویس‌های DBMS داده می‌شوند در زیر لیست شده است:

(Transaction Processing) پردازش تراکنش

پردازش تراکنش، عملیاتی که از منابع مختلف می‌رسد را روی پایگاهداده اجرا می‌کند بهنحوی که خواص مطلوب تراکنش خدشه‌دار نشود. سرویس‌های کترل همروندي و ترمیم به این مؤلفه برای برقراری خواص ACID کمک می‌کنند. به این ترتیب اجرای همرونند تراکنش‌ها و سازگاری پایگاهداده حتی در صورت وقوع شکستی در سیستم تضمین می‌شود.

(Concurrency Control) کترل همروندي

مدیریت اجرای همرونند تراکنش‌ها روی پایگاهداده در حین برقراری سازگاری را به عهده دارد.

(Recovery) ترمیم

ترمیم تضمین می‌کند که اگر اجرای تراکنش با عدم موفقیت یا لغو روی رو شد، تأثیر نامطلوبی بر روی پایگاهداده یا تراکنش‌های دیگر نگذارد و حالت پایگاهداده را همیشه سازگار نگه دارد.

(Log Management) مدیریت ثبت

هر اتفاقی در سیستم در یک فایل ذخیره می‌شود و توسط مدیریت ترمیم برای حفظ صحت و اعتبار پایگاهداده هنگام خرابی یا لغو سیستم استفاده می‌شود.

(Language Interface) واسطه زبانی

دستوراتی را برای تعریف داده، کارکردن با آن اختیار کاربران و برنامه‌های کاربردی قرار می‌دهد.

(Fault Tolerancy) تحمل پذیری خطأ

توانایی ارائه سرویس‌های قابل اطمینان توسط DBMS حتی در صورت بروز نقص را تحمل پذیری خطأ می‌گویند. انواع خطاهایی که ممکن است پیش بیاید عبارت‌اند از:

- خطای منطقی: تراکنش موفق نمی‌شود مثلاً به دلیل ورودی بد، سرریزی.

- خطای سیستمی: تراکنش موفق نمی‌شود مثلاً به دلیل بن‌بست.
- لغو سیستم: قطع برق، پاک شدن حافظه اصلی، پرشدن دیسک.
- ناتوانی دیسک: خرابی هد، خرابکاری عمدی، آتش‌سوزی.

کاتالوگ داده (Data Catalog)

یک دیکشنری داده یک پایگاه‌داده سیستمی شامل اطلاعاتی درباره داده، ارتباطات و قیدها در پایگاه اصلی است. گاهی به آن متأ داده هم گفته می‌شود.

امنیت (Security)

امنیت به محافظت داده در مقابل افشا شدن، تغییر و خرابی اشاره دارد. هر کاربر و برنامه کاربردی امتیاز ویژه‌ای برای دسترسی به داده دارند. کاربران ممکن است دیدگاه‌های مختلفی نسبت به داده‌های پایگاه‌داده با توجه امتیازات ویژه خود داشته باشند. سیستم امنیتی همچنین، توسط رویه‌های شناسایی و مجوز، دسترسی به پایگاه‌داده را محدود می‌کند.

مدیریت ذخیره‌سازی (Storage Management)

DBMS مکانیسم‌های خاصی برای ذخیره دائمی داده و دسترسی به منبع فیزیکی و بازیابی داده دارد. مدیر ذخیره‌سازی بین داده ذخیره شده در پایگاه‌داده و برنامه کاربردی و پرس‌وجوهای ارسال شده به سیستم واسطه می‌شود.

مدیریت قفل (Lock Management)

هنگام استفاده اشتراکی از داده انواع مختلفی از قفل روی داده گذاشته می‌شود (مثل Write Lock و Read Lock) و مدیریت بن‌بست (Deadlock Management).

بن‌بست وقتی اتفاق می‌افتد که تراکنش‌ها برای به‌دست‌آوردن منابع در یک دایره بسته قرار گیرند یعنی هر یک منبعی در اختیار دارد که مورد تقاضای دیگری است و درخواست منبعی را می‌کند که در اختیار تراکنش متظر منبع است. در پایگاه‌داده منابع رکوردها هستند. مدیریت منع مسئول رفع این مشکل هستند.

۶-۱-۱ انواع سیستم‌های مدیریت پایگاه‌داده

انواع مختلفی از سیستم‌های پایگاه‌داده وجود دارند که هر کدام به منظور خاصی طراحی و پیاده‌سازی شده‌اند. دسته‌بندی سیستم‌های پایگاه‌داده به صورت زیر انجام گرفته است:

۶-۱-۱-۱ سیستم مدیریت پایگاه‌داده توزیع شده

سیستم‌های توزیع شده (Distributed DataBase Management System) بر توزیع داده و همچنین همبستگی فعالیت‌ها و کنترل روی اجزای توزیع شده سیستم دلالت دارند. اکثر سیستم‌های توزیع شده برای تقسیم کردن بار کاری یا برای انتقال عملکردهای پردازش داده به نزدیکی محل انجام این وظایف است. در هر دو حالت هدف نامحسوس بودن توزیع شدگی از دید کاربر است.

۶-۱-۱ سیستم مدیریت پایگاه‌داده بلادرنگ

سیستم‌های بلادرنگ (Real-Time DataBase Management System) سیستم‌های سریع با سرعت پاسخگویی بالا هستند که زمان انجام کلیه عملیات نقش مهمی در آنها دارد. سیستم بلادرنگ در تعامل با دنیای واقعی پاسخ قابل پیش‌بینی را در قاب زمان می‌دهد. ورودی، پردازش و پاسخ‌ها همگی از قبل تعریف شده هستند و حد زمانی مشخصی دارند و به نحوی بهینه می‌شوند که هر حالت ورودی یک حالت خروجی قابل پیش‌بینی دارد که همیشه در یک زمان و به یک روش اتفاق می‌افتد.

۶-۱-۲ سیستم مدیریت پایگاه‌داده تحمل‌پذیر خطأ

سیستم تحمل‌پذیر خطأ (Fault Tolerance DataBase Management System) سرویس‌هایی را دارد که با ناتوانی‌های اجزای سخت‌افزاری و نرم‌افزاری برخورد می‌کند. برای رسیدن به این منظور باید کلیه نقاطی که احتمال نقصی در آنها وجود دارد از قبل بررسی شده، ابزارهایی برای تشخیص، اصلاح و یا ترمیم آنها به نحوی طراحی شود که کمترین تأثیر را روی برنامه‌های کاربردی بگذارد. مکانیسم‌های RAID، Shadow Memory و کپی از جمله روش‌هایی هستند که استفاده می‌شوند.

۶-۱-۳ سیستم مدیریت پایگاه‌داده امن

در یک سیستم پایگاه‌داده مطمئن (Secure DataBase Management System) کلیه اعمالی که کاربران و برنامه‌های کاربردی اجازه دارند انجام دهنده همچنین زمان و مقدار انجام آنها کنترل می‌شوند. به عنوان مثال یک سیستم پرسنلی ممکن است در نظرداشته باشد به کلیه کاربران اجازه دستیابی به سابقه پرسنلی خودشان و استخراج اطلاعات شغلی شان را بدهد اما دسترسی به سابقه کارمندان دیگر یا حتی برخی اطلاعات مربوط به خودشان امکان‌پذیر نباشد. برای دادن چنین سرویسی سیستم پایگاه‌داده باید قابلیت تعریف حقوق دسترسی و رسیدگی به آنها را در قالب کاربرانی که به داده دسترسی دارند داشته باشد.

۶-۱-۱ سیستم مدیریت پایگاهداده ناهمگون

سیستم ناهمگون (Heterogeneous DataBase Management System) از DBMS‌های مختلف تشکیل شده است. برای مثال شعب یک شرکت هر کدام منحصرًا نیازهای پردازشی خود را با سخت‌افزار و نرم‌افزار جداگانه برطرف می‌کنند. اگر نیاز باشد این سیستم‌ها با هم فعل و انفعال داشته باشند و از طریق شبکه به هم پیوند داده شوند یک HTDBMS ایجاد می‌شود تا پایگاهداده‌های مختلف با هم ارتباط برقرار کند.

۶-۱-۲ سیستم مدیریت پایگاهداده چندرسانه‌ای

سیستم‌های محاسباتی چندرسانه‌ای (Multimedia DataBase Management System) انواع متنوعی از منابع داده‌ای گرافیکی، تصاویر ویدئویی، صوت و متن را استفاده و یا با هم ترکیب می‌کنند. این منابع داده‌ای پیچیده باید برای سیستم محاسباتی به سهولت قابل دسترس باشند. برای استفاده در برنامه‌های کاربردی interactive چنین سیستم‌هایی از ترکیب الزامات پایگاهداده‌های بلادرنگ با سیستم‌های گرافیکی تعاملی استفاده می‌کنند تا ارائه اطلاعات سنکرون شده و بلادرنگ حاصل شود.

۶-۱-۳ سیستم مدیریت پایگاهداده متعدد

Federated DataBase Management System، نسل جدید سیستم‌های مدیریت پایگاهداده سعی دارند اطلاعات جمع‌آوری شده از سنسورها را مستقیماً ذخیره کنند. این سیستم‌ها از پایگاههای دانش نیز حمایت می‌کنند. ۷-۱-۱ کاربران پایگاهداده

کاربران یک سیستم پایگاهداده توسط روش‌هایی که با سیستم تعامل می‌کنند از هم تفکیک می‌شوند.

۷-۱-۱-۱ تحلیل گران سیستم

تحلیل گران سیستم (system analysts) با گروه کاربران پایگاهداده به‌منظور درک نیازهای اطلاعاتی و پردازشی آنها ارتباط دارند. نیازهای اطلاعاتی و پردازشی هر گروه را مجتمع می‌کنند و مستندسازی می‌کنند.

۷-۱-۱-۲ طراحان پایگاهداده

طراحان پایگاهداده (database designers) ساختار مناسبی را برای نمایش اطلاعات مشخص شده توسط تحلیل‌گر سیستم به طریق نرم‌السازی شده به‌منظور تضمین جامعیت و سازگاری داده انتخاب می‌کنند و با استفاده از DDL داده‌های پایگاهداده را تعریف می‌کنند.

۳-۱-۷-۱ پیاده سازان برنامه‌های کاربردی

برنامه‌نویسان برنامه‌های کاربردی (Application Developers) برای برآوردن نیازهای کاربران و کار با پایگاهداده برنامه‌هایی را آماده می‌کنند. تست، اشکال‌زدایی و مستندسازی برنامه و پایگاهداده از وظایف برنامه‌نویسان است. برنامه‌نویسان با سیستم توسط احکام DML ارتباط برقرار می‌کنند.

۴-۱-۷-۱ مدیر پایگاهداده

مدیر پایگاهداده (database administrator) یا به طور خلاصه DBA فردی است که مسئول کنترل عملیات کل سیستم پایگاهداده است. DBA کلیه فعالیت‌های سیستم پایگاهداده را هماهنگ می‌کنند. این فرد باید درک خوبی از منابع و نیازهای اطلاعاتی کل سازمان داشته باشد و برای حصول اطمینان از اینکه داده موردنیاز قابل دسترس کاربران قرار می‌گیرد با آنها در ارتباط باشد.

بعضی از وظایف DBA شامل:

- تعریف شماها توسط DDL
- تعریف ساختار ذخیره‌سازی و متدهای دسترسی توسط DDL
- اصلاح شما و سازماندهی فیزیکی
- اعطای مجوز دسترسی پایگاهداده به کاربران
- تعیین قیدهای جامعیت
- عامل ارتباطی کاربران
- نظارت اجرا و واکنش برای تغییر در صورت نیاز
- برقراری دیکشنری داده

۵-۱-۷-۱ کاربران نهائی

کاربران نهائی (End Users) شامل:

- کاربران پارامتری: که توسط برنامه‌های کاربردی نوشته شده با سیستم سروکار دارند. مانند تحویل‌دار بانک و کارکنان دفتری.
- کاربران ماهر: که نیازهای پیچیده‌تری دارند و با قابلیت‌های DBMS آشنائی کامل دارند. درخواست‌های خود از پایگاهداده را توسط یک زبان پرس‌وجو می‌سازند.
- کاربران نهایی اتفاقی: کسانی که دسترسی گاهوبیگاه به پایگاهداده دارند اما ممکن است هر بار نیازهای متفاوتی داشته باشند. از زبان‌های پرس‌وجویی و مرورگرهای حرفه‌ای تر استفاده می‌کنند.

۱-۱-۸ دیکشنری داده

دیکشنری داده‌ها (Data Catalog) یکی از امکاناتی است که در سیستم پایگاهداده در اختیار DBA قرار می‌گیرد. دیکشنری داده‌ها که به آن راهنمای سیستم نیز می‌گویند یک مta داده است یعنی اطلاعاتی درباره خود پایگاهداده و داده‌های ذخیره شده در آن را نگهداری می‌کند.

دیکشنری داده تعیین می‌کند چه داده‌ای موجود است و چه معنی دارد، داده چگونه ذخیره می‌شود و در کجا قرار دارد، مالک آن چه کسی است و چه کسانی اجازه دسترسی به داده را دارند، تاریخچه و آمار استفاده از داده را در بردارد.

۱-۱-۹ پایگاهداده XML

یک پایگاهداده XML سیستم نرم‌افزاری است که اجازه می‌دهد داده در فرمت XML وارد، پردازش و ارسال شود.

دو دسته اصلی پایگاهداده XML وجود دارد:

- پایگاه داده‌ای که مستند XML را به عنوان ورودی گرفته به یک پایگاهداده دیگر نظیر رابطه‌ای تبدیل می‌کند و پس از انجام عملیات آنها را مجدداً به XML بر می‌گردند.

- مدل داخلی چنین پایگاهداده‌ای بر پایه XML است و مستندات XML را به عنوان منبع ذخیره‌سازی مستقیماً استفاده می‌کند.

دلیل استفاده XML در پایگاهداده شفافیت داده است. داده از پایگاهداده استخراج می‌شود و در مستندات XML قرار می‌گیرد و بر عکس. به این صورت هزینه ذخیره داده در فرمت XML هم کمتر می‌شود.

فصل دوم

پیاده‌سازی SQL Server 2019

۲-۱ نیازمندی‌های SQL Server 2019

برای اینکه سرور SQL خود را راهاندازی کنیم، نیاز داریم بدانیم که این سرور چقدر از منابع سخت‌افزاری ما را قرار است مصرف کند، برای همین به جدول ۲-۱ توجه کنید.

جدول ۲-۱ نیازمندی سخت‌افزاری

نیازمندی	سخت‌افزار
نرم‌افزار SQL برای نصب اولیه نیازمند ۶ گیگابایت فضای هارد دیسک است، اما برای یک محیط عملیاتی باید مشخص شود آن سازمان نیازمند چقدر از فضای هارد دیسک است؛ مثلاً برای محیطی که دارای ۱۰۰ کارمند است باید حداقل ۲۰۰ گیگ فضای برای آن در نظر گرفت، البته همه‌ی اینها مربوط به کاری است که انجام می‌دهید، توجه داشته باشید حتماً از RAID بندی در سرور خود برای هارد دیسک استفاده کنید تا در صورت خرابی هاردها اطلاعات شما از دست نرود.	هارد دیسک
سرور SQL برای اجرا نیازمند رزولوشن Super-VGA (800x600) است.	مائیکرو
برای آپدیت نرم‌افزار SQL و استفاده از بخش‌های دیگر نیازمند اینترنت هستیم.	اینترنت
حداقل نیازمندی یک گیگابایت است، برای عملکرد بهتر باید حداقل ۴ گیگابایت رم برای این سرور در نظر بگیرید، البته در محیط عملیاتی واقعی امروزه، حداقل ۱۰ گیگابایت یک انتخاب ایده‌آل است.	رم
حداقل پردازنده X64 با سرعت ۱.۴ GHz است، اما برای عملکرد بهتر باید از پردازنده ۲ گیگاهرتز به بالا استفاده شود.	سرعت پردازنده
پردازنده‌ای امروزی از نوع Intel و AMD به خوبی پاسخگوی نیاز این نرم‌افزار هستند.	نوع پردازنده

نکته:

نصب SQL Server فقط در پردازنده‌های x64 پشتیبانی می‌شود و در پردازنده‌های x86 پشتیبانی نمی‌شود که باید به این نکته توجه کنید.

جدول ۲-۲ نشان می‌دهد که کدام نسخه‌های SQL Server 2019 با کدام نسخه‌های Windows سازگار است:

جدول ۲-۲ سیستم عامل

پشتیبانی سیستم عامل						نسخه های مختلف SQL
Express	Web	Standard	Developer	Enterprise		
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes		Windows Server 2019 Datacenter
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes		Windows Server 2019 Standard
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes		Windows Server 2019 Essentials
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes		Windows Server 2016 Datacenter
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes		Windows Server 2016 Standard
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes		Windows Server 2016 Essentials
Yes	No	Yes	Yes	No		Windows 10 IoT Enterprise
Yes	No	Yes	Yes	No		Windows 10 Enterprise
Yes	No	Yes	Yes	No		Windows 10 Professional
						Windows 10 Home

از نیازمندی های دیگر SQL Server می توان به .NET Framework اشاره کرد که باید نسخه مورد نظر آن را که در خود ویندوز ارائه می شود نصب کنید، البته این نرم افزار به صورت پیش فرض بر روی سرور نصب خواهد شد.
توجه داشته باشید در هنگام نصب SQL Server اجزای زیر بر روی سرور نصب خواهد شد:

- SQL Server Native Client
- SQL Server Setup support files

اگر بخواهید SQL را به همراه اجزای کامل آن بر روی سرور نصب کنید، هر کدام از اجزا طبق جدول ۲-۳ نیازمند فضای موردنیاز هستند.

توجه داشته باشید که این مورد را در موقع نصب SQL انتخاب خواهیم کرد.

جدول ۲-۳ /جزای SQL

ویژگی مورد نظر	مقدار فضای موردنیاز
Database Engine and data files, Replication, Full-Text Search, and Data Quality Services	1480 MB
Database Engine (as above) with R Services (In-Database)	2744 MB
Database Engine (as above) with PolyBase Query Service for External Data	4194 MB
Analysis Services and data files	698 MB
Reporting Services	967 MB
Microsoft R Server (Standalone)	280 MB
Reporting Services - SharePoint	1203 MB
Reporting Services Add-in for SharePoint Products	325 MB
Data Quality Client	121 MB
Client Tools Connectivity	328 MB
Integration Services	306 MB
Client Components (other than SQL Server Books Online components and Integration Services tools)	445 MB
Master Data Services	280 MB
SQL Server Books Online Components to view and manage help content*	27 MB
All Features	8030 MB

نکته:

SQL Server از دیسک با سکتورهای ۵۱۲ بایت تا ۴ کیلوبایت پشتیبانی می‌کند و اگر بخواهید از سکتورهای بالای ۴ کیلوبایت استفاده کنید، مطمئناً با خطأ روبرو خواهید شد، برای دریافت اطلاعات بیشتر می‌توانید از لینک زیر استفاده کنید.

<https://support.microsoft.com/en-us/topic/hard-disk-drive-sector-size-support-boundaries-in-sql-server-4d5b73fa-7dc4-1d8a-2735-556e6b60d046>

SQL Server برای ذخیره‌ی اطلاعات از منابع ذخیره‌سازی زیر می‌تواند استفاده کند:

- ۱- حافظه داخلی سرور یا همان هارددیسک محلی.
- ۲- محل ذخیره‌سازی به اشتراک گذاشته شده در شبکه.
- ۳- SQL Server failover cluster
- ۴- (S2D) Storage Spaces Direct (تکنولوژی شبیه به RAID که اطلاعات دیتاپیس در چند سرور قابل دسترس است، این ویژگی همان Fault Tolerance است).
- ۵- فضای ذخیره‌سازی SMB (می‌توانید از یک Windows Server به عنوان FileServer برای انکار استفاده کنید).

به دلایل امنیتی که مایکروسافت اعلام کرده، بهتر است که SQL Server را بر روی Domain Controller نصب نکنید، چون موارد زیر را در پی خواهد داشت:

- ۱- نمی‌توانید سرویس‌های SQL Server را در یک Domain Controller تحت اکانت local service اجرا کنید که بسیار اذیت‌کننده خواهد بود.
- ۲- پس از نصب SQL Server بر روی سیستم مورد نظر، نمی‌توانید سیستم مورد نظر را از یک عضو دامنه به یک کنترل‌کننده دامنه تغییر دهید؛ قبل از تغییر سیستم میزبان به یک کنترل‌کننده دامنه، باید SQL Server را حذف نصب کنید.
- ۳- پس از نصب SQL Server بر روی رایانه، نمی‌توانید رایانه را از یک کنترل‌کننده دامنه به یک عضو دامنه تغییر دهید. قبل از تغییر رایانه میزبان به عضو دامنه، باید SQL Server را حذف و بعد نصب کنید.
- ۴- SQL Server failover cluster در یک دومین کنترل خواندنی پشتیبانی نمی‌شوند.
- ۵- SQL Server در یک کنترل‌کننده دامنه فقط خواندنی پشتیبانی نمی‌شود. SQL Server Setup نمی‌تواند گروههای امنیتی یا حساب‌های ارائه‌دهنده خدمات SQL Server را در یک کنترل‌کننده دامنه فقط خواندنی ایجاد کند. در این سناریو، نصب ناموفق است.
- ۶- یک نمونه خوشی شکست‌خورنده SQL Server در محیطی که فقط یک کنترل‌کننده دامنه فقط خواندنی قابل دسترسی است پشتیبانی نمی‌شود.

۲-۲ نصب و راهاندازی SQL Server 2019 در ویندوز

قبل از نصب SQL Server 2019 بهتر است یک موضوع بسیار مهم را بررسی کنیم، همان‌طور که می‌دانید دو نوع سیستم داریم:

- ۱ - فیزیکی
- ۲ - مجازی

به طور معمول یک سیستم فیزیکی با رم و هارد و فضای ذخیره‌سازی مناسب را برای نصب SQL Server در نظر می‌گیرید و فکر می‌کنید بهترین عملکرد را ارائه دادید، اما اگر در این بین، اطلاعات شما از دست برود و هارددیسک شما خراب شود، آنوقت چه کاری باید انجام دهید، آیا به نظر شما استفاده از سیستم فیزیکی برای استفاده‌ی مستقیم از SQL Server کار درستی خواهد بود؟

هرچند می‌توانید با روش‌هایی مانند Raid بندی و روش‌های دیگر جلوی ازبین‌رفتن اطلاعات را بگیرید، اما بهترین کار این است که از مجازی‌سازی استفاده کنیم و از روی ماشینی که ایجاد می‌کنیم، پشتیبان تهیه کنیم تا در موقع ازدست‌رفتن سرور در سریع‌ترین زمان ممکن بتوانیم آن را برگردانیم، البته روش‌های پشتیبان‌گیری در SQL یک موضوع مفصل خواهد بود که در فصل مربوط به پشتیبان‌گیری به صورت کامل به آن خواهیم پرداخت.

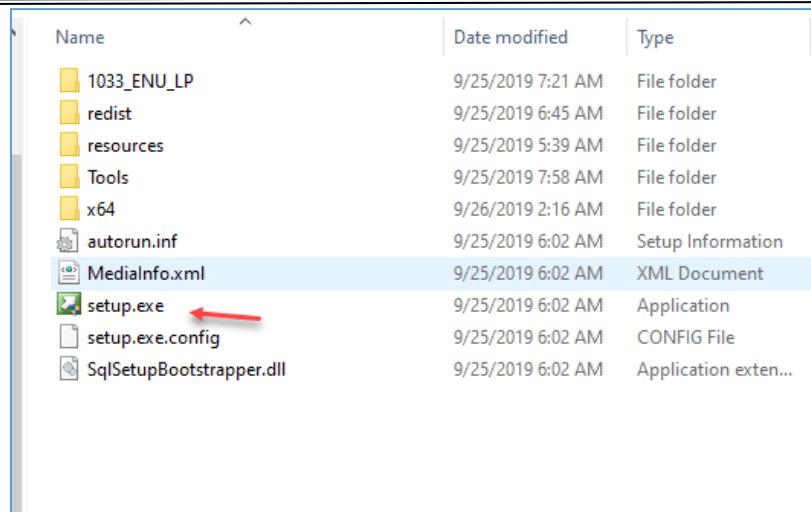
ما برای این کتاب سرور مجازی را انتخاب می‌کنیم، بهترین عملکرد در مجازی‌سازی را شرکت VMware ارائه می‌دهد و شما می‌توانید ماشین مورد نظر خود را توسط نرم‌افزار VMware Workstation و یا با سیستم‌عامل ESXi ایجاد کنید که کار با این نرم‌افزارها را در کتاب VMware Systems به طور کامل توضیح دادیم و می‌توانید نسخه‌ی الکترونیکی را از سایت بندۀ دریافت کنید.

برای این کتاب ما از یک سرور ESXi استفاده کردیم که روی آن یک ماشین مجازی ایجاد کردیم و سخت‌افزار مناسب را برای آن در نظر گرفتیم، بعد از این کار بر روی آن ویندوز سرور ۲۰۱۹ نصب کردیم تا همه چیز برای نصب نرم‌افزار SQL آماده باشد.

برای اینکه نرم‌افزار 2019 SQL Server را دانلود کنید می‌توانید به صورت مستقیم از سایت مایکروسافت دانلود کنید و یا اینکه آن را از سایت‌های ایرانی دانلود کنید که آدرس آن هم در زیر قرار دارد:

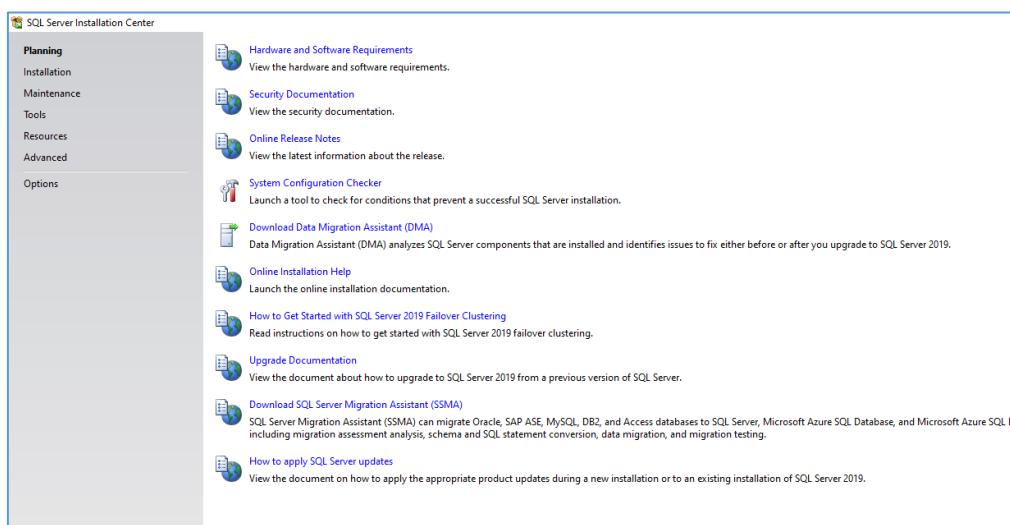
<https://soft98.ir/software/programming/3594-microsoft-sql-server-all-2017-full-1.html>

بعد از دانلود فایل مورد نظر، به مانند شکل ۲-۱ بر روی فایل Setup.exe دو بار کلیک کنید.

شکل ۱-۲ فایل Setup

اولین صفحه‌ای که به شما نمایش داده می‌شود، شکل ۲-۲ است که گزینه‌های مختلفی را به شما ارائه می‌دهد، مثلاً در گزینه‌ی اول اطلاعاتی را در مورد سخت‌افزار و نرم‌افزار موردنیاز برای نصب SQL Server توضیح می‌دهد و همچنین در گزینه‌های دیگر می‌توانید موارد دیگر را هم بررسی کنید.
برای اینکه متوجه شویم که در حال نصب SQL بر روی آن هستیم آیا مناسب است یا نه باید در شکل ۲-۲ بر روی لینک کلیک کنید، تا به‌مانند شکل ۲-۳ همه‌ی گزینه‌ها اوکی باشد.

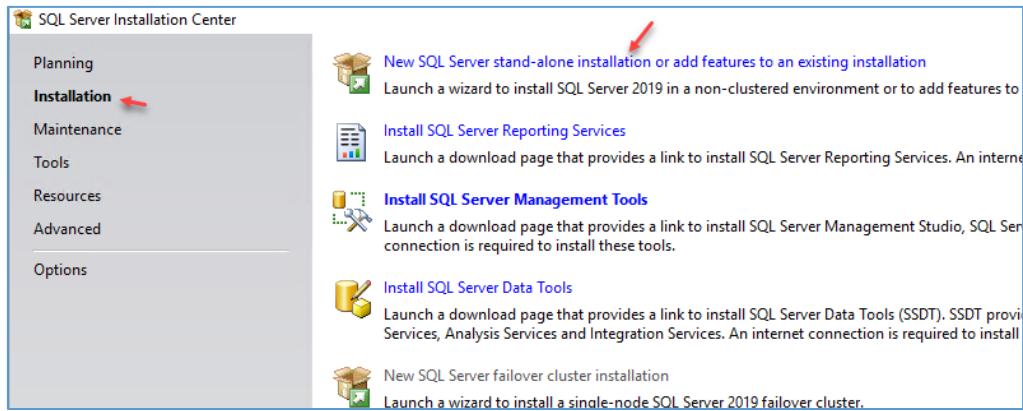

شکل ۲-۲ نصب SQL

Result	Rule	Status
✓	Setup administrator	Passed
✓	Restart computer	Passed
✓	Windows Management Instrumentation (WMI) service	Passed
✓	Consistency validation for SQL Server registry keys	Passed
✓	Long path names to files on SQL Server installation media	Passed
✓	SQL Server Setup Product Incompatibility	Passed
✓	Computer domain controller	Passed
✓	Edition WOW64 platform	Passed

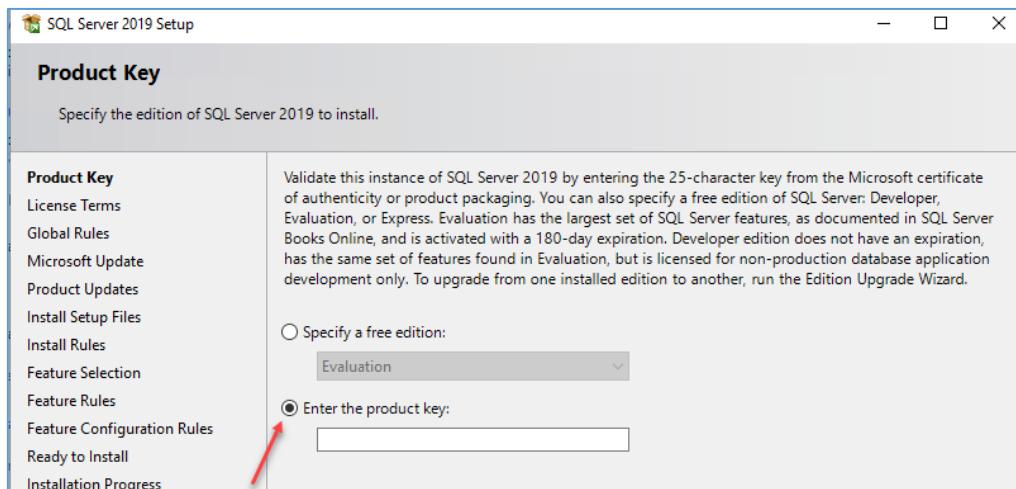
شکل ۲-۳ بررسی نصب SQL

برای اینکه نصب SQL Server را آغاز کنید، باید بهمانند شکل ۲-۴ وارد Installation شوید و بر روی Server stand-alone installation or add feature to an existing installation کلیک کنید.

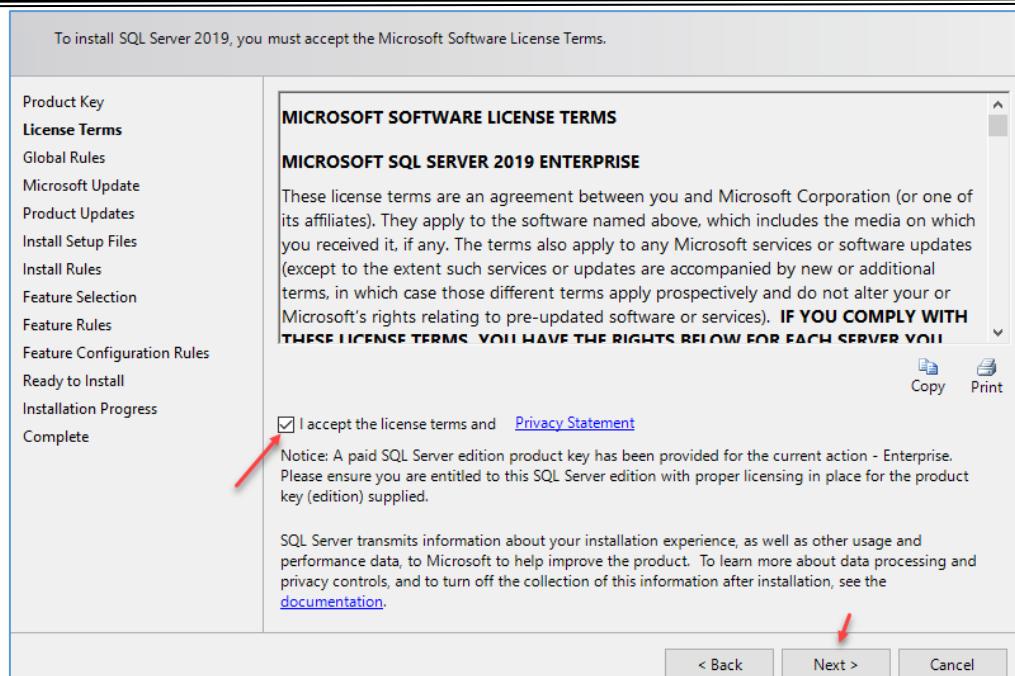
شکل ۲-۴ نصب SQL

در شکل ۲-۵ باید سریال نرم افزار را وارد و بر روی Next کلیک کنید.

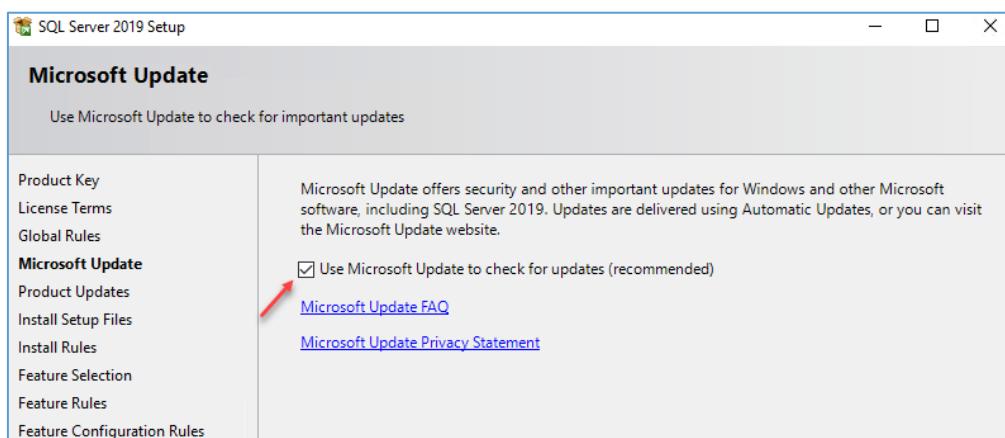
شکل ۲-۵ سریال برنامه

در شکل ۶-۲ باید توافقنامه‌ی استفاده از این نرم افزار را مطالعه و درصورتی‌که آن را قبول دارید، تیک گزینه‌ی I accept the license terms را انتخاب و بر روی Next کلیک کنید.

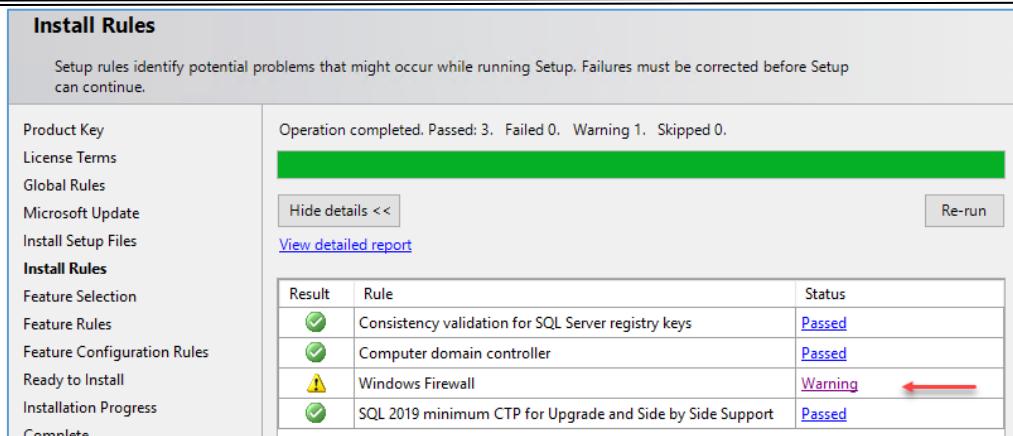
شکل ۲-۶ تأیید توافقنامه

به مانند شکل ۲-۷ می‌توانید با انتخاب گزینه **Use Microsoft Updates To ...** آخرین آپدیت‌های نرم‌افزار SQL را از سایت مایکروسافت دریافت کنید.

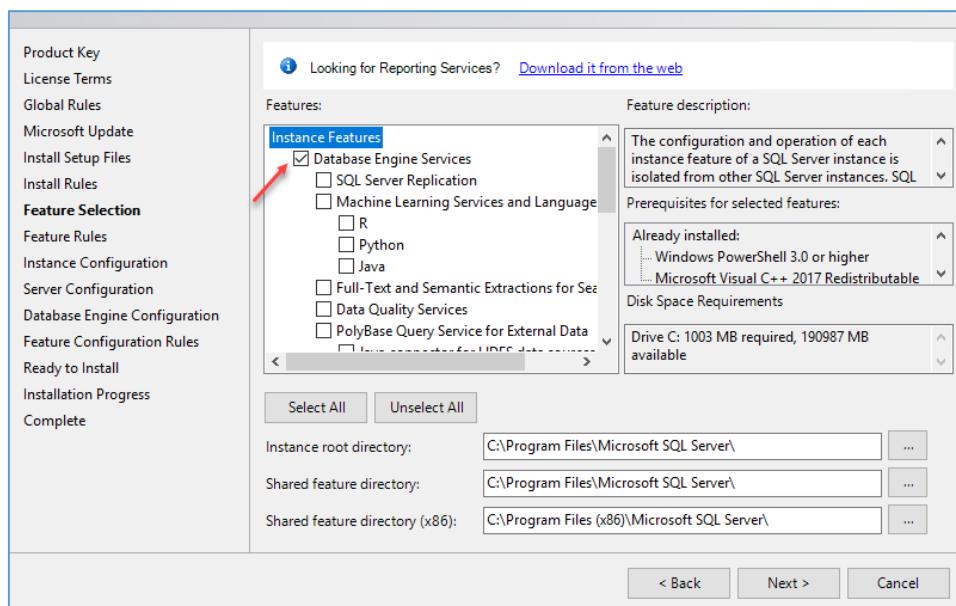
شکل ۲-۷ دریافت آپدیت

در شکل ۲-۸ بررسی اولیه انجام می‌شود و در این قسمت همه چیز باید Passed باشد، اگر به شکل ۲-۸ توجه کنید، متوجه خواهید شد که قسمت Firewall با یک اخطار رو برو شده است و به این موضوع اشاره دارد که برای استفاده از SQL در شبکه باید پورت‌های مورد نظر آن در فایروال باز باشد که با یاری خدا در ادامه این کار را انجام خواهیم داد.

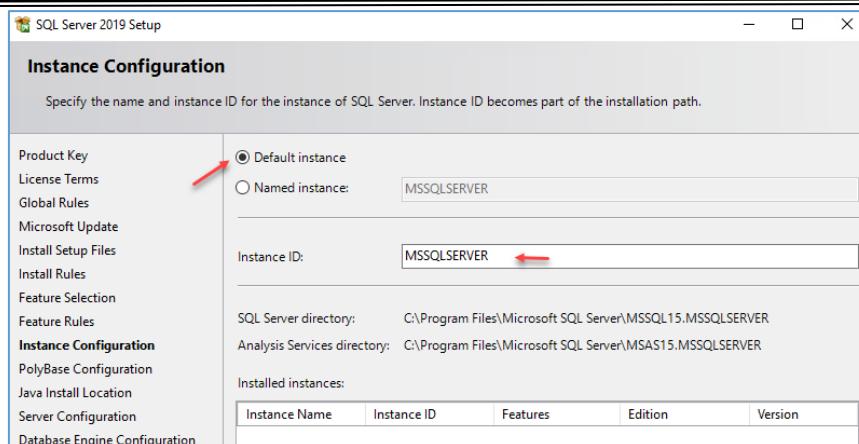
شکل ۲-۱ بررسی نیازمندی‌های اولیه

در شکل ۲-۹ باید تیک گزینه‌ی Database Engine را انتخاب کنید و همچنین می‌توانید مسیر نصب را تغییر دهید.

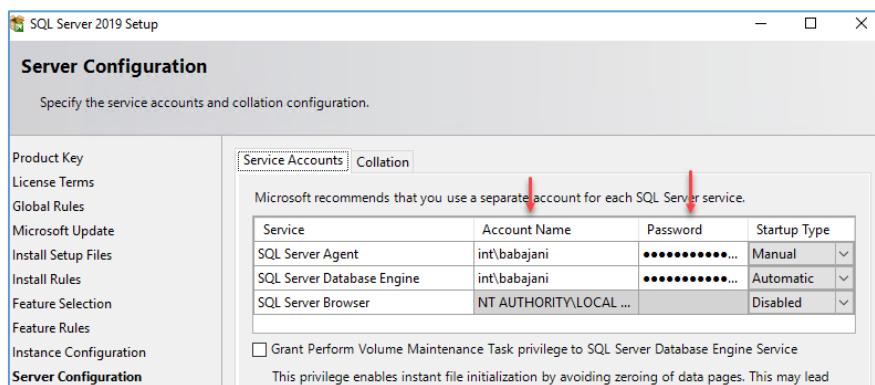
شکل ۲-۹ انتخاب Feature

در شکل ۲-۱۰ باید Instance را مشخص کنید، Instance را به عنوان یک ظرف در نظر بگیرید که داخل آن می‌توانید دیتابیس خود را قرار دهید و نرم‌افزارهای خاص خود را داشته باشید، مثلاً اطلاعاتی که در Instance با نام DB1 قرار دارد با اطلاعاتی که در Instance با نام DB2 قرار دارد متفاوت است، اصولاً Instance را به عنوان یک مزرعه‌ی جدا می‌شناسند که داخل آن می‌توانید دیتابیس‌ها و سرویس‌های خود را داشته باشید، در شکل ۲-۱۰ با نام MSSQLSERVER قرار دارد که سرویس را بر روی آن فعال می‌کنیم.

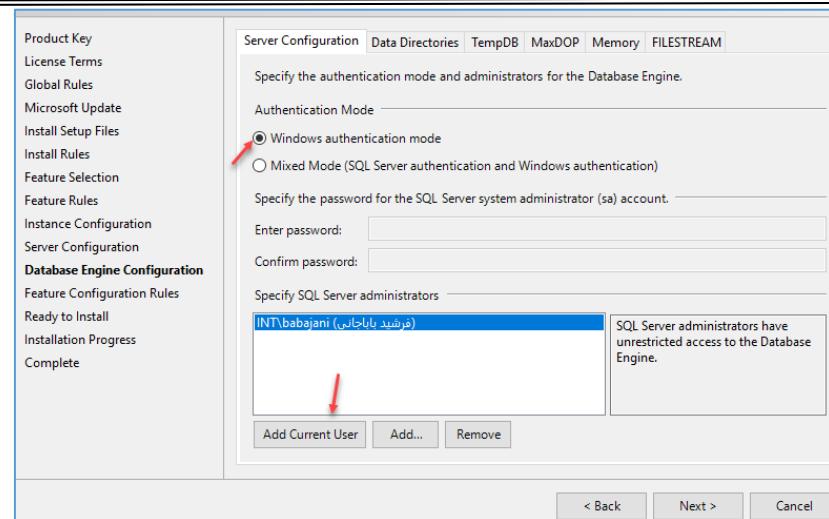
شکل ۲-۱۰ بررسی Instance

در شکل ۲-۱۱ باید یک کاربر را برای اجرای سرویس‌های SQL در نظر بگیرید، توجه داشته باشد که آن کاربر دسترسی لازم در شبکه را داشته باشد، برای همین منظور کاربر babajani که یک کاربر تحت دومین است با دسترسی کامل به شبکه وارد شده است و با همین کاربر هم باید در ادامه وارد SQL شویم.

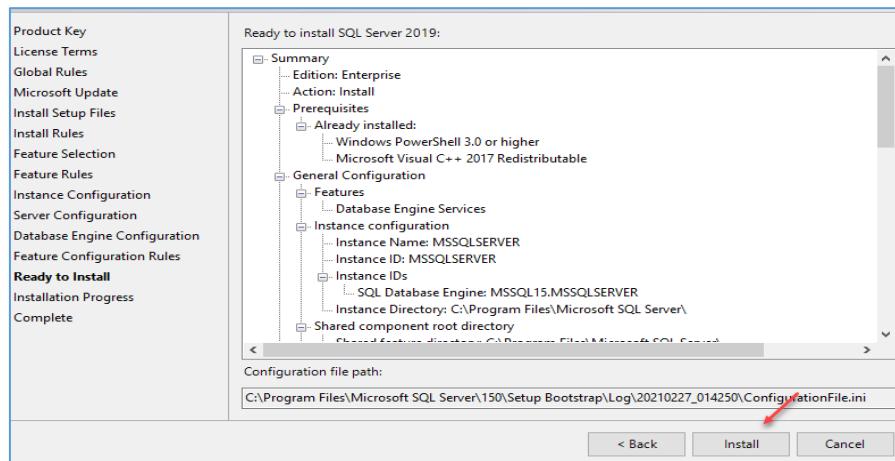
شکل ۲-۱۱ تنظیم سرور

در شکل ۲-۱۲ باید مشخص کنید که چه کاربرانی دسترسی به Database داشته باشند که با کلیک بر روی Add Current User می‌توانید با کاربری که در حال نصب SQL هستید، آن را به لیست اضافه کنید و یا اینکه هر کاربر دیگری که مورد نظر شماست با کلیک بر روی Add آن را به لیست اضافه کنید، توجه داشته باشد دو حالت احراز هویت وجود دارد که به صورت پیش‌فرض Windows authentication mode انتخاب شده است و اگر بخواهید کاربر sa که کاربر پیش‌فرض در SQL است باید در این قسمت گزینه Mixed Mode را انتخاب و یک رمز عبور برای آن در نظر بگیرید.

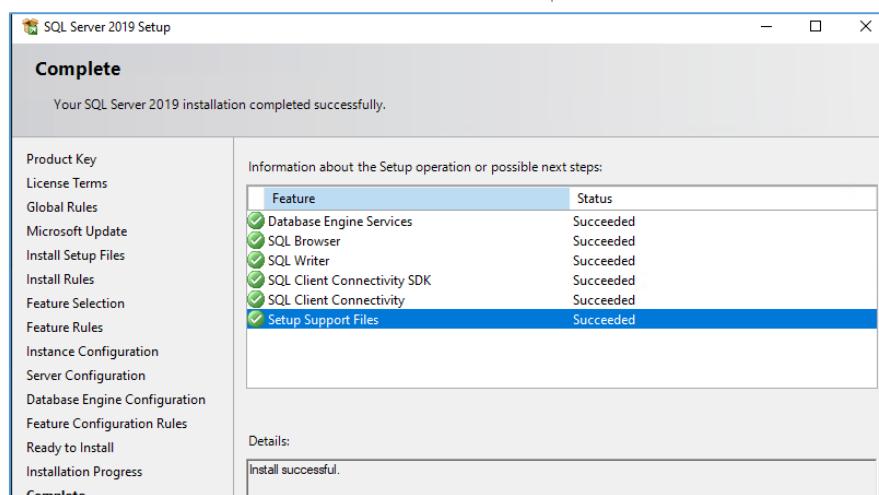
شکل ۲-۱۲ تنظیم دسترسی به دیتابیس

در شکل ۲-۱۳ بر روی Install کلیک کنید تا کار نصب آغاز شود.

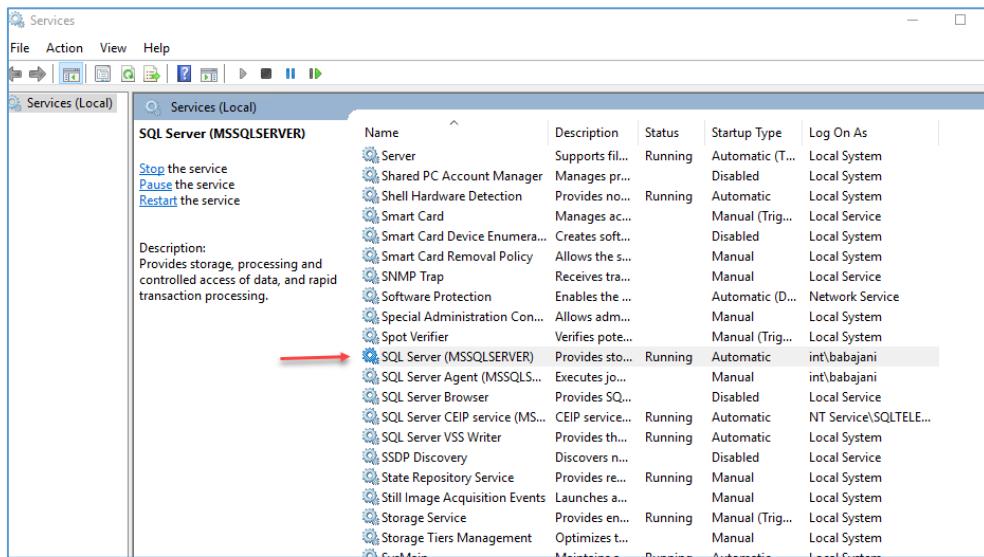
شکل ۲-۱۳

همان طور که در شکل ۲-۱۴ مشاهده می‌کنید نرم افزار SQL Server به درستی بر روی سرور نصب شده است.

شکل ۲-۱۴

اگر بعد از نصب بهمانند شکل ۲-۱۵ وارد Services شوید، مشاهده خواهید کرد که سرویس SQL Server به درستی در حال اجرا است.

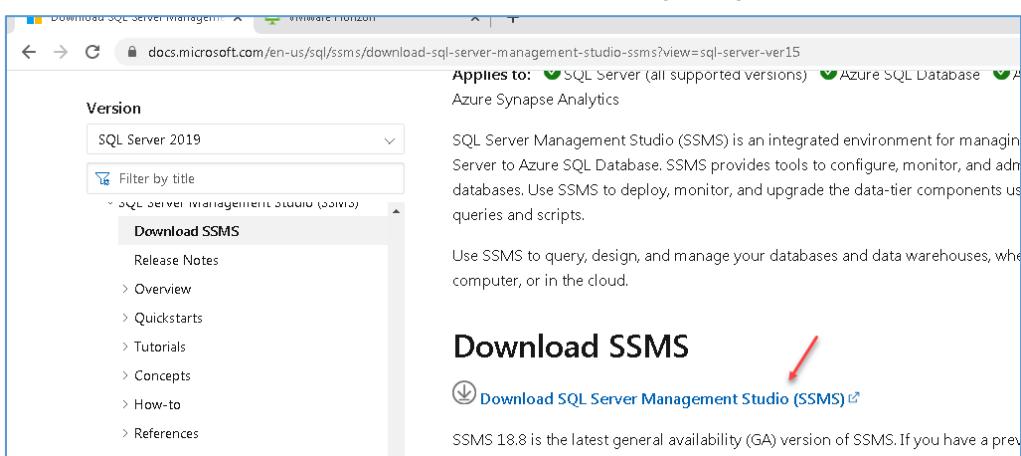

شکل ۲-۱۵ سرویس SQL Server

بعد از نصب نرم‌افزار SQL Server نیاز به یک نرم‌افزاری داریم تا بتوانیم SQL را مدیریت کنیم، یعنی کاربر جدید تعریف کنیم، دسترسی آن را مشخص کنیم، دیتابیس جدید و موارد دیگر؛ همه‌ی این کارها توسط نرم‌افزار Server Management Tools یا به اختصار SSMS انجام خواهد گرفت، در نسخه‌های جدید این نرم‌افزار به صورت جداگانه ارائه می‌شود و می‌توانید از طریق لینک زیر آن را دانلود کنید:

<https://docs.microsoft.com/en-us/sql/ssms/download-sql-server-management-studio-ssms?view=sql-server-ver15>

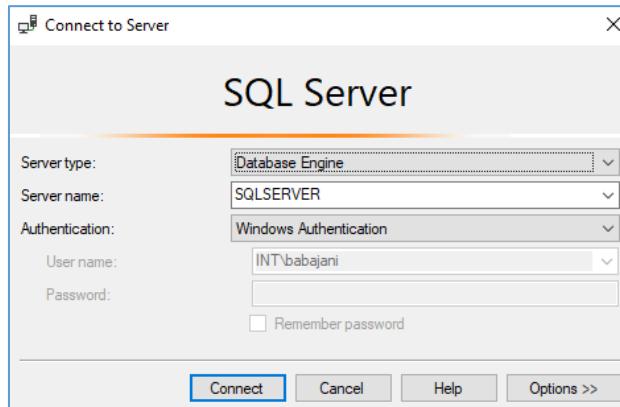
بعد از ورود به صفحه شکل ۲-۱۶ بر روی لینک دانلود کلیک کنید تا نرم‌افزار مورد نظر دانلود شود و بعد از دانلود آن را بر روی سرور و یا هر سیستمی که می‌خواهید نصب کنید.

شکل ۲-۱۶ دانلود SSMS

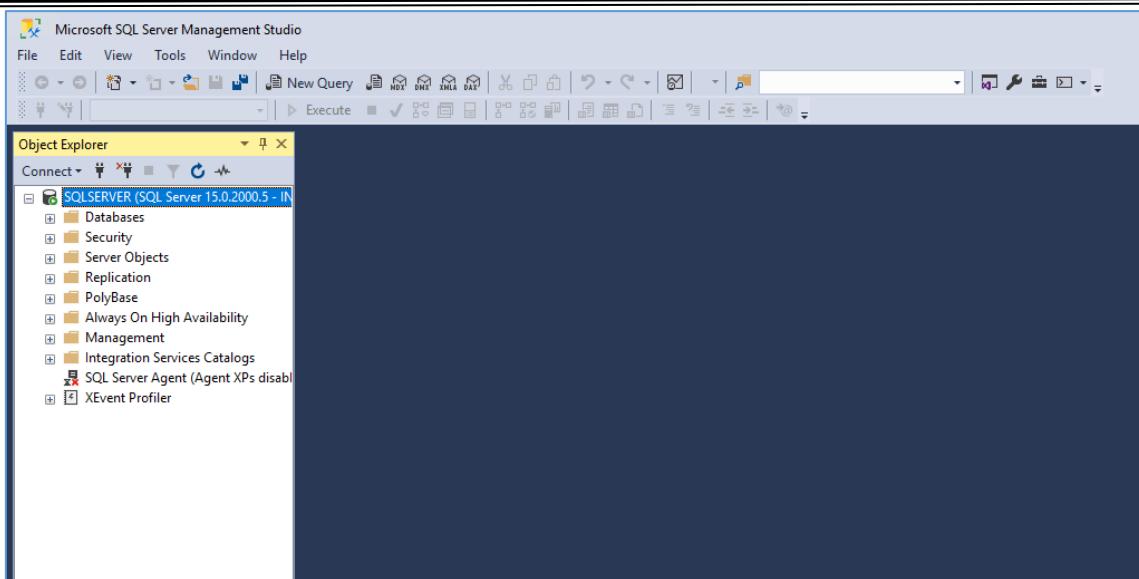
بعد از نصب و از طریق منوی Start نرم‌افزار SSMS را اجرا کنید که بهمانند شکل ۲-۱۷ صفحه مورد نظر برای شما ظاهر خواهد شد. در این صفحه شما باید در قسمت Server Type، گزینه‌ی Database Engine را انتخاب کنید که شامل

دیتابیس شما خواهد بود؛ در قسمت Server Name باید نام سرور SQL خود را وارد کنید، توجه داشته باشید اگر داخل سرور هستید می‌توانید از نام localhost نیز استفاده کنید، اما برای دسترسی از بیرون باید از نام سرور استفاده کنید. در قسمت Authentication نیز اگر بر روی Windows Authentication قرار دهید با همان نام کاربری که Login کردید وارد خواهد شد که مسلمًاً باید دسترسی لازم را داشته باشد و یا اینکه می‌توانید از SQL Server Authentication استفاده کنید.

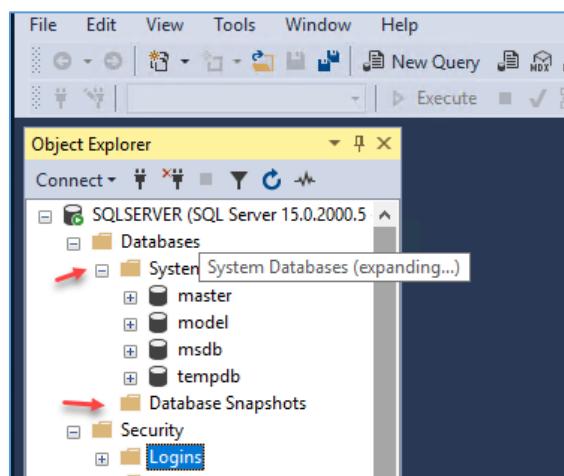
شکل ۲-۱۷ ورود به SQL Server

در شکل ۲-۱۸ یک نمای کلی از نرم‌افزار SSMS را که به Database Engine متصل شده است را مشاهده می‌کنید، در قسمت Databases می‌توانید دیتابیس‌های خود و دیتابیس‌هایی که توسط نرم‌افزارهای دیگر به صورت اتوماتیک ایجاد می‌شود را مشاهده کنید. در قسمت Security باید کاربران خود را معرفی و دسترسی‌های لازم برای آنها را مشخص کنید؛ در قسمت Server Objects یک سری اشیا یا همان Object وجود دارد که برای مانیتور کردن عملکرد سرور خواهد بود. در قسمت Replication نیز یک سری ابزار وجود دارد تا بتوانید دیتابیس‌ها را از یک پایگاهداده به یک پایگاهداده به صورت درست و امن انتقال دهید، PolyBase نیز یک ابزار برای انتقال اطلاعات از یک پایگاهداده متفاوت، مانند Oracle به SQL است؛ گرینه‌ی Always On High Availability برای ایجاد یک گروه از سرورها برای پایدار نگهداشتن دیتابیس‌ها و سرورها است که یک روش جدید در میان روش‌های دیگر است. در قسمت Management یک سری ابزار وجود دارد، مانند پشتیبان‌گیری از دیتابیس‌ها، LOG گیری و موارد دیگر که در مدیریت SQL بسیار کمک‌کننده خواهد بود؛ قسمت Inetgaration Service Catalog نیز برای یکپارچه‌سازی داده‌ها در سازمان شما است که با یاری خدا همه‌ی این گزینه‌ها را در ادامه توضیح خواهیم داد و در آخر نیز سرویس SQL Agent برای انجام پشتیبان‌گیری و کارهایی دیگر مورد نیاز است.

شکل ۲-۱۸ SQL Server Management Studio ۲-۱۸

اولین قسمتی که بررسی می‌کنیم Databases است، بهمانند شکل ۲-۱۹، بعد از بازکردن قسمت Databases، دو گزینه Systems و Database Snapshots را مشاهده می‌کنید، یکی Systems و دیگری Database Snapshots است؛ در قسمت Security، چهار دیتابیس را مشاهده می‌کنید که به صورت پیش‌فرض ایجاد می‌شوند.

شکل ۲-۱۹ بررسی Database

جدول ۲-۴ دیتابیس‌های سیستم

دیتابیس سیستم	توضیحات
master	<p>پایگاهداده Master به عنوان قلب تپنده SQL است و اگر از دست برود با مشکل مواجه خواهد شد، دیتابیس Master شامل اطلاعاتی حیاتی زیر است:</p> <ul style="list-style-type: none"> • زمانی که یک کاربر ایجاد می‌کنید، ID آن در این دیتابیس قرار می‌گیرد. • تمام رویدادها یا همان Log‌ها در این دیتابیس قرار می‌گیرد. • نام و اطلاعات مربوط به پایگاه داده‌ها.

<ul style="list-style-type: none"> • خطاهای سیستم و تمام پیام‌های موجود در سرور. • مقداردهی اولیه‌ی SQL Server. • پایگاه داده‌های محلی. • جدول‌های خاص پایگاه داده‌ها. 	
<p>همان‌طور که از اسم آن مشخص است، یک پایگاه‌داده موقت است، زمانی که شما Server SQL را اجرا می‌کنید، اطلاعات موقت در این پایگاه‌داده قرار می‌گیرد، مثالی که در این رابطه می‌توان زد، مانند RAM سیستم شما که زمانی نرم‌افزاری را اجرا می‌کنید، اطلاعات به صورت موقت در این حافظه قرار می‌گیرد و بعد از بستن نرم‌افزار، اطلاعات نیز از حافظه پاک می‌شوند. زمانی که یک دستور را در SQL اجرا می‌کنید، اطلاعات این دستور به صورت موقت در این پایگاه‌داده قرار می‌گیرد و پردازش می‌شود و طول عمر آن به کار کاربر مورد نظر بر می‌گردد.</p>	tempdb
<p>این پایگاه‌داده به عنوان یک الگو در نظر گرفته می‌شود، یعنی اینکه یک سری استانداردهایی در آن تعریف شده است که همه‌ی پایگاه داده‌ها از آن استاندارد پیروی می‌کنند. مجموعه‌های از پیش تعیین شده در این پایگاه وجود دارد که برای ساخت پایگاه داده‌های دیگر به کار می‌رود، مانند حجم پایگاه داده‌ها، اندازه‌ی جدول‌ها و موارد دیگر.</p>	model
<p>یک پایگاه‌داده فقط خواندنی که اطلاعات System Object در آن نگهداری می‌شود، البته در لیست ظاهری وجود ندارد.</p>	Resource
<p>در این پایگاه‌داده یک سری کارهای از پیش تعیین شده قرار دارد این کارها می‌توانند پشتیبان‌گیری و یا بازگردانی اطلاعات باشد که این کار بدون دخالت کسی و به صورت خودکار انجام می‌شود.</p>	msdb

در بالای نرم‌افزار چندین منو قرار دارد که با هم آنها را بررسی می‌کنیم:

در منوی فایل می‌توانید با کلیک بر روی Connect Object Explorer به دیتابیس جدید خود متصل شوید و یا با انتخاب گزینه‌ی Disconnect، ارتباط را قطع کنید؛ گزینه‌های دیگر برای ایجاد پروژه‌ی جدید و یا بازگردان پروژه‌های قبلی است؛ در قسمت Recent Projects and Solutuin می‌توانید آخرین پروژه‌هایی را که باز کردید را مشاهده کنید.

در منوی Edit می‌توانید اطلاعات را جستجو، کپی، حذف و... کنید.

در منوی View، گزینه‌ی Explorer Object ابزاری برای نمایش کلی دیتابیس‌ها، سرویس‌ها و... است که اگر به نرم‌افزار توجه کنید در سمت چپ، این ابزار را می‌توانید ببینید؛ گزینه‌ی Details Explorer Object ابزاری است زیر مجموعه‌ی ابزار Explorer Object که اطلاعات داخلی آن را نمایش می‌دهد.

گزینه‌ی Explorer Solution، ابزاری که در سمت راست برنامه ظاهر می‌شود و برای نمایش اطلاعات پروژه‌ی شما ایجاد شده است؛ این پروژه‌ها می‌تواند پروژه‌های در Visual Studio شما باشد.

گزینه‌ی Window Bookmark، این ابزار مفید برای ایجاد Bookmark‌هایی در کد است که شما را سریع به کد مورد نظر در پروژه می‌رساند.

گزینه‌ی Explorer Utility، ابزاری برای مدیریت پایگاه‌داده‌ها و نظارت کلی بر روی آنها در داخل سازمان و یا سازمان‌هایی در فواصل دورتر از آن است.

منوی Debug، این منو برای کنترل پروژه است و برای بررسی و اشکال‌زدایی پروژه کاربرد دارد که در خلال کار بیشتر با آن آشنا خواهیم شد.

منوی Tools، با استفاده از Profiler Server SQL می‌توانیم تمام Log‌های مربوط به پروژه را در مسیر مشخص ذخیره کنیم تا بتوانیم در صورت مواجه شدن با مشکل آنها را بررسی کنیم.

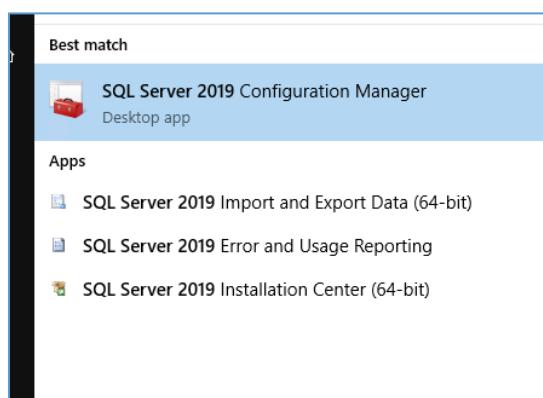
اگر در منوی فایل بر روی Options کلیک کنید، می‌توانید تنظیمات کلی نرم‌افزار SQL را مشاهده و آنها را تغییر دهید.

۲-۳ دسترسی از طریق شبکه به SQL Server

شاید شما در سازمان خود احتیاج داشته باشید که هم‌زمان چندین کاربر به SQL سرور شما متصل شوند و این کار نیاز به فعال کردن دسترسی از طریق شبکه به SQL است.

شما می‌توانید سرور SQL خود را عضو شبکه دومین خود کنید و به کاربرانی که نیاز به دسترسی به پایگاه‌داده دارند، دسترسی لازم را اعمال کنید.

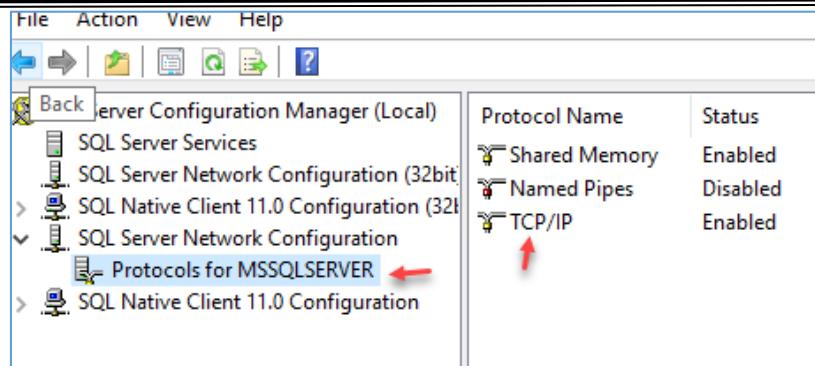
برای شروع باید وارد سرور SQL خود شوید و گزینه‌ی Configuration را در جستجو وارد کنید و ابزار SQL Server 2019 Configuration Manager را به‌مانند شکل ۲-۲۰ اجرا کنید.

شکل ۲-۲۰ سرویس Configuration

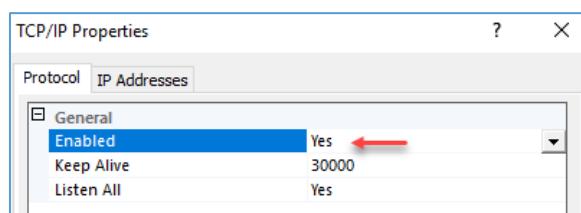
در شکل ۲-۲۱، از سمت چپ وارد SQL Server network Configuration شوید و بر روی گزینه‌ی مورد نظر کلیک کنید تا لیست آن باز شود.

در لیست مورد نظر بر روی TCP/IP دو بار کلیک کنید.

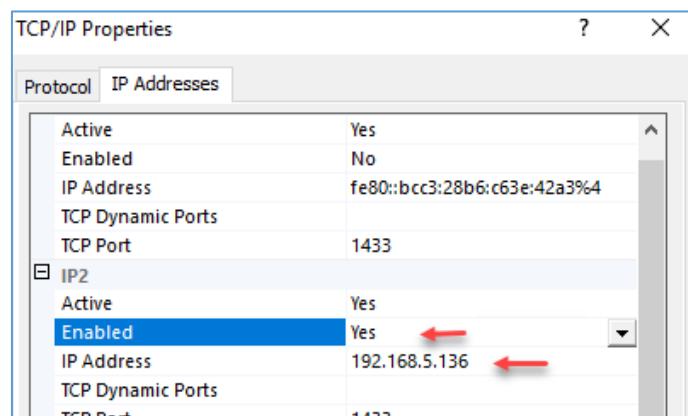
شکل ۲-۲۱ تنظیم پروتکل دسترسی

در شکل ۲-۲۲ و در تب Protocol، گزینه‌ی Enabled را در حالت Yes قرار دهید و وارد تب IP Addresses شوید.

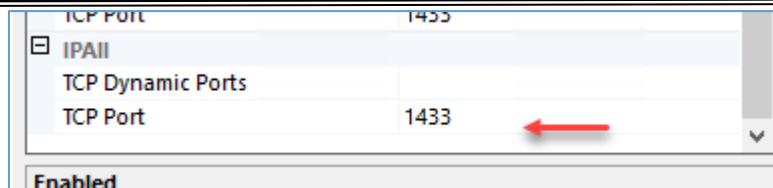
شکل ۲-۲۲ بررسی TCP/IP

بهمانند شکل ۲-۲۳، در تب IP addresses و در قسمت IP address که IP سرور شما مشخص شده است باید دو گزینه‌ی اول را در حالت Yes قرار دهید و در قسمت TCP Port، شماره‌ی پورت ۱۴۳۳ را وارد کنید، زمانی‌که این پورت را وارد می‌کنید باید آن را در Firewall سیستم خود باز کنید تا کاربران بتوانند از طریق شبکه به SQL دسترسی داشته باشند.
(در صورت خاموش بودن Firewall نیاز به این کار نیست).

شکل ۲-۲۳ تنظیم TCP/IP

برای اینکه تنظیمات پورت بر روی همه‌ی گزینه‌ها انجام شود، بهتر است در پایین شکل ۲-۲۳ گزینه‌ی TCP Port را بهمانند شکل ۲-۲۴ بر روی ۱۴۳۳ قرار دهید.

شکل ۲-۲۴

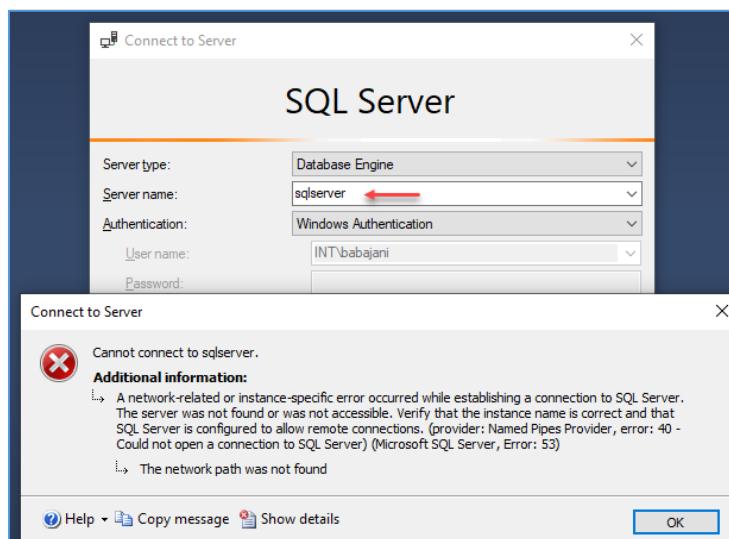
برای تست عملکرد ارتباطی با SQL از طریق شبکه، در یکی از کلاینت‌هایی که عضو شبکه است نرم‌افزار SSMS را نصب و اجرا می‌کنیم.

همان‌طور که در شکل ۲-۲۵ مشاهده می‌کنید در قسمت Server Name، نام سرور SQL خود را وارد کردیم و بعد از کلیک بر روی Connect با خطای مورد نظر روبرو شدیم؛ این خطا چند دلیل می‌تواند داشته باشد:

۱- شبکه در دسترس نباشد.

۲- Firewall مربوط به سرور SQL روشن باشد و جلوی ورود را بگیرد.

۳- تنظیمات سرور SQL مشکلی داشته باشد.

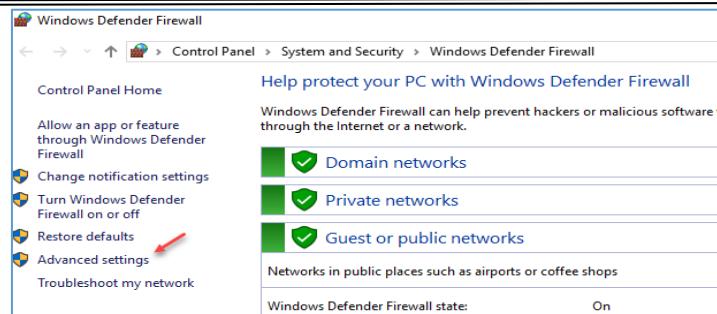

شکل ۲-۲۵ خطای ورود به SQL Server

در گزینه‌ی اول که باید برای تست یکی از سرورهای دیگر در شبکه را تست بگیرید، توجه کنید که آن را می‌بینید یا نه، اگر او کی بود که هیچ، اگر نه که باید شبکه را به صورت فیزیکی بررسی کنید، شاید کابل یا کارت شبکه ایراد دارد و یا مشکل نرم‌افزاری است.

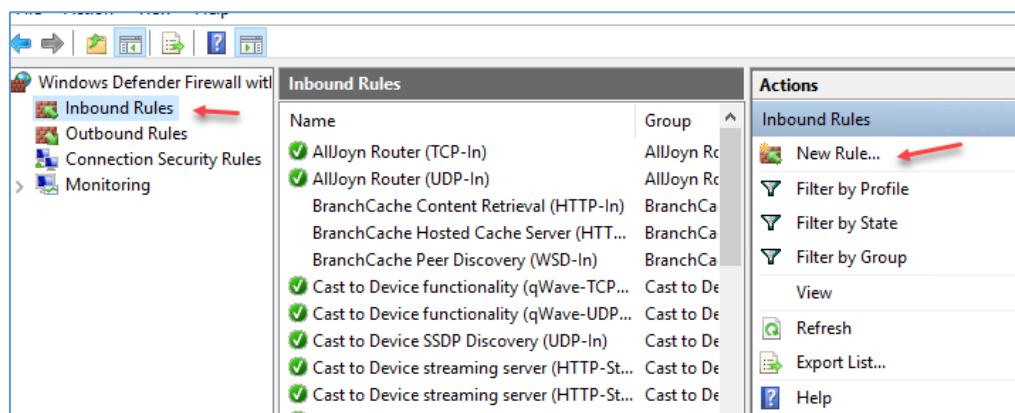
در گزینه‌ی دوم باید وارد سرور SQL شوید و سرویس Firewall را اجرا کنید، برای این کار باید به مانند شکل ۲-۲۶ بر روی Advanced settings کلیک کنید.

آموزش SQL Server 2019

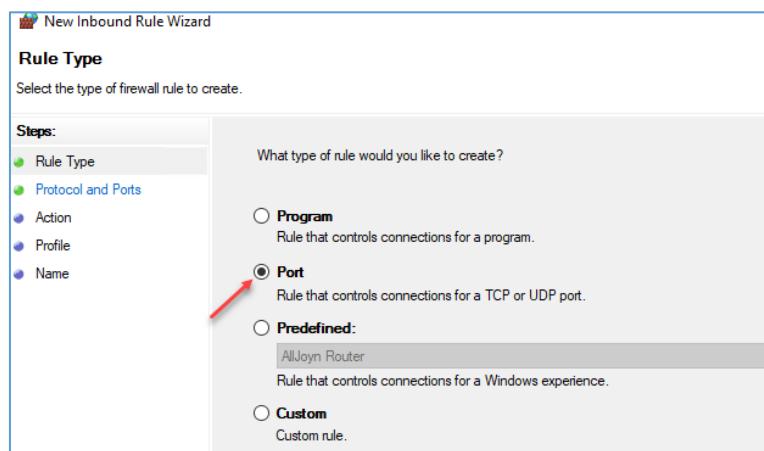
شکل ۲-۲۶ تنظیم فایروال

در شکل ۲-۲۷ برای اینکه به ترافیک ورودی به سرور SQL دسترسی لازم دهید باید بر روی Inbound Rules کلیک کنید و در صفحه‌ی باز شده بر روی New Rule کلیک کنید.

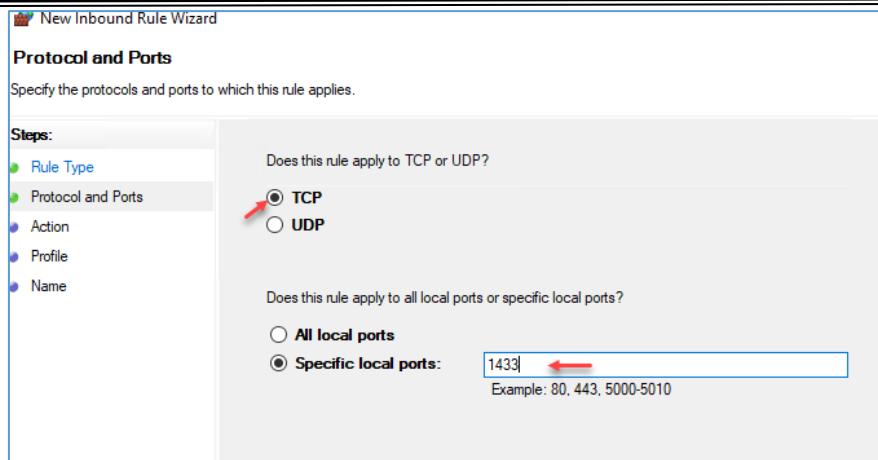
شکل ۲-۲۷ تنظیم فایروال

در شکل ۲-۲۸ باید گزینه‌ی Port را انتخاب و بر روی Next کلیک کنید.

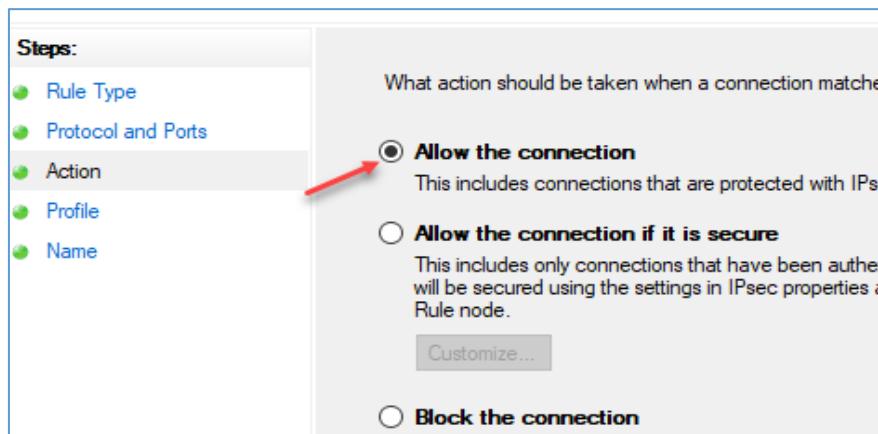
شکل ۲-۲۸ تنظیم فایروال

در شکل ۲-۲۹ باید گزینه‌ی TCP را انتخاب کنید و در قسمت Specific Local ports، پورت ۱۴۳۳ مربوط به SQL را وارد کنید تا درخواست‌هایی که از بیرون به داخل سرور با این پورت وارد می‌شود، مجوز دسترسی داشته باشد.

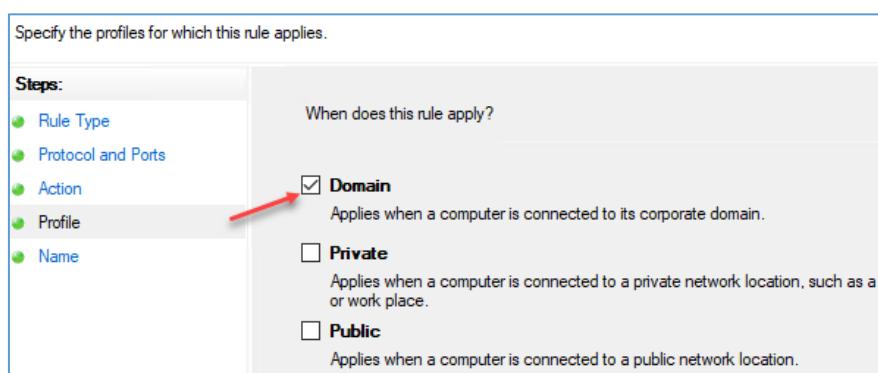
شکل ۲-۲۹ تنظیم Port SQL

در شکل ۲-۳۰ باید گزینه‌ی Allow the connection را انتخاب کنید.

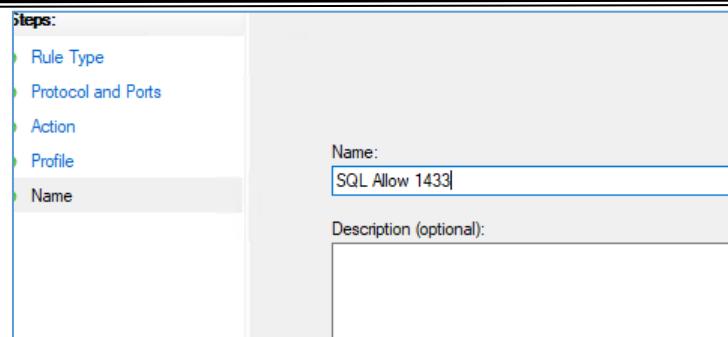
شکل ۲-۳۰ دسترسی به Port

در شکل ۲-۳۱ باید مشخص کنید که این دسترسی در چه قسمتی اعمال شود، اگر چنانچه کلاینت شما در منطقه‌ی دومین قرار دارد باید فقط گزینه‌ی دومین را انتخاب کنید، اما اگر کلاینت در منطقه‌ی دیگر، مثلاً در Workgroup قرار داشته باشد، نمی‌تواند به SQL متصل شود.

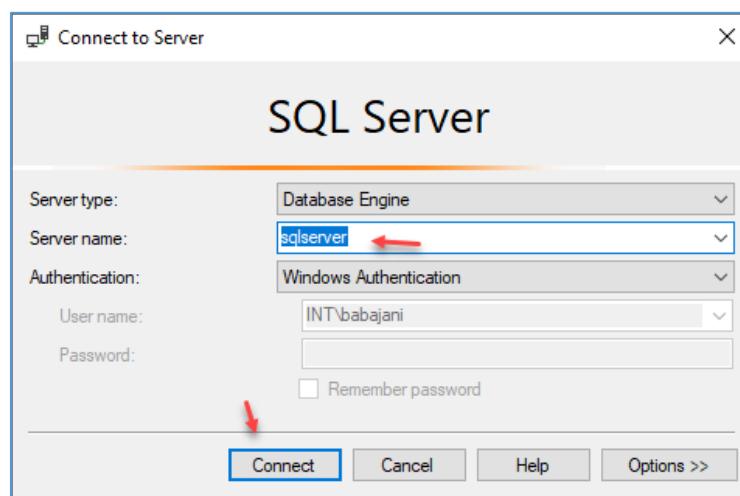
شکل ۲-۳۱ دسترسی به Port

یک نام به مانند شکل ۲-۳۲ وارد کنید و بر روی Finish کلیک کنید تا Rule مورد نظر ایجاد شود.

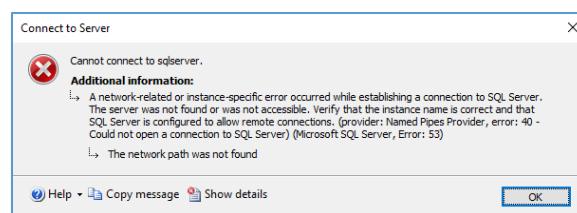
شکل ۲-۳۲ دسترسی به Port

بعد از ایجاد Rule در فایروال سرور SQL باید از طریق کلاینت تست بگیریم تا ببینیم می‌توانیم به سرور SQL از طریق شبکه متصل بشویم یا نه؛ برای این کار SQL Server Management Studio را طبق شکل ۲-۳۳ اجرا کنید و در قسمت Server Name باید نام سرور SQL خود را وارد و بر روی Connect کلیک کنید.

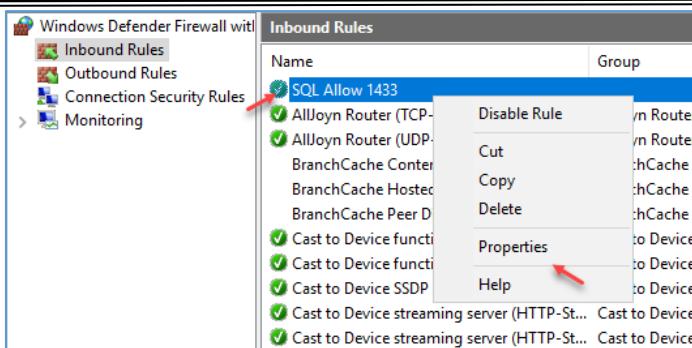
شکل ۲-۳۳ ورود به SQL Server

اگر مشکلی در ارتباط شبکه و دومین شما وجود نداشته باشد به راحتی به سرور SQL متصل خواهید شد، اما اگر طبق شکل ۲-۳۴ با خطأ روبرو شدید، باید دوباره وارد فایروال سرور SQL شوید و منطقه‌ی کاری را تغییر بدهید.

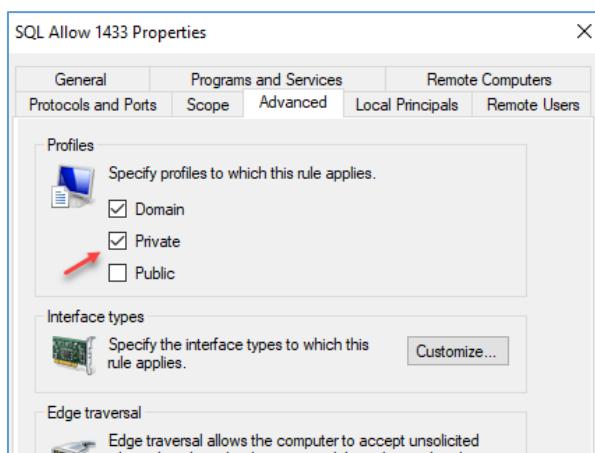
شکل ۲-۳۴ خطای ورود به SQL

طبق شکل ۲-۳۵ وارد فایروال SQL شوید و بر روی Rule مورد نظر خود کلیک راست و گزینه‌ی Properties را انتخاب کنید.

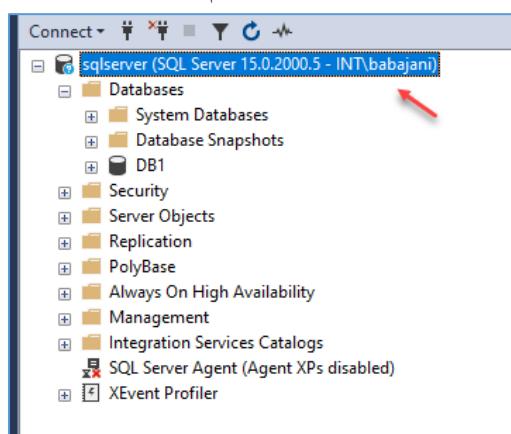
شکل ۲-۳۵ بررسی Firewall

در شکل ۲-۳۶ وارد تب Advanced شوید و تیک گزینه‌ی Private را انتخاب و بر روی OK کلیک کنید.

شکل ۲-۳۶ دسترسی Private

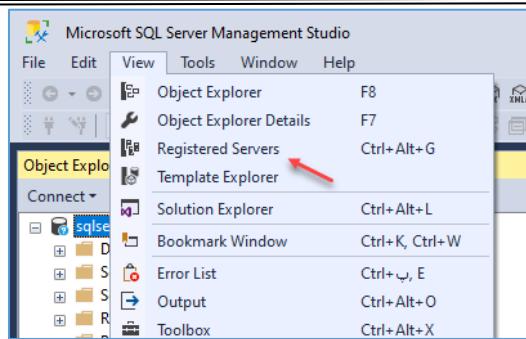
همان‌طور که در شکل ۲-۳۷ مشاهده می‌کنید به درستی توانستیم به سرور SQL از طریق شبکه متصل شویم.

شکل ۲-۳۷ متصل شدن به SQL

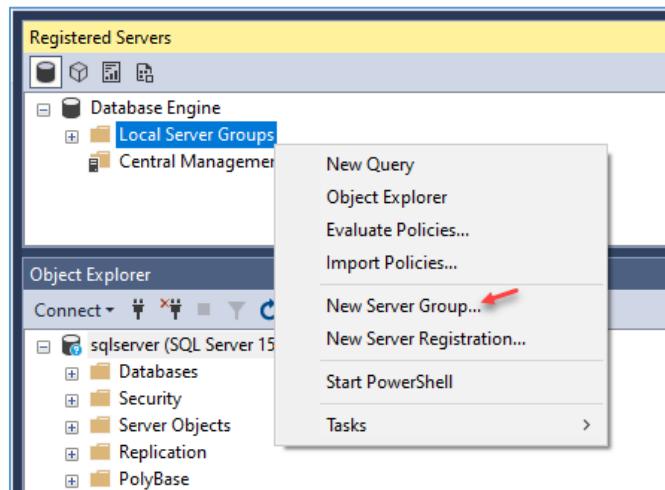
شاید در سازمان خود چندین سرور SQL داشته باشد و به همه‌ی آنها از طریق شبکه متصل می‌شوید، برای راحتی کار خود بهتر است یک گروه ایجاد کنید و همه‌ی آنها را در گروه مورد نظر خود قرار دهید.

برای این کار در نرمافزار SQL Management Studio بهمانند شکل ۲-۳۸ وارد منوی View شوید و بر روی گزینه‌ی Registered Servers کلیک کنید.

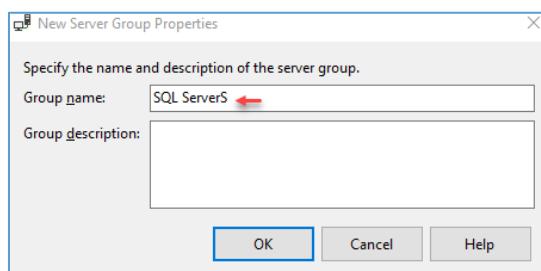
شكل ۲-۳۸

در شکل ۲-۳۹ بر روی کلیک راست کنید و گزینه‌ی New Server Group را انتخاب کنید.

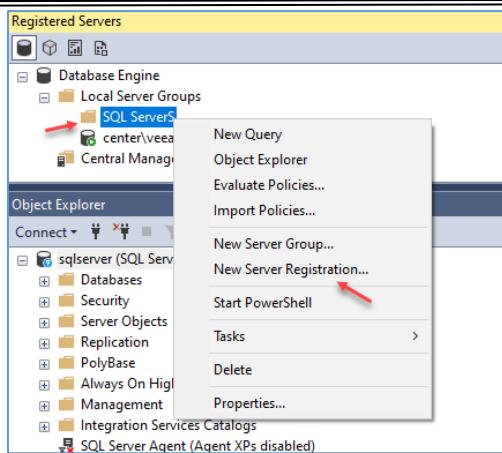
شكل ۲-۳۹

در شکل ۲-۴۰ باید یک اسم برای گروه خود وارد کنید و بر روی OK کلیک کنید.

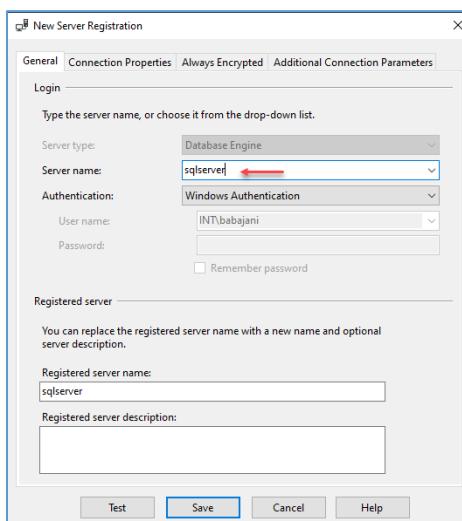
شكل ۲-۴۰

بر روی نام گروهی که ایجاد کردید، طبق شکل ۲-۴۱ کلیک راست کنید و گزینه‌ی New Server Registration را انتخاب کنید.

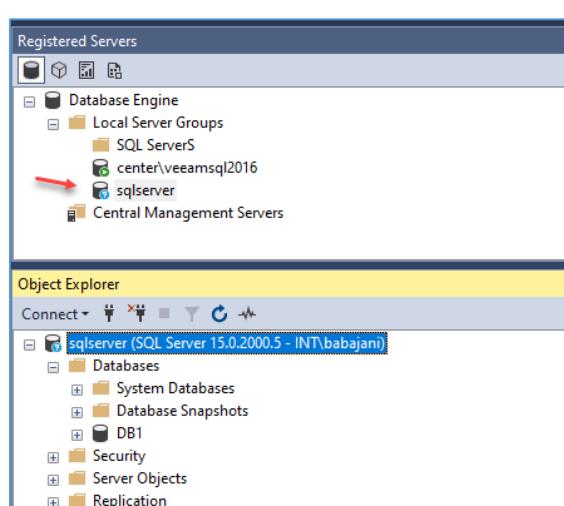
شکل ۲-۴۱ Register Server ۲-۴۱

در شکل ۲-۴۲ باید نام سرور را در قسمت Server name وارد کنید و بر روی Save کلیک کنید.

شکل ۲-۴۲ Register Server ۲-۴۲

همان‌طور که در شکل ۲-۴۳ مشاهده می‌کنید، سرور به لیست اضافه شده است و با کلیک بر روی آن به راحتی به سرور SQL متصل خواهد شد.

شکل ۲-۴۳ Register Server ۲-۴۳

۴-۲ نصب و راهاندازی SQL Server 2019 در لینوکس Ubuntu

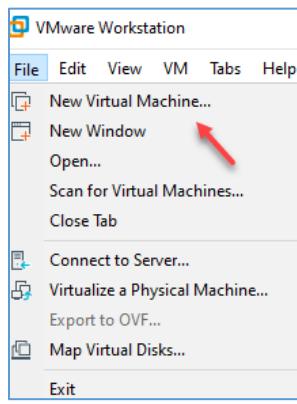
تا به اینجا توانستیم نرم افزار SQL را بر روی ویندوز نصب کنیم و آن را اجرا و از راه دور به آن متصل شویم، اما شرکت مایکروسافت در نسخه های جدید خود، توانایی نصب SQL را بر روی سیستم عامل لینوکس فعال کرده است که با هم در این قسمت نحوه راهاندازی آن را فرا خواهیم گرفت.
برای شروع کار باید یک نسخه از سیستم عامل لینوکس که واقعاً هم زیاد است را انتخاب کنید؛ برای این قسمت، Linux Ubuntu را انتخاب می کنیم. برای دانلود Linux Ubuntu می توانید از لینک زیر استفاده کنید.

<https://ubuntu.com/download/desktop>

بعد از دانلود لینوکس Ubuntu باید آن را پیاده سازی کنید، بهترین کار این است که از یک نرم افزار مجازی سازی، مانند VMware Workstation و یا برنامه‌ی دیگر برای این کار استفاده کنید تا سهولت دسترسی و عملکرد بهتری را شاهد باشید، اگر برنامه VMware Workstation را در دسترس ندارید می توانید از لینک زیر آن را دانلود کنید:

<https://soft98.ir/os/virtual-machine/1232-vmware-workstation.html>

بعد از دانلود، آن را نصب کنید و برای آغاز کار باید به مانند شکل ۲-۴۴ وارد منوی File شوید و گزینه‌ی New Virtual Machine را انتخاب کنید.

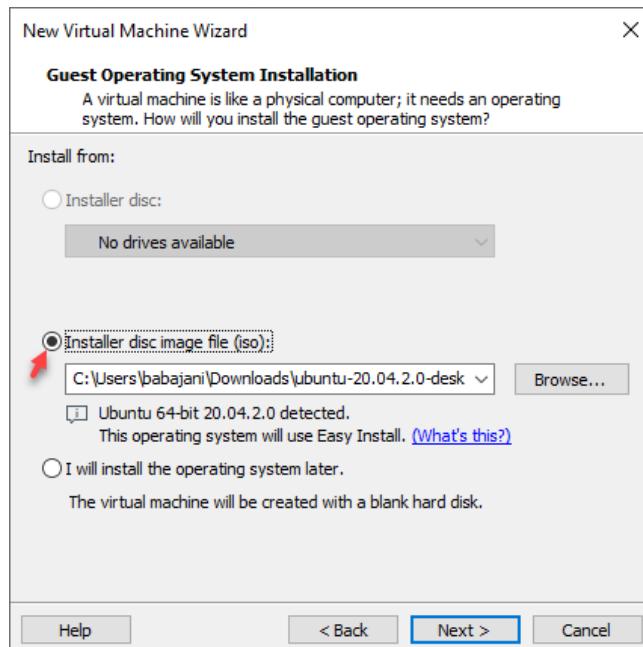
شکل ۲-۴۴ / یجاد ماشین مجازی

در شکل ۲-۴۵ گزینه‌ی Typical را انتخاب و بر روی Next کلیک کنید.

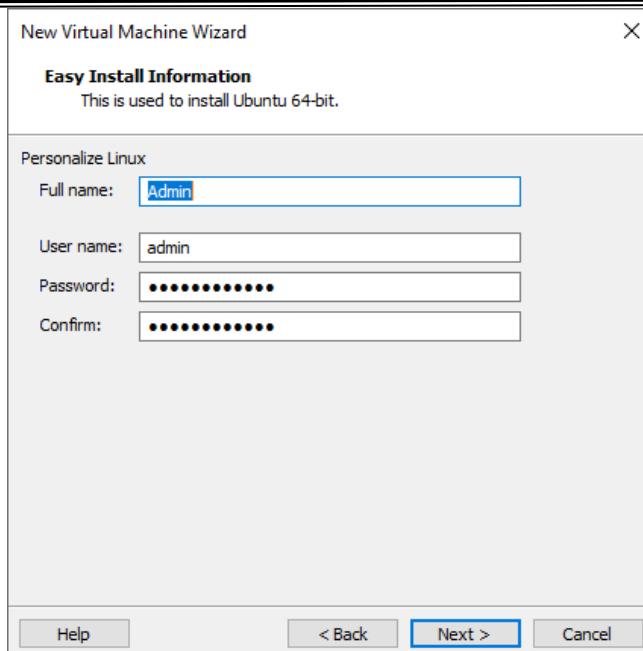
شکل ۲-۴۵ / بجاد ماشین مجازی

در شکل ۲-۴۶ باید فایل ISO مربوط به لینوکس Ubuntu را که لینک آن را در قسمت پیش قرار دادیم معرفی کنید، بعد از معرفی به صورت اتوماتیک نوع سیستم‌عامل در زیر آن مشخص خواهد شد.

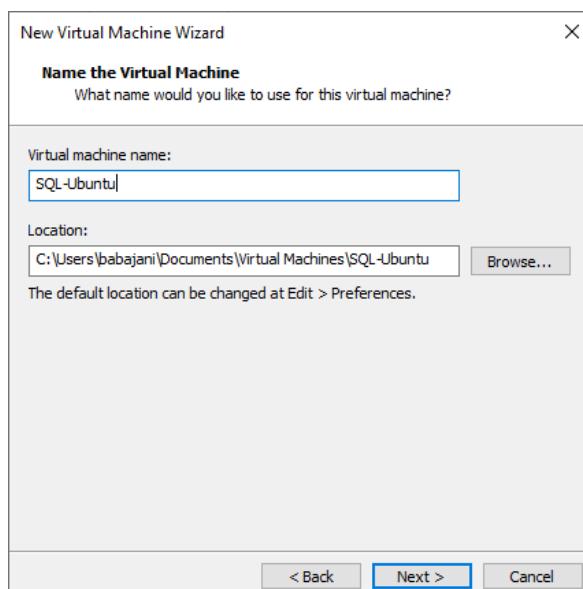
شکل ۲-۴۶ / بجاد ماشین مجازی

در شکل ۲-۴۷ باید اطلاعات تکمیلی را وارد کنید، مانند نام کاربری و رمز عبور برای لینوکس Ubuntu.

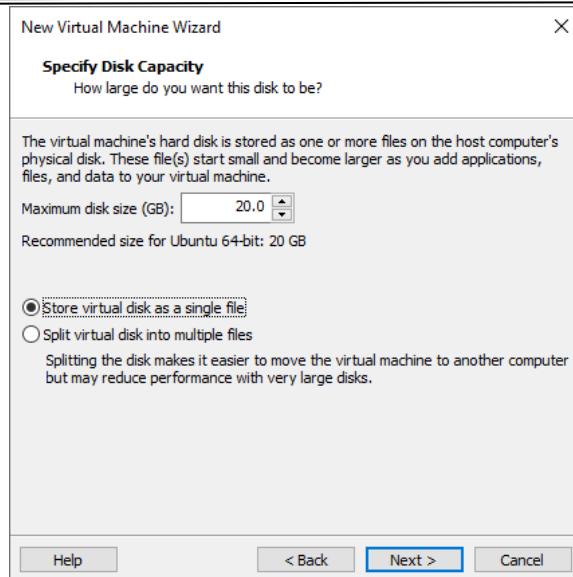
شکل ۲-۴۷ /یجاد ماشین مجازی

در شکل ۲-۴۸ باید نام ماشین مجازی خود به همراه آدرس ذخیره‌سازی آن در هارددیسک را مشخص کنید.

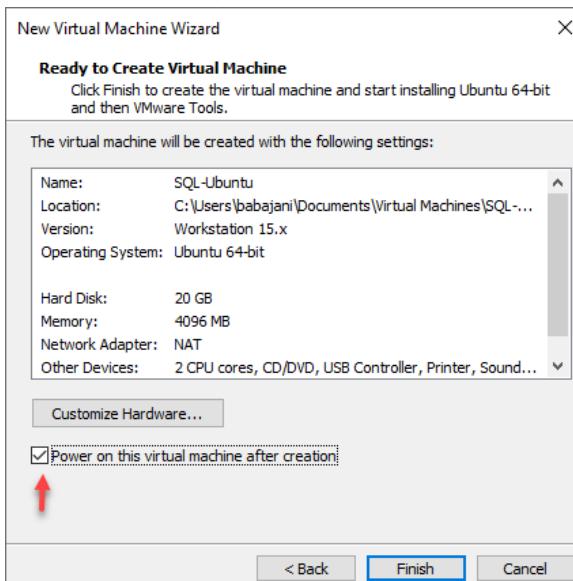
شکل ۲-۴۸ /یجاد ماشین مجازی

در شکل ۲-۴۹ باید مقدار فضای هارددیسک را مشخص کنید که برای این سیستم عامل، ۲۰ گیگابایت کفایت می‌کند و برای اینکه هارددیسک مجازی فقط یک فایل تکی باشد باید گزینه‌ی Store Virtual disk as single Files را انتخاب کنید.

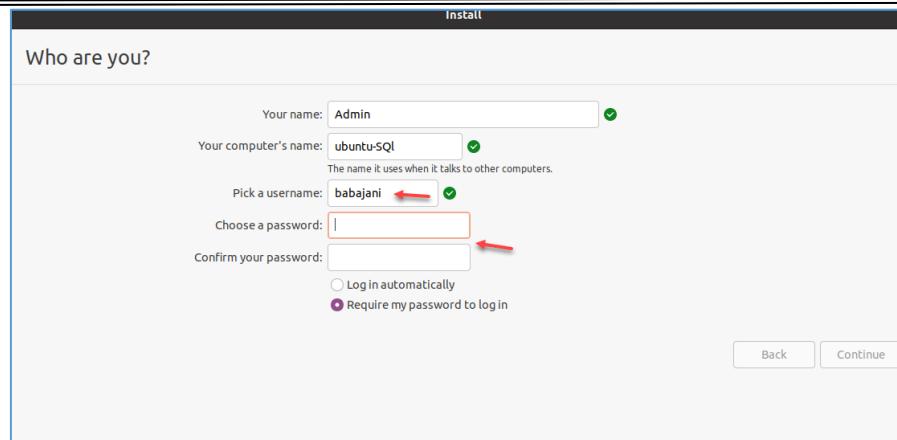
شکل ۲-۴۹ / ایجاد ماشین مجازی

در شکل ۲-۵۰ اطلاعات کلی را مشاهده می‌کنید که اگر نیاز باشد تغییراتی در سخت‌افزار اعمال کنید و یا اینکه بخواهید سخت‌افزار جدید به این ماشین اضافه کنید باید بر روی Customize Hardware کلیک کنید، در پایان برای اینکه ماشین بعد از ایجاد شدن، روشن شود تیک گرینه‌ی Power on را انتخاب کنید.

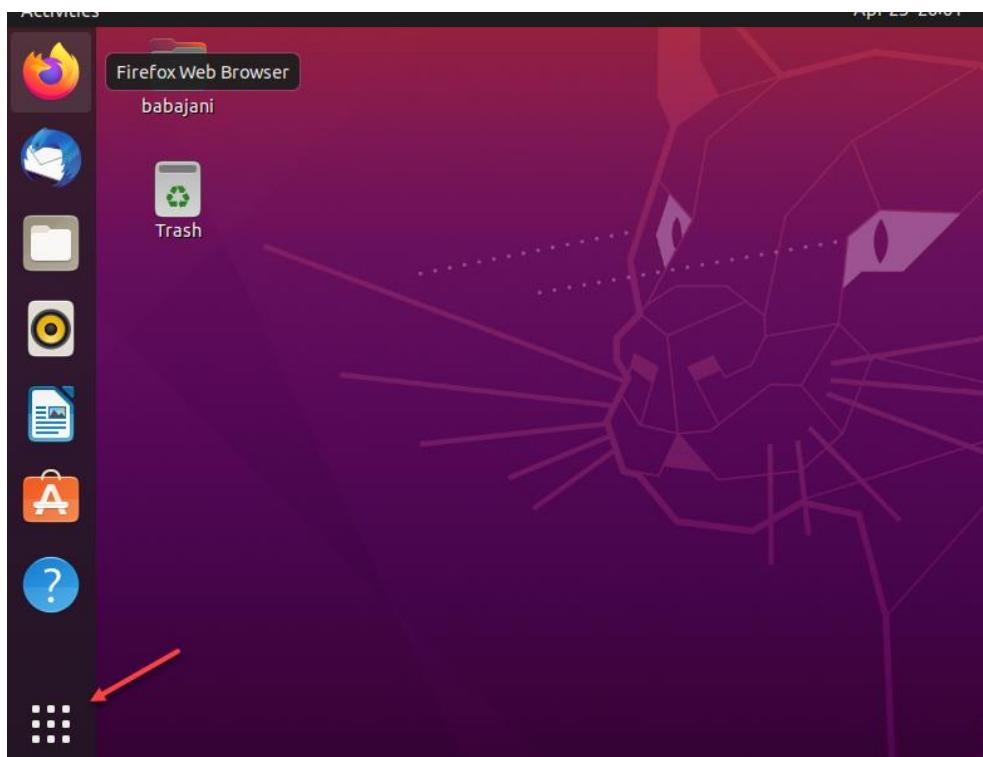
شکل ۲-۵۰ / ایجاد ماشین مجازی

بعد از اجرای ماشین مورد نظر مراحل نصب به صورت اتوماتیک انجام خواهد شد، اما بهمانند شکل ۲-۵۱ چون نام کاربری admin یک نام رزرو شده است باید یک نام جدید، وارد و رمز آن را مشخص کنید و بر روی Continue کلیک کنید تا کار نصب به پایان برسد.

شکل ۲-۵۱ نصب سیستم عامل لینوکس

در ادامه کار و بعد از نصب کامل لینوکس Ubuntu باید به مانند شکل ۲-۵۲ بر روی Show Applications کلیک کنید و در کادر جستجو، Terminal را اجرا کنید.

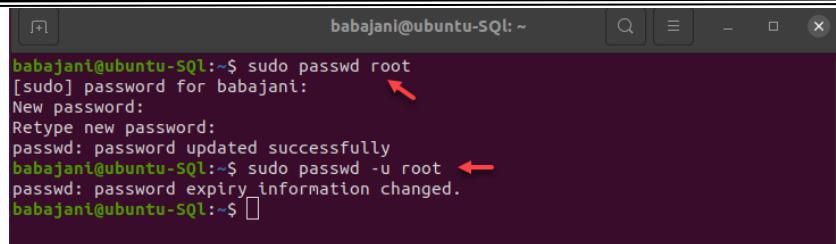

شکل ۲-۵۲ لینوکس

بعد از اجرا شدن سرویس باید به مانند شکل ۲-۵۳ کاربر Root را فعال کنید، برای این کار از دو دستور زیر استفاده کنید:

```
sudo passwd root
sudo passwd -u root
```

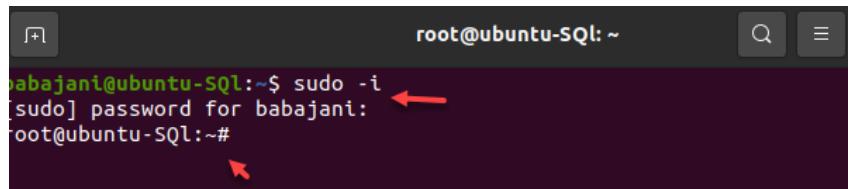
توجه داشته باشید بعد از اجرای دستور اول باید یک رمز عبور جدید برای کاربر Root وارد کنید تا بتوانید از آن استفاده کنید.


```
babajani@ubuntu-SQL:~$ sudo passwd root
[sudo] password for babajani: ←
New password:
Retype new password:
passwd: password updated successfully
babajani@ubuntu-SQL:~$ sudo passwd -u root ←
passwd: password expiry information changed.
babajani@ubuntu-SQL:~$
```

شکل ۲-۵۳ فعال‌سازی کاربر root

در ادامه‌ی کار با دستور `i`، کاربر را به root تغییر دهید تا بتوانید دستورات مورد نظر خود را با بالاترین دسترسی اجرا کنید.

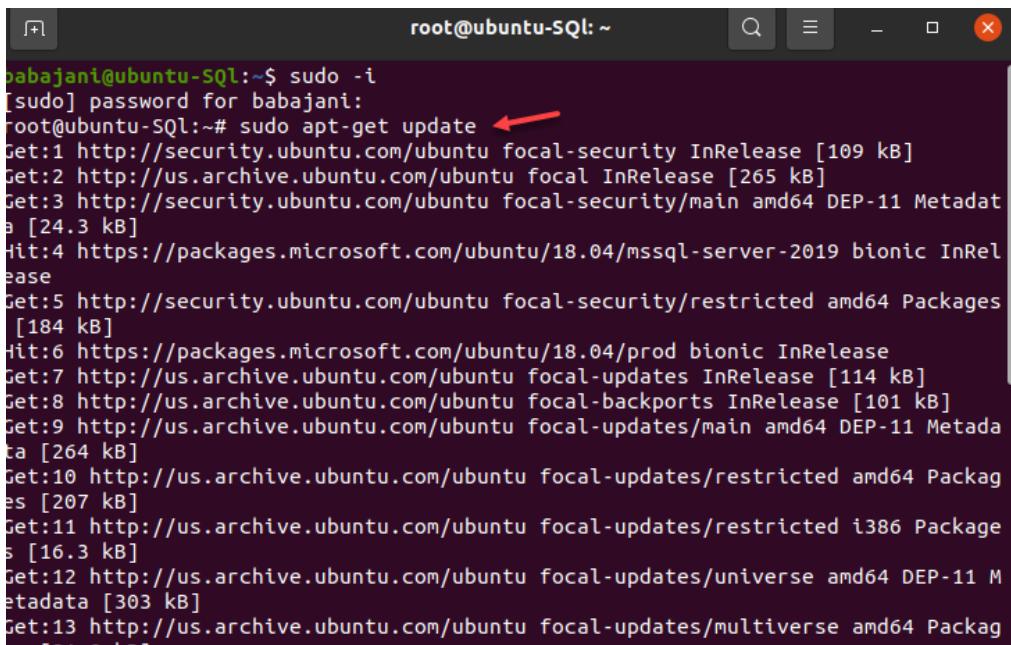


```
babajani@ubuntu-SQL:~$ sudo -i ←
[sudo] password for babajani: ←
root@ubuntu-SQL:~#
```

شکل ۲-۵۴ اجرای کاربر root

برای فعال‌سازی SQL Server بر روی لینوکس Ubuntu باید دستورات زیر را وارد کنید.
دو دستور زیر آخرین آپدیت‌ها را بر روی لینوکس Ubuntu نصب می‌کند تا در ادامه بتوانید، دستورات را به راحتی اجرا کنید که نتیجه‌ی آن را در شکل ۲-۵۵ مشاهده می‌کنید.

```
sudo apt-get update
sudo apt-get -y upgrade
```



```
babajani@ubuntu-SQL:~$ sudo -i
[sudo] password for babajani:
root@ubuntu-SQL:~# sudo apt-get update ←
Get:1 http://security.ubuntu.com/ubuntu focal-security InRelease [109 kB]
Get:2 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal InRelease [265 kB]
Get:3 http://security.ubuntu.com/ubuntu focal-security/main amd64 DEP-11 Metadata [24.3 kB]
Hit:4 https://packages.microsoft.com/ubuntu/18.04/mssql-server-2019 bionic InRelease
Get:5 http://security.ubuntu.com/ubuntu focal-security/restricted amd64 Packages [184 kB]
Hit:6 https://packages.microsoft.com/ubuntu/18.04/prod bionic InRelease
Get:7 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-updates InRelease [114 kB]
Get:8 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-backports InRelease [101 kB]
Get:9 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-updates/main amd64 DEP-11 Metadata [264 kB]
Get:10 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-updates/restricted amd64 Packages [207 kB]
Get:11 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-updates/restricted i386 Packages [16.3 kB]
Get:12 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-updates/universe amd64 DEP-11 Metadata [303 kB]
Get:13 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-updates/multiverse amd64 Packages [51.9 kB]
```

شکل ۲-۵۵ آپدیت لینوکس Ubuntu

با دستور زیر، بعد از اینکه آپدیت‌ها فعال شدند لینوکس را یکبار Restart کنید.

```
sudo reboot
```

بعد از اجرا شدن سرور مجازی لینوکس، وارد ترمینال شوید و دستور زیر را برای فعال‌سازی repository اجرا کنید.

```
sudo wget -qO- https://packages.microsoft.com/keys/microsoft.asc | sudo apt-key add -
```

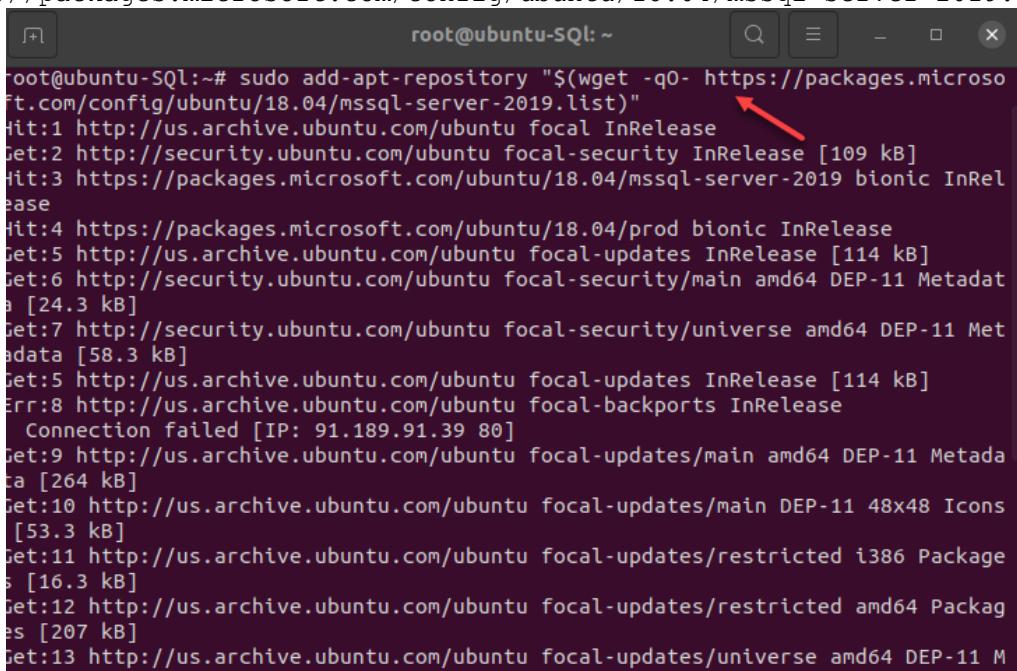
همان طور که در شکل ۲-۵۶ مشاهده می‌کنید، دستور مورد نظر به درستی اجرا شده است.

```
vatto_ttt forever preferred_ttt forever
babajani@ubuntu-SQL:~$ sudo wget -qO- https://packages.microsoft.com/keys/micro
soft.asc | sudo apt-key add -
OK
babajani@ubuntu-SQL:~$
```

شکل ۲-۵۶ فعالسازی Repository

در ادامه‌ی کار با دستور زیر، Repository یا همان مخزن مربوط به SQL Server را دانلود و فعال می‌کنیم، اگر به شکل ۲-۵۷ دقت کنید این دستور به درستی اجرا شده است.

```
sudo add-apt-repository "$(wget -qO-
https://packages.microsoft.com/config/ubuntu/18.04/mssql_server-2019.list)"
```



```
root@ubuntu-SQL:~# sudo add-apt-repository "$(wget -qO- https://packages.microso
ft.com/config/ubuntu/18.04/mssql-server-2019.list)"
Get:1 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal InRelease
Get:2 http://security.ubuntu.com/ubuntu focal-security InRelease [109 kB]
Get:3 https://packages.microsoft.com/ubuntu/18.04/mssql-server-2019 bionic InRele
ease
Get:4 https://packages.microsoft.com/ubuntu/18.04/prod bionic InRelease
Get:5 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-updates InRelease [114 kB]
Get:6 http://security.ubuntu.com/ubuntu focal-security/main amd64 DEP-11 Metadat
a [24.3 kB]
Get:7 http://security.ubuntu.com/ubuntu focal-security/universe amd64 DEP-11 Met
adata [58.3 kB]
Get:8 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-updates InRelease [114 kB]
Err:9 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-backports InRelease
  Connection failed [IP: 91.189.91.39 80]
Get:10 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-updates/main amd64 DEP-11 48x48 Icons
 [53.3 kB]
Get:11 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-updates/restricted i386 Packag
es [16.3 kB]
Get:12 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-updates/restricted amd64 Packag
es [207 kB]
Get:13 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-updates/universe amd64 DEP-11 M
```

شکل ۲-۵۷ نصب Repository

در ادامه‌ی کار با دستور زیر، MSSQL Server را بر روی لینوکس Ubuntu نصب کنید:

```
sudo apt update
sudo apt install mssql-server
```

همان‌طور که در شکل ۲-۵۸ مشاهده می‌کنید، دستورات بالا اجرا و MSSQL نصب شده است که در ادامه باید آن را تنظیم کنید.

```

Activities Terminal Apr 23 06:20
babajani@ubuntu-SQL: ~
..
Unpacking libsasl2-modules-gssapi-mit:amd64 (2.1.27+dfsg-2) ...
Selecting previously unselected package libc++1:amd64.
Preparing to unpack .../4-libc++1_1%3a10.0-50-exp1_amd64.deb ...
Unpacking libc++1:amd64 (1:10.0-50-exp1) ...
Selecting previously unselected package libsss-nss-idmap0.
Preparing to unpack .../5-libsss-nss-idmap0_2.2.3-3ubuntu0.4_amd64.deb ...
Unpacking libsss-nss-idmap0 (2.2.3-3ubuntu0.4) ...
Selecting previously unselected package mssql-server.
Preparing to unpack .../6-mssql-server_15.0.4123.1-5_amd64.deb ...
Unpacking mssql-server (15.0.4123.1-5) ...
Setting up gawk (1:5.0.1+dfsg-1) ...
Setting up libc++abi1-10:amd64 (1:10.0.0-4ubuntu1) ...
Setting up libsss-nss-idmap0 (2.2.3-3ubuntu0.4) ...
Setting up libsasl2-modules-gssapi-mit:amd64 (2.1.27+dfsg-2) ...
Setting up libc++1-10:amd64 (1:10.0.0-4ubuntu1) ...
Setting up libc++1:amd64 (1:10.0-50-exp1) ...
Setting up mssql-server (15.0.4123.1-5) ...

+-----+
Please run 'sudo /opt/mssql/bin/mssql-conf setup'
to complete the setup of Microsoft SQL Server
+-----+
Processing triggers for man-db (2.9.1-1) ...
Processing triggers for libc-bin (2.31-0ubuntu9.2) ...
babajani@ubuntu-SQL:~$
```

شکل ۲-۵۸ نصب MSSQL

برای تنظیم و استارت سرویس MSSQL باید دستور زیر را وارد کنید:

```
/opt/mssql/bin/mssql-conf setup
```

با اجرای دستور بالا، شکل ۲-۵۹ ظاهر خواهد شد که باید یک نسخه از SQL سرور را انتخاب کنید که در اینجا گزینه یک را انتخاب می‌کنیم.

```

Processing triggers for libc-bin (2.31-0ubuntu9.2) ...
babajani@ubuntu-SQL: $ sudo /opt/mssql/bin/mssql-conf setup
[sudo] password for babajani:
usermod: no changes
Choose an edition of SQL Server:
  1) Evaluation (free, no production use rights, 180-day limit)
  2) Developer (free, no production use rights)
  3) Express (free)
  4) Web (PAID)
  5) Standard (PAID)
  6) Enterprise (PAID) - CPU Core utilization restricted to 20 physical/40 hyperthreaded
  7) Enterprise Core (PAID) - CPU Core utilization up to Operating System Maximum
  8) I bought a license through a retail sales channel and have a product key to enter.

Details about editions can be found at
https://go.microsoft.com/fwlink/?LinkId=210934&clcid=0x409

Use of PAID editions of this software requires separate licensing through a Microsoft Volume Licensing program.
By choosing a PAID edition, you are verifying that you have the appropriate number of licenses in place to install and run this software.

Enter your edition(1-8):
```

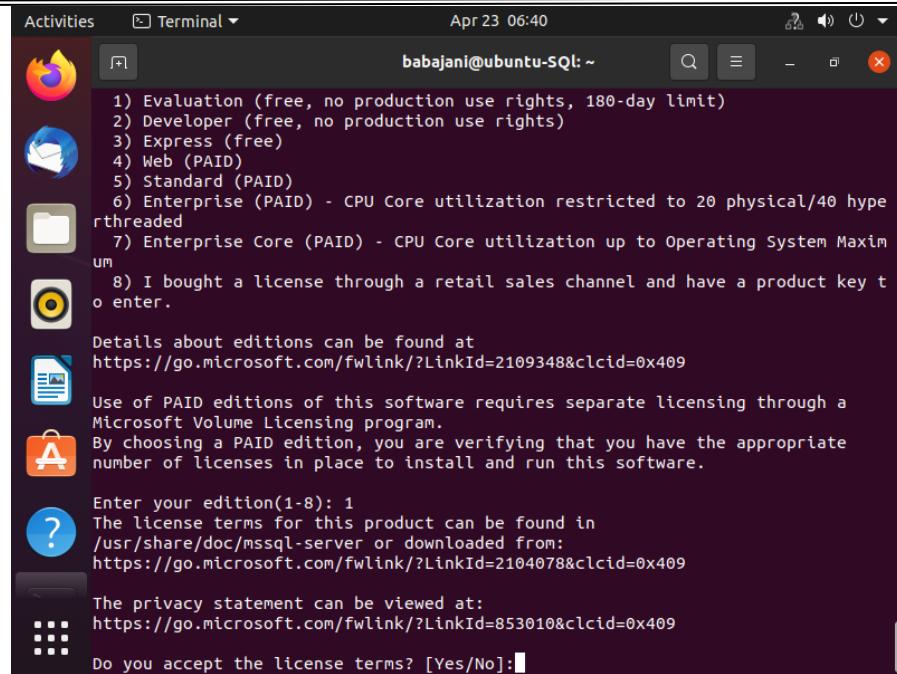
شکل ۲-۵۹ / اجرای سرویس MSSQL

بعد از وارد کردن عدد یک باید کلمه‌ی Yes را به مانند شکل ۲-۶۰ برای تأیید لاینس برنامه وارد کنید تا کار ادامه

پیدا کند.

آموزش SQL Server 2019

۶۸


```

Activities Terminal Apr 23 06:40 babajani@ubuntu-SQL: ~
1) Evaluation (free, no production use rights, 180-day limit)
2) Developer (free, no production use rights)
3) Express (free)
4) Web (PAID)
5) Standard (PAID)
6) Enterprise (PAID) - CPU Core utilization restricted to 20 physical/40 hyperthreaded
7) Enterprise Core (PAID) - CPU Core utilization up to Operating System Maximum
8) I bought a license through a retail sales channel and have a product key to enter.

Details about editions can be found at
https://go.microsoft.com/fwlink/?LinkId=210934&clcid=0x409

Use of PAID editions of this software requires separate licensing through a Microsoft Volume Licensing program.
By choosing a PAID edition, you are verifying that you have the appropriate number of licenses in place to install and run this software.

Enter your edition(1-8): 1
The license terms for this product can be found in /usr/share/doc/mssql-server or downloaded from:
https://go.microsoft.com/fwlink/?LinkId=210407&clcid=0x409

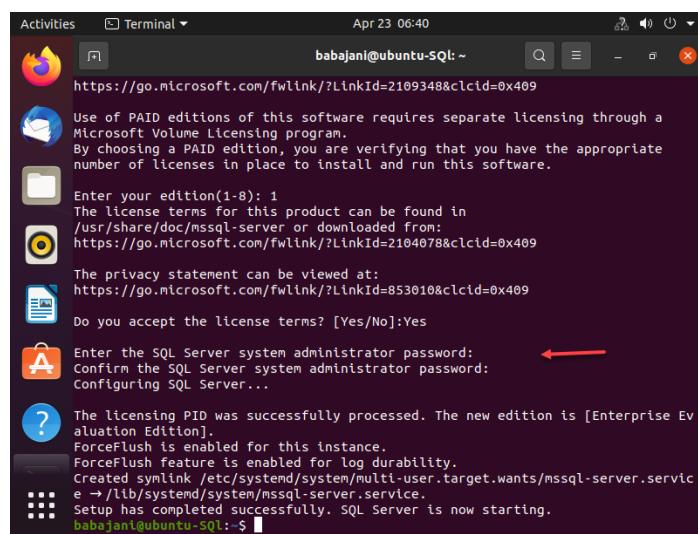
The privacy statement can be viewed at:
https://go.microsoft.com/fwlink/?LinkId=853010&clcid=0x409

Do you accept the license terms? [Yes/No]: Yes

```

شکل ۲-۶۰/اجرای سرویس MSSQL

در ادامه بهمانند شکل ۲-۶۱ باید یک رمز عبور برای مدیریت SQL وارد کنید، بعد از آن سرویس SQL اجرا خواهد شد.


```

Activities Terminal Apr 23 06:40 babajani@ubuntu-SQL: ~
https://go.microsoft.com/fwlink/?LinkId=210934&clcid=0x409

Use of PAID editions of this software requires separate licensing through a Microsoft Volume Licensing program.
By choosing a PAID edition, you are verifying that you have the appropriate number of licenses in place to install and run this software.

Enter your edition(1-8): 1
The license terms for this product can be found in /usr/share/doc/mssql-server or downloaded from:
https://go.microsoft.com/fwlink/?LinkId=210407&clcid=0x409

The privacy statement can be viewed at:
https://go.microsoft.com/fwlink/?LinkId=853010&clcid=0x409

Do you accept the license terms? [Yes/No]: Yes

Enter the SQL Server system administrator password:
Confirm the SQL Server system administrator password: ←
Configuring SQL Server...

The licensing PID was successfully processed. The new edition is [Enterprise Evaluation Edition].
ForceFlush is enabled for this instance.
ForceFlush feature is enabled for log durability.
Created symlink /etc/systemd/system/multi-user.target.wants/mssql-server.service → /lib/systemd/system/mssql-server.service.
Setup has completed successfully. SQL Server is now starting.
babajani@ubuntu-SQL: ~

```

شکل ۲-۶۱/اجرای سرویس SQL

برای اینکه متوجه شویم، سرویس فعال شده است یا نه باید دستور زیر را وارد کنید، تا شکل ۲-۶۲ ظاهر شود.
`systemctl status mssql-server.service`

```

Activities Terminal ~ Apr 23 06:43
babajani@ubuntu-SQL: ~

Evaluation Edition].
ForceFlush is enabled for this instance.
ForceFlush feature is enabled for log durability.
Created symlink /etc/systemd/system/multi-user.target.wants/mssql-server.service → /lib/systemd/system/mssql-server.service.
Setup has completed successfully. SQL Server is now starting.
● mssql-server.service - Microsoft SQL Server Database Engine
   Loaded: loaded (/lib/systemd/system/mssql-server.service; enabled; vendor)
             Active: active (running) since Fri 2021-04-23 06:40:50 PDT; 1min 59s ago
               Docs: https://docs.microsoft.com/en-us/sql/linux
      Main PID: 5864 (sqlservr)
        Tasks: 131
       Memory: 595.9M
          CGroup: /system.slice/mssql-server.service
                  └─5864 /opt/mssql/bin/sqlservr
                  ├─5890 /opt/mssql/bin/sqlservr
                  └─5890 /opt/mssql/bin/sqlservr

Apr 23 06:40:56 ubuntu-SQL sqlservr[5890]: [1588 blob data]
Apr 23 06:40:56 ubuntu-SQL sqlservr[5890]: [1558 blob data]
Apr 23 06:40:56 ubuntu-SQL sqlservr[5890]: [618 blob data]
Apr 23 06:40:57 ubuntu-SQL sqlservr[5890]: [968 blob data]
Apr 23 06:40:57 ubuntu-SQL sqlservr[5890]: [668 blob data]
Apr 23 06:40:57 ubuntu-SQL sqlservr[5890]: [758 blob data]
Apr 23 06:40:57 ubuntu-SQL sqlservr[5890]: [968 blob data]
Apr 23 06:40:57 ubuntu-SQL sqlservr[5890]: [1008 blob data]
Apr 23 06:40:57 ubuntu-SQL sqlservr[5890]: [718 blob data]
Apr 23 06:40:57 ubuntu-SQL sqlservr[5890]: [1248 blob data]
lines 1-21/21 (END)

```

شکل ۲-۶۲ سرویس SQL

در ادامه‌ی کار باید ابزار مورد نیاز را بر روی سرور لینوکس برای کار با SQL نصب کنید؛ برای این کار دستورات زیر را به صورت متوالی اجرا کنید:

```

curl https://packages.microsoft.com/keys/microsoft.asc | sudo apt-key add -
curl https://packages.microsoft.com/config/ubuntu/19.10/prod.list >
/etc/apt/sources.list.d/mssql-release.list
sudo apt update
sudo ACCEPT_EULA=Y apt-get install mssql-tools unixodbc-dev

```

با اجرای دستورات بالا به‌مانند شکل ۲-۶۳ ابزار مربوط به SQL بر روی لینوکس نصب می‌شود.

```

root@ubuntu-SQL:~# curl https://packages.microsoft.com/keys/microsoft.asc | sudo apt-key add -
% Total    % Received % Xferd  Average Speed   Time   Time  Current
          Dload  Upload Total Spent   Left Speed
100  983  100  983    0     0  194      0  0:00:05  0:00:05  --:--:-- 200
OK
root@ubuntu-SQL:~# curl https://packages.microsoft.com/config/ubuntu/16.04/prod.list | sudo tee /etc/apt/sources.list.d/mssql-release.list
% Total    % Received % Xferd  Average Speed   Time   Time  Current
          Dload  Upload Total Spent   Left Speed
100   79  100   79    0     0   15      0  0:00:05  0:00:05  --:--:-- 16
deb [arch=amd64] https://packages.microsoft.com/ubuntu/16.04/prod xenial main
root@ubuntu-SQL:~# sudo apt-get update
Get:1 http://security.ubuntu.com/ubuntu focal-security InRelease [109 kB]
Hit:2 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal InRelease
Hit:3 https://packages.microsoft.com/ubuntu/18.04/mssql-server-2019 bionic InRelease
Get:4 https://packages.microsoft.com/ubuntu/16.04/prod xenial InRelease [4,003 B]
Hit:5 https://packages.microsoft.com/ubuntu/19.10/prod eoan InRelease
Get:6 https://packages.microsoft.com/ubuntu/16.04/prod xenial/main amd64 Packages [204 kB]
Get:7 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-updates InRelease [114 kB]
0% [7 InRelease 57.0 kB/114 kB 50%]
Get:8 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-updates InRelease [114 kB]
Get:9 http://us.archive.ubuntu.com/ubuntu focal-backports InRelease [101 kB]
Fetched 441 kB in 1min 16s (5,797 B/s)
Reading package lists... Done
root@ubuntu-SQL:#

```

شکل ۲-۶۳ نصب ابزار SQL

در ادامه‌ی دستورات در قسمتی که در شکل ۲-۶۴ مشخص شده است باید Yes را وارد کنید تا ابزار MSSQL که حجمی حدود ۱۰۲ مگابایت دارد بر روی سرور لینوکس نصب شود.

```
The following additional packages will be installed:
  autoconf automake autotools-dev binutils binutils-common
  binutils-x86_64-linux-gnu gcc gcc-9 libasan5 libatomic1 libbinutils
  libc-dev-bin libc6-dev libcrypt-dev libctf-nobfd0 libctf0 libgcc-9-dev
  libitm1 liblsan0 libltdl-dev libodbc1 libquadmath0 libtool libtsan0
  libubsan1 linux-libc-dev m4 manpages-dev msodbcsql17 odbcinst
  odbcinstdebian2 unixodbc

Suggested packages:
  autoconf-archive gnu-standards autoconf-doc gettext binutils-doc
  gcc-multilib make flex bison gcc-doc gcc-9-multilib gcc-9-doc gcc-9-locales
  glibc-doc libtool-doc unixodbc-bin gfortran | fortran95-compiler gcj-jdk
  m4-doc

The following NEW packages will be installed:
  autoconf automake autotools-dev binutils binutils-common
  binutils-x86_64-linux-gnu gcc gcc-9 libasan5 libatomic1 libbinutils
  libc-dev-bin libc6-dev libcrypt-dev libctf-nobfd0 libctf0 libgcc-9-dev
  libitm1 liblsan0 libltdl-dev libodbc1 libquadmath0 libtool libtsan0
  libubsan1 linux-libc-dev m4 manpages-dev msodbcsql17 mssql-tools odbcinst
  odbcinstdebian2 unixodbc unixodbc-dev

0 upgraded, 34 newly installed, 0 to remove and 88 not upgraded.
Need to get 23.3 MB of archives.
After this operation, 102 MB of additional disk space will be used.
Do you want to continue? [Y/n] Y ←
% [Connecting to kazooie.canonical.com]
```

شکل ۲-۶۴ نصب ابزار SQL

در ادامهی کار، دو دستور زیر را وارد کنید تا کار نصب و تنظیم SQL به پایان برسد:

```
echo 'export PATH="$PATH:/opt/mssql-tools/bin"' >> ~/.bash_profile
```

```
echo 'export PATH="$PATH:/opt/mssql-tools/bin"' >> ~/.bashrc
source ~/.bashrc
```

بعد از نصب SQL و ابزارهای آن بر روی سرور لینوکس، حال می‌توانید بر روی SQL کار کنید، برای تست کارایی

سرور SQL دستور زیر را وارد کنید تا به آن متصل شوید:

```
sqlcmd -S 127.0.0.1 -U SA
```

همان‌طور که در شکل ۲-۶۵ مشاهده می‌کنید، بعد از اجرای دستور بالا از ما رمز عبوری را می‌خواهد که در هنگام

نصب SQL وارد کردیم، یعنی شکل شماره‌ی ۲-۶۱؛ بعد از وارد کردن رمز عبور حالا وارد خط فرمان SQL شدیم و

می‌توانیم دستورات مورد نظر را اجرا کنیم. برای تست دستور زیر را اجرا می‌کنیم:

```
select name from sys.databases;
go
```

با اجرای دستور بالا، لیست دیتابیس‌های اصلی و مربوط به تنظیمات خود SQL را مشاهده می‌کنید که در مورد این

دیتابیس‌ها در فصل سوم به صورت کامل صحبت خواهیم کرد.

```
babajani@ubuntu-SQL:~# root@ubuntu-SQL:~#
root@ubuntu-SQL:~#
root@ubuntu-SQL:~#
root@ubuntu-SQL:~# sqlcmd -S 127.0.0.1 -U SA ←
Password:
1> Select name from sys.databases ←
2> go ←
name
-----
master
tempdb
model
msdb
(4 rows affected)
```

شکل ۲-۶۵ لیست دیتابیس SQL

فصل سوم

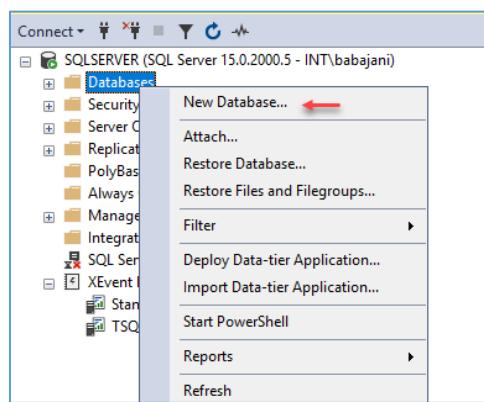
آشنایی با پایگاهداده

۱-۳ ایجاد پایگاهداده و کار با آن

۱-۱-۳ ایجاد پایگاهداده

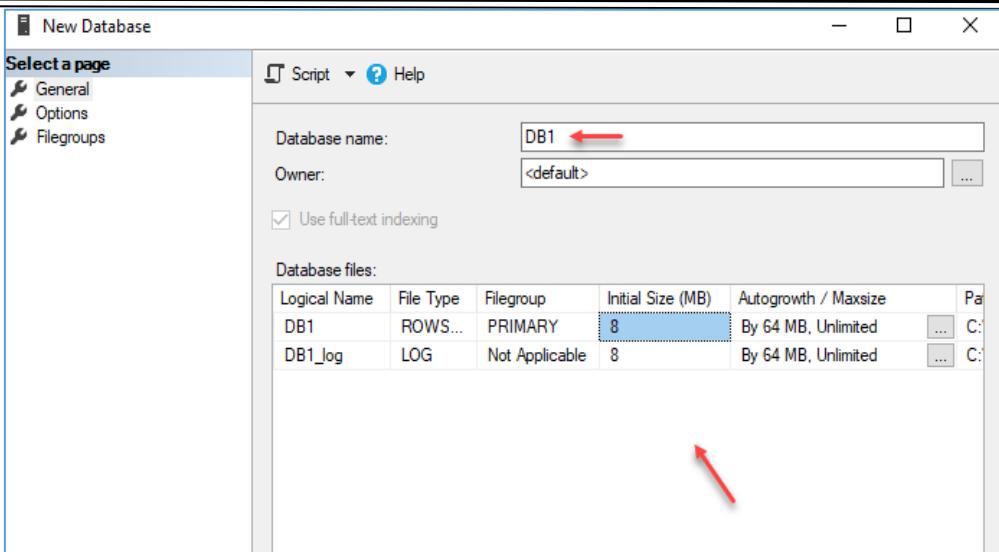
در ادامه‌ی کار می‌خواهیم برای شروع، یک دیتابیس ایجاد و بر روی آن کارهای مختلفی را انجام می‌دهیم، ایجاد دیتابیس را می‌توانیم به دو صورت انجام دهیم، یکی به صورت گرافیکی و از طریق نرمافزار SSMS و یکی از طریق کد T-SQL که در ادامه هر دو روش را بررسی خواهیم کرد.

برای شروع بهمانند شکل ۱-۳ وارد SSMS شوید و بر روی Databases کلیک راست کنید و بر روی New Database کلیک کنید.

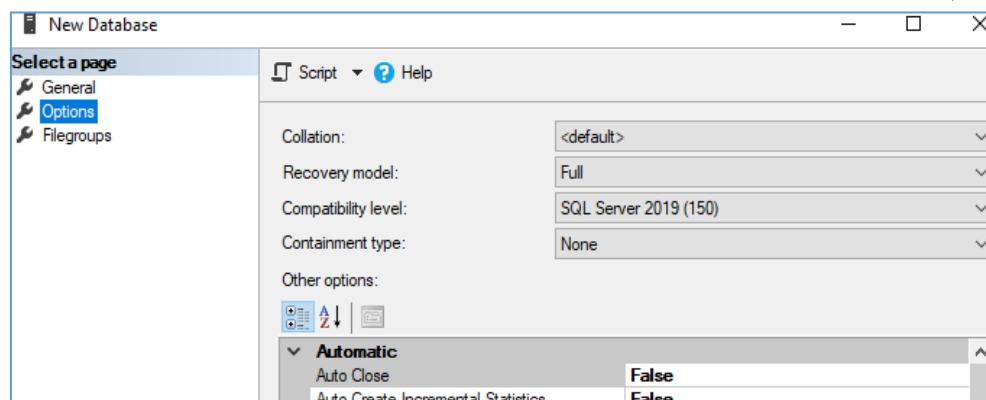
شکل ۱-۳/ایجاد دیتابیس

در شکل ۳-۲ باید نام دیتابیس مورد نظر خود را در قسمت Database Name وارد کنید و در قسمت Owner باید یک کاربر را به عنوان صاحب این دیتابیس انتخاب کنید که اگر انتخاب نکنید، همین کاربری که با آن در حال ایجاد دیتابیس هستید به عنوان صاحب آن در نظر گرفته خواهد شد؛ بعد از وارد کردن نام در قسمت Database name، دو گزینه با نام دیتابیس شما ایجاد می‌شود که اولی (DB1) نام دیتابیس و دومی (DB1_Log) دیتابیسی برای ثبت Log است، این دو مکمل هم هستند و حتماً برای اجرا به همدیگر نیاز دارند.

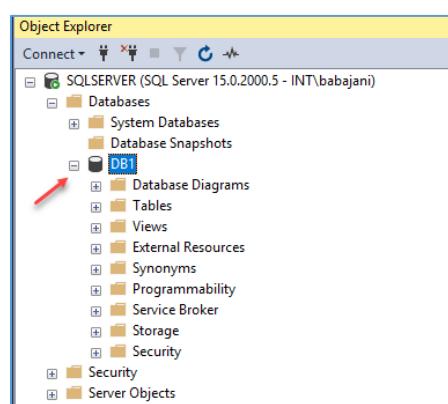
شکل ۳-۲ / ایجاد دیتابیس

در قسمت Option که در شکل ۳-۳ مشخص شده است، گزینه‌هایی وجود دارد، گزینه‌ی Collation به روشی برای مقایسه‌ی اطلاعات با هم اشاره دارد؛ قسمت Recovery model که مربوط به عملیات پشتیبان‌گیری و بازیابی اطلاعات است که در موقع مناسب توضیح خواهیم داد. در قسمت Compatibility level هم می‌توانید مشخص کنید که این دیتابیس با کدام نسخه از SQL سازگاری داشته باشد.

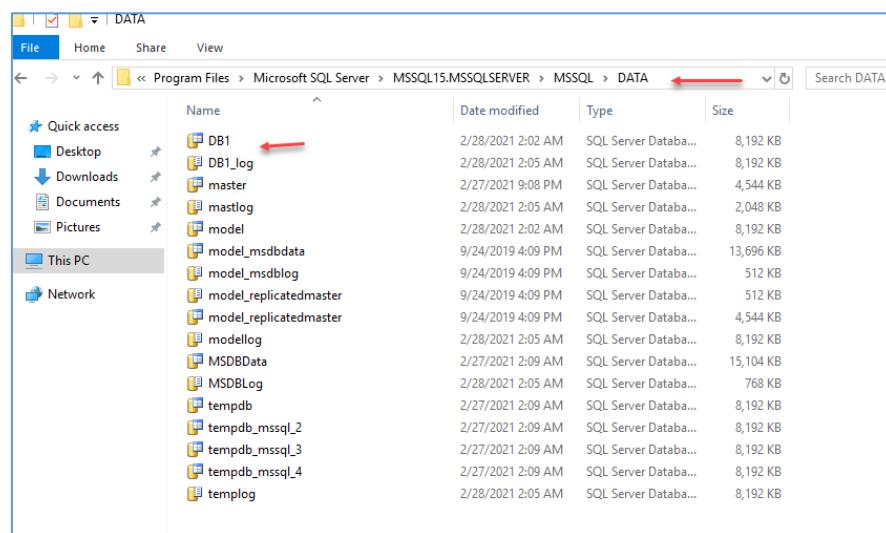
شکل ۳-۳ / ایجاد دیتابیس

بعد از ایجاد دیتابیس می‌توانید بهمانند شکل ۳-۴ در قسمت Databases این دیتابیس جدید را مشاهده کنید.

شکل ۳-۴

اگر وارد مسیر مورد نظر در شکل ۳-۵ شوید، فایل دیتابیس تولید شده را مشاهده می کنید که همان دو فایلی است که اشاره کردیم.

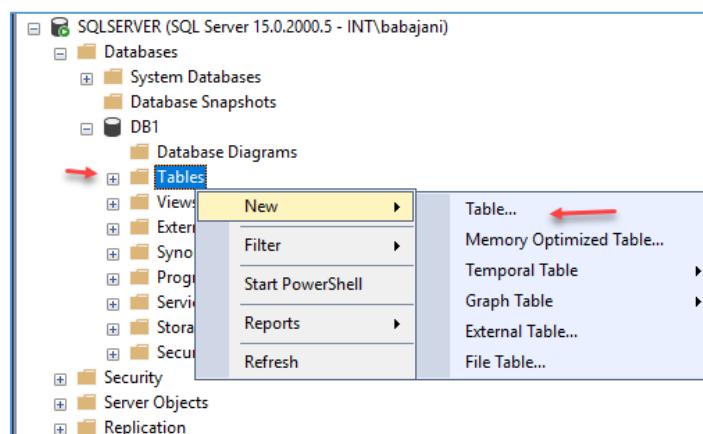
شکل ۳-۵ / لیست دیتابیس

نکته:

سعی کنید در اول کار زمانی که می خواهید دیتابیس خود را ایجاد کنید، آدرس آن را در یک مکان مطمئن و با حجم بالا قرار دهید تا در آینده با اضافه شدن داده، حجم و اطلاعات شما حفظ شود.

۲-۱-۳- ایجاد جدول در دیتابیس

برای ایجاد جدول در دیتابیس مورد نظر باید به مانند شکل ۲-۲۵ بر روی پوششی Tables کلیک راست کنید و گزینه‌ی New را از قسمت Table انتخاب کنید.

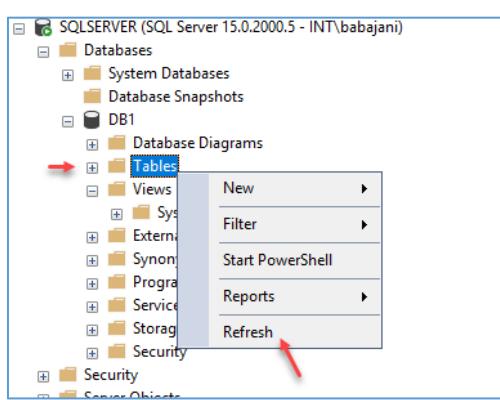
شکل ۳-۶ / ایجاد جدول

در شکل ۳-۷ باید در قسمت Column Name، نام ستون خود را وارد کنید که چهار مورد وارد شده است و در قسمت Data Type باید نوع ستون مورد نظر را از نظر عددی، حرفی و ... انتخاب کنید، برای ذخیره کردن این جدول باید بر روی عنوان جدول کلیک راست کنید و گزینه‌ی Save را انتخاب کنید.

Column Name	Data Type	Allow Nulls
[First Name]	nchar(10)	☒
[Last Name]	nchar(10)	☒
City	nchar(10)	☒
Age	int	☒

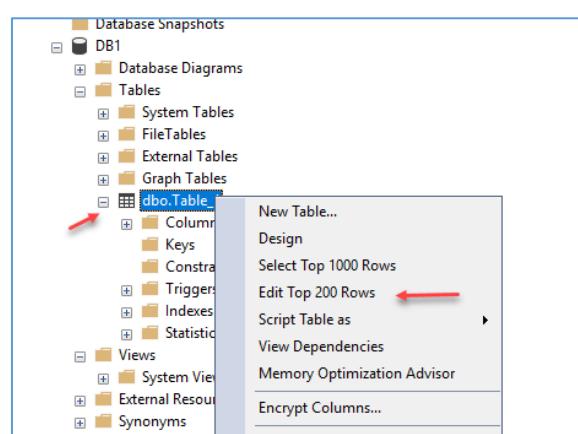
شکل ۳-۷ / ایجاد جدول

بعد از ایجاد جدول باید جدول مورد نظر در قسمت Table نمایش داده شود، اگر این چنین نشد باید بهمانند شکل ۳-۸ بر روی Tables کلیک راست کنید و گزینه‌ی Refresh را انتخاب کنید تا جدول مورد نظر مشخص شود.

شکل ۳-۸ / ایجاد جدول

بعد از ایجاد جدول می‌خواهیم اطلاعاتی در آن وارد کنیم؛ برای این کار در شکل ۳-۹ بر روی dbo.Table_1 کلیک راست کنید و گزینه‌ی Edit Top 200 Rows را انتخاب کنید.

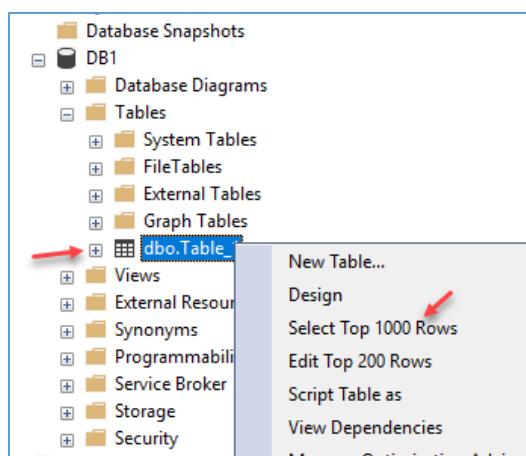
شکل ۳-۹ ورود اطلاعات در جدول

در شکل ۳-۱۰ اطلاعاتی را وارد کنید و صفحه‌ی مورد نظر را ببندید.

	First Name	Last Name	City	Age
	ali	modares	babol	25
	reza	hazir	dezfol	32
	azadeh	kordi	amol	33
	meysam	moham	shiraz	35

شکل ۳-۱۰ ورود اطلاعات در جدول

برای اینکه اطلاعات موجود در جدول را مشاهده کنید، می‌توانید بهمانند شکل ۳-۱۱ بر روی جدول مورد نظر کلیک راست کنید و گزینه‌ی Select Top 1000 Rows را انتخاب کنید.

شکل ۳-۱۱ نمایش اطلاعات جدول

همان‌طور که در شکل ۳-۱۲ مشاهده می‌کنید، اطلاعات جدول توسط یک اسکریپت در خروجی به نمایش گذاشته شده است که در ادامه، در مورد نظر توضیحاتی خواهیم داد.

```

SQLQuery3.sql - SQ... (INT\babajani (59))  ✎ X
/***** Script for SelectTopNRows command from SSMS *****/
SELECT TOP (1000) [First Name]
, [Last Name]
, [City]
, [Age]
FROM [DB1].[dbo].[Table_1]

```

	First Name	Last Name	City	Age
1	ali	modares	babol	25
2	reza	hazir	dezfol	32
3	azadeh	kordi	amol	33
4	meysam	moham	shiraz	35

شکل ۳-۱۲ نمایش اطلاعات جدول

بعد از ایجاد اولیه‌ی جدول و واردکردن مقادیری در آن، می‌خواهیم در مورد نوع داده‌ی ورودی صحبت کنیم که بسیار مهم است.

۳-۱-۳ انواع Data Type در جداول

زمانی که می‌خواهیم یک Filed جدید در جدول، مانند: نام، نام خانوادگی، شماره‌ی دانشجویی و... ایجاد کنیم باید از انواع مختلف داده‌ای استفاده کنیم، مثلاً برای نوشته‌ای مانند نام باید از نوع داده‌ی Char/nchar استفاده کنید و به همین ترتیب از انواع مختلف دیگر می‌توان استفاده کرد. در زیر این نوع داده‌ها را بررسی می‌کنیم:

انواع داده‌های رشته‌ای

جدول ۱-۳ انواع داده‌های رشته‌ای

نوع داده	اندازه داده	توضیحات
CHAR(size)	حداکثر اندازه ۸۰۰۰ کاراکتر.	طول داده ثابت است.
VARCHAR(size) or VARCHAR(max)	حداکثر اندازه ۸۰۰۰ کاراکتر با افزایش حجم.	طول داده متغیر است و توانایی افزایش حجم تا ۲ گیگابایت را دارد.
TEXT	حداکثر اندازه ۲ گیگابایت.	داده‌های غیر یونیک با طول متغیر.
NCHAR(size)	حداکثر اندازه ۴۰۰۰ کاراکتر.	داده‌های غیر یونیک با طول ثابت.
NVARCHAR(size) or NVARCHAR(max)	حداکثر اندازه ۴۰۰۰ کاراکتر با افزایش حجم.	طول داده متغیر است و توانایی افزایش حجم تا ۲ گیگابایت را دارد.
NTEXT	حداکثر اندازه ۱,۰۷۳,۷۴۱,۸۲۳ bytes است.	داده‌های غیر یونیک با طول متغیر.
BINARY(size)	حداکثر اندازه ۸۰۰۰ کاراکتر.	طول داده ثابت است.
VARBINARY(size) or VARBINARY(max)	حداکثر اندازه ۸۰۰۰ کاراکتر با افزایش حجم.	طول داده متغیر است و توانایی افزایش حجم تا ۲ گیگابایت را دارد.

دانشگاهی غیر یونیک با طول متغیر.	حداکثر اندازه ۲ گیگابایت.	IMAGE
----------------------------------	---------------------------	-------

انواع داده‌های عددی

جدول ۳-۲ داده‌های عددی

توضیحات	حداکثر اندازه	نوع داده عددی
	عدد صحیح است که می‌تواند ۰ یا ۱ یا NULL باشد.	BIT
	از ۰ تا ۲۵۵	TINYINT
	از -۳۲۷۶۸ تا ۳۲۷۶۷	SMALLINT
	از -۲,۱۴۷,۴۸۳,۶۴۷ تا ۲,۱۴۷,۴۸۳,۶۴۸	INT
	از ۹,۲۲۳,۳۷۲,۰۳۶,۸۵۴,۷۷۵,۸۰۸ تا ۹,۲۲۳,۳۷۲,۰۳۶,۸۵۴,۷۷۵,۸۰۷	BIGINT
M تعداد ارقام و d تعداد ارقام اعشار بعد از ممیز است.	M اگر مشخص نشده باشد به صورت پیش‌فرض ۱۸ در نظر گرفته می‌شود. d اگر مشخص نشده باشد، به صورت پیش‌فرض ۰ در نظر گرفته می‌شود.	DECIMAL(m,d)
M تعداد ارقام و d تعداد ارقام اعشار بعد از ممیز.	M اگر مشخص نشده باشد به صورت پیش‌فرض ۱۸ در نظر گرفته می‌شود.	DEC(m,d)

	d اگر مشخص نشده باشد، به صورت پیش‌فرض ۰ در نظر گرفته می‌شود.	
M تعداد ارقام و d تعداد ارقام اعشار بعد از ممیز.	M اگر مشخص نشده باشد به صورت پیش‌فرض ۱۸ در نظر گرفته می‌شود.	NUMERIC(m,d)
که در آن n تعداد تعداد بیت برای ذخیره به صورت نماد علمی است.	اعداد شناور N به صورت پیش‌فرض ۵۳ در نظر گرفته خواهد شد.	FLOAT(n)
	از - ۲۱۴,۷۴۸.۳۶۴۷ تا ۲۱۴,۷۴۸.۳۶۴۸	SMALLMONEY
	از - ۹۲۲,۳۳۷,۲۰۳,۶۸۵,۴۷۷.۵۸۰۸ تا ۹۲۲,۳۳۷,۲۰۳,۶۸۵,۴۷۷.۵۸۰۷	MONEY

انواع داده‌های زمان و تاریخ

جدول ۳-۳ داده‌های زمان و تاریخ

نوع داده	حداکثر اندازه کاراکتر	توضیحات
DATE	دامنه اعداد از '0001-01-01' تا '9999-12-31'	فرمت نمایش 'YYYY-MM-' "DD'

فرمت نمایش-YYYY-MM-DD hh:mm:ss[.mmm] 'YYYY-MM-DD hh:mm:ss[.mmm]'	دامنه اعداد از '۰۰۰۰۰۰۰۰۰۱-۰۱-۱۷۵۳' تا '۹۹۹۹-۱۲-۳۱ ۲۳:۵۹:۵۹'	DATETIME
	دامنه زمان از '۰۰:۰۰:۰۰' تا '۲۳:۵۹:۵۹.۹۹۷'	
فرمت نمایش-YYYY-MM-DD hh:mm:ss[.fractional seconds] 'YYYY-MM-DD hh:mm:ss[.fractional seconds]'	دامنه تاریخ از '۰۰۰۱-۰۱-۰۱' تا '۹۹۹۹-۱۲-۳۱'	DATETIME2(fractional seconds precision)
	دامنه زمان از '۰۰:۰۰:۰۰' تا '۲۳:۵۹:۵۹.۹۹۹۹۹۹۹۹'.	
فرمت نمایش-YYYY-MM-DD hh:mm:ss 'YYYY-MM-DD hh:mm:ss'	دامنه تاریخ از '۱۹۰۰-۰۱-۰۱' تا '۲۰۷۹-۱۰-۰۶'	SMALLDATETIME
	دامنه زمان از '۰۰:۰۰:۰۰' تا '۲۳:۵۹:۵۹.۹۹۷'	
فرمت نمایش-YYYY-MM-DD hh:mm:ss[.nnnnnnn] 'YYYY-MM-DD hh:mm:ss[.nnnnnnn]'	دامنه زمان از '۰۰:۰۰:۰۰.۰۰۰۰۰۰' تا '۲۳:۵۹:۵۹.۹۹۹۹۹۹۹'	TIME
	دامنه تاریخ از '۰۰۰۱-۰۱-۰۱' تا '۹۹۹۹-۱۲-۳۱'	
	دامنه زمان از '۰۰:۰۰:۰۰' تا '۲۳:۵۹:۵۹.۹۹۹۹۹۹۹'.	
فرمت نمایش-YYYY-MM-DD hh:mm:ss[.nnnnnnn][{+ -}hh:mm] 'YYYY-MM-DD hh:mm:ss[.nnnnnnn][{+ -}hh:mm]'	دامنه منطقه از -۱۴:۰۰ تا ۱۴:۰۰.	DATETIMEOFFSET(fractional seconds precision)

در جدول‌هایی که بررسی کردیم، تمام داده‌های رشته‌ای، عددی، زمان و تاریخ تعریف شده است و توضیحات مربوط به آن داده شده است.

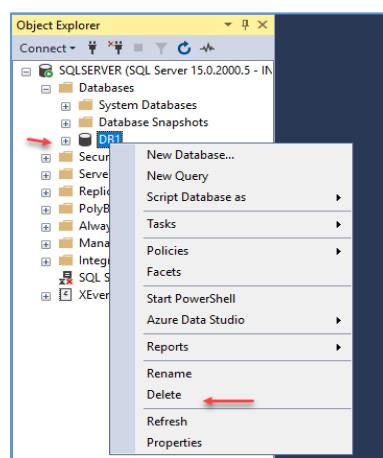
Data Type های دیگری نیز وجود دارد که در نسخه‌های جدید SQL می‌توانند از آنها استفاده کنید:

جدول ۳-۴ داده‌های دیگر

نوع داده	توضیحات
sql_variant	حداکثر ۸۰۰۰ بایت داده از انواع مختلف داده، به جز متن، ntext و زمان‌سنج ذخیره می‌کند.
uniqueidentifier	شناسه منحصر به فرد جهانی (GUID) را ذخیره می‌کند.
xml	داده‌های قالب‌بندی شده XML را ذخیره می‌کند، حداکثر ۲ گیگابایت.
cursor	این نوع داده برای ذخیره متغیرها و یا پارامترهای OUTPUT مربوط به store procedure کاربرد دارد.
table	مجموعه‌های از نتایج را برای پردازش بعدی ذخیره می‌کند.

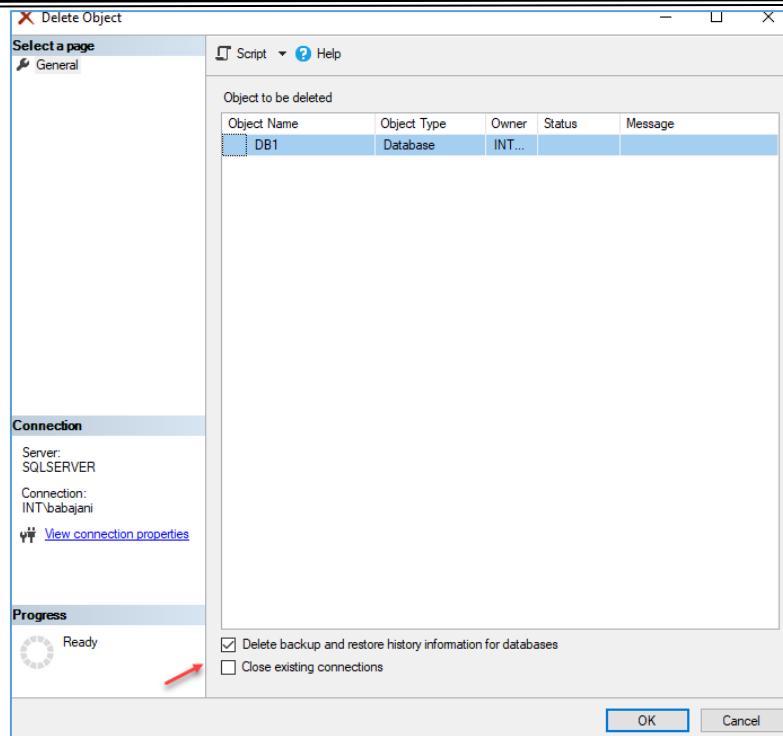
۴-۱-۳ حذف دیتابیس در SQL Server

بعد از اینکه توانستیم یک دیتابیس را ایجاد کنیم نوبت به حذف آن می‌رسد، برای حذف دیتابیس کافی است بهمانند شکل ۳-۱۳ بر روی دیتابیس مورد نظر کلیک راست کنید و گزینه‌ی Delete را انتخاب کنید.

شکل ۳-۱۳ حذف دیتابیس

در شکل ۳-۱۴ نام دیتابیس DB1 در لیست مشخص شده است و اگر بر روی Delete کلیک کنید، دیتابیس حذف خواهد شد، اما دو گزینه در زیر این صفحه وجود دارد.

شکل ۳-۱۴ حذف دیتابیس

گزینه‌ی Delete backup and restore history information for databases فعال است و تاریخ و اطلاعات این دیتابیس را از دیتابیس MSDB حذف می‌کند. گزینه‌ی Close existing connections، به صورت پیش‌فرض فعال نیست و اگر آن را فعال کنید، قبل از حذف دیتابیس، اول بررسی می‌کند که این دیتابیس در جایی دیگر باز شده و یا در حال استفاده است، ابتدا آن ارتباط را می‌بندد و بعد اقدام به حذف می‌کند، سعی کنید این گزینه را فعال نکنید تا حداقل در زمان حذف مشخص شود که در جایی دیگر در حال استفاده است.

۳-۱-۵ تعریف پرس‌و‌جو یا SQL در Query

یکی از اصلی‌ترین موضوعاتی که در SQL باید بررسی شود بحث پرس‌و‌جو و یا همان Query است، هر پرس‌و‌جو می‌تواند شامل چندین دستور باشد که در زیر آنها را بررسی می‌کنیم.

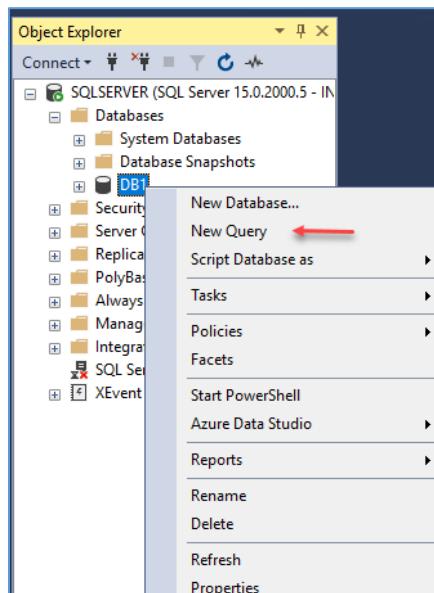
۳-۱-۵-۱ بررسی دستور SELECT

برای اینکه در SQL اطلاعات را از جدول‌های بازیابی به قولی فج کنیم از دستور SELECT استفاده می‌کنیم، در زیر نمونه‌ای از این دستور را مشاهده می‌کنید:

```
SELECT column1, column2, ...
FROM table_name;
```

در دستور بالا، دستور SELECT را با حروف بزرگ می‌نویسیم و بعد از آن باید ستون (column1, column2) مربوط به جدولی را که می‌خواهید داده‌ها را از آن استخراج کنید می‌نویسیم، در سطر دوم با دستور FROM، اسم جدول را به جای table_name می‌نویسیم.

برای اینکه این دستورات را در سرور SQL تست بگیریم باید به مانند شکل ۳-۱۵ وارد Management Studio شوید و بر روی دیتابیس مورد نظر خود کلیک راست کنید و گزینه New Query را انتخاب کنید.

شکل ۳-۱۵ / ایجاد Query

برای شروع کار به جدول ۳-۵ توجه کنید، می‌خواهیم با استفاده از این جدول عملیات مختلف خود را انجام دهیم و داده‌ها را فراخوانی کنیم.

جدول ۳-۵ Customers

CustomerID	Customer Name	ContactName	Address		City	PostalCode	Country
1	Maria	Maria Anders	Obere Str. 57		Berlin	12209	Germany
2	Ana	Ana Trujillo	Avda. de la Constitución 2222		México	05021	Mexico
3	Antonio	Antonio Moreno	Mataderos 2312		México	05023	Mexico
4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.		London	WA1 1DP	UK
5	Christina	Christina	Berguvsvägen 8		Luleå	S-958 22	Sweden

برای ایجاد این جدول از طریق SSMS یک جدول ایجاد کنید و آن را با اسم Customers ذخیره کنید و بعد از ایجاد، اطلاعات جدول ۳-۵ را درون آن وارد کنید تا در ادامه بتوانید از آنها استفاده کنید، این موضوع را در شکل ۳-۱۶ مشاهده می‌کنید.

Column Name	Data Type	Allow Nulls
CustomerID	int	☒
[Customer Name]	nchar(15)	☒
[Contact Name]	nchar(15)	☒
Address	varchar(50)	☐
City	nchar(10)	☒
postalcode	nchar(10)	☒
country	nchar(10)	☒

شکل ۳-۱۶ ویرایش جدول

CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	Maria	Maria Anders	Obere Str. 57	Berlin	12209	Germany
2	Ana	Ana Trujillo	Avda. de la Constitución 2224	México City	05021	Mexico
3	Antonio	Antonio Moreno	Mataderos 2312	México City	05023	Mexico
4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP	UK
5	Christina	Christina	Berguvsvägen 8	Luleå	S-958 22	Sweden

شکل ۳-۱۷ ورود اطلاعات در جدول

مثال اول – انتخاب ستون

```
SELECT [Customer Name] , City FROM Customers
```

در دستور بالا، ستون Customer Name و City از جدول Customers انتخاب شده است، توجه داشته باشد علامت [] را بهتر است زمانی قرار دهید که یک جمله‌ی دو حرفی یا بیشتر دارید، مثلاً در مثال بالا اگر city بود، نیاز به علامت [] نبود، اما چون Customer Name از دو قسمت با فاصله تعریف شده است باید حتماً علامت [] را قرار دهید.
بهمانند شکل ۳-۱۸ دستور مورد نظر را بنویسید و برای دریافت خروجی باید کلید F5 را فشار دهید، این دستور دو ستون Customer Name و City را در خروجی نمایش می‌دهد.

Customer Name	City
Maria	Berlin
Ana	México
Antonio	México
Thomas	London
Christina	Luleå

شکل ۳-۱۸ خروجی دستور

مثال دوم – نمایش تمام اطلاعات جدول

برای اینکه بتوانید همه‌ی اطلاعات جدول مورد نظر خود را مشاهده کنید باید از دستور زیر استفاده کنید:

```
SELECT * FROM Customers
```

همان‌طور که در شکل ۳-۱۹ مشاهده می‌کنید، تمام اطلاعات جدول در خروجی نمایش داده شده است.

	CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	1	Maria	Maria Anders	Obere Str. 57	Berlin	12209	Germany
2	2	Ana	Ana Trujillo	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico
3	3	Antonio	Antonio Moreno	Mataderos 2312	México	05023	Mexico
4	4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP	UK
5	5	Christina	Christina	Berguvsvägen 8	Luleå	S-958 22	Sweden

شکل ۳-۱۹ نمایش جدول Customers

اگر بخواهیم در یک جدول، تنها اطلاعات متمایز شده و نه تکراری را نمایش دهیم باید از دستور زیر استفاده کنیم:

```
SELECT DISTINCT column1, column2, ...
FROM table_name;
```

در دستور بالا بهمانند قبل باید نام ستون‌ها را جلوی دستور SELECT بنویسید، اما تنها باید بعد از دستور SELECT از DISTINCT استفاده کنید تا اطلاعات شبیه به هم را تنها یک‌بار در خروجی نمایش دهد.

مثال سوم – نمایش اطلاعات شهرهای مشابه

دستورات زیر را اجرا کنید:

```
SELECT Country FROM Customers;
SELECT DISTINCT Country FROM Customers;
```

خروجی دستورات بالا در شکل ۳-۲۰ مشاهده می‌کنید، دستور اول تمام شهرها را به شما نمایش داده است، اما در دستور دوم تنها یکی از شهرهای Mexico را نمایش داده است و این مورد می‌تواند در نمایش بهتر اطلاعات کمک کند.

	Country
1	Germany
2	Mexico
3	Mexico
4	UK
5	Sweden

	Country
1	Germany
2	Mexico
3	Sweden
4	UK

شکل ۳-۲۰ نمایش جدول

۲-۱-۵-۳ بررسی دستور Insert

این دستور برای وارد کردن اطلاعات در جدول کاربرد دارد و می‌توانید با استفاده از این دستور، اطلاعات خود را وارد جدول کنید.

```
INSERT INTO table_name (column1, column2, column3, ...)
VALUES (value1, value2, value3, ...);
```

در دستور بالا، ابتدا باید INSERT INTO را بنویسیم و بعد از آن، نام جدول را به جای table_name بنویسیم، سپس باید در پرانتز مورد نظر نام ستون‌هایی که قرار است اطلاعات در آن وارد بشود را بنویسیم.
روش دیگری هم برای ورود اطلاعات به صورت زیر وجود دارد:

```
INSERT INTO table_name
VALUES (value1, value2, value3, ...);
```

در دستور بالا، ورود اطلاعات به ترتیب ستون‌های موجود انجام می‌شود.
مثال اول – ورود اطلاعات با استفاده از نام ستون

```
INSERT INTO Customers (CustomerID, "Customer Name", "Contact Name", Address, City,
PostalCode, Country)
VALUES ('6', 'Cardinal', 'Tom B. Erichsen', 'Skagen 21', 'Stavanger', '4006', 'Norway')
SELECT * FROM Customers;
```

در دستور بالا، ابتدا نام ستون‌ها ذکر شده است و بعد از آن، اطلاعاتی که قرار است وارد جدول شود را در قسمت VALUES وارد می‌کنیم.

به این نکته توجه کنید که ستون‌هایی که دو قسمتی هستند، حتماً باید بین دو تا علامت "" قرار بگیرند تا در خروجی با خطأ مواجه نشویم.

در آخر، دستور SELECT * FROM Customers; را برای نمایش اطلاعات جدول وارد کردیم که در شکل ۲۱-۳ خروجی نهایی را مشاهده می‌کنید که یک سطر جدید به جدول اضافه شده است.

The screenshot shows the SQL Server Management Studio interface with a query window titled 'SQLQuery5.sql - SQ...((INT\babajani (53))*)'. The query is:

```
INSERT INTO Customers (CustomerID, "Customer Name", "Contact Name", Address, City, PostalCode, Country)
VALUES ('6', 'Cardinal', 'Tom B. Erichsen', 'Skagen 21', 'Stavanger', '4006', 'Norway');
SELECT * FROM Customers;
```

Below the query window is a results grid titled 'Results' showing the contents of the 'Customers' table. The table has columns: CustomerID, Customer Name, Contact Name, Address, City, postalcode, and country. The data is as follows:

	CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	1	Maria	Maria Anders	Obere Str. 57	Berlin	12209	Germany
2	2	Ana	Ana Trujillo	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico
3	3	Antonio	Antonio Moreno	Mataderos 2312	México	05023	Mexico
4	4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP	UK
5	5	Christina	Christina	Berguvsvägen 8	Luleå	S-958 22	Sweden
6	6	Cardinal	Tom B. Erichsen	Skagen 21	Stavanger	4006	Norway

شکل ۲۱-۳ ورود اطلاعات در جدول

مثال دوم – ورود اطلاعات به ترتیب ستون
دستور زیر را اجرا کنید:

```
INSERT INTO Customers
```

```
VALUES ('7', 'Farshid', 'Babajani', 'Seied Khandan', 'Tehran', '8843', 'Iran');
SELECT * FROM Customers;
```

در دستور بالا، اطلاعات ورودی به ترتیب ستون‌های جدول قرار می‌گیرند و باید در ورود اطلاعات دقت کنید، اگر به شکل ۳-۲۲ توجه کنید خروجی مشخص شده است.

CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	Maria	Maria Anders	Obere Str. 57	Berlin	12209	Germany
2	Ana	Ana Trujillo	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico
3	Antonio	Antonio Moreno	Mataderos 2312	México	05023	Mexico
4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP	UK
5	Christina	Christina	Berguvsvägen 8	Luleå	S-958 22	Sweden
6	Cardinal	Tom B. Erichsen	Skagen 21	Stavanger	4006	Norway
7	Farshid	Babajani	Seied Khandan	Tehran	8843	Iran

شکل ۳-۲۲ ورود اطلاعات

۳-۵-۱-۳ بررسی دستور Update

با استفاده از این دستور می‌توانید اطلاعات موجود در هر ستون را تغییر دهید؛ برای این کار باید از دستور زیر استفاده کنید:

```
UPDATE table_name
SET column1 = value1, column2 = value2, ...
WHERE condition;
```

در دستور بالا، ابتدا باید نام جدول را بعد از دستور UPDATE وارد کنید. در قسمت SET باید مشخص کنید که چه گزینه‌هایی باید تغییر کند و در آخر نیز باید از دستور شرطی WHERE استفاده کنید تا مشخص شود که به کدام سطر اشاره می‌کنید.

مثال اول – آپدیت کردن اطلاعات جدول

```
UPDATE Customers
SET "Contact Name" = 'Alfred Schmidt', City= 'Frankfurt'
WHERE CustomerID = 1;
SELECT * FROM Customers
WHERE CustomerID=1;
```

در دستور بالا، جدول Customers انتخاب می‌شود و در قسمت SET ستون‌ها به همراه مقدار آن مشخص می‌شود و در قسمت شرطی WHERE باید شرط مورد نظر را وارد کنید که در اینجا از شماره‌ی CustomerID استفاده کرده است؛ توجه داشته باشید دو خط آخر برای نمایش سطر اول جدول به کار برده شده است.

اگر به شکل ۳-۲۳ توجه کنید، سطر مورد نظر آپدیت شده است و در خروجی به نمایش گذاشته شده است.

The screenshot shows the SQL Query window titled "SQLQuery7.sql - SQ... (INT\babajani (52))". It contains the following SQL code:

```

UPDATE Customers
SET "Contact Name" = 'Alfred Schmidt', City= 'Frankfurt'
WHERE CustomerID = 1;
SELECT * FROM Customers
WHERE CustomerID=1;

```

Below the code, there are two tabs: "Results" and "Messages". The "Results" tab displays a table with one row of data:

CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	Maria	Alfred Schmidt	Obere Str. 57	Frankfurt	12209	Germany

شکل ۳-۲۳ آپدیت اطلاعات

اگر دو خط آخر دستور بالا را وارد نکنید، خروجی مانند شکل ۳-۲۴ خواهد شد.

The screenshot shows the SQL Query window titled "SQLQuery7.sql - SQ... (INT\babajani (52))". It contains the following SQL code:

```

UPDATE Customers
SET "Contact Name" = 'Alfred Schmidt', City= 'Frankfurt'
WHERE CustomerID = 1;

```

Below the code, there is a "Messages" tab which displays the output:

(1 row affected)

Completion time: 2021-03-07T23:16:42.8226243-08:00

شکل ۳-۲۴ آپدیت اطلاعات

کارهای زیادی می‌توان با دستور UPDATE انجام داد، مثلاً می‌توانید با دستور زیر نام ContactName مربوط به شهرهای Mexico را با استفاده از شرط تغییر دهید:

```

UPDATE Customers
SET "Contact Name"='Juan'
WHERE Country='Mexico';

```

نکته‌ی مهم: اگر چنانچه شرط WHERE را در دستور UPDATE قرار ندهید، تمام ستون‌های انتخاب شده آپدیت خواهد شد؛ در دستور زیر تمام ContactName ها به Juan تغییر خواهند کرد.

```

UPDATE Customers
SET ContactName='Juan';

```

۳-۱-۵-۴ بررسی دستور DELETE

این دستور همان‌طور که از نامش پیداست، برای حذف اطلاعات جدول‌ها کاربرد دارد که شکل کلی آن به صورت زیر است:

```
DELETE FROM table_name WHERE condition;
```

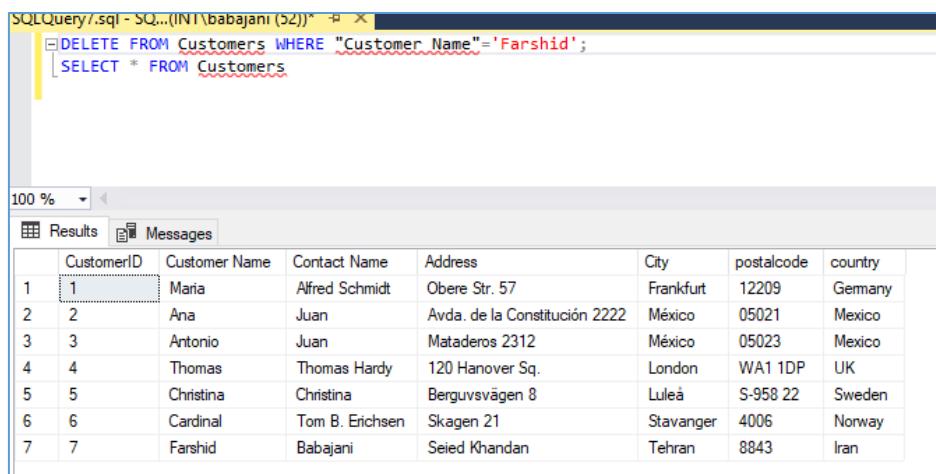
در دستور بالا به جای table_name باید نام جدول و به جای condition، شرط مورد نظر خود را وارد کنید.
مثال اول - حذف اطلاعات جدول

```

DELETE FROM Customers WHERE "Customer Name"='Farshid';
SELECT * FROM Customers

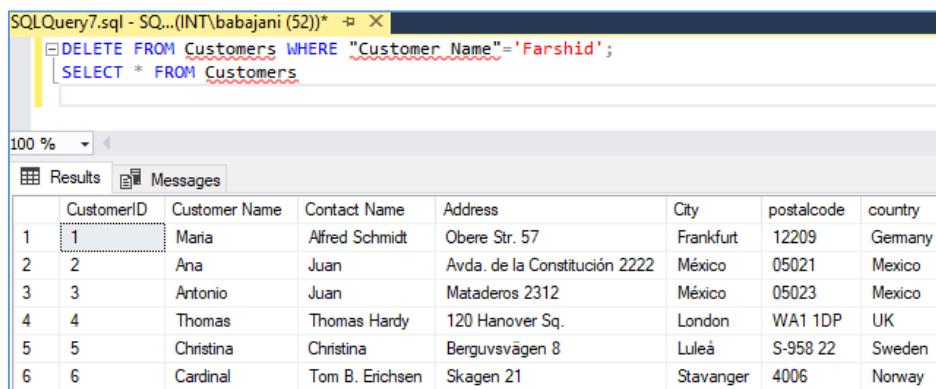
```

در دستور بالا، جدول Customers انتخاب شده است و در شرط آن اعلام شده است که CustomerName مشخص شده باید حذف شود که در شکل ۳-۲۵ قبل از اینکه دستور مورد نظر را اجرا کنید، نام Farshid را در قسمت ۷ مشاهده می‌کنید، اما بعد از اجرای دستور در شکل ۳-۲۶ سطر مورد نظر حذف شد.

	CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	1	Maria	Alfred Schmidt	Obere Str. 57	Frankfurt	12209	Germany
2	2	Ana	Juan	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico
3	3	Antonio	Juan	Mataderos 2312	México	05023	Mexico
4	4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP	UK
5	5	Christina	Christina	Berguvsvägen 8	Luleå	S-958 22	Sweden
6	6	Cardinal	Tom B. Erichsen	Skagen 21	Stavanger	4006	Norway
7	7	Farshid	Babajani	Seied Khandan	Tehran	8843	Iran

شکل ۳-۲۵ حذف اطلاعات

	CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	1	Maria	Alfred Schmidt	Obere Str. 57	Frankfurt	12209	Germany
2	2	Ana	Juan	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico
3	3	Antonio	Juan	Mataderos 2312	México	05023	Mexico
4	4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP	UK
5	5	Christina	Christina	Berguvsvägen 8	Luleå	S-958 22	Sweden
6	6	Cardinal	Tom B. Erichsen	Skagen 21	Stavanger	4006	Norway

شکل ۳-۲۶ حذف اطلاعات

برای حذف اطلاعات کامل جدول باید از دستور زیر استفاده کنید:

DELETE FROM *table_name*;

در دستور بالا باید به جای *table_name*، نام جدول خود را وارد کنید.

۳-۱-۵-۵ بررسی دستور WHERE

یک دستور شرطی که در قسمت دستور UPDATE مقداری بررسی کردیم، شکل کلی دستور به صورت زیر خواهد بود

```
SELECT column1, column2, ...
FROM table_name
WHERE condition;
```

در دستور بالا، SELECT نوشتیم که ستون‌های *column1*, *column2* را در خروجی نمایش دهد، اما در آخر از دستور WHERE استفاده شده و شرطی بر خروجی قرار داده است.

مثال یک - خروجی دستور SELECT با استفاده از شرط

```
SELECT * FROM Customers
```

```
WHERE Country='Mexico';
```

در دستور بالا، اطلاعات جدول Customers در خروجی نمایش داده می‌شود، به شرطی که ستون Country برابر Mexico باشد، خروجی دستور مورد نظر را در شکل ۳-۲۷ مشاهده می‌کنید.

The screenshot shows the SQL Query window with the following query:

```
SELECT * FROM Customers
WHERE Country='Mexico';
```

The results pane displays the following data:

	CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	2	Ana	Juan	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico
2	3	Antonio	Juan	Mataderos 2312	México	05023	Mexico

شکل ۳-۲۷ بررسی دستور WHERE

نکته:

در دستور WHERE Country='Mexico' کلمه‌ی Mexico بین نقل قول قرار گرفته است، اما اگر به جای Mexico، از عدد استفاده می‌کردید، دیگر نیاز به نقل قول نبود، پس به این نکته توجه کنید.

از عملگرهای جدول ۳-۶ می‌توان در بند WHERE استفاده کرد.

جدول ۳-۶ عملگر

توضیحات	عملگر
مساوی	=
بزرگتر از	>
کوچکتر از	<
بزرگتر مساوی	>=
کوچکتر مساوی	<=
نابرابر، توجه داشته باشید در بعضی از نسخه‌های SQL این علامت شاید به صورت != باشد.	<>
بین یک محدوده‌ی شخص	BETWEEN
جستجوی یک الگو	LIKE
برای تعیین چندین مقدار ممکن برای یک ستون	IN

مثال دوم – استفاده از عملگر

اگر بخواهیم از این عملگرهای در دستور شرطی استفاده کنید، می‌توانید از دستور زیر استفاده کنید:

```
SELECT * FROM Customers
WHERE CustomerID<>1;
```

```
SELECT * FROM Customers
WHERE CustomerID<=1;
```

در دستور بالا از یک عملگر نابرابر و یک کوچک‌تر مساوی استفاده شده است که خروجی این دستور را در شکل ۲۸-۳ مشاهده می‌کنید؛ در قسمت اول، سطر یک نمایش داده نشده و در قسمت دوم تنها سطر یک نمایش داده شده است.

CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	2	Ana	Juan	Avda. de la Constitución 2222	México	05021
2	3	Antonio	Juan	Mataderos 2312	México	05023
3	4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP
4	5	Christina	Christina	Berguvsvägen 8	Luleå	S-958 22
5	6	Cardinal	Tom B. Erichsen	Skagen 21	Stavanger	Norway

CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	Maria	Alfred Schmidt	Obere Str. 57	Frankfurt	12209	Germany

شکل ۳-۲۱ برسی دستور WHERE

۳-۱-۵-۶ بررسی دستور AND و NOT

همان‌طور که در درس قبلی خواندید، دستور WHERE یک دستور شرطی است، شما می‌توانید با استفاده از دستورات AND و NOT یک ترکیب جدید در شرط ایجاد کنید که در این قسمت به طور کامل آن را بررسی می‌کنیم.

دستور AND

فرم کلی دستور AND به صورت زیر است:

```
SELECT column1, column2, ...
FROM table_name
WHERE condition1 AND condition2 AND condition3 ... ;
```

در دستور بالا با استفاده از SELECT نام ستون‌ها را انتخاب می‌کنیم و در قسمت WHERE باید شرط خود را با استفاده از AND وارد کنید، منظور از AND این است که یک شرط حتماً باید این چند مورد که با AND تعریف می‌شود را داشته باشد.

مثال اول – AND

```
SELECT * FROM Customers
WHERE Country='Iran' AND City='Tehran';
```

در دستور بالا، خروجی اطلاعات جدول Customers در خط اول نمایش داده خواهد شد، اما در خط دوم شرطی قرار داده که حتماً باید نام Country و City به ترتیب برابر Farshid و Tehran باشد، اگر به شکل ۲۹-۳ توجه کنید خروجی به درستی نمایش داده شده است.

	CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	7	Farshid	Babajani	Seied Khandan	Tehran	8843	Iran

شکل ۳-۲۹ بررسی دستور WHERE

توجه داشته باشید که تمام مثال‌های این فصل از جدول ۱-۳ برداشته شده است و دقیقاً طبق همان جدول عمل کنید.

مثال دوم - دستور OR

```
SELECT * FROM Customers
WHERE Country='Iran' OR City='Shiraz';
```

برای دستور OR نیز همان مثال قبلی را اجرا می‌کنیم با این تفاوت که شهر را به شیراز تغییر می‌دهیم، دستور OR به این نکته اشاره دارد که اگر یکی از این شرایط درست باشد، پس شرط درست است و خروجی آن سطر باید نمایش داده شود که در شکل ۳-۳۰ این موضوع را مشاهده می‌کنید؛ با اینکه شهر Shiraz در دستور وارد شده، چون یکی از شرط‌ها، یعنی Iran درست بوده، خروجی نمایش داده شده است.

	CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	7	Farshid	Babajani	Seied Khandan	Tehran	8843	Iran

شکل ۳-۳۰ بررسی دستور WHERE

مثال سوم دستور NOT

این دستور، یعنی منفی کردن شرط، یعنی اینکه اگر NOT قبل از آن قرار دهیم، یعنی اینکه آن کلید نباید در خروجی باشد.

```
SELECT * FROM Customers
WHERE NOT Country='Iran';
```

در دستور بالا، اگر کشور Iran در یکی از سطراها باشد آن سطر در خروجی نمایش داده نخواهد شد که این موضوع را در شکل ۳-۳۱ مشاهده می‌کنید.

```
SQLQuery7.sql - SQL...([INT]\babajani (52)) * 
SELECT * FROM Customers
WHERE NOT Country='Iran';
```

The results table shows 6 rows of customer data from the 'Customers' table, excluding those from Iran:

	CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	1	Maria	Alfred Schmidt	Obere Str. 57	Frankfurt	12209	Germany
2	2	Ana	Juan	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico
3	3	Antonio	Juan	Mataderos 2312	México	05023	Mexico
4	4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP	UK
5	5	Christina	Christina	Berguvsvägen 8	Luleå	S-958 22	Sweden
6	6	Cardinal	Tom B. Erichsen	Skagen 21	Stavanger	4006	Norway

شكل ۳-۳۱ بررسی دستور WHERE

مثال چهارم- ترکیب سه دستور AND, OR, NOT

برای اینکه درک کامل‌تری از این سه دستور داشته باشیم، می‌خواهیم یک مثال کلی برای این سه دستور بزنیم.

```
SELECT * FROM Customers
WHERE Country='Germany' AND (City='Berlin' OR City='Frankfurt') ;
```

در دستور بالا، کشور مورد نظر Germany در نظر گرفته شده است، اما در شرطی که در داخل پرانتز قرار داده شده، گفته که یکی از شهرها می‌تواند Berlin و یا Frankfurt باشد که چون شهر Frankfurt در جدول وجود داشت به این دلیل شرط، درست و بهمانند شکل ۳-۳۲ در خروجی نمایش داده شده است.

```
SQLQuery7.sql - SQL...([INT]\babajani (52)) * 
SELECT * FROM Customers
WHERE Country='Germany' AND (City='Berlin' OR City='Frankfurt');
```

The results table shows 1 row of customer data from the 'Customers' table, where the country is Germany and the city is Berlin:

	CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	1	Maria	Alfred Schmidt	Obere Str. 57	Frankfurt	12209	Germany

شكل ۳-۳۲ بررسی WHERE

اگر بخواهیم مثالی از NOT بزنیم می‌توانیم از دستور زیر استفاده کنیم:

```
SELECT * FROM Customers
WHERE NOT Country='Germany' AND NOT Country='USA';
```

در این دستور، اگر کشور مورد نظر آمریکا و آلمان نباشد باید لیست نهایی در خروجی چاپ شود که این موضوع را در شکل ۳-۳۳ مشاهده می‌کنید.

```
SQLQuery7.sql - SQ...([INT\babajani (52)]*)
```

```
SELECT * FROM Customers
WHERE NOT Country='Germany' AND NOT Country='USA';
```

CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	2	Ana	Juan	Avda. de la Constitución 2222	México	05021
2	3	Antonio	Juan	Mataderos 2312	México	05023
3	4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP
4	5	Christina	Christina	Berguvvägen 8	Luleå	S-958 22
5	6	Cardinal	Tom B. Erichsen	Skagen 21	Stavanger	4006
6	7	Farshid	Babajani	Seied Khandan	Tehran	8843

شکل ۳-۳۳ بررسی دستور WHERE

۳-۱-۵-۷ بروزی دستور LIKE

با این دستور می‌توانید یک Pattern ایجاد کنید، یعنی اینکه مثلاً مشخص کنید که ستون‌هایی که با حرف P شروع می‌شوند در خروجی چاپ شوند؛ در زیر شما کلی این دستور را مشاهده می‌کنید:

```
SELECT column1, column2, ...
```

```
FROM table_name
```

```
WHERE column LIKE pattern;
```

در این دستور و در شرط مورد نظر به این نکته اشاره شده است که خروجی کار باید طبق Pattern مورد نظر باشد، در لیست زیر چند نمونه از عملگرهای دستور LIKE را مشاهده می‌کنید که با % و _ اجرا شده‌اند.

جدول ۳-۷ عملگر Like

عملگر	توضیحات
LIKE 'a%'	این دستور مقادیری را پیدا می‌کند که با حرف "a" شروع می‌شوند.
LIKE '%a'	این دستور مقادیری را پیدا می‌کند که به حرف "a" ختم می‌شوند.
LIKE '%or%'	مقادیری را پیدا می‌کند که or داشته باشند.
LIKE '_r%'	این دستور به مقادیری اشاره دارد که حرف دوم آنها r باشد.
LIKE 'a_%'	به مقادیری اشاره دارد که با حرف a شروع شده و دارای حداقل دو حرف است.
LIKE 'a__%'	به مقادیری اشاره دارد که با حرف a شروع شده و حداقل دارای سه کاراکتر هستند.
LIKE 'a%o'	مقادیری را پیدا می‌کند که با حرف a شروع شده و با حرف o پایان می‌یابد.
LIKE '_2%3'	مقادیری را که مقدار دوم آنها، ۲ و مقدار آخر، ۳ باشد.

a% – مثال اول

در این قسمت می‌خواهیم گزینه‌هایی را پیدا کنیم که با حرف a شروع می‌شوند، در دستور زیر قسمت Customer Name بررسی می‌شود و اگر کلمه‌ای با a شروع شود را در خروجی بهمانند شکل ۳-۳۴ چاپ می‌کند:

```
SELECT * FROM Customers
WHERE "Customer Name" LIKE 'a%';
```

```
SELECT * FROM Customers
WHERE "Customer Name" LIKE 'a%';
```

	CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country
1	2	Ana	Juan	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico
2	3	Antonio	Juan	Mataderos 2312	México	05023	Mexico

شکل ۳-۳۴ بررسی دستور LIKE

مثال دوم - %a -

در این مثال در خروجی در ستون Customers Name، کلماتی که به a ختم می‌شوند در خروجی چاپ خواهند شد.

۳-۱-۵-۸ بزرگی دستور BETWEEN

این دستور مقدار مشخص شده بین دو محدوده را در خروجی نمایش می‌دهید، شکل کلی این دستور به صورت زیر می‌باشد:

```
SELECT column_name(s)
FROM table_name
WHERE column_name BETWEEN value1 AND value2;
```

برای اینکه دستور BETWEEN را اجرا کنیم باید یک ستون جدید به جدول اصلی خود اضافه کنیم؛ برای این کار طبق شکل ۳-۳۵ بر روی جدول مورد نظر خود کلیک راست کنید و قسمت Design را انتخاب کنید و یک ستون با عنوان Price و از نوع int وارد کنید.

Column Name	Data Type	Allow Nulls
CustomerID	int	☒
[Customer Name]	nchar(15)	☒
[Contact Name]	nchar(15)	☒
Address	varchar(50)	☐
City	nchar(10)	☒
postalcode	nchar(10)	☒
country	nchar(10)	☒
Price	int	☒

شکل ۳-۳۵ بررسی دستور BETWEEN

در ادامه باید به مانند شکل ۳-۳۶ اطلاعات ستون Price را وارد کنید؛ برای تمرین می‌توانید از طریق دستور INSERT این کار را انجام دهید.

CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country	Price
1	Maria	Alfred Schmidt	Obere Str. 57	Frankfurt	12209	Germany	10
2	Ana	Juan	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico	11
3	Antonio	Juan	Mataderos 2312	México	05023	Mexico	25
4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP	UK	36
5	Christina	Christina	Berguvsvägen 8	Luleå	S-958 22	Sweden	52
6	Cardinal	Tom B. Erichsen	Skagen 21	Stavanger	4006	Norway	88
7	Farshid	Babajani	Seied Khandan	Tehran	8843	Iran	9
*	NULL	NULL	NULL	NULL	NULL	NULL	NULL

شکل ۳-۳۶ نمایش جدول Price

مثال اول - دستور BETWEEN

```
SELECT * FROM Customers
WHERE Price BETWEEN 10 AND 20;
```

در دستور بالا، قیمت بین ۱۰ تا ۲۰ در خروجی نمایش داده خواهد شد که این موضوع را در شکل ۳-۳۷ مشاهده می‌کنید:

CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country	Price
1	Maria	Alfred Schmidt	Obere Str. 57	Frankfurt	12209	Germany	10
2	Ana	Juan	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico	11

شکل ۳-۳۷ بررسی دستور BETWEEN

مثال دوم

```
SELECT * FROM Customers
WHERE "Contact Name" BETWEEN 'A' and 'Z';
```

در دستور بالا و در ستون Contact Name، اسامی که با حروف A تا Z شروع شوند در خروجی چاپ خواهد شد.

مثال سوم - منظم کردن خروجی

```
SELECT * FROM Customers
WHERE "Contact Name" BETWEEN 'Alfred' and 'Juan'
ORDER BY "Contact Name";
```

در دستور بالا، یک دستور جدید اضافه شده است با نام ORDER BY که این دستور برای منظم کردن ستون خروجی است که این موضوع را در شکل ۳-۳۸ مشاهده می‌کنید.

SQLQuery11.sql - S...((INT\babajani (53))*)

```
SELECT * FROM Customers
WHERE "Contact Name" BETWEEN 'Alfred' and 'Juan'
ORDER BY "Contact Name";
```

Results Messages

CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country	Price
1	Maria	Alfred Schmidt	Obere Str. 57	Frankfurt	12209	Germany	10
2	Farshid	Babajani	Seied Khandan	Tehran	8843	Iran	9
3	Christina	Christina	Berguvsvägen 8	Luleå	S-958 22	Sweden	52
4	Ana	Juan	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico	11
5	Antonio	Juan	Mataderos 2312	Mexico	05023	Mexico	25

شکل ۳-۳۸ بررسی دستور BETWEEN

۳-۱-۵-۹ بررسی دستور IN

این دستور اصولاً در یک شرط به کار گرفته می‌شود و مشخص می‌کند چه گزینه‌هایی باید در خروجی نمایش داده شود، شما کلی دستور IN به صورت زیر است:

```
SELECT column_name(s)
FROM table_name
WHERE column_name IN (value1, value2, ...);
```

روش دیگری نیز برای به کار گیری دستور IN وجود دارد که شکل کلی آن به صورت زیر است:

```
SELECT column_name(s)
FROM table_name
WHERE column_name IN (SELECT STATEMENT);
```

مثال اول – بررسی دستور IN

```
SELECT * FROM Customers
WHERE City NOT IN ('London', 'Tehran') ;
```

در مثال بالا، ستون‌هایی در خروجی چاپ خواهد شد که دارای شهرهای London و Tehran نباشند، چون پیش از دستور IN، دستور NOT به کار برده شده است و به این دلیل شرط منفی خواهد شد.

SQLQuery11.sql - S...((INT\babajani (53))*)

```
SELECT * FROM Customers
WHERE City NOT IN ('London', 'Tehran');
```

Results Messages

CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country	Price
1	Maria	Alfred Schmidt	Obere Str. 57	Frankfurt	12209	Germany	10
2	Ana	Juan	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico	11
3	Antonio	Juan	Mataderos 2312	México	05023	Mexico	25
4	Christina	Christina	Berguvsvägen 8	Luleå	S-958 22	Sweden	52
5	Cardinal	Tom B. Erichsen	Skagen 21	Stavanger	4006	Norway	88

شکل ۳-۳۹ بررسی دستور IN

۳-۱-۵-۱۰ بررسی دستور TOP

این دستور برای نمایش تعداد سطر در خروجی کاربرد دارد که دارای گزینه‌های مختلفی است و شکل کلی آن را در زیر مشاهده می‌کنید:

```
SELECT TOP number|percent column_name(s)
FROM table_name
WHERE condition;
```

مثال اول - بررسی دستور TOP

```
SELECT TOP 4 * FROM Customers;
```

در دستور بالا، ۴ سطر از جدول Customers به مانند شکل ۳-۴۰ در خروجی چاپ خواهد شد.

	CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country	Price
1	1	Maria	Alfred Schmidt	Obere Str. 57	Frankfurt	12209	Germany	10
2	2	Ana	Juan	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico	11
3	3	Antonio	Juan	Mataderos 2312	México	05023	Mexico	25
4	4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP	UK	36

شکل ۳-۴۰ بررسی دستور TOP

مثال دوم - استفاده از OFFSET

```
SELECT * FROM Customers
ORDER BY CustomerID
OFFSET 2 ROWS;
```

برای استفاده از دستور OFFSET حتماً باید قبل از آن از دستور ORDER BY استفاده کنید تا ID مورد نظر منظم شود و بعد می‌توانید از دستور OFFSET استفاده کنید؛ توجه داشته باشید که این دستور از شماره‌ای که در مقابل آن نوشته می‌شود در جدول مورد نظر شماره‌های بعد از آن را در خروجی چاپ می‌کنند، مانند دستور بالا که شماره‌ی ۲ نوشته شده است، اما از شماره‌ی ۳ به بعد در خروجی چاپ خواهد شد، اگر به شکل ۳-۴۱ توجه کنید این موضوع را مشاهده می‌کنید؛ توجه داشته باشد که دستور ROWS به ردیف‌ها اشاره دارد.

	CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country	Price
1	3	Antonio	Juan	Mataderos 2312	México	05023	Mexico	25
2	4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP	UK	36
3	5	Christina	Christina	Berguvsvägen 8	Luleå	S-958 22	Sweden	52
4	6	Cardinal	Tom B. Erichsen	Skagen 21	Stavanger	4006	Norway	88
5	7	Farshid	Babajani	Seied Khandan	Tehran	8843	Iran	9

شکل ۳-۴۱ بررسی OFFSET

مثال سوم - استفاده از دستورات PRESENT و FETCH

```
SELECT * FROM Customers
ORDER BY CustomerID
OFFSET 2 ROWS
FETCH FIRST 3 ROWS ONLY;
```

این دستور از چند قسمت تشکیل شده است؛ در خط اول با دستور SELECT جدول Customers انتخاب شده و در خط دوم، ORDER BY با دستور PRESENT مرتب می‌شود، بعد از مرتب شدن CustomerID با دستور

مشخص می‌کنیم که از سطر سوم به بعد در خروجی چاپ شود و در خط آخر نیز مشخص می‌کنیم که چند سطر در خروجی چاپ شود که این موضوع را در شکل ۳-۴۲ مشاهده می‌کنید.

```

SELECT * FROM Customers
ORDER BY CustomerID
OFFSET 2 ROWS
FETCH FIRST 3 ROWS ONLY;

```

	CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country	Price
1	3	Antonio	Juan	Mataderos 2312	México	05023	Mexico	25
2	4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP	UK	36
3	5	Christina	Christina	Berguvsvägen 8	Luleå	S-958 22	Sweden	52

شکل ۳-۴۲ برسی دستور PRESENT و FETCH

مثال چهارم – استفاده از WHERE به همراه TOP

```

SELECT TOP 3 * FROM Customers
WHERE Country='Germany';

```

در دستور بالا با استفاده از TOP تعداد خروجی کار مشخص شده است، یعنی اگر سطر مورد نظر کشورش Germany باشد در خروجی چاپ خواهد شد، اما تنها ۳ سطر آن چاپ خواهد شد و اگر بیشتر باشد، چاپ نخواهد شد که در شکل ۳-۴۳ این موضوع را مشاهده می‌کنید.

```

SELECT TOP 3 * FROM Customers
WHERE Country='Germany';

```

	CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country	Price
1	1	Maria	Alfred Schmidt	Obere Str. 57	Frankfurt	12209	Germany	10
2	8	Azadeh	Tishebarsar	Monikh	Frankfurt	5565	Germany	20

شکل ۳-۴۳ برسی دستور TOP

مثال ۱-۵-۳ برسی دستور MIN and MAX

این دستور کمترین و بیشترین مقدار در یک ستون را برمی‌گرداند که در زیر شکل کلی آن را مشاهده می‌کنید:

```

MIN
SELECT MIN(column_name)
FROM table_name
WHERE condition;

```

MAX

```

MAX
SELECT MAX(column_name)
FROM table_name
WHERE condition;

```

مثال یک – دستور MIN & MAX

```
SELECT MIN(Price)
FROM Customers;
SELECT MAX(Price)
FROM Customers;
```

در دستور بالا، دو عدد MIN و MAX از ستون Price در خروجی چاپ خواهد شد که این موضوع را در شکل ۴۴-۳ مشاهده می‌کنید.

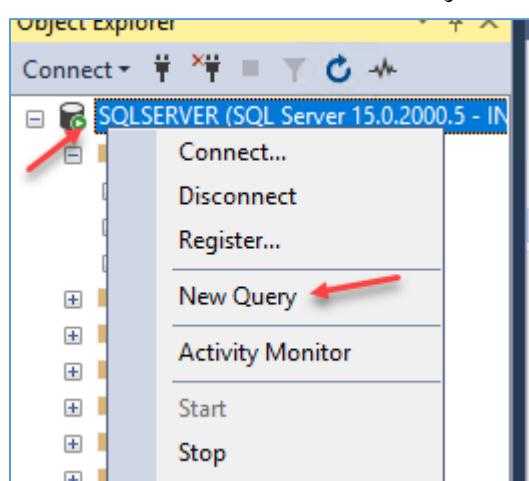
	(No column name)
1	9

	(No column name)
1	88

شکل ۳-۴۴ برسی دستور MIN و MAX

نکته‌ی مهم:

توجه کنید که ایجاد Query باید در مسیر درست انجام شود، اگر به مانند شکل ۳-۴۵ بر روی SQLSERVER کلیک راست کنید و گزینه‌ی New Query را انتخاب کنید و بعد دستورات بالا را در آن اجرا کنید با خطای شکل ۳-۶۴ مواجه خواهید شد که دلیل آن نیز این است که جدول Customers در زیرمجموعه‌ی دیگری قرار دارد و حتماً باید بر روی دیتابیس مورد نظر این دستور را اجرا کنید.

شکل ۳-۴۵ / ایجاد Query

The screenshot shows the SQL Query window with two queries:

```

SQLQuery3.sql - SQ... (INT\babajani (51))*
SELECT MIN(Price)
FROM Customers;
SELECT MAX(Price)
FROM Customers;
    
```

The Messages window displays the following error message:

```

Msg 208, Level 16, State 1, Line 1
Invalid object name 'Customers'.
Completion time: 2021-03-12T20:09:34.5475684-0
    
```

شکل ۳-۴۶ بررسی دستور MIN و MAX

۱۲-۵-۳-۳ بروزرسانی دستور COUNT، AVG و SUM

شکل کلی دستور Count به صورت زیر است:

```

SELECT COUNT(column_name)
FROM table_name
WHERE condition;
    
```

شکل کلی دستور AVG به صورت زیر است:

```

SELECT AVG(column_name)
FROM table_name
WHERE condition;
    
```

شکل کلی دستور SUM به صورت زیر است:

```

SELECT SUM(column_name)
FROM table_name
WHERE condition;
    
```

برای هر یک از دستورات بالا، یک مثال را با هم بررسی می‌کنیم:

مثال اول – بررسی دستور Count

```
SELECT * From Customers;
```

```
SELECT COUNT(PRICE)
FROM Customers;
```

در خط اول، کل جدول Customers در خروجی چاپ خواهد شد و در خط بعدی با دستور COUNT، تعداد موجودی در ستون Price مشخص خواهد شد که در شکل ۳-۴۷ این موضوع را مشاهده می‌کنید؛ در قسمت دوم عدد ۸ نوشته شده است که تعداد موجودی در ستون Price است.

CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country	Price
1	Maria	Alfred Schmidt	Obere Str. 57	Frankfurt	12209	Germany	10
2	Ana	Juan	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico	11
3	Antonio	Juan	Mataderos 2312	México	05023	Mexico	25
4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP	UK	36
5	Christina	Christina	Berguvsvägen 8	Luleå	S-958 22	Sweden	52
6	Cardinal	Tom B. Erichsen	Skagen 21	Stavanger	4006	Norway	88
7	Farshid	Babajani	Seied Khandan	Tehran	8843	Iran	9
8	Azadeh	Tishebarsar	Monikh	Frankfurt	5565	Germany	20

(No column name)
1 8

شکل ۳-۴۷ بررسی دستور COUNT

مثال دوم - بررسی دستور AVG

```
SELECT AVG(PRICE)
FROM Customers;
```

در دستور بالا، میانگین اعدادی ستون Price حساب شده است و در خروجی چاپ خواهد شد که این موضوع را در شکل ۳-۴۸ مشاهده می‌کنید، اگر توجه کنید، اگر توجه کنید با ماشین حساب جمع کل ستون Price را محاسبه و تقسیم بر ۸ کردیم که نتیجه‌ی آن عدد ۳۱ شده است.

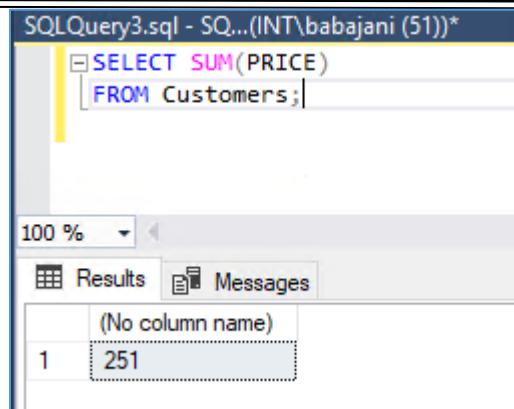
Calculator
- □ ×
☰ Standard ☰
251 ÷ 8 =
31.375
MC MR M+ M- MS M ⁺
% CE C C⊗

شکل ۳-۴۸ بررسی دستور AVG

مثال سوم - بررسی دستور SUM

```
SELECT SUM(PRICE)
FROM Customers;
```

این دستور، کل ستون Price را جمع خواهد کرد که در شکل ۳-۴۹ این موضوع را مشاهده می‌کنید.

شکل ۳-۴۹ برسی دستور *SUM*

۳-۱-۵-۳ برسی Wildcards

این دستور در کنار دستور LIKE استفاده می‌شود و برای جستجو و جایگزینی در یک رسته کاربرد دارد، در زیر کاراکترهایی که می‌توان به عنوان Wildcard در دستورات استفاده کرد.

جدول ۳-۱ Wildcard

Symbol	توضیحات	مثال
%	صفر یا اکثر نویسه‌ها را نشان می‌دهد.	دستور bl% کلماتی مانند blob, bl, black, blue را پیدا می‌کند.
-	نماینده‌ی یک شخصیت واحد است	دستور h_t کلماتی مانند hot, hat و hit را پیدا می‌کند.
[]	هر کاراکتر را در داخل براکت نشان می‌دهد.	دستور h[oa]t کلمات hot و hat را نشان می‌دهد، اما کلمه‌ی hit را نمایش نمی‌دهد.
^	هر کاراکتری که در پرانتز نیست را نشان می‌دهد.	دستور h[^oa]t هر کلمه‌ای که در کروشه نباشد را نشان می‌دهد، مانند hit.
-	طیف وسیعی از نویسه‌ها را نشان می‌دهد.	دستور c[a-b]t کلمات cat و cbt را پیدا می‌کند.

مثال اول

```
SELECT * FROM Customers
WHERE City LIKE 'fr%';
```

در دستور بالا، شهرهایی که با نام fr شروع می‌شوند در خروجی چاپ خواهند شد که در شکل ۳-۵۰ مشاهده می‌کنید.

```
SQLQuery1.sql - SQ... (INT\babajani (63))*
SELECT * FROM Customers
WHERE City LIKE 'fr%';

100 %
Results Messages
CustomerID Customer Name Contact Name Address City postalcode country Price
1 Maria Alfred Schmidt Obere Str. 57 Frankfurt 12209 Germany 10
2 Azadeh Tishebarsar Monikh Frankfurt 5565 Germany 20
```

شکل ۳-۵۰ بررسی ۳-۵۰ دستور

مثال دوم

```
SELECT * FROM Customers
WHERE City LIKE '%hr%';
```

دستور بالا، شهرهایی که بین کلماتشان hr دارند در خروجی چاپ خواهد شد که در شکل ۳-۵۱ این موضوع را مشاهده می‌کنید:

```
SQLQuery1.sql - SQ... (INT\babajani (63))*
SELECT * FROM Customers
WHERE City LIKE '%hr%';

100 %
Results Messages
CustomerID Customer Name Contact Name Address City postalcode country Price
1 Farshid Babajani Seied Khandan Tehran 8843 Iran 9
```

شکل ۳-۵۱ بررسی دستور ۳-۵۱

مثال سوم

```
SELECT * FROM Customers
WHERE City LIKE '[bspt]%' ;
```

در دستور بالا، شهرهایی که با یکی از حروف bspt شروع شوند در خروجی چاپ خواهد شد که شکل ۳-۵۲ نمایانگر این موضوع است.

```
SQLQuery4.sql - SQ... (INT\babajani (69))*
SQLQuery1.sql - SQ... (INT\babajani (63))*
SELECT * FROM Customers
WHERE City LIKE '[bspt]%' ;

100 %
Results Messages
CustomerID Customer Name Contact Name Address City postalcode country Price
1 Cardinal Tom B. Erichsen Skagen 21 Stavanger 4006 Norway 88
2 Farshid Babajani Seied Khandan Tehran 8843 Iran 9
```

شکل ۳-۵۲ بررسی دستور ۳-۵۲

مثال چهارم

```
SELECT * FROM Customers
WHERE City LIKE '[a-f]%' ;
```

در دستور بالا، شهرهایی که با حروف a تا f شروع می‌شوند در خروجی چاپ خواهد شد که در شکل ۳-۵۳ مشخص شده است.

شکل ۳-۵۳ بررسی دستور Wildcards

۱۴-۳-۱-۵ بررسی دستور Aliass

این دستور برای ایجاد یک نام مستعار برای ستون‌های یک جدول کاربرد دارد تا خوانایی آن راحت‌تر شود؛ این نام تنها در زمان جستجو ایجاد می‌شود و بعد از آن حذف خواهد شد، این دستور را باید با AS اجرا کرد که شکل کلی آن به صورت زیر است:

```
SELECT column_name AS alias_name
FROM table_name;
```

در دستور بالا، alias_name یک نام مستعار برای جدول مورد نظر است خواهد بود.

مثال اول

```
SELECT CustomerID AS ID, "Customer Name" AS Customer
FROM Customers;
```

در دستور بالا، دو ستون CustomerID و Customer Name با دو نام جدید در خروجی چاپ خواهند شد که در شکل ۳-۵۴ این موضوع را مشاهده می‌کنید.

شکل ۳-۵۴ بررسی دستور Aliass

مثال دوم

```
SELECT "Customer Name" AS Customer, "Contact Name" AS "Contact Person"
FROM Customers;
```

این دستور نیز بهمانند دستور قبلی است و نکته‌ای که در این دستور وجود دارد، این است که برای ایجاد یک ستون دو حرفی باید کلمه‌ی مورد نظر را در یک کروشه قرار دهید؛ این موضوع را در شکل ۳-۵۵ مشاهده می‌کنید.

Customer	Contact Person
1 Maria	Alfred Schmidt
2 Ana	Juan
3 Antonio	Juan
4 Thomas	Thomas Hardy
5 Christina	Christina
6 Cardinal	Tom B. Erichsen
7 Farshid	Babajani
8 Azadeh	Tishebarsar

شکل ۳-۵۵ بررسی دستور Alias

مثال سوم

```
SELECT "Customer Name", Address + ', ' + PostalCode + ' ' + City + ', ' + Country AS Address
FROM Customers;
```

در دستور بالا، دو ستون در خروجی چاپ خواهد شد که در ستون Address، چند گزینه چاپ خواهد شد که شامل و کشور خواهد بود که در شکل ۳-۵۶ این موضوع را مشاهده می‌کنید.

Customer Name	Address
Maria	Obere Str. 57, 12209 Frankfurt, Germany
Ana	Avda. de la Constitución 2222, 05021 México...
Antonio	Mataderos 2312, 05023 México, Mexico
Thomas	120 Hanover Sq., WA1 1DP London, UK
Christina	Berguvsvägen 8, S-958 22 Luleå, Sweden
Cardinal	Skagen 21, 4006 Stavanger, Norway
Farshid	Seied Khandan, 8843 Tehran, Iran
Azadeh	Monikh, 5565 Frankfurt, Germany

شکل ۳-۵۶ بررسی دستور Alias

۱۵-۱-۳-۱ GROUP BY بررسی دستور

دستور GROUP BY برای جمع‌بندی مقادیر یکسان کاربرد دارد و آنها را توسط تابع‌های COUNT(), MAX(), MIN()، SUM()، AVG() در خروجی چاپ خواهد کرد، شکل کلی این دستور به صورت زیر خواهد بود:

```
SELECT column_name(s)
FROM table_name
WHERE condition
GROUP BY column_name(s)
ORDER BY column_name(s);
```

مثال اول

```
SELECT * FROM Customers
```

```
SELECT COUNT(CustomerID), Country
FROM Customers
GROUP BY Country;
```

در دستور بالا، در خط اول یک خروجی کلی از اطلاعات جدول Customers را خواهیم داشت و در ادامه با استفاده از دستور COUNT، تعداد مشتریان هر کشور شمارش می‌شود و در آخر با دستور GROUP BY، تعداد مشتریان به همراه کشورهای آنها چاپ شده است؛ در شکل ۳-۵۷ این موضوع را مشاهده می‌کنید.

	CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country	Price
1	1	Maria	Alfred Schmidt	Obere Str. 57	Frankfurt	12209	Germany	10
2	2	Ana	Juan	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico	11
3	3	Antonio	Juan	Mataderos 2312	México	05023	Mexico	25
4	4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP	UK	36
5	5	Christina	Christina	Berguvvägen 8	Luleå	S-958 22	Sweden	52
6	6	Cardinal	Tom B. Erichsen	Skagen 21	Stavanger	4006	Norway	88
7	7	Farsheid	Babajani	Seied Khandan	Tehran	8843	Iran	9
8	8	Azadeh	Tishebarsar	Monikh	Frankfurt	5565	Germany	20

	(No column name)	Country
1	2	Germany
2	1	Iran
3	2	Mexico
4	1	Norway
5	1	Sweden
6	1	UK

شکل ۳-۵۷ برسی دستور GROUP BY

مثال دوم

```
SELECT * FROM Customers
```

```
SELECT COUNT(CustomerID), Country
FROM Customers
GROUP BY Country;
```

در دستور بالا بهمانند دستورات قبلی مشتریان مورد نظر چاپ خواهد شد، اما در آخر خط با دستور ORDER BY به DESC از بیشتر به کمتر مشتریان مرتب خواهند شد که در شکل ۳-۵۸ این موضوع را مشاهده می‌کنید.

	(No column name)	Country
1	2	Mexico
2	2	Germany
3	1	Iran
4	1	Norway
5	1	Sweden
6	1	UK

شکل ۳-۵۸ برسی دستور GROUP BY

۳-۱-۵-۶ بررسی دستور HAVING

این دستور، یک دستور کمکی است که می‌تواند در دستورات اضافه شود؛ شکل کل این دستور به صورت زیر است:

```
SELECT column_name(s)
FROM table_name
WHERE condition
GROUP BY column_name(s)
HAVING condition
ORDER BY column_name(s);
```

مثال اول

```
SELECT COUNT(CustomerID), Country
FROM Customers
GROUP BY Country
HAVING COUNT(CustomerID) > 0
ORDER BY COUNT(CustomerID) DESC;
```

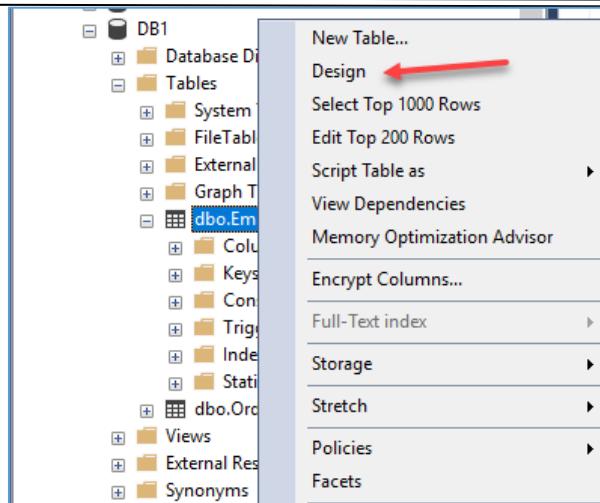
در مثال بالا، عدد صفری که مقابل دستور HAVING قرار داده شده به این معنی است که تعداد مشتریان هر کشور اگر بیشتر از صفر بود، در خروجی چاپ کند. شما می‌توانید این عدد را تغییر دهید و یا اینکه عملگر آن را عوض کنید، در شکل ۳-۵۹ این مثال را مشاهده می‌کنید.

(No column name)	Country
1	Mexico
2	Germany
3	Iran
4	Norway
5	Sweden
6	UK

شکل ۳-۵۹ بررسی دستور HAVING

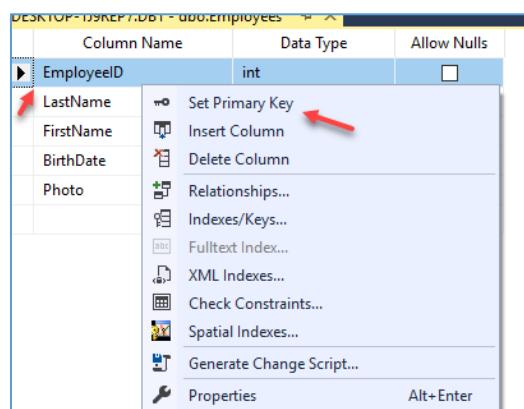
۳-۱-۵-۱۷ بررسی PRIMARY KEY

زمانی که یک جدول ایجاد می‌کنید، می‌توانید مشخص کنید که کدام ستون به عنوان PRIMARY KEY انتخاب شود؛ انتخاب یک ستون به عنوان PRIMARY KEY باعث می‌شود که مقدار آن دیگر Null یا خالی نباشد و حتماً باید آن را پر کنید؛ برای این کار به مانند شکل ۳-۶۰ بر روی جدول نظر کلیک راست کنید و گزینه‌ی Design را انتخاب کنید.

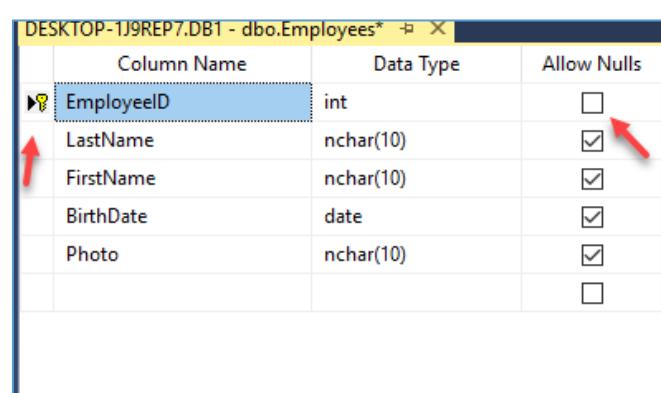
شکل ۳-۶۰ طراحی

به مانند شکل ۳-۶۱ بر روی ستونی که می خواهید به عنوان Primary Key انتخاب شود، کلیک راست کنید و گزینه Set Primary Key را انتخاب کنید.

شکل ۳-۶۱ بررسی

در بعد از انتخاب Primary Key در شکل ۳-۶۲ یک کلید در کنار ستون مورد نظر قرار خواهد گرفت و در قسمت Allow Nulls، تیک آن برداشته خواهد شد؛ به دلیل اینکه این ستون اصلاً نباید خالی باشد، مانند شماره دانشجویی در دانشگاهها.

شکل ۳-۶۲ بررسی

برای اینکه بتوانیم از طریق دستورات T-SQL یک جدول ایجاد کنیم که دارای Primary Key باشد باید دستورات زیر را اجرا کنیم:

```
CREATE TABLE Persons (
    ID int NOT NULL,
    LastName varchar(255) NOT NULL,
    FirstName varchar(255),
    Age int,
    PRIMARY KEY (ID)
);
```

در دستورات بالا، یک جدول جدید با نام Persons ایجاد کردیم که ستون‌های ID و LastName نباید خالی باشد و در قسمت آخر PRIMARY KEY را نیز برابر ID قرار دادیم، اگر به شکل ۳-۶۳ توجه کنید نتیجه‌ی دستور را مشاهده خواهید کرد.

Column Name	Data Type	Allow Nulls
ID	int	☐
LastName	varchar(255)	☐
FirstName	varchar(255)	☒
Age	int	☒
		☐

شکل ۳-۶۳ بررسی PRIMARY KEY

اگر بخواهیم دستور بالا را تغییر دهیم، می‌توانیم از دستور زیر استفاده کنیم:

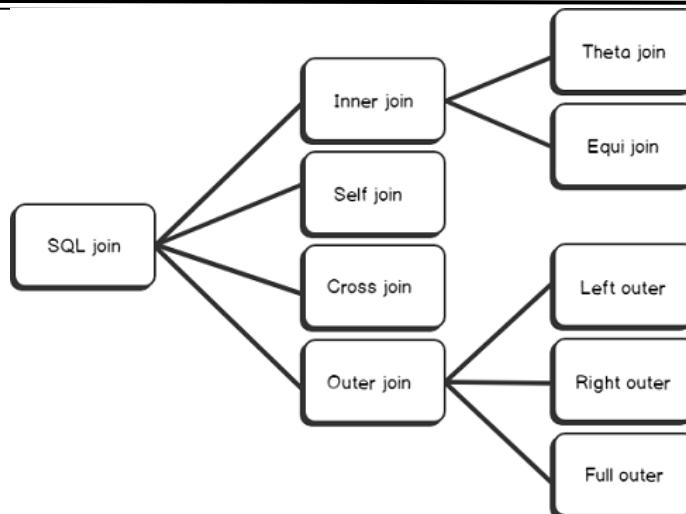
```
CREATE TABLE Persons (
    ID int NOT NULL PRIMARY KEY,
    LastName varchar(255) NOT NULL,
    FirstName varchar(255),
    Age int
);
```

در دستور بالا، در کنار ID قرار گرفته شده است.

۳-۱-۵-۱۸ JOIN در SQL بررسی

یکی از مهم‌ترین دستوراتی که در SQL می‌توان نام برد، دستور JOIN است که این دستور اساساً برای ترکیب و بازیابی داده‌ها از دو یا چند جدول مورد استفاده قرار می‌گیرد. در یک پایگاهداده، رابطه‌ای در دنیای واقعی، داده‌ها در تعداد زیادی جداول ساختار می‌بایند و به این دلیل، دائمًا باید به این جداول متصل شد. چهار نوع اساسی عضویت در SQL وجود دارد: Cross join، Self join، Outer join و Inner join. برای اینکه یک مرور سریع در مورد همه‌ی این پیوستن‌ها داشته باشید در زیر آنها را بررسی می‌کنیم:

در شکل ۳-۶۴ یک شماتیکی از نحوه ارتباط دستورات JOIN را مشاهده می‌کنید که هر کدام توضیح مخصوص به خود را دارند.

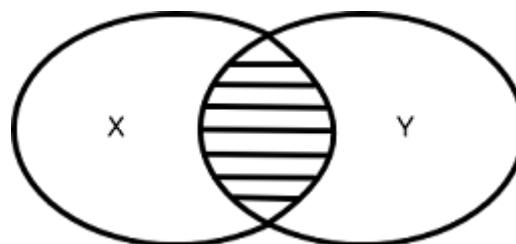
شکل ۳-۶۴ بررسی دستور JOIN

توانایی ترکیب نتایج حاصل از سطرهای مرتبط از چندین جدول، قسمت مهمی در طراحی سیستم پایگاه داده‌ای رابطه‌ای است. در SQL Server این امر با دستور `join` انجام می‌شود. این ماهیت سیستم‌های پایگاه‌داده‌ای رابطه‌ایستی است که برخی از جدول‌ها حاوی اطلاعات مربوط به جداول دیگر با مقدار کلیدی مشترک هستند. با استفاده از پیوستن SQL، می‌توانید به راحتی از طریق چندین جدول با این کلیدهای مشترک، پرس‌وجوهایی را در مجموعه داده‌های مرتبط انجام دهید.

در ادامه نوع‌های مختلف JOIN را که در شکل ۳-۴۳ مشخص شده است را با هم بررسی می‌کنیم:

۱ - SQL inner join

این دستور یکی از ساده‌ترین دستورات JOIN است که نتیجه‌ی خروجی آن، سطري از هر دو جدول است که در آن شرایط پیوستگی یکی باشد؛ در شکل ۳-۶۵ نمای کلی این دستور را مشاهده می‌کنید.

شکل ۳-۶۵ SQL inner join

دستورات کلی Inner Join به صورت زیر است:

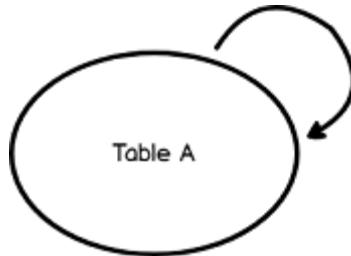
```
SELECT ColumnList from LeftTable L
INNER join RightTable R
ON L.Column=R.Column
```

۲ - SQL self join

این دستور باعث می‌شود، یک جدول با خودش Join شود که در ادامه، نحوه‌ی کار آن را بررسی خواهیم کرد.

شکل ۳-۶۶ نمای کلی دستور به صورت زیر است:

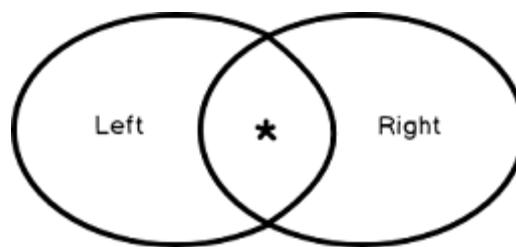
```
SELECT column_name(s)
FROM table1 T1, table1 T2
WHERE condition
```


شکل ۳-۶۶ SQL selfjoin

SQL cross join -۴

این نوع JOIN حاصل ضرب دکارتی سطرهای تعیین شده در دستور join را در خروجی نمایش می‌دهد. این دستور، سطرهایی را تولید می‌کند که ترکیبی از سطر جدول اول و دوم است که نمای کلی آن را در شکل ۳-۶۷ مشاهده می‌کنید.

شکل ۳-۶۷ SQL cross Join

SQL outer join -۵

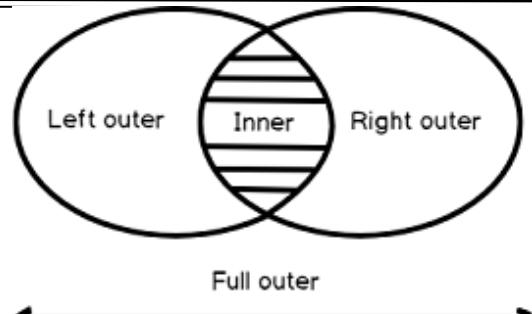
این دستور شامل سه دستور LEFT OUTER, RIGHT OUTER, FULL است که هر کدام برای کار خاص طراحی شده‌اند.

دستور LEFT OUTER JOIN

شکل کلی این دستور به صورت زیر است:

```
SELECT column_name(s)
FROM table1
LEFT JOIN table2
ON table1.column_name = table2.column_name;
```

این دستور، تمام اطلاعات را از جدول سمت چپ، یعنی جدول اول و اطلاعات منطبق را از جدول دوم در خروجی چاپ می‌کند و اگر هم عدم تطابق ایجاد شود، نتیجه‌ی صفر را از جدول سمت راست برمی‌گرداند؛ در شکل ۳-۶۸ این موضوع مشخص شده است.

شکل ۳-۶۸ SQL Full outer

مثال دستور INNER JOIN

برای اینکه بیشتر با این دستورات آشنا شویم یک مثال را با هم بررسی می‌کنیم؛ برای شروع نیاز به دو جدول داریم تا بتوانیم عملیات JOIN را بر روی آنها انجام دهیم.

جدول ۳-۹ Customers

CustomerID	Customer Name	Contact Name	Address	City	postalcode	country	Price
1	Maria	Alfred Schmidt	Obere Str. 57	Frankfurt	12209	Germany	10
2	Ana	Juan	Avda. de la Constitución 2222	México	05021	Mexico	11
3	Antonio	Juan	Mataderos 2312	México	05023	Mexico	25
4	Thomas	Thomas Hardy	120 Hanover Sq.	London	WA1 1DP	UK	36
5	Christina	Christina	Berguvvägen 8	Luleå	S-958 22	Sweden	52
6	Cardinal	Tom B. Erichsen	Skagen 21	Stavanger	4006	Norway	88
7	Farshid	Babajani	Seied Khandan	Tehran	8843	Iran	9
8	Azadeh	Tishebarsar	Monikh	Frankfurt	5565	Germany	20

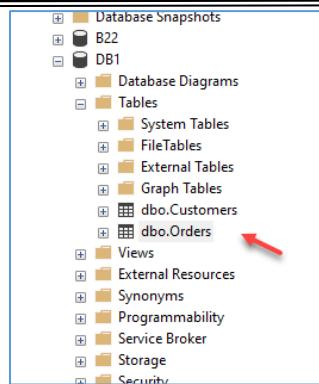
جدول Order

جدول ۳-۱۰ Order

OrderID	CustomerID	OrderDate
10308	8	1996-09-18
10309	6	1996-09-19
10310	4	1996-09-20

دو جدول ۳-۹ و ۳-۱۰ را مشاهده می‌کنید که باید در SQL آنها را ایجاد کنیم تا بتوانیم عملیات Join را بر روی آنها انجام دهیم.

همان طور که در شکل ۳-۶۹ مشاهده می‌کنید، دو جدول مورد نظر در SQL ایجاد شده‌اند.

شکل ۳-۶۹ / ایجاد جدول

با استفاده از دستور زیر می‌توانیم بین دو جدول ارتباط داخلی برقرار کنیم:

```
SELECT Customers.[Customer Name], Orders.OrderID
FROM Customers
INNER JOIN Orders
ON Customers.CustomerID=Orders.CustomerID
ORDER BY Customers.[Customer Name];
```

در خط اول با دستور SELECT ستون‌های خروجی را که قرار است چاپ شوند را مشخص می‌کنیم که ستون Customer Name از جدول Customers و ستون OrderID از جدول Orders چاپ خواهد شد. در خط دوم جدول Customers انتخاب می‌شود و در خط سوم مشخص می‌کنیم که باید با جدول Orders ارتباط INNER JOIN برقرار کند؛ در خط چهارم باید شرط برقراری ارتباط را مشخص کنیم که با دستور ON این کار را انجام می‌دهیم و بعد از آن، دستور CustomerID از جدول Customers را با ستون CustomerID از جدول Orders را مساوی قرار می‌دهیم؛ این بدان معنا است که اگر در این دو ستون، عبارت مساوی هم قرار داشته باشد، آن سطر در خروجی چاپ خواهد شد؛ در خط آخر نیز با دستور ORDER BY، ستون Customer Name را منظم می‌کنیم تا در خروج، نمای بهتری داشته باشد.

اگر به شکل ۳-۷۰ توجه کنید، مشاهده خواهید کرد سه سطر در خروجی اپ شده است و آن هم به دلیل برابر بودن اعداد در ستون‌های Customer ID در هر دو جدول است.

	Customer Name	OrderID
1	Azadeh	10308
2	Cardinal	10309
3	Thomas	10310

شکل ۳-۷۰ / بررسی دستور JOIN

نکته: دستور JOIN و INNER JOIN یک کار را انجام می‌دهند، اما دستور INNER JOIN دارای عملکرد بهتری نسبت به دستور JOIN است و کار را در سریع‌ترین زمان ممکن انجام می‌دهد.

مثال دستور SELF JOIN

همان طور که گفتیم این دستور با خودش ارتباط برقرار می‌کند؛ برای تست این موضوع از جدول Customers استفاده می‌کنیم و دستور زیر را اجرا می‌کنیم:

```
SELECT A.[Customer Name] AS CustomerName1, B.[Customer Name] AS CustomerName2, A.City
FROM Customers A, Customers B
WHERE A.CustomerID <> B.CustomerID
AND A.City = B.City
ORDER BY A.City;
```

در دستور بالا و در خط اول، سه ستون در خروجی چاپ خواهد شد که دستور AS، یک ستون جدید در خروجی نمایش می‌دهد؛ در قسمت FROM، یک جدول به دو قسمت تبدیل شده است که یکی A و دیگری Customers B است؛ در قسمت WHERE شرطی قرار دادیم و گفتیم که در صورتی که A.CustomerID برابر نباشد با B.CustomerID و همچنین شهر جدول A با شهر جدول B یکی باشد شرط درست است و باید در خروجی چاپ شود که در خط آخر نیز طبق ستون A.City خروجی منظم خواهد شد.

در شکل ۳-۷۱ خروجی دستورات بالا را مشاهده می‌کنید که سه ستون ایجاد و خروجی طبق شرطی که قرار دادیم، نمایش داده شده است.

	CustomerName1	CustomerName2	City
1	Maria	Azadeh	Frankfurt
2	Azadeh	Maria	Frankfurt
3	Ana	Antonio	México
4	Antonio	Ana	México

شکل ۳-۷۱ برسی دستور SELF JOIN

مثال دستور CROSS JOIN

همان طور که گفتیم، این دستور با استفاده از ضرب دکارتی خروجی را مشخص می‌کند.

```
SELECT *
FROM Customers
CROSS JOIN Orders;
```

فصل ۳ / آشنایی با پایگاه داده

۱۰۵

در دستور بالا با دستور * SELECT باید همه‌ی ستون‌های جدول Customers در خروجی نمایش داده شوند، اما در خط آخر با دستور CROSS JOIN، تمام سطرهای جدول اول را ضرب در جدول Orders می‌کنیم که خروجی مانند شکل ۳-۷۲ خواهد شد.

همان طور که در شکل ۳-۷۲ مشاهده می‌کنید، هر کدام از سطرهای جدول Customers ضرب در هر کدام از سطرهای جدول Orders خواهد شد که نتیجه‌ی آن یک جدول بزرگ از اطلاعات است.

The screenshot shows the SQL query window with the following code:

```
SELECT *
FROM Customers
CROSS JOIN Orders;
```

The results pane displays a large table with 24 rows and 12 columns. The columns are: CustomerID, Customer Name, Address, City, postalcode, country, Price, OrderID, CustomerID, and OrderDate. The data is a Cartesian product of all customers and all orders, resulting in 24 rows for each customer in the original data.

شکل ۳-۷۲ خروجی دستور CROSS JOIN

مثال دستور OUTER JOIN

این دستور همان طور که گفتیم از چندین قسمت تشکیل شده: LEFT OUTER, RIGHT OUTER, FULL آنها را با هم بررسی می‌کنیم.

مثال دستور LEFT JOIN

دستور زیر را اجرا کنید:

```
SELECT Customers.[Customer Name], Orders.OrderID
FROM Customers
LEFT JOIN Orders ON Customers.CustomerID = Orders.CustomerID
ORDER BY Customers.[Customer Name];
```

در دستور بالا، در خط اول دستور SELECT ستون Customer Name را از جدول Customers و ستون OrderID را از جدول Orders در خروجی چاپ خواهد کرد؛ در خط دوم جدول Customers انتخاب و در خط سوم با استفاده از دستور LEFT JOIN می‌گوییم که ستون Customers.CustomerID برابر با Orders.CustomerID باشد؛ این دستور تمام اطلاعات جدول Customers را در صورت تطبیق در خروجی چاپ خواهد کرد و اگر در جدول دوم، یعنی Orders مقداری وجود نداشته باشد، کلمه‌ی null را بر می‌گرداند.

همان طور که در شکل ۳-۷۴ مشاهده می‌کنید، خروجی به درستی نمایش داده شده است.

```

SELECT Customers.[Customer Name], Orders.OrderID
FROM Customers
LEFT JOIN Orders ON Customers.CustomerID = Orders.CustomerID
ORDER BY Customers.[Customer Name];

```

The screenshot shows the SQL Server Management Studio interface. A query window is open with the above SQL code. Below the code, the results pane displays a table with two columns: Customer Name and OrderID. The data shows eight rows, each corresponding to a customer from the Customers table, even though no orders have been placed by some of them (OrderID is NULL). The results are ordered by Customer Name.

شکل ۳-۷۴ بررسی دستور *OUTER JOIN***مثال دستور RIGHT JOIN**

برای انجام این دستور، دو جدول ۱۱-۳ و ۱۲-۳ را در SQL ایجاد کنید:

جدول ۳-۱۱

OrderID	CustomerID	EmployeeID	OrderDate	ShipperID
10308	2	7	1996-09-18	3
10309	37	3	1996-09-19	1
10310	77	8	1996-09-20	2

Employees ۳-۱۲ جدول

EmployeeID	LastName	FirstName	BirthDate	Photo
1	Davolio	Nancy	12/8/1968	EmpID1.pic
2	Fuller	Andrew	2/19/1952	EmpID2.pic
3	Leverling	Janet	8/30/1963	EmpID3.pic

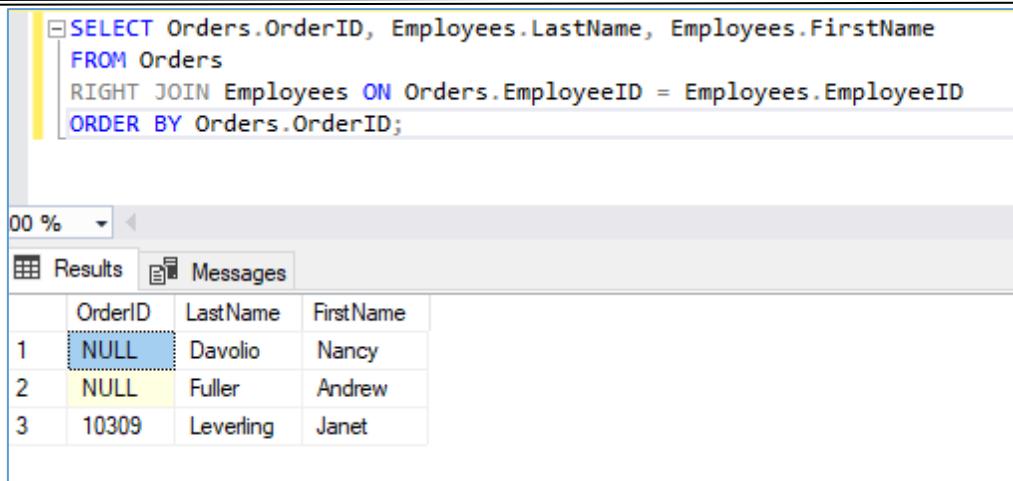
بعد از ایجاد جدول باید دستورات زیر را اجرا کنید:

```

SELECT Orders.OrderID, Employees.LastName, Employees.FirstName
FROM Orders
RIGHT JOIN Employees ON Orders.EmployeeID = Employees.EmployeeID
ORDER BY Orders.OrderID;

```

در خط اول، سه ستون از دو جدول مشخص شده است و در ادامه به جدول Orders و جدول متصل Orders.EmployeeID در جدول پیاده‌سازی شده است، با این شرایط که می‌شود که شرط RIGHT JOIN در جدول Employess در خط اول مشخص شده است و در ادامه به جدول Orders به جدول Employes متصل شود. در شکل ۳-۷۵ این موضوع را مشاهده می‌کنید.


```

SELECT Orders.OrderID, Employees.LastName, Employees.FirstName
FROM Orders
RIGHT JOIN Employees ON Orders.EmployeeID = Employees.EmployeeID
ORDER BY Orders.OrderID;

```

The screenshot shows the SQL query above and its execution results. The results table has three columns: OrderID, LastName, and FirstName. It contains three rows of data:

	OrderID	LastName	FirstName
1	NULL	Davolio	Nancy
2	NULL	Fuller	Andrew
3	10309	Leverling	Janet

شکل ۳-۷۵ بررسی دستور RIGHT JOIN

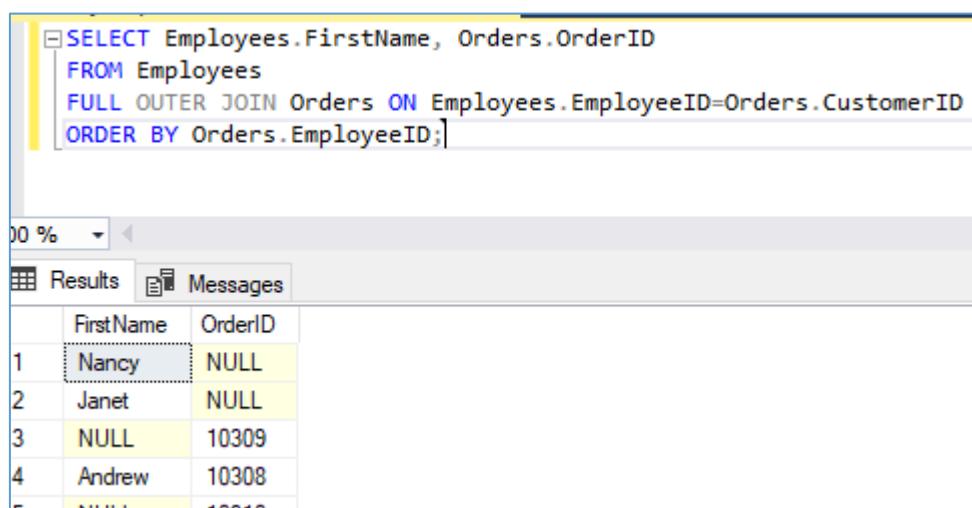
مثال دستور Full JOIN

این دستور به طور کامل، خروجی هر دو جدول را طبق شرطی که در دستور زیر مشاهده می‌کنید، نمایش می‌دهد.

```

SELECT Employees.FirstName, Orders.OrderID
FROM Employees
FULL OUTER JOIN Orders ON Employees.EmployeeID=Orders.CustomerID
ORDER BY Orders.EmployeeID;

```



```

SELECT Employees.FirstName, Orders.OrderID
FROM Employees
FULL OUTER JOIN Orders ON Employees.EmployeeID=Orders.CustomerID
ORDER BY Orders.EmployeeID;

```

The screenshot shows the SQL query above and its execution results. The results table has two columns: FirstName and OrderID. It contains five rows of data:

	FirstName	OrderID
1	Nancy	NULL
2	Janet	NULL
3	NULL	10309
4	Andrew	10308
5	NULL	10310

شکل ۳-۷۶ بررسی دستور Full JOIN

۳-۱-۵-۱۹ بررسی دستور synonym

با دستور synonym می‌توانید برای جداول خود مترادف درست کنید، یعنی می‌توانید به جای نام اصلی جداول و View، یک نام جدید به آنها تخصیص دهید و در کد اجرا کنید؛ در زیر شکل کلی این دستور را مشاهده می‌کنید.

```

CREATE SYNONYM synonym_name
FOR object;

```

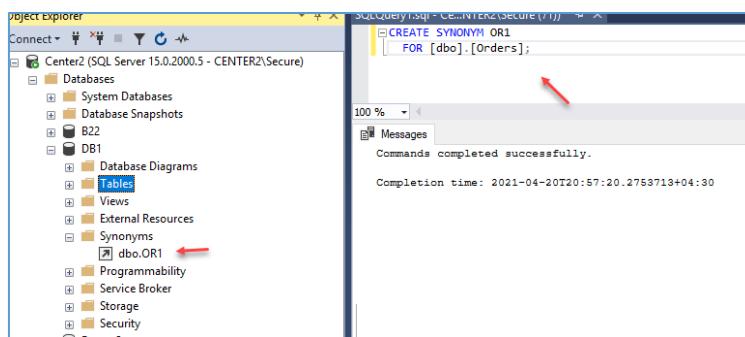
برای اینکه بیشتر با این دستور آشنا شویم، دستور زیر را در SQL اجرا می‌کنیم:

```

CREATE SYNONYM OR1
FOR [dbo].[Orders];

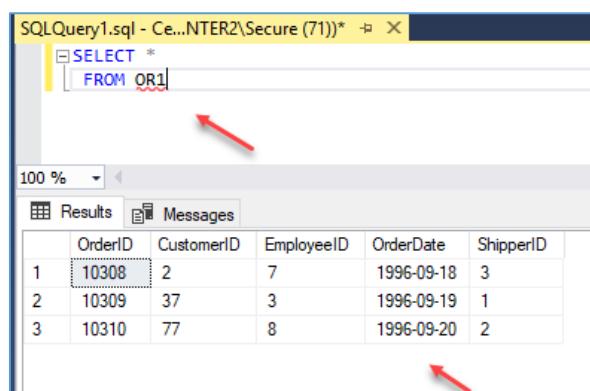
```

با استفاده از دستور CREATE SYNONYM، یک نام جدید با عنوان OR1 برای جدول Orders که در جلوی دستور قرار دادیم ایجاد می‌شود، اگر به شکل ۳-۷۷ دقت کنید بعد از اجرای دستور در قسمت Synonyms، نام جدید For شما ایجاد شده است و حالا می‌توانید بهمانند جدول اصلی از آن استفاده کنید.

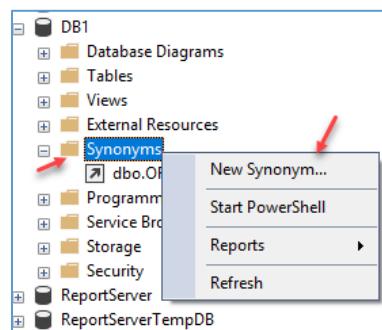
شکل ۳-۷۷ بررسی دستور *Synonym*

برای اینکه از این جدول خروجی تهیه کنید، می‌توانید بهمانند شکل ۳-۷۸ عمل کنید؛ همان طور که مشاهده می‌کنید با وارد کردن نام OR1 در جلوی دستور FROM، لیست جدول ORDERS در خروجی چاپ شده است؛ یکی از مزایای استفاده از دستور SYNONYM، خلاصه کردن و مشخص کردن اسم مشخص برای جداول و کوتاه کردن دستورات است.

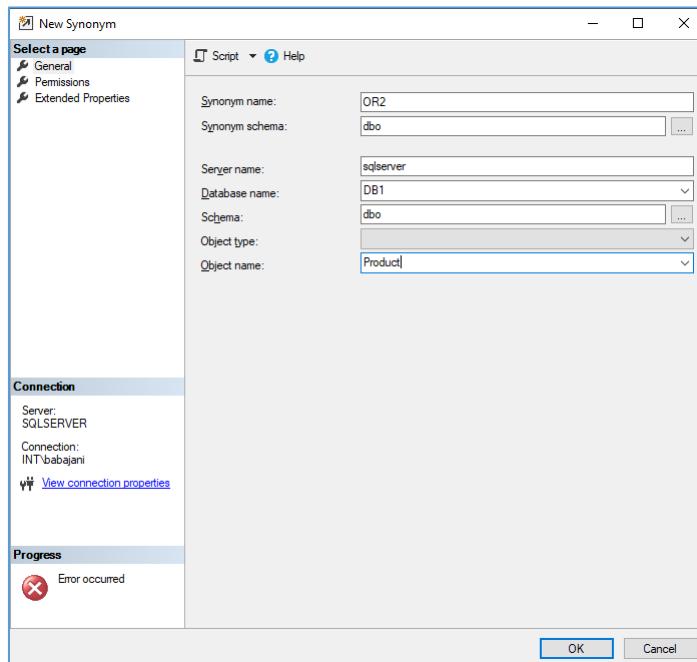
شکل ۳-۷۸ خروجی جدول

خوب اگر بخواهید از طریق GUI، یک SYNONYM ایجاد کنید باید به صورت شکل ۳-۷۹ بر روی کلیک راست کنید و گزینه‌ی New Synonyms را انتخاب کنید.

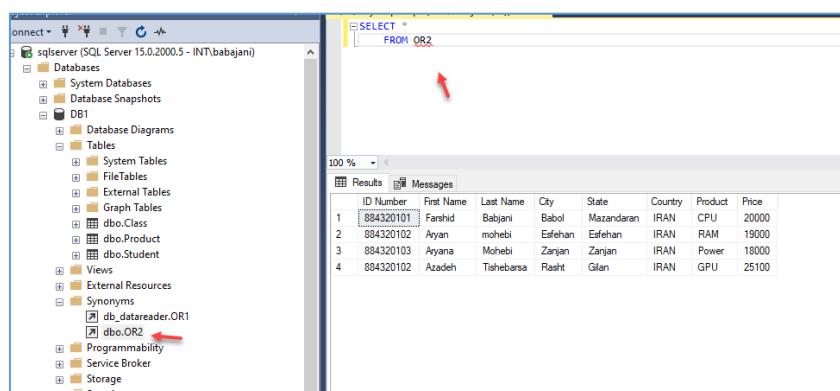
شکل ۳-۷۹ / ایجاد *Synonym*

در شکل ۳-۸۰ و در قسمت Synonyms schema باید نام دلخواه خود را وارد کنید و در قسمت نوع دسترسی آن را مشخص کنید که با وارد کردن dbo، یعنی owner دسترسی کامل به جدول خواهد داشت؛ در قسمت Database name باید نام دیتابیسی را وارد کنید که قرار است جدول مورد نظر را از آن انتخاب کنید و در قسمت Object name نیز باید نام جدول مورد نظر را وارد و بر روی OK کلیک کنید.

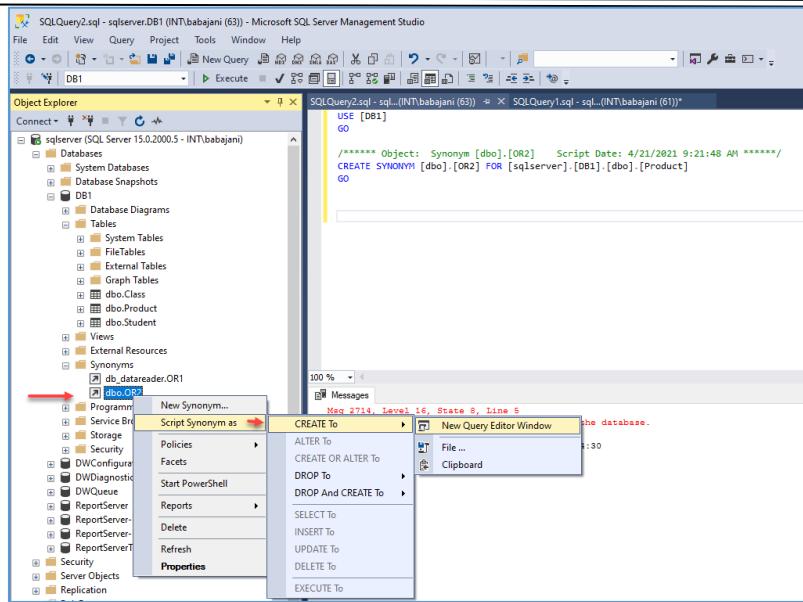
شکل ۳-۸۰ / بجاد synonym

همان طور که در شکل ۳-۸۱ مشاهده می‌کنید، Synonyms مورد نظر ایجاد شده و خروجی آن نیز جدول است.

شکل ۳-۸۱ خروجی جدول

اگر بخواهید بعد از ایجاد synonyms کد آن را به دست آورید، می‌توانید بهمانند شکل ۳-۸۲ بر روی synonyms نظر کلیک راست کنید و از قسمت Create to Script و بعد، گزینه‌ی New Query Editor را انتخاب کنید تا کد مورد نظر نمایش داده شود که البته بعد از اجرا به شما خطأ خواهد داد که synonyms از قبل وجود دارد.

شکل ۳-۸۲ / یجاد کد Synonym

۳-۱-۶ کار با View در SQL

View‌ها یک سری از جداول هستند که می‌توانند به صورت دقیق‌تر و بهتر نتیجه‌ی دستور SELECT را در خروجی نمایش دهند، البته به این موضوع توجه کنید که VIEW شامل جداول مجازی هستند و ربطی به جدول اصلی در دیتابیس ندارند و به این دلیل هیچ چیزی را در خودشان ذخیره نمی‌کنند، یعنی تنها برای نمایش خروجی دستور SELECT است و اگر هم حذف شوند، تأثیری روی جداول اصلی ندارند.

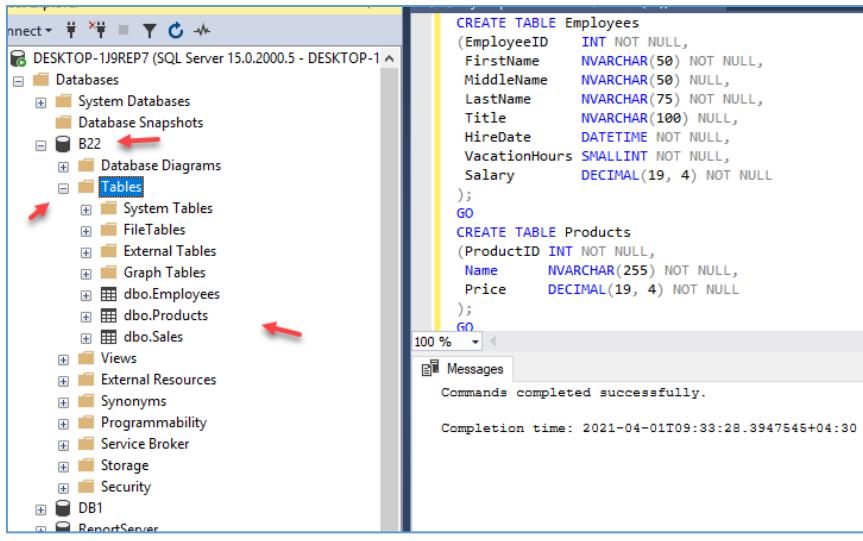
برای شروع کار نیاز به جداولی داریم تا بتوانیم View را بر روی آنها پیاده‌سازی کنیم؛ برای این کار دستور زیر را اجرا کنید:

```

CREATE TABLE Employees
(EmployeeID      INT NOT NULL,
 FirstName       NVARCHAR(50) NOT NULL,
 MiddleName      NVARCHAR(50) NULL,
 LastName        NVARCHAR(75) NOT NULL,
 Title           NVARCHAR(100) NULL,
 HireDate        DATETIME NOT NULL,
 VacationHours   SMALLINT NOT NULL,
 Salary          DECIMAL(19, 4) NOT NULL
);
GO
CREATE TABLE Products
(ProductID INT NOT NULL,
 Name      NVARCHAR(255) NOT NULL,
 Price     DECIMAL(19, 4) NOT NULL
);
GO
CREATE TABLE Sales
(SalesID      UNIQUEIDENTIFIER NOT NULL,
 ProductID    INT NOT NULL,
 EmployeeID   INT NOT NULL,
 Quantity     SMALLINT NOT NULL,
  
```

```
SaleDate DATETIME NOT NULL
);
GO
```

با اجرای دستورات بالا، سه جدول با نام‌های Employees, Products, Sales ایجاد می‌شود که در شکل ۳-۸۳ این موضوع را مشاهده می‌کنید.

شکل ۳-۸۳ / ایجاد View

برای ایجاد View از دو روش می‌توانیم استفاده کنیم؛ می‌توانیم از دستورات T-SQL استفاده کنیم، یا اینکه از Management Studio استفاده کنیم.

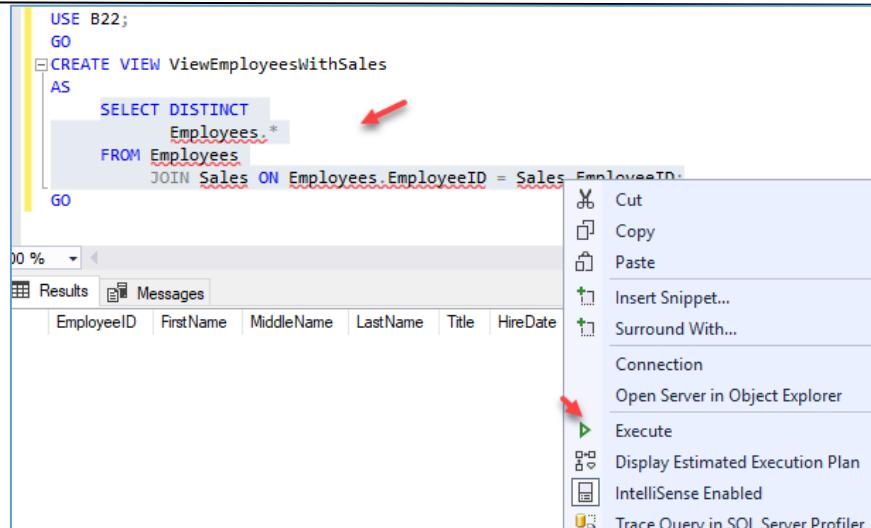
برای ایجاد نمای جدید می‌توانیم از دستورات T-SQL زیر استفاده کنیم:

```

USE B22;
GO
CREATE VIEW ViewEmployeesWithSales
AS
    SELECT DISTINCT
        Employees.*
    FROM Employees
    JOIN Sales ON Employees.EmployeeID = Sales.EmployeeID;
GO

```

این یک نمای (view) ساده با یک عبارت ساده SELECT است که لیستی از کارمندان فروش را در جدول Employees و Sales برمی‌گرداند؛ در حقیقت، شما همیشه می‌توانید قبل از ایجاد نمایش، تنها با اجرای قسمت SELECT عبارت CREATE VIEW SQL، عبارت جستجو را آزمایش کنید و بهتر است ببینید آیا پرسشی چیزی را برمی‌گرداند؛ برای اینکه یک قسمت از دستور در خروجی اجرا کنید باید بهمانند شکل ۳-۸۴ دستور مورد نظر را انتخاب کنید و بعد، کلیک راست و گزینه‌ی Execute را انتخاب کنید که نتیجه‌ی آن مشخص خواهد شد؛ از آنجایی که جداول مقدار ندارند، یک جدول خالی را در شکل ۳-۸۴ مشاهده می‌کنید.

شکل ۳-۸۴ خروجی دستور

برای اینکه مقداری را در جداول وارد کنیم، می‌توانیم از دستورات زیر استفاده کنیم:

```
USE B22;
GO
```

```
INSERT INTO Employees VALUES (1, 'Ken', NULL, 'Farshid', 'IT Manager', '1/1/2016',
2080, 45000);
INSERT INTO Employees VALUES (2, 'Janice', NULL, 'AZADEH', 'Sales Representative',
'12/11/2016', 2080, 45000);

INSERT INTO Products VALUES (1, 'Long-Sleeve Logo Jersey, S', 12.99);
INSERT INTO Products VALUES (2, 'Long-Sleeve Logo Jersey, M', 14.99);
INSERT INTO Products VALUES (3, 'Long-Sleeve Logo Jersey, L', 16.99);
INSERT INTO Products VALUES (4, 'Long-Sleeve Logo Jersey, XL', 18.99);

INSERT INTO Sales VALUES (NEWID(), 1, 1, 4, '04/15/2016');
INSERT INTO Sales VALUES (NEWID(), 2, 1, 1, '02/01/2016');
INSERT INTO Sales VALUES (NEWID(), 3, 1, 2, '03/12/2016');
INSERT INTO Sales VALUES (NEWID(), 2, 2, 2, '03/18/2016');
INSERT INTO Sales VALUES (NEWID(), 3, 2, 1, '04/16/2016');
INSERT INTO Sales VALUES (NEWID(), 4, 2, 2, '04/23/2016');
```

در خط اول دستور باید نام دیتابیسی که جداول در آن قرار دارند را وارد کنید، یعنی به جای B22، نام دیتابیس خود را بنویسید.

در ادامه برای تست موضوع باید دوباره قسمت SELECT را بهمنند شکل ۳-۸۵ انتخاب کنید و دستور Execute را اجرا کنید؛ توجه داشته باشید در دستورات از DISTINCT برای جلوگیری از نمایش سوابق تکراری در خروجی استفاده کردیم.

```

GO
CREATE VIEW ViewEmployeesWithSales
AS
    SELECT DISTINCT
        Employees.*
    FROM Employees
    JOIN Sales ON Employees.EmployeeID = Sales.EmployeeID
GO

```

EmployeeID	FirstName	MiddleName	LastName	Title	HireDate
1	Ken	NULL	Farshid	IT Manager	2016-01-01
2	Janice	NULL	AZADEH	Sales Representative	2016-12-11

شکل ۳-۱۰۳ خروجی دستور

بعد از اینکه View را ایجاد کردید، می‌توانید بهمانند شکل ۳-۱۰۴ از سمت چپ وارد قسمت Views شوید و نمای مورد نظر که ایجاد کردید را مشاهده کنید؛ با دستور زیر می‌توانید خروجی این View را مشاهده کنید:

```
SELECT * FROM [dbo].[ViewEmployeesWithSales];
```

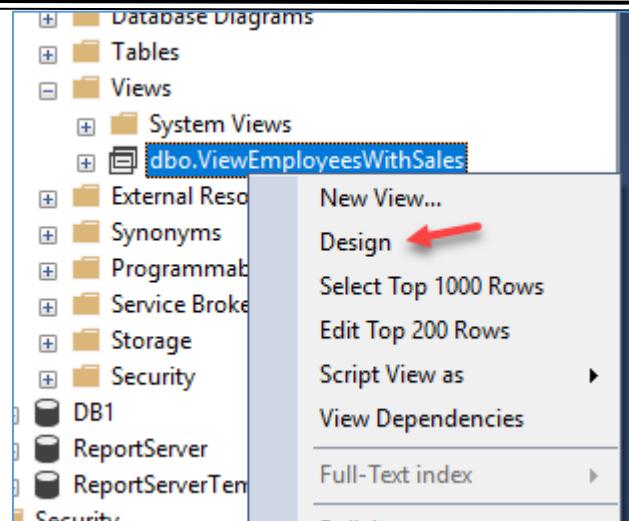
توجه داشته باشید به جای اینکه در دستور بالا، نام View را بنویسید، می‌توانید View مورد نظر را بکشید و در دستور رها کنید تا خودش نوشته شود.

```
SELECT * FROM [dbo].[ViewEmployeesWithSales];
```

EmployeeID	FirstName	MiddleName	LastName	Title	HireDate
1	Ken	NULL	Farshid	IT Manager	2016-01-01 00:00:00.000
2	Janice	NULL	AZADEH	Sales Representative	2016-12-11 00:00:00.000

شکل ۳-۱۰۴ خروجی View

در ادامه برای اینکه ارتباط بین جداول را در View مورد نظر به صورت گرافیکی مشاهده کنید باید بهمانند شکل ۱۰۵-۳ بر روی View مورد نظر کلیک راست کنید و گزینه Design را انتخاب کنید؛ توجه داشته باشید که شما می‌توانستید به جای وارد کردن دستورات از همین قسمت با انتخاب New View، نمای مورد نظر خود را انتخاب کنید.

شکل ۳-۱۰۵ بررسی دستور Design

همان طور که در شکل ۳-۱۰۶ مشاهده می‌کنید، این صفحه از چهار قسمت تشکیل شده است؛ در قسمت شماره‌ی نمای کلی، دو جدول را مشاهده می‌کنید؛ در قسمت شماره‌ی دو طبق ستون‌هایی که در دستور قبلی وارد کردیم، ستون‌های مورد نظر تیک خورده شدند؛ در قسمت سوم دستور خروجی SELECT را که قبلاً وارد کردیم را مشاهده می‌کنید؛ کلاً در قسمت شماره‌ی یک، اگر هر یک از ستون‌ها را انتخاب کنید در قسمت شماره‌ی سه دستوارت تغییر خواهد کرد؛ در قسمت شماره‌ی چهار نیز خروجی دستور شماره‌ی سوم را مشاهده می‌کنید، البته باید دستور شماره‌ی سوم را انتخاب و کلیک راست کنید و گزینه‌ی Execute را انتخاب کنید؛ توجه داشته باشید در قسمت شماره‌ی یک، پیوند بین جدول اول و دوم ایجاد شده است که آن نیز به دلیل دستور `dbo.Employees.EmployeeID = dbo.Sales.EmployeeID` که در قسمت شماره‌ی سوم وارد کردید، است؛ به جای `=` اگر \leftrightarrow قرار دهید شکل آن در قسمت شماره‌ی یک تغییر خواهد کرد.

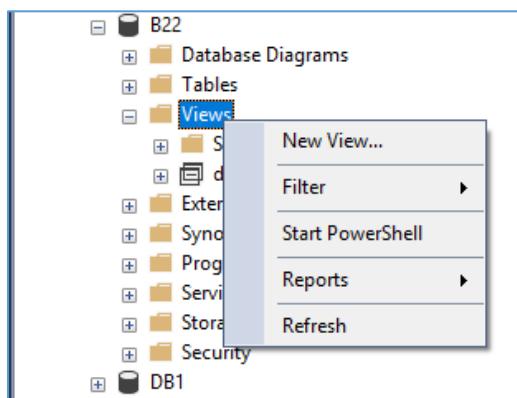
The screenshot shows the 'Design' tab for the 'ViewEmployeesWithSales' view. It displays two tables: 'Employees' and 'Sales'. The 'Employees' table has columns: EmployeeID, FirstName, MiddleName, LastName, Title, HireDate, VacationHours, and Salary. The 'Sales' table has columns: SalesID, ProductID, EmployeeID, Quantity, and SaleDate. A mapping diagram shows a relationship between EmployeeID in 'Employees' and EmployeeID in 'Sales'. Below the tables is a results grid with four rows. The first row (EmployeeID 1, FirstName Ken, MiddleName NULL, LastName Farshid, Title IT Manager, HireDate 2016-01-01 00:00:00, VacationHours 2080, Salary 45000.0000) is highlighted with a red circle labeled '1'. The second row (EmployeeID 2, FirstName Janice, MiddleName NULL, LastName AZADEH, Title Sales Represent..., HireDate 2016-12-11 00:00:00, VacationHours 2080, Salary 45000.0000) is highlighted with a red circle labeled '4'. Between the tables and the results grid is a query editor window containing the SQL code for the view. Red circles labeled '2' and '3' are placed near the query editor, specifically around the 'EmployeeID' column alias and the join condition respectively.

```

SELECT DISTINCT
    dbo.Employees.EmployeeID, dbo.Employees.FirstName, dbo.Employees.MiddleName, dbo.Employees.LastName, dbo.Employees.Title, Employees.HireDate, dbo.Employees.VacationHours, dbo.Employees.Salary
FROM
    dbo.Employees INNER JOIN
    dbo.Sales ON dbo.Employees.EmployeeID = dbo.Sales.EmployeeID
    
```

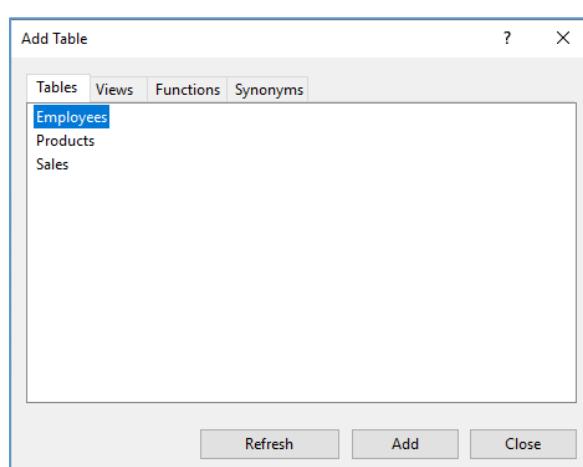
شکل ۳-۱۰۶ /یجاد VIEW

اگر بخواهید از طریق محیط گرافیکی، View ایجاد کنید باید بهمانند شکل ۱۰۷ بر روی View کلیک راست کنید و گزینه New View را انتخاب کنید.

شکل ۱۰۷ / ایجاد View

بعد از ورود، شکل ۱۰۸-۳ ظاهر خواهد شد که باید انتخاب کنید که از چه جداولی می‌خواهید خروجی بگیرید؛ در این قسمت، هر سه جدول را انتخاب می‌کنیم، البته می‌توانیم از Tab View نیز استفاده کنیم.

شکل ۱۰۸ - ۳ / ایجاد view

در شکل ۱۰۹ - ۳ و در قسمت اول می‌توانید ستون‌هایی که قرار است در خروجی چاپ شود را انتخاب کنید؛ به این نکته توجه کنید که انتخاب باید به ترتیب باشد، چون هر انتخابی که در جداول انجام می‌دهید، در قسمت دوم ردیف آن مشخص می‌شود و در قسمت سوم نیز دستورات آن به صورت اتوماتیک نوشته خواهد شد؛ کلاً View همان دستور SELECT است که قبلًا با هم روی آن کار کردیم.

```

SELECT
    dbo.Employees.EmployeeID, dbo.Employees.FirstName, dbo.Employees.LastName, dbo.Products.Price, dbo.Sales.ProductID, dbo.Sales.Quantity
FROM
    dbo.Employees CROSS JOIN
    dbo.Products CROSS JOIN
    dbo.Sales
  
```

شکل ۱۰۹ - یجاد View

برای اینکه بتوانیم شرط در این دستورات قرار دهیم، می‌توانیم بهمانند شکل ۱۱۰ - ۳ در قسمت دوم و در ستون Filter، شرط خود را وارد کنیم که در اینجا `> 2` وارد شده است، یعنی اینکه در خروجی کار سطرهایی که EmployeeID آنها بزرگ‌تر از 2 باشد در خروجی چاپ خواهد شد؛ توجه کنید زمانی که در قسمت Filter، شرط مورد نظر خود را وارد می‌کنید، بعد از خروج از آن، قسمت دستور آن در قسمت شماره‌ی سوم نوشته می‌شود که در شکل ۱۱۰ - ۳ مشخص شده است.

برای اینکه دستوری که ایجاد شده را اجرا کنیم باید آن را اجرا کنیم و کلیک راست کنیم و گزینه‌ی Execute SQL را انتخاب کنیم تا در قسمت چهارم، خروجی مشخص شود که همان طور که گفتم خروجی برای EmployeeID هایی که بزرگ‌تر از دو باشد، مشخص شده است.

در ستون‌های Sort نیز می‌توانید مشخص کنید که خروجی به چه صورت تنظیم شود.

```

SELECT
    TOP (100) PERCENT dbo.Employees.EmployeeID, dbo.Employees.FirstName, dbo.Employees.LastName,
    dbo.Products.Price, dbo.Sales.Quantity
FROM
    dbo.Employees CROSS JOIN
    dbo.Products CROSS JOIN
    dbo.Sales
WHERE
    (dbo.Employees.EmployeeID > 1)
  
```

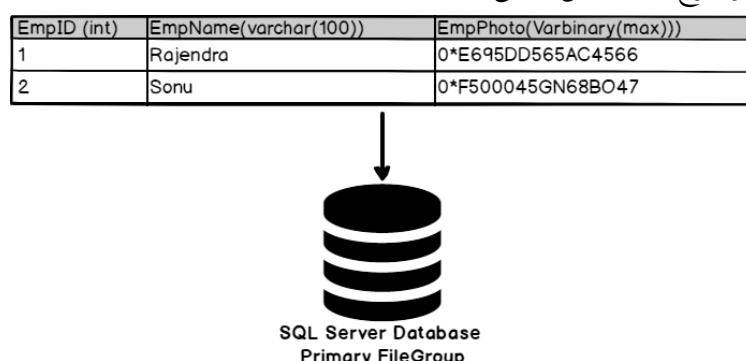
شکل ۱۱۰ - ۳ / جرای دستور

۳-۱-۷ بررسی SQL Server در FileStream

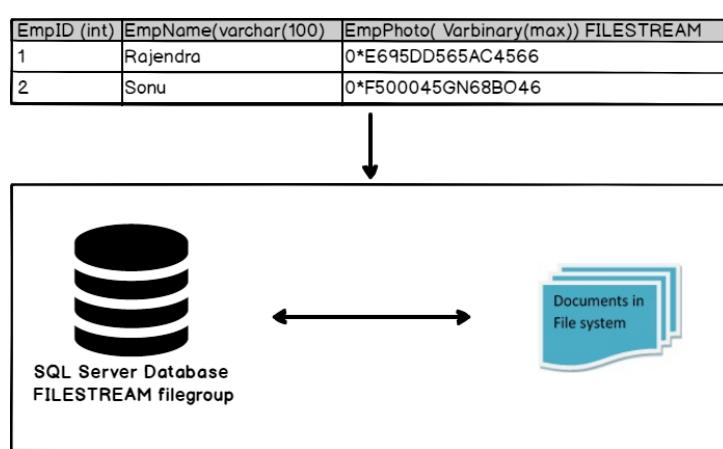
در نرم افزار SQL قابلیتی طراحی شده که بتوانید فایل هایی با حجم بالا را در آن ذخیره کنید. همیشه این طور نیست که فقط داده های متنی در دیتابیس ذخیره شوند، بلکه داده هایی مانند: عکس، موسیقی، فیلم نیز می توانند در SQL ذخیره شوند، اما برای این کار باید از قابلیت FileStream در SQL استفاده کنید؛ در نسخه های قدیمی SQL افراد برای ذخیره عکس، موسیقی و فیلم از داده هایی از نوع BLOB استفاده می کردند که این داده ها تا حد اکثر ۲ گیگابایت را پشتیبانی می کرد و بیشتر از این عدد، دیگر نمی توانستند ذخیره کنند و یکی از مهم ترین مشکلات این نوع داده ها این بود که عملکرد سیستم را به شدت کاهش می داد و باعث کندی آن می شد، اما با استفاده از FileStream دیگر نگران مقدار فضا و کندی سرعت نرم افزار نخواهیم بود.

برای اینکه از FILESTREAM استفاده کنیم باید یک گروه برای آن ایجاد کنیم تا اطلاعات در گروه جدید قرار بگیرد و دیگر با گروه اصلی یا همان Primary کاری نداریم؛ برای استفاده از این قابلیت در جداول نیاز به یک رکورد با نوع varbinary داریم.

در شکل ۳-۱۱۱ نوع داده های قدیمی برای ذخیره عکس را مشاهده می کنید که از یک دیتابیس استفاده می کردند، اما در عکس ۳-۱۱۲ این موضوع از دیتابیس اصلی جدا شده است.

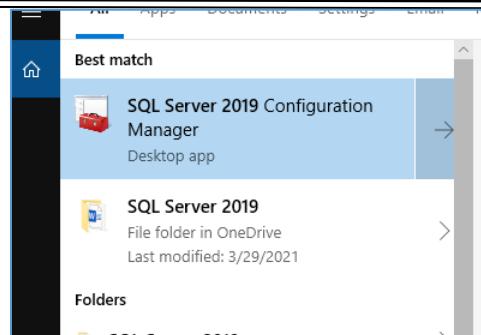

شکل ۳-۱۱۱ ۳- بررسی

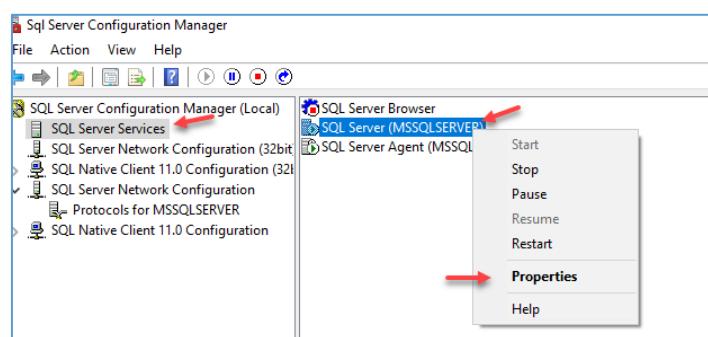
شکل ۳-۱۱۲ ۳- بررسی

برای فعال سازی قابلیت FILESTREAM باید بهمانند شکل ۱۱۳ - ۳ سرویس Manager را اجرا کنید.

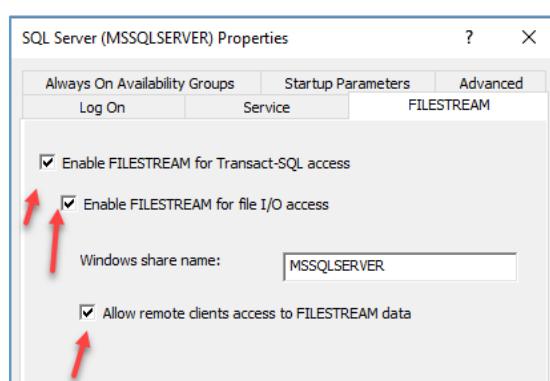
شکل ۳-۱۱۳ جرای سرویس Configuration

در شکل ۳-۱۱۴ از سمت چپ بر روی SQL Server Services کلیک کنید و در صفحه‌ی بازشده بر روی کلیک راست کنید و گزینه‌ی Properties را انتخاب کنید.

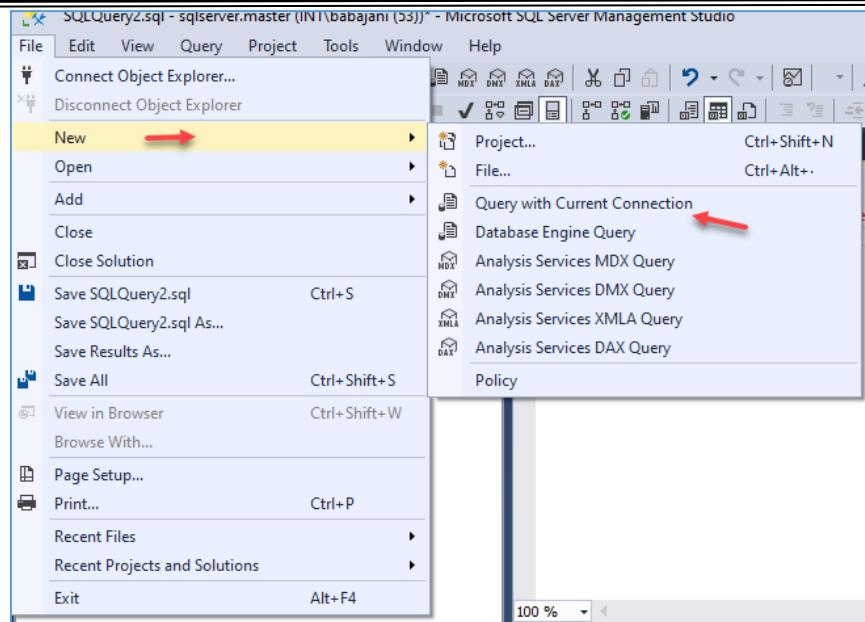
شکل ۳-۱۱۴ برباری سرویس

در شکل ۳-۱۱۵ وارد تب FILESTREAM شوید و تیک هر سه گزینه‌ی را انتخاب کنید؛ گزینه‌ی اول برای دسترسی از طریق دستورات T-SQL است؛ گزینه‌ی دوم برای خواندن و نوشتن از ورودی و خروجی پرونده‌ها است و برای این کار باید یک نام برای به اشتراک گذاری آن وارد کنید و گزینه‌ی آخر، اجازه‌ی دسترسی از راه دور به FILESTREAM را می‌دهد.

شکل ۳-۱۱۵ برباری FileStream

برای اینکه FileStream را در SQL فعال کنیم باید تغییری در تنظیمات آن انجام دهیم؛ برای این کار وارد منوی فایل بهمانند شکل ۳-۱۱۶ شوید و از قسمت New بر روی Query کلیک کنید.

شکل ۳-۱۱۶ برسی FileStream

دستور زیر را اجرا کنید:

```
USE master
Go
EXEC sp_configure
Go
```

این دستور تنظیمات کلی سرور SQL را به شما نشان می‌دهد که مربوط به قسمت Advanced است؛ در این قسمت که در شکل ۳-۱۱۷ مشخص شده است باید به قسمت File Stream Access Level مراجعه کنید و در قسمت ستون config_value عدد ۲ قرار دهید؛ با این کار دسترسی کامل به سرویس FILESTREAM فعال خواهد شد.

6	column encryption enclave type	0	2	0	0
7	contained database authentication	0	1	1	1
8	cross db ownership chaining	0	1	0	0
9	default language	0	9999	0	0
10	external scripts enabled	0	1	0	0
11	filestream access level	0	2	0	0
12	hadoop connectivity	0	7	0	0
13	max text repl size (B)	-1	2147483647	65536	65536
14	nested triggers	0	1	1	1
15	polybase enabled	0	1	0	0
16	polybase network encryption	0	1	1	1
17	remote access	0	1	1	1
18	remote admin connections	0	1	0	0
19	remote data archive	0	1	0	0

شکل ۳-۱۱۷ برسی FileStream

برای قراردادن عدد ۲ باید دستور زیر را وارد کنید.

```
EXEC sp_configure filestream_access_level, 2
GO
RECONFIGURE WITH OVERRIDE
GO
```

در دستور بالا، قسمت config_value مربوط به filestream_access_level تغییر می‌کند که در شکل ۳-۱۱۸ این موضوع را مشاهده می‌کنید.

```

SQLQuery2.sql - sql... (INT\babajani (53)) * 2
EXEC sp_configure filestream_access_level, 2
GO
RECONFIGURE WITH OVERRIDE
GO

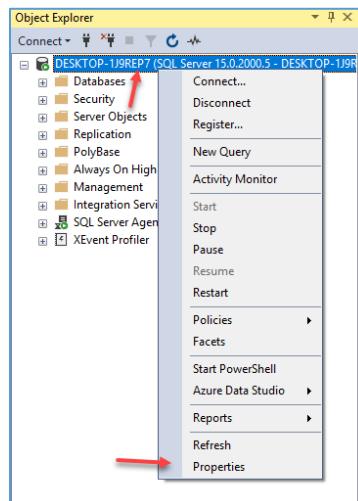
100 % < >
Messages
Configuration option 'filestream access level' changed from 0 to 2. Run the RECONFIGURE statement to install.
FILESTREAM feature could not be initialized. The operating system Administrator must enable FILESTREAM on the instance using Configuration Manager.

Completion time: 2021-03-30T09:08:00.0974207+04:30

```

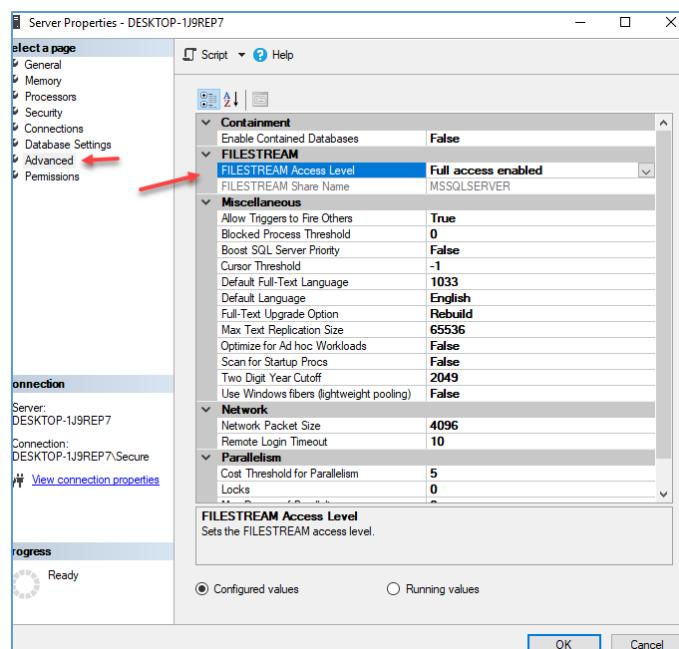
Şekil ۳-۱۱۸ FileStream بروزرسانی

برای اینکه متوجه شویم که کار به درستی انجام شده است یا نه باید بهمانند شکل ۳-۱۱۹ بر روی سرور SQL کلیک راست کنید و وارد قسمت Properties شوید.

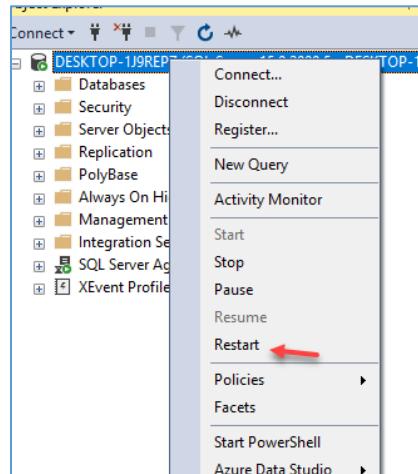
Şekil ۳-۱۱۹ FileStream بروزرسانی

در شکل ۳-۱۲۰ از سمت چپ وارد قسمت Advanced شوید و قسمت FILESTREAM Access Level را مشاهده کنید که بر روی FULL access enabled قرار گرفته است، البته شما می‌توانستید دستورات قبلی را وارد نکنید و مستقیم در این قسمت، این گزینه را انتخاب کنید.

Şekil ۳-۱۲۰ FileStream بروزرسانی

بعد از اتمام کار، حتماً باید سرور را Restart کنید؛ برای این کار باید بهمانند شکل ۳-۱۲۱ بر روی سرور SQL کلیک راست کنید و گزینه‌ی Restart را انتخاب کنید تا تنظیمات به درستی اعمال شود.

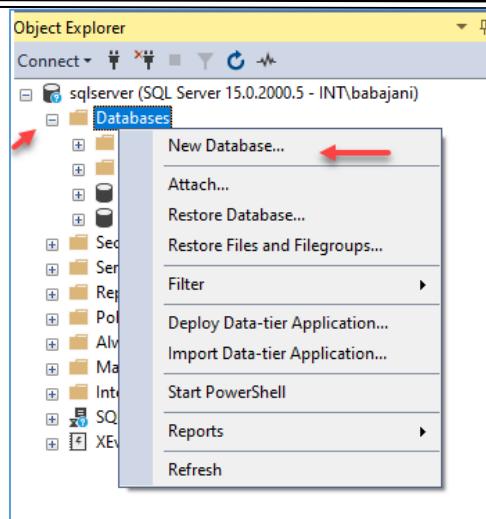
شکل ۳-۱۲۱ بررسی FileStream

نکاتی که قبل از استفاده از FILESTREAM باید بدانیم شامل:

- ۱- می‌توانیم از عبارات SELECT، INSERT، UPDATE و DELETE مشابهی پرس‌وجو استاندارد پایگاه‌داده در استفاده FILESTREAM کنیم.
- ۲- اگر اندازه‌ی شی یا Object بیشتر از ۱ مگابایت باشد باید از FILESTREAM استفاده کنیم.
- ۳- هر سطر باید یک ID ردیف منحصر به فرد داشته باشد تا از این قابلیت استفاده کند و نباید حاوی مقداری NULL باشد.
- ۴- نمی‌توانیم داده‌های FILESTREAM را رمزگذاری کنیم.

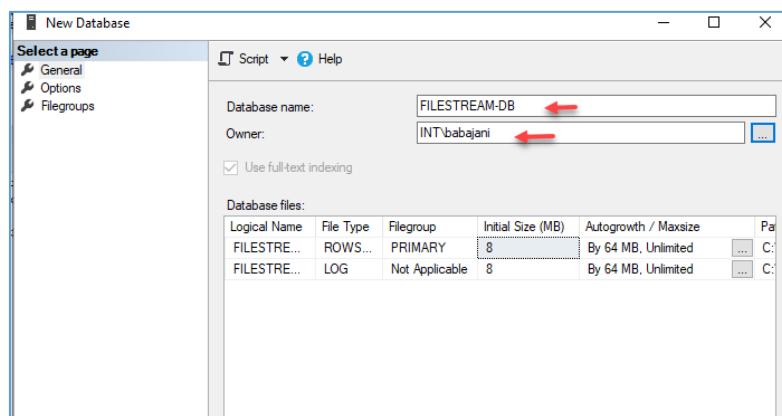
۱-۳-۱ ایجاد دیتابیس برای استفاده از FILESTREAM

برای اینکه بتوانیم از قابلیت FILESTREAM استفاده کنیم باید یک دیتابیس جدید ایجاد و بر روی آن کار کنیم، البته می‌توانیم از دیتابیس‌های قدیمی خود استفاده کنیم؛ بهمانند شکل ۳-۱۲۲ بر روی Databases کلیک راست کنید و گزینه‌ی New Databases را انتخاب کنید.

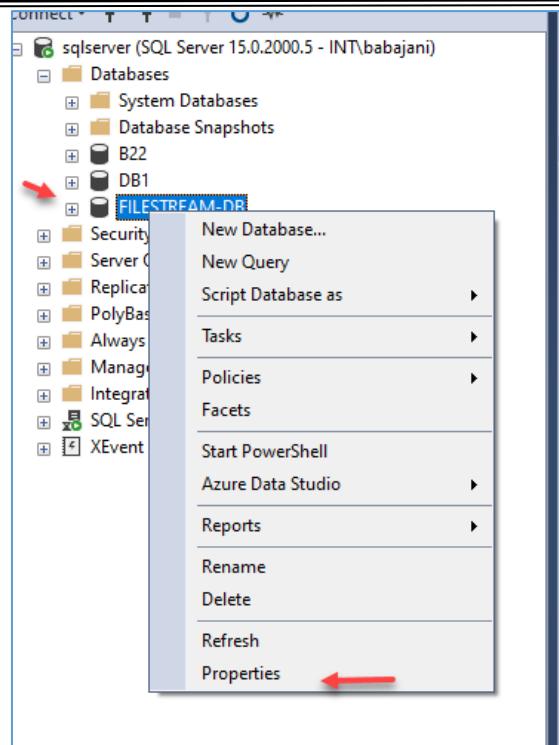
شكل ۱۲۲/یجاد FileStream

بهمانند شکل ۱۲۳، یک نام برای دیتابیس خود وارد کنید که در اینجا، FILESTREAM-DB وارد شده است، بعد از این کار بر روی ADD کیک کنید تا دیتابیس مورد نظر ایجاد شود.

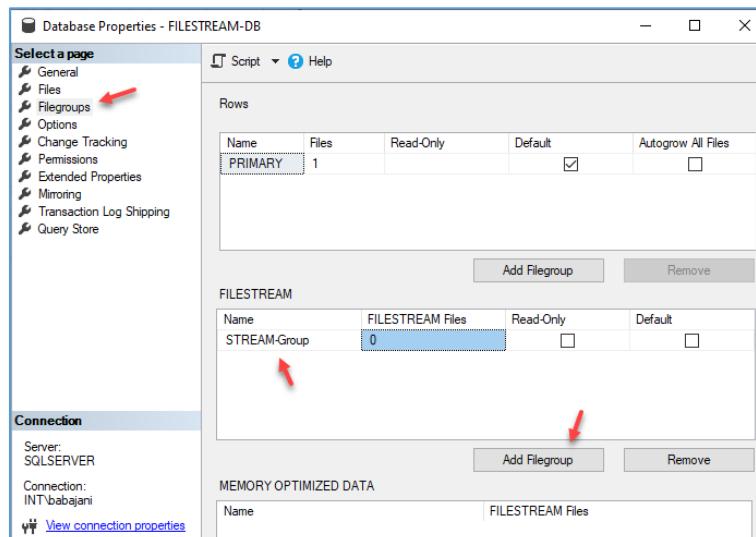
شكل ۱۲۳/یجاد FileStream

بعد از ایجاد دیتابیس، بهمانند شکل ۱۲۴-۳ بر روی آن کلیک راست کنید و گزینه‌ی Properties را انتخاب کنید.

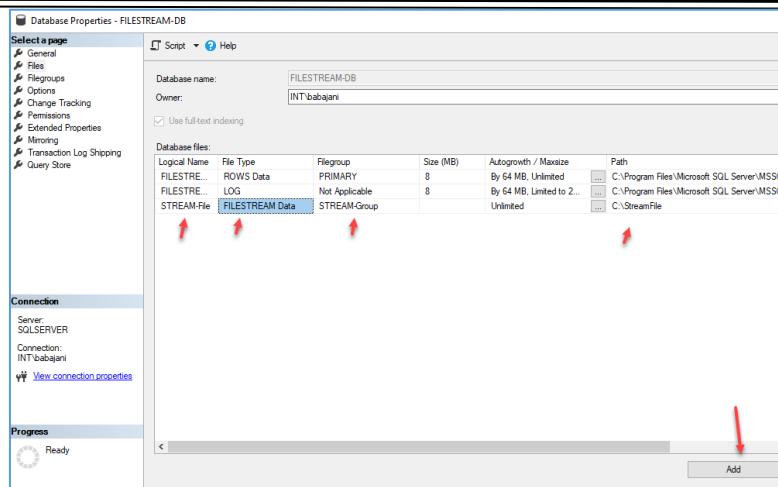
شکل ۳-۱۲۴ / یجاد FileStream

در شکل ۳-۱۲۵ باید وارد FileGroup شوید و در قسمت Add کلیک کنید و نام گروه مورد نظر خود را برای تخصیص به FILESTREAM وارد کنید.

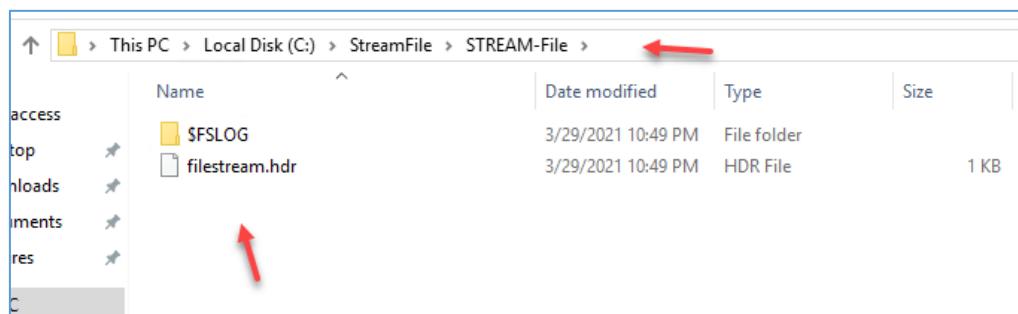
شکل ۳-۱۲۶ / یجاد FileStream

در ادامه‌ی کار به مانند شکل ۳-۱۲۷ وارد قسمت Files شوید و بر روی Add کلیک کنید؛ در ستون Logical Name یک نام به دلخواه وارد کنید؛ در ستون File Type نوع فایل را FILESTREAM Data در نظر بگیرید و Filegroup را نیز انتخاب کنید، البته به صورت اتوماتیک خودش انتخاب خواهد شد؛ در قسمت Path نیز باید مسیری را انتخاب کنید که از ظرفیت خوبی برخوردار باشد؛ در آخر بر روی OK کلیک کنید تا تنظیمات ذخیره شود.

شکل ۱۲۷-۳/یجاد FileStream

بعد از انجام تنظیمات، اگر به مانند شکل ۱۲۸-۳ وارد آدرسی مربوط به Stream شوید، مشاهده خواهید کرد که فایل در این مسیر ایجاد شده است.

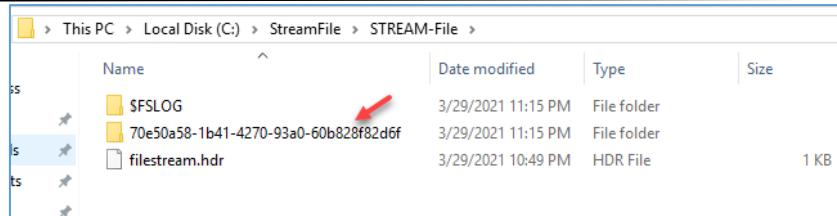
شکل ۱۲۸-۳/یجاد FileStream

۱-۷-۲ ایجاد جدول در دیتابیس FILESTREAM

برای اینکه یک جدول با داده‌های FILESTREAM داشته باشیم باید به صورت زیر عمل کنیم؛ همان‌طور که گفتیم برای استفاده از FILESTREAM باید داده از نوع VARBINARY باشد که در دستور زیر مشخص شده است و یکی دیگر از شرط‌های FILESTREAM این است که حتماً باید یک کلید منحصر به فرد داشته باشد و حتماً نیز باید NOT NULL باشد؛ در دستور زیر سه فیلد ایجاد شده است که در نوع داده، NOT NULL و UNIQUEDIDENTIFIER داده‌ی FileName نیز از نوع معمولی VARCHAR با حداکثر کاراکتر ۲۵ است و FILE نیز از نوع VARBINARY است.

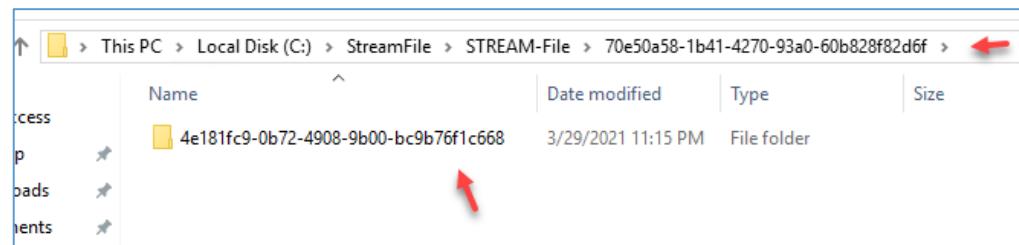
```
Use [FILESTREAM-DB]
Go
CREATE TABLE [FileStreamTable_1] (
[FileDialog] UNIQUEIDENTIFIER ROWGUIDCOL NOT NULL UNIQUE,
[FileName] VARCHAR (25),
[File] VARBINARY (MAX) FILESTREAM);
GO
```

بعد از اجرای دستور در مسیر مشخص شده که در شکل ۱۲۹-۳ مشخص شده است، یک پوشه با مقدار GUID ایجاد شده است.

شکل ۳-۱۲۹ برسی فایل FileStream

اگر وارد این پوشه در شکل ۳-۱۳۰ شوید، یک پوشه‌ی دیگر با GUID جدید مشاهده می‌کنید که مربوط به ستون FILESTREAM در جدول جدید است؛ این موضوع را در شکل ۶۲ مشاهده می‌کنید.

شکل ۳-۱۳۰ برسی فایل FileStream

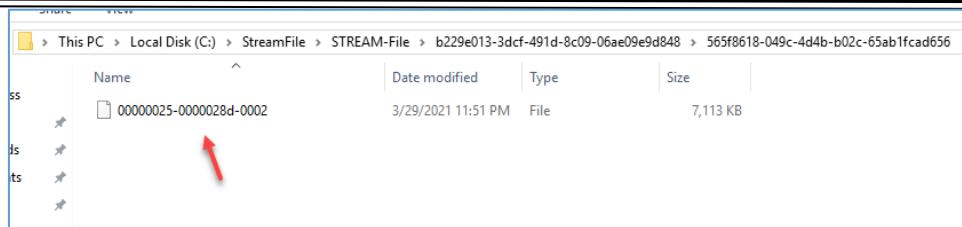
برای اینکه بیشتر با FILESTREAM کار کنیم، می‌خواهیم یک فایل موسیقی را درون دیتابیس مورد نظر ذخیره کنیم؛ اولین کاری که باید انجام دهید این است که فایل موسیقی را در مسیر C:\Music ذخیره کنیم،

بعد از آن باید از دستور زیر استفاده کنید؛ در این دستور، یک جدول جدید با نام FileStreamTable_2 ایجاد می‌شود و در ادامه با دستور DECLARE، متغیر FILE با نوع varbinary صدا زنده می‌شود، فایل MP3 در آن قرار می‌گیرد.

```
Use [FILESTREAM-DB]
Go
CREATE TABLE [FileStreamTable_2] (
[FileDialog] UNIQUEIDENTIFIER ROWGUIDCOL NOT NULL UNIQUE,
[FileName] VARCHAR (25),
[File] VARBINARY (MAX) FILESTREAM);
GO
DECLARE @File varbinary(MAX);
SELECT
@File = CAST(
bulkcolumn as varbinary(max)
)
FROM
OPENROWSET(BULK 'c:\music\sample.mp3', SINGLE_BLOB) as MyData;

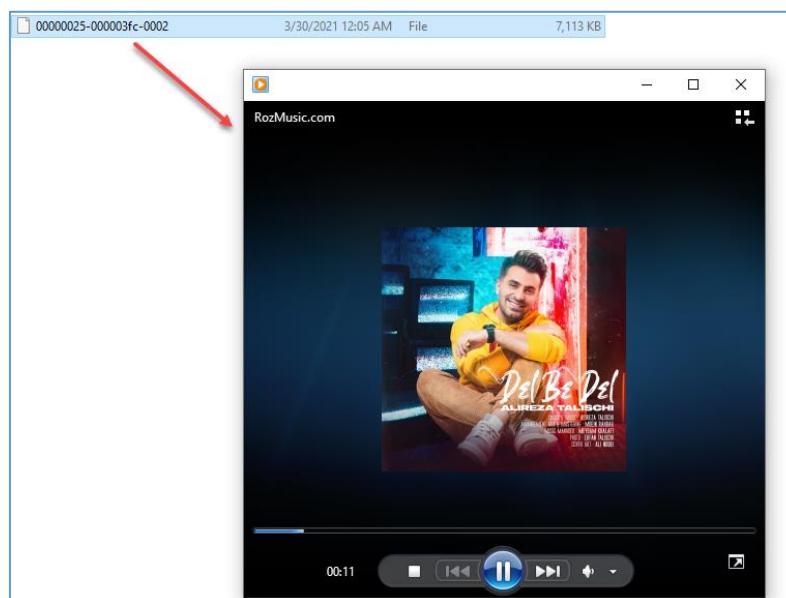
INSERT INTO FileStreamTable_2
VALUES
(
NEWID(),
'Sample Music',
@File
)
```

اگر به شکل ۳-۱۳۱ توجه کنید، یک فایل جدید به حجم تقریبی ۷ مگابایت که همان فایل MP3 است در مسیر مورد نظر ایجاد شده است.

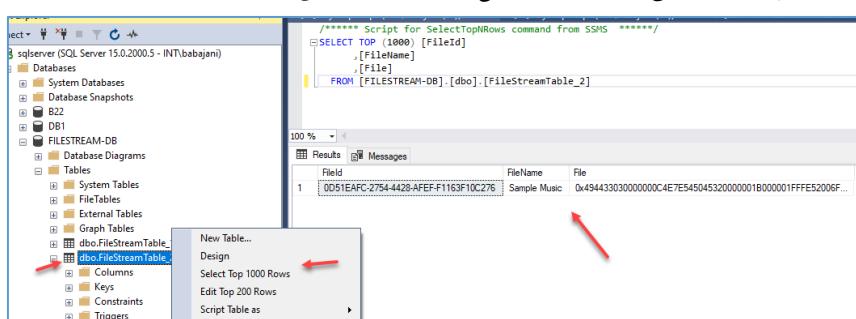
شکل ۳-۱۳۱ برسی فایل FileStream

توجه داشته باشید، اگر فایل موسیقی در شکل ۳-۱۳۱ را در نرم افزار مورد نظر قرار دهید به راحتی اجرا خواهد شد؛ این موضوع را در شکل ۳-۱۳۲ مشاهده می کنید.

شکل ۳-۱۳۲ برسی فایل FileStream

اگر وارد SQL شوید و بر روی جدول مورد نظر کلیک راست کنید و گزینه‌ی Select Top 1000 Rows را انتخاب کنید، خروجی جدول مورد نظر را نشان می دهد که در شکل ۳-۱۳۳ مشخص شده است.

شکل ۳-۱۳۳ برسی فایل FileStream

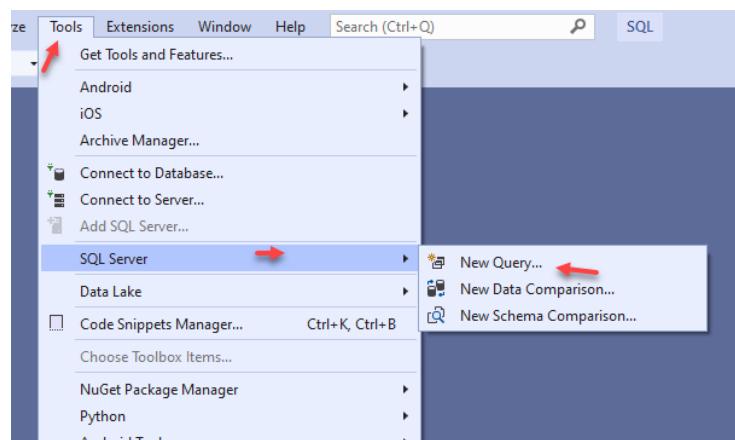
۳-۱-۸ ارتباط با SQL از طریق Visual Studio

یکی از ابزارهای مهم در صنعت برنامه نویسی و پایگاهداده، نرم افزار عالی Visual Studio است که ما را در ارائه‌ی راحت‌تر و بهتر کار یاری می کند؛ برای اینکه از آخرین نسخه‌ی این نرم افزار استفاده کنید، می توانید از لینک زیر آن را دانلود کنید:

<https://dl2.soft98.ir/programing/Microsoft.VisualStudio.2019.16.9.1.html>

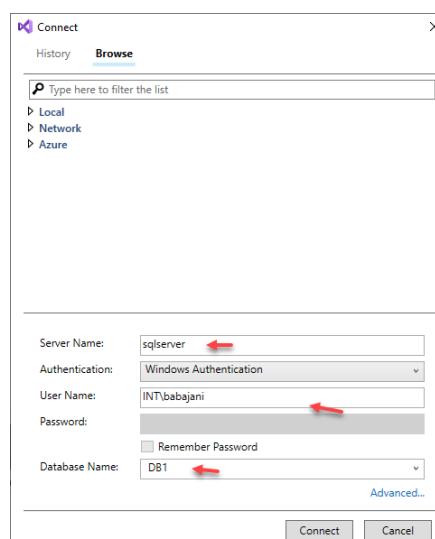
بعد از دانلود، آن را بر روی سیستم خود نصب کنید؛ توجه داشته باشید برای نصب کامل این نرم افزار حداقل نیاز به ۵۰ گیگابایت فضای هارد دارید که واقعاً فضای زیادی را اشغال می کند.

بعد از اجرای نرم افزار، اولین کاری که انجام می دهیم این است که از طریق SQL Server به Visual Studio متصل شویم و Query خود را اجرا کنیم؛ برای این کار به مانند شکل ۳-۱۳۴ وارد منوی Tools شوید و از قسمت SQL Server، گزینه‌ی New Query را انتخاب کنید.

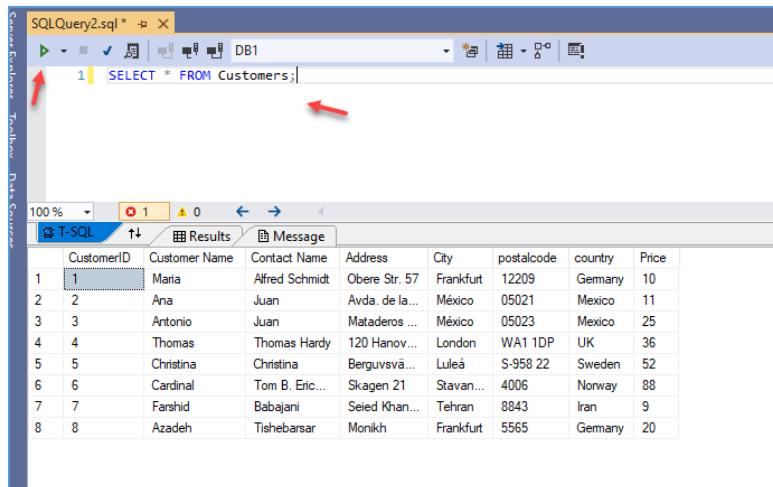
شکل ۳-۱۳۴ برسی

در شکل ۳-۱۳۵ باید در قسمت Server name نام سرور SQL را وارد کنید و بعد از آن، مشخص کنید که نوع احراز هویت به چه صورت باشد، اگر با همان کاربری که در حال کار با visual studio هستید، می خواهید با SQL ارتباط برقرار کنید، می توانید Windows Authentication را انتخاب کنید و یا اگر می خواهید با کاربران موجود در SQL وارد آن شوید باید SQL Authentication را انتخاب کنید؛ در قسمت آخر نیز باید نام دیتابیس خود را انتخاب کنید و بر روی Connect کلیک کنید.

شکل ۳-۱۳۵ برسی

همان طور که در شکل ۳-۱۳۶ مشاهده می‌کنید با استفاده از دستور SELECT توانستیم جدول Customers را در خروجی چاپ کنیم؛ این بدان معنا است که از طریق Visual Studio توانستیم با SQL Server ارتباط برقرار کنیم.

شکل ۳-۱۳۷ برسی

۱-۸-۱ ایجاد دیتابیس از طریق دستورات در Visual Studio

برای اینکه کار خود را گسترش دهیم، می‌خواهیم از طریق خط فرمان، یک دیتابیس ایجاد و در آن جدول دلخواه خود را ایجاد کنیم؛ برای این کار باید در query مورد نظر در Visual Studio دستورات زیر را وارد کنیم:

```
CREATE DATABASE B22
GO
USE B22
CREATE TABLE B22T (
    IDNumber int identity primary key,
    FirstName varchar(50),
    LastName varchar(50),
    City varchar(10),
    Country varchar(10),
    Address varchar(50)
);
INSERT INTO B22T(FirstName, LastName, City, Country, Address) VALUES
('ahmad', 'Mohamad', 'babol', 'IR', 'Kordmahaleh'),
('Azadeh', 'Mohebi', 'Shiraz', 'IR', 'Shiraz1'),
('Negar', 'Sistani', 'Karaj', 'IR', 'MohamadShahr'),
('alireza', 'nafeei', 'khozestan', 'IR', 'khozestan'),
('Elham', 'bozorgi', 'ardebil', 'IR', 'Azerbaijan')
```

در دستورات بالا، در خط اول با دستور CREATE DATABASE، یک دیتابیس با نام B22 ایجاد کردیم و در ادامه، حتماً دستور GO را قرار دهید تا بعد از ایجاد دیتابیس B22، یک refresh صورت بگیرد؛ در ادامه و در خط سوم باید مشخص کنیم که از چه دیتابیسی می‌خواهیم استفاده کنیم تا جدول را داخل آن ایجاد کنیم که این کار را با دستور USE B22 انجام می‌دهیم.

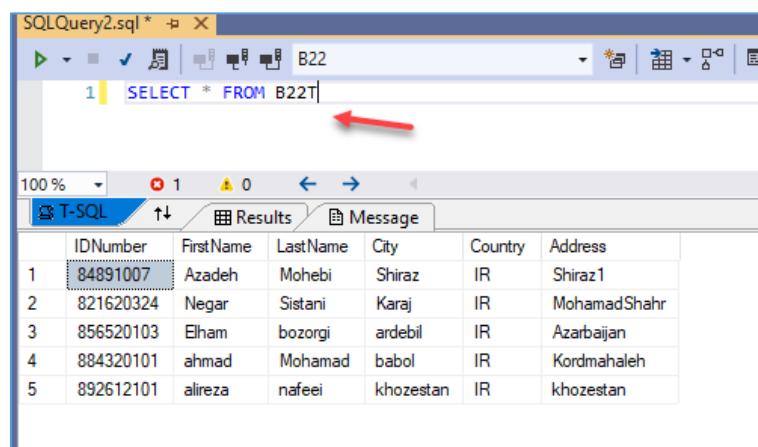
در خط چهارم با استفاده از دستور CREATE TABLE، یک جدول با نام B22T در دیتابیس B22 ایجاد می‌کنیم و اطلاعات آن را نیز در ادامه مشخص می‌کنیم؛ توجه داشته باشید که IDNumber از نوع Primery Key است و نباید خالی باشد.

بعد از ایجاد جدول B22T باید با دستور `INSERT INTO` اطلاعات مورد نظر را وارد ستون‌های جدول کنیم؛ به این نکته‌ی مهم توجه کنید که در دستور `INSERT INTO IDNumber` وجود ندارد؛ این موضوع به این دلیل است که در خط پنجم از دستور `identity` استفاده کردیم و باعث می‌شود که به صورت اتوماتیک در هر سطر، یک شماره به آن سطر اختصاص دهد و اگر بخواهید از `IDNumber` در داخل جدول استفاده کنید و شماره‌ی دلخواه خود را وارد کنید باید کد بالا را به صورت زیر تغییر دهید:

```
CREATE DATABASE B22
GO
USE B22
CREATE TABLE B22T (
    IDNumber int primary key,
    FirstName varchar(50),
    LastName varchar(50),
    City varchar(10),
    Country varchar(10),
    Address varchar(50)
);
INSERT INTO B22T(IDNumber,FirstName, LastName, City, Country, Address) VALUES
('884320101','ahmad', 'Mohamad', 'babol', 'IR', 'Kordmahaleh'),
('84891007', 'Azadeh', 'Mohebi', 'Shiraz', 'IR', 'Shiraz1'),
('821620324', 'Negar', 'Sistani', 'Karaj', 'IR', 'MohamadShahr'),
('892612101', 'alireza', 'nafieei', 'khozestan', 'IR', 'khozestan'),
('856520103', 'Elham', 'bozorgi', 'ardebil', 'IR', 'Azarbaijan')
```

در کد بالا و در خط پنجم، دستور `identity` حذف شده است و حتماً باید در ورودی به `IDNumber` یک مقدار بدهید تا با خطا مواجه نشویم؛ دلیل آن نیز این است که این گزینه از نوع Primary Key است و نباید خالی باشد؛ به این دلیل در خط دوازده و در داخل پرانتز، `IDNumber` تعریف و مقدار آن نیز داده شده است.

همان طور که در شکل ۳-۱۳۸ مشاهده می‌کنید، دستورات به درستی اجرا شده و خروجی جدول، B22T را چاپ کرده است؛ توجه داشته باشید که این خروجی مربوط به کد دومی است که داخل آن از `IDNumber` استفاده شده است.

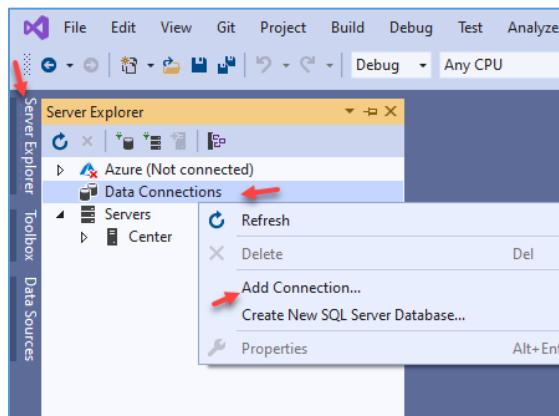

	IDNumber	FirstName	LastName	City	Country	Address
1	84891007	Azadeh	Mohebi	Shiraz	IR	Shiraz1
2	821620324	Negar	Sistani	Karaj	IR	MohamadShahr
3	856520103	Elham	bozorgi	ardebil	IR	Azarbaijan
4	884320101	ahmad	Mohamad	babol	IR	Kordmahaleh
5	892612101	alireza	nafieei	khozestan	IR	khozestan

شکل ۳-۱۳۸ خروجی جدول B22T

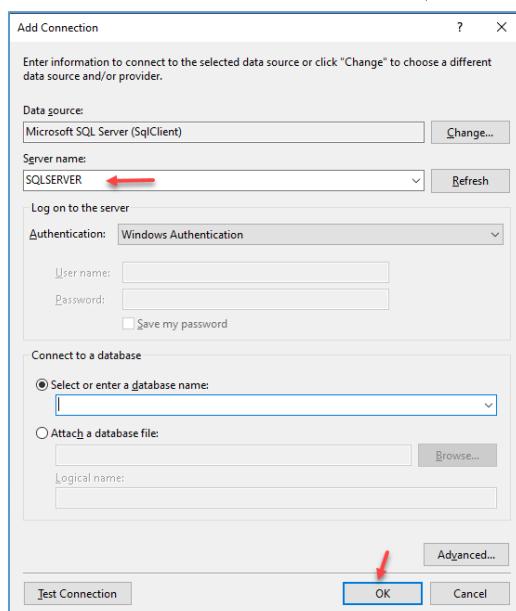
۲-۱-۸-۲ ایجاد دیتابیس از طریق ابزار Visual Studio

در قسمت قبلی توانستیم با استفاده از Query، یک دیتابیس جدید ایجاد و جدول آن را به همراه مقادیر آن ایجاد کنیم؛ در این قسمت نیز می‌خواهیم از طریق ابزارهای موجود در Visual Studio این کار را انجام دهیم.
برای شروع بهمانند شکل ۳-۱۳۹ وارد Server Explorer شوید و بر روی Data Connections کلیک راست کنید و بر روی Add Connection کلیک کنید.

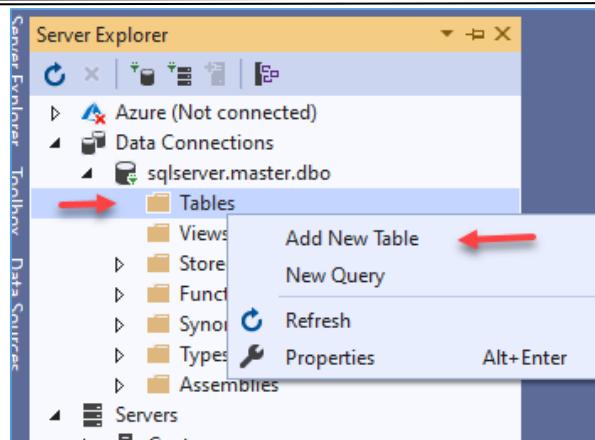
شکل ۳-۱۳۹ / ایجاد دیتابیس

بعد از باز شدن پنجره در شکل ۳-۱۴۰، نام سرور SQL را وارد و بر روی Connect کلیک کنید.

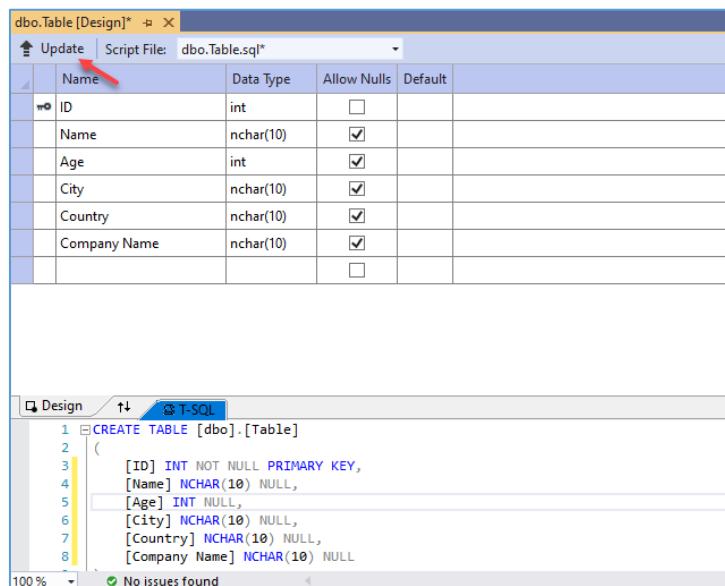
شکل ۳-۱۴۰ / ایجاد دیتابیس

همان طور که در شکل ۳-۱۴۱ مشاهده می‌کنید به SQL مورد نظر متصل شدیم و برای اینکه بتوانیم جدول مورد نظر خود را ایجاد کنیم، می‌توانیم بر روی Tables کلیک راست کنیم و گزینه‌ی Add New Table را انتخاب کنیم.

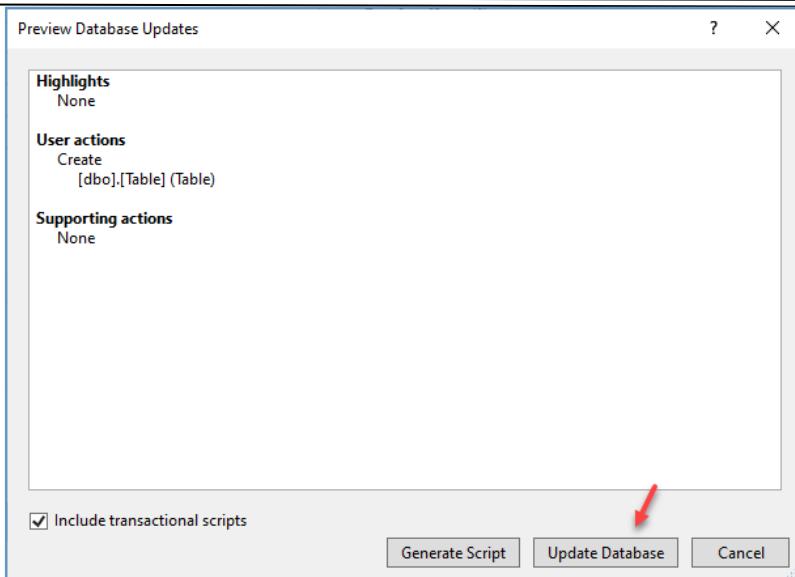
شکل ۳-۱۴۱/ پجاد جدول

همان طور که در شکل ۳-۱۴۲ مشاهده می‌کنید به راحتی می‌توانید اطلاعات مورد نظر جدول خود را وارد کنید و هم‌زمان که این کار را انجام می‌دهید در زیر شکل ۳-۱۴۲ آن نیز نوشته می‌شود؛ برای تایید اطلاعات باید بر روی Update کلیک کنید.

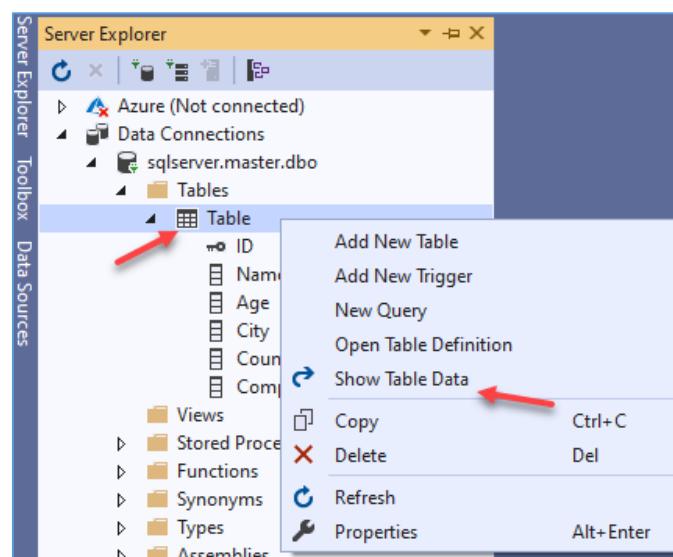
شکل ۳-۱۴۲/ پجاد جدول

بعد از کلیک بر روی Update Database، شکل ۳-۱۴۳ ظاهر می‌شود که باید بر روی Update کلیک کنید تا اطلاعات به سرور SQL ارسال شود و در آخر پیغام تأیید را برای شما ارسال می‌کند.

شکل ۱۴۳-۳/یجاد دیتابیس

همان طور که در شکل ۱۴۴ مشاهده می‌کنید، جدول مورد نظر ایجاد شده است و برای اینکه اطلاعات خود را وارد کنید باید بر روی جدول کلیک راست کنید و گزینه‌ی Show Table Data را انتخاب کنید.

شکل ۱۴۴-۳/یجاد جدول و نمایش

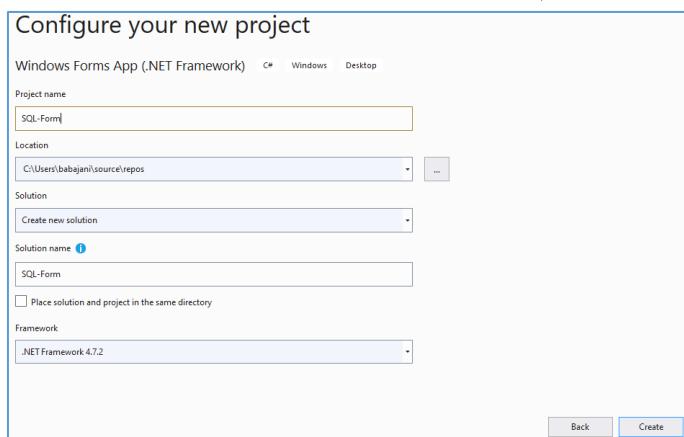
همان‌طور که در شکل ۱۴۵ مشاهده می‌کنید، اطلاعات را می‌توانید وارد ستون‌های جدول کنید.

ID	Name	Age	City	Country	Company Name
1	reza	12	babol	iran	3isco
NULL	NULL	NULL	NULL	NULL	NULL

شکل ۱۴۵-۳-نمایش جدول

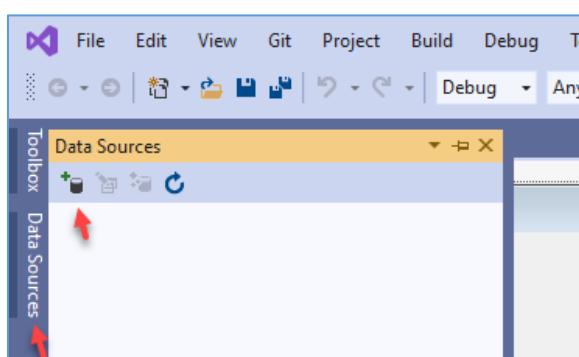
۳-۱-۸-۳ ایجاد فرم در Visual Studio و ثبت اطلاعات در جدول SQL

در این قسمت می‌خواهیم یک فرم طراحی کنیم تا کاربر بعد از وارد کردن اطلاعات، آن را در SQL ثبت کند؛ برای اینکه یک فرم ایجاد کنیم و اطلاعات ورودی کاربر را در SQL ثبت کنیم باید بهمانند شکل ۳-۱۴۶ یک پروژه‌ی جدید از نوع Windows Forms App ایجاد کنیم.

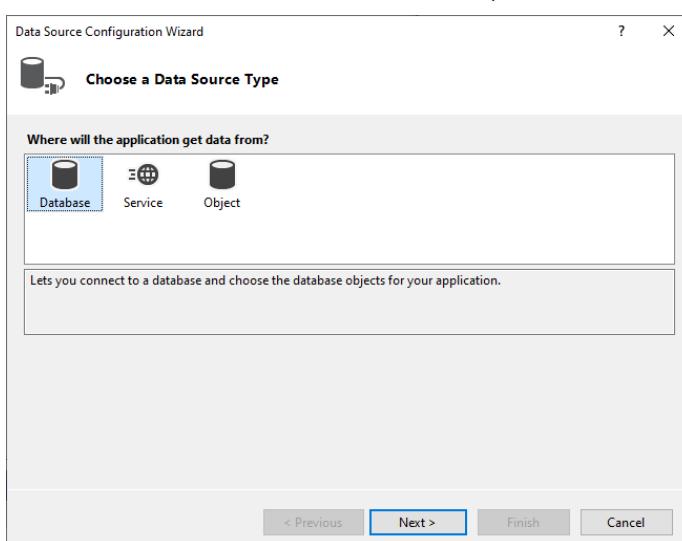
شکل ۳-۱۴۶ / ایجاد فایل جدید

در شکل ۳-۱۴۷ وارد Data Sources شوید و بر روی آیکون مورد نظر کلیک کنید.

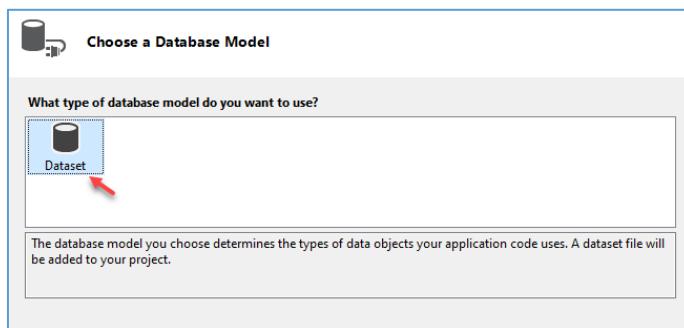
شکل ۳-۱۴۷ / ایجاد Data Source

در شکل ۳-۱۴۸ گزینه‌ی Database را انتخاب کنید.

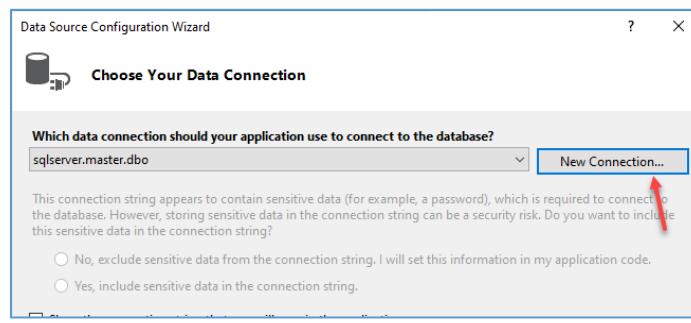
شکل ۳-۱۴۸ / ربط با SQL

در شکل ۳-۱۴۹ گزینه Dataset را انتخاب و بر روی Next کلیک کنید.

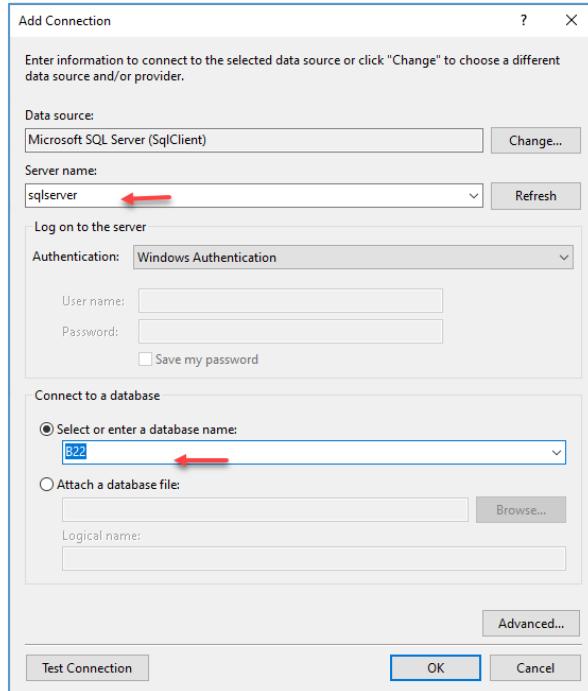
شکل ۳-۱۴۹ / ربط با SQL

در شکل ۳-۱۵۰ بر روی New Connection کلیک کنید.

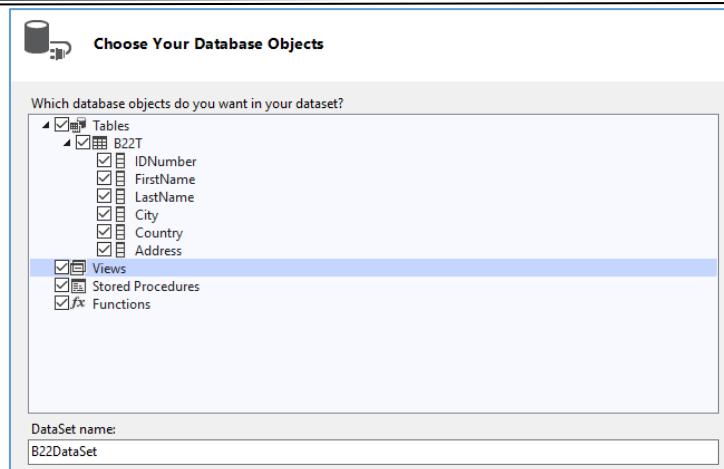
شکل ۳-۱۵۰ / ربط با SQL

در شکل ۳-۱۵۱ باید نام سرور را وارد و دیتابیس مورد نظر را انتخاب کنید.

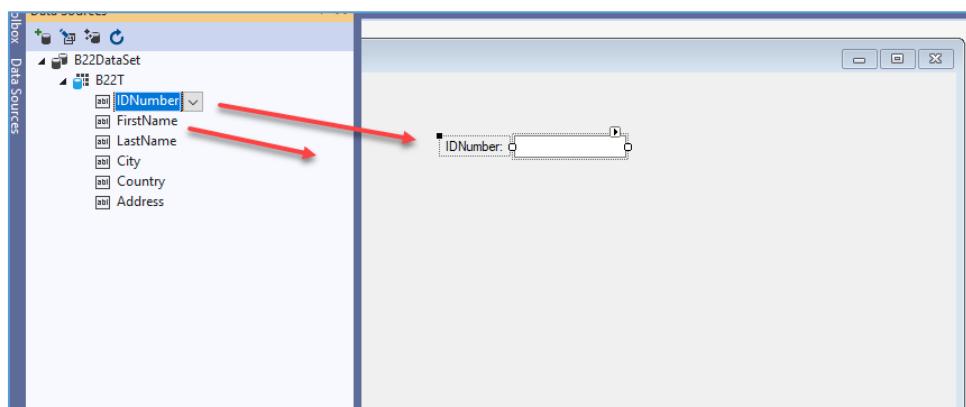
شکل ۳-۱۵۱ / ربط با SQL

در شکل ۳-۱۵۲ تیک همه گزینه‌ها را انتخاب و بر روی Next کلیک کنید.

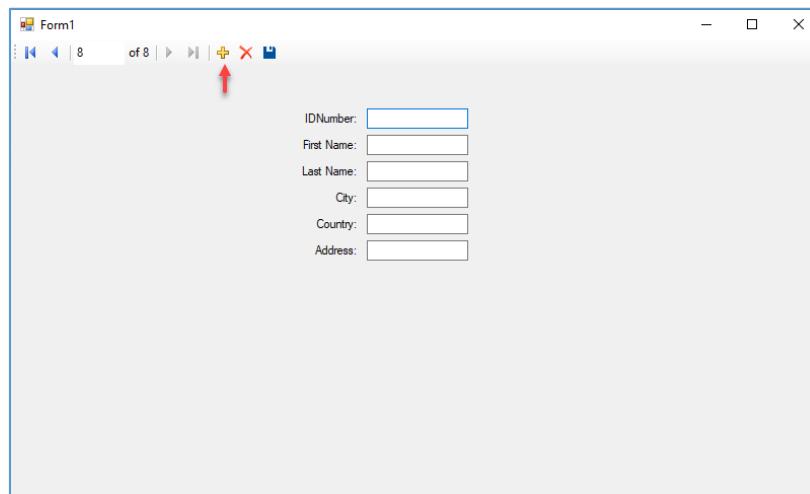
شکل ۳-۱۵۲ / ربط با SQL

در شکل ۳-۱۵۲ همهی ستون‌های جدول مورد نظر را بکشید و در فرم رها کنید.

شکل ۳-۱۵۳ / ایجاد فرم

در شکل ۳-۱۵۴ برای وارد کردن اطلاعات در جدول مورد نظر بر روی + کلیک و اطلاعات را وارد و در آخر بر روی آیکون Save کلیک کنید.

شکل ۳-۱۵۴ / ایجاد فرم

۳-۱-۹ وارد کردن فایل اکسل در SQL

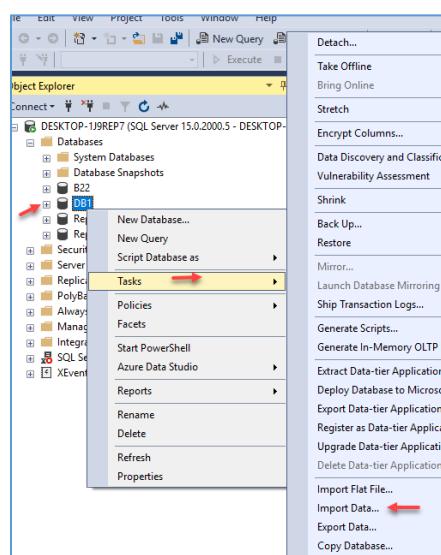
شما حتماً با فایل های اکسل کار کردید و کارهای روزمره خود را در آن انجام می دهید، مانند: اطلاعات حسابداری، ورود و خروج به شرکت و ... که این نرم افزار را می توان یکی از نرم افزارهای پر کاربرد در سطح جهان دانست. اگر شما یک فایل اکسلی داشته باشید و بخواهید آن را وارد جداول SQL کنید، باید چه کاری انجام دهید؛ آیا این کار شدنی است؟

بله، این کار توسط SQL شدنی است و به راحتی می توانید فایل های اکسل را وارد جداول و دیتابیس SQL کنید؛ برای این کار یک فایل اکسل را در شکل ۳-۱۵۵ مشاهده می کنید که دارای ۸ ستون و چندین سطر است که می خواهیم آن را وارد SQL Server کنیم.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Account	Name	Rep	Manager	Product	Quantity	Price	Status		
2	714466 Trantow-Barrows	Craig Booker	Debra Henley	CPU	1	30000	presented		
3	714466 Trantow-Barrows	Craig Booker	Debra Henley	Software	1	10000	presented		
4	714466 Trantow-Barrows	Craig Booker	Debra Henley	Maintenance	2	5000	pending		
5	737550 Fritsch, Russel and Anderson	Craig Booker	Debra Henley	CPU	1	35000	declined		
6	146832 Kiehn-Spinka	Daniel Hilton	Debra Henley	CPU	2	65000	won		
7	218895 Kulas Inc	Daniel Hilton	Debra Henley	CPU	2	40000	pending		
8	218895 Kulas Inc	Daniel Hilton	Debra Henley	Software	1	10000	presented		
9	412290 Jerde-Hilpert	John Smith	Debra Henley	Maintenance	2	5000	pending		
10	740150 Barton LLC	John Smith	Debra Henley	CPU	1	35000	declined		
11	141962 Herman LLC	Cedric Moss	Fred Anderson	CPU	2	65000	won		
12	163416 Purdy-Kunde	Cedric Moss	Fred Anderson	CPU	1	30000	presented		
13	239344 Stokes LLC	Cedric Moss	Fred Anderson	Maintenance	1	5000	pending		
14	239344 Stokes LLC	Cedric Moss	Fred Anderson	Software	1	10000	presented		
15	307599 Kasulke, Ondricka and Metz	Wendy Yule	Fred Anderson	Maintenance	3	7000	won		
16	688991 Keeling LLC	Wendy Yule	Fred Anderson	CPU	5	100000	won		
17	729833 Koepf Ltd	Wendy Yule	Fred Anderson	CPU	2	65000	declined		
18	729833 Koepf Ltd	Wendy Yule	Fred Anderson	Monitor	2	5000	presented		
19									
20									

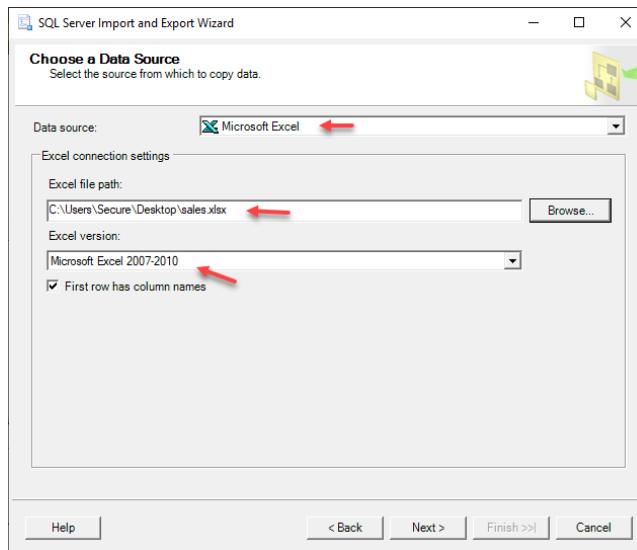
شکل ۳-۱۵۵

در ادامه کار به مانند شکل ۳-۱۵۶ وارد SQL Server شوید و بر روی دیتابیس مورد نظر خود که قرار است فایل اکسل را وارد آن کنید، کلیک راست کنید و از قسمت Tasks، گزینه Import Data را انتخاب کنید.

شکل ۳-۱۵۶ وارد کردن فایل اکسل

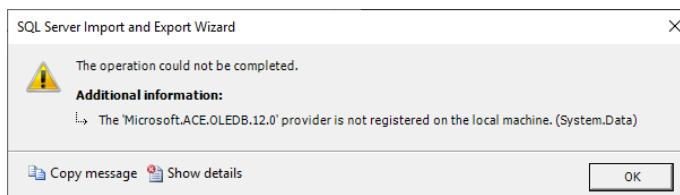
در شکل ۳-۱۵۷ و در قسمت Microsoft Excel Data source را انتخاب کنید و بعد بر روی Browse کلیک کنید و فایل مورد نظر خود را انتخاب کنید؛ بعد از انتخاب در قسمت سوم، ورژن آن مشخص خواهد شد؛ برای ادامه کاربر روی Next کلیک کنید.

شکل ۳-۱۵۷ ۳-واردکردن فایل Excel

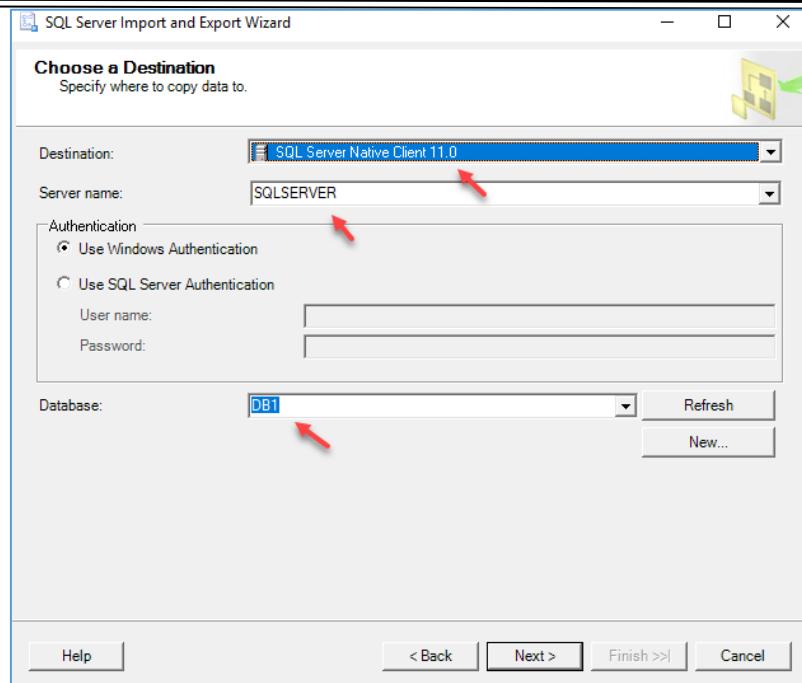
بعد از کلیک بر روی Next در شکل ۳-۱۵۷ با خطای شکل ۳-۱۵۹ روبرو می‌شوید که برای حل آن باید از لینک زیر، نرم‌افزار Microsoft Access Database Engine 2010 Redistribution را دانلود و نصب کنید تا این خطا برطرف شود.

<https://www.microsoft.com/en-us/download/details.aspx?id=13255>

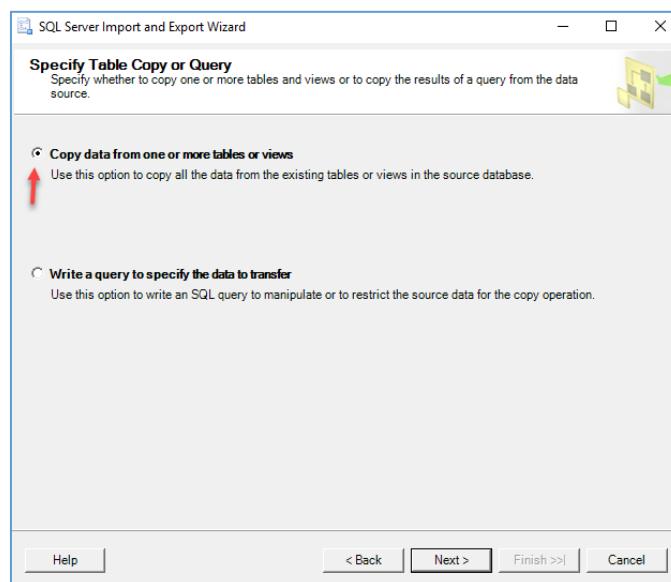
شکل ۳-۱۵۹ ۳-خطای فایل Excel

بعد از نصب، دوباره مراحل بالا را اجرا کنید و بهمانند شکل ۳-۱۶۰ در قسمت Destination گزینه‌ی SQL Server Native Client 11.0 را انتخاب کنید؛ در قسمت Server name، نام سرور SQL خود را وارد و در قسمت Database باید دیتابیسی که قرار است اطلاعات اکسل در آن وارد شود را انتخاب و بر روی Next کلیک کنید.

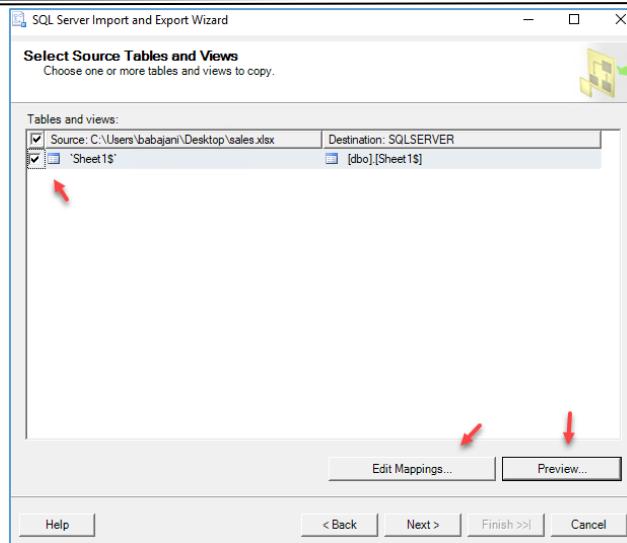
شکل ۳-۱۶۰ وارد کردن فایل Excel

در شکل ۳-۱۶۱ باید گزینه‌ی اول را انتخاب و بر روی Next کلیک کنید.

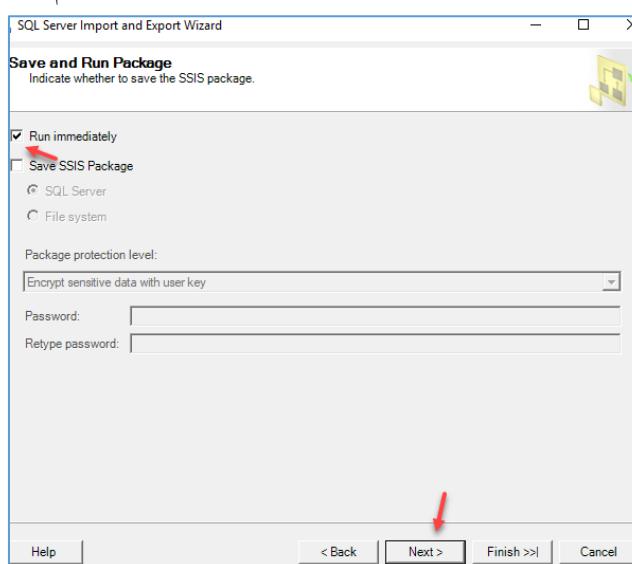
شکل ۳-۱۶۱ وارد کردن فایل Excel

همان طور که در شکل ۳-۱۶۲ مشاهده می‌کنید، Sheet مورد نظر در اکسل پیدا شده است و شما می‌توانید با کلیک بر روی دکمه‌ی Edit Mappings ستون‌های آن را ویرایش کنید و همچنین برای نمایش اطلاعات بر روی دکمه‌ی Preview کلیک کنید.

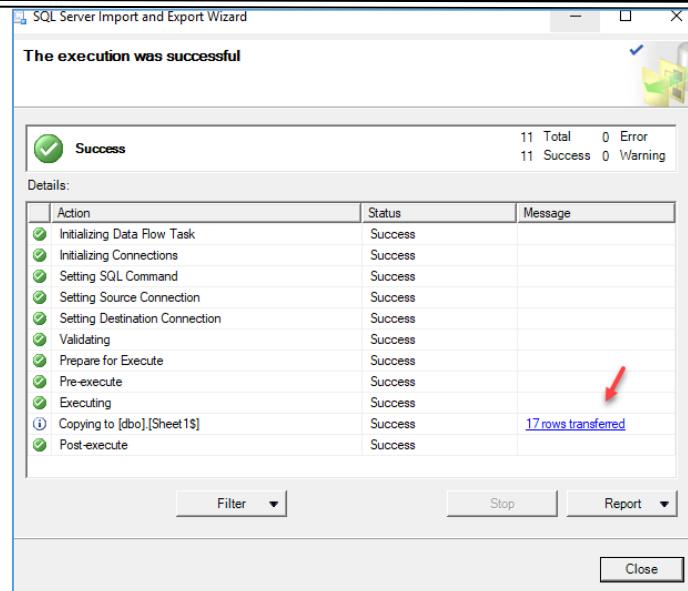
شکل ۳-۱۶۲ وارد کردن فایل Excel

در شکل ۳-۱۶۳ گزینه‌ی اول را انتخاب کنید و اگر می‌خواهید بر روی اطلاعات، رمز عبور قرار دهید باید گزینه‌ی دوم را انتخاب کنید و در صفحه‌ی آخر بر روی Finish کلیک کنید تا کار انتقال انجام شود.

شکل ۳-۱۶۳ وارد کردن فایل Excel

همان طور که در شکل ۳-۱۶۴ مشاهده می‌کنید، عملیات انتقال با موفقیت انجام شده است.

شکل ۱۶۴-۳- وارد کردن فایل Excel

همان طور که در شکل ۱۶۵-۳ مشاهده می‌کنید، جدول مورد نظر در دیتابیس DB1 ایجاد شده است و اگر از آن خروجی بگیرید، تمام اطلاعات آن را مشاهده خواهد کرد.

Account	Name	Rep	Manager	Product	Quantity	Price	Status
714466	Trantow-Barrows	Craig Booker	Debra Henley	CPU	1	30000	presented
714466	Trantow-Barrows	Craig Booker	Debra Henley	Software	1	10000	presented
714466	Trantow-Barrows	Craig Booker	Debra Henley	Maintenance	2	5000	pending
737550	Fritsch, Russel a...	Craig Booker	Debra Henley	CPU	1	35000	declined
146832	Kiehn-Spinka	Daniel Hilton	Debra Henley	CPU	2	65000	won
218895	Kulas Inc	Daniel Hilton	Debra Henley	CPU	2	40000	pending
218895	Kulas Inc	Daniel Hilton	Debra Henley	Software	1	10000	presented
412290	Jerde-Hilpert	John Smith	Debra Henley	Maintenance	2	5000	pending
740150	Barton LLC	John Smith	Debra Henley	CPU	1	35000	declined
141962	Herman LLC	Cedric Moss	Fred Anderson	CPU	2	65000	won
163416	Purdy-Kunde	Cedric Moss	Fred Anderson	CPU	1	30000	presented
239344	Stokes LLC	Cedric Moss	Fred Anderson	Maintenance	1	5000	pending
239344	Stokes LLC	Cedric Moss	Fred Anderson	Software	1	10000	presented
307599	Kassulke, Ondre...	Wendy Yule	Fred Anderson	Maintenance	3	7000	won
688981	Keeling LLC	Wendy Yule	Fred Anderson	CPU	5	100000	won
729833	Koepf Ltd	Wendy Yule	Fred Anderson	CPU	2	65000	declined
729833	Koepf Ltd	Wendy Yule	Fred Anderson	Monitor	2	5000	presented
714466	Trantow-Barrows	Craig Booker	Debra Henley	CPU	1	30000	presented
714466	Trantow-Barrows	Craig Booker	Debra Henley	Software	1	10000	presented
714466	Trantow-Barrows	Craig Booker	Debra Henley	Maintenance	2	5000	pending
737550	Fritsch, Russel a...	Craig Booker	Debra Henley	CPU	1	35000	declined
146832	Kiehn-Spinka	Daniel Hilton	Debra Henley	CPU	2	65000	won
218895	Kulas Inc	Daniel Hilton	Debra Henley	CPU	2	40000	pending
218895	Kulas Inc	Daniel Hilton	Debra Henley	Software	1	10000	presented
412290	Jerde-Hilpert	John Smith	Debra Henley	Maintenance	2	5000	pending
740150	Barton LLC	John Smith	Debra Henley	CPU	1	35000	declined
141962	Herman LLC	Cedric Moss	Fred Anderson	CPU	2	65000	won
163416	Purdy-Kunde	Cedric Moss	Fred Anderson	CPU	1	30000	presented
239344	Stokes LLC	Cedric Moss	Fred Anderson	Maintenance	1	5000	pending
239344	Stokes LLC	Cedric Moss	Fred Anderson	Software	1	10000	presented

شکل ۱۶۵-۳- اطلاعات فایل Excel در

۱-۱-۳- بررسی دستور Stored Procedures

زمانی که شما یک کد T-SQL برای یک قسمت از بانک اطلاعاتی خود می‌نویسید، شاید دوست داشته باشید همیشه از آن کد استفاده کنید و به این دلیل همیشه باید آن را چندین و چند بار بنویسید یا کپی کنید؛ روشی وجود دارد با عنوان Stored Procedures که دستورات پرکاربرد T-SQL را در نام ذخیره می‌کند و دیگر نیاز نیست، کل کد را بنویسید و تنها کافی است آن نام مورد نظر را صدا بزنید.

شکل کلی دستور به صورت زیر است:

```
CREATE PROCEDURE procedure_name
AS
sql_statement
GO;
```

برای اینکه PROCEDURE که ایجاد کردید را فراخوانی کنید باید از دستور زیر استفاده کنید:

```
EXEC procedure_name;
```

برای اینکه این دستور را تست بگیریم، یک مثال را با هم بررسی می‌کنیم؛ برای شروع دستورات زیر را اجرا کنید:

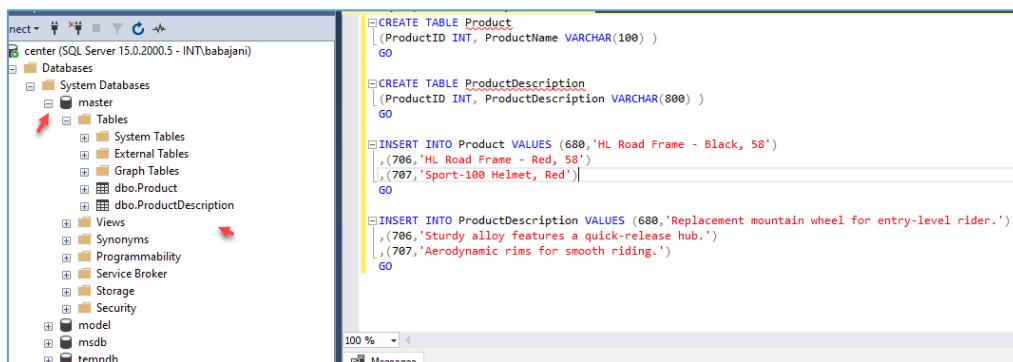
```
CREATE TABLE Product
(ProductID INT, ProductName VARCHAR(100) )
GO
```

```
CREATE TABLE ProductDescription
(ProductID INT, ProductDescription VARCHAR(800) )
GO
```

```
INSERT INTO Product VALUES (680,'HL Road Frame - Black, 58')
,(706,'HL Road Frame - Red, 58')
,(707,'Sport-100 Helmet, Red')
GO
```

```
INSERT INTO ProductDescription VALUES (680,'Replacement mountain wheel for entry-level
rider.')
,(706,'Sturdy alloy features a quick-release hub.')
,(707,'Aerodynamic rims for smooth riding.')
GO
```

با اجرای دستورات بالا، دو جدول در دیتابیس master ایجاد می‌شود و داده‌های داخل جدول نیز مشخص شده است که در شکل ۳-۱۶۶ این موضوع نشان داده شده است.

شکل ۳-۱۶۶ / ایجاد جدول

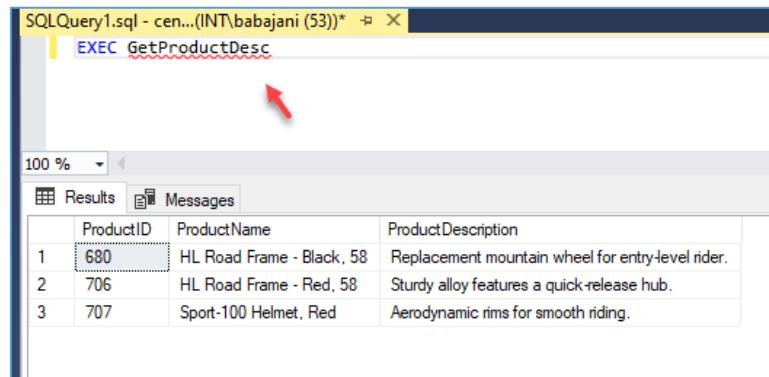
بعد از ایجاد جدول، حال می‌خواهیم یک Procedure ایجاد کنیم و اطلاعات را در آن قرار دهیم؛ برای این موضوع از دستور زیر استفاده کنید:

```
CREATE PROCEDURE GetProductDesc
AS
BEGIN
SET NOCOUNT ON

SELECT P.ProductID,P.ProductName,PD.ProductDescription FROM
Product P
INNER JOIN ProductDescription PD ON P.ProductID=PD.ProductID
```

END

در دستور بالا، یک Procedure با نام GetProductDesc ایجاد می‌کنیم و در ادامه‌ی دستورات با استفاده از INNER JOIN دو جدول را به هم متصل می‌کنیم که اطلاعات خروجی در Procedure مورد نظر ذخیره می‌شود. بعد از ایجاد Procedure باید آن را با دستور زیر فراخوانی کنیم:

EXEC GetProductDesc

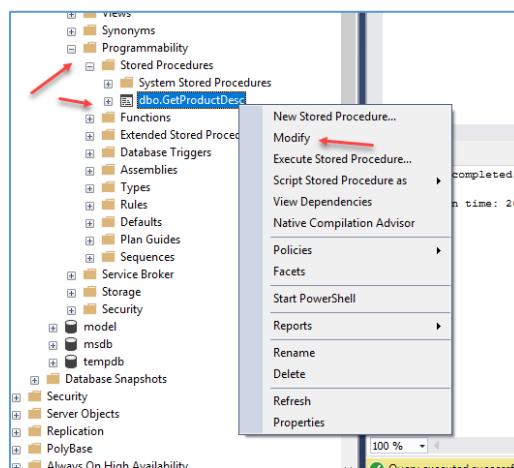
شکل ۱۶۷-۳/جرای ۱۶۷

نکته:

به این نکته باید توجه کنید که حتی با بستن پنجره Query و بستن SQL Management Studio باز هم Procedure مورد نظر قابل استفاده است.

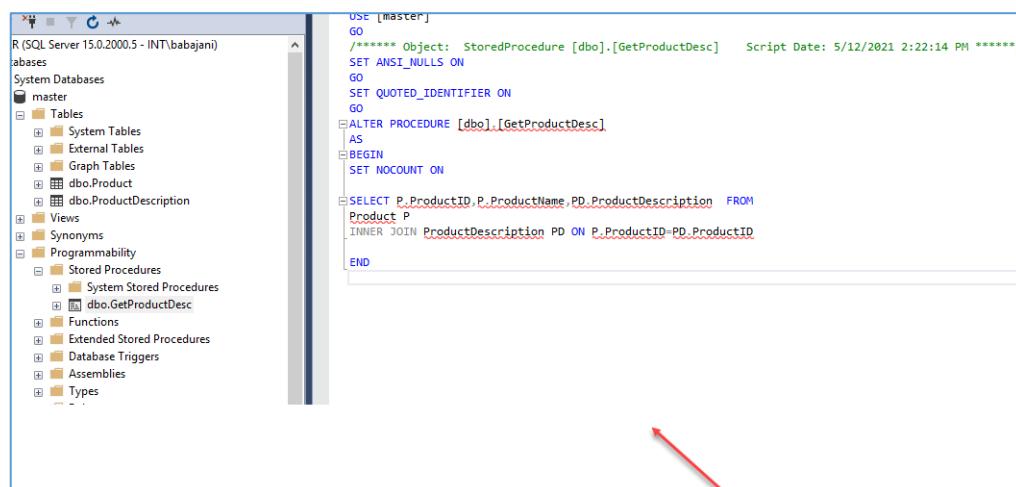
۱۰-۲-۳- تغییر یک Stored procedure

برای تغییر یا اصلاح یک stored procedure موجود از دستور ALTER PROCEDURE استفاده می‌کنیم. ابتدا فولدر stored procedure را باز کنید تا محتوای آن را ببینید، سپس بر روی نام stored procedure مورد نظر کلیک راست کنید و از آیتم‌های داخل منو، گزینه‌ی Modify را انتخاب کنید:

شکل ۱۷۰-۳/ویرایش Procedure

همان طور که در شکل ۳-۱۷۱ مشاهده می‌کنید، می‌توانید کد مورد نظر را تغییر و اطلاعات را ذخیره و اجرا کنید.


```

USE [master]
GO
/*===== Object: StoredProcedure [dbo].[GetProductDesc] Script Date: 5/12/2021 2:22:14 PM =====*/
SET ANSI_NULLS ON
GO
SET QUOTED_IDENTIFIER ON
GO
ALTER PROCEDURE [dbo].[GetProductDesc]
AS
BEGIN
    SET NOCOUNT ON
    SELECT P.ProductID, P.ProductName, PD.ProductDescription FROM
    Product P
    INNER JOIN ProductDescription PD ON P.ProductID=PD.ProductID
END

```

شکل ۳-۱۷۱ ویرایش Procedure

۳-۱۰-۳ حذف یک Stored procedure

برای حذف یک stored procedure می‌توانید از دستور DROP PROC یا DROP PROCEDURE استفاده کنید:

```
DROP PROCEDURE sp_name;
```

یا

```
DROP PROC sp_name;
```

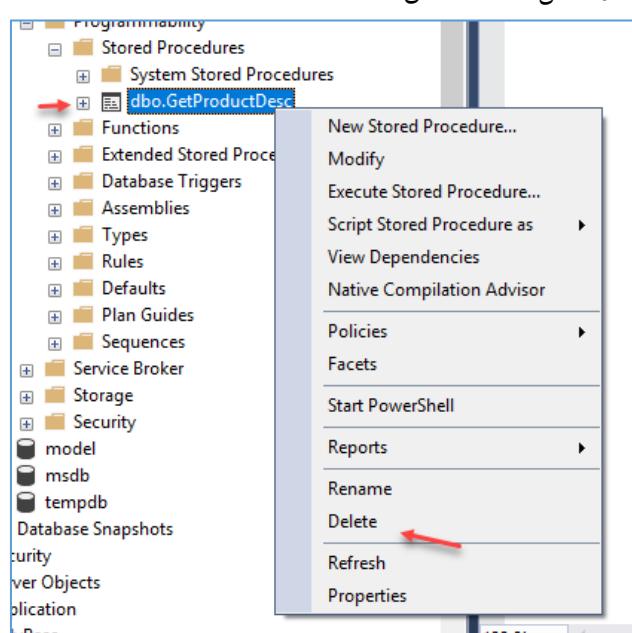
که sp_name نام stored procedure مورد نظر شماست که می‌خواهید حذف شود.

برای مثال، برای حذف stored procedure به نام uspProductList باید دستور زیر را اجرا کنیم:

```
DROP PROCEDURE uspProductList;
```

اگر بخواهید به صورت گرافیکی این کار را انجام دهید باید بر روی Procedure مورد نظر کلیک راست کنید و گزینه‌ی

DELETE را انتخاب کنید که در شکل ۴۰ مشخص شده است.

شکل ۳-۱۷۲ حذف Procedure

در نتیجه، چگونگی مدیریت stored procedureها در SQL Server به خصوص اجرا، تغییر و حذف stored procedure را آموختید.

۱-۱-۳ استفاده از پارامتر در دستور Procedure

در قسمت قبل، چگونگی ایجاد یک stored procedure ساده که یک دستور SELECT را پوشش می‌داد را آموختید؛ وقتی stored procedure را فراخوانی می‌کنید، خیلی ساده query داخل آن اجرا می‌شود و یک مجموعه نتیجه را بازمی‌گرداند.

در این قسمت، بحث stored procedure را گسترش می‌دهیم به صورتی که خواهیم توانست یک یا چند مقدار را به آن انتقال دهیم؛ نتیجه‌ی stored procedure بر اساس مقادیر پارامترها تغییر خواهد کرد.

ایجاد یک stored procedure با یک پارامتر

زیر یک لیست محصول از جدول products در پایگاهداده‌ی Bikestores بازمی‌گردد:

```
SELECT
    product_name,
    list_price
FROM
    production.products
ORDER BY
    list_price;
```

می‌توانید یک query را احاطه کند:

```
CREATE PROCEDURE uspFindProducts
AS
BEGIN
    SELECT
        product_name,
        list_price
    FROM
        production.products
    ORDER BY
        list_price;
END;
```

در هر صورت، این دفعه می‌توانیم یک پارامتر به stored procedure اضافه کنیم تا محصولاتی که لیست قیمت‌های آنها بیشتر از یک قیمت ورودی هستند را بیابد:

```
ALTER PROCEDURE uspFindProducts(@min_list_price AS DECIMAL)
AS
BEGIN
    SELECT
        product_name,
        list_price
    FROM
        production.products
    WHERE
```

```

list_price >= @min_list_price
ORDER BY
    list_price;
END;

```

در این مثال:

ابتدا، یک پارامتر به نام `@min_list_price` به نام stored procedure `uspFindProducts` اضافه کردیم؛ هر پارامتر باید با علامت `@` آغاز شود. کلیدوازه‌های `AS DECIMAL` نوع داده‌ی پارامتر `@min_list_price` را مشخص می‌کنند؛ پارامترها باید با آکولادهای باز و بسته احاطه شوند.

سپس از پارامتر `@min_list_price` در دستور `SELECT`، درون دستور `WHERE` برای فیلتر محصولاتی که لیست قیمت‌های آنها بیشتر یا برابر با `@min_list_price` هستند، استفاده کردیم.

اجرای یک stored procedure با یک پارامتر

برای اجرای stored procedure `uspFindProducts` باید بهمانند شکل زیر یک آرگومان به `uspFindProducts` ارسال کنید:

```
EXEC uspFindProducts 100 ;
```

product_name	list_price
Sun Bicycles Lil Kitt'n - 2017	109.99
Trek Boy's Kickster - 2015/2017	149.99
Trek Girl's Kickster - 2017	149.99
Trek Kickster - 2018	159.99
Trek Precaliber 12 Boys - 2017	189.99
Trek Precaliber 12 Girls - 2017	189.99
Trek Precaliber 12 Boy's - 2018	199.99
Trek Precaliber 12 Girl's - 2018	199.99
Trek Precaliber 16 Boy's - 2018	209.99
Trek Precaliber 16 Girl's - 2018	209.99
Trek Precaliber 16 Boys - 2017	209.99
Trek Precaliber 16 Girls - 2017	209.99
Haro Shredder 20 - 2017	209.99
Haro Shredder 20 Girls - 2017	209.99

تمام محصولاتی که لیست قیمت‌های آنها بیشتر یا برابر با `100` هستند را بازمی‌گرداند. اگر آرگومان را به `200` تغییر دهیم، مجموعه نتایج متفاوتی دریافت خواهد کرد:

product_name	list_price
Haro Shredder 20 - 2017	209.99
Haro Shredder 20 Girls - 2017	209.99
Trek Precaliber 16 Boys - 2017	209.99
Trek Precaliber 16 Girls - 2017	209.99
Trek Precaliber 16 Boy's - 2018	209.99
Trek Precaliber 16 Girl's - 2018	209.99
Trek Precaliber 20 Boy's - 2018	229.99
Trek Precaliber 20 Girl's - 2018	229.99
Trek MT 201 - 2018	249.99
Strider Sport 16 - 2018	249.99
Haro Shredder Pro 20 - 2017	249.99
Sun Bicycles Revolutions 24 - 2017	250.99
Sun Bicycles Revolutions 24 - Girl's - 2017	250.99
Electra Cruiser 1 (24-Inch) - 2016	269.99

ایجاد یک stored procedure با چندین پارامتر

stored procedure می‌توانند یک یا چند پارامتر بگیرند؛ پارامترها با ویرگول از هم جدا می‌شوند.
 کد زیر stored procedure را با اضافه کردن یک پارامتر دیگر به نام `@max_list_price` به آن، تغییر می‌دهد:

```
ALTER PROCEDURE uspFindProducts(
    @min_list_price AS DECIMAL
    ,@max_list_price AS DECIMAL
)
AS
BEGIN
    SELECT
        product_name,
        list_price
    FROM
        production.products
    WHERE
        list_price >= @min_list_price AND
        list_price <= @max_list_price
    ORDER BY
        list_price;
END;
```

وقتی stored procedure با موفقیت تغییر کرد، می‌توانید آن را با ارسال دو آرگومان (یکی برای `@min_list_price` و دیگری برای `@max_list_price`) اجرا کنید:

```
EXECUTE uspFindProducts 900, 1000;
```

تصویر زیر خروجی را نشان می‌دهد:

product_name	list_price
Electra Straight 3i - 2018	909.99
Trek X-Caliber 7 - 2018	919.99
Trek Stache Carbon Frameset - 2018	919.99
Trek Domane AL 3 - 2018	919.99
Trek Domane AL 3 Women's - 2018	919.99
Trek CrossRip 1 - 2018	959.99
Electra Delivery 3i - 2016/2017/2018	959.99
Surly Wednesday Frameset - 2016	999.99
Surly Big Dummy Frameset - 2017	999.99
Trek X-Caliber 8 - 2017	999.99
Surly Ice Cream Truck Frameset - 2017	999.99
Trek X-Caliber 8 - 2018	999.99
Trek Farley Carbon Frameset - 2018	999.99

استفاده از پارامترهای دارای نام

در صورتی که stored procedureها چندین پارامتر داشته باشند، بهتر و به صرفه‌تر است که stored procedure را با استفاده از پارامترهای دارای نام اجرا کنید.

برای مثال، کد زیر stored procedure را با استفاده از پارامترهای دارای نام (یعنی @max_list_price و @min_list_price) اجرا می‌کند:

```
EXECUTE uspFindProducts
    @min_list_price = 900,
    @max_list_price = 1000;
```

نتیجه‌ی stored procedure همان نتیجه‌ی قبلی است، با این تفاوت که حالا کد ما خیلی واضح‌تر و مرتب‌تر است.
ایجاد پارامترهای متنه

کد زیر پارامتر @name را به عنوان یک پارامتر رشته‌حروف به stored procedure اضافه می‌کند.

```
ALTER PROCEDURE uspFindProducts(
    @min_list_price AS DECIMAL,
    @max_list_price AS DECIMAL,
    @name AS VARCHAR(max)
)
AS
BEGIN
    SELECT
        product_name,
        list_price
    FROM
        production.products
    WHERE
        list_price >= @min_list_price AND
        list_price <= @max_list_price AND
        product_name LIKE '%' + @name + '%'
```

```
ORDER BY
    list_price;
END;
```

در دستور SELECT از کد WHERE شرط زیر را اضافه می‌کنیم:

```
product_name LIKE '%' + @name + '%'
```

با این کار، stored procedure محصولاتی که لیست قیمت‌های آن‌ها در بازه‌ی حداقل و حداکثر لیست قیمت‌ها هستند را بازمی‌گرداند و نام محصولات نیز شامل یک قطعه‌منم هستند که ارسال می‌کنند. وقتی stored procedure با موفقیت تغییر کرد، می‌توانید آن را به‌مانند شکل زیر اجرا کنید:

```
EXECUTE uspFindProducts
    @min_list_price = 900,
    @max_list_price = 1000,
    @name = 'Trek';
```

در این کد از stored procedure به نام uspFindProducts برای یافتن محصولاتی که لیست قیمت آنها در بازه‌ی ۹۰۰ و ۱۰۰۰ و نام آن‌ها شامل واژه Trek باشد استفاده کردیم.

تصویر زیر خروجی را نشان می‌دهد:

product_name	list_price
Trek X-Caliber 7 - 2018	919.99
Trek Stache Carbon Frameset - 2018	919.99
Trek Domane AL 3 - 2018	919.99
Trek Domane AL 3 Women's - 2018	919.99
Trek CrossRip 1 - 2018	959.99
Trek X-Caliber 8 - 2017	999.99
Trek X-Caliber 8 - 2018	999.99
Trek Farley Carbon Frameset - 2018	999.99

ایجاد پارامترهای اختیاری

وقتی uspFindProducts را اجرا می‌کنید، باید تمام سه آرگومان متناظر با سه پارامتر آن را نیز ارسال کنید. SQL Server به شما اجازه می‌دهد مقادیر پیش‌فرض برای پارامترها مشخص کنید تا وقتی stored procedure را فراخوانی می‌کنید، می‌توانید پارامترها را با مقادیر پیش‌فرض ارسال کنید. وقتی stored procedure زیر را ببینید:

```
ALTER PROCEDURE uspFindProducts(
    @min_list_price AS DECIMAL = 0
    ,@max_list_price AS DECIMAL = 999999
    ,@name AS VARCHAR(max)
)
AS
BEGIN
    SELECT
        product_name,
```

```

list_price
FROM
    production.products
WHERE
    list_price >= @min_list_price AND
    list_price <= @max_list_price AND
    product_name LIKE '%' + @name + '%'
ORDER BY
    list_price;
END;

```

در این stored procedure ما را به عنوان مقدار بیش فرض برای پارامتر `@min_list_price` و `999.999` را به عنوان مقدار پیش فرض برای پارامتر `@max_list_price` قرار داده ایم.

وقتی `@min_list_price` کامپایل می شود، می توانید آن را بدون ارسال آرگومان به پارامترهای stored procedure و `@max_list_price` اجرا کنید:

```

EXECUTE uspFindProducts
    @name = 'Trek';

```

product_name	list_price
Trek Boy's Kickster - 2015/2017	149.99
Trek Girl's Kickster - 2017	149.99
Trek Kickster - 2018	159.99
Trek Precaliber 12 Boys - 2017	189.99
Trek Precaliber 12 Girls - 2017	189.99
Trek Precaliber 12 Boy's - 2018	199.99
Trek Precaliber 12 Girl's - 2018	199.99
Trek Precaliber 16 Boy's - 2018	209.99
Trek Precaliber 16 Girl's - 2018	209.99
Trek Precaliber 16 Boys - 2017	209.99
Trek Precaliber 16 Girls - 2017	209.99
Trek Precaliber 20 Boy's - 2018	229.99

در این صورت، در زمان اجرای query از `0` برای پارامتر `@min_list_price` از `999.999` برای پارامتر `@max_list_price` استفاده می کند.

پارامترهای `@max_list_price` و `@min_list_price` پارامترهای اختیاری فراخوانی کرده اند.

مسلمان، همچنین می توانید آرگومان ها را به پارامترهای اختیاری نیز ارسال کنیم. برای مثال، کد زیر تمام محصولاتی که لیست قیمت های آنها بیشتر یا برابر با `6000` و نام آنها شامل واژه `Trek` است را بازمی گرداند:

```

EXECUTE uspFindProducts
    @min_list_price = 6000,
    @name = 'Trek';

```

product_name	list_price
Trek Silque SLR 8 Women's - 2017	6499.99
Trek Domane SL Frameset - 2018	6499.99
Trek Domane SL Frameset Women's - 2018	6499.99
Trek Emonda SLR 8 - 2018	6499.99
Trek Domane SLR 8 Disc - 2018	7499.99
Trek Domane SLR 9 Disc - 2018	11999.99

استفاده از NULL به عنوان مقدار پیش‌فرض

در دستور `uspFindProducts`, ما از ۹۹۹.۹۹ به عنوان قیمت حداکثر پیش‌فرض استفاده کردیم. این کار جالبی نیست، چون در آینده ممکن است محصولات با قیمت‌های بیشتر از این مقدار داشته باشید.

یک تکنیک مرسم برای پرهیز از این امر، استفاده از NULL به عنوان مقدار پیش‌فرض برای پارامترها است:

```
ALTER PROCEDURE uspFindProducts(
    @min_list_price AS DECIMAL = 0
    ,@max_list_price AS DECIMAL = NULL
    ,@name AS VARCHAR(max)
)
AS
BEGIN
    SELECT
        product_name,
        list_price
    FROM
        production.products
    WHERE
        list_price >= @min_list_price AND
        (@max_list_price IS NULL OR list_price <= @max_list_price) AND
        product_name LIKE '%' + @name + '%'
    ORDER BY
        list_price;
END;
```

در دستور WHERE, ما شرط را تغییر دادیم تا بتوانیم از مقدار NULL برای پارامتر `@max_list_price` استفاده کنیم:

`(@max_list_price IS NULL OR list_price <= @max_list_price)`

کد زیر `uspFindProducts` را برای یافتن محصولاتی که قیمت آن‌ها بزرگ‌تر یا برابر با ۵۰۰ و نام آن‌ها شامل واژه Haro هستند، اجرا می‌کند.

```
EXECUTE uspFindProducts
    @min_list_price = 500,
    @name = 'Haro';
```

product_name	list_price
Haro SR 1.1 - 2017	539.99
Haro Flightline Two 26 Plus - 2017	549.99
Haro SR 1.2 - 2017	869.99
Haro SR 1.3 - 2017	1409.99
Haro Shift R3 - 2017	1469.99

در این بخش، چگونگی ایجاد و اجرای stored procedure ها با یک یا چند پارامتر را آموختید. همچنین چگونگی ایجاد پارامترهای اختیاری و استفاده از NULL به عنوان مقادیر پیش فرض برای پارامترها را نیز آموختید.

۱-۱۱-۳ بررسی Trigger در SQL Server

همان طور که می دانید SQL معدن Log است و هر کاری که در دیتابیس و دیگر جاهای SQL انجام دهد، یک Log از آن تولید می شود که شما می توانید با قابلیت Trigger این Log ها را بهتر مدیریت کنید و آن چیزی را که بخواهید در خروجی نمایش دهید.

در کل Trigger شامل سه نوع مختلف است:

DML - ۱

که این نوع Trigger زمانی اجرا می شود که یکی از سه عملیات (Insert, delete, Update) در جدول مورد نظر شما انجام شود.

DDL - ۲

در این نوع Trigger زمانی اجرا می شود که سه عملیات (Create, alter, drop) اجرا شود.

Logon - ۳

این نوع Trigger زمانی فعال خواهد شد که کاربر وارد SQL و خارج شود.

برای اینکه بهتر با موضوع آشنا شویم یک مثال را با هم بررسی می کنیم و نحوه کارکرد Trigger را بررسی می کنیم. شکل کلی دستور DML Triggers به صورت زیر می باشد:

```
CREATE TRIGGER [schema_name.]trigger_name
ON table_name
{FOR | AFTER | INSTEAD OF} {[INSERT] [,] [UPDATE] [,] [DELETE]}
AS
{sql_statements}
```

برای اینکه دستور بالا را بررسی کنیم یک مثال را با هم انجام می دهیم، در دستور زیر یک دیتابیس با نام Showroom ایجاد می کنیم که این دیتابیس دارای دو جدول CAR و CARLOG است و اطلاعات داخل آنها هم مشخص شده است.

```
CREATE DATABASE Showroom
```

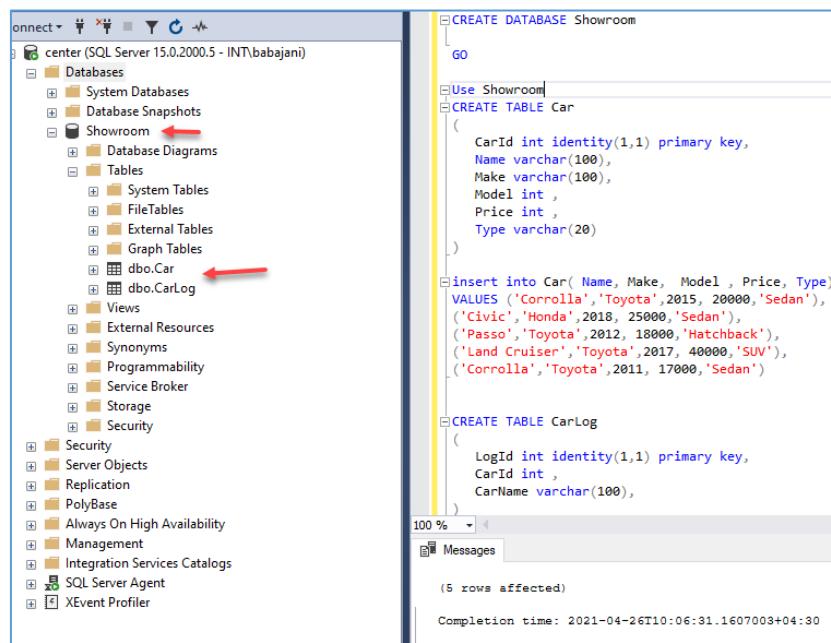
```
GO
```

```
Use Showroom
CREATE TABLE Car
(
    CarId int identity(1,1) primary key,
    Name varchar(100),
    Make varchar(100),
    Model int ,
    Price int ,
    Type varchar(20)
)
```

```
insert into Car( Name, Make, Model , Price, Type)
VALUES ('Corolla', 'Toyota', 2015, 20000,'Sedan'),
('Civic', 'Honda', 2018, 25000,'Sedan'),
('Passo', 'Toyota', 2012, 18000,'Hatchback'),
('Land Cruiser', 'Toyota', 2017, 40000,'SUV'),
('Corolla', 'Toyota', 2011, 17000,'Sedan')
```

```
CREATE TABLE CarLog
(
    LogId int identity(1,1) primary key,
    CarId int ,
    CarName varchar(100),
)
```

دستورات بالا در شکل ۳-۱۷۰ اجرا شده است، و دیتابیس به همراه دو جدول ایجاد شده است.

شکل ۳-۱۷۰/ایجاد دیتابیس

در ادامه می خواهیم از DML Trigger استفاده کنیم تا رویدادهایی مانند Insert, Update, Delete در جدول اصلی یعنی CAR صورت می گیرد به صورت اتوماتیک در جدول Carlog هم ثبت شود، برای این کار از دستورات زیر استفاده کنید.

```
CREATE TRIGGER [dbo].[CarLOG_INSERT] ON [dbo].[CarLog]
INSTEAD OF INSERT
AS
BEGIN
    DECLARE @car_id INT, @car_name VARCHAR(50)
    SELECT @car_id = INSERTED.CarId, @car_name = INSERTED.CarName
    FROM INSERTED
    INSERT INTO CarLog
    VALUES(@car_id, @car_name)
END
```

در دستورات بالا یک Trigger جدید با نام CarLOG_INSERT ایجاد می شود که زیرمجموعه جدول Carlog است، در قسمت بعدی با استفاده از دستور INSTEAD OF INSERT مشخص می کنیم که فقط داده هایی که وارد جدول

می‌شوند باید در جدول Carlog ثبت شوند بعد از این کار با دستور DECLARE دو متغیر با نام‌های @car_id و @car_name تعریف کردیم که و در ادامه با دستور SELECT این دو متغیر را با ستون‌های جدول اصلی برابر قرار دادیم و در ادامه گفتیم که اطلاعات را در جدول Carlog قرار دهد.

برای اینکه عملکرد Trigger را تست بگیریم قبل از هر کاری محتوای جدول Carlog را با دستور زیر مشاهده کنید:

```
SELECT * FROM CarLog
```

همان‌طور که در شکل ۳-۱۷۱ مشاهده می‌کنید جدول کاملاً خالی است

LogId	CarId	CarName

شکل ۳-۱۷۱

برای اینکه کارایی را مشاهده کنیم باید با دستور زیر اطلاعاتی را در جدول Car که جدول اصلی است وارد کنیم و بعد از آن به صورت اتوماتیک اطلاعات در جدول Carlog ثبت خواهد شد.

```
insert into Car( Name, Make, Model , Price, Type)
VALUES ('Pride','Kia',2021, 100000, 'Sedan')
```

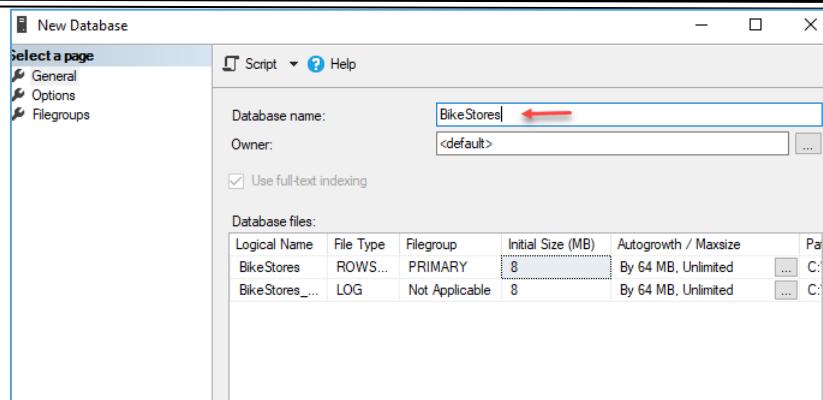
بعد از وارد کردن دستورات بالا اطلاعات جدید در جدول Car ثبت خواهد شد و بعد از آن به صورت اتوماتیک Car ID و Car Name در جدول Carlog ثبت خواهند شد.

۳-۱۲ توابع در SQL Server 2019

زمانی که یک پروژه سنگین را به اتمام می‌رسانید و این پروژه دارای هزار خط کد است که اگر چنانچه با مشکل روبرو شود پیدا کردن خطا در آن بسیار پیچیده خواهد شد، با استفاده از توابع در SQL شما می‌توانید یک برنامه را بهبود ببخشید و برنامه را بهتر کنترل کنید، اگر بخواهیم به صورت کلی بگوییم با استفاده از توابع، برنامه ما به قطعه‌های منطقی جداگانه تبدیل می‌شود و یک تابع به این صورت عمل می‌کند که یک سری پارامتر را از ورودی می‌گیرد و عملیاتی را بر روی آن انجام می‌دهد و در خروجی نمایش می‌دهد، تابع را می‌توان یک شی در نظر گرفت که بعد از ایجاد در SQL ذخیره شده و هر زمان بخواهد می‌توانید آن را صدا بزنید.

برای اینکه توابع را بررسی کنیم یک دیتابیس به همراه جداول و مقادیر آن را در SQL ایجاد و در ادامه توابع را بر روی آنها اجرا خواهیم کرد:

به‌مانند شکل زیر یک Database با نام BikeStores ایجاد کنید، توجه کنید که دقیقاً این اسم را وارد کنید تا در ادامه تمرینات با مشکل روبرو نشویم.

بعد از ایجاد Database بالا با دستورات زیر جداول آن را ایجاد کنید:
برای دانلود آن هم می‌توانید به ID من در تلگرام (@farshidbabajani) پیام دهید.

```

CREATE SCHEMA production;
go

CREATE SCHEMA sales;
go

-- create tables
CREATE TABLE production.categories (
    category_id INT IDENTITY (1, 1) PRIMARY KEY,
    category_name VARCHAR (255) NOT NULL
);

CREATE TABLE production.brands (
    brand_id INT IDENTITY (1, 1) PRIMARY KEY,
    brand_name VARCHAR (255) NOT NULL
);

CREATE TABLE production.products (
    product_id INT IDENTITY (1, 1) PRIMARY KEY,
    product_name VARCHAR (255) NOT NULL,
    brand_id INT NOT NULL,
    category_id INT NOT NULL,
    model_year SMALLINT NOT NULL,
    list_price DECIMAL (10, 2) NOT NULL,
    FOREIGN KEY (category_id) REFERENCES production.categories (category_id) ON
DELETE CASCADE ON UPDATE CASCADE,
    FOREIGN KEY (brand_id) REFERENCES production.brands (brand_id) ON DELETE
CASCADE ON UPDATE CASCADE
);

CREATE TABLE sales.customers (
    customer_id INT IDENTITY (1, 1) PRIMARY KEY,
    first_name VARCHAR (255) NOT NULL,
    last_name VARCHAR (255) NOT NULL,
    phone VARCHAR (25),
    email VARCHAR (255) NOT NULL,
    street VARCHAR (255),
    city VARCHAR (50),
    state VARCHAR (25),
    zip_code VARCHAR (5)
);

```

```

CREATE TABLE sales.stores (
    store_id INT IDENTITY (1, 1) PRIMARY KEY,
    store_name VARCHAR (255) NOT NULL,
    phone VARCHAR (25),
    email VARCHAR (255),
    street VARCHAR (255),
    city VARCHAR (255),
    state VARCHAR (10),
    zip_code VARCHAR (5)
);

CREATE TABLE sales.staffs (
    staff_id INT IDENTITY (1, 1) PRIMARY KEY,
    first_name VARCHAR (50) NOT NULL,
    last_name VARCHAR (50) NOT NULL,
    email VARCHAR (255) NOT NULL UNIQUE,
    phone VARCHAR (25),
    active tinyint NOT NULL,
    store_id INT NOT NULL,
    manager_id INT,
    FOREIGN KEY (store_id) REFERENCES sales.stores (store_id) ON DELETE CASCADE ON
UPDATE CASCADE,
    FOREIGN KEY (manager_id) REFERENCES sales.staffs (staff_id) ON DELETE NO ACTION ON
UPDATE NO ACTION
);

CREATE TABLE sales.orders (
    order_id INT IDENTITY (1, 1) PRIMARY KEY,
    customer_id INT,
    order_status tinyint NOT NULL,
    -- Order status: 1 = Pending; 2 = Processing; 3 = Rejected; 4 = Completed
    order_date DATE NOT NULL,
    required_date DATE NOT NULL,
    shipped_date DATE,
    store_id INT NOT NULL,
    staff_id INT NOT NULL,
    FOREIGN KEY (customer_id) REFERENCES sales.customers (customer_id) ON DELETE
CASCADE ON UPDATE CASCADE,
    FOREIGN KEY (store_id) REFERENCES sales.stores (store_id) ON DELETE CASCADE ON
UPDATE CASCADE,
    FOREIGN KEY (staff_id) REFERENCES sales.staffs (staff_id) ON DELETE NO ACTION
ON UPDATE NO ACTION
);

CREATE TABLE sales.order_items (
    order_id INT,
    item_id INT,
    product_id INT NOT NULL,
    quantity INT NOT NULL,
    list_price DECIMAL (10, 2) NOT NULL,
    discount DECIMAL (4, 2) NOT NULL DEFAULT 0,
    PRIMARY KEY (order_id, item_id),
    FOREIGN KEY (order_id) REFERENCES sales.orders (order_id) ON DELETE CASCADE ON
UPDATE CASCADE,
    FOREIGN KEY (product_id) REFERENCES production.products (product_id) ON DELETE
CASCADE ON UPDATE CASCADE
);

CREATE TABLE production.stocks (
    store_id INT,

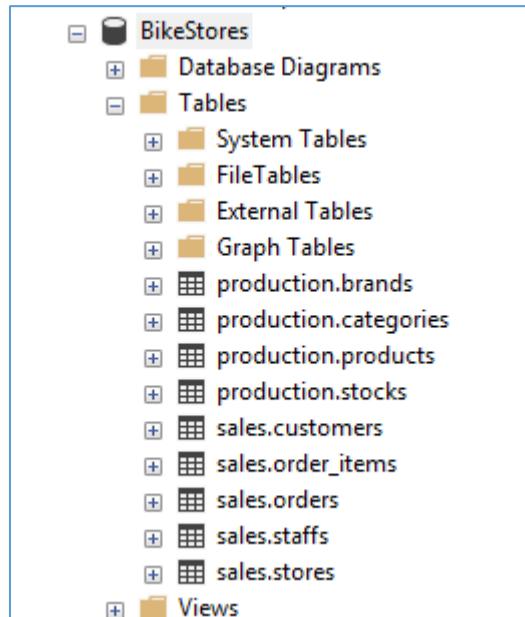
```

```

product_id INT,
quantity INT,
PRIMARY KEY (store_id, product_id),
FOREIGN KEY (store_id) REFERENCES sales.stores (store_id) ON DELETE CASCADE ON
UPDATE CASCADE,
FOREIGN KEY (product_id) REFERENCES production.products (product_id) ON DELETE
CASCADE ON UPDATE CASCADE
);

```

همان‌طور که در شکل زیر مشاهده می‌کنید جداول مورد نظر ایجاد شده‌اند:

در ادامه کار باید اطلاعات این جداول را پر کنیم، برای این کار باید از دستورات زیر استفاده کنیم:
به خاطر اینکه تعداد دستورات زیاد است بهتر است از لینک زیر آن را دانلود و در SQL اجرا کنید:

<http://3isco.ir/Books/Load-data.sql>

```

SET IDENTITY_INSERT production.brands ON;
INSERT INTO production.brands(brand_id,brand_name) VALUES(1,'Electra')
INSERT INTO production.brands(brand_id,brand_name) VALUES(2,'Haro')
INSERT INTO production.brands(brand_id,brand_name) VALUES(3,'Heller')
INSERT INTO production.brands(brand_id,brand_name) VALUES(4,'Pure Cycles')
INSERT INTO production.brands(brand_id,brand_name) VALUES(5,'Ritchey')
INSERT INTO production.brands(brand_id,brand_name) VALUES(6,'Strider')
INSERT INTO production.brands(brand_id,brand_name) VALUES(7,'Sun Bicycles')
INSERT INTO production.brands(brand_id,brand_name) VALUES(8,'Surly')
INSERT INTO production.brands(brand_id,brand_name) VALUES(9,'Trek')
SET IDENTITY_INSERT production.brands OFF;

SET IDENTITY_INSERT production.categories ON;
INSERT INTO production.categories(category_id,category_name) VALUES(1,'Children Bicycles')
INSERT INTO production.categories(category_id,category_name) VALUES(2,'Comfort Bicycles')
INSERT INTO production.categories(category_id,category_name) VALUES(3,'Cruisers Bicycles')
INSERT INTO production.categories(category_id,category_name) VALUES(4,'Cyclocross Bicycles')
INSERT INTO production.categories(category_id,category_name) VALUES(5,'Electric Bikes')
INSERT INTO production.categories(category_id,category_name) VALUES(6,'Mountain Bikes')
INSERT INTO production.categories(category_id,category_name) VALUES(7,'Road Bikes')
SET IDENTITY_INSERT production.categories OFF;

SET IDENTITY_INSERT production.products ON;
INSERT INTO production.products(product_id,product_name,brand_id,category_id,model_year,list_price) VALUES(1,'Trek 7.4')
INSERT INTO production.products(product_id,product_name,brand_id,category_id,model_year,list_price) VALUES(2,'Ritchey Logic')
INSERT INTO production.products(product_id,product_name,brand_id,category_id,model_year,list_price) VALUES(3,'Surly Wednesday')
INSERT INTO production.products(product_id,product_name,brand_id,category_id,model_year,list_price) VALUES(4,'Trek 7.5')
INSERT INTO production.products(product_id,product_name,brand_id,category_id,model_year,list_price) VALUES(5,'Heller Super 2')

```

توابع ایجاد شده توسط کاربر در SQL Server به شما کمک می‌کنند تا با کپسوله‌سازی منطق‌های کسب‌وکار پیچیده و ایجاد قابلیت استفاده مجدد از آن‌ها در هر query، فرایند توسعه نرم‌افزار خود را تسهیل کنید.

در این بخش مباحث زیر مورد بررسی قرار می‌گیرند:

- توابع اسکالر تعریف شده توسط کاربر: توابع اسکالر تعریف شده توسط کاربر را پوشش می‌دهد. این توابع به شما امکان می‌دهند تا فرمول‌ها یا منطق‌های کسب‌وکار پیچیده را کپسوله‌سازی کنید و در همه query‌ها مجدداً از آن‌ها استفاده کنید.
- متغیرهای جدول: چگونگی استفاده از متغیرهای جدول به عنوان یک مقدار بازگشتی از توابع تعریف شده توسط کاربر را خواهد آموخت.
- توابع دارای مقدار جدول: شما را با تابع دارای مقدار جدول تک خطی و تابع دارای مقدار جدول چند کدی آشنا می‌کند تا بتوانید توابع تعریف شده توسط کاربر ایجاد کنید که داده‌های نوع‌های جدول را بازگردانند.
- حذف توابع تعریف شده توسط کاربر: چگونگی حذف یک یا چند تابع تعریف شده توسط کاربر موجود از پایگاه‌داده را توضیح می‌دهند.

۱-۲-۳ توابع اسکالر در SQL Server

تابع اسکالر در SQL Server یک یا چند پارامتر می‌گیرد و یک مقدار بازمی‌گرداند. توابع اسکالر به شما کمک می‌کند کدتان را ساده‌سازی کنید. برای مثال، ممکن است یک محاسبه پیچیده داشته باشید که در query‌های زیادی از آن استفاده شده است. به جای درج فرمول در همه query‌ها، می‌توانید یک تابع اسکالر ایجاد کنید که فرمول را کپسوله‌سازی کرده و از آن در query‌ها استفاده کنید. ایجاد یک تابع اسکالر

برای ایجاد یک تابع اسکالر، می‌توانید از کد CREATE FUNCTION به شکل زیر استفاده کنید:

```
CREATE FUNCTION [schema_name.]function_name (parameter_list)
RETURNS data_type AS
BEGIN
    statements
    RETURN value
END
```

در این syntax

- اول، نام تابع بعد از کلیدواژه‌های CREATE FUNCTION مشخص شده است. نام شما اختیاری است.
- اگر صریحاً نام شما را مشخص نکنید، SQL Server به صورت پیش‌فرض از dbo استفاده می‌کند.
- دوم، لیستی از پارامترها در بین پرانتزها بعد از نام تابع مشخص شده‌اند.
- سوم، نوع داده از مقدار بازگشتی در کد RETURN مشخص شده است.

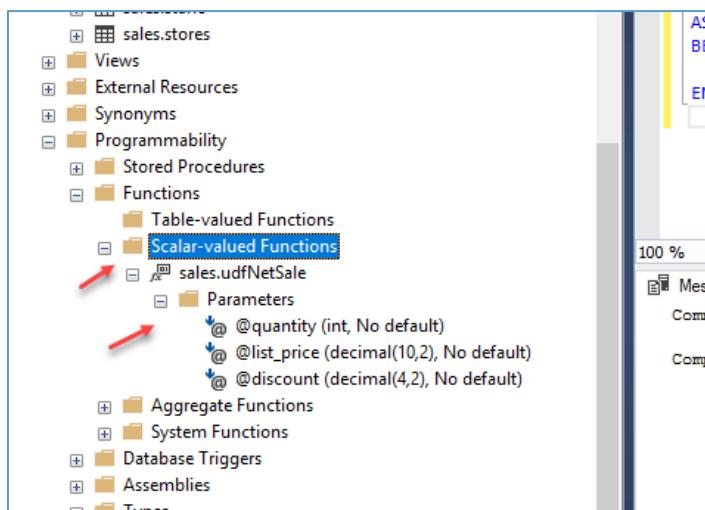
- چهارم، داخل بدن تابع، از دستور RETURN باید استفاده شود تا یک مقدار بازگردانده شود.

مثال زیر یک تابع ایجاد می‌کند که فروش خالص را بر اساس کمیت، قیمت و تخفیف محاسبه می‌کند:

```
CREATE FUNCTION sales.udfNetSale(
    @quantity INT,
    @list_price DEC(10,2),
    @discount DEC(4,2)
)
RETURNS DEC(10,2)
AS
BEGIN
    RETURN @quantity * @list_price * (1 - @discount);
END;
```

سپس، می‌توانید از این کد برای محاسبه فروش خالص هر سفارش فروش در جدول order_items از پایگاهداده Bikestores استفاده کنید.

بعد از ایجاد تابع اسکالر، می‌توانید آن را در آدرس [programmability > Functions > Scalar-valued Functions](#) که در تصویر زیر مشاهده می‌کنید بباید:

فراخوانی تابع اسکالر دقیقاً همانند فراخوانی یک تابع معمولی است. برای مثال، کد زیر چگونگی فراخوانی تابع udfNetSale را نشان می‌دهد:

```
SELECT
    sales.udfNetSale(10,100,0.1) net_sale
```

خروجی به این شکل است:

The screenshot shows a SQL query window with the following content:

```

SELECT
    sales.udfNetSale(10,100,0.1) net_sale

```

The results pane displays a single row with the value 900.00 in the net_sale column. A red arrow points to the value 900.00.

مثال زیر، چگونگی استفاده از تابع Sales.udfNetSale برای به دست آوردن فروش خالص سفارش های فروش در جدول order_items را نشان می دهد:

```

SELECT
    order_id,
    SUM(sales.udfNetSale(quantity, list_price, discount)) net_amount
FROM
    sales.order_items
GROUP BY
    order_id
ORDER BY
    net_amount DESC;

```

تصویر زیر بخشی از خروجی را نمایش می دهد:

The screenshot shows a SQL query window with the same SELECT statement as above. The results pane displays the following data:

order_id	net_amount
1541	29147.02
937	27050.71
1506	25574.95
1482	25365.43

تغییر دادن یک تابع اسکالر

برای تغییر دادن یک تابع اسکالر، می توانید به جای کلیدواژه CREATE از دستور ALTER استفاده کنید. بقیه کدها دست نخورده باقی می مانند:

```

ALTER FUNCTION [schema_name.]function_name (parameter_list)
    RETURN data_type AS
BEGIN
    statements
    RETURN value
END

```

توجه کنید که اگر تابع تعریف شده توسط کاربر وجود ندارد، می توانید از دستور CREATE OR ALTER برای ایجاد یک تابع تعریف شده توسط کاربر یا برای تغییر دادن یک تابع اسکالر از پیش موجود استفاده کنید:

```
CREATE OR ALTER FUNCTION [schema_name.]function_name (parameter_list)
    RETURN data_type AS
BEGIN
    statements
    RETURN value
END
```

حذف یک تابع اسکالر

برای حذف یک تابع اسکالر از پیش موجود، می‌توانید از دستور DROP FUNCTION استفاده کنید:

```
DROP FUNCTION [schema_name.]function_name;
```

برای مثال، برای حذف تابع Sales.udfNetSale می‌توانید از کد زیر استفاده کنید:

```
DROP FUNCTION sales.udfNetSale;
```

نکات تابع اسکالر در SQL Server

در لیست زیر نکات کلیدی توابع اسکالر را مشاهده می‌کنید:

- توابع اسکالر را تقریباً می‌توان در همه‌جا درون کدهای T-SQL به کار برد.
- توابع اسکالر یک یا چند پارامتر می‌پذیرند، اما فقط یک مقدار بازمی‌گردانند، در نتیجه باید شامل یک دستور RETURN باشند.
- توابع اسکالر می‌توانند از منطق‌هایی مانند قطعات کد IF یا حلقه‌های WHILE استفاده کنند.
- توابع اسکالر نمی‌توانند داده‌ها را update کنند. می‌توانند به داده‌ها دسترسی داشته باشند، اما این کار اصلاً توصیه نمی‌شود.
- توابع اسکالر می‌توانند توابع دیگر را فراخوانی کنند.

به این صورت، چگونگی استفاده از تابع اسکالر برای کپسوله‌سازی فرمول‌ها یا منطق‌های کسب و کار پیچیده و استفاده مجدد از آن‌ها در Query‌ها را آموختید.

۳-۱-۱۲-۲ تابع تاریخ یا Date

در این قسمت به کار با تابع تاریخ یا Date خواهیم پرداخت. در ادامه لیستی از توابع تاریخ در SQL Server را مشاهده می‌کنید که به شما اجازه می‌دهند داده‌های تاریخ و زمان را به صورت مؤثر و کاربردی مدیریت کنید.

تابع بازگرداننده تاریخ و زمان فعلی

تابع	توضیح
CURRENT_TIMESTAMP	تاریخ و زمان فعلی سیستم را بدون بخش محدوده زمانی بازمی‌گرداند.

بخش تاریخ را به صورت یک عدد integer بازمی‌گرداند.	GETUTCDATE
تاریخ و زمان فعلی سیستم عاملی که SQL Server در حال اجرا شدن روی آن است را بازمی‌گرداند.	GETDATE
تاریخ و زمان فعلی سیستم را همراه با دقت ثانیه‌های اعشار بیشتر نسبت به تابع GETDATE(بازمی‌گرداند).	SYSDATETIME
تاریخ و زمان سیستم فعلی در زمان UTC را بازمی‌گرداند.	SYSUTCDATETIME
تاریخ و زمان سیستم فعلی همراه با محدوده زمانی را بازمی‌گرداند.	SYSDATETIMEOFFSET

تابع بازگردنده بخش‌های تاریخ و زمان

تابع	توضیح
DATENAME	بخش تاریخ را به عنوان یک کاراکتر رشته بازمی‌گرداند.
DATEPART	بخش تاریخ را به عنوان یک عدد integer بازمی‌گرداند.
DAY	روز یک تاریخ خاص را به عنوان یک عدد integer بازمی‌گرداند.
MONTH	ماه یک تاریخ خاص را به عنوان یک عدد integer بازمی‌گرداند.
YEAR	سال یک تاریخ را به عنوان یک عدد integer بازمی‌گرداند.

تابع بازگردنده اختلاف بین دو تاریخ

تابع	توضیح
DATEADD	یک مقدار به بخش تاریخ اضافه می‌کند و مقدار تاریخ جدید را بازمی‌گرداند.
EOMONTH	آخرین روز ماه موجود در تاریخ مشخص شده را همراه با یک اختیاری بازمی‌گرداند.
SWITCHOFFSET	منطقه زمانی یک مقدار DATETIMEOFFSET را تغییر می‌دهد و مقدار UTC را حفظ می‌کند.
TODATETIMEOFFSET	یک مقدار DATETIME2 را به یک مقدار DATETIMEOFFSET تبدیل می‌کند.

تابع ایجاد تاریخ و زمان از بخش‌های مخصوص به خودشان

تابع	توضیح
DATEFROMPARTS	یک مقدار DATE از سال، ماه و روز بازمی‌گرداند.

یک مقدار DATETIME2 از آرگومان‌های تاریخ و زمان بازمی‌گرداند.	DATETIME2FROMPARTS
یک مقدار DATETIMEOFFSET از آرگومان‌های تاریخ و زمان بازمی‌گرداند.	DATETIMEOFFSETFROMPARTS
یک مقدار TIME از بخش‌های زمان همراه با دقت بیشتر بازمی‌گرداند.	TIMEFROMPARTS

تابع ارزیابی مقادیر تاریخ و زمان

توضیح	تابع
بررسی می‌کند که آیا یک مقدار یک تاریخ، زمان یا Datetime معتبر هست یا نه.	ISDATE

تابع SQL Server در CURRENT_TIMESTAMP

تابع CURRENT_TIMESTAMP برحسب زمان سیستم عامل سروری که SQL Server Database روی آن اجرا می‌شود را بازمی‌گرداند. برحسب زمان بازگشتی یک مقدار DATETIME بدون offset محدوده زمانی است.

تابع CURRENT_TIMESTAMP هیچ آرگومانی نمی‌گیرد:

CURRENT_TIMESTAMP

یک معادل ANSI SQL برای GETDATE() است.

می‌توانید از تابع CURRENT_TIMESTAMP در هرجایی که یک عبارت DATETIME قابل قبول باشد، استفاده کنید.

اجازه دهید چند مثال برای استفاده از تابع CURRENT_TIMESTAMP حل کنیم.

الف) مثال ساده CURRENT_TIMESTAMP

مثال زیر از تابع CURRENT_TIMESTAMP برای بازگرداندن تاریخ و زمان فعلی استفاده می‌کند:

```
SELECT
    CURRENT_TIMESTAMP AS current_date_time;
```

خروجی به این ترتیب است:

The screenshot shows a SQL query window with the following content:

```
SELECT
    CURRENT_TIMESTAMP AS current_date_time;
```

Below the results pane, there is a status bar showing "100 %".

	current_date_time
1	2021-05-15 07:56:46.080

ب) مثال استفاده از تابع CURRENT_TIMESTAMP به عنوان یک مقدار پیش فرض برای ستون های جدول

ابتدا، یک جدول جدید به نام current_timestamp_demos ایجاد می کنیم که ستون created_at در آن یک مقدار پیش فرض را به عنوان برچسب زمان می پذیرد که در آن یک تابع اضافه شده است:

```
CREATE TABLE current_timestamp_demos
(
    id          INT IDENTITY,
    msg         VARCHAR(255) NOT NULL,
    created_at  DATETIME NOT NULL
        DEFAULT CURRENT_TIMESTAMP,
    PRIMARY KEY(id)
);
```

سپس، دو ردیف به جدول اضافه می کنیم:

```
INSERT INTO current_timestamp_demos(msg)
VALUES('This is the first message.');

INSERT INTO current_timestamp_demos(msg)
VALUES('current_timestamp demo');
```

در آخر، داده ها را از جدول current_timestamp_demos به دست می آوریم:

```
SELECT
    id,
    msg,
    created_at
FROM
    current_timestamp_demos;
```

خروجی به این شکل است:

	id	msg	created_at
1	1	This is the first message.	2021-05-15 07:59:01.503
2	2	current_timestamp demo	2021-05-15 07:59:01.520

همان طور که بهوضوح در خروجی مشاهده می کنید، مقادیر موجود در ستون created_at مقدار برچسب زمان بازگشتی توسط تابع CURRENT_TIMESTAMP را می گیرند.

در نتیجه، چگونگی استفاده از تابع CURRENT_TIMESTAMP برای بازگرداندن برچسب زمان سیستم پایگاهداده به عنوان یک مقدار DATETIME را آموختید.

تابع SQL Server در GETUTCDATE

تابع () GETUTCDATE() زمان UTC فعلی را بازمی‌گرداند. تابع () GETUTCDATE() این مقدار را از سیستم عاملی که در آن اجرا می‌شود، محاسبه می‌کند.

تابع () GETUTCDATE() دارای Syntax زیر است:

GETUTCDATE()

مثال () GETUTCDATE() در SQL Server

این مثال از توابع () GETDATE() و () DATEDIFF() برای بازگرداندن زمان محلی، زمان UTC و محدوده زمانی سرور استفاده می‌کند:

```
DECLARE
    @local_time DATETIME,
    @utc_time DATETIME;

SET @local_time = GETDATE();
SET @utc_time = GETUTCDATE();

SELECT
    CONVERT(VARCHAR(40), @local_time)
        AS 'Server local time';
SELECT
    CONVERT(VARCHAR(40), @utc_time)
        AS 'Server UTC time'
SELECT
    CONVERT(VARCHAR(40), DATEDIFF(hour, @utc_time, @local_time))
        AS 'Server time zone';
GO
```

خروجی دستورات بالا در شکل زیر مشاهده می‌کنید، در این مثال، چگونگی استفاده از تابع () GETUTCDATE برای به دست آوردن زمان UTC فعلی را آموختید.

```

CONVERT(VARCHAR(40), @local_time)
AS 'Server local time';
SELECT
CONVERT(VARCHAR(40), @utc_time)
AS 'Server UTC time'
SELECT
CONVERT(VARCHAR(40), DATEDIFF(hour, @utc_time, @local_time))

```

Results

	Server local time
1	May 15 2021 8:03AM

Messages

	Server UTC time
1	May 15 2021 3:33AM

	Server time zone
1	5

تابع SQL Server در GETDATE

تابع () GETDATE() بر حسب زمان فعلی سیستم را به عنوان یک مقدار DATETIME بدون offset منطقه زمانی پایگاهداده بازمی‌گرداند. مقدار DATETIME از سیستم عامل سرور به دست می‌آید که نمونه SQL Server در آن اجرا می‌شود. کد زیر syntax تابع () GETDATE() را نشان می‌دهد:

GETDATE()

توجه کنید که تابع () GETDATE() یک تابع غیر متغیر است، از این‌رو، نمی‌توانید برای ستون‌هایی که این تابع را رفرانس کرده‌اند یک index در viewها ایجاد کنید.

اجازه دهید چند مثال برای استفاده از تابع () GETDATE() حل کنیم.

الف) مثال استفاده از تابع () GETDATE() برای به دست آوردن تاریخ و زمان فعلی

این مثال از تابع () GETDATE() برای بازگرداندن تاریخ و زمان فعلی سیستم عاملی که SQL Server روی آن اجرا می‌شود، استفاده می‌کند:

```
SELECT
GETDATE() current_date_time;
```

خروجی به این شکل است:

```
SELECT
GETDATE() current_date_time;
```

Results

	current_date_time
1	2021-05-15 08:06:18.613

ب) مثال استفاده از تابع `GETDATE()` برای به دست آوردن تاریخ فعلی سیستم برای به دست آوردن تاریخ فعلی، می توانید از تابع `CONVERT(DATETIME)` برای تبدیل مقدار DATE به یک مقدار استفاده کنید که در کد زیر مشاهده می کنید:

```
SELECT
    CONVERT(DATE, GETDATE()) [Current Date];
```

کد زیر نیز خروجی را نشان می دهد:

SELECT	
	CONVERT(DATE, GETDATE()) [Current Date]
100 %	
Results	Messages
	Current Date
1	2021-05-15

به طور مشابه، می توانید از توابع `TRY_CONVERT()` و `CAST()` برای تبدیل نتیجه تابع `GETDATE()` به یک تاریخ استفاده کنید:

```
SELECT
    TRY_CONVERT(DATE, GETDATE()),
    CAST(GETDATE() AS DATE);
```

SELECT	
	TRY_CONVERT(DATE, GETDATE()),
	CAST(GETDATE() AS DATE);
100 %	
Results	Messages
	(No column name) (No column name)
1	2021-05-15 2021-05-15

پ) مثال استفاده از تابع `GETDATE()` برای به دست آوردن زمان فعلی سیستم برای به دست آوردن زمان فعلی، می توانید از تابع `TRY_CONVERT()`، `CONVERT()` یا `CAST()` برای تبدیل نتیجه تابع `GETDATE()` به یک زمان استفاده کنید:

```
SELECT
    CONVERT(TIME, GETDATE()),
    TRY_CONVERT(TIME, GETDATE()),
    CAST(GETDATE() AS TIME);
```

```

SELECT
    CONVERT(TIME,GETDATE()),
    TRY_CONVERT(TIME, GETDATE()),
    CAST(GETDATE() AS TIME);

```

Results

(No column name)	(No column name)	(No column name)
08:09:11.5000000	08:09:11.5000000	08:09:11.5000000

به این شکل، چگونگی استفاده از تابع `GETDATE()` برای بازگرداندن تاریخ و زمان فعلی سیستم را نیز آموختید.

تابع `SYSDATETIME` در `SQL Server`

تابع `SYSDATETIME()` یک مقدار `DATETIME2` را بازمی‌گرداند که نشان‌دهنده تاریخ و زمان فعلی سروری است که نمونه `SQL Server` در آن اجرا می‌شود.

تابع `SYSDATETIME()` همچ پارامتری نمی‌گیرد:

`SYSDATETIME()`

خروجی به این شکل است:

```

Select SYSDATETIME()

```

Results

(No column name)
2021-05-15 08:41:43.7522648

توجه کنید که تابع `SYSDATETIME()` دارای دقت ثانیه‌های اعشاری بیشتری نسبت به تابع `GETDATE()` است.

تابع `SYSDATETIME()` یک تابع غیرمتغیر است، از این‌رو، `view`ها و ستون‌هایی که دارای عبارات رفرنسی به سمت این تابع هستند را نمی‌توان `index` گذاری کرد.

بیایید چند مثال برای استفاده از تابع `SYSDATETIME()` حل کنیم.

الف) بازگرداندن تاریخ فعلی سیستم

این مثال از تابع `CONVERT()` برای تبدیل نتیجه تابع `SYSDATETIME()` به تاریخ فعلی استفاده می‌کند:

`SELECT`

```
CONVERT(DATE, SYSDATETIME());
```

نتیجه به این صورت است:

(No column name)
1 2021-05-26

ب) بازگرداندن زمان فعلی سیستم

مثال زیر نتیجه تابع () SYSDATETIME را به زمان فعلی تبدیل می کند:

```
SELECT
    CONVERT(TIME, SYSDATETIME()) Result;
```

خروجی به این شکل است:

Result
1 07:51:14.8480527

به این شکل، چگونگی استفاده از تابع () SYSDATETIME برای به دست آوردن تاریخ و زمان فعلی را نیز آموختید.

تابع SQL Server در SYSTCDATETIME

تابع () SYSTCDATETIME یک مقدار DATETIME2 بازمی گردد که تاریخ و زمان فعلی سروری که نمونه SQL Server روی آن اجرا می شود را نشان می دهد. Datetime به فرمت زمان هماهنگی جهانی (UTC) می باشد.

تابع () SYSTCDATETIME به صورت زیر است:

```
SYSUTCDATETIME()
```

برای مثال، برای به دست آوردن تاریخ و زمان فعلی در UTC، می توانید از کد زیر استفاده کنید:

```
SELECT
    SYSUTCDATETIME() utc_time;
```

خروجی به این صورت است:

SELECT SYSUTCDATETIME() utc_time;	
	utc_time
1	2021-05-26 03:26:01.9331586

توجه کنید که تابع () GETUTCDATE دارای دقت ثانیه‌های اعشاری بیشتری نسبت به تابع () SYSTCDATETIME است.

مثال‌های تابع () SYSTCDATETIME در SQL Server

الف) مثال بازگرداندن تاریخ فعلی به فرم زمان UTC

مثال زیر از تابع () CONVERT برای تبدیل نتیجه تابع () SYSTCDATETIME به تاریخ فعلی به فرم زمان UTC استفاده می‌کند:

```
SELECT  
CONVERT(DATE, SYSUTCDATETIME()) utc_date;
```

خروجی به این شکل است:

SELECT CONVERT(DATE, SYSUTCDATETIME()) utc_date;	
	utc_date
1	2021-05-26

ب) مثال بازگرداندن زمان فعلی به فرم زمان UTC

این مثال نتیجه تابع () SYSTCDATETIME را به تاریخ فعلی به فرم زمان UTC تبدیل می‌کند:

```
SELECT  
CONVERT(DATE, SYSUTCDATETIME()) utc_time;
```

خروجی به این شکل است:

SELECT CONVERT(DATE, SYSUTCDATETIME()) utc_time;	
	utc_time
1	2021-05-26

به این صورت چگونگی استفاده از تابع `SYSTCDATETIME()` برای به دست آوردن تاریخ و زمان فعلی به فرم زمان UTC را آموختید.

تابع `SYSDETETIMEOFFSET()` در SQL Server نشان می دهد و همچنین شامل منطقه زمانی رایانه ای که نمونه SQL Server روی آن اجرا می شود نیز هست.

کد زیر syntax تابع `SYSDETETIMEOFFSET()` را نشان می دهد:

برای مثال، برای به دست آوردن تاریخ و زمان فعلی همراه با منطقه زمانی سروری که به آن متصل هستید، می توانید از کد زیر استفاده کنید:

```
SELECT
    SYSDETETIMEOFFSET() [datetimeoffset with timezone];
```

خروجی به این شکل است:

datetimeoffset with timezone
2021-05-26 08:00:40.5387566 +04:30

مثال های تابع `SYSDETETIMEOFFSET()` در SQL Server بیایید چند مثال برای استفاده از تابع `SYSDETETIMEOFFSET()` حل کنیم.
الف) مثال استخراج offset منطقه زمانی

مثال زیر از تابع `DATEPART()` برای بازگرداندن offset منطقه زمانی استفاده کرده است. این مثال یک integer بازمی گرداند که نشان دهنده offset منطقه زمانی به دقیقه است.

```
SELECT
    SYSDETETIMEOFFSET() AS [System DateTime Offset],
    DATEPART(TZoffset, SYSDETETIMEOFFSET()) AS [Timezone Offset];
```

خروجی به این شکل است:

System DateTime Offset	Timezone Offset
2021-05-26 08:02:08.1413650 +04:30	270

ب) مثال فرمت‌بندی offset منطقه زمانی

این مثال offset منطقه زمانی بازگشتی را با استفاده از تابع `FORMAT()` و آرگومان‌های `zz` و `zzz` به شکل رشته بازمی‌گرداند:

`SELECT`

```
SYSDATETIMEOFFSET() AS 'System Date Time Offset',
FORMAT(SYSDATETIMEOFFSET(), 'zz') AS 'zz',
FORMAT(SYSDATETIMEOFFSET(), 'zzz') AS 'zzz';
```

تصویر زیر، خروجی را نشان می‌دهد:

	System Date Time Offset	zz	zzz
1	2021-05-26 08:02:58.8460054 +04:30	+04	+04:30

به این شکل، چگونگی استفاده از تابع `SYSDATETIMEOFFSET()` برای به‌دست‌آوردن تاریخ و زمان فعلی، همراه با منطقه زمانی را آموختید.

تابع `DATENAME` در `SQL Server`

تابع `(DATENAME)` یک‌رشته (نوع `NVARCHAR`) بازمی‌گرداند که نشان‌دهنده یک بخش تاریخ خاص است (یعنی سال، ماه و روز یک تاریخ خاص).

کد زیر syntax تابع `(DATENAME)` را نشان می‌دهد:

`DATENAME(date_part, input_date)`

تابع `(DATENAME)` دو آرگومان می‌پذیرد:

○ بخشی از تاریخ است که می‌خواهد بازگشت داده شود. جدول زیر تمام مقادیر بخش تاریخ معتبر را لیست کرده است.

○ `Input_date` یک تاریخ لفظی یا یک عبارت است که می‌توانیم آن را به یک مقدار `DATETIME2` یا `TIME`، `DATE`، `SMALLDATETIME`، `DATETIME` تبدیل کنیم.

اختصارات	Date_Part
yy, yyyy	سال
qq, q	ربع سال

mm, m	ماه
dy, y	روز از سال
dd, d	روز
wk, ww	هفته
dw	روز از هفته
hh	ساعت
mi, n	دقیقه
ss, s	ثانیه
ms	میلی ثانیه
mcs	میکرو ثانیه
ns	نانو ثانیه
tz	Tzoffset
isowk, isoww	ISO_WEEK

DATEPART() در برابر DATENAME()

توجه کنید که () از لحاظ نوع بازگشتی، شبیه به () است. تابع DATENAME() بخش تاریخ را به عنوان یک کاراکتر رشته بازمی‌گرداند، در حالی که () DATEPART() بخش تاریخ را به عنوان یک integer بازمی‌گرداند.
مثال زیر را ببینید:

```
SELECT
    DATEPART(year, '2018-05-10') [datepart],
    DATENAME(year, '2018-05-10') [datename];
```

خروجی به مانند شکل زیر خواهد بود.

datepart	datename
2018	2018

به هر حال، نوع‌های داده‌ای آن‌ها همان‌طور که در مثال زیر مشاهده می‌کنید، متفاوت هستند:

```
SELECT
    DATEPART(year, '2018-05-10') + '1' [datepart],
    DATENAME(year, '2018-05-10') + '1' [datename] ;
```

کد زیر نتیجه را نشان می‌دهد:

datepart	datename
1	2019

چون تابع `DATEPART()` یک `integer` بازمی‌گرداند، پس مقدار عبارت برابر با $2018 + 1 = 2019$ می‌شود. به هر حال، تابع `DATENAME()` یک رشته کاراکتر بازمی‌گرداند، از این‌رو، علامت `+` به عنوان یک عملگر تلفیقی عمل می‌کند و نتیجه آن 20181 (یعنی $2018 + 1$) است.

مثال تابع `DATENAME()` در SQL Server

این مثال از تابع `DATENAME()` برای بازگرداندن بخش‌های تاریخ مختلف از '۱۰-۲۰۲۰.۱۲۳۴۵۶۷ + ۰۸:۱۰:۳۰.۱۰:۲۰:۱۰' استفاده می‌کند:

```
DECLARE @dt DATETIME2= '2020-10-02 10:20:30.1234567 +08:10';
```

```

SELECT 'year,yyy,yy' date_part,
       DATENAME(year, @dt) result
UNION
SELECT 'quarter, qq, q',
       DATENAME(quarter, @dt)
UNION
SELECT 'month, mm, m',
       DATENAME(month, @dt)
UNION
SELECT 'dayofyear, dy, y',
       DATENAME(dayofyear, @dt)
UNION
SELECT 'day, dd, d',
       DATENAME(day, @dt)
UNION
SELECT 'week, wk, ww',
       DATENAME(week, @dt)
UNION
SELECT 'weekday, dw, w',
       DATENAME(week, @dt)
UNION
SELECT 'hour, hh' date_part,
       DATENAME(hour, @dt)
UNION
SELECT 'minute, mi,n',
       DATENAME(minute, @dt)
UNION
SELECT 'second, ss, s',
       DATENAME(second, @dt)
UNION
SELECT 'millisecond, ms',
       DATENAME(millisecond, @dt)
UNION
SELECT 'microsecond, mcs',
       DATENAME(microsecond, @dt)
```

```

UNION
SELECT 'nanosecond, ns',
       DATENAME(nanosecond, @dt)
UNION
SELECT 'TZoffset, tz',
       DATENAME(tz, @dt)
UNION
SELECT 'ISO_WEEK, ISOWK, ISOWW',
       DATENAME(ISO_WEEK, @dt);

```

خروجی به این ترتیب است:

	date_part	result
1	day, dd, d	2
2	dayofyear, dy, y	276
3	hour, hh	10
4	ISO_WEEK, ISOWK, ISOWW	40
5	microsecond, mcs	123456
6	millisecond, ms	123
7	minute, mi,n	20
8	month, mm, m	October
9	nanosecond, ns	123456700
10	quarter, qq, q	4
11	second, ss, s	30
12	TZoffset, tz	+00:00
13	week, wk, ww	40
14	weekday, dw, w	40
15	year,yyy,yy	2020

در نتیجه، چگونگی استفاده از تابع `DATENAME()` برای استخراج یک بخش تاریخ به عنوان یک رشته کاراکتر از یک تاریخ را آموختید.

تابع SQL Server در DATEPART

تابع `DATEPART()` یک integer بازمی‌گرداند که بخشی از یک تاریخ مانند روز، ماه و سال است.

کد زیر syntax تابع `DATEPART()` را نشان می‌دهد:

`DATEPART (date_part , input_date)`

دو آرگومان می‌گیرد:

- `Date_part` بخشی از یک تاریخ است که باید استخراج شود. (بخش‌های معتبر تاریخ را در جدول زیر مشاهده می‌کنید).

تاریخی است که از آن بخش تاریخ استخراج می‌شود.

اختصارات	Date_part
yy, yyyy	سال
qq, q	ربع سال
mm, m	ماه
dy, y	روز از سال
dd, d	روز
wk, ww	هفته
dw	روز از هفته
hh	ساعت
mi, n	دقیقه
ss, s	ثانیه
ms	میلی ثانیه
mcs	میکرو ثانیه
ns	نانو ثانیه
tz	Tzoffset
isowk, isoww	ISO_WEEK

مثال‌های DATEPART() در SQL Server

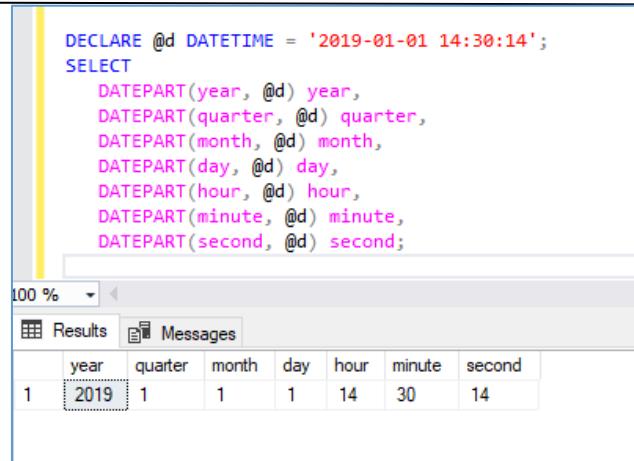
اجازه دهید چند مثال برای استفاده از تابع DATEPART() حل کنیم.

الف) استفاده از تابع DATEPART() همراه با متغیرها

این مثال از تابع DATEPART() برای استخراج بخش‌های مختلف یک مقدار تاریخ ذخیره شده در یک متغیر استفاده می‌کند:

```
DECLARE @d DATETIME = '2019-01-01 14:30:14';
SELECT
    DATEPART(year, @d) year,
    DATEPART(quarter, @d) quarter,
    DATEPART(month, @d) month,
    DATEPART(day, @d) day,
    DATEPART(hour, @d) hour,
    DATEPART(minute, @d) minute,
    DATEPART(second, @d) second;
```

خروجی به این ترتیب است:


```

DECLARE @d DATETIME = '2019-01-01 14:30:14';
SELECT
    DATEPART(year, @d) year,
    DATEPART(quarter, @d) quarter,
    DATEPART(month, @d) month,
    DATEPART(day, @d) day,
    DATEPART(hour, @d) hour,
    DATEPART(minute, @d) minute,
    DATEPART(second, @d) second;
  
```

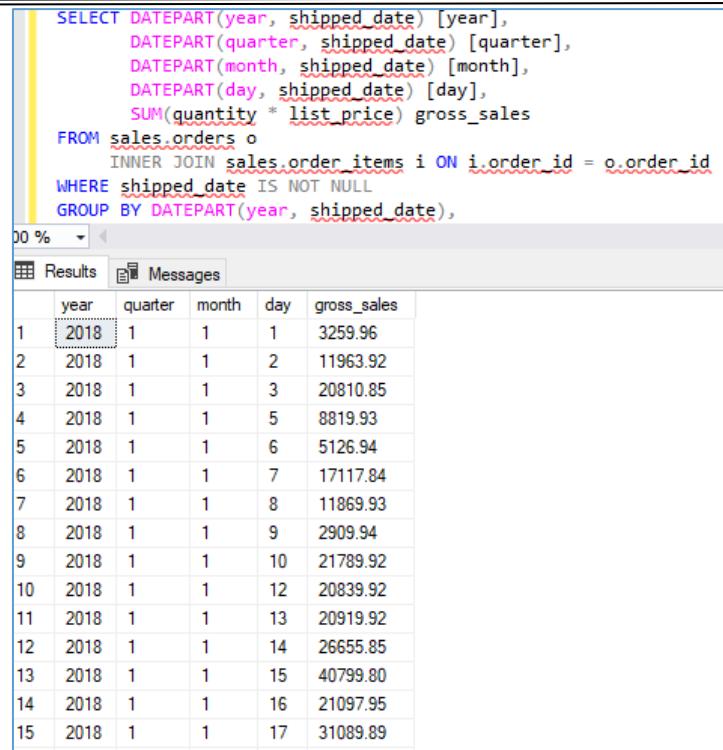
	year	quarter	month	day	hour	minute	second
1	2019	1	1	1	14	30	14

ب) مثال استفاده از تابع `DATEPART()` همراه با ستون‌های جدول از جداول و `sales.order_items` در پایگاهداده `Bikestores` برای این مثال استفاده می‌کنیم: مثال زیر از تابع `DATEPART()` برای به دست آوردن نرخ رشد فروش بر اساس سال، ربع سال، ماه و روز استفاده می‌کند.

```

SELECT DATEPART(year, shipped_date) [year],
       DATEPART(quarter, shipped_date) [quarter],
       DATEPART(month, shipped_date) [month],
       DATEPART(day, shipped_date) [day],
       SUM(quantity * list_price) gross_sales
  FROM sales.orders o
 INNER JOIN sales.order_items i ON i.order_id = o.order_id
 WHERE shipped_date IS NOT NULL
 GROUP BY DATEPART(year, shipped_date),
          DATEPART(quarter, shipped_date),
          DATEPART(month, shipped_date),
          DATEPART(day, shipped_date)
 ORDER BY [year] DESC,
          [quarter],
          [month],
          [day];
  
```

بخشی از خروجی به شکل زیر است:


```

SELECT DATEPART(year, shipped_date) [year],
       DATEPART(quarter, shipped_date) [quarter],
       DATEPART(month, shipped_date) [month],
       DATEPART(day, shipped_date) [day],
       SUM(quantity * list_price) gross_sales
  FROM sales.orders o
 INNER JOIN sales.order_items i ON i.order_id = o.order_id
 WHERE shipped_date IS NOT NULL
 GROUP BY DATEPART(year, shipped_date),
          DATEPART(quarter, shipped_date),
          DATEPART(month, shipped_date),
          DATEPART(day, shipped_date)
    
```

The screenshot shows a SQL query in the top pane and its results in the bottom pane. The results table has columns: year, quarter, month, day, and gross_sales. The data shows 15 rows for January 2018, with the first row highlighted.

	year	quarter	month	day	gross_sales
1	2018	1	1	1	3259.96
2	2018	1	1	2	11963.92
3	2018	1	1	3	20810.85
4	2018	1	1	5	8819.93
5	2018	1	1	6	5126.94
6	2018	1	1	7	17117.84
7	2018	1	1	8	11869.93
8	2018	1	1	9	2909.94
9	2018	1	1	10	21789.92
10	2018	1	1	12	20839.92
11	2018	1	1	13	20919.92
12	2018	1	1	14	26655.85
13	2018	1	1	15	40799.80
14	2018	1	1	16	21097.95
15	2018	1	1	17	31089.89

در این مثال، ما از تابع DATEPART() برای استخراج سال، ربع سال، ماه و روز از مقادیر موجود در ستون shipped_date استفاده کردیم. در دستور GROUP BY، ما نرخ‌های رشد فروش (quantity * list_price) را با استفاده از این بخش‌های تاریخ جمع‌آوری کردیم.

توجه کنید که می‌توانید از تابع DATEPART() در دستورهای SELECT، WHERE، HAVING، GROUP BY و ORDER BY استفاده کنید.

تابع DAY در SQL Server

تابع DAY() یک مقدار integer بازمی‌گرداند که روز یک ماه (از ۱ تا ۳۱) از یک تاریخ مشخص شده را نشان می‌دهد.

کد زیر syntax تابع DAY() را نشان می‌دهد:

DAY(input_date)

تابع DAY() یک آرگومان می‌گیرد که این آرگومان می‌تواند یک تاریخ یا یک عبارت باشد که به صورت مقدار DATETIMEOFFSET، TIME، DATE، SMALLDATETIME، DATETIME، DATETIME2 استفاده شود.

تابع DAY() مقدار مشابه با تابع DATEPART() که در زیر مشاهده می‌کنید بازمی‌گرداند:

DATEPART(day, input_date)

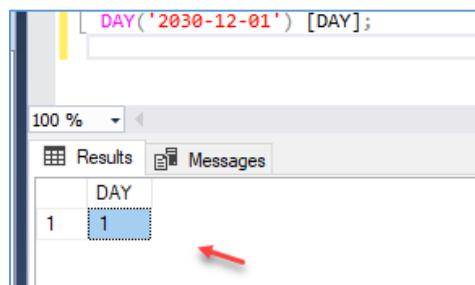
مثال‌های تابع DAY() در SQL Server

الف) مثال استفاده از تابع DAY() با یک مقدار تاریخ

این مثال از تابع DAY() برای استخراج روز از تاریخ '۲۰۳۰-۱۲-۰۱' استفاده می‌کند:

```
SELECT
    DAY('2030-12-01') [DAY];
```

خروجی به این شکل است:

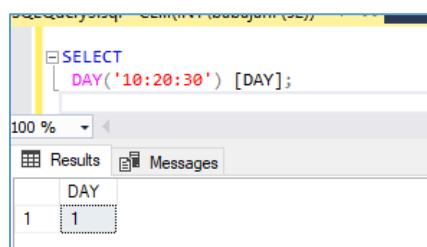
DAY
1

ب) مثال استفاده از تابع DAY() با یک مقدار تاریخ که فقط دارای بخش زمان است

تابع DAY() در صورتی که تاریخ ورودی شامل فقط بخش زمان باشد، مقدار ۱ را بازمی‌گرداند:

```
SELECT
    DAY('10:20:30') [DAY];
```

کد زیر، خروجی را نشان می‌دهد:

DAY
1

پ) مثال استفاده از تابع DAY() با ستون‌های جدول

از جداول sales.order_items و sales.orders برای مثال استفاده می‌کنیم:

در این مثال از تابع DAY() برای استخراج داده روز از مقادیر موجود در ستون shipped_date استفاده شده است. این مثال با استفاده از تابع SUM() و دستور GROUP BY، نرخ‌های رشد فروش را بر اساس روز در فوریه ۲۰۱۷ بازمی‌گرداند:

```
SELECT
    DAY(shipped_date) [day],
    SUM(list_price * quantity) gross_sales
```

```

FROM
    sales.orders o
    INNER JOIN sales.order_items i ON i.order_id = o.order_id
WHERE
    shipped_date IS NOT NULL
    AND YEAR(shipped_date) = 2017
    AND MONTH(shipped_date) = 2
GROUP BY
    DAY(shipped_date)
ORDER BY
    [day];

```

تصویر زیر، خروجی را نشان می‌دهد:

day	gross_sales
1	1499.98
2	23966.90
3	9451.89
4	2929.96
5	19386.81
6	5319.96
7	27993.85
8	28766.78
9	2150.00
10	2150.00
11	2150.00
12	2150.00

تابع SQL Server در MONTH

تابع `MONTH()` یک مقدار integer بازمی‌گرداند که نشان‌دهنده ماه از یک تاریخ مشخص شده است.

کد زیر syntax تابع `MONTH()` را نشان می‌دهد:

`MONTH(input_date)`

تابع `MONTH()` یک آرگومان می‌گیرد که می‌تواند یک مقدار تاریخ یا یک عبارت باشد که دارای مقدار `DATETIME2`, `DATETIMEOFFSET`, `TIME`, `DATE`, `SMALLDATETIME`, `DATETIME` است.

تابع `MONTH()` مقدار مشابهی با تابع `DATEPART()` بازمی‌گرداند:

`DATEPART(month,input_date)`

مثال‌های تابع `MONTH()` در SQL Server

الف) استفاده از تابع `MONTH()` با یک مقدار تاریخ

این مثال از تابع MONTH() برای استخراج ماه از تاریخ '۲۰۲۰-۱۲-۰۱' استفاده می‌کند:

```
SELECT
MONTH('2020-12-01') [month];
```

خروجی به این شکل است:

month
12

ب) استفاده از تابع MONTH() با یک مقدار تاریخ که فقط دارای داده زمان است

تابع MONTH() در صورتی که مقدار تاریخ شامل فقط بخش زمان باشد، مقدار ۱ را بازمی‌گرداند:

```
SELECT
MONTH('15:30:20') [month];
```

خروجی به این ترتیب است:

month
1

پ) استفاده از تابع MONTH() با ستون‌های جدول

طبق معمول از جداول Sales.order_items و Sales.orders برای مثال استفاده می‌کنیم.

این مثال از تابع MONTH() برای استخراج داده ماه از مقادیر موجود در ستون shipped_date استفاده می‌کند. نتیجه

این مثال، نرخ رشد فروش بر اساس ماه در سال ۲۰۱۸ است که با استفاده از تابع SUM() و دستور GROUP BY به دست می‌آید:

```
SELECT MONTH(shipped_date) [month],
SUM(list_price * quantity) gross_sales
FROM sales.orders o
INNER JOIN sales.order_items i ON i.order_id = o.order_id
WHERE shipped_date IS NOT NULL
AND YEAR(shipped_date) = 2017
GROUP BY MONTH(shipped_date)
ORDER BY [month];
```

تصویر زیر، خروجی را نشان می‌دهد:

	month	gross_sales
1	1	291487.89
2	2	294607.77
3	3	368210.07
4	4	266578.50
5	5	282580.74
6	6	420611.08
7	7	221318.92
8	8	326123.26
9	9	317060.85
10	10	311766.19
11	11	332052.61
12	12	293492.88

تابع SQL Server در YEAR

تابع YEAR() یک مقدار integer بازمی‌گرداند که نشان‌دهنده سال از یک تاریخ مشخص شده است.

کد زیر syntax تابع YEAR() را نشان می‌دهد:

YEAR(input_date)

تابع YEAR() یک آرگومان می‌گیرد که می‌تواند یک مقدار تاریخ یا یک عبارت باشد که دارای مقدار DATETIME2، DATETIMEOFFSET، TIME، DATE، SMALLDATETIME، DATETIME است.

تابع YEAR() مقدار مشابهی با تابع DATEPART() بازمی‌گرداند:

DATEPART(year,input_date)

مثال‌های تابع YEAR() در SQL Server

الف) استفاده از تابع YEAR با یک مقدار تاریخ

این مثال از تابع YEAR برای استخراج سال از تاریخ '۲۰۱۹-۰۲-۰۱' استفاده می‌کند:

```
SELECT
YEAR('2019-02-01') [year];
```

خروجی به این شکل است:

<code>SELECT YEAR('2019-02-01') [year];</code>
100 %

Results Messages

year
1 2019

ب) استفاده از تابع YEAR() با یک مقدار تاریخ که فقط دارای بخش زمان است

اگر مقدار داده ورودی فقط دارای داده زمان باشد، تاب YEAR() مقدار ۱۹۰۰ را بازمی‌گرداند:

```
SELECT  
YEAR('11:05:01') [year];
```

خروجی به این ترتیب است:

<code>SELECT YEAR('11:05:01') [year];</code>
100 %

Results Messages

year
1 1900

پ) استفاده از تابع YEAR() با ستون‌های جدول

باز هم از جداول Sales.orders و Sales.order_items برای مثال استفاده می‌کنیم.

این مثال از تابع YEAR() برای استخراج داده سال از مقادیر موجود در ستون shipped_date استفاده می‌کند. نتیجه این مثال، نرخ رشد فروش بر اساس سال است که با استفاده از تابع SUM() و دستور GROUP BY به دست می‌آید:

```
SELECT YEAR(shipped_date) [year],  
       SUM(list_price * quantity) gross_sales  
  FROM sales.orders o  
 INNER JOIN sales.order_items i ON i.order_id = o.order_id  
 WHERE shipped_date IS NOT NULL  
 GROUP BY YEAR(shipped_date)  
 ORDER BY [year];
```

کد زیر، خروجی را نشان می‌دهد:

```

SELECT YEAR(shipped_date) [year],
       SUM(list_price * quantity) gross_sales
  FROM sales.orders o
 INNER JOIN sales.order_items i ON i.order_id = o.order_id
 WHERE shipped_date IS NOT NULL
 GROUP BY YEAR(shipped_date)
 ORDER BY [year];
    
```

تابع SQL Server در DATEDIFF

برای محاسبه تفاوت بین دو تاریخ از لحاظ سال، ماه، هفته و غیره از تابع DATEDIFF() استفاده می‌کنیم:

DATEDIFF(date_part , start_date , end_date)

تابع DATEDIFF() سه آرگومان می‌پذیرد: start_date و date_part و end_date.

○ Date_part بخشی از تاریخ (مثلاً یک سال، یک ماه، یک هفته و غیره) است که می‌خواهید اختلاف بر اساس آن بین start_date و end_date محاسبه شود. می‌توانید بخش‌های تاریخ معتبر و قابل قبول را در جدول زیر مشاهده کنید.

○ Start_date و end_date تاریخ‌هایی هستند که باید با هم مقایسه شوند. آنها باید دارای مقادیری از نوع TIME، DATE، DATETIME، DATETIMEOFFSET، DATETIME2، SMALLDATETIME باشند.

جدول زیر لیستی از مقادیر معتبر و قابل قبول برای date_part را نشان می‌دهد:

اختصارات	Date_part
yy, yyyy	سال
qq, q	ربع سال
mm, m	ماه
dy, y	روز از سال
dd, d	روز
wk, ww	هفت
hh	ساعت

mi, n	دقیقه
ss, s	ثانیه
ms	میلی ثانیه
mcs	میکرو ثانیه
ns	نانو ثانیه

تابع `DATEDIFF()` یک مقدار integer را بازمی‌گرداند که این مقدار نشان‌دهنده تفاوت بین `start_date` و `end_date` است که واحد مشخص‌کننده نوع این تفاوت توسط `Date_part` مشخص می‌شود.

اگر نتیجه به دست آمده خارج از بازه اعداد integer باشد (یعنی خارج از بازه $-2,147,483,648$ الی $+2,147,483,647$), آنگاه تابع `DATEDIFF()` ارور می‌دهد. در چنین وضعیتی، باید در عوض از تابع `DATEDIFF_BIG()` استفاده کنید.

مثال‌های تابع `DATEDIFF()` در SQL Server

الف) استفاده از تابع `DATEDIFF()` برای مقایسه تفاوت‌های بین دو مقدار تاریخ

این مثال از تابع `DATEDIFF()` برای مقایسه تفاوت بین دو تاریخ که دارای بخش‌های مختلفی از تاریخ هستند، استفاده می‌کند:

```
DECLARE
    @start_dt DATETIME2= '2019-12-31 23:59:59.999999',
    @end_dt DATETIME2= '2020-01-01 00:00:00.000000';

SELECT
    DATEDIFF(year, @start_dt, @end_dt) diff_in_year,
    DATEDIFF(quarter, @start_dt, @end_dt) diff_in_quarter,
    DATEDIFF(month, @start_dt, @end_dt) diff_in_month,
    DATEDIFF(dayofyear, @start_dt, @end_dt) diff_in_dayofyear,
    DATEDIFF(day, @start_dt, @end_dt) diff_in_day,
    DATEDIFF(week, @start_dt, @end_dt) diff_in_week,
    DATEDIFF(hour, @start_dt, @end_dt) diff_in_hour,
    DATEDIFF(minute, @start_dt, @end_dt) diff_in_minute,
    DATEDIFF(second, @start_dt, @end_dt) diff_in_second,
    DATEDIFF(millisecond, @start_dt, @end_dt) diff_in_millisecond;
```

خروجی به این شکل است:

	DATEDIFF(second, @start_dt, @end_dt) diff_in_second, DATEDIFF(millisecond, @start_dt, @end_dt) diff_in_millisecond;									
1	diff_in_year	diff_in_quarter	diff_in_month	diff_in_dayofyear	diff_in_day	diff_in_week	diff_in_hour	diff_in_minute	diff_in_second	diff_in_millisecond
1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1

ب) مثال استفاده از تابع `DATEDIFF()` همراه با ستون جدول

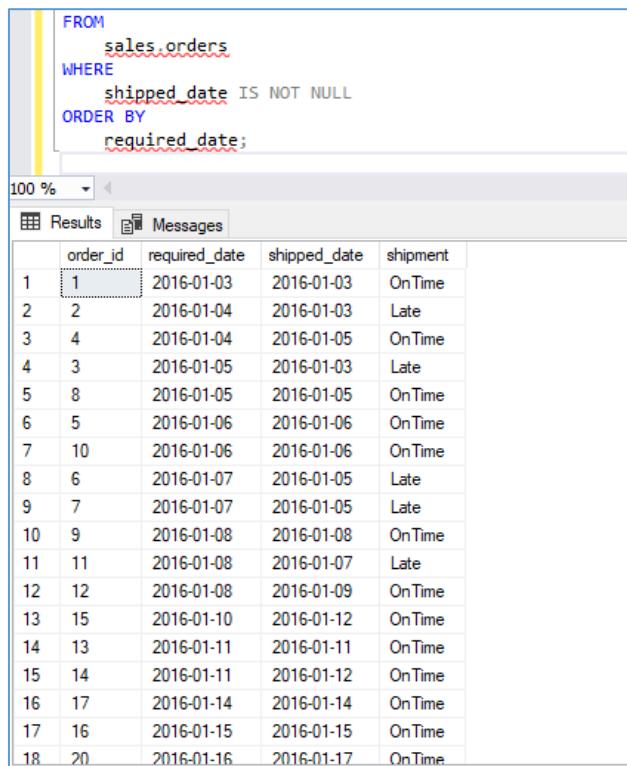
مثال زیر از تابع DATEDIFF() برای مقایسه تاریخ دریافت درخواستی با تاریخ ارسال (به روز) استفاده کرده و نتیجه‌ای که بازمی‌گرداند بیان می‌کند که آیا سفارش به موقع تحویل داده شده یا خیر.

```

SELECT
    order_id,
    required_date,
    shipped_date,
    CASE
        WHEN DATEDIFF(day, required_date, shipped_date) < 0
        THEN 'Late'
        ELSE 'OnTime'
    END shipment
FROM
    sales.orders
WHERE
    shipped_date IS NOT NULL
ORDER BY
    required_date;

```

خروجی به این ترتیب است:

The screenshot shows the SQL Server Management Studio interface with the following details:

- Query Editor:** The T-SQL code is displayed in the top pane.
- Results Pane:** The bottom pane displays the output of the query. It has two tabs: "Results" and "Messages".
- Output:** The results show 18 rows of data from the sales.orders table, ordered by required_date. Each row includes order_id, required_date, shipped_date, and shipment status (OnTime or Late).

order_id	required_date	shipped_date	shipment
1	2016-01-03	2016-01-03	OnTime
2	2016-01-04	2016-01-03	Late
3	2016-01-04	2016-01-05	OnTime
4	2016-01-05	2016-01-03	Late
5	2016-01-05	2016-01-05	OnTime
6	2016-01-06	2016-01-06	OnTime
7	2016-01-06	2016-01-06	OnTime
8	2016-01-07	2016-01-05	Late
9	2016-01-07	2016-01-05	Late
10	2016-01-08	2016-01-08	OnTime
11	2016-01-08	2016-01-07	Late
12	2016-01-08	2016-01-09	OnTime
13	2016-01-10	2016-01-12	OnTime
14	2016-01-11	2016-01-11	OnTime
15	2016-01-11	2016-01-12	OnTime
16	2016-01-14	2016-01-14	OnTime
17	2016-01-15	2016-01-15	OnTime
18	2016-01-16	2016-01-17	OnTime

تابع DATEADD در SQL Server

تابع DATEADD() یک عدد به یک بخش خاص از تاریخ یک مقدار تاریخ ورودی اضافه می‌کند و مقدار اصلاح شده را بازمی‌گرداند.

کد زیر syntax تابع DATEADD() را نشان می‌دهد:

`DATEADD (date_part , value , input_date)`

تابع () سه آرگومان می‌پذیرد:

○ بخشی از تاریخ است که تابع DATEADD() به آن value اضافه می‌کند. اگر value یک مقدار اعشاری باشد، آنگاه تابع DATEADD() بخش اعشاری را نادیده می‌گیرد. در چنین وضعیتی، تابع عدد را گرد نمی‌کند.

○ یک تاریخ ورودی یا یک عبارت است که می‌تواند یک مقدار با نوع SMALLDATETIME یا TIME باشد.

○ جدول زیر مقادیر معتبر و قابل قبول date_part را نمایش می‌دهد:

اختصارات	Date_part
yy, yyyy	سال
qq, q	ربع سال
mm, m	ماه
dy, y	روز از سال
dd, d	روز
wk, ww	هفته
hh	ساعت
mi, n	دقیقه
ss, s	ثانیه
ms	میلی ثانیه
mcs	میکرو ثانیه
ns	نانو ثانیه

تابع DATEADD() بعد از اضافه کردن value به date_part، یک مقدار تاریخ جدید را بازمی‌گرداند.

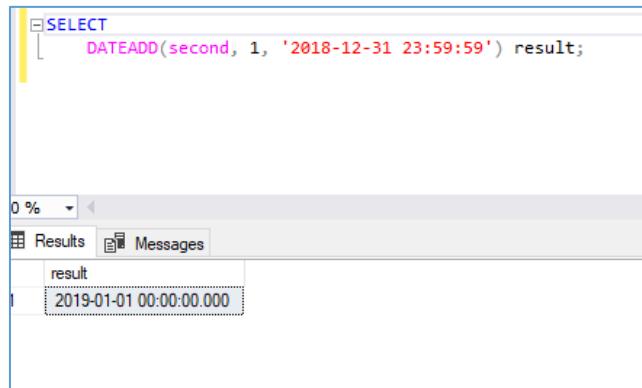
مثال‌های تابع DATEADD() در SQL Server

اضافه کردن ۱ ثانیه به ۲۰۱۸-۱۲-۳۱ ۲۳:۵۹:۵۹

`SELECT`

```
DATEADD(second, 1, '2018-12-31 23:59:59') result;
```

خروجی به این شکل است:

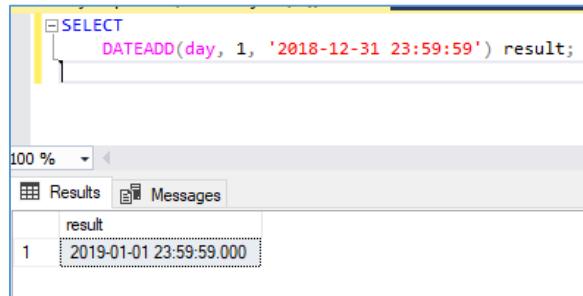

result
2019-01-01 00:00:00.000

اضافه کردن ۱ روز به ۲۰۱۸-۱۲-۳۱ ۰۰:۰۰:۰۰

```
SELECT
    DATEADD(day, 1, '2018-12-31 23:59:59') result;
```

خروجی:

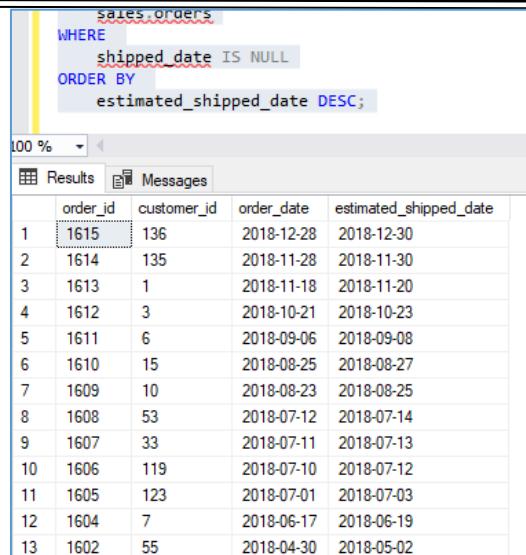

result
2019-01-01 23:59:59.000

این مثال از تابع () DATEADD برای محاسبه تاریخ ارسال تخمینی بر اساس تاریخ سفارش، استفاده می‌کند:

```
SELECT
    order_id,
    customer_id,
    order_date,
    DATEADD(day, 2, order_date) estimated_shipped_date
FROM
    sales.orders
WHERE
    shipped_date IS NULL
ORDER BY
    estimated_shipped_date DESC;
```

تصویر زیر، بخشی از خروجی را نمایش می‌دهد:

The screenshot shows a SQL query window with the following code:

```

SELECT * FROM sales.orders
WHERE shipped_date IS NULL
ORDER BY estimated_shipped_date DESC;

```

The results grid displays 13 rows of data from the sales.orders table, ordered by estimated_shipped_date in descending order. The columns are order_id, customer_id, order_date, and estimated_shipped_date.

	order_id	customer_id	order_date	estimated_shipped_date
1	1615	136	2018-12-28	2018-12-30
2	1614	135	2018-11-28	2018-11-30
3	1613	1	2018-11-18	2018-11-20
4	1612	3	2018-10-21	2018-10-23
5	1611	6	2018-09-06	2018-09-08
6	1610	15	2018-08-25	2018-08-27
7	1609	10	2018-08-23	2018-08-25
8	1608	53	2018-07-12	2018-07-14
9	1607	33	2018-07-11	2018-07-13
10	1606	119	2018-07-10	2018-07-12
11	1605	123	2018-07-01	2018-07-03
12	1604	7	2018-06-17	2018-06-19
13	1602	55	2018-04-30	2018-05-02

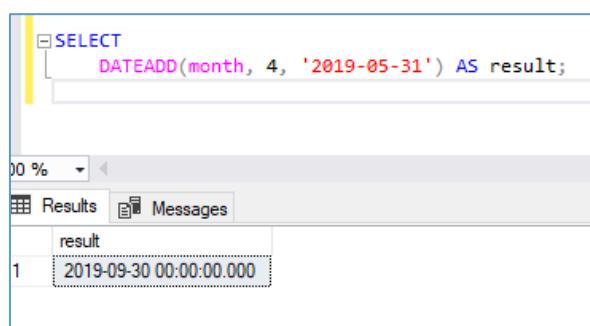
مثال‌های کار با ماه

اگر یک رقم ماه به یک تاریخ اضافه کنید و مقدار روز تاریخ به دست آمده وجود نداشته باشد، آنگاه تابع () DATEADD() آخرین روز ماه بازگشتی را بازمی‌گرداند.

به مثال زیر توجه کنید:

```
SELECT
    DATEADD(month, 4, '2019-05-31') AS result;
```

در این مثال، مقدار ماه از تاریخ بازگشتی، ماه سپتامبر است. به‌حال، روز ۳۱ در ماه سپتامبر وجود ندارد، ازین‌رو، تابع () آخرین روز ماه سپتامبر (یعنی ۳۰) را به عنوان مقدار روز برای تاریخ بازگشتی نمایش می‌دهد:

The screenshot shows a SQL query window with the following code:

```

SELECT
    DATEADD(month, 4, '2019-05-31') AS result;

```

The results grid displays one row with the column name 'result' and value '2019-09-30 00:00:00.000'.

	result
1	2019-09-30 00:00:00.000

توجه کنید که query زیر نیز همان نتیجه بالا را بازمی‌گرداند:

```
SELECT
    DATEADD(month, 4, '2019-05-30') AS result;
```

خروجی:

```

SELECT
    DATEADD(month,4,'2019-05-30') AS result;
  
```

The screenshot shows a SQL Server Management Studio window. The query window contains the above SQL code. The results pane shows a single row with the value '2019-09-30 00:00:00.000'.

تابع SQL Server در EOMONTH

تابع EOMONTH() آخرین روز ماه یک تاریخ خاص را همراه با یک offset اختیاری، بازمی‌گرداند.

کد زیر syntax تابع EOMONTH() را نشان می‌دهد:

```
EOMONTH(start_date [, offset]);
```

تابع EOMONTH() دو آرگومان می‌پذیرد:

- یک عبارت تاریخ است که مقدار داخل آن نیز یک تاریخ است. تابع EOMONTH() آخرین روز ماه را برای این تاریخ بازمی‌گرداند.
- یک integer است که عدد ماههایی که باید به Start_date اضافه شوند را مشخص می‌کند.

اگر نتیجه اضافه شدن start_date به offset یک مقدار غیرمعتبر یا غیرقابل قبول باشد، آنگاه تابع EOMONTH() ارور می‌دهد.

مثال‌های EOMONTH() در SQL Server

الف) استفاده از تابع EOMONTH() برای یک تاریخ

این مثال از تابع EOMONTH() برای بازگرداندن آخرین روز ماه برای تاریخ ۲۰۱۹-۰۵-۱۵ استفاده می‌کند:

```

SELECT
    DATEADD(month,4,'2019-05-30') AS result;
  
```

خروجی به این شکل است:

```
SELECT
    DATEADD(month,4,'2019-05-30') AS result;
```

The screenshot shows the SQL Server Management Studio interface. A query window contains the following code:

```
SELECT
    DATEADD(month,4,'2019-05-30') AS result;
```

The results pane shows one row with the value:

result
2019-09-30 00:00:00.000

اگر تاریخ یک سال کبیسه را به تابع EOMONTH() بدهید، باز هم مقدار صحیح را بازمی گرداند:

```
SELECT
    EOMONTH('2020-02-09') end_of_month_feb2020;
```

خروجی به این صورت است:

```
SELECT
    EOMONTH('2020-02-09') end_of_month_feb2020;
```

The screenshot shows the SQL Server Management Studio interface. A query window contains the following code:

```
SELECT
    EOMONTH('2020-02-09') end_of_month_feb2020;
```

The results pane shows one row with the value:

end_of_month_feb2020
2020-02-29

همان طور که بهوضوح در خروجی مشاهده می کنید، آخرین روز ماه فوریه ۲۰۱۹ روز ۲۹ ام است، نه ۲۸ ام.

ب) استفاده از تابع EOMONTH() برای به دست آوردن تعداد روزها در یک ماه خاص برای به دست آوردن تعداد روزهای یک ماه خاص، مراحل زیر را انجام دهید:
ابتدا، از تابع EOMONTH() برای به دست آوردن آخرین روز ماه استفاده کنید.
سپس، آخرین روز ماه را به تابع DAY() بفرستید.

```
SELECT
    DAY(EOMONTH('2020-02-09')) days;
```

خروجی به این شکل است:

```
SELECT
    DAY(EOMONTH('2020-02-09')) days;
```

The screenshot shows the SQL Server Management Studio interface. A query window contains the following code:

```
SELECT
    DAY(EOMONTH('2020-02-09')) days;
```

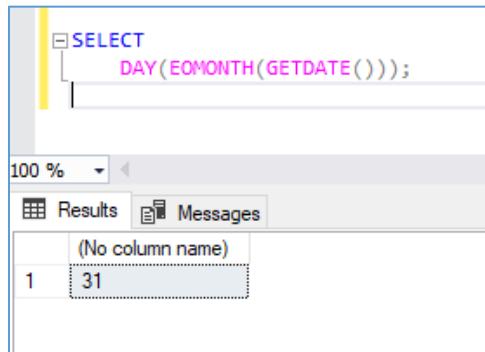
The results pane shows one row with the value:

days
29

برای به دست آوردن تعداد روزها در ماه جاری، می توانید از کد زیر استفاده کنید:

```
SELECT
```

```
DAY(EOMONTH(GETDATE()));
```


پ) مثال استفاده از تابع EOMONTH() با یک offset

مثال زیر از تابع EOMONTH() همراه با یک offset دو ماهه استفاده می‌کند:

```
SELECT
    EOMONTH('2019-02-15', 2) eomonth_next_2_months;
```

خروجی به شکل زیر است:

تابع SQL Server SWITCHOFFSET در

تابع SWITCHOFFSET() یک offset منطقه زمانی ذخیره شده به یک DATETIMEOFFSET که از میانه این دو آرگومان می‌پذیرد: جدید تغییریافته است را بازمی‌گرداند.

کد زیر syntax تابع SWITCHOFFSET() را نشان می‌دهد:

`SWITCHOFFSET(expression, time_zone)`

تابع SWITCHOFFSET() دو آرگومان می‌پذیرد:

- یک عبارت است که می‌تواند یک مقدار DATETIMEOFFSET باشد.
- می‌توانید یک رشته کاراکتر به فرمت `{+|-}TZH:TZM` یا یک integer Time_zone باش.
- برای مثال، time_zone می‌تواند به شکل `+08:00` یا `-07:00` باشد.

تابع `DATETIMEOFFSET()` یک تابع بسیار مفید و کارآمد برای بهروزرسانی مقادیر در یک ستون است.

مثال تابع `SWITCHOFFSET()` در SQL Server ابتداء، یک جدول جدید ایجاد می‌کنیم که دارای ستون `DATETIMEOFFSET` باشد:

```
CREATE TABLE dbo.switchoffset_demo(
    dtz DATETIMEOFFSET
);
```

دوم، یک مقدار `DATETIMEOFFSET` جدید به جدول اضافه می‌کنیم:

```
INSERT INTO dbo.switchoffset_demo
VALUES('2019-03-06 09:20:00 +07:00');
```

سوم، برای به دست آوردن مقدار جدول `dbo.switchoffset_demo` یک query می‌نویسیم:

```
SELECT
    dtz
FROM
    dbo.switchoffset_demo;
```

خروجی به این شکل است:

Results	
dtz	
1	2019-03-06 09:20:00.0000000 +07:00

چهارم، از تابع `SWITCHOFFSET()` برای تغییر منطقه زمانی به `-08:00` استفاده می‌کنیم:

```
SELECT
    SWITCHOFFSET(dtz, '-08:00') result
FROM
    dbo.switchoffset_demo;
```

خروجی به این ترتیب می‌شود:

Results	
result	
1	2019-03-05 18:20:00.0000000 -08:00

تابع SQL Server در TODATETIMEOFFSET

تابع `TODATETIMEOFFSET()` یک مقدار DATETIMEOFFSET را به یک مقدار DATETIME2 ترجمه می‌کند. کد زیر syntax تابع `TODATETIMEOFFSET()` را نشان می‌دهد:

`TODATETIMEOFFSET(expression,time_zone)`

تابع `TODATETIMEOFFSET()` دو آرگومان می‌پذیرد:

○ یک عبارت است که می‌تواند به مقدار DATETIME2 باشد. Expression

○ offset می‌توانید یک integer یا string باشد. اگر از یک time_zone یک Time_zone استفاده کنید، آنگاه offset می‌توانید یک integer یا string باشد. اگر از یک Time_zone استفاده کنید، آنگاه offset می‌توانید یک integer یا string باشد. در غیر این صورت، یک ساعت یا دقیقه به فرم '+TZH:THM' یا '-TZH:THM' است که در آن TZH ساعت و THM دقیقه است. بازه ساعت از -۱۴ تا +۱۴ است.

مثال‌های تابع `TODATETIMEOFFSET()` در SQL Server

الف) مثال استفاده از تابع `TODATETIMEOFFSET()` برای تغییر offset محدوده زمانی یک تاریخ و زمان این مثال، offset منطقه یک تاریخ و زمان را به منطقه -۰۸:۰۰ تغییر می‌دهد.

```
SELECT
    TODATETIMEOFFSET (
        '2019-03-06 07:43:58',
        '-08:00'
    ) result;
```

خروجی به این ترتیب است:

result
2019-03-06 07:43:58.0000000 -08:00

ب) مثال استفاده از تابع `TODATETIMEOFFSET()` برای تغییر offset محدوده زمانی به دقیقه این مثال، محدوده زمانی فعلی را به -۱۸۰ دقیقه تغییر می‌دهد:

```
SELECT
    TODATETIMEOFFSET (GETDATE(), -180) result;
```

خروجی به این شکل است:

```
SELECT
    TODATETIMEOFFSET (GETDATE(), -180) result;
```

Results

result
2021-05-26 12:07:38.130 -03:00

پ) مثال استفاده از تابع () TODATETIMEOFFSET برای اضافه کردن یک offset منطقه زمانی ساعت به تاریخ و زمان فعلی

مثال زیر یک offset منطقه زمانی ۱۲ ساعته را به تاریخ و زمان ۰۶-۰۳-۲۰۱۹:۰۹:۵۵:۰۰ اضافه می کند:

```
SELECT
    TODATETIMEOFFSET (
        '2019-03-06 09:55:00',
        '+13:00')
    result;
```

خروجی به این ترتیب است:

```
TODATETIMEOFFSET (
    '2019-03-06 09:55:00',
    '+13:00')
result;
```

Results

result
2019-03-06 09:55:00.0000000 +13:00

تابع SQL Server در DATEFROMPARTS

تابع () DATEFROMPARTS یک مقدار DATE بازمی گرداند که متناظر با مقادیر سال، ماه و روز است. کد زیر، syntax تابع () DATEFROMPARTS را نمایش می دهد:

DATEFROMPARTS(year, month, day)

تابع () DATEFROMPARTS سه آرگومان می پذیرد:

- Year یک عبارت integer است که از نوع سال است.
- Month یک عبارت integer است که مقدار آن یک ماه از بازه ۱ تا ۱۲ است.
- Day یک عبارت integer است که یک روز را از بازه ۱ تا ۳۱ مشخص می کند.

تابع () DATEFROMPARTS() یک مقدار DATE بازمی‌گرداند. اگر هر کدام از آرگومان‌ها NULL باشند، تابع مقدار NULL بازمی‌گرداند.

مثال‌های تابع () DATEFROMPARTS() در SQL Server

الف) مثال استفاده از تابع () DATEFROMPARTS() برای بازگرداندن یک تاریخ

این مثال از تابع () DATEFROMPARTS() برای ساخت یک تاریخ مشکل از مقادیر سال، ماه و روز استفاده می‌کند:

```
SELECT
    DATEFROMPARTS(2020,12,31) a_date;
```

خروجی به این شکل است:

Results	
a_date	
1	2020-12-31

ب) مثال استفاده از تابع () DATEFROMPARTS() همراه با مقدار NULL
مثال زیر مقدار NULL بازمی‌گرداند، چون آرگومان ماه برابر با NULL است:

```
SELECT
    DATEFROMPARTS(2020,null,31) a_date;
```

خروجی به این صورت است:

Results	
a_date	
1	NULL

پ) مثال استفاده از تابع () DATEFROMPARTS() همراه با آرگومان‌های خارج از بازه

این مثال آرگومان‌های غیرمعتبر و غیرقابل قبول را به تابع () DATEFROMPARTS() ارسال می‌کند که در نتیجه سیستم ارور می‌دهد:

```
SELECT
    DATEFROMPARTS(2020,20,-1) a_date;
```

خط زیر، پیغام ارور را نشان می‌دهد:

```
SELECT
    DATEFROMPARTS(2020,20,-1) a_date;
```

Msg 289, Level 16, State 1, Line 2
Cannot construct data type date, some of the arguments have values which are not valid.

Completion time: 2021-05-26T12:31:30.5318047+04:30

به این شکل، چگونگی ساخت یک مقدار DATE از بخش‌های سال، ماه و روز با استفاده از تابع DATEFROMPARTS() آموختید.

تابع SQL Server در DATETIME2FROMPARTS

تابع DATETIME2FROMPARTS() یک مقدار تاریخ بازمی‌گرداند که از مقادیر سال، ماه، روز، ساعت، دقیقه، ثانیه، اعشار و دقت است. در واقع این تابع یک مقدار DATETIME2 ایجاد می‌کند.

کد زیر، تابع DATETIME2FROMPARTS() را نشان می‌دهد:

DATETIME2FROMPARTS (year, month, day, hour, minute, seconds, fractions, precision)

تابع DATETIME2FROMPARTS() هشت آرگومان می‌پذیرد:

- Year یک عبارت integer است که از نوع سال است.
- Month یک عبارت integer است که از نوع ماه و در بازه ۱ تا ۱۲ است.
- Day یک عبارت integer است که یک روز از بازه ۱ تا ۳۱ را مشخص می‌کند.
- Hour یک عبارت integer است که ساعت را مشخص می‌کند.
- Minute یک عبارت integer است که دقیقه را مشخص می‌کند.
- Seconds یک عبارت integer است که ثانیه‌ها را مشخص می‌کند.
- Fractions یک عبارت integer است که اعداد اعشار را نمایش می‌دهد.
- Precision یک عبارت integer است که دقت مقدار DATETIME2 را مشخص می‌کند.

تابع DATETIME2FROMPARTS() یک مقدار از نوع DATETIME2 بازمی‌گرداند. اگر هر کدام از آرگومان‌های بالا NULL باشند، تابع مقدار NULL را بازمی‌گرداند.

اگر یک آرگومان دارای یک مقدار غیرمعتر باشد، تابع DATETIME2FROMPARTS() خطأ می‌دهد.

مثال‌های تابع DATETIME2FROMPARTS() در SQL Server

الف) مثال استفاده از تابع DATETIME2FROMPARTS() برای بازگرداندن یک DATETIME2

مثال زیر از تابع () DATETIME2 برای ساخت یک DATETIME2 متشکل از سال، ماه، روز، ساعت، دقیق، ثانیه، اعشار و دقت استفاده می‌کند:

SELECT

```
DATETIME2FROMPARTS ( 2020, 12, 31, 11, 59, 59, 0, 0 ) result;
```

خروجی به این ترتیب است:

SELECT DATETIME2FROMPARTS (2020, 12, 31, 11, 59, 59, 0, 0) result;	
	Results Messages
result	
1	2020-12-31 11:59:59

ب) مثال استفاده از تابع () DATETIME2FROMPARTS همراه با آرگومان‌های NULL

این مثال مقدار NULL را بازمی‌گرداند، چون آرگومان month برابر با NULL است:

SELECT

```
DATETIME2FROMPARTS(2020, NULL, 31, 11, 59, 59, 0, 0) result;
```

خروجی به این شکل است:

SELECT DATETIME2FROMPARTS(2020, NULL, 31, 11, 59, 59, 0, 0) result;	
	Results Messages
result	
1	NULL

پ) مثال استفاده از تابع () DATETIME2FROMPARTS با مقادیر غیر معتبر در آرگومان‌ها

مثال زیر آرگومان‌های غیر معتبر را به تابع () DATETIME2FROMPARTS ارسال می‌کند که در نتیجه سیستم ارور می‌دهد:

SELECT

```
DATETIME2FROMPARTS(2020, 13, 31, 11, 59, 59, 0, 0) result;
```

پیغام ارور به این صورت است:

```

SELECT
    DATETIME2FROMPARTS(2020, 13, 31, 11, 59, 59, 0, 0) result;
1

% < 
Results Messages
Msg 289, Level 16, State 5, Line 1
Cannot construct data type datetime2, some of the arguments have values which are not valid.

Completion time: 2021-05-26T12:36:05.6669066+04:30

```

به این ترتیب، چگونگی استفاده از تابع () DATETIME2FROMPARTS برای ساخت یک مقدار DATETIME2 از اجزای تشکیل دهنده آن یعنی سال، ماه، روز، ساعت، دقیقه، ثانیه، اعشار و دقیق را آموختید.

۳-۱۲-۳ توابع رشته‌ای

در جدول زیر توابع رشته‌ای در SQL Server را مشاهده می‌کنید که روی یک رشته ورودی عمل می‌کنند و یک مقدار رشته یا عددی بازمی‌گردانند:

تابع	توضیح
ASCII	مقدار کد ASCII یک کاراکتر را بازمی‌گرداند.
CHAR	یک مقدار ASCII را به یک کاراکتر تبدیل می‌کند.
CHATINDEX	درون یک رشته که از یک موقعیت خاص شروع می‌شود به دنبال یک زیررشته می‌گردد و موقعیت زیررشته را بازمی‌گرداند.
CONCAT	دو یا تعداد بیشتری رشته را به یک رشته تبدیل می‌کند.
CONCAT_WS	چندین رشته را با یک علامت مجزا کنند، به یک رشته واحد تبدیل می‌کند.
DEFFERENCE	مقدایر () SOUNDEX از دو رشته را با هم مقایسه می‌کند.
FORMAT	یک مقدار فرمت شده با یک فرمت خاص و رفتار (اختیاری) را بازمی‌گرداند.
LEFT	تعداد مشخص شده‌ای کاراکتر را از یک رشته کاراکتر که از سمت چپ آغاز می‌شوند، استخراج می‌کند.
LEN	تعدادی کاراکتر را از یک رشته کاراکتر بازمی‌گرداند.
LOWER	کاراکترهای یک رشته را به حروف کوچک تبدیل می‌کند.
LTRIM	یک رشته جدید از یک رشته مشخص شده را پس از حذف جاهای خالی بازمی‌گرداند.
NCHAR	کاراکتر Unicode با کد integer مشخص شده را بازمی‌گرداند، همان‌طور که توسط استاندارد UNICODE تعریف شده است.
PATINDEX	موقعیت آغازین اولین وقوع الگو در یک رشته را بازمی‌گرداند.

یک رشته UNICODE همراه با فاصله دهنده را بازمی‌گرداند تا رشته ورودی را تبدیل به یک شناساگر دارای فاصله معتبر تبدیل کند.	QUOTENAME
تمام وقوع‌های یک زیررشته را درون یکرشته، با یک زیررشته دیگر جایگزین می‌کند.	REPLACE
یک رشته که به تعداد دفعات خاصی تکرار شده است را بازمی‌گرداند.	REPLICATE
ترتیب برعکس یکرشته کاراکتر را بازمی‌گرداند.	REVERSE
تعداد خاصی از کاراکترها را از یکرشته کاراکتر که از سمت راست شروع می‌شود، بازمی‌گرداند.	RIGHT
یک رشته جدید از یکرشته مشخص شده را پس از حذف تمام جاهای خالی، بازمی‌گرداند.	RTRIM
یک کد) یا (SOUNDEX چهار کاراکتری از یکرشته را بر اساس اینکه چگونه گفته شده است، بازمی‌گرداند.	SOUNDEX
یک رشته، از فضاهای فاصله‌های تکرارشونده را بازمی‌گرداند.	SPACE
داده‌های کاراکتری که از داده‌های عددی تبدیل شده است را بازمی‌گرداند.	STR
ردیف‌های رشته‌های دارای یک مجزا کننده خاص را به یک رشته جدید متصل می‌کند.	STRING_AGG
کاراکترهای خاصی از یک رشته را رها می‌کند و یک رشته جدید از کاراکترهای رها شده بازمی‌گرداند.	STRING_ESCAPE
یک تابع با مقدار جدولی که یک رشته را بر اساس یک مجزا کننده مشخص شده، به ردیف‌های زیررشته مجزا می‌کند.	STRING_SPLIT
بخشی از یک رشته را حذف می‌کند و سپس یک زیررشته دیگر را با شروع از یک موقعیت خاص، به رشته اضافه می‌کند.	STUFF
یک زیررشته از درون یکرشته که از یک موقعیت خاص آغاز می‌شود و دارای طول خاصی است، استخراج می‌کند.	SUBSTRING
چندین تک کاراکتر را در یک عملیات جایگزین کرده و تک به تک ترجمه می‌کند.	TRANSLATE
یک رشته جدید از یک رشته مشخص شده را پس از حذف تمام جاهای خالی ابتدا و انتها و بین حروف، بازمی‌گرداند.	TRIM
مقدار integer از یک کاراکتر را بازمی‌گرداند) همان‌طور که توسط استاندارد Unicode (تعریف شده است).	UNICODE
یک رشته را به حروف بزرگ تبدیل می‌کند.	UPPER

همان‌طور که در جدول بالا مشاهده کردید تعداد توابع زیاد هست و سعی می‌کنیم در این قسمت بعضی از آنها را بررسی کنیم.

تابع SQL Server در ASCII

تابع `ASCII()` یک عبارت کاراکتر می‌پذیرد و مقدار کد ASCII از اولین کاراکتر سمت چپ در یک عبارت کاراکتری را بازمی‌گردد.

کد زیر، syntax تابع `ASCII()` را نشان می‌دهد:

`ASCII(input_string)`

می‌تواند یک کاراکتر حقیقی، یک عبارت رشته‌ای کاراکتری یا یک ستون باشد. اگر `input_string` دارای بیش از یک کاراکتر باشد، آنگاه تابع مقدار کد ASCII از اولین کاراکتر سمت چپ آن را بازمی‌گردد.

همان‌طور که احتمالاً می‌دانید، ASCII مخفف کد استاندارد آمریکایی برای تبادل اطلاعات (American Standard Code for Information Interchange) است. ASCII به عنوان یک استاندارد رمزگذاری کاراکتر برای رایانه‌های مدرن به کار می‌رود.

مثال‌های تابع `ASCII()` در SQL Server

مثال زیر مقادیر کد ASCII از کاراکتر A تا Z را بازمی‌گرداند:

```
SELECT
    ASCII('AB') A,
    ASCII('Z') Z;
```

خروجی به این شکل است:

The screenshot shows the SQL Server Management Studio interface. In the top pane, the T-SQL query is displayed:

```
SELECT
    ASCII('AB') A,
    ASCII('Z') Z;
```

In the bottom pane, the 'Results' tab is selected, showing the output of the query:

	A	Z
1	65	90

قطعه کد زیر از تابع () ASCII برای تولید ۲۶ حرف الفبا استفاده می‌کند:

```
WITH cte AS(
    SELECT
        CHAR(ASCII('A')) [char],
        1 [count]
    UNION ALL
    SELECT
        CHAR(ASCII('A') + cte.count) [char],
        cte.count + 1 [count]
    FROM
        cte
)
SELECT
    TOP(26) cte.char
FROM
    cte;
```

خروجی به این ترتیب است:

	char
1	A
2	B
3	C
4	D
5	E
6	F
7	G
8	H
9	I
10	J
11	K
12	L
13	M
14	N
15	O
16	P

تابع SQL Server در CHAR

تابع () CHAR یک مقدار کد ASCII را به یک مقدار کاراکتر تبدیل می‌کند. کد زیر، syntax تابع () CHAR را نشان می‌دهد:

CHAR (int_expr)

در این syntax کد int_expr یک عبارت integer است که مقدار آن یک integer است که بازه آن بین ۰ تا ۲۵۵ است. اگر عبارت integer دارای مقداری باشد که خارج از این بازه است، آنگاه تابع () CHAR مقدار NULL را بازمی‌گرداند.

تابع () CHAR کاراکتری را بازمی‌گرداند که نوع داده آن CHAR(1) است.

توجه کنید که برای تبدیل یک کاراکتر به یک مقدار ASCII، از تابع () ASCII استفاده می‌کنیم.

مثال تابع CHAR() در SQL Server

مثال زیر از تابع CHAR برای به دست آوردن کاراکترهای اعداد ۶۵ و ۹۰ استفاده می‌کند:

```
SELECT
    CHAR(65) char_65,
    CHAR(90) char_90;
```

خروجی به این شکل است:

	char_65	char_90
1	A	Z

کد زیر مقدار NULL را بازمی‌گرداند، چون مقدار آرگومان خارج از بازه ۰ تا ۲۵۵ است.

```
SELECT
    CHAR(1000) out_of_range;
```

کد بالا، خروجی زیر را نشان می‌دهد:

	out_of_range
1	NULL

تابع CHARINDEX در SQL Server

تابع CHARINDEX() به جستجوی یک زیرشته درون یک رشته که از یک موقعیت خاص شروع می‌شود، می‌پردازد. این تابع موقعیت زیرشته یافته شده در رشته مورد جستجو را بازمی‌گرداند، یا اگر زیرشته اصلاً یافته نشود، مقدار صفر را بازمی‌گرداند.

موقعیت آغازین از ۱ شمرده می‌شود نه از ۰.

کد زیر، syntax تابع CHARINDEX() را نشان می‌دهد:

`CHARINDEX(substring, string [, start_location])`

در این syntax

- زیر رشته‌ای است که به دنبال آن هستیم. طول آن به ۸۰۰۰ کاراکتر محدود است.
- String می‌تواند یک رشته، عبارت یا ستون باشد. این رشته‌ای است که جستجو می‌شود.
- big موقعیتی است که جستجو از آنجا آغاز می‌شود. Start_location می‌تواند یک integer یا یک عبارت باشد که مقدار آن ممکن است هر نوع داده‌ای دیگری باشد.
- پارامتر start_location اختیاری است. اگر آن را مشخص نکنید یا مقدار آن صفر یا یک مقدار منفی باشد، آنگاه جستجو از ابتدای رشته آغاز می‌شود.

توجه کنید که تابع CAHRINdex() بر اساس نوع قیاس، می‌تواند هم به صورت حساس به بزرگی یا کوچکی حروف و هم غیرحساس به این موضوع عمل کند.

مثال‌های تابع CAHRINdex() در SQL Server

الف) استفاده از تابع CAHRINdex() برای انجام یک جستجو

مثال زیر از تابع CAHRINdex() برای انجام یک جستجوی ساده برای یافتن رشته 'SQL' درون رشته 'SQL Server' استفاده می‌کند.

```
SELECT
    CHARINDEX('SQL', 'SQL Server CHARINDEX') position;
```

خروجی به این شکل است:

Results	
	position
1	1

ب) استفاده از تابع CAHRINdex() برای انجام یک جستجوی غیرحساس به بزرگی و کوچکی حروف کد زیر یک جستجوی غیرحساس به بزرگی و کوچکی حروف برای یافتن رشته 'SERVER' درون رشته 'SQL Server' را نشان می‌دهد:

```
SELECT
    CHARINDEX(
        'SERVER',
        'SQL Server CHARINDEX'
    ) position;
```

خروجی به این ترتیب است:

```
CHARINDEX(
    'SERVER',
    'SQL Server CHARINDEX'
) position;
```

position
5

پ) استفاده از تابع CHARINDEX() برای انجام یک جستجوی حساس به بزرگی و کوچکی حروف

مثال زیر، یک جستجوی حساس به بزرگی و کوچکی حروف برای یافتن رشته 'SERVER' در رشته 'SQL Server CHARINDEX' را نشان می‌دهد.

```
SELECT
    CHARINDEX(
        'SERVER',
        'SQL Server CHARINDEX'
        COLLATE Latin1_General_CS_AS
    ) position;
```

خروجی به این شکل است:

```
CHARINDEX(
    'SERVER',
    'SQL Server CHARINDEX',
    COLLATE Latin1_General_CS_AS
) position;
```

position
0

ت) استفاده از تابع CHARINDEX() برای جستجوی یک زیررشته ناموجود
مثال زیر یک جستجو برای یافتن زیررشته 'needle' در رشته 'This is a haystack' را نشان می‌دهد:

```
DECLARE @haystack VARCHAR(100);
SELECT @haystack = 'This is a haystack';
SELECT CHARINDEX('needle', @haystack);
```

خروجی به این شکل است:

```
DECLARE @haystack VARCHAR(100);
SELECT @haystack = 'This is a haystack';
SELECT CHARINDEX('needle', @haystack);
```

(No column name)
0

ث) استفاده از تابع CAHINDEX() برای جستجو از یک موقعیت خاص

این مثال از پارامتر start_location برای آغاز جستجوی رشته "is" از پنجمین و دهمین کarakتر از رشته "This is a my sister" استفاده می‌کند:

SELECT

```
CHARINDEX('is','This is a my sister',5) start_at_fifth,
CHARINDEX('is','This is a my sister',10) start_at_tenth;
```

خروجی به این ترتیب است:

	start_at_fifth	start_at_tenth
	6	15

تابع SQL Server در CONCAT

برای تبدیل دو یا تعداد بیشتری رشته به یک رشته، از تابع CONCAT() با syntax زیر استفاده می‌کنیم:

CONCAT (input_string1, input_string2 [, input_stringN]);

تابع CONCAT() دو رشته ورودی با حداکثر ۲۵۵ کarakتر را می‌گیرد و آنها را به یک رشته تبدیل می‌کند. این تابع حداقل به دو رشته ورودی نیاز دارد. اگر یکی از رشته‌های ورودی را وارد نکنید، تابع CONCAT() ارور می‌دهد. اگر مقادیر رشته‌ای غیر کarakتری وارد کنید، آنگاه تابع CONCAT() قبل از اینکه آن دو مقدار را با هم ادغام کند، به صورت ضمنی آنها را به رشته تبدیل می‌کند.

تابع CONCAT() همچنین مقدار NULL را به یک رشته خالی با نوع VARCHAR(1) تبدیل می‌کند. توجه کنید که برای اضافه کردن یک مجزا کننده در طول فرایند ادغام، باید از تابع CONCAT_WS() استفاده کنید (که در قسمت بعدی همین جلسه آن را توضیح خواهیم داد).

مثال‌های تابع CONCAT() در SQL Server

الف) استفاده از تابع CONCAT() برای چند رشته

مثال زیر از تابع CONCAT() برای ادغام سه رشته John Doe space و Doe استفاده می‌کند:

```
SELECT
    'John' + ' ' + 'Doe' AS full_name;
```

خروجی به این شکل است:

	full_name
1	John Doe

ب) استفاده از تابع CONCAT() برای ستون‌های جدول

این مثال از جدول sales.customers از پایگاهداده نمونه Bikestores استفاده می‌کند:

جدول sales.customers

کد زیر از تابع CONCAT() برای ادغام مقادیر در ستون‌های first_name و last_name از جدول sales.customers استفاده می‌کند:

```
SELECT
    customer_id,
    first_name,
    last_name,
    CONCAT(first_name, ' ', last_name) full_name
FROM
    sales.customers
ORDER BY
    full_name;
```

تصویر زیر، خروجی را نشان می‌دهد:

	customer_id	first_name	last_name	full_name
1	1174	Aaron	Knapp	Aaron Knapp
2	338	Abbey	Pugh	Abbey Pugh
3	75	Abby	Gamble	Abby Gamble
4	1224	Abram	Copeland	Abram Copeland
5	673	Adam	Henderson	Adam Henderson
6	1085	Adam	Thomton	Adam Thomton
7	195	Addie	Hahn	Addie Hahn
8	1261	Adelaida	Hancock	Adelaida Hancock
9	22	Adelle	Larsen	Adelle Larsen
10	1023	Adena	Blake	Adena Blake
11	1412	Adrien	Hunter	Adrien Hunter
12	574	Adriene	Rivera	Adriene Rivera
13	1252	Adriene	Rollins	Adriene Rollins
14	527	Afton	Juarez	Afton Juarez
15	1353	Agatha	Daniels	Agatha Daniels
16	769	Agatha	Melton	Agatha Melton
17	771	Agnes	Sims	Agnes Sims
18	1181	Agustina	Lawrence	Agustina Lawrence
19	1322	Ai	Forbes	Ai Forbes
20	937	Aida	Koch	Aida Koch

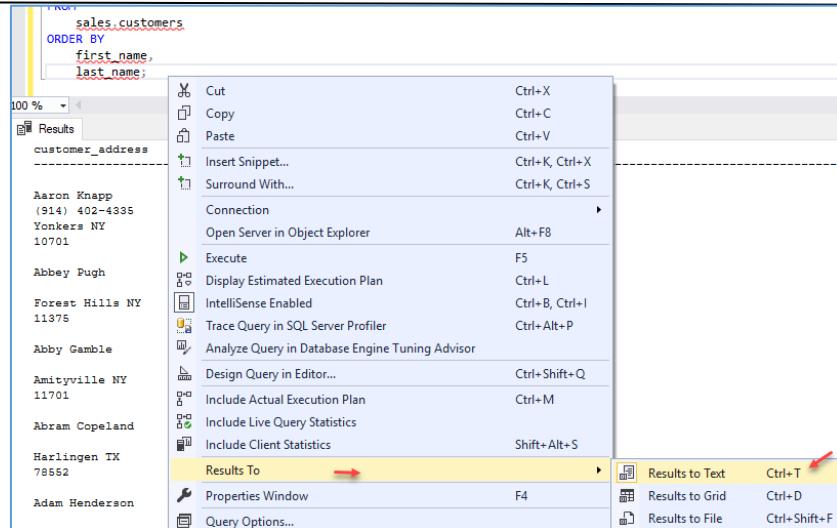
پ) استفاده از تابع () CONCAT() برای مقدار NULL
مثال زیر از تابع () CONCAT() برای فرمت کردن آدرس‌ها برای مشتریان استفاده می‌کند:

```
SELECT
    CONCAT(
        CHAR(13),
        CONCAT(first_name, ' ', last_name),
        CHAR(13),
        phone,
        CHAR(13),
        CONCAT(city, ' ', state),
        CHAR(13),
        zip_code
    ) customer_address
FROM
    sales.customers
ORDER BY
    first_name,
    last_name;
```

بخشی از خروجی در فرمت متن به این شکل است:

	customer_address
1	Aaron Knapp (914) 402-4335 Yonkers NY 10701
2	Abbey Pugh Forest Hills NY 11375
3	Abby Gamble Amityville NY 11701
4	Abram Copeland Harlingen TX 78552
5	Adam Henderson Los Banos CA 93635
6	Adam Thomton Central Islip NY 11722
7	Addie Hahn Franklin Square NY 11010
8	Adelaida Hancock San Pablo CA 94806
9	Adelle Larsen East Northport NY 11731
10	Adena Blake Ballston Spa NY 12020
11	Adrien Hunter Rego Park NY 11374
12	Adriene Rivera Encino CA 91316
13	Adriene Rollins Plainview NY 11803

برای اینکه دقیق‌تر این دستور را درک کنید به مانند شکل زیر بر روی صفحه کد کلیک راست کنید و از قسمت Results گزینه‌ی Results to Test را انتخاب کنید و بعد از آن با کلیک بر روی F5 خروجی را به صورت Test مشاهده خواهید کرد، البته می‌توانستید از کلیدهای ترکیبی Ctrl + T و Ctrl+D استفاده کنید.

همان‌طور که به‌وضوح در خروجی نشان‌داده شده است، اگر مشتری شماره‌تلفن نداشته باشد، آنگاه تابع CONCAT() از یک فضای خالی برای ادغام استفاده می‌کند.

توجه کنید که از تابع CHAR() برای به‌دست‌آوردن کاراکتر خط جدید در این مثال استفاده کردیم.

تابع SQL Server در CONCAT_WS()

تابع CONCAT_WS() دو یا تعداد بیشتری رشته را با استفاده از یک مجزا کننده، به یک‌رشته تبدیل می‌کند. (concatenate with separator) می‌تواند این مجزا کنند (CONCAT_WS()) یعنی ادغام با مجزا کنند (concatenate with separator).

کد زیر، syntax تابع CONCAT_WS() را نشان می‌دهد:

```
CONCAT_WS(separator,input_string1,input_string2,[...input_stringN]);
```

در این syntax :

- Separator یک عبارت کاراکتر محور است که مقدار آن می‌تواند از یکی از نوع‌های NCHAR، VARCHAR، NVARCHAR یا CHAR باشد.

- input_stringN تا input_string1 عباراتی با هر نوع معتبر هستند. تابع CONCAT_WS() قبل از انجام عمل

- ادغام، به صورت ضمنی مقادیری که دارای نوع غیر کاراکتری هستند را به نوع کاراکتری تبدیل می‌کند.

تابع CONCAT_WS() رشته‌های ورودی را به یک‌رشته تبدیل می‌کند. این تابع، رشته‌های در حال ادغام را با separator مشخص شده در اولین آرگومان با هم ادغام می‌کند.

توجه کنید که CONCAT_WS() حداقل به دو رشته ورودی نیاز دارد. یعنی اینکه اگر صفر یا فقط یک‌رشته ورودی وارد کنید، تابع ارور می‌دهد.

تابع () CONCAT_WS() با مقدار NULL همانند یک رشته خالی از نوع VARCHAR(1) بخورد می‌کند. این تابع همچنین در بین مقادیر NULL از مجزا کننده استفاده نمی‌کند.

در نتیجه، تابع () CONCAT_WS() می‌تواند بدون اضافه کردن چیزی، رشته‌های دارای مقادیر خالی را به هم متصل کند. مثال‌های تابع () CONCAT_WS() در SQL Server

الف) استفاده از تابع () CONCAT_WS() برای اتصال چند رشته با یک مجزا کننده
مثال زیر از تابع () CONCAT_WS() برای تبدیل دو رشته به یک رشته استفاده می‌کند. در این مثال، دو رشته ادغام شده با استفاده از یک فضای خالی یا Space از هم جدا شده‌اند:

```
SELECT
    CONCAT_WS(' ', 'John', 'Doe') full_name
```

خروجی به این شکل است:

full_name
John Doe

ب) استفاده از تابع () CONCAT_WS() برای ستون‌های جدول

کد زیر از تابع () CONCAT_WS() برای اتصال مقادیر ستون‌های first_name و last_name از جدول sales.customers استفاده می‌کند. نام خانوادگی و نام با استفاده از ویرگول و Space از هم جدا شده‌اند:

```
SELECT
    first_name,
    last_name,
    CONCAT_WS(', ', last_name, first_name) full_name
FROM
    sales.customers
ORDER BY
    first_name,
    last_name;
```

تصویر زیر، بخشی از خروجی را نشان می‌دهد:

	first_name	last_name	full_name
1	Aaron	Knapp	Knapp, Aaron
2	Abbey	Pugh	Pugh, Abbey
3	Abby	Gamble	Gamble, Abby
4	Abram	Copeland	Copeland, Abram
5	Adam	Henderson	Henderson, Adam
6	Adam	Thomton	Thomton, Adam
7	Addie	Hahn	Hahn, Addie
8	Adelaida	Hancock	Hancock, Adelaida
9	Adelle	Larsen	Larsen, Adelle
10	Adena	Blake	Blake, Adena
11	Adrien	Hunter	Hunter, Adrien
12	Adriene	Rivera	Rivera, Adriene
13	Adriene	Rollins	Rollins, Adriene
14	Afton	Juarez	Juarez, Afton
15	Agatha	Daniels	Daniels, Agatha
16	Agatha	Melton	Melton, Agatha
17	Agnes	Sims	Sims, Agnes
18			

پ) استفاده از تابع CONCAT_WS() برای مقدار NULL

کد زیر، چگونگی عملکرد تابع CONCAT_WS() برای رشته‌های ورودی که دارای مقادیر NULL هستند را نشان می‌دهد:

```
SELECT
    CONCAT_WS(',', 1, 2, NULL, NULL, 3);
```

خروجی به این شکل است:

(No column name)
1,2,3

همان‌طور که بهوضوح در خروجی مشاهده می‌کنید، تابع CONCAT_WS() مقدار NULL را نادیده می‌گیرد و هیچ مجذراً کننده‌ای بین مقادیر NULL اضافه نمی‌کند.

مثال زیر داده‌های مشتری را ادغام می‌کند تا آدرس‌های مشتریان را فرمت کند. اگر یک مشتری دارای شماره‌تلفن نباشد، تابع آن را نادیده می‌گیرد:

```
SELECT
    CONCAT_WS
    (
        CHAR(13),
        CONCAT(first_name, ' ', last_name),
        phone,
        CONCAT(city, ' ', state),
        zip_code,
        '---'
    ) customer_address
FROM
```

```

sales.customers
ORDER BY
    first_name,
    last_name;

```

این تصویر، بخشی از خروجی را نشان می‌دهد:

```

100 % ▾
Results
11731
---
Zora Ford
(916) 192-3196
Sacramento CA
95820
---
Zoraida Patton
Huntington Station NY
11746
---
Zulema Browning
Amsterdam NY
12010
---
Zulema Clemons
(510) 565-8496
Oakland CA
94603
---
(1445 rows affected)

Completion time: 2021-05-26T16:33:14.9456240+04:30

```

ت) استفاده از تابع CONCAT_WS() برای ایجاد فایل CSV

این کد از یک ویرگول و عنوان مجزا کننده استفاده می‌کند و مقادیر موجود در ستون‌های first_name و last_name را با هم ادغام می‌کند تا یک فایل CSV ایجاد کند:

```

SELECT
    CONCAT_WS(',', first_name, last_name, email)
FROM
    sales.customers
ORDER BY
    first_name,
    last_name;

```

بخشی از خروجی به این شکل است:

	(No column name)
1	Aaron.Knapp,aaron.knapp@yahoo.com
2	Abbey.Pugh,abbey.pugh@gmail.com
3	Abby.Gamble,abby.gamble@aol.com
4	Abram.Copeland.abram.copeland@gmail.com
5	Adam,Henderson,adam.henderson@hotmail.com
6	Adam.Thomton,adam.thomton@hotmail.com
7	Addie,Hahn,addie.hahn@hotmail.com
8	Adelaida.Hancock,adelaida.hancock@aol.com
9	Adelle,Larsen,adelle.larsen@gmail.com
10	Adena,Blake,adena.blake@hotmail.com
11	Adrien,Hunter,adrien.hunter@yahoo.com

تابع DEFFERENCE در SQL Server

تابع () SOUNDEX() بر اساس اینکه وقتی یکرشته به زبان می‌آید چگونه تلفظ می‌شود، رشتہ را به کد چهار کاراکتری تبدیل می‌کند.

برای مثال، هر دو واژه‌های Two و Too تلفظ یکسانی دارند، بنابراین باید دارای مقادیر () SOUNDEX() مشابه باشند:

SELECT

```
SOUNDEX('Too') Too,
SOUNDEX('Two') Two;
```

خروجی به این ترتیب است:

	Too	Two
1	T000	T000

تابع () DEFFERENCE() یک مقدار integer بازمی‌گرداند که تفاوت بین مقادیر () SOUNDEX() دو رشتہ را می‌سنجد. کد زیر، syntax تابع () DEFFERENCE() را نشان می‌دهد:

DIFFERENCE(input_string1, input_string2)

نتیجه () DEFFERENCE()، تفاوت بین دو مقدار () SOUNDEX() را در مقیاس ۰ تا ۴ نشان می‌دهد. مقدار ۰ یعنی ضعیف یا بدون وجود تشابه بین مقادیر () SOUNDEX() و مقدار ۴ یعنی مقادیر () SOUNDEX() بسیار مشابه یا همسان.

مثال‌های تابع () DEFFERENCE() در SQL Server

الف) استفاده از تابع () DEFFERENCE() با مقادیر () SOUNDEX() مشابه

این مثال از تابع () DEFFERENCE() برای مقایسه مقادیر () از دو رشتہ Two و Too استفاده می‌کند:

SELECT

```
SOUNDEX('Two') soundex_two,
SOUNDEX('Too') soundex_too,
DIFFERENCE('Two', 'Too') similarity;
```

خروجی به این شکل است:

	soundex_two	soundex_too	similarity
1	T000	T000	4

کد زیر یک مقال دیگر است که تفاوت موجود در مقادیر () SOUNDEX() از رشتہ‌های Johny و John را مقایسه می‌کند:

SELECT

```
SOUNDEX('Johny') soundex_johny,
SOUNDEX('John') soundex_john,
DIFFERENCE('Johny', 'John') similarity;
```

خروجی به این ترتیب است:

	soundex_johny	soundex_john	similarity
1	J500	J500	4

ب) استفاده از تابع () DEFFERENCE برای مقادیر SOUNDDEX مختلف

مثال زیر، چگونگی عملکرد () DEFFERENCE در هنگام مقایسه دو رشته که دارای تلفظهای ضعیف یا غیر مشابه هستند را نشان می‌دهد:

SELECT

```
SOUNDEX('Coffee') soundex_coffee,
SOUNDEX('Laptop') soundex_laptop,
DIFFERENCE('Coffee', 'Laptop') similarity;
```

خروجی به این شکل است:

	soundex_coffee	soundex_laptop	similarity
1	C100	L131	1

تابع SQL Server در LEFT

تابع () LEFT تعداد مشخصی کاراکتر را از سمت چپ یک رشته ارائه شده استخراج می‌کند. برای مثال، کد LEFT('SQL Server', 3) خروجی SQL را نمایش می‌دهد.

تابع () LEFT به این صورت است:

LEFT (input_string , number_of_characters)

:syntax در این

- input_string می‌تواند یک رشته، متغیر یا ستون باشد. نوع داده نتیجه input_string می‌تواند هر نوع داده‌ای به جز نوعهای TEXT یا NTEXT باشد، این دو نوع به صورت ضمنی به VARCHAR و NVARCHAR تبدیل می‌شوند.
- یک integer مثبت است که تعداد کاراکترهای input_string که بازگشت داده می‌شوند Number_of_characters را مشخص می‌کند.

وقتی input_string یک نوع داده‌ای کاراکتر غیر Unicode باشد، آنگاه تابع () LEFT یک مقدار VARCHAR و اگر input_string یک نوع داده کاراکتر Unicode باشد، یک مقدار NVARCHAR باز می‌گردد.

مثال‌های تابع LEFT() در SQL Server

الف) استفاده از تابع LEFT() برای یک‌رشته کاراکتر

کد زیر از تابع LEFT() برای بازگرداندن سه کاراکتر اول از سمت چپ رشته کاراکتر SQL Server را نشان می‌دهد:

```
SELECT LEFT('SQL Server', 3) Result_string;
```

خروجی به این شکل است:

Results	
	Result_string
1	SQL

ب) استفاده از تابع LEFT() برای یک ستون جدول

مثال زیر ۷ کاراکتر اول سمت چپ هر نام محصول در جدول production.products را بازمی‌گرداند:

```
SELECT
    product_name,
    LEFT(product_name, 7) first_7_characters
FROM
    production.products
ORDER BY
    product_name;
```

تصویر زیر بخشی از خروجی را نشان می‌دهد:

	product_name	first_7_characters
1	Electra Amsterdam Fashion 3i Ladies' - 2017/2018	Electra
2	Electra Amsterdam Fashion 7i Ladies' - 2017	Electra
3	Electra Amsterdam Original 3i - 2015/2017	Electra
4	Electra Amsterdam Original 3i Ladies' - 2017	Electra
5	Electra Amsterdam Royal 8i - 2017/2018	Electra
6	Electra Amsterdam Royal 8i Ladies - 2018	Electra
7	Electra Cruiser 1 (24-Inch) - 2016	Electra
8	Electra Cruiser 1 (24-Inch) - 2016	Electra
9	Electra Cruiser 1 - 2016/2017/2018	Electra
10	Electra Cruiser 1 Ladies' - 2018	Electra
11	Electra Cruiser 1 Tall - 2016/2018	Electra
12	Electra Cruiser 7D (24-Inch) Ladies' - 2016/2018	Electra
13	Electra Cruiser 7D (24-Inch) Ladies' - 2016/2018	Electra
14	Electra Cruiser 7D - 2016/2017/2018	Electra
15	Electra Cruiser 7D Ladies' - 2016/2018	Electra
16	Electra Cruiser 7D Tall - 2016/2018	Electra
17	Electra Cruiser Lux 1 - 2016/2018	Electra

پ) استفاده از تابع GROUP BY برای دستور LEFT()

مثال زیر از تابع LEFT() برای بازگرداندن مجموعه‌ای از حروف اول نام محصول و تعداد هر محصول برای هر حرف اول، استفاده می‌کند:

```
SELECT
    LEFT(product_name, 1) initial,
    COUNT(product_name) product_count
FROM
    production.products
GROUP BY
    left(product_name, 1)
ORDER BY
    initial;
```

خروجی به این شکل است:

	initial	product_count
1	E	118
2	H	13
3	P	3
4	R	1
5	S	51
6	T	135

تابع LEN در SQL Server

تابع LEN() تعداد کاراکترهای یکرشته ورودی (به جز فضاهای خالی بین حروف) را بازمی‌گرداند.

کد زیر، syntax تابع LEN را نشان می‌دهد:

LEN(input_string)

در این syntax، کد input_string می‌تواند یک رشته کاراکتر، عبارت رشته‌ای یا یک ستون از داده‌های رشته‌ای یا دودویی باشد.

تابع LEN() مقداری را بازمی‌گرداند که اگر input_string از نوع داده VARCHAR(max) یا NVARCHAR(max) یا باشد، نوع داده آن BIGINT است و در غیر این صورت، نوع آن VARBINARY(max) است.

مثال‌های تابع LEN در SQL Server

الف) استفاده از تابع LEN برای یک رشته

مثال زیر از تابع LEN برای بازگرداندن تعداد کاراکترهای رشته SQL Server LEN و همین رشته با فضاهای خالی بین حروف استفاده می‌کند.

```
SELECT
    LEN('SQL Server LEN') length,
    LEN('SQL Server LEN    ') length_with_trailing_blanks;
```

خروجی به این شکل است:

	Results	Messages
	length	length_with_trailing_blanks
1	14	14

همان‌طور که مشاهده می‌کنید، تابع `LEN()` از فضاهای خالی بین حروف صرف‌نظر می‌کند.

ب) استفاده از تابع `LEN()` برای یک ستون

برای این مثال از جدول `production.products` از پایگاه‌داده نمونه استفاده می‌کنیم.
کد زیر از تابع `LEN()` برای بازگرداندن نام محصول و طول آن استفاده کرده و محصولات را بر اساس طول نام محصول مرتب می‌کند.

```
SELECT
    product_name,
    LEN(product_name) product_name_length
FROM
    production.products
ORDER BY
    LEN(product_name) DESC;
```

تصویر زیر، بخشی از خروجی را نشان می‌دهد:

	product_name	product_name_length
1	Electra Townie Balloon 8D EQ Ladies' - 2016/2017/...	53
2	Electra Townie Balloon 8D EQ Ladies' - 2016/2017/...	53
3	Electra Townie Original 7D EQ Ladies' - 2017/2018	49
4	Pure Cycles Western 3-Speed - Women's - 2015/2016	49
5	Electra Sugar Skulls 1 (20-inch) - Girl's - 2017	48
6	Electra Townie Balloon 7i EQ Ladies' - 2017/2018	48
7	Electra Amsterdam Fashion 3i Ladies' - 2017/2018	48
8	Electra Cruiser 7D (24-Inch) Ladies' - 2016/2018	48
9	Electra Cruiser 7D (24-Inch) Ladies' - 2016/2018	48
10	Electra Townie Balloon 7i EQ Ladies' - 2017/2018	48
11	Electra Tiger Shark 3i (20-inch) - Boys' - 2018	47
12	Electra Sweet Ride 3i (20-inch) - Girls' - 2018	47
13	Electra Tiger Shark 1 (20-inch) - Boys' - 2018	46
14	Electra Sweet Ride 1 (20-inch) - Girl's - 2018	46
15	Electra Soft Serve 1 (16-inch) - Girl's - 2018	46
16	Electra Cyclosaurus 1 (16-inch) - Boy's - 2018	46
17	Sun Bicycles Boardwalk (24-inch Wheels) - 2017	46

تابع SQL Server در LOWER

تابع `LOWER()` یک رشته را به حروف کوچک تبدیل می‌کند. کد زیر، syntax تابع `LOWER()` را نشان می‌دهد:
`LOWER(input_string)`

در این syntax کد `input_string` می‌تواند یک رشته کاراکتر، متغیر، عبارت رشته کاراکتر یا ستون جدول باشد.

نوع `input_string` باید به صورت ضمنی قابل تبدیل شدن به `VARCHAR` باشد. در غیر این صورت، باید از تابع `CAST()` برای تبدیل غیر ضمنی `input_string` استفاده کنید. تابع `LOWER()` حروف کوچک `input_string` را بازمی‌گردد.

مثال‌های تابع `LOWER()` در SQL Server

الف) استفاده از تابع `LOWER()` برای رشته‌ها

این مثال از تابع `LOWER()` برای تبدیل رشته "TEST" به "test" استفاده می‌کند:

```
SELECT
    LOWER('TEST') result;
```

خروجی به این شکل است:

	Results	Messages
	result	
1	test	

ب) استفاده از تابع `LOWER()` برای ستون جدول

از جدول `customers` از پایگاهداده `Bikestores` در این مثال استفاده می‌کنیم:

کد زیر قبل از انجام عمل ادغام، از تابع `LOWER()` برای تبدیل نام و نام خانوادگی مشتریان به حروف کوچک استفاده می‌کند:

```
SELECT
    first_name,
    last_name,
    CONCAT_WS(
        ' ',
        LOWER(first_name),
        LOWER(last_name)
    ) full_name_lowercase
FROM
    sales.customers
ORDER BY
    first_name,
    last_name;
```

تصویر زیر بخشی از خروجی را نشان می‌دهد:

	first_name	last_name	full_name_lowercase
1	Aaron	Knapp	aaron knapp
2	Abbey	Pugh	abbey pugh
3	Abby	Gamble	abby gamble
4	Abram	Copeland	abram copeland
5	Adam	Henderson	adam henderson
6	Adam	Thornton	adam thornton
7	Addie	Hahn	addie hahn
8	Adelaida	Hancock	adelaida hancock
9	Adelle	Larsen	adelle larsen
10	Adena	Blake	adena blake
11	Adrien	Hunter	adrien hunter
12	Adriene	Rivera	adriene rivera
13	Adriene	Rollins	adriene rollins
14	Affon	Iunes	affon iunes

به این صورت، چگونگی استفاده از تابع LOWER() برای تبدیل یک رشته به حروف کوچک را نیز آموختید.

تابع SQL Server در LTRIM

تابع LTRIM() پس از حذف فضاهای خالی ابتدا و انتهای رشته، یک رشته بازمی‌گرداند. کد زیر، syntax تابع LTRIM() را نشان می‌دهد:

LTRIM(input_string)

در این syntax، رشته ورودی یک عبارت کاراکتری یا داده‌های باینری است. این عبارت می‌تواند رشته، متغیر یا ستون باشد.

مقدار Input_string باید یک مقدار با نوع داده‌ای (به جز نوعهای داده‌ای NTEXT، TEXT و IMAGE) باشد که بتوانیم آن را به صورت ضمنی به VARCHAR تبدیل کنیم.

در غیر این صورت، باید از تابع CAST() برای تبدیل غیر ضمنی آن به یک رشته کاراکتر استفاده کنیم.

مثال‌های تابع LTRIM() در SQL Server

الف) استفاده از تابع LTRIM() برای رشته‌ها

این مثال از تابع LTRIM() برای حذف فضاهای خالی ابتدا و انتهای رشته 'SQL Server LTRIM function' استفاده می‌کند:

```
SELECT
    LTRIM('    SQL Server LTRIM Function') result;
```

خروجی به این ترتیب است:

	result
1	SQL Server LTRIM Function

ب) استفاده از تابع LTRIM() برای حذف فضاهای خالی

مثال زیر پس از تبدیل رشته‌های به چند زیررشته، از تابع LTRIM() برای حذف فضاهای خالی ابتدا و انتهای رشته استفاده می‌کند:

```
SELECT
    LTRIM(value) part
FROM
    STRING_SPLIT('Doe, John', ',');
```

خروجی به این شکل است:

	part
1	Doe
2	John

توجه کنید که اگر از تابع LTRIM() استفاده نکنید، دومین ردیف یک فضای خالی ابتدای انتهای رشته خواهد داشت.

۴-۱۲-۳- توابع سیستمی

تابع سیستمی عبارت اند از:

- CAST – یک مقدار با یک نوع را به یک نوع دیگر cast (یعنی تبدیل صریح) می‌کند.
- CONVERT – یک مقدار با یک نوع را به یک نوع دیگر convert (یعنی تبدیل ضمنی) می‌کند.
- CHOOSE – یکی از دو مقدار را بر اساس نتیجه اولین آرگومان بازمی‌گرداند.
- ISNULL – مقدار NULL را با یک مقدار مشخص شده جایگزین می‌کند.
- ISNUMERIC – بررسی می‌کند که آیا یک عبارت از نوع عددی معتبر هست یا نه.
- IIF – منطق if-else را به یک query اضافه می‌کند.
- TRY-CAST – یک مقدار با یک نوع را به یک نوع دیگر cast می‌کند و اگر cast موفقیت‌آمیز نبود، مقدار NULL بازمی‌گرداند.
- TRY-CONVERT – یک مقدار با یک نوع را به یک نوع دیگر convert می‌کند و مقداری را بازمی‌گرداند که به یک نوع خاص ترجمه شده است. اگر cast یا تبدیل موفقیت‌آمیز نباشد، مقدار NULL را بازمی‌گرداند.
- TRY-PARSE – یک رشته را به یک date/time یا یک عدد تبدیل می‌کند و اگر تبدیل موفقیت‌آمیز نباشد، مقدار NULL بازمی‌گرداند.
- تبدیل Datetime به string – چگونگی تبدیل یک مقدار datetime به یک رشته با یک فرمات خاص را نشان می‌دهد.
- تبدیل رشته به datetime – چگونگی تبدیل یک رشته به یک مقدار datetime را نشان می‌دهد.
- تبدیل date به datetime – یک Datetime را به date تبدیل می‌کند.

تابع SQL Server در CAST

به زیر دقت کنید:

مقدار ۲ را بازمی‌گردداند: `SELECT 1 + '1' AS result;`

result
1
2

در این کد، SQL Server به صورت ضمنی کاراکتر رشته '۱' را به عدد ۱ تبدیل می‌کند.

وقتی از دو مقدار با نوع‌های داده‌ای مختلف استفاده می‌کنیم، SQL Server سعی می‌کند قبل از اینکه محاسبه را پردازش کند، نوع داده‌ای کمتر را به نوع داده‌ای بیشتر و بالاتر تبدیل کند. به این نوع تبدیل در SQL Server، تبدیل ضمنی گفته می‌شود.

در مقابل تبدیل‌های ضمنی، تبدیل‌های صریح یا غیر‌ضمنی را داریم که در آن‌ها تابع CAST() را فراخوانی می‌کنیم تا به صورت صریح یک مقدار با یک نوع را به یک نوع دیگر تبدیل کند:

`SELECT 1 + CAST(1 AS INT) result;`

result
1
2

تابع CAST() به این شکل است:
`CAST (expression AS target_type [(length)])`

در این syntax:

- Expression می‌تواند یک رشته یا یک عبارت معتبر با هر نوعی (که قابل تبدیل شدن است) باشد.
- Target_type نوع داده مورد نظر است که می‌خواهید عبارت به آن تبدیل شود. این نوع می‌تواند SQL-alias باشد.
- length یک اختیاری است که طول نوع داده‌ای مورد نظر را مشخص می‌کند. مقدار پیش‌فرض integer با ۳۰ است.

تابع CAST() عبارت تبدیل شده به نوع داده‌ای مورد نظر را بازمی‌گردداند.

مثال‌های تابع CAST() در SQL Server

الف) استفاده از تابع CAST() برای تبدیل یک عدد اعشاری به یک عدد صحیح

این مثال از تابع CAST() برای تبدیل عدد اعشاری ۵.۹۵ به یک عدد صحیح استفاده می‌کند:

```
SELECT CAST(5.95 AS INT) result;
```

خروجی به این ترتیب است:

Results		Messages
	result	
1	5	

ب) استفاده از تابع CAST() برای تبدیل یک عدد اعشاری به یک عدد اعشاری دیگر با طول متفاوت

مثال زیر از تابع CAST() برای تبدیل عدد اعشاری ۵.۹۵ به یک عدد اعشاری دیگر با صفر عدد اعشار تبدیل می‌کند:

```
SELECT CAST(5.95 AS DEC(3,0)) result;
```

خروجی به این شکل است:

Results		Messages
	result	
1	6	

وقتی یک مقدار با نوع‌های داده‌ای را به حالت‌های مختلف تبدیل می‌کنید، SQL Server بر اساس قوانین زیر، یک نتیجه کوتاه شده یا یک مقدار گرد شده بازمی‌گرداند:

رفتار	به نوع داده	از نوع داده
گرد کردن	numeric	numeric
کوتاه شدن	int	numeric
گرد شدن	Money	Numeric
گرد شدن	Int	Money
گرد شدن	Numeric	Money
کوتاه شدن	Int	Float
گرد شدن	Numeric	Float
گرد شدن	Datetime	Float
گرد شدن	Int	Datetime

ب) استفاده از تابع CAST() برای تبدیل یک رشته به یک مقدار datetime

این مثال از تابع CAST() برای تبدیل رشته ^۶۱۴-۰۳-۲۰۱۹ به datetime استفاده می‌کند:

```
SELECT
    CAST('2019-03-14' AS DATETIME) result;
```

خروجی به این ترتیب است:

Results	
	result
1	2019-03-14 00:00:00.000

ت) استفاده از تابع CAST() با عملگرهای ریاضی

برای این مثال از جداول sales.order_items و sales.orders از پایگاهداده Bikestores استفاده می‌کنیم:
کد زیر از تابع CAST() برای تبدیل فروش‌های ماهیانه در سال ۲۰۱۷ به مقادیر integer استفاده می‌کند.

```
SELECT
    MONTH(order_date) month,
    CAST(SUM(quantity * list_price * (1 - discount)) AS INT) amount
FROM sales.orders o
INNER JOIN sales.order_items i ON o.order_id = i.order_id
WHERE
    YEAR(order_date) = 2017
GROUP BY
    MONTH(order_date)
ORDER BY
    month;
```

تصویر زیر، خروجی را نشان می‌دهد:

Results	
month	amount
1	285616
2	312923
3	308911
4	227290
5	268233
6	378865
7	229995
8	290553
9	293405
10	310328
11	281577
12	259505

به این صورت چگونگی استفاده از تابع CAST() برای تبدیل یک مقدار با یک نوع به یک نوع دیگر را آموختید.

تابع CONVERT در SQL Server

تابع `CONVERT()` به شما امکان می‌دهد تا یک مقدار با یک نوع را به یک نوع دیگر تبدیل کنید.
کد زیر، syntax تابع `CONVERT()` را نشان می‌دهد:

`CONVERT (target_type [(length)] , expression [, style])`

در این syntax :

- `target_type` نوع داده‌ای مورد نظر است که می‌خواهید عبارت به آن تبدیل شود. این نوع می‌تواند `INT`, `BIT`, `SQL_VARIANT` و غیره باشد. توجه کنید که این کد نمی‌تواند یک نوع داده‌ای Alias باشد.
- `length` یک `integer` است که طول نوع داده‌ای مورد نظر را مشخص می‌کند. اختیاری است و مقدار پیش‌فرض آن `30` است.
- `expression` یک عبارت معتبر با هر نوع داده‌ای قابل تبدیل شدن است.
- `style` یک `integer` اختیاری است که مشخص می‌کند تابع `CONVERT()` چگونه عبارت را ترجمه می‌کند. اگر مقدار `style` برابر با `NULL` باشد، تابع `CONVERT()` مقدار `NULL` را بازمی‌گرداند.

تابع `CONVERT()` مقدار ترجمه شده `expression` را با یک `target_type` مشخص شده بازمی‌گرداند.

تابع `CONVERT()` مشابه تابع `CAST()` است. به‌مرحال، برای SQL Server خاص و متفاوت است. برخلاف تابع `CONVERT()`، تابع `CAST()` بخشی از توابع ANSI-SQL است که به طور وسیع در بسیاری از محصولات پایگاه داده‌ای دیگر در دسترس است.

مثال‌های تابع `CONVERT()` در SQL Server

الف) استفاده از تابع `CONVERT()` برای تبدیل یک عدد اعشاری به یک `integer`

این مثال از تابع `CONVERT()` برای تبدیل عدد اعشاری `9.95` به یک `integer` استفاده می‌کند:

```
SELECT CONVERT(INT, 5.95) result;
```

خروجی به این شکل است:

Results		Messages	
	result		
1	5		

ب) استفاده از تابع `CONVERT()` برای تبدیل یک عدد اعشاری به یک عدد اعشاری دیگر با طول متفاوت

این مثال از تابع `CONVERT()` برای تبدیل عدد اعشاری ۹.۹۵ به یک عدد اعشاری دیگر با صفر عدد اعشار استفاده می‌کند:

```
SELECT CAST(9.95 AS DEC(2,0)) result;
```

خروجی به این صورت است:

	Results	Messages
	result	
1	10	

توجه کنید که رفتارهای گرد کردن و کوتاه کردن تابع `CONVERT()` دقیقاً مشابه رفتارهای تابع `CAST()` است.
پ) استفاده از تابع `CONVERT()` برای تبدیل یک رشته به یک مقدار `datetime`

این مثال از تابع `CONVERT()` برای تبدیل رشته '۲۰۱۹-۰۳-۱۴' به یک مقدار `Datetime` استفاده می‌کند:

```
SELECT  
    CONVERT(DATETIME, '2019-03-14') result;
```

خروجی به این صورت است:

	Results	Messages
	result	
1	2019-03-14 00:00:00.000	

ت) استفاده از تابع `CONVERT()` برای تبدیل یک مقدار `datetime` به یک رشته

این مثال از تابع `CONVERT()` برای تبدیل تاریخ و زمان فعلی به یک رشته با `style` مشخص استفاده می‌کند:

```
SELECT  
    CONVERT(VARCHAR, GETDATE(),13) result;
```

خروجی به این ترتیب است:

	Results	Messages
	result	
1	26 May 2021 17:22:45.610	

در نتیجه، چگونگی استفاده از تابع `CONVERT()` برای تبدیل یک مقدار با یک نوع داده‌ای به یک نوع داده دیگر را نیز آموختید.

تابع SQL Server در CHOOSE

تابع `CHOOSE()` یک آیتم را از لیست آیتم‌های موجود در یک `index` مشخص شده بازمی‌گرداند. کد زیر، syntax تابع `CHOOSE()` را نشان می‌دهد:

```
CHOOSE( index, elem_1, elem_2 [, elem_n ] )
```

در این syntax:

- یک عبارت `Index` integer است که باید بازگردانده شود را مشخص می‌کند. توجه کنید که `Index` های عناصر بر اساس ۱ هستند.

لیستی از مقادیر مجزا شده با ویرگول هستند که هر نوعی می‌توانند داشته باشند.

اگر `index` برابر با ۱ باشد، تابع `CHOOSE()` مقدار `elem_1` را بازمی‌گرداند. اگر `index` برابر با ۲ باشد، تابع `CHOOSE()` مقدار `elem_2` را بازمی‌گرداند و الی آخر.

اگر `index` یک مقدار integer نباشد، به یک `integer` تبدیل یا `cast` می‌شود. در صورتی که `index` خارج از بازه لیست باشد، تابع `CHOOSE()` مقدار NULL را بازمی‌گرداند.

مثال‌های تابع `CHOOSE()` در SQL Server

الف) استفاده از تابع `CHOOSE()` برای مقادیر رشته

این مثال، دومین آیتم از لیست مقادیر را بازمی‌گرداند:

```
SELECT
    CHOOSE(2, 'First', 'Second', 'Third') Result;
```

خروجی به این شکل است:

Results		Messages
	Result	
1	Second	

ب) استفاده از تابع `CHOOSE()` برای ستون جدول

مثال زیر از تابع `CHOOSE()` برای بازگرداندن وضعیت سفارش بر اساس مقدار موجود در ستون `order_status` از جدول `sales.orders` استفاده می‌کند:

```
SELECT
    order_id,
```

```

order_date,
CHOOSE(order_status,
    'Pending',
    'Processing',
    'Rejected',
    'Completed') AS order_status
FROM
sales.orders
ORDER BY
order_date DESC;

```

تصویر زیر بخشی از خروجی را نشان می‌دهد:

	order_id	order_date	order_status
1	1615	2018-12-28	Rejected
2	1614	2018-11-28	Rejected
3	1613	2018-11-18	Rejected
4	1612	2018-10-21	Rejected
5	1611	2018-09-06	Rejected
6	1610	2018-08-25	Rejected
7	1609	2018-08-23	Rejected
8	1608	2018-07-12	Rejected
9	1607	2018-07-11	Rejected
10	1606	2018-07-10	Rejected
11	1605	2018-07-01	Rejected

پ) استفاده از تابع CHOOSE() همراه با تابع MONTH()

مثال زیر از تابع MONTH() برای بازگرداندن فصل‌هایی که در آن‌ها مشتریان محصول خریداری کرده‌اند، استفاده می‌کند. نتیجه تابع MONTH() در تابع CHOOSE() استفاده می‌شود تا فصل متناظر بازگردانده شود:

```

SELECT
order_id,
order_date,
customer_id,
CHOOSE(
    MONTH(order_date),
    'Winter',
    'Winter',
    'Spring',
    'Spring',
    'Spring',
    'Summer',
    'Summer',
    'Summer',
    'Autumn',
    'Autumn',
    'Autumn',
    'Winter') month
FROM
sales.orders
ORDER BY
customer_id;

```

تصویر زیر بخشی از خروجی را نشان می‌دهد:

	order_id	order_date	customer_id	month
1	599	2016-12-09	1	Winter
2	1555	2018-04-18	1	Spring
3	1613	2018-11-18	1	Autumn
4	1509	2018-04-09	2	Spring
5	692	2017-02-05	2	Winter
6	1084	2017-08-21	2	Summer
7	1496	2018-04-06	3	Spring
8	1612	2018-10-21	3	Autumn
9	1468	2018-03-27	3	Spring
10	1259	2017-11-21	4	Autumn
11	1556	2018-04-18	4	Spring

تابع SQL Server در ISNULL

تابع ISNULL() مقدار NULL را با یک مقدار مشخص شده جایگزین می‌کند. کد زیر، Syntax تابع ISNULL() را نشان می‌دهد:

ISNULL(expression, replacement)

تابع ISNULL() دو آرگومان می‌پذیرد:

- یک عبارت با هر نوعی است که بررسی می‌شود که NULL هست یا خیر.
- مقداری است که اگر عبارت NULL باشد بازگردانده می‌شود. Replacement باید قابل تبدیل شدن به یک مقدار از نوع مقدار موجود در expression باشد.

تابع ISNULL() در صورتی که مقدار expression برابر با NULL باشد، مقدار replacement را بازمی‌گرداند. اگر نوع‌های دو آرگومان متفاوت باشند، این تابع قبل از بازگرداندن یک مقدار، به صورت ضمنی نوع replacement را به نوع expression تبدیل می‌کند.

در صورتی که مقدار expression برابر با NULL نباشد، تابع ISNULL() مقدار expression را بازمی‌گرداند. مثال‌های تابع ISNULL در SQL Server

الف) استفاده از تابع ISNULL() برای داده‌های عددی

مثال زیر از تابع ISNULL() برای بازگرداندن دومین آرگومان استفاده می‌کند، چون اولین آرگومان برابر با NULL است:

```
SELECT
    ISNULL(NULL, 20) result;
```

خروجی به این شکل است:

result
20

ب) استفاده از تابع ISNULL() برای رشته کاراکتر

مثال زیر از تابع ISNULL() برای بازگرداندن رشته 'Hello' استفاده می‌کند، چون اولین آرگومان است و NULL نیست:

```
SELECT
    ISNULL('Hello', 'Hi') Result;
```

خروجی به این ترتیب است:

Result
Hello

پ) استفاده از تابع ISNULL() برای جایگزینی مقادیر NULL با مقادیر معنادار

ابتدا، یک جدول جدید به نام divisions ایجاد می‌کنیم که دسته‌بندی‌های ورزشکار را بر اساس سن ذخیره می‌کند:

```
CREATE TABLE divisions
(
    id      INT
    PRIMARY KEY IDENTITY,
    min_age INT DEFAULT 0,
    max_age INT
);
```

دوم، چند ردیف به جدول divisions اضافه می‌کنیم:

```
INSERT INTO divisions(min_age, max_age)
VALUES(5,null),
      (20,null),
      (null,30);
```

سوم، داده‌ها را از جدول divisions به دست می‌آوریم:

```
SELECT
    id,
    min_age,
    max_age
FROM
    divisions;
```

تصویر زیر، خروجی را نشان می‌دهد:

	id	min_age	max_age
1	1	5	NULL
2	2	20	NULL
3	3	NULL	30

اگر یک دسته‌بندی دارای محدودیت حداقل سن نباشد، پس ستون min_age دارای NULL خواهد بود. به طور مشابه، اگر یک دسته‌بندی نیز به حداکثر سن نداشته باشد، ستون max_age نیز دارای NULL خواهد بود.

در آخر، از تابع ISNULL() برای تبدیل NULL در ستون min_age به ۰ و تبدیل NULL در ستون max_age به استفاده می‌کنیم:

```
SELECT
    id,
    ISNULL(min_age,0) min_age,
    ISNULL(max_age,99) max_age
FROM
    divisions;
```

تصویر زیر، خروجی را نشان می‌دهد:

	id	min_age	max_age
1	1	5	99
2	2	20	99
3	3	0	30

تابع ISNUMERIC در SQL Server

تابع ISNUMERIC() یک عبارت می‌پذیرد و اگر عبارت از نوع عددی معتبری باشد، مقدار ۱ را بازمی‌گرداند، در غیر این صورت، مقدار ۰ را بازمی‌گرداند.

کد زیر، syntax تابع ISNUMERIC() را نشان می‌دهد:

ISNUMERIC (expression)

در این syntax، کد expression می‌تواند هر عبارت معتبری باشد.

توجه داشته باشید که یک نوع عددی معتبر، یکی از نوع‌های زیر است:

اعداد صحیح: TINYINT، SMALLINT، INT و BIGINT

دارای دقت ثابت: DECIMAL و NUMERIC

تقریبی: FLOAT و REAL

مقادیر پولی: MONEY و SMALLMONEY

تابع ISNUMERIC() در واقع بررسی می‌کند که آیا یک مقدار می‌تواند به یک نوع داده‌ای عددی تبدیل شود یا خیر، و سپس پاسخ صحیح را بازمی‌گرداند. به‌حال، این تابع به شما نمی‌گوید که کدام نوع داده‌ای، به‌خوبی می‌تواند جریان یا overflow را کنترل کند.

به همین دلیل از زمان انتشار SQL Server 2012 توابع TRY_CONVERT، TRY_CAST و TRY_PARSE() معرفی شدند.

مثال‌های تابع ISNUMERIC() در SQL Server

این مثال، از تابع ISNUMERIC() استفاده می‌کند تا بررسی کند که آیا رشته '\$10' می‌تواند به یک عدد تبدیل شود یا خیر:

```
SELECT
    ISNUMERIC('$10') result;
```

خروجی به این صورت است:

result
1

مثال زیر بررسی می‌کند که آیا رشته '-2.23E-308' یک عدد هست یا خیر:

```
SELECT
    ISNUMERIC('-2.23E-308') result;
```

خروجی عبارت است از:

Results	Messages
result	
1	1

مثال زیر مقدار ۰ را بازمی‌گرداند که نشان‌دهنده این است که رشته 'ABC'+' یک عدد نیست:

```
SELECT
    ISNUMERIC('+ABC') result;
```

خروجی به این شکل است:

Results	Messages
result	
1	0

تابع SQL Server در IIF

تابع IIF() سه آرگومان می‌پذیرد. سپس اولین آرگومان را ارزیابی می‌کند و اگر مقدار آن true باشد، آنگاه دومین آرگومان را بازمی‌گرداند، در غیر این صورت، سومین آرگومان را بازمی‌گرداند.

کد زیر، syntax تابع IIF() را نشان می‌دهد:

IIF(boolean_expression, true_value, false_value)

در این syntax

- یک عبارت است که باید ارزیابی شود. این عبارت باید یک عبارت boolean معتبر باشد، در غیر این صورت تابع ارور می‌دهد.

- مقداری است که اگر مقدار boolean_expression برابر با true باشد، بازگردانده می‌شود.

- مقداری است که اگر مقدار boolean_expression برابر با false باشد، بازگردانده می‌شود.

در واقع، تابع IIF() خلاصه شده یا short hand یک عبارت CASE است:

```
CASE
    WHEN boolean_expression
        THEN true_value
    ELSE
        false_value
END
```

مثال‌های تابع IIF در SQL Server

الف) استفاده از تابع IIF() برای یک‌رشته

این مثال از تابع IIF() استفاده می‌کند تا بررسی کند که آیا $20 < 10$ هست یا نه و رشتہ True را بازمی‌گرداند:

```
SELECT
    IIF(10 < 20, 'True', 'False') Result ;
```

خروجی به این شکل است:

Results		Messages
	Result	
1	True	

ب) استفاده از تابع IIF() برای ستون جدول

مثال زیر تابع IIF() را به صورت تودرتو درون توابع IIF() به کار می‌برد و وضعیت سفارش متناظر را بر اساس تعداد سفارش بازمی‌گرداند:

```
SELECT
    IIF(order_status = 1, 'Pending',
        IIF(order_status=2, 'Processing',
            IIF(order_status=3, 'Rejected',
                IIF(order_status=4, 'Completed', 'N/A')
            )
        )
    ) order_status,
    COUNT(order_id) order_count
FROM
    sales.orders
WHERE
    YEAR(order_date) = 2018
GROUP BY
    order_status;
```

تصویر زیر، خروجی را نشان می‌دهد:

Results		Messages
	order_status	order_count
1	Pending	62
2	Processing	63
3	Rejected	13
4	Completed	154

پ) استفاده از تابع IIF() برای تابع تجمعی

این مثال از تابع `IIF()` برای تابع `SUM()` استفاده می‌کند تا تعداد سفارش‌ها را بر اساس وضعیت سفارش در سال

۲۰۱۸ به دست آورد:

```
SELECT
    SUM(IIF(order_status = 1, 1, 0)) AS 'Pending',
    SUM(IIF(order_status = 2, 1, 0)) AS 'Processing',
    SUM(IIF(order_status = 3, 1, 0)) AS 'Rejected',
    SUM(IIF(order_status = 4, 1, 0)) AS 'Completed',
    COUNT(*) AS Total
FROM
    sales.orders
WHERE
    YEAR(order_date) = 2017;
```

در این مثال، اگر وضعیت متناظری پیدا شد، تابع `IIF()` مقدار ۱ یا ۰ را بازمی‌گرداند. تابع `SUM()` تعداد سفارش‌ها را برای هر وضعیت بازمی‌گرداند.

خروجی به این شکل است:

	Pending	Processing	Rejected	Completed	Total
1	0	0	17	671	688

فصل چهارم

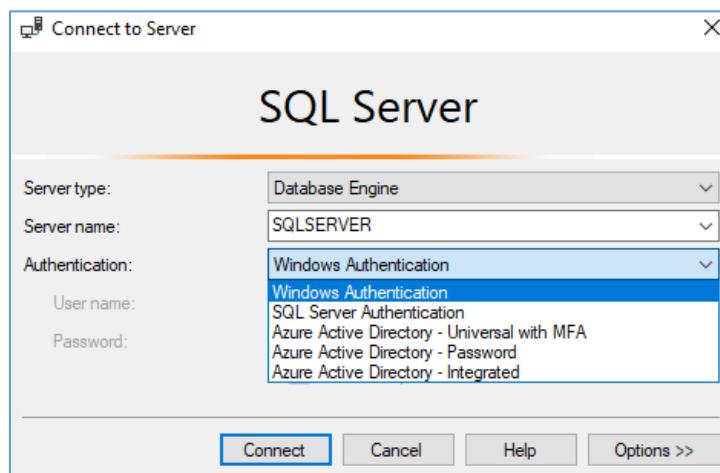
امنیت در SQL Server

یکی از مهم‌ترین بخش‌هایی که باید به آن توجه کرد امنیت در SQL است که اگر درست به آن توجه نکنیم می‌تواند باعث ایجاد مشکلات امنیتی و درز اطلاعات مهم سازمان شود..

زمانی که یک دیتابیس را ایجاد می‌کنید، امنیت زیادی نخواهد داشت و اگر روش ایجاد امنیت بر روی دیتابیس را ندانید، شاید تمام اطلاعات خود را از دست بدهید.

۱-۴ روش‌های احراز هویت

برای اینکه روش‌های احراز هویت در SQL Server 2019 را بررسی کیم بهتر است صفحه‌ی اول نرم‌افزار SSMS را مشاهده کنید که در شکل ۱-۴ مشخص شده است.

شکل ۱-۴ احراز هویت

همان‌طور که در شکل ۱-۴ مشاهده می‌کنید احراز هویت SQL از چند قسمت تشکیل شده است که در زیر همه‌ی آنها را بررسی خواهیم کرد:

Windows Authentication

یک روش احراز هویت است که در سرویس‌گیرنده‌های ویندوزی تعبیه شده است، این یک روش پیش‌فرض است که خود ویندوز بر روی آن تأکید می‌کند، در زمان نصب SQL این روش به صورت پیش‌فرض اجرا خواهد شد و کاربر موردنظر برای ورود به SQL تأیید خواهد شد.

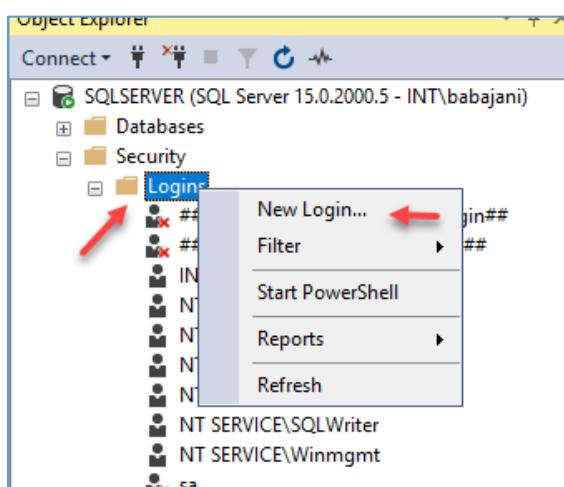
اصولاً سازمان‌ها برای مدیریت آسان‌تر کاربران یک سرویس Active directory در شبکه خود ایجاد می‌کنند و کاربران را به صورت مرکزی در آن تعریف می‌کنند و بعد می‌توان از طریق احراز هویت Windows Authentication به این کاربران دسترسی داد، اصولاً هر کاربر در ویندوز یک شماره‌ی خاص با نام SID دارد که با بقیه متمایز خواهد بود.

SQL Server Authentication

این روش از احراز هویت مختص نرم‌افزار SQL است و رمز عبور و نام کاربری در داخل دیتابیس نرم‌افزار تعیین می‌شود.

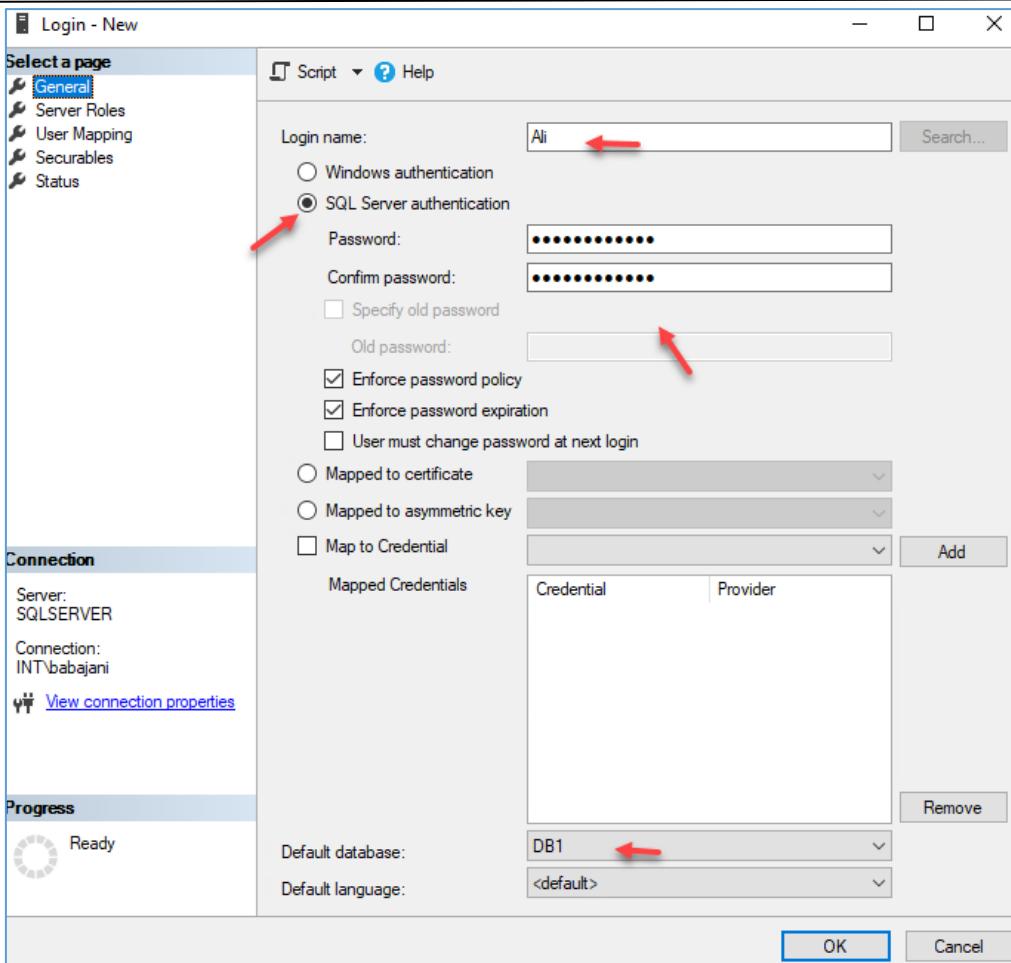
۴-۲ ایجاد کاربر و اعطای دسترسی به آن

همان‌طور که در اوایل کتاب گفتیم، زمانی که سرور SQL را عضو شبکه دامین می‌کنید، می‌توانید از کاربران Active Directory برای دسترسی به SQL استفاده کنید و مجوزهای لازم را برای آن در نظر بگیرید، اما اگر بخواهید کاربر محلی در SQL ایجاد کنید باید به‌مانند شکل ۴-۲ این کار را انجام دهید:

شکل ۴-۲ / ایجاد کاربر

در شکل ۴-۳ باید کاربر خود را ایجاد کنید، در قسمت Login Name باید نام کاربر خود را وارد کنید و در زیر آن را انتخاب کنید، با انتخاب این گزینه شما یک کاربر در داخل SQL Server Authentication ایجاد می‌کنید.

شکل ۴-۳ / یجاد کاربر

یک رمز عبور پیچیده وارد کنید مانند Test@12345، اگر می‌خواهید رمز عبور شما با خط مش سازمان شما یکی باشد باید تیک گزینه‌ی Enforce password policy را انتخاب کنید، خط مش سازمان برای رمز عبور می‌تواند موارد زیر باشد:

زمانی که این گزینه را انتخاب می‌کنید باید موارد زیر رعایت شود:

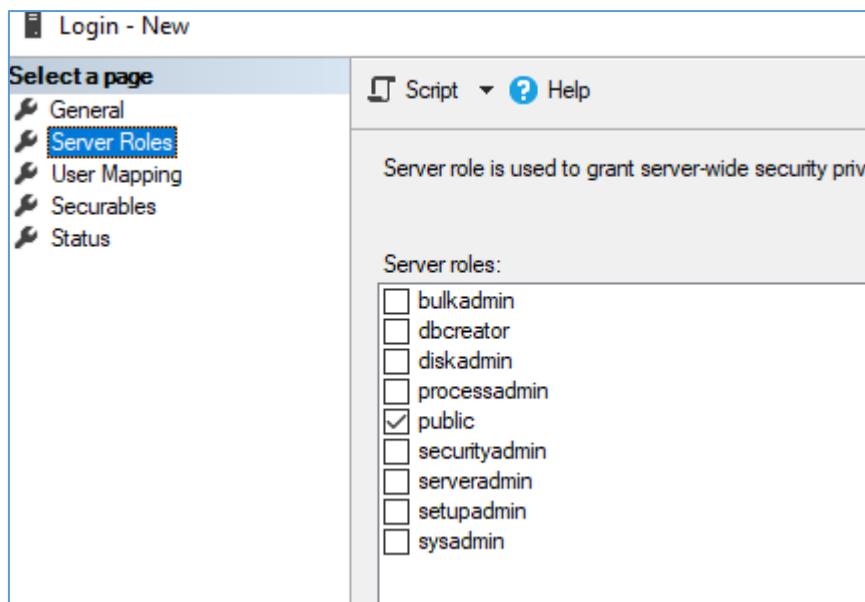
- ۱- رمز عبور نباید شامل نام کاربری باشد.
- ۲- رمز عبور حداقل هشت کاراکتر باشد.
- ۳- رمز عبور باید شامل حروف (a-z)، (A-Z) و اعداد (0-9) باشد.
- ۴- رمزهای غیرالغایی مانند: تعجب (!)، علامت دلار (\$)، علامت عدد (#) یا درصد (%) باشند.

در ادامه کار اگر تیک گزینه‌ی Enforce Password Expiration را انتخاب کنید به این معنا است که یک تاریخ برای انقضای رمز عبور کاربران در نظر گرفته خواهد شد و قبل از اینکه تاریخ انقضای بررسد به کاربران هشدارهای لازم داده خواهد شد تا رمز عبور خود را تغییر دهند.

گزینه‌ی User Must Change Password at next Login را انتخاب کنید کاربر بعد از ورود باید رمز عبور را خودش تغییر دهد.

در آخر شکل ۴-۳ می‌توانید کاربر موردنظر را به دیتابیس موردنظر خود تخصیص دهید، تا دسترسی اولیه به آن را داشته باشد.

در ادامه کار بهمانند شکل ۴-۴ وارد تب Server Role شوید، در این قسمت گزینه‌های مختلف دسترسی وجود دارد که در جدول ۱-۴ به طور کامل آن را بررسی می‌کنیم.

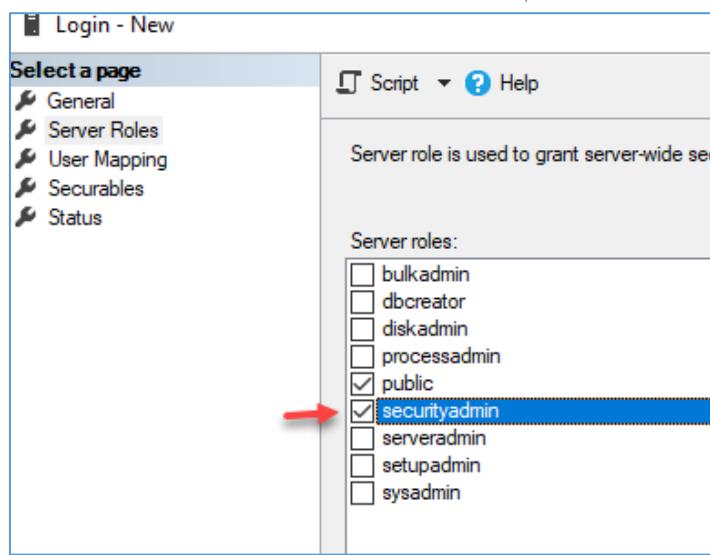
شکل ۴-۴ دسترسی به کاربر

جدول ۱-۴ بررسی Role دسترسی

نام Role	توضیحات
sysadmin	کاربران عضو sysadmin می‌توانند هر فعالیتی را در سرور انجام دهند. یعنی آزاد و رها هستند.
serveradmin	کاربران عضو serveradmin می‌توانند پیکربندی سرور موردنظر را تغییر دهند و همچنین می‌توانند سرور را خاموش کنند.
securityadmin	اعضای گروه securityadmin می‌توانند قسمت Login و جزئیات آنها را مدیریت کنند، کاربرانی که عضو این نقش هستند توانایی این را دارند که مجوزهای سطح سرور را اعطای کنند مانند GRANT و DENY یا REVOKE ، آنها همچنین می‌توانند در صورت دسترسی به دیتابیس مجوزهای آن را هم مدیریت کنند، علاوه بر این هم آنها می‌توانند رمزهای عبور را مدیریت کنند.
processadmin	کاربری آن را اعطا نکنید، این نقش معادل نقش sysadmin در سرور است.

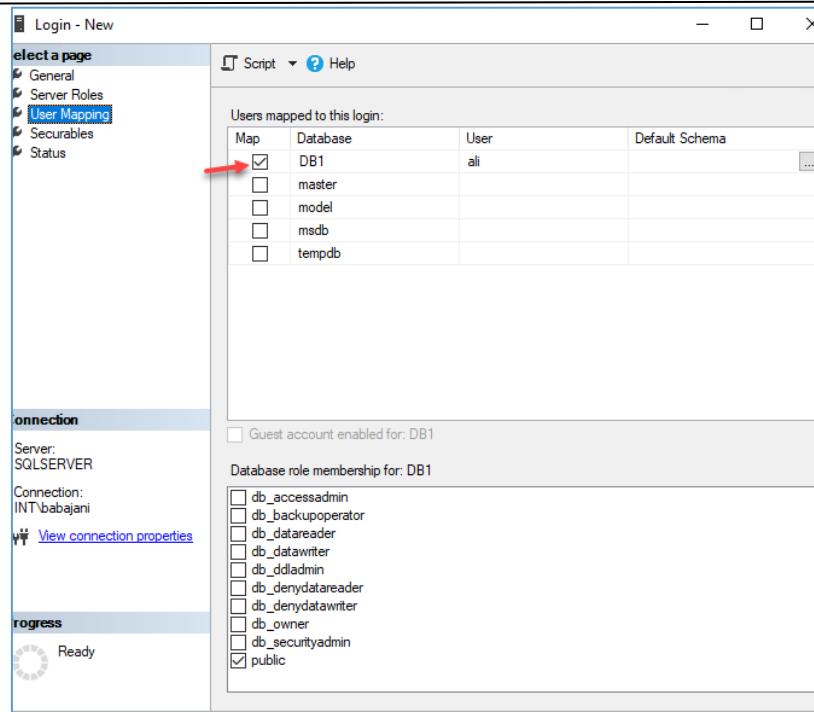
کاربران این نقش می‌توانند با استفاده از زبان پرس‌وجو یا همان Transact-SQL سرورها را اضافه یا حذف کنند، البته در صورت استفاده از Management Studio کاربر موردنظر حتماً باید عضو sysadmin هم باشد.	setupadmin
اعضای نقش bulkadmin می‌توانند دستور BULK INSERT را اجرا کنند (دستور INSERT می‌تواند با استفاده از فایل‌های csv یا txt مقادیر زیادی از اطلاعات را به جداول اضافه کند).	bulkadmin
کاربران عضو نقش diskadmin می‌توانند فایل‌های موجود بر روی دیسک را مدیریت کنند.	diskadmin
کاربران دارای نقش dbcreator می‌توانند هر پایگاه داده‌ای را ایجاد، مدیریت و حذف کنند و حتی می‌توانند پایگاه‌داده‌ی موردنظر را بازیابی کنند.	dbcreator
زمانی که یک کاربر ایجاد می‌کنید به صورت پیش‌فرض نقش public به آن تعلق می‌گیرد، این نقش به این صورت است که زمانی که مدیر یک object ایجاد می‌کند می‌تواند مشخص کند که کاربرانی که نقش public را دارند بتوانند به آن object دسترسی داشته باشند.	public

برای اینکه به کاربر ali دسترسی کامل دهیم تیک گزینه‌ی securityadmin را بهمانند شکل ۴-۵ انتخاب می‌کنیم.

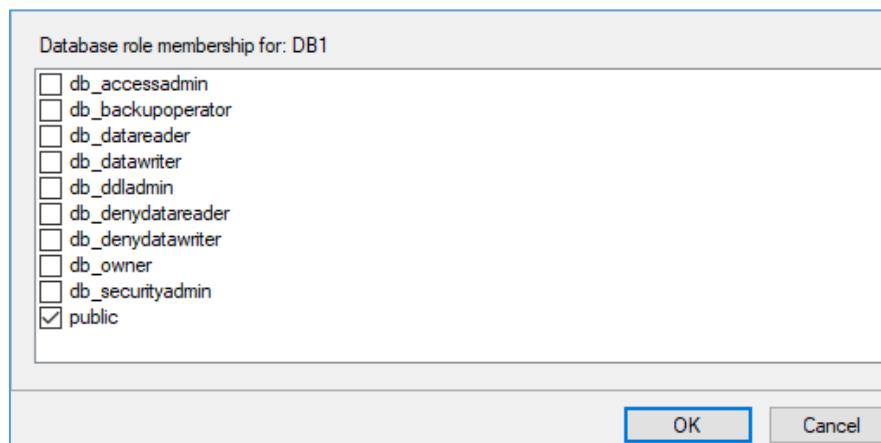
شکل ۴-۵ دسترسی به کاربر

در ادامه کار وارد تب User Mapping شوید در این صفحه که در شکل ۶-۴ مشخص شده است، شما می‌توانید مشخص کنید که کاربر موردنظر بر روی کدام دیتابیس دسترسی لازم را داشته باشد.

شکل ۴-۶ دسترسی به دیتابیس

در پایین شکل ۴-۷ که در شکل ۴-۶ مشخص شده است چندین Role وجود دارد که می‌توانید برای دسترسی به دیتابیس توسط کاربر موردنظر مشخص کنید، برای اینکه بیشتر با گزینه‌های موردنظر آشنا شویم به جدول ۴-۲ توجه کنید.

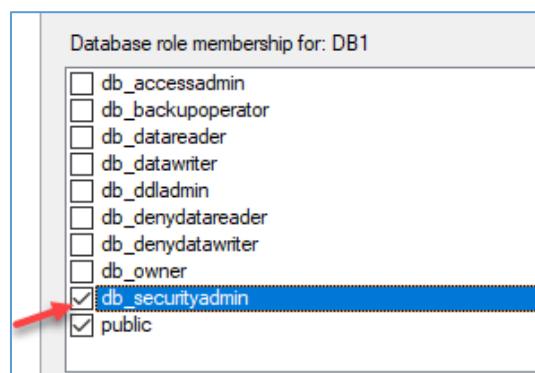
شکل ۴-۷ دسترسی به دیتابیس

جدول ۴-۲ دسترسی Role

نام Role	توضیحات
db_owner	کاربرانی که نقش db_owner را دریافت می‌کنند می‌توانند بر کلیه‌ی تنظیمات و نگهداری پایگاهداده موردنظر را انجام دهند و همچنین می‌توانند پایگاهداده را در sql حذف کنند،

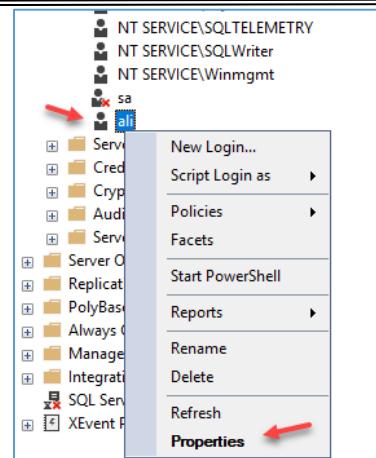
البته در بعضی از مواقع این نوع دسترسی کارایی ندارد و باید مجوز سطح سرور به آنها داده شود.	
اعضای این نقش توانایی تغییر عضویت در نقش‌ها را دارند و همچنین می‌توانند وظیفه مدیریت اختیارات را بر عهده دارند.	db_securityadmin
این نقش به کاربران این اجازه را می‌دهد که بر روی Login کردن در SQL نظارت و دسترسی داشته باشد.	db_accessadmin
این قابلیت را به کاربران می‌دهد تا بتوانند از پایگاهداده پشتیبان تهیه کنند.	db_backupoperator
اعضای این گروه توانایی اجرای دستورات از نوع DDL را دارند.	db_ddladmin
اعضای این گروه توانایی تغییر، حذف، و اضافه کردن هیچ اطلاعاتی را در جدول‌های تعریف شده توسط کاربر ندارند.	db_datawriter
اعضای این نقش، توانایی خواندن اطلاعات از جدول‌های تعریف شده توسط کاربر را دارد.	db_datareader
اعضای این نقش نمی‌توانند داده‌های موجود در جداول کاربران موجود در یک پایگاهداده را اضافه، اصلاح یا حذف کنند.	db_denydatawriter
کاربرانی که این نقش را دارند نمی‌توانند هیچ داده‌ای را از جدول‌های تعریف شده توسط کاربر بخوانند.	db_denydatareader

در شکل ۴-۸ تیک گزینه db_securityadmin را انتخاب کنید تا کاربر مورد نظر دسترسی کامل به دیتابیس داشته باشد

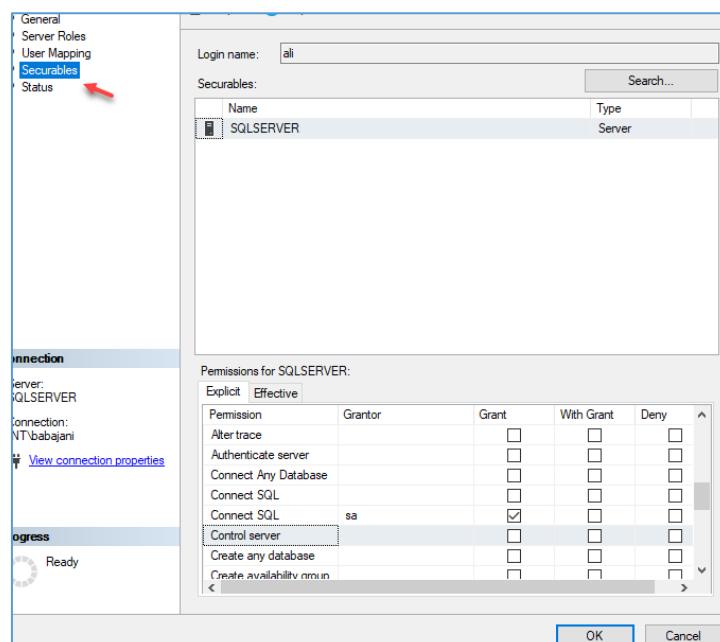
شکل ۴-۸ دسترسی به دیتابیس

بعد از انجام کار می‌توانید بر روی OK کلیک کنید تا کاربر مورد نظر ایجاد شود، بعد از ایجاد کاربر به مانند شکل ۹-۴ بر روی کاربر مورد نظر کلیک راست کنید و گزینه Properties را انتخاب کنید.

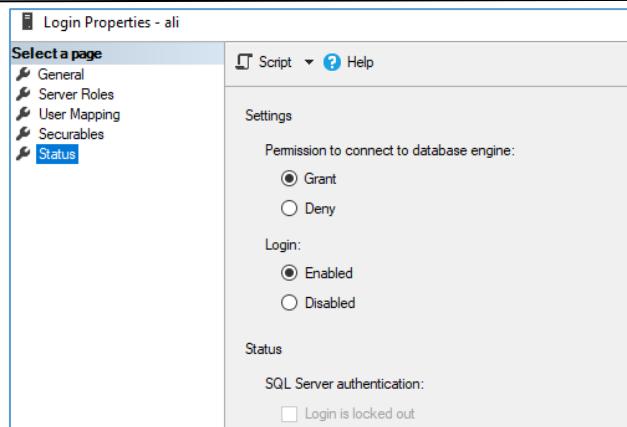
شکل ۴-۹ بررسی کاربر

در شکل ۴-۱۰ جزئیات مربوط به کاربر ali را مشاهده می‌کنید، در تب Securables یک سری دسترسی‌های پیشرفتی وجود دارد که می‌توانید از طریق مدیر SQL به کاربران و دیتابیس مورد نظر اعطا کنید.

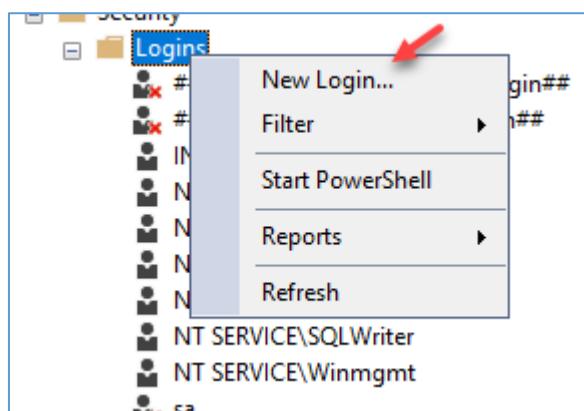
شکل ۴-۱۰ بررسی تب Securables

در تب Status که در شکل ۴-۱۱ مشخص شده است می‌توانید مشخص کنید که کاربر مورد نظر توافقی متصل شدن به Database Engine را داشته باشد یا نه و یا اینکه کاربر مورد نظر را فعال و یا غیرفعال کنید.

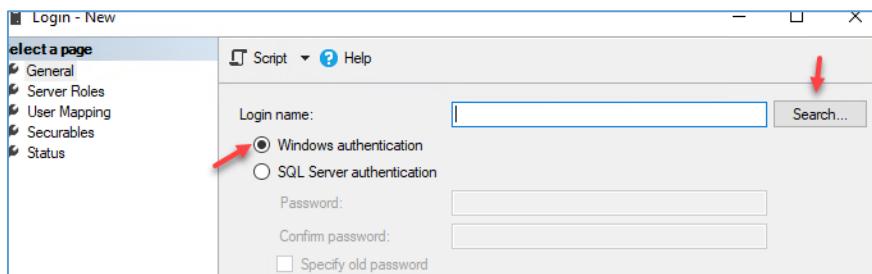
شکل ۴-۱۱ بررسی قسمت Status

اگر بخواهیم یک کاربر از طریق Active Directory را به لیست Logins اضافه کنیم باید به مانند شکل ۴-۱۲ بر روی کلیک راست کنید و گزینه New Login را انتخاب کنید.

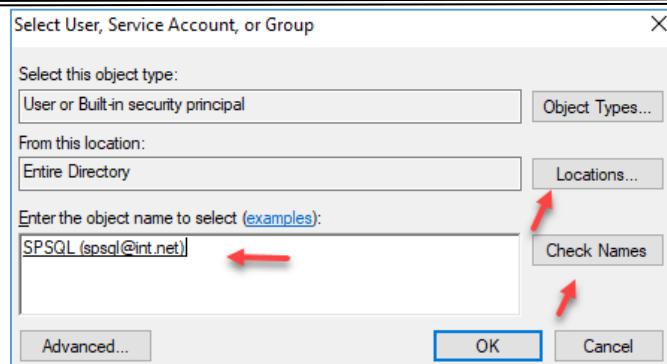
شکل ۴-۱۲ / ایجاد کاربر Active Directory

در شکل ۴-۱۳ باید گزینه Windows authentication را انتخاب کنید و بر روی Search کلیک کنید.

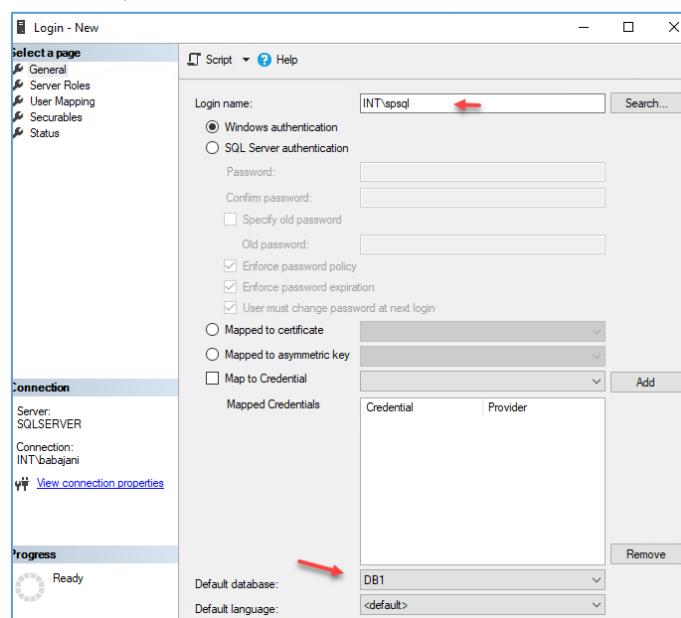
شکل ۴-۱۳ / ایجاد کاربر Active Directory

در شکل ۴-۱۴ باید از قسمت Location دومین خود را انتخاب کنید و کاربر مورد نظر خود را در کادر مشخص شده وارد کنید تا با کلیک بر روی Check Names آن را پیدا کنید.

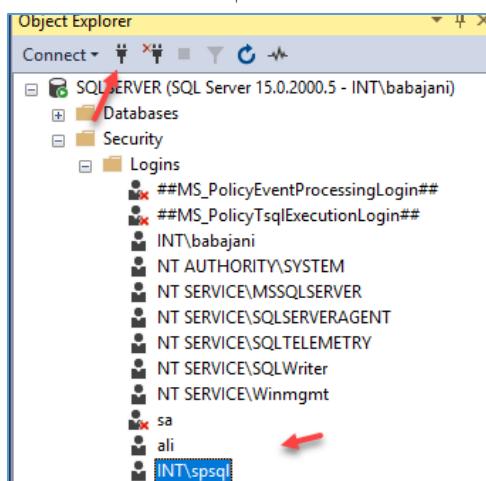
شکل ۴-۱۴ ایجاد کاربر

اگر به شکل ۴-۱۵ توجه کنید بعد از انتخاب کاربر از نوع دومین دیگر نمی‌توانید رمز عبور و دیگر گزینه‌ها را خودتان وارد و انتخاب کنید بلکه این اطلاعات از طریق سرویس Active Directory انجام می‌گیرد.

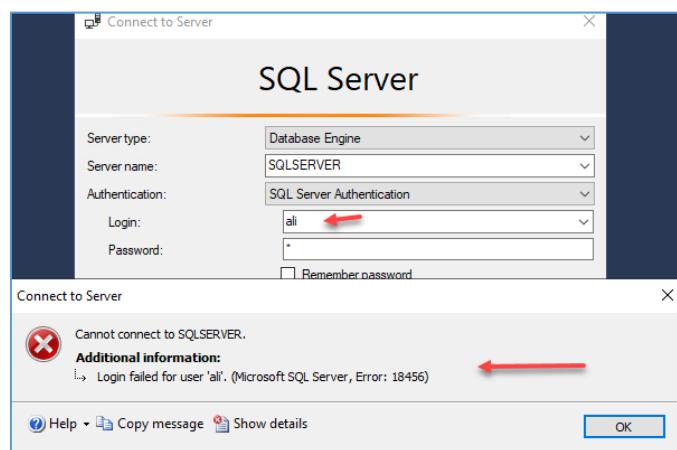
شکل ۴-۱۵ ایجاد کاربر

همان‌طور که در شکل ۴-۱۶ مشاهده می‌کنید هم کاربر ali و هم کاربر spsql که از نوع دومین بوده به لیست SQL اضافه شده است، برای اینکه با این کاربران وارد SQL شویم باید بر روی آیکون مورد نظر کلیک کنید.

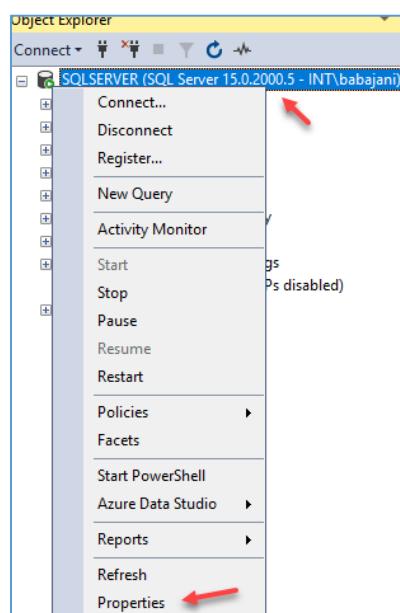
شکل ۴-۱۶ ایجاد کاربر

قبل از اینکه ادامه دهیم باید این نکته را مذکور شویم که برای ورود با کاربر تحت دومین باید با همان کاربر اول وارد ویندوز شوید و بعد از آن می‌توانید با انتخاب windows Authentication از آن کاربر استفاده کنید ولی برای ورود با کاربر ali که از نوع SQL Authentication است باید گزینه‌ی SQL Server Authentication را انتخاب کنید و طبق شکل ۴-۱۷ کاربر ALI را وارد و بر روی Connect کلیک کنید، بعد از کلیک با خطای روبرو خواهد شد که اجازه ورود به سرور را به کاربر ali نمی‌دهد.

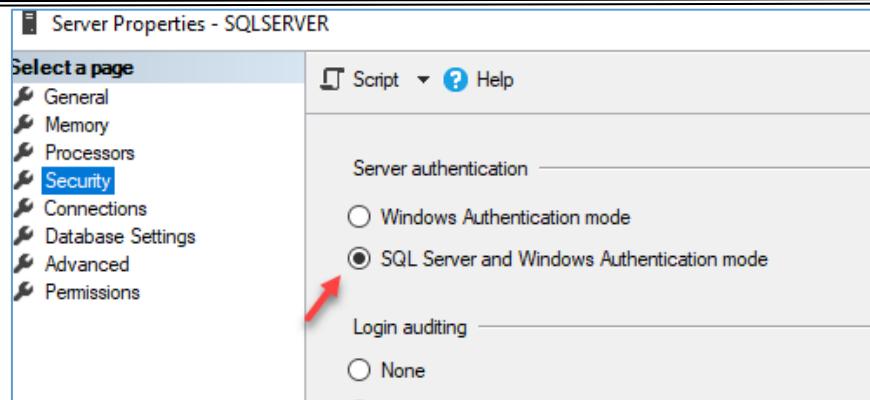
شکل ۴-۱۷ / احراز هویت SQL

برای حل خطای شکل ۴-۱۷ باید بهمانند شکل ۴-۱۸ بر روی سرور کلیک راست کنید و گزینه‌ی Properties را انتخاب کنید.

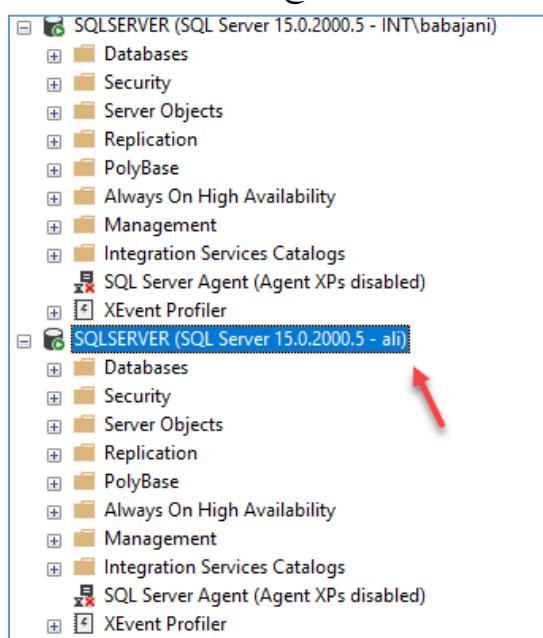
شکل ۴-۱۸ / احراز هویت SQL

در شکل ۴-۱۹ وارد تب Security شوید و گزینه‌ی Windows Authentication mode را انتخاب کنید، با این کار هم با احراز هویت SQL و هم Windows می‌توانیم وارد سرور SQL شویم.

شکل ۴-۱۹ / حراز هویت SQL

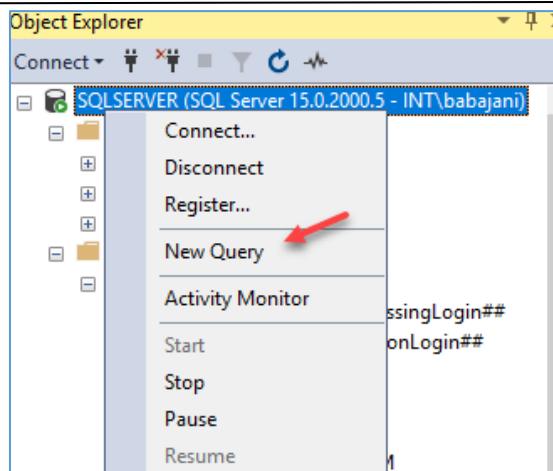
در شکل ۴-۲۰ مشخص شده است که کاربر ali که از نوع SQL Authentication است توانسته وارد سرور SQL شود.

شکل ۴-۲۰ / حراز هویت SQL

۴-۳ ایجاد کاربر از طریق Query

یکی دیگر از راههای ایجاد کاربر یا موارد خاص دیگر استفاده از دستورات SQL است که در این قسمت می‌خواهیم این کار را انجام دهیم، برای شروع باید بر روی نام سرور SQL کلیک راست کنید و گزینه‌ی New Query را بهمنند شکل ۴-۲۱ انتخاب کنید.

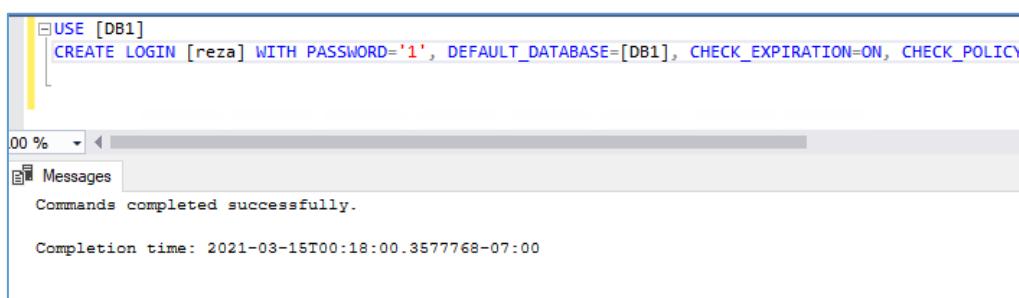
شکل ۴-۳۱ / ایجاد کاربر از طریق Query

در صفحه باز شده‌ی شکل ۴ ۲۲-۴ دستورات زیر را وارد کنید و بعد از آن کلید F5 را فشار دهید:

```
USE [DB1]
CREATE LOGIN [reza] WITH PASSWORD='1', DEFAULT_DATABASE=[DB1], CHECK_EXPIRATION=ON,
CHECK_POLICY=ON
```

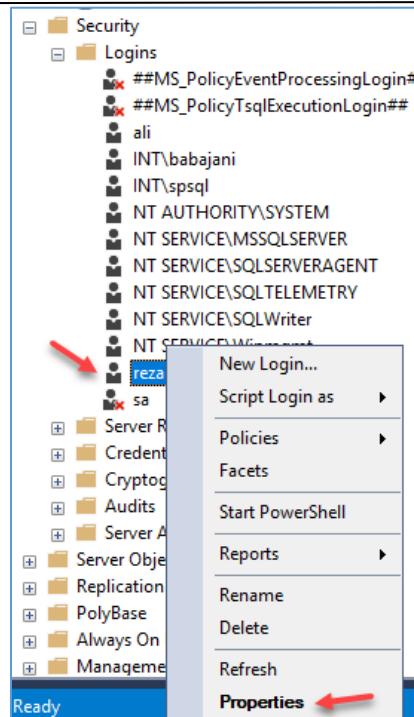
در دستور بالا و در خط اول باید مشخص کنیم که بر روی چه دیتابیسی قرار است کار کنیم که در اینجا دیتابیس DB1 انتخاب شده است، در خط بعد باید دستورات اصلی را وارد کنیم، با دستور CREATE LOGIN مشخص می‌کنیم که می‌خواهیم یک LOGIN جدید ایجاد کنیم که بعد از آن هم در [] نام کاربر را که reza است وارد می‌کنیم و با دستور WITH PASSWORD رمز عبور آن را که حتماً هم باید در " باشد را مشخص می‌کنیم، در ادامه باید ویژگی‌های این کاربر را مشخص کنیم، مثلاً برای اینکه مشخص کنیم که دیتابیس پیش‌فرضی که کاربر بر روی آن کار می‌کند را باید با دستور DEFAULT_DATABASE=[DB1] مشخص کنیم و بعد از آن می‌توانیم ویژگی‌های دیگر آن مانند Enforce Password Expiration و Enforce Password Policy را فعال کنیم.

بعد از درست وارد کردن دستور مورد نظر بر روی کلید F5 فشار دهید تا به مانند شکل ۴-۲۲ کاربر مورد نظر ایجاد شود.

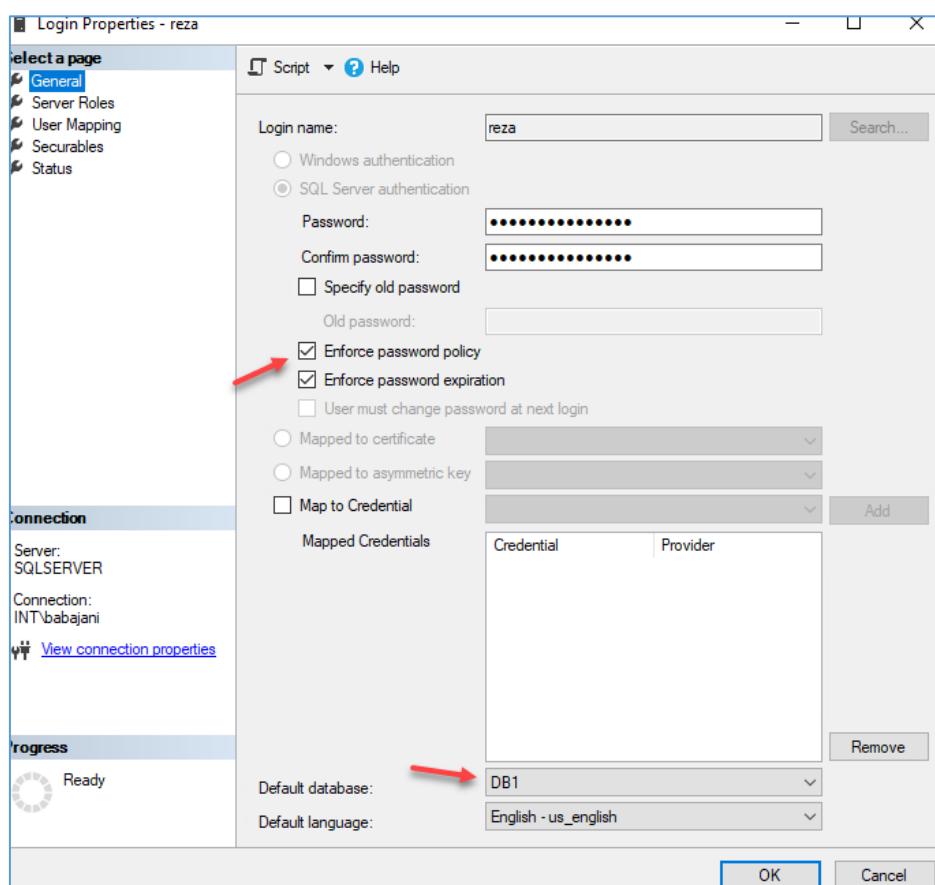
شکل ۴-۳۲ / ایجاد کاربر از طریق Query

اگر به شکل ۴-۲۳ توجه کنید، کاربر مورد نظر در لیست Logins قرار گرفته است و برای اینکه بررسی بیشتری داشته باشیم بر روی آن کلیک راست کنید و گزینه‌ی Properties را انتخاب کنید.

شکل ۴-۲۳ بررسی کاربر

همان‌طور که در شکل ۴-۲۴ مشاهده می‌کنید اطلاعات کاربر reza دقیقاً همان چیزی است که در دستورات وارد کردیم.

شکل ۴-۲۴ بررسی کاربر

اگر بخواهیم با استفاده از دستور مشخص کنیم که کاربر مورد نظر فعال باشد و یا غیرفعال باید دستور زیر را وارد کنیم:

```
ALTER LOGIN reza ENABLE;
```

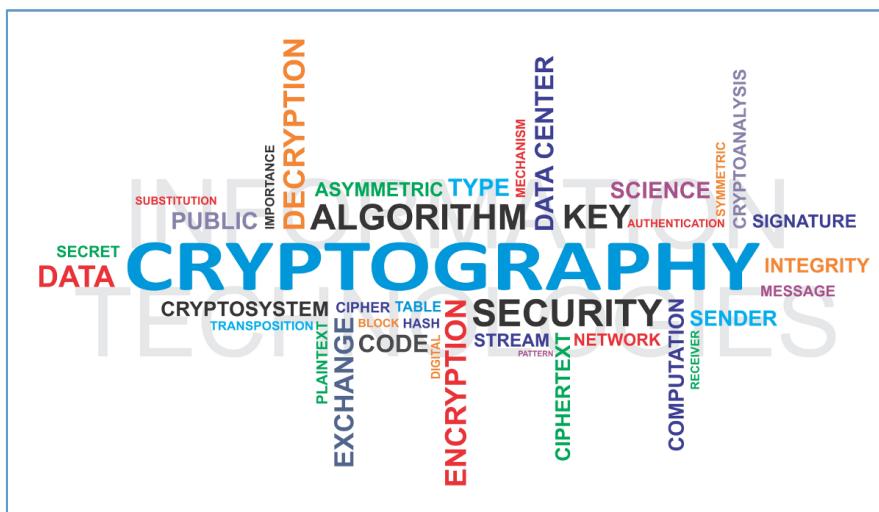
در دستور بالا کاربر reza فعال می‌شود و اگر بخواهد غیرفعال کنید باید از دستور DISABLE استفاده کنید.

۴-۴ رمزگذاری بر روی دیتابیس

یکی از مهم‌ترین کارها در SQL ایجاد امنیت برای دیتابیس‌ها و ستون‌های جدول آن است که با این کار دسترسی به اطلاعات دیتابیس کار هرکسی نخواهد بود و طرف باید رمز عبور و گواهینامه موردنیاز را داشته باشد.

مثلاً شما در جدول خود یک ستون دارید که نمی‌خواهید کس دیگری بتواند اطلاعات آن را مشاهده کند و شما با داشتن رمز عبور و گواهینامه مورد نظر می‌توانید اطلاعات را مشاهده کنید.

رمزگاری یا همان Cryptography به دانشی گفته می‌شود که در آن اطلاعات به صورت یک کلید رمزگاری می‌شود که این کار توسط الگوریتم مربوط به آن انجام می‌شود و فقط کسی می‌تواند از این اطلاعات استفاده کند که اطلاعات لازم مانند کلید و الگوریتم مربوط به آن را بداند.

شکل ۴-۲۵ رمزگاری

بررسی برخی از اصطلاحات

Decryption

برای آشکارسازی اطلاعات Encryption شده مورداستفاده قرار می‌گیرد و نام آن را رمزگشایی هم می‌نامند.

Plain text

متن اولیه که رمزگاری نشده و یک رمز آشکار است و مهاجمان به راحتی می‌توانند به آن دست پیدا کنند.

Cipher

الگوریتمی برای رمزگذاری و رمزشکنی است و از سرعت عمل خوبی برخوردار است.

Cryptanalysis

به بازکردن قفل‌های Cipher گفته می‌شود یا خواندن متن قفل شده‌ی آن.

۱-۴-۴ کلیدهای متقارن (Symmetric) و نامتقارن (Asymmetric)

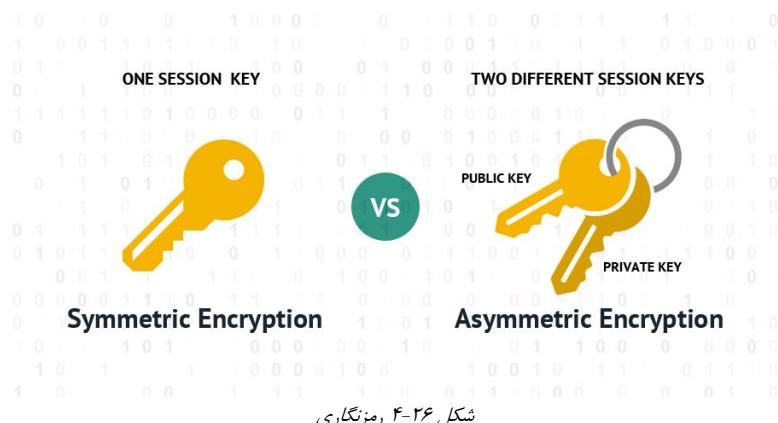
رمزنگاری کلید متقارن

رمزنگاری کلید متقارن یا تک کلیدی، به آن دسته از الگوریتم‌ها، پروتکل‌ها و سیستم‌های رمزنگاری گفته می‌شود که در آن هر دو طرف ردوبدل اطلاعات از یک کلید رمز یکسان برای عملیات رمزگذاری و رمزگشایی استفاده می‌کنند. در این قبیل سیستم‌ها، یا کلیدهای رمزگذاری و رمزگشایی یکسان هستند یا با رابطه‌ای بسیار ساده از یکدیگر قابل استخراج هستند.

واضح است که در این نوع از رمزنگاری، باید یک کلید رمز مشترک بین دو طرف تعریف گردد. چون کلید رمز باید کاملاً محروم‌انه باقی بماند، برای ایجاد و ردوبدل کلید رمز مشترک باید از کanal امن استفاده نمود یا از روش‌های رمزنگاری نامتقارن استفاده کرد. نیاز به وجود یک کلید رمز به‌ازای هر دو نفر درگیر در رمزنگاری متقارن، موجب بروز مشکلاتی در مدیریت کلیدهای رمز می‌گردد.

الگوریتم‌هایی که در Symmetric به کار می‌رود عبارت‌اند از:

DES	✓
DES ^۳	✓
AES	✓
IDEA	✓
RC2, RC4, RC5, RC6	✓
Blowfish	✓

شکل ۴-۲۶ رمزنگاری

رمزنگاری کلید نامتقارن

رمزنگاری کلید نامتقارن، در ابتدا با هدف حل مشکل انتقال کلید در روش متقارن پیشنهاد شد. در این نوع از رمزنگاری، به جای یک کلید مشترک، از یک زوج کلید به نام‌های کلید عمومی و کلید خصوصی استفاده می‌شود. کلید خصوصی تنها در اختیار دارنده آن قرار دارد و امنیت رمزنگاری به محروم‌انه بودن کلید خصوصی بستگی دارد. کلید عمومی در اختیار کلیه کسانی که با دارنده آن در ارتباط هستند قرار داده می‌شود.

به مرور زمان، به غیراز حل مشکل انتقال کلید در روش متقارن، کاربردهای متعددی برای این نوع از رمزنگاری مطرح گردیده است. در سیستم‌های رمزنگاری نامتقارن، بسته به کاربرد و پروتکل مورد نظر، گاهی از کلید عمومی برای

رمزگذاری و از کلید خصوصی برای رمزگشایی استفاده می‌شود و گاهی نیز، بر عکس، کلید خصوصی برای رمزگذاری و کلید عمومی برای رمزگشایی به کار می‌رود.

دو کلید عمومی و خصوصی با یکدیگر متفاوت هستند و با استفاده از روابط خاص ریاضی محاسبه می‌گردند. رابطه ریاضی بین این دو کلید به گونه‌ای است که کشف کلید خصوصی با در اختیار داشتن کلید عمومی، عمل ناممکن است.

الگوریتم‌هایی که در Asymmetric به کار می‌روند عبارت‌اند از:

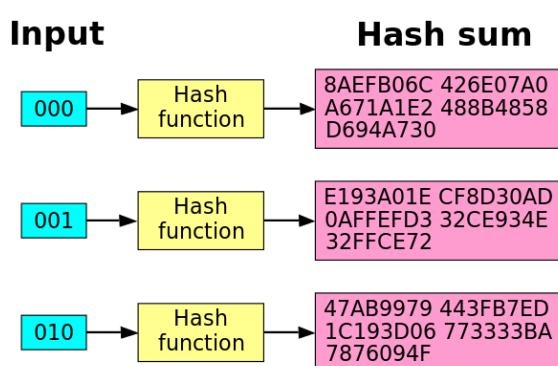
RSA	✓
DH	✓
ElGamal	✓
DSA	✓
ECC	✓

مقایسه رمزنگاری کلید متقارن و کلید نامتقارن

اصولاً رمزنگاری کلید متقارن و کلید نامتقارن دارای دو ماهیت متفاوت هستند و کاربردهای متفاوتی نیز دارند؛ بنابراین مقایسه این دو نوع رمزنگاری بدون توجه به کاربرد و سیستم مورد نظر کار دقیقی نخواهد بود. اما اگر معیار مقایسه، به طور خاص، حجم و زمان محاسبات موردنیاز باشد، باید گفت که با درنظر گرفتن مقیاس امنیتی معادل، الگوریتم‌های رمزنگاری متقارن خیلی سریع‌تر از الگوریتم‌های رمزنگاری نامتقارن می‌باشند.

۴-۴ هش کردن (Hashing)

در این روش یک ورودی از اطلاعات دریافت می‌شود و بعد از اجرای یک الگوریتم بر روی آن ورودی تبدیل به اعداد و حروف خواهد شد که در شکل ۴-۲۷ این موضوع را مشاهده می‌کنید که مثلاً با ورود عدد ۰۰۰ و اعمال الگوریتم هش روی آن کد نهایی آن به صورت کامل تغییر کرده و هک کردن آن کاملاً سخت شده است.

شکل ۴-۲۷ هشینگ

انواع الگوریتم‌های هش عبارت‌اند از:

نوع الگوریتم	اندازه
BLAKE-256	256 bits
BLAKE-512	512 bits
BLAKE2s	Up to 256 bits
BLAKE2b	Up to 512 bits

ECOH	224 to 512 bits
FSB	160 to 512 bits
GOST	256 bits
Grøstl	Up to 512 bits
HAS-160	160 bits
HAVAL	128 to 256 bits
JH	224 to 512 bits
MD2	128 bits
MD4	128 bits
MD5	128 bits
MD6	Up to 512 bits
RadioGatún	Up to 1216 bits
RIPemd	128 bits
RIPemd-128	128 bits
RIPemd-160	160 bits
RIPemd-320	320 bits
SHA-1	160 bits
SHA-224	224 bits
SHA-256	256 bits
SHA-384	384 bits
SHA-512	512 bits
SHA-3 (originally known as Keccak)	arbitrary
Skein	arbitrary
Snefru	128 or 256 bits
Spectral Hash	512 bits
Streebog	256 or 512 bits
SWIFT	512 bits
Tiger	192 bits
Whirlpool	512 bits

از بین این الگوریتم‌ها بیشترین استفاده از الگوریتم‌های SHA2، SHA1، MD5 و SHA2 می‌شود.

۴-۳ رمزگذاری بر روی ستون‌های جداول در SQL

امنیت داده برای هر سازمانی یک کار اساسی و مهم است، به خصوص اگر اطلاعات شخصی مشتری مانند شماره تماس، آدرس ایمیل، شماره تأمین اجتماعی، شماره کارت‌های بانکی و اعتباری را ذخیره کنید. هدف اصلی ما محافظت از دسترسی غیرمجاز به داده‌ها در داخل و خارج از سازمان است. برای دستیابی به این هدف SQL Server راه حل‌های رمزگذاری ارائه می‌دهد. ما می‌توانیم از این رمزگذاری‌ها استفاده کنیم و از داده‌ها محافظت کنیم.

برای شروع کار می‌خواهیم یک دیتابیس جدید ایجاد کنیم و یکی از ستون‌های آن را رمزنگاری کنیم، برای اینکه یک دیتابیس جدید ایجاد کنیم می‌توانید از دستور زیر استفاده کنید:

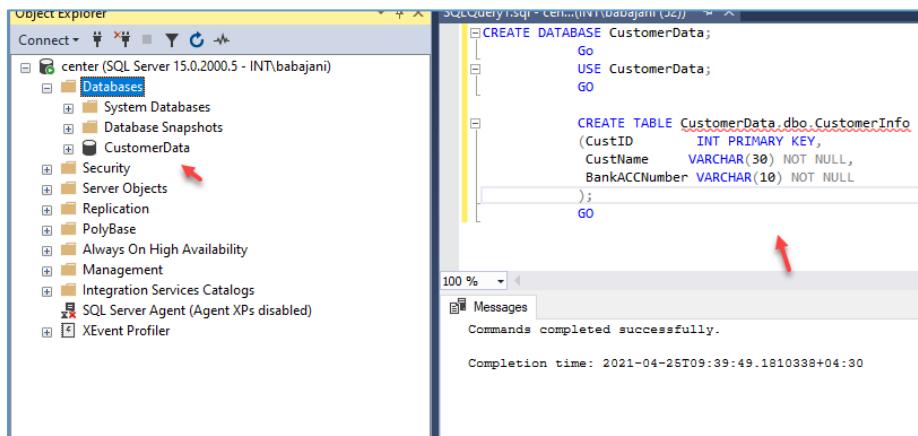
```
CREATE DATABASE CustomerData;
Go
USE CustomerData;
GO

CREATE TABLE CustomerData.dbo.CustomerInfo
(CustID      INT PRIMARY KEY,
 CustName    VARCHAR(30) NOT NULL,
 BankACCNumber VARCHAR(10) NOT NULL
);
GO
```

فصل ۴ / امنیت در SQL Server

۲۵۳

با اجرای دستورات بالا یک دیتابیس جدید با نام CustomerData ایجاد شده است و در ادامه دستورات یک جدول با نام CustomerInfo هم داخل دیتابیس CustomerData ایجاد شده که دارای سه ستون است که در شکل ۴-۲۸ این موضوع را مشاهده می‌کنید.

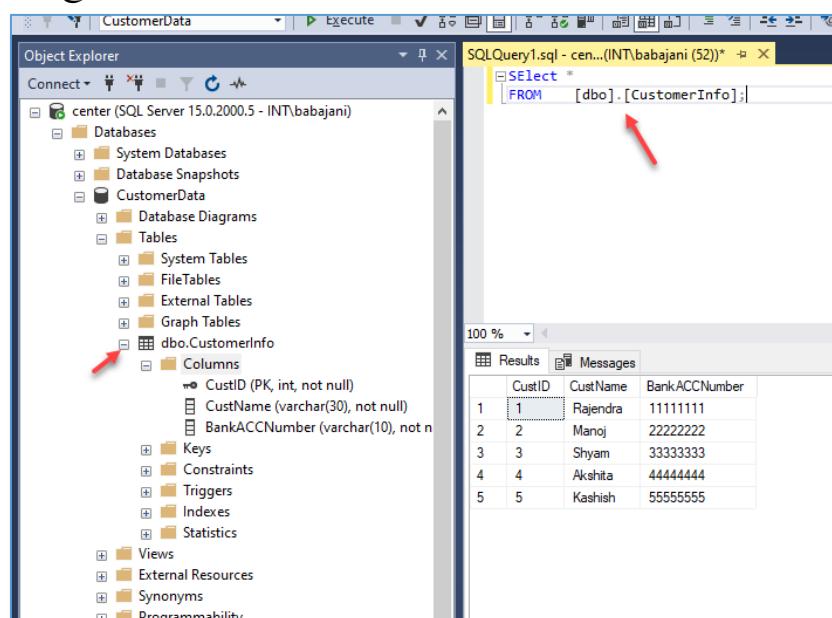

شکل ۴-۲۸ / ایجاد جدول و دیتابیس

برای اینکه اطلاعات جدول را تکمیل کنیم می‌توانید از دستورات زیر استفاده کنید:

```
Insert into CustomerData.dbo.CustomerInfo (CustID,CustName,BankACCNumber)
Select 1, 'Rajendra', 11111111 UNION ALL
Select 2, 'Manoj', 22222222 UNION ALL
Select 3, 'Shyam', 33333333 UNION ALL
Select 4, 'Akshita', 44444444 UNION ALL
Select 5, 'Kashish', 55555555
```

با دستور بالا اطلاعات جدول کامل خواهد شد که در شکل ۴-۲۹ این موضوع را مشاهده می‌کنید.

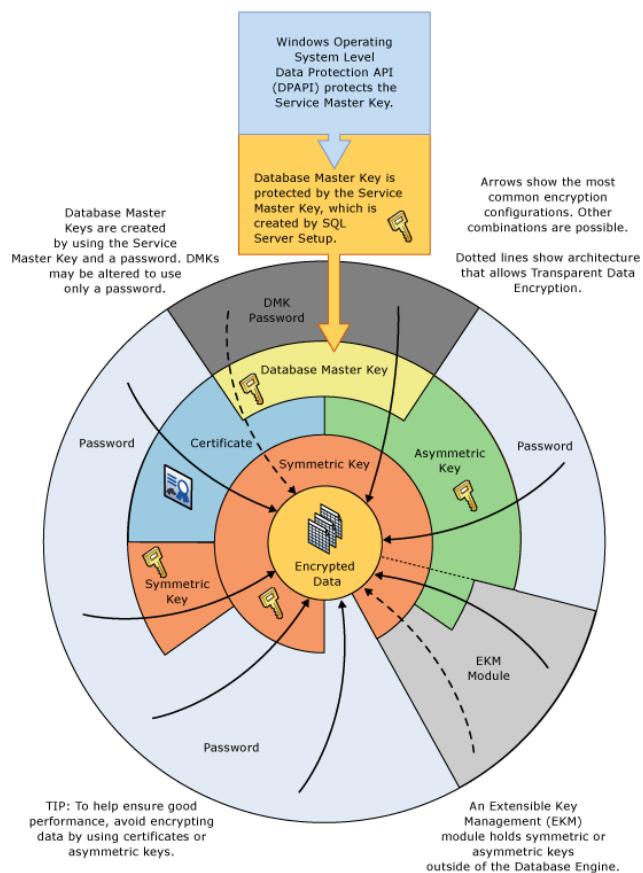
شکل ۴-۲۹ خروجی جدول CustomerInfo

از مراحل زیر برای رمزگذاری سطح ستون استفاده می‌کنیم :

- یک کلید اصلی یا همان master key برای پایگاهداده ایجاد کنید.

- برای SQL Server یک گواهینامه خود امضا ایجاد کنید.
- یک کلید متقارن را برای رمزگذاری پیکربندی کنید.
- رمزگذاری داده‌های ستون.
- رمزگذاری را جستجو و تأیید کنید.

برای انجام این مراحل دقیقاً طبق دستورات زیر پیش بروید تا مشکلی در کار پیش نیاید.
اگر به شکل ۳۶-۴ توجه کنید، یک نمای کلی از ایجاد رمزگذاری در SQL Server را مشاهده می‌کنید.

شکل ۳۶-۴ نمودار رمزگذاری

۱-۳-۴-۴ ایجاد Master Key برای رمزگذاری رو ستون

برای شروع یک Master Key تعریف و یک رمز عبور برای محافظت آن مشخص می‌کنیم که این کلید یک کلید متقارن است که برای محافظت از کلیدهای خصوصی و کلید نامتقارن تعریف می‌شود که در شکل ۳۶-۴ هم مشخص شده است.

برای ایجاد یک کلید اصلی (Master Key) پایگاهداده از عبارت CREATE MASTER KEY استفاده می‌کنیم:

```
USE CustomerData;
GO
CREATE MASTER KEY ENCRYPTION BY PASSWORD = 'Test@12345';
```

برای اینکه متوجه شویم دستور بالا به درستی اجرا شده است باید از دستور زیر استفاده کنیم:

```
SELECT name KeyName,
       symmetric_key_id KeyID,
       key_length KeyLength,
       algorithm_desc KeyAlgorithm
  FROM sys.symmetric_keys;
```

همان طور که در شکل ۴-۳۷ مشاهده می‌کنید با اجرای دستورات بالا یک View با ستون‌های مشخص شده در خروجی به نمایش گذاشته شد که مقدار sys.symmetric_keys را نمایش می‌دهد که اگر به ستون الگوریتم توجه کنید الگوریتم ما از نوع AES و با اندازه 256 است که یک رمزگاری قدرتمند را ارائه می‌دهد، به این نکته هم توجه کنید که خود نوع الگوریتم به همراه طول آن را به صورت اتوماتیک ایجاد می‌کند.

	KeyName	KeyID	KeyLength	KeyAlgorithm
1	##MS_DatabaseMasterKey##	101	256	AES_256

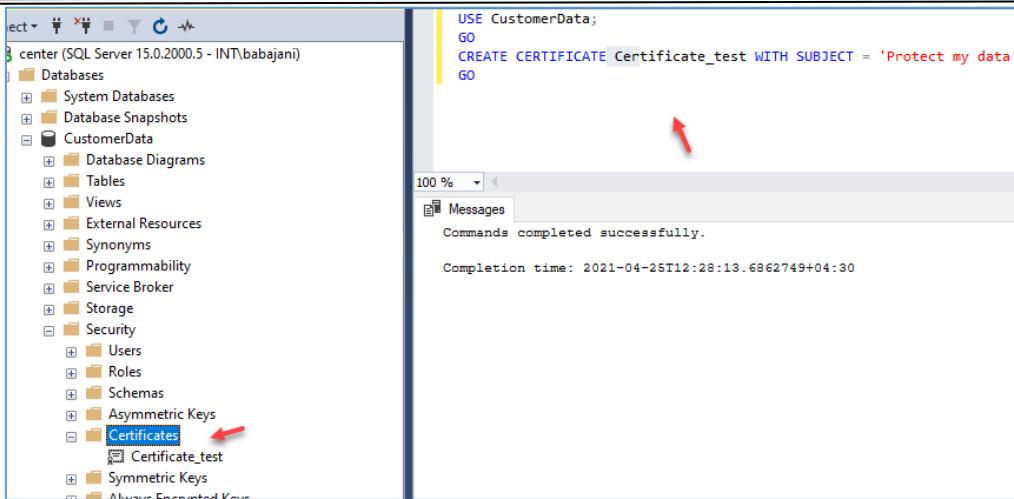
شکل ۴-۳۷

۴-۳-۲ SQL در Certificate ایجاد

در ادامه کار باید یک گواهینامه خود امضا یا همان self-signed ایجاد کنیم منظور از گواهینامه‌های خود امضاء این است که ای گواهینامه داخل خود SQL ایجاد می‌شود و هیچ سازمان دیگری آن را تولید نمی‌کند یعنی دیگر SQL نیاز ندارد گواهینامه مرجع تولید شده از سازمان دیگر استفاده کند بلکه خودش تولید و استفاده می‌کند.

```
USE CustomerData;
GO
CREATE CERTIFICATE Certificate_test WITH SUBJECT = 'Protect my data';
GO
```

در دستور بالا اول به دیتابیس CustomerData متصل شدیم و بعد یک گواهینامه‌ی جدید با نام Certificate_test ایجاد کردیم که موضوع آن Protect my data است و اگر به شکل ۴-۳۸ توجه کنید این موضوع را مشاهده خواهید کرد.

برای اینکه مطمئن شویم کار به درستی انجام گرفته می‌توانیم از دستورات زیر استفاده کنیم:

```

SELECT name CertName,
       certificate_id CertID,
       pvt_key_encryption_type_desc EncryptType,
       issuer_name Issuer
  FROM sys.certificates;
  
```

اگر به شکل ۴-۳۹ توجه کنید متوجه خواهید شد که Certificate مورد نظر به درستی ایجاد شده است.

	CertName	CertID	EncryptType	Issuer
1	Certificate_test	256	ENCRYPTED_BY_MASTER_KEY	Protect my data

شکل ۴-۳۹ نمایش Certificate

پس اگر به ستون‌های شکل ۴-۳۹ توجه کنید در قسمت Encrypt Type مقدار ENCRYPTED_BY_MASTER_KEY در قسمت Encrypt Type قرار گرفته است که نشان می‌دهد SQL از کلیدی که ایجاد کردیم در حال استفاده است، در ستون Certname هم که نام Certificate قرار می‌گیرد، و در ستون Issuer باید نام سازمان صادرکننده گواهینامه نوشته شود که در اینجا چون خود SQL صادرکننده آن است یک نوشته خودمان قرار دادیم.

۴-۳-۴ ایجاد کلید متقارن

در مرحله بعد کار باید یک کلید متقارن ایجاد کنیم، در مورد کلید متقارن در قسمت‌های قبل توضیح دادیم، در کل کلید متقارن برای رمزگذاری و رمزگشایی استفاده می‌کند. برای شروع باید از دستور زیر استفاده کنید:

```
CREATE SYMMETRIC KEY SymKey_test WITH ALGORITHM = AES_256 ENCRYPTION BY CERTIFICATE
Certificate_test;
```

در دستور بالا نام کلید متقارن است که باید ایجاد کنیم و AES_256 همان طول و نوع رمزگاری است که مشخص شده است و در آخر باید نام Certificate که در قسمت قبل ایجاد کردیم را وارد کنید. برای اینکه متوجه شویم دستور به درستی اجرا شده می‌توانیم از دستورات زیر استفاده کنیم:

```
SELECT name KeyName,
       symmetric_key_id KeyID,
       key_length KeyLength,
       algorithm_desc KeyAlgorithm
  FROM sys.symmetric_keys;
```

همان‌طور که در شکل ۴-۴۰ مشاهده می‌کنید کلید متقارن هم به همراه کلید Master ایجاد شده است.

	KeyName	KeyID	KeyLength	KeyAlgorithm
1	'##MS_DatabaseMasterKey##'	101	256	AES_256
2	SymKey_test	256	256	AES_256

شکل ۴-۴۰ نمایش کلید متقارن

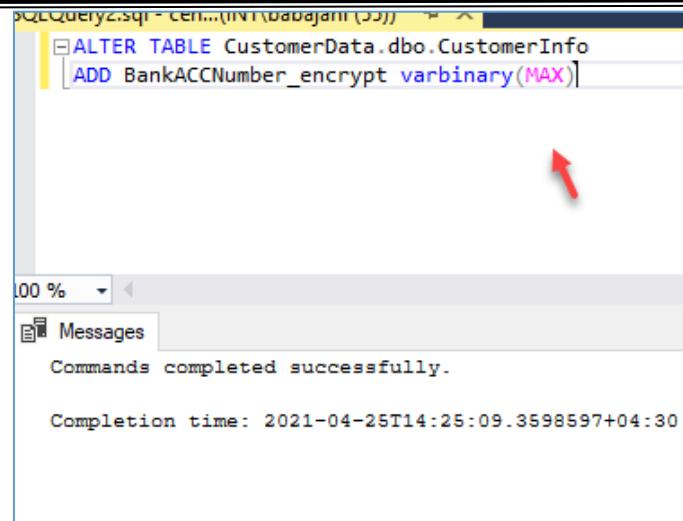
خوب تا به اینجای کار توانستیم کلیدهای رمزگذاری مورد نظر را برای این نسخه از دیتابیس ایجاد کنیم و روش ایجاد آن به مانند شکل ۴-۳۶ است یعنی اینکه Service Master Key (SMK) یک SQL Server ایجاد می‌کند و بعد از آن سیستم عامل Windows Data Protection API (DPAPI) از کلید Service Master Key (SMK) محافظت می‌کند، توجه داشته باشیم که کلید اصلی سرویس (SMK) از کلید اصلی پایگاهداده (DMK) محافظت می‌کند کلید اصلی پایگاهداده از گواهی خود امضا شده که همان Certificate باشد محافظت می‌کند و این گواهی‌نامه یا همان DMK از کلید Symmetric رمزگذاری داده است.

۴-۳-۴ رمزگذاری داده

برای اینکه یک ستون در SQL رمزگذاری شود باید نوع داده را VARBINARY(max)، برای این کار و در دیتابیس CustomerData یک ستون جدید با نام BankACCNumber_encrypt ایجاد و نوع آن را varbinary(MAX) در نظر می‌گیریم.

```
ALTER TABLE CustomerData.dbo.CustomerInfo
ADD BankACCNumber_encrypt varbinary(MAX)
```

همان‌طور که در شکل ۴-۴۱ مشاهده می‌کنید ستون مورد نظر با موفقیت ایجاد شده است.

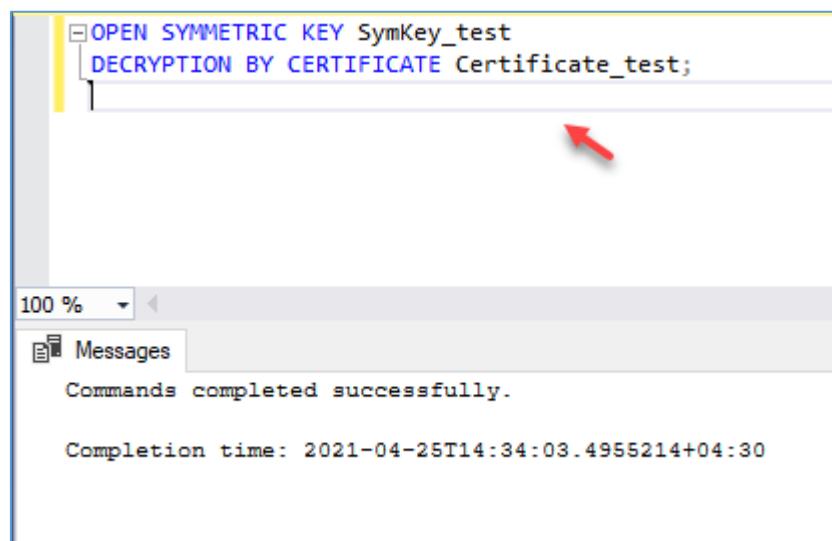
```
ALTER TABLE CustomerData.dbo.CustomerInfo
ADD BankACCNumber_encrypt varbinary(MAX)
```

شکل ۴-۴۱ / ایجاد ستون در جدول

در ادامه می‌خواهیم کار اصلی را انجام دهیم، یعنی اینکه داده‌هایی که در ستون BankACCNumber_encrypt قرار داشتند را بازگردانی کنیم. این کار را با ایجاد کلید سیممتریک و گواهینامه قابلیت داشته باشد.

پس برای این کار باید از همان کلید متقارن و گواهینامه قبلی که ایجاد کردیم استفاده کنیم، با دستور زیر کلید و گواهینامه را فعال می‌کنیم که در شکل ۴-۴۲ این موضوع مشخص شده است.

```
OPEN SYMMETRIC KEY SymKey_test
DECRYPTION BY CERTIFICATE Certificate_test;
```



```
OPEN SYMMETRIC KEY SymKey_test
DECRYPTION BY CERTIFICATE Certificate_test;
```

شکل ۴-۴۲ / بازگردان کلید و گواهینامه

در ادامه کار اطلاعات موجود در ستون BankACCNumber را درون ستون جدیدی که با نام BankACCNumber_encrypt نام دارد، با استفاده از کلید متقارن که ایجاد کردیم این کار را انجام می‌دهیم.

```
UPDATE CustomerData.dbo.CustomerInfo
SET BankACCNumber_encrypt = EncryptByKey (Key_GUID('SymKey_test')),
BankACCNumber
FROM CustomerData.dbo.CustomerInfo;
GO
```

در ادامه باید کلید متقارن که باز کردید را بیندید که باید از این دستور استفاده کنید:

```
CLOSE SYMMETRIC KEY SymKey_test;
GO
```

حالا می‌توانیم با استفاده از دستور زیر خروجی کار را مشاهده کنیم:

```
SELECT *
FROM CustomerInfo;
```

همان‌طور که در شکل ۴-۴۳ مشاهده می‌کنید ستون جدید ایجاد شده و اطلاعاتی که داخل آن قرار گرفته‌اند رمزنگاری شده و کسی نمی‌تواند از اطلاعات را مشاهده کند.

	CustID	CustName	BankACCNumber	BankACCNumber_encrypt
1	1	Rajendra	11111111	0x0086F75FFB2DD14E80896EFEDA05BB0C0200000060F65A2...
2	2	Manoj	22222222	0x0086F75FFB2DD14E80896EFEDA05BB0C0200000073862D0...
3	3	Shyam	33333333	0x0086F75FFB2DD14E80896EFEDA05BB0C02000000DB7811B...
4	4	Akshita	44444444	0x0086F75FFB2DD14E80896EFEDA05BB0C02000000D117DFB...
5	5	Kashish	55555555	0x0086F75FFB2DD14E80896EFEDA05BB0C0200000003EA7D0...

شکل ۴-۴۳ نمایش جدول

تا اینجا توانستیم یک ستون از جدول را رمزگذاری کنیم تا کسی نتواند اطلاعات آن را مشاهده کند، اما اگر بخواهیم این اطلاعات را مشاهده کنیم یعنی رمزگشایی یا همان Decrypt کنیم چه کاری باید انجام دهیم؟

برای این کار باید از دستور DecryptByKey استفاده کنیم، برای تست این موضوع به دستورات زیر دقت کنید: اولین کاری که انجام می‌دهیم کلید متقارن و گواهینامه مورد نظر را صدا می‌زنیم:

```
OPEN SYMMETRIC KEY SymKey_test
DECRYPTION BY CERTIFICATE Certificate_test;
```

بعد از بازکردن موارد مورد نظر باید از دستورات زیر استفاده کنید:

```
SELECT CustID, CustName, BankACCNumber_encrypt AS 'Encrypted data',
       CONVERT(varchar, DecryptByKey(BankACCNumber_encrypt)) AS 'Decrypted Bank
account number'
FROM CustomerData.dbo.CustomerInfo;
```

در دستورات بالا ستون‌های جدول مورد نظر انتخاب شده‌اند ولی در ستون BankACCNumber_encrypt با استفاده از دستور AS به ستون Encrypted data تغییر نام پیدا کرد و همین ستون با استفاده از دستور DecryptByKey اطلاعات آن به ستون جدید با نام Decrypted Bank account number رمزگشایی شد که این موضوع را در شکل ۴-۴۴ مشاهده می‌کنید:

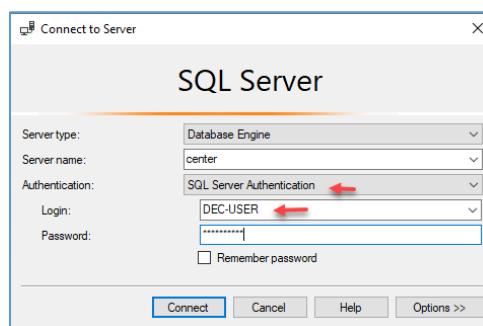
CustID	CustName	Encrypted data	Decrypted Bank account number
1	Rajendra	0x0086F75FFB2DD14E80896EFEDA05BB0C020000060F65A2...	11111111
2	Manoj	0x0086F75FFB2DD14E80896EFEDA05BB0C020000073862D0...	22222222
3	Shyam	0x0086F75FFB2DD14E80896EFEDA05BB0C0200000DB7811B...	33333333
4	Akshita	0x0086F75FFB2DD14E80896EFEDA05BB0C0200000D117DFB...	44444444
5	Kashish	0x0086F75FFB2DD14E80896EFEDA05BB0C020000003EA7D0...	55555555

شکل ۴-۴۴ رمزگشایی ستون

بعد از رمزگذاری و رمزگشایی، حالا می‌خواهیم تست بگیریم که هر کاربری با هر دسترسی می‌تواند این عملیات را انجام دهد یا نه، برای تست این موضوع با استفاده از دستورات زیر یک کاربر جدید با نام DEC-USER ایجاد می‌کنیم که به دیتابیس CustomerData دسترسی db_datareader دارد یعنی فقط می‌تواند اطلاعات را بخواند.

```
USE [master]
GO
CREATE LOGIN [DEC-USER] WITH PASSWORD=N'Test@12345', DEFAULT_DATABASE=[CustomerData],
CHECK_EXPIRATION=OFF, CHECK_POLICY=OFF
GO
USE [CustomerData]
GO
CREATE USER [DEC-USER] FOR LOGIN [DEC-USER]
GO
ALTER ROLE [db_datareader] ADD MEMBER [DEC-USER]
GO
```

بعد از ایجاد کاربر DEC-USER باید با این کاربر بهمانند شکل ۴-۴۵ با کاربر جدید وارد SQL شوید.

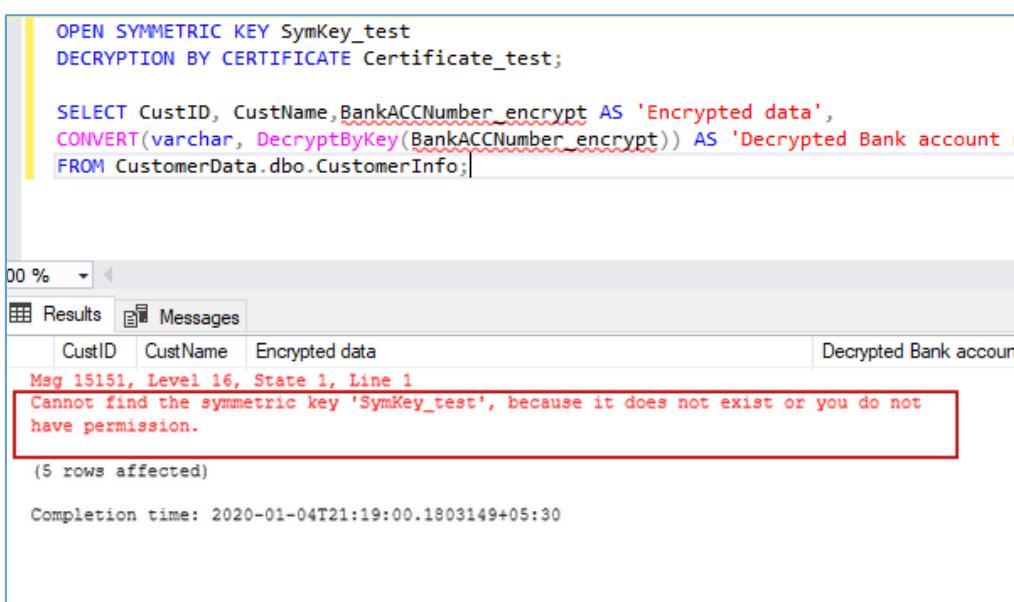
شکل ۴-۴۵ ورود به SQL

بعد از ورود دستور زیر را در New Query اجرا کنید:

```
OPEN SYMMETRIC KEY SymKey_test
DECRYPTION BY CERTIFICATE Certificate_test;

SELECT CustID, CustName, BankACCNumber_encrypt AS 'Encrypted data',
CONVERT(varchar, DecryptByKey(BankACCNumber_encrypt)) AS 'Decrypted Bank account
number'
FROM CustomerData.dbo.CustomerInfo;
```

با اجرای دستور بالا با خطای شکل ۴-۴۶ مواجه خواهید شد که اشاره به دسترسی نداشتن کاربر مورد نظر دارد.


```

OPEN SYMMETRIC KEY SymKey_test
DECRYPTION BY CERTIFICATE Certificate_test;

SELECT CustID, CustName, BankACNNumber_encrypt AS 'Encrypted data',
CONVERT(varchar, DecryptByKey(BankACNNumber_encrypt)) AS 'Decrypted Bank account number'
FROM CustomerData.dbo.CustomerInfo;

```

شکل ۴-۴۶ تست دسترسی کاربر

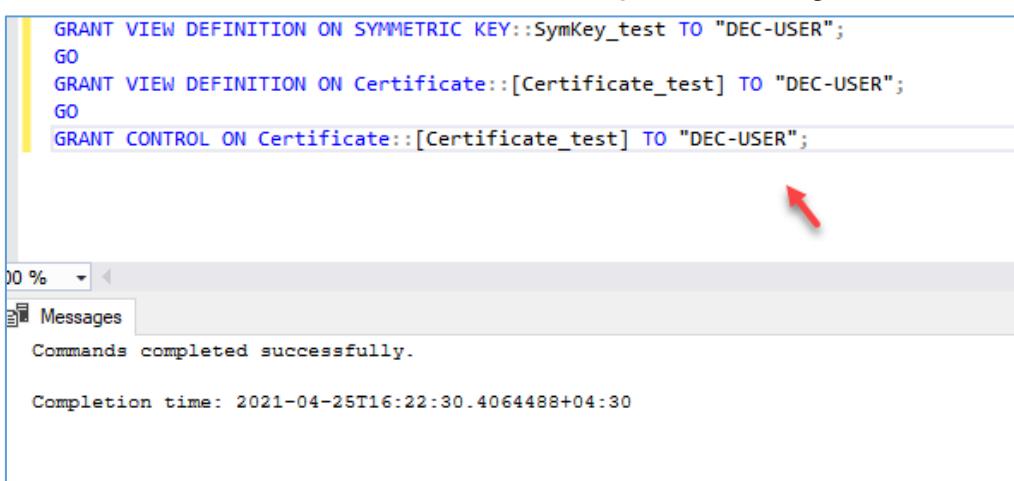
برای حل این مشکل باید به کاربر مورد نظر دسترسی لازم را بدheim تا بتواند هم به کلید متقارن و هم به گواهینامه مورد نظر دسترسی داشته باشد.

```

GRANT VIEW DEFINITION ON SYMMETRIC KEY:::SymKey_test TO "DEC-USER";
GO
GRANT VIEW DEFINITION ON Certificate:::[Certificate_test] TO "DEC-USER";
GO
GRANT CONTROL ON Certificate:::[Certificate_test] TO "DEC-USER";

```

نتیجهٔ دستورات را در شکل ۴-۴۷ مشاهده می‌کنید.


```

GRANT VIEW DEFINITION ON SYMMETRIC KEY:::SymKey_test TO "DEC-USER";
GO
GRANT VIEW DEFINITION ON Certificate:::[Certificate_test] TO "DEC-USER";
GO
GRANT CONTROL ON Certificate:::[Certificate_test] TO "DEC-USER";

```

شکل ۴-۴۷ افزایش دسترسی کاربر

بعد از دادن دسترسی‌های لازم دوباره دستورات بالا را در این قسمت وارد و اجرا می‌کنیم:

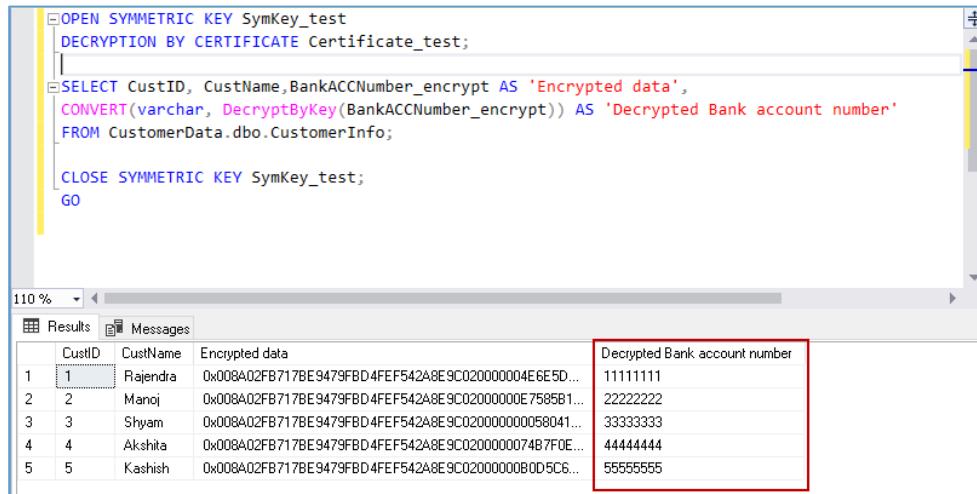
```

OPEN SYMMETRIC KEY SymKey_test
DECRYPTION BY CERTIFICATE Certificate_test;

```

```
SELECT CustID, CustName, BankACCNumber_encrypt AS 'Encrypted data',
CONVERT(varchar, DecryptByKey(BankACCNumber_encrypt)) AS 'Decrypted Bank account
number'
FROM CustomerData.dbo.CustomerInfo;
```

همان طور که در شکل ۴-۴۸ مشاهده می‌کنید دستور مورد نظر با موفقیت اجرا شده و خروجی به نمایش گذاشته شده است.


```
OPEN SYMMETRIC KEY SymKey_test
DECRYPTION BY CERTIFICATE Certificate_test;

SELECT CustID, CustName, BankACCNumber_encrypt AS 'Encrypted data',
CONVERT(varchar, DecryptByKey(BankACCNumber_encrypt)) AS 'Decrypted Bank account number'
FROM CustomerData.dbo.CustomerInfo;

CLOSE SYMMETRIC KEY SymKey_test;
GO
```

CustID	CustName	Encrypted data	Decrypted Bank account number
1	Rajendra	0x008A02FB717BE9479FBD4FEF542A8E9C020000004E6E5D...	11111111
2	Manoj	0x008A02FB717BE9479FBD4FEF542A8E9C02000000E7585B1...	22222222
3	Shyam	0x008A02FB717BE9479FBD4FEF542A8E9C02000000058041...	33333333
4	Akshita	0x008A02FB717BE9479FBD4FEF542A8E9C0200000074B7F0E...	44444444
5	Kashish	0x008A02FB717BE9479FBD4FEF542A8E9C0200000080D5C6...	55555555

شکل ۴-۴۸ تست دسترسی کاربر

فصل پنجم

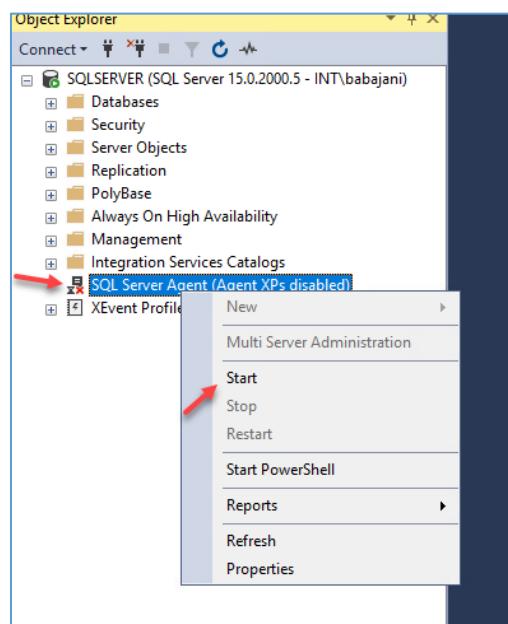
پشتیبان‌گیری و بازیابی

می‌توان یکی از مهم‌ترین بخش‌های یک سیستم نرم‌افزاری را بخش پشتیبانی و بازیابی آن بیان کرد. در سازمان‌های بزرگ مانند بانک‌ها در یک ثانیه چندین هزار رکورد در دیتابیس و جداول ثبت می‌شود و اگر چنانچه از دیتابیس مورد نظر پشتیبان نداشته باشد با ازدست‌رفتن اطلاعات اصلی دیگر نمی‌توانید به آن اطلاعات دسترسی داشته باشید پس باید مسیر را دقیقاً مشخص کرد تا بتوانیم در سریع‌ترین زمان ممکن اطلاعات را برگردانیم.

روش‌های پشتیبان‌گیری از دیتابیس بسیار زیاد است که می‌توانید از خود نرم‌افزار SQL استفاده کنید و یا اینکه از نرم‌افزارهای جانبی استفاده کنید که در اینجا همه‌ی آنها را بررسی می‌کنیم.

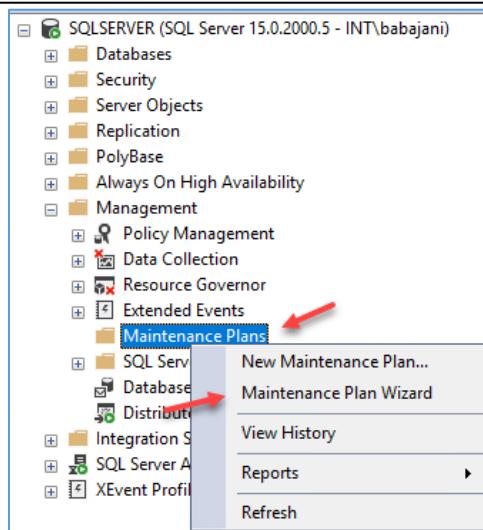
۱-۵ پشتیبان‌گیری از طریق نرم‌افزار SQL

برای شروع کار باید سرویس SQL Server Agent را فعال کنیم، برای این کار باید وارد SQL شوید و به‌مانند شکل ۱-۵ بر روی سرویس Agent کلیک راست کنید و گزینه‌ی Start را انتخاب کنید، بعد از آن پنجره‌ای باز خواهد شد که باید بر روی Yes کلیک کنید.

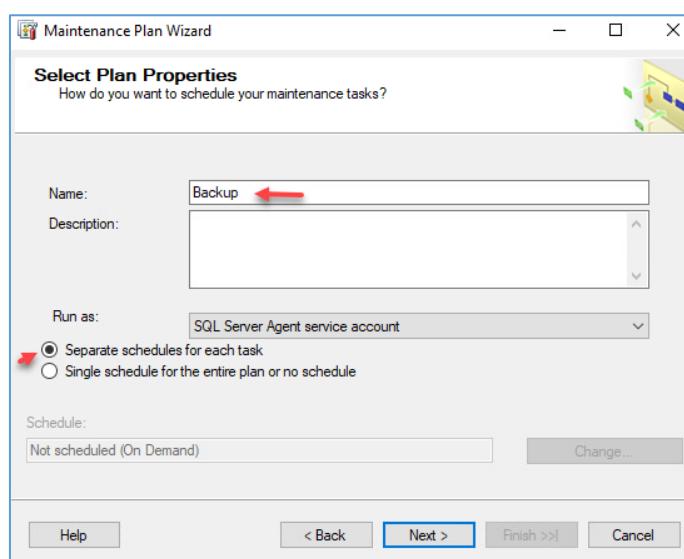
شکل ۱-۵

در ادامه می‌خواهیم ابزارهای Database Maintenance را با هم بررسی کنیم، برای اینکه سرویس Backup را فعال کنیم باید به‌مانند شکل ۱-۶ وارد قسمت Maintenace Plans شوید و بر روی Maintenance Plans کلیک راست کنید و گزینه‌ی Maintenance Plan Wizard را انتخاب کنید.

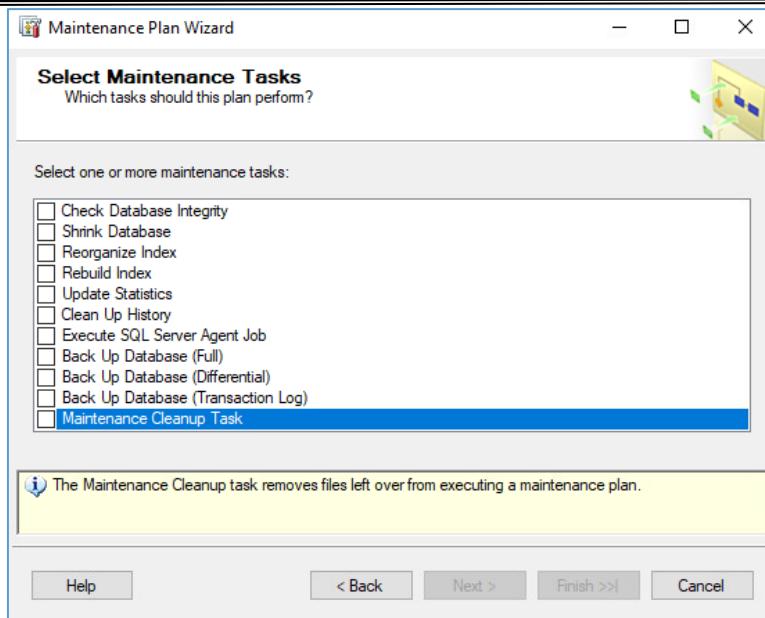
شکل ۵-۲

در شکل ۵-۳ باید یک نام به دلخواه وارد کنید و در قسمت زیری آن برای زمانبندی فعلاً گزینه‌ی Separate را انتخاب کنید.

شکل ۵-۳

در شکل ۵-۴ گزینه‌های مختلفی را مشاهده می‌کنید که هر کدام برای یک کار طراحی شده‌اند که در زیر آنها را بررسی می‌کنیم.

شکل ۴

۱ - Check Database Integrity

این گزینه برای این است که بفهمیم یک دیتابیس مشکلی ندارد و می‌توانیم از آن پشتیبان تهیه کنیم که این موضوع واقعاً برای پشتیبان‌گیری مهم است اگر چنانچه دیتابیس مورد نظر مشکل داشته باشد حتی بعد از انجام پشتیبان‌گیری نمی‌توانید از آن دیتابیس در آینده استفاده کنید، پس حتماً باید از این گزینه استفاده کنید.

۲ - Shrink Database

زمانی که یک دیتابیس ایجاد می‌شود دو فایل در محل ذخیره‌سازی ایجاد می‌شود که یکی فایل اصلی و دیگری فایل log است، این فایل Log بسته به نوع کار در طی زمان حجم آن افزایش پیدا خواهد کرد که باید توسط این گزینه حجم آن را کاهش دهید تا حجم اضافه در خروجی پشتیبان‌گیری ایجاد نشود.

۳ - Rebuild index و Reorganize index

زمانی که یا دستورات مختلف بر روی دیتابیس خودکار می‌کنید استفاده از این دستورات مانند Insert, Delete, Update و... به مرور زمان باعث ایجاد Fragmentation یا همان پارگی می‌شوند و همین امر باعث می‌شود که اطلاعات به درستی در هارد دیسک یا محل ذخیره‌سازی قرار نگیرند به طور ساده‌تر باید گفت که مثلاً از یک محل ذخیره‌سازی با حجم ۱ گیگابایت داشته باشید، زمانی که Fragmentation یا پارگی ایجاد شود یک دیتابیس ۵۰۰ مگابایت در یک این فضای یک گیگابایت ذخیره خواهد شد و استفاده درستی از آن نخواهد شد و مهم‌ترین مشکلی که پارگی ایجاد می‌کند این است که به شدت سرعت دسترسی و استفاده از دیتابیس را کاهش می‌دهد.

۴ - Update Statistics

این گزینه برای بهبود عملکرد پرس‌وجو طراحی شده است و باعث بهروزرسانی اطلاعات برای انجام پرس‌وجو خواهد شد.

۵ - Clean Up History

زمانی که دیتابیس‌های مختلفی را در طول زمان ایجاد می‌کنید یک سری داده در جدول سیستم ذخیره می‌کند و این داده‌ها به مرور زمان منسخ و از کارافتاده خواهند شد و باید با دستوری آن اطلاعات قدیمی را از دیتابیس پاک کرد، البته اگر این داده‌ها را حذف نکنید به مرور زمان فضای ذخیره‌سازی را پر خواهند کرد.

-۶ execute sql server agent job

این دستور برای اجرای کارهایی است که در agent ایجاد کردید.

-۷ Backup Database (FULL)

برای اینکه به طور کامل از دیتابیس‌های خود پشتیبان تهیه کنیم، باید از این گزینه استفاده کنیم، داشتن حداقل یک پشتیبان Full برای هر یک از دیتابیس‌ها ضروری است و اگر Full وجود نداشته باشد شما توانایی برگرداندن دیتابیس خراب شده را نخواهید داشت.

-۸ Backup Database (Differential)

این روش یک روش برای پشتیبان‌گیری از تغییرات است، مثلاً اگر یک پشتیبان Full تهیه کرده باشد با حجم ۱۰ گیگابایت در موقعی که از پشتیبان Differential استفاده کنید حجم آن بسیار کم خواهد شد چون فقط از تغییراتی که بعد از Full ایجاد شده پشتیبان تهیه می‌شود، البته اگر تنها از روش Differential استفاده کنید در اولین باری که از دیتابیس پشتیبان تهیه می‌کنند از تمام اطلاعات پشتیبان می‌گیرد.

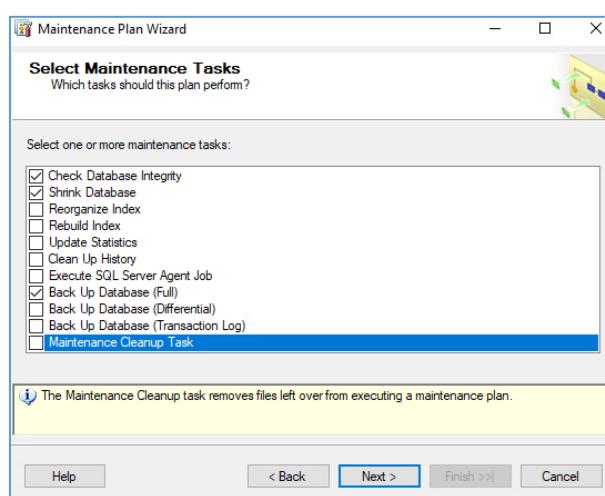
-۹ Backup Database (Transaction Log)

زمانی که یک دیتابیس ایجاد می‌کنید، باید حالت Recovery Model آن را مشخص کنید، اگر بر روی حالت Full قرار داشته باشد از دیتابیس مورد نظر یک فایل Log هم گرفته می‌شود که قبل این موضوع را توضیح دادیم، اگر از این روش پشتیبان‌گیری استفاده کنید از داده‌های log هم پشتیبان تهیه خواهد شد و یک مزیت آن این است که بعد از انجام این نوع پشتیبان‌گیری حجم فایل log دیتابیس کاهش پیدا خواهد کرد و دیگر نیاز نیست خودتان آن را کم کنید.

-۱۰ Maintenance Cleanup Task

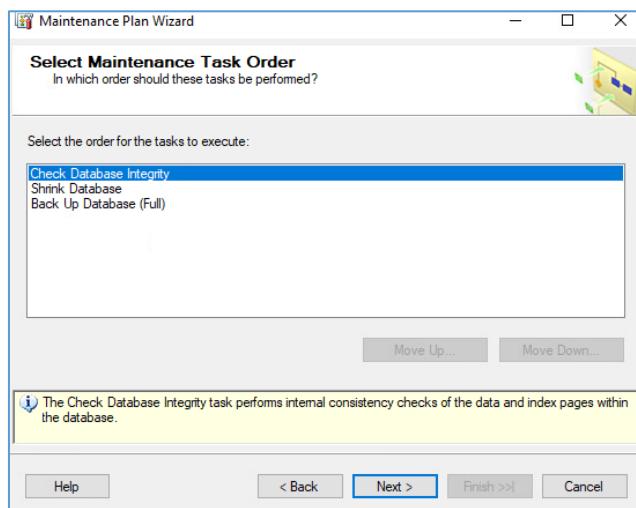
این گزینه برای حذف پرونده‌های مربوط به برنامه‌های نگهداری مانند پرونده‌های دیتابیس و... کاربرد دارد.

بعد از بررسی گزینه‌های مورد نظر برای تست کار به مانند شکل ۵-۵ سه گزینه‌ی مورد نظر را انتخاب کنید و بر روی کلیک Next.

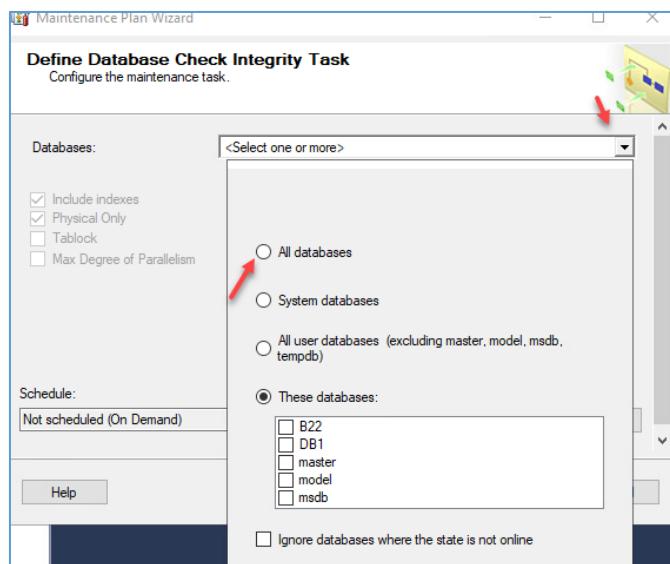
شکل ۵-۵

همان‌طور که در شکل ۵-۶ مشاهده می‌کنید سه گزینه‌ی مورد نظر انتخاب شده است و برای ادامه بر روی Next کلیک کنید.

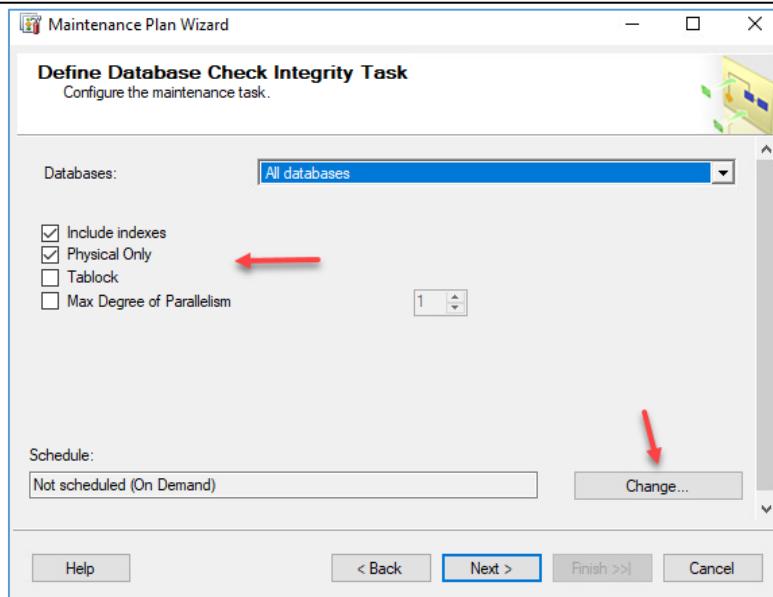
شکل ۵-۶

به مانند شکل ۵-۷ باید مشخص کنید که چه دیتابیسی باید انتخاب شود تا عملیات Check Integrity بر روی آن اعمال شود که می‌توانید با انتخاب گزینه‌ی All databases همه‌ی آنها را انتخاب کنید و یا System Database و یا خودتان انتخاب کنید که بهتر است گزینه‌ی All databases را انتخاب کنید.

شکل ۵-۷

بعد از انتخاب All database چند گزینه را در شکل ۵-۸ مشاهده می‌کنید که در ادامه آنها را معرفی می‌کنیم.

شکل ۵-۱

Include Indexes

این گزینه برای بررسی درستی و یکپارچگی ایندکس‌های جداول در دیتابیس است که انجام می‌شود.

Physical Only

این گزینه بعد از اجرا فقط ساختار Page‌ها و سرصفحه‌های رکوردهای موجود را بررسی می‌کند.

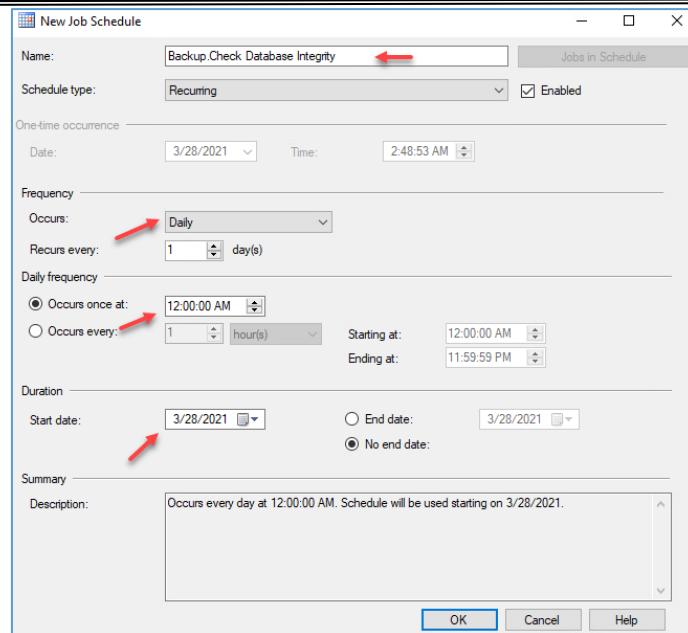
Tablock

با فعال کردن این گزینه دیتابیس مورد نظر برای مدت زمان کوتاهی قفل شده و دستور بررسی سلامت دیتابیس یعنی DBCC CHECKDB فعال می‌شود و بعد از اجرا دستور دیتابیس مورد نظر از قفل باز می‌شود، بکی از ویژگی‌های این روش بعد از اجرا باعث افزایش سرعت بررسی دیتابیس خواهد شد.

Max Degree Of Parallelism

زمانی که از دستور بررسی سلامت دیتابیس یعنی DBCC CHECKDB استفاده می‌کنید SQL Server از تمام CPU استفاده خواهد کرد، با این گزینه می‌توانید مشخص کنید که در زمان اجرا از چند هسته CPU استفاده شود.

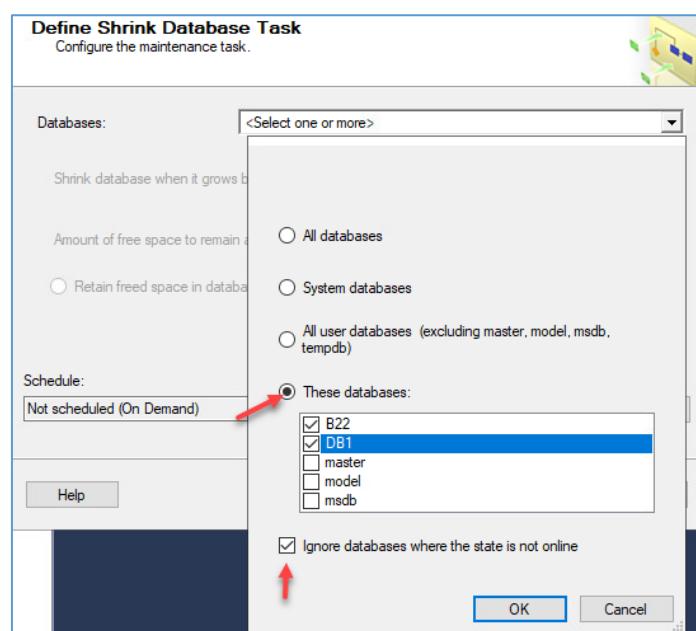
اگر به پایین شکل ۵-۹ توجه کنید، شما می‌توانید برای این وظیفه یک زمان‌بندی مشخص ایجاد کنید، برای این کار بر روی Change کلیک کنید.

شکل ۵-۹

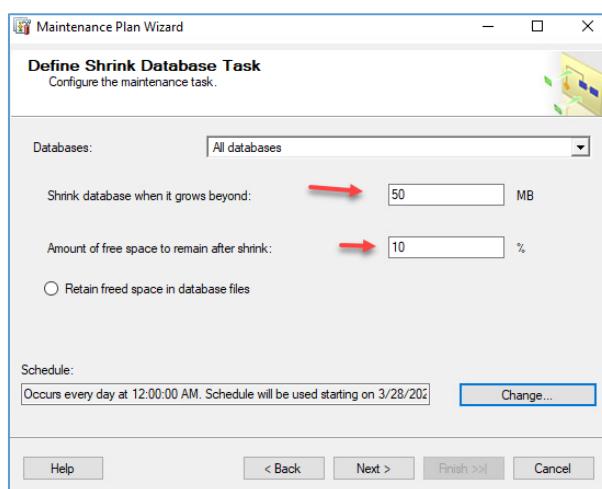
در شکل ۵-۹ باید یک نام برای زمانبندی خود وارد کنید و بعد باید مشخص کنید که این وظیفه در چه زمان‌هایی اجرا شود مثلاً می‌توانید هفتگی انتخاب کنید یا به صورت روزانه که در اینجا روزانه را انتخاب می‌کنیم، در قسمت سوم می‌توانیم ساعت اجرا این وظیفه را مشخص کنیم که ساعت ۱۲ بامداد انتخاب شده است و در قسمت آخر می‌توانید مشخص کنید که این زمانبندی از چه تاریخی اجرا شود که به صورت پیش‌فرض تاریخ امروز انتخاب خواهد شد، بر روی OK کلیک کنید.

در شکل ۵-۱۰ باید مشخص کنید که چه دیتابیس‌هایی را می‌خواهید بر روی آن عملیات shrink انجام دهید که دو دیتابیس که با هم ایجاد کردیم را انتخاب می‌کنیم، اگر در پایین صفحه تک گزینه‌ی ignore.. را انتخاب کنید در زمان از دیتابیس‌هایی که آفلاین هستند صرف نظر خواهد شد.

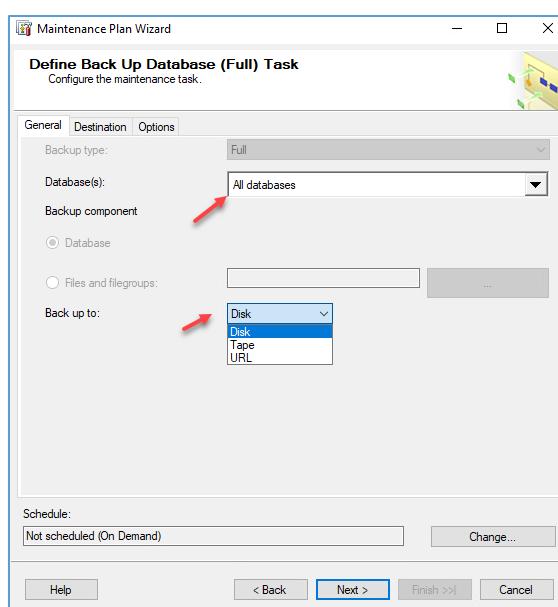
شکل ۵-۱۰

بعد از انتخاب دیتابیس بهمانند شکل ۵-۱۱ دو گزینه وجود دارد، گزینه‌ی اول عدد ۵۰ را نشان می‌دهد و این نشان‌دهنده‌ی این است که روی دیتابیس‌هایی که بیشتر از ۵۰ مگابایت حجم داشته باشند عملیات Shrink انجام خواهد شد و اگر کمتر از این مقدار باشد عملیات Shrink انجام نخواهد شد، در قسمت بعدی عدد ۱۰ درصد را مشاهده می‌کنید که نشان‌دهنده‌ی این است که چند درصد از فضای دیتابیس بعد از Shrink خالی بماند، گزینه‌ی Retain هم اگر انتخاب شود فقط صفحه‌های انتهایی را به ابتدای فایل انتقال خواهد داد و با صفحات میانی کاری ندارد، در آخر صفحه هم می‌توانید زمان‌بندی اجرا را بهمانند قبل مشخص کنید.

شکل ۵-۱۱

در شکل زیر نحوه انجام Full backups را باید مشخص کنید، برای این کار باید دیتابیس مورد نظر خود را انتخاب کنید که بهترین حالت این است که از گزینه‌ی All Databases استفاده کنید تا همه‌ی دیتابیس‌ها اعم از سیستمی و کاربر را تخصیص دهد. در پایین شکل ۵-۱۲ نوع ذخیره‌سازی فایل را باید مشخص کنید که دارای سه حالت است که در زیر بررسی می‌کنیم.

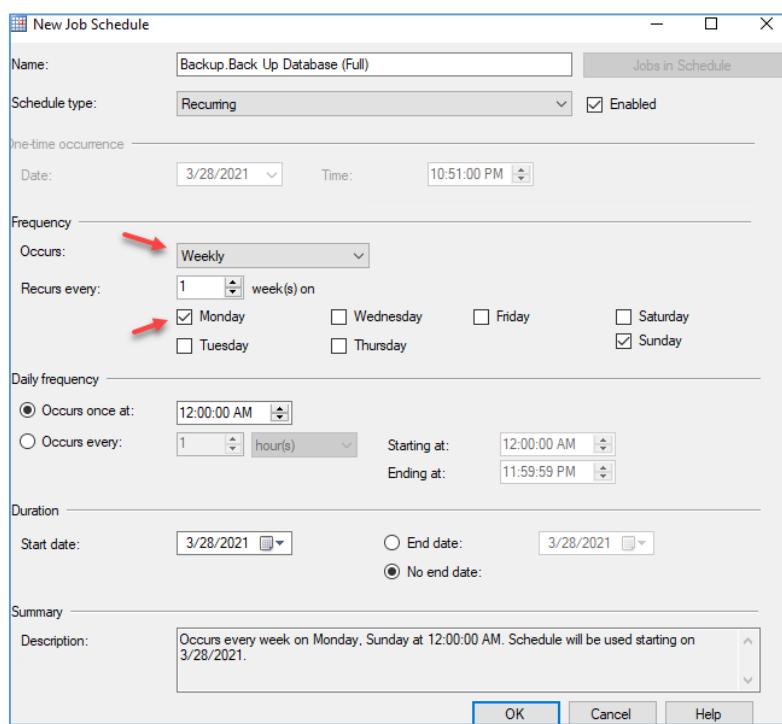
شکل ۵-۱۲

گزینه‌ی Disk برای ذخیره کردن فایل‌های پشتیبان در هارددیسک سیستم خود و یا در یک آدرس شبکه است که در ادامه بررسی می‌کنیم.

گزینه‌ی tape برای ذخیره اطلاعات بر روی نوار مغناطیسی می‌شد که یک روش بسیار مقومن به صرفه است، هرچند که بسیار قدیمی شده ولی به علت ظرفیت بالای آن و قیمت پایین آن حتی در شرکت‌های بزرگ هم در حال استفاده است.

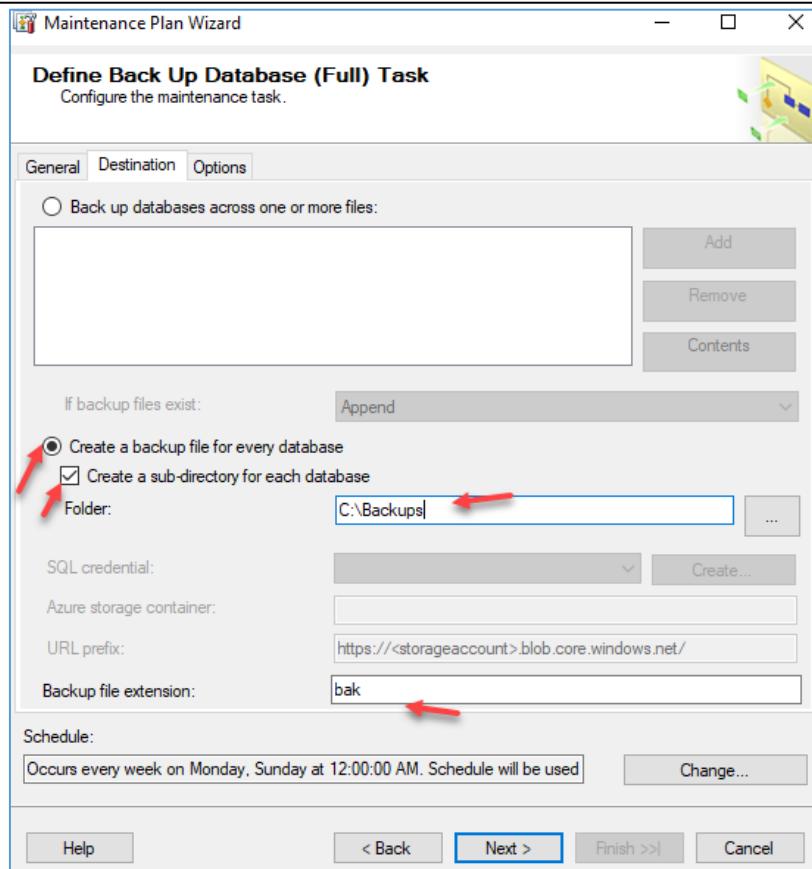
گزینه‌ی URL برای ذخیره کردن اطلاعات در یک آدرس تحت وب طراحی شده است مانند آدرس زیر:
`'https://mystorage.blob.core.windows.net/mycontainer/TestDbBackupSetNumber2_0.bak'`

در ادامه کار بعد از انتخاب گزینه‌ی Disk در پایین صفحه می‌توانید زمانبندی مورد نظر خود را مشخص کنید، در شکل ۵-۱۳ باید زمانبندی انجام Full Backup را مشخص کنید، برای انجام Full Backup بهتر است گزینه‌ی هفتگی را انتخاب کنید دلیل آن هم این است که اگر تعداد زیادی دیتابیس با حجم بالا داشته باشد انجام Full Backup می‌تواند حجم زیادی را از حافظه‌ی شما پر کند و بهترین کار این است که به صورت هفتگی این کار را انجام دهید و به صورت روزانه Differential Backup.

شکل ۵-۱۳

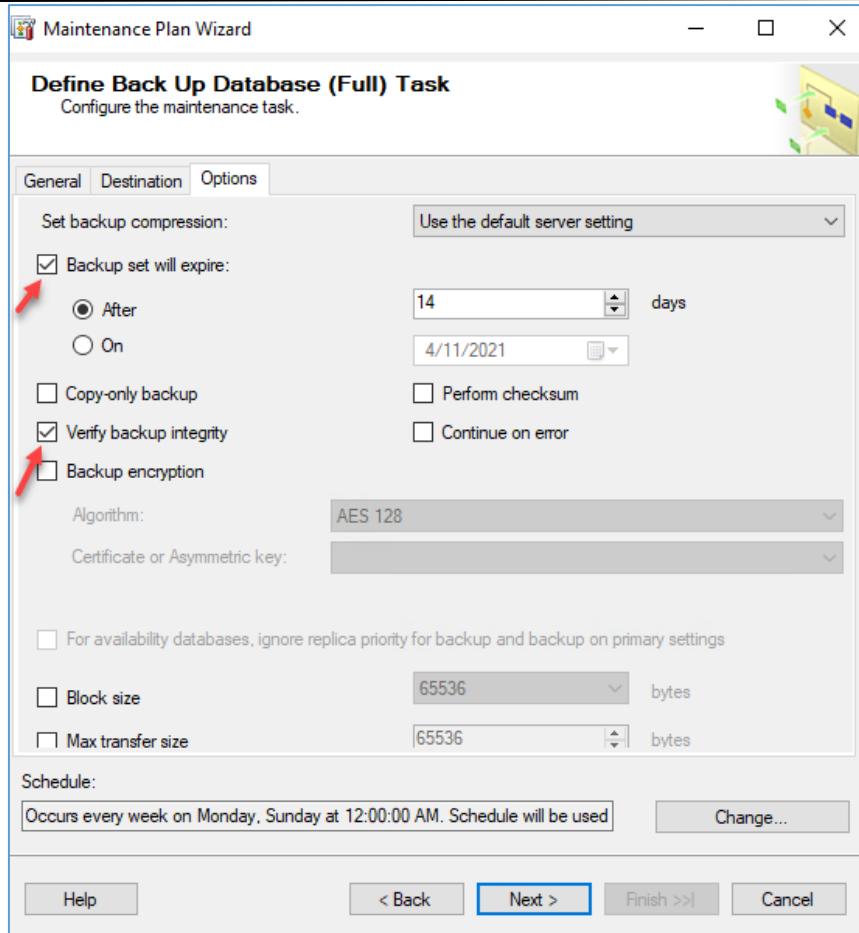
در ادامه کار به مانند شکل ۵-۱۴ وارد تب Destination شوید و در این تب باید مشخص کنید که فایل‌های Backup در کدام مسیر ذخیره شود که در اینجا مسیر C:\Backups\Backup می‌باشد انتخاب شده است توجه داشته باشد برای اینکه نرم‌افزار دسترسی ایجاد SubFolder را داشته باشد بهتر است تیک گزینه‌ی Create a sub-directory را انتخاب کنید، در پایین صفحه می‌توانید پسوند فایل Backup خود را به دلخواه وارد کنید که به صورت پیش‌فرض پسوند bak وارد شده است.

شکل ۵-۱۴

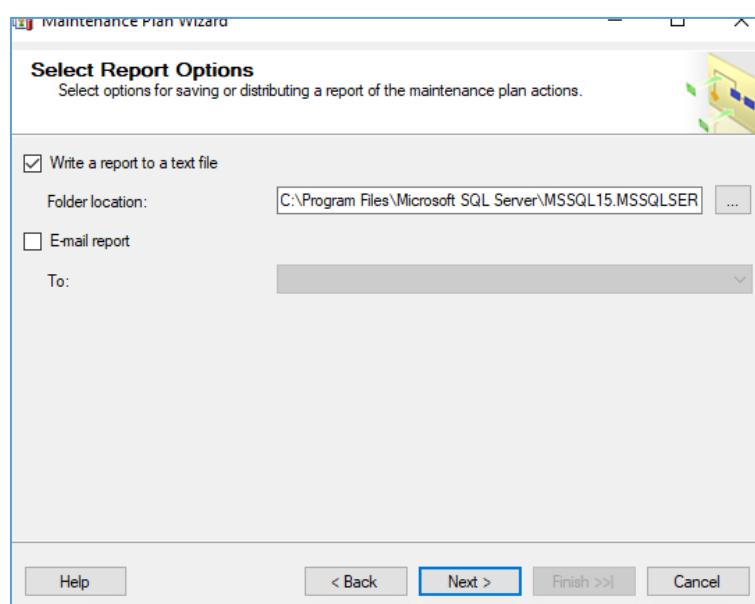
در ادامه بهمانند شکل ۵-۱۵ وارد تب Options شوید، در این تب می‌توانید با انتخاب گزینه‌ی Backup set will Expore مشخص کنید که فایل‌های Backup بعد از مدت مشخص شده‌ی ۱۴ روز از روی هارد پاک شوند و فایل Backup جدید جایگزین آن شود.

یکی از مهم‌ترین قسمت‌هایی که باید مراقب آن باشد این است که تیک گزینه‌ی Verify Backup Integrity را انتخاب کنید، این گزینه بعد از انجام Backup فایل Backup را تست می‌کند تا سلام باشد و بعد از آن پردازش به پایان می‌رسد، در جاهایی دیده شده که فایل‌های Backup قابل بازگردانی نبودن و مدیر شبکه با مشکل بزرگی روبرو شده است، پس حتماً تیک این گزینه را بزنید، البته اگر حجم Backup زیاد باشد مقدار زمان انجام عملیات بیشتر خواهد شد. گزینه‌ی Backup Encryption را اگر انتخاب کنید بر روی فایل‌های Backup یک رمز عبور به همراه هشینگ قدرتمند قرار می‌دهد تاکسی نتواند اطلاعات را به سرقت ببرد.

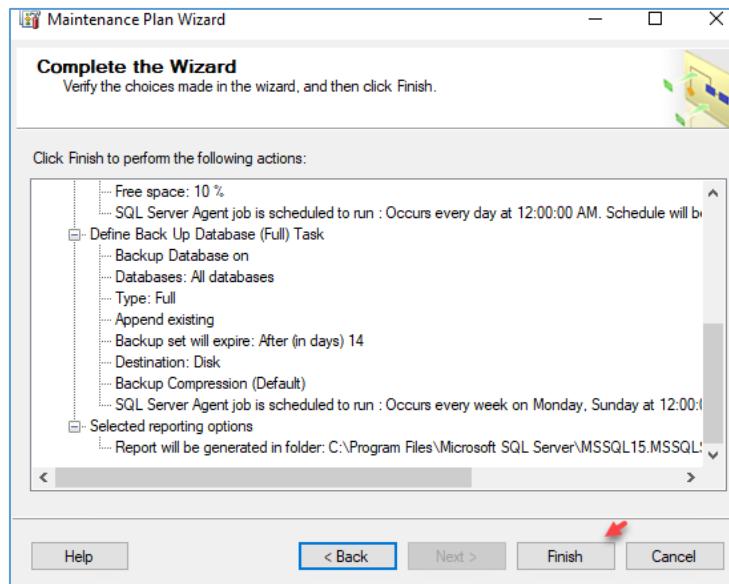
شکل ۱۵

در ادامه بر روی Next کلیک کنید، در شکل ۱۶ می‌توانید مشخص کنید که گزارش‌گیری از اطلاعات این کار در چه مسیری ذخیره شود، البته این فایل به صورت TXT است و اگر هم بخواهید به یک آدرس خاص ایمیل شود باید تیک گزینه‌ی E-mail report را انتخاب کنید.

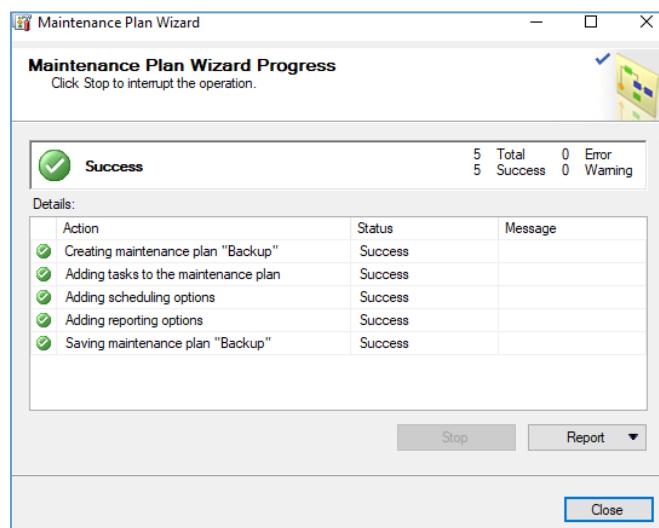
شکل ۱۶

اگر اطلاعاتی در شکل ۵-۱۷ مورد قبول بود می توانید بر روی Finish کلیک کنید.

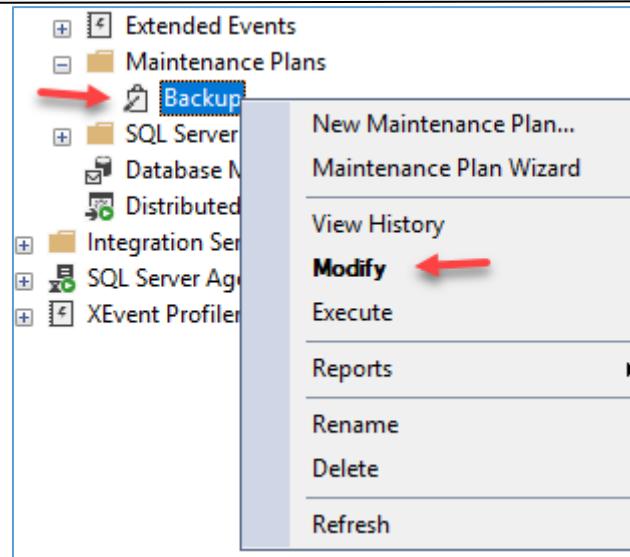
شکل ۵-۱۷

همان‌طور که در شکل ۵-۱۸ مشاهده می‌کنید اطلاعات به درستی تأیید و ایجاد شده است.

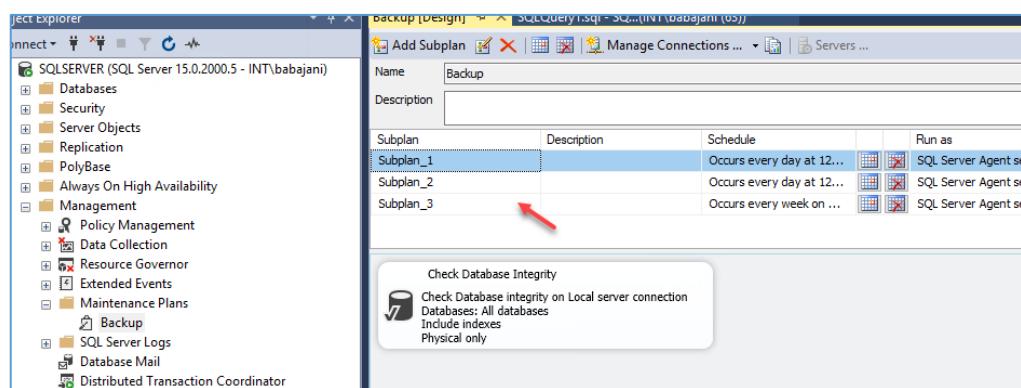
شکل ۵-۱۸

در شکل ۵-۱۹ Plan مورد نظر ایجاد شده است و برای اینکه بررسی کامل‌تری داشته باشیم بر روی آن کلیک راست کنید و گزینه‌ی Modify را انتخاب کنید.

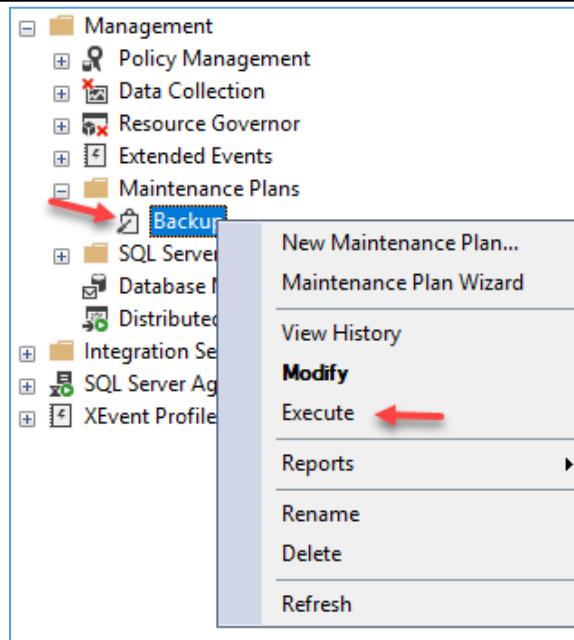
شکل ۵-۱۹

در شکل ۵-۲۰ هر سه قسمت‌های قبل ایجاد کردیم را مشاهده می‌کنید اگر بر روی آنها کلیک کنید عملکرد آنها را مشاهده خواهید کرد، در جلوی آنها زمان‌بندی را می‌توانید تغییر یا حذف کنید و حتی می‌توانید نام هر یک از Rule‌ها را تغییر دهید.

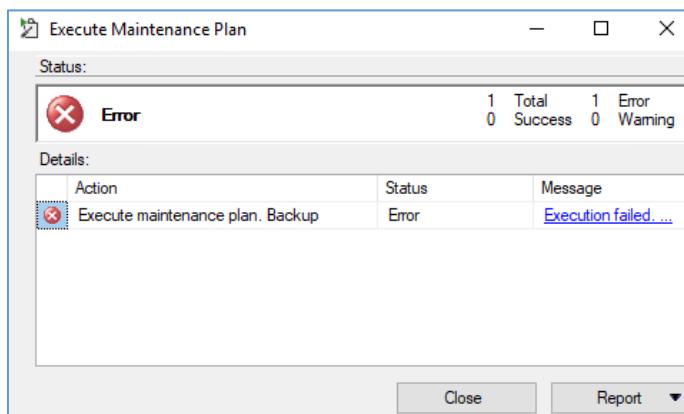
شکل ۵-۲۰

بعد از ایجاد آن را اجرا کنیم، برای اجرا به مانند شکل ۵-۲۱ بر روی Plan مورد نظر کلیک راست کنید و گزینه‌ی Execute را انتخاب کنید.

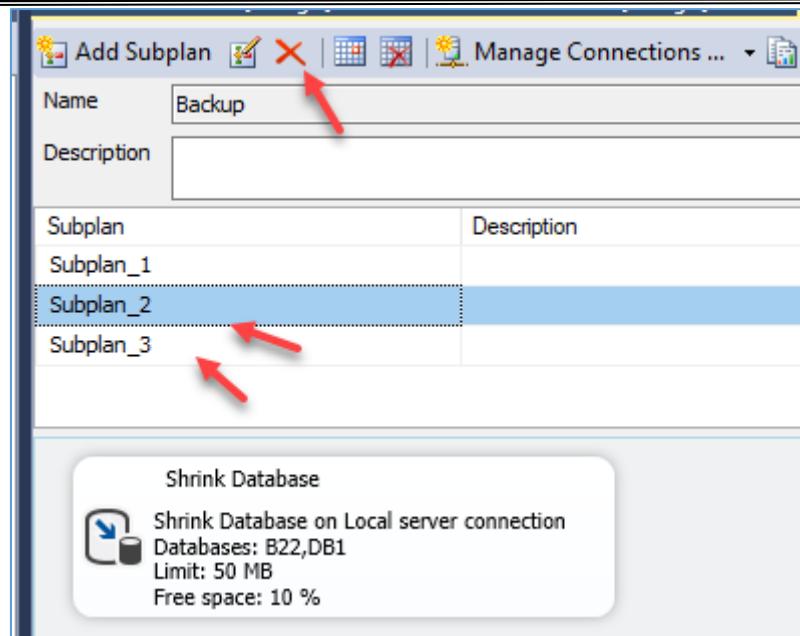
شکل ۵-۲۱

بعد از اجرا به احتمال زیاد با خطای شکل ۵-۲۲ مواجه خواهید شد که آن هم به این خاطر است که ما برای هر یک از قسمت‌ها یک زمانبندی تعریف کردیم و به خاطر همین این سه قسمت از هم جداشدن، برای حل این مشکل باید آنها را در یک قسمت قرار دهیم.

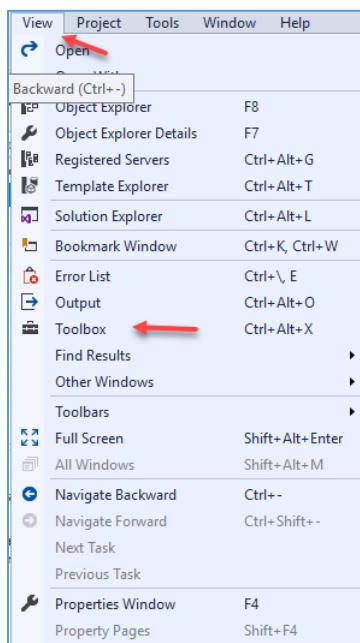
شکل ۵-۲۲

برای حل مشکل به مانند شکل ۵-۲۳ وارد Modify Subplan_2 و Subplan_3 را از لیست حذف کنید.

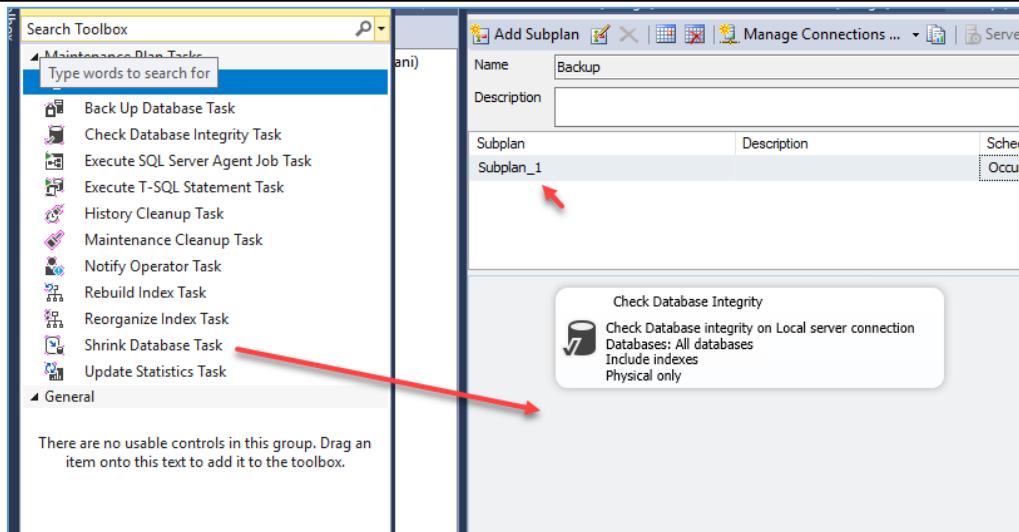
شکل ۵-۲۳

در ادامه بهمانند شکل ۵-۲۴ وارد منوی View کلیک کنید، بته از سمت چپ هم می‌توانستید را اجرا کنید.

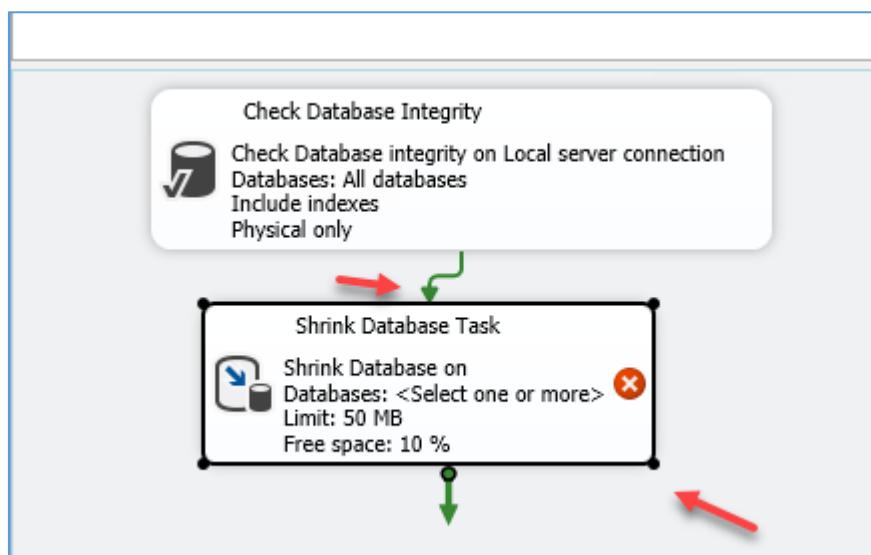
شکل ۵-۲۴

بهمانند شکل ۵-۲۵ در subplan_1 گزینه‌ی Shrink را کشیده و در محل مورد نظر رها کنید.

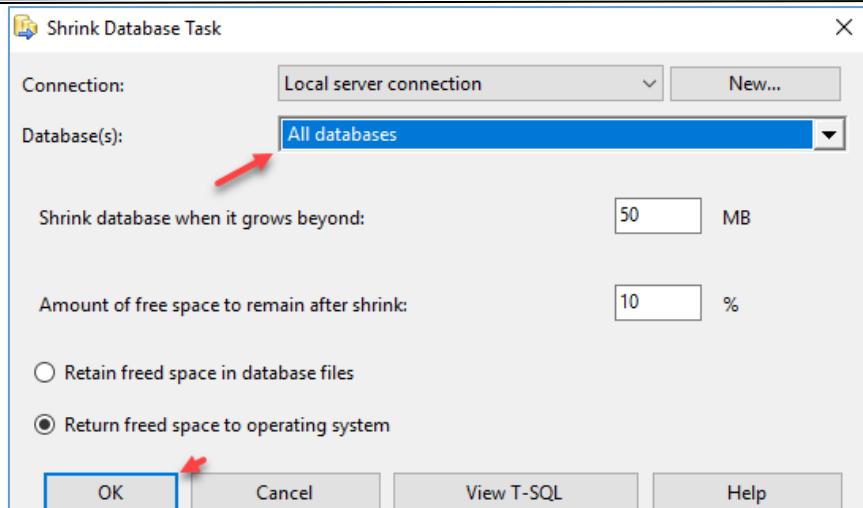
شکل ۵-۲۵

بعد از اضافه کردن Shrink باید فلش بالایی را به آن متصل کنید و بعد برای تنظیم آن دو بار بر روی Dhrink کلیک کنید.

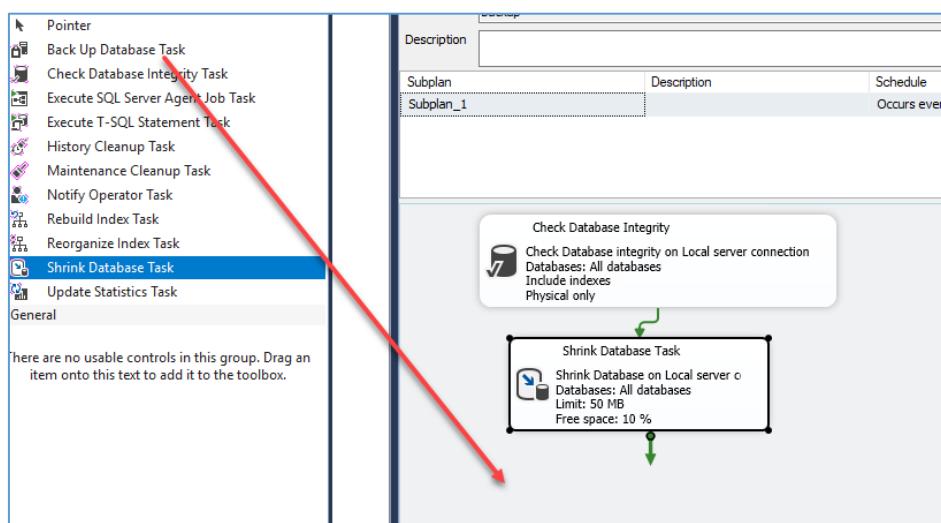
شکل ۵-۲۶

در شکل ۵-۲۷ باید All databases را انتخاب کنید و بر روی OK کلیک کنید.

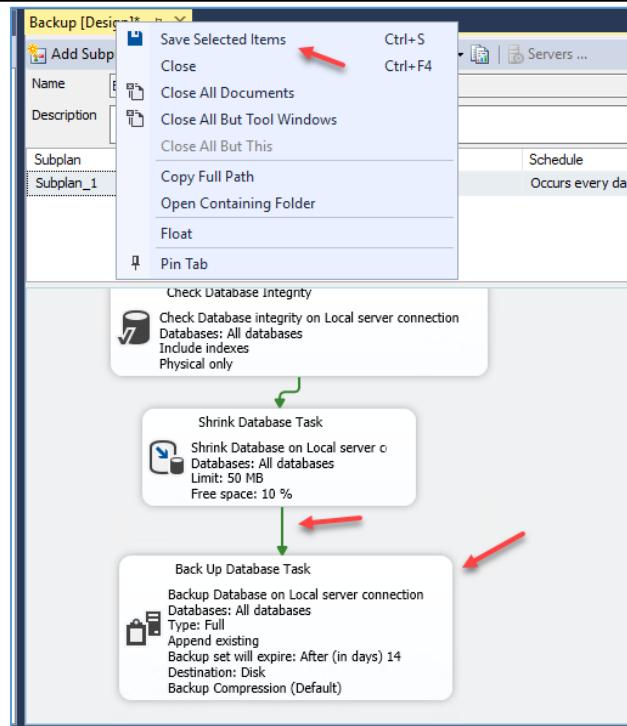
شکل ۵-۲۷

در ادامه باید گزینه‌ی Back UP Database Task را هم به لیست اضافه کنیم که این کار را باید بهمانند شکل ۵-۲۸ انجام دهید.

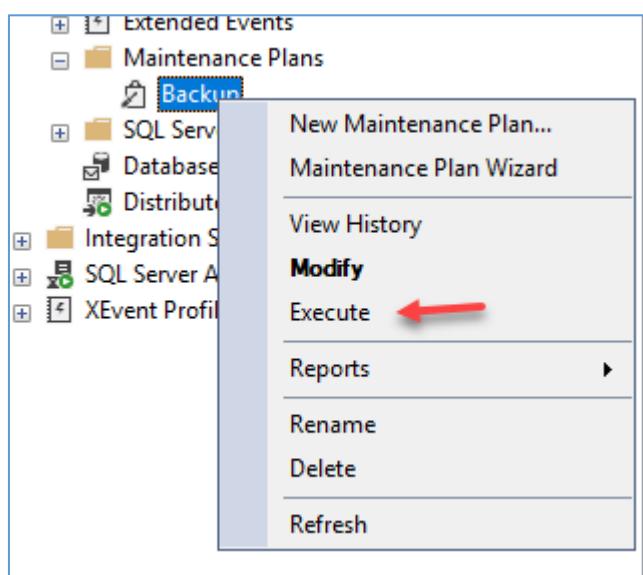
شکل ۵-۲۸

بهمانند شکل ۵-۲۹ گزینه‌ی آخر را هم متصل کنید و با دو بار کلیک بر روی آن تنظیمات آن را هم به نسبت قبل انجام دهید و اطلاعات را ذخیره کنید.

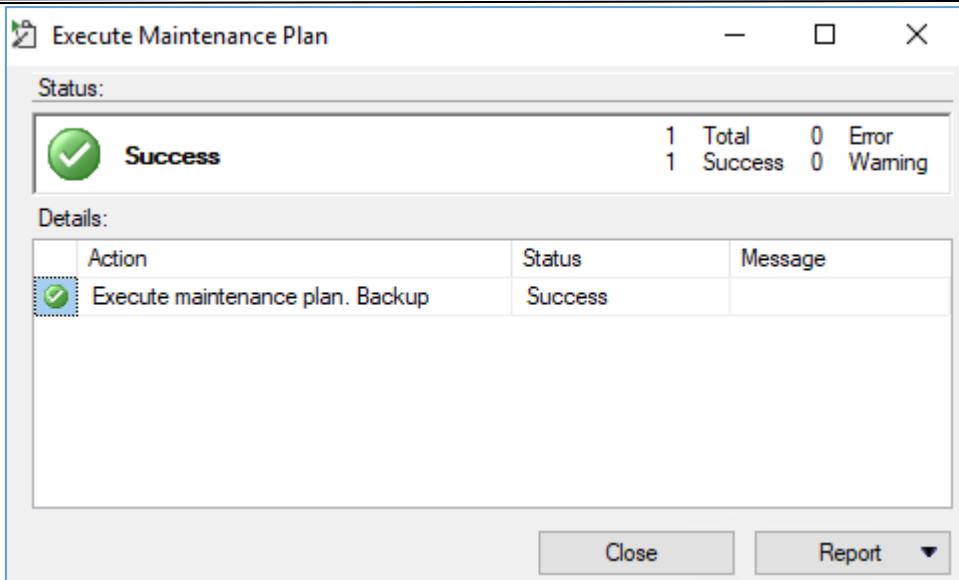

شکل ۵-۲۹

بعد از اجرای مراحل بالا اگر بهمانند شکل ۵-۳۰ بر روی Execute کلیک کنید عملیات بهمانند شکل ۵-۳۱ با موفقیت انجام شود.

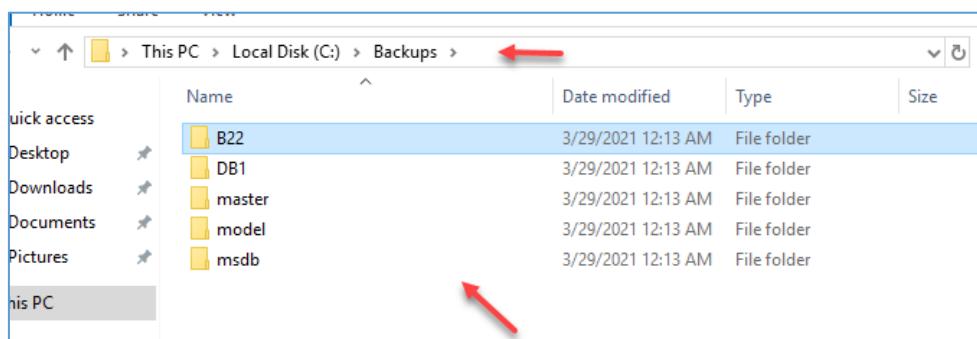

شکل ۵-۳۰

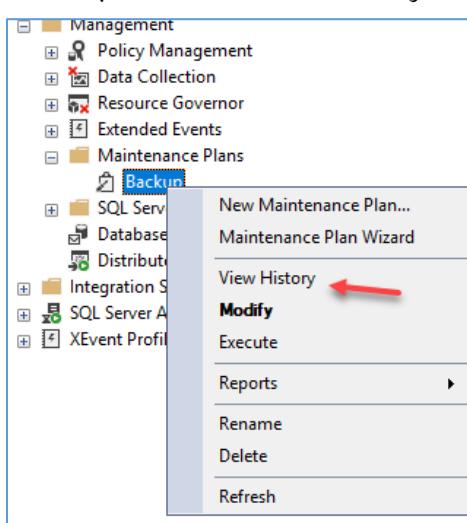
شکل ۵-۳۱

بهمانند شکل ۵-۳۲ وارد آدرس ذخیره‌سازی Backup شوید و مشاهده خواهید کرد فایل‌های Backup به درستی ایجاد شده‌اند.

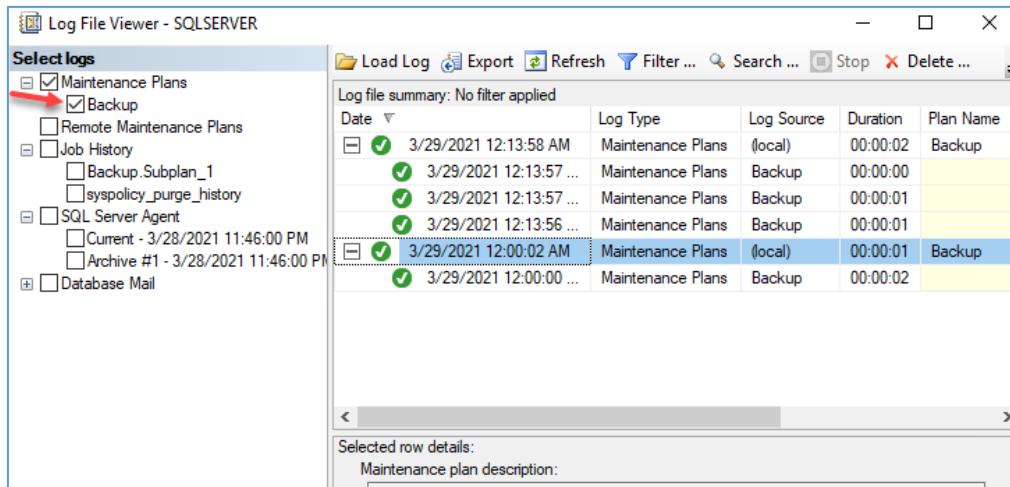
شکل ۵-۳۲

برای اینکه متوجه شوید Maintenance Plans چند بار اجرا شده و درست کار کرده یا نه باید بهمانند شکل ۵-۳۳ باید بر روی Plan مورد نظر کلیک راست و گزینه‌ی View History را انتخاب کنید.

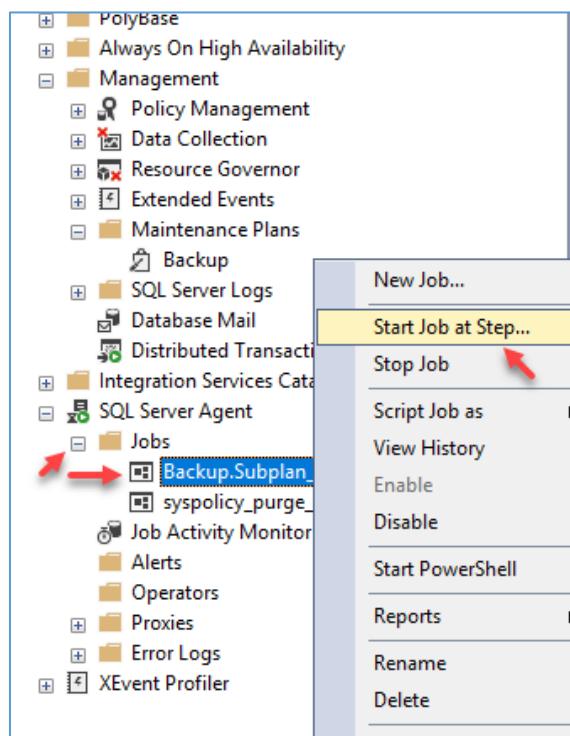
شکل ۵-۳۳

در شکل ۵-۳۴ نتیجه کار را مشاهده می کنید، توجه داشته باشید برای اینکه فقط Plan مورد نظر شما نمایش داده شود باید تیک آن را انتخاب کنید.

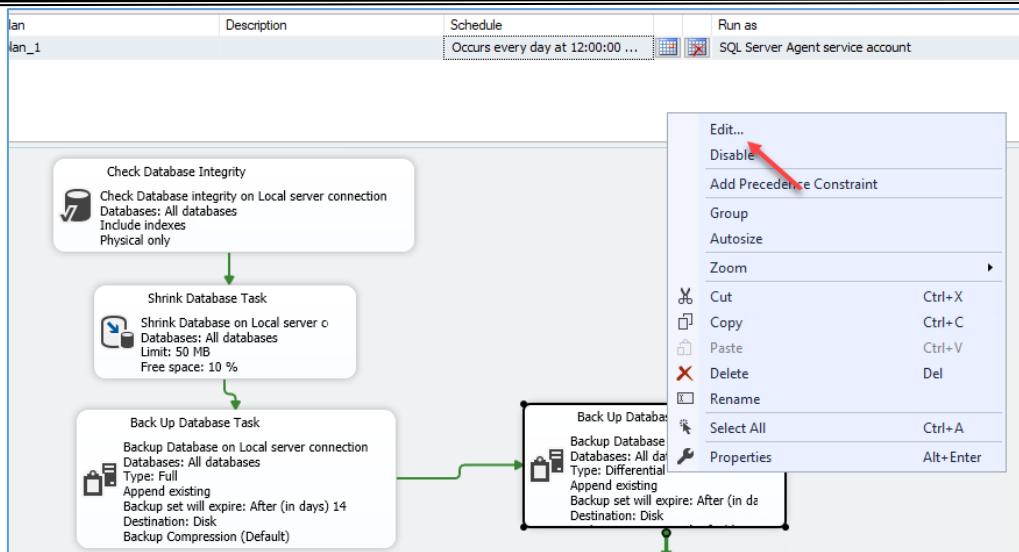
شکل ۵-۳۴

همان‌طور که گفتیم عملیات Maintenance Plans توسط سرویس Agent می‌شود اگر بهمانند شکل ۵-۳۵ وارد قسمت SQL Server agent شوید می‌توانید Plan مورد نظر را مشاهده و آن را اجرا و تنظیمات آن را تغییر دهید.

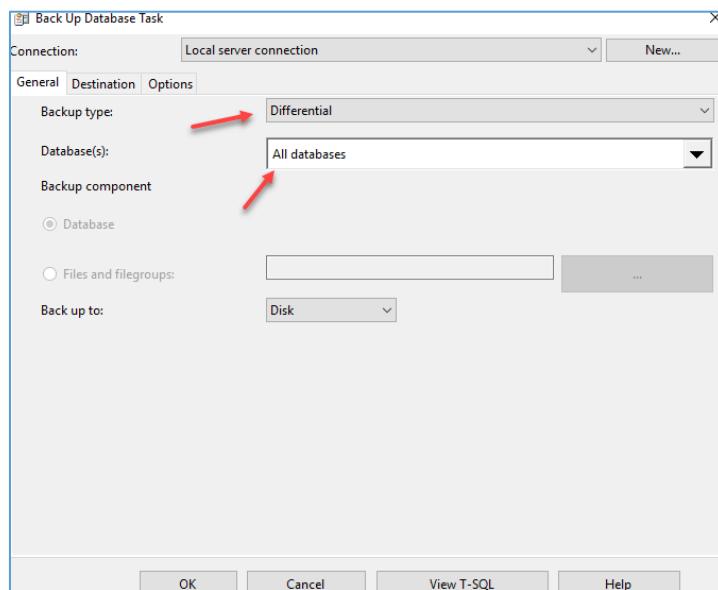
شکل ۵-۳۵

برای اینکه بتوانیم از Differential Backup استفاده کنیم باید بهمانند شکل ۵-۳۶ یک Back UP Database به لیست اضافه کنید و بر روی آن کلیک راست کنید و گزینه‌ی Edit را انتخاب کنید، یا اینکه دوبار کلیک کنید.

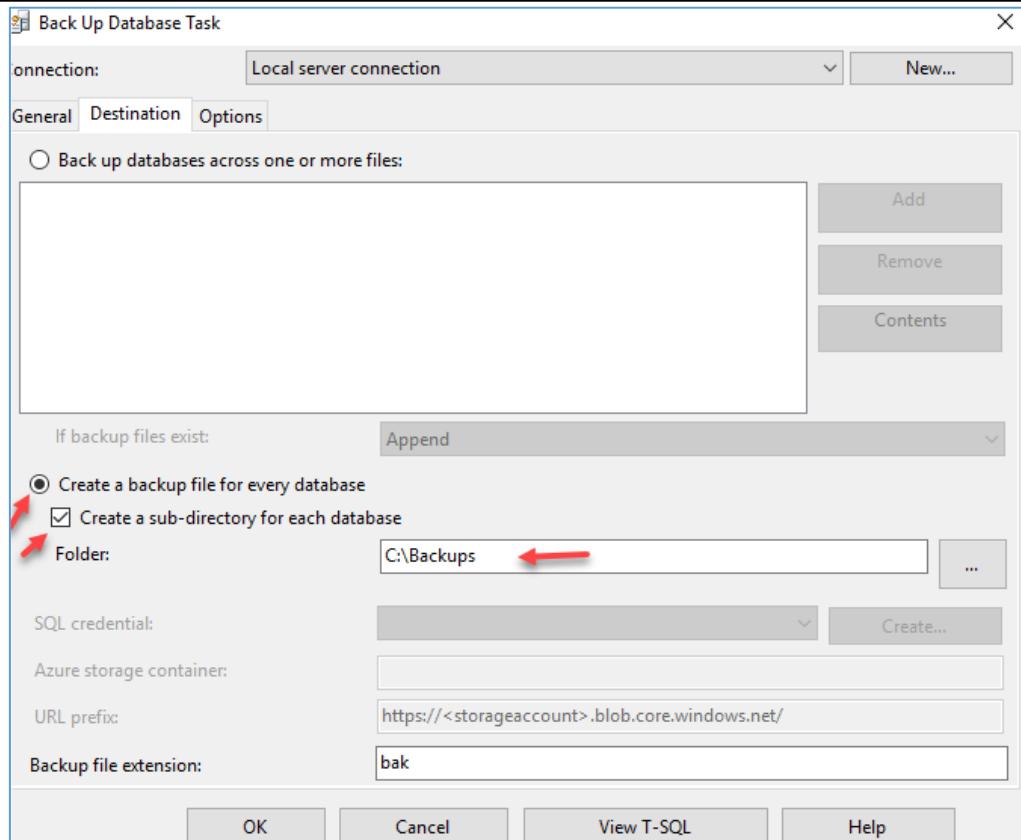
شکل ۵-۳۶

در شکل ۵-۳۷ باید در قسمت **Backup Type** گزینه Differential را انتخاب کنید و **All Database** را هم انتخاب کنید.

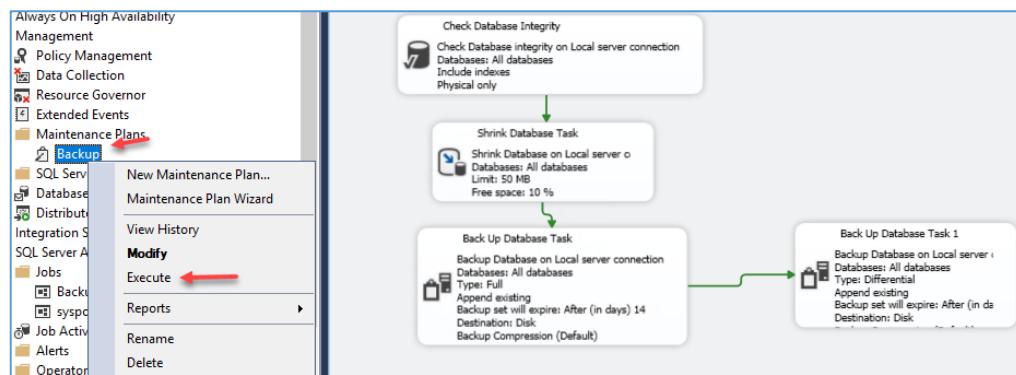
شکل ۵-۳۷

به مانند شکل ۵-۳۸ در تب Destination هم همان آدرس قبلی را انتخاب و تیک گزینه مورد نظر را انتخاب کنید، در تب Options هم همان گزینه‌های قبلی را انتخاب و بر روی OK کلیک کنید.

شکل ۵-۳۱

بعد از انجام مراحل بالا می توانید بهمانند شکل ۵-۳۹ Plan مورد نظر خود را اجرا کنید.

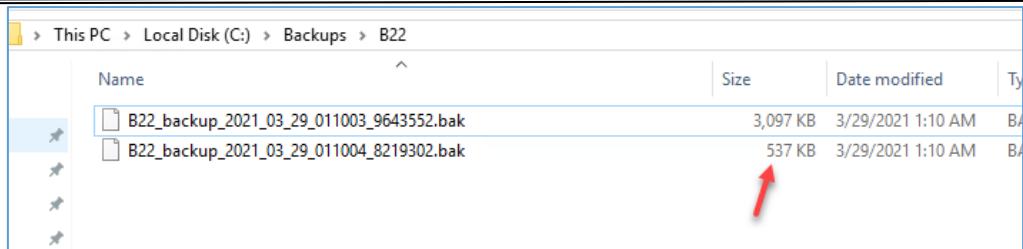

شکل ۵-۳۹

بعد از اجرا این سرویس بهمانند شکل ۵-۴۰ در هر اجرا دو فایل پشتیبان ایجاد می کند که یکی Full است و دیگری Differentail که حجم آنها مشخص کننده فایل مورد نظر است.

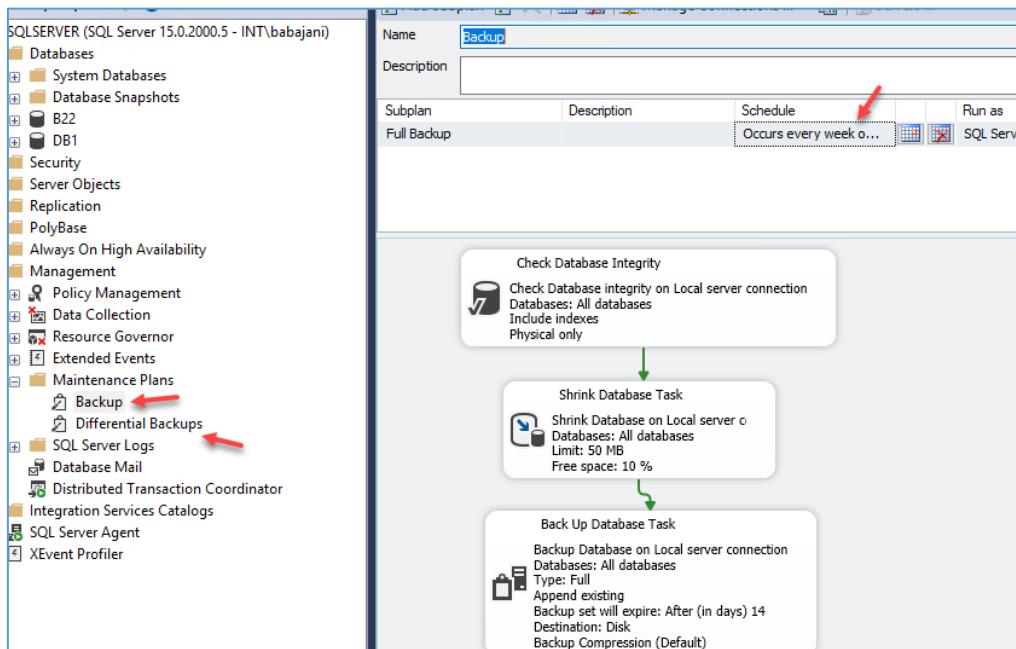
آیا به نظر شما این روش پشتیبان‌گیری درست است؟

نه این روش کاملاً اشتباه است، به خاطر اینکه این Plan که ایجاد کردیم هر دو فایل را در هر بار اجرا تولید می کند و این کار بسیار بر حجم فضای ذخیره‌سازی تاثیر گذار خواهد بود، برای حل این مشکل بهتر است هر کدام را جداگانه در یک Plan مختلف با زمانبندی مختلف قرار دهیم.

شکل ۵-۴۰

در شکل ۵-۴۱ دو متفاوت ایجاد کردیم و در زمانبندی آنها برای Full Backup هفگی را مشخص کردیم و برای روزانه را مشخص کردیم، با این کار هر هفته یک Full و هر روز یک Differential گرفته خواهد شد.

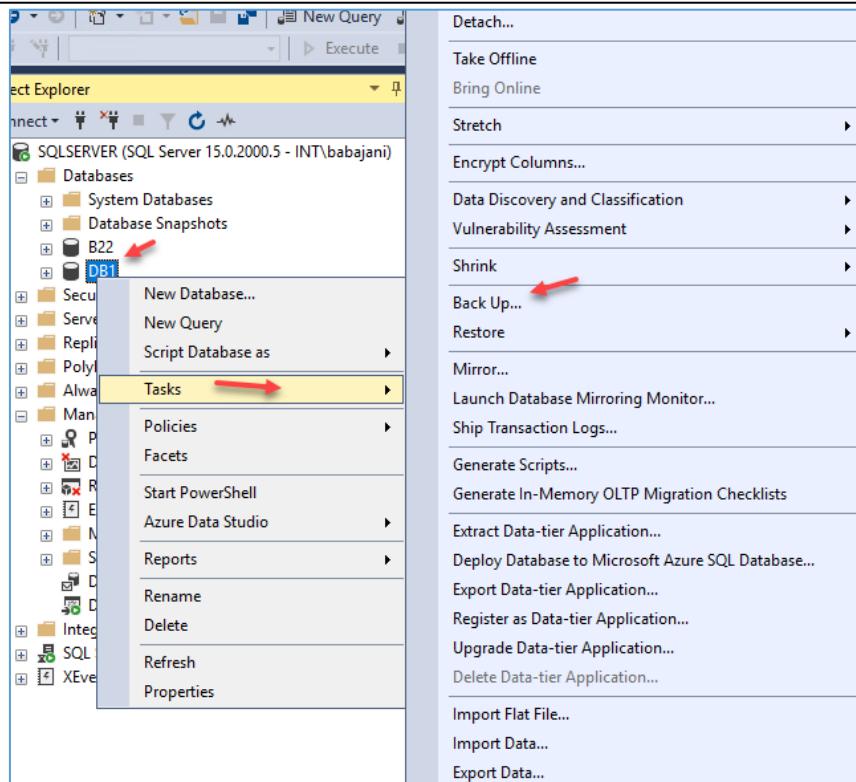

شکل ۵-۴۱

۱-۱-۵ پشتیبان‌گیری به صورت دستی در SQL

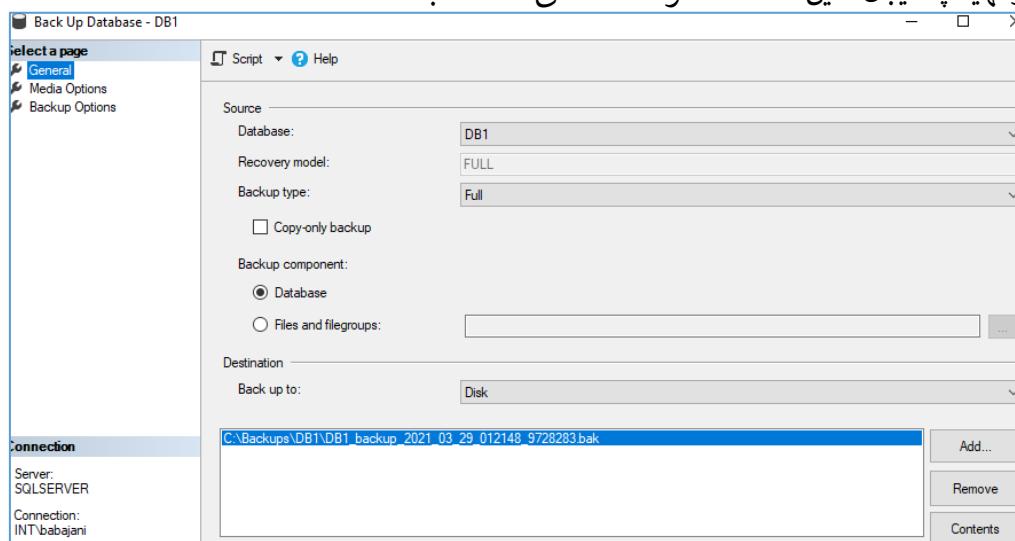
تا به اینجا توانستیم از طریق Maintenance Plans و به صورت اتوماتیک از دیتابیس‌ها پشتیبان تهیه کنیم، اما اگر بخواهید به صورت دستی و سریع از دیتابیس مورد نظر پشتیبان تهیه کنید باید به صورت زیر عمل کرد.

به مانند شکل ۵-۴۲ بر روی دیتابیس مورد نظر خود کلیک راست کنید و از قسمت Tasks گزینه‌ی BackUP را انتخاب کنید.

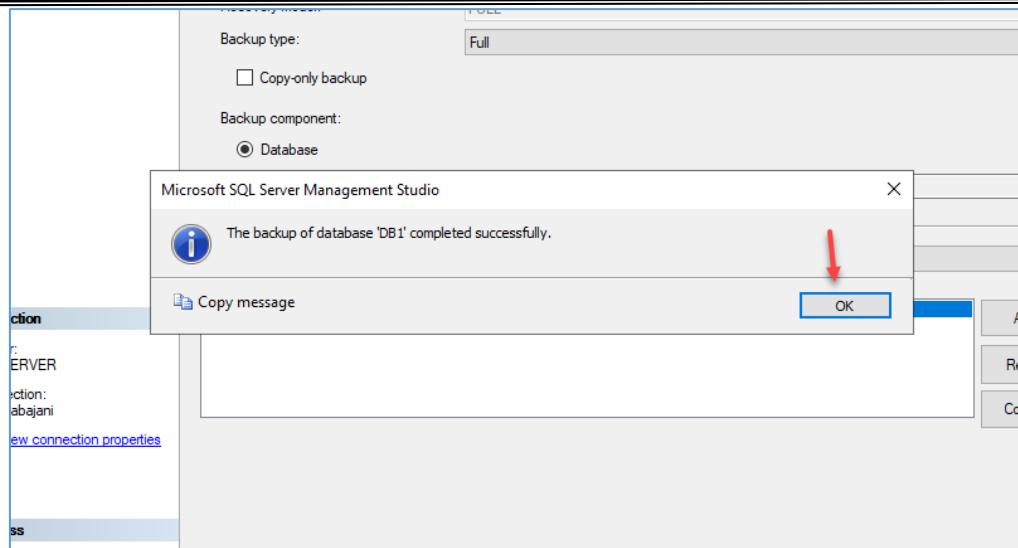
شکل ۵-۴۲

در شکل ۵-۴۳ باید نوع Backup را انتخاب کنید که گزینه‌ی Full را انتخاب می‌کنیم و در پایین صفحه باید مسیر ذخیره شدن فایل Backup را مشخص کنید که به صورت پیش‌فرض در مسیر نصب SQL قرار خواهد گرفت، ولی چون در قسمت قبلی از Plan استفاده کردیم مسیر را تغییر داده است، در تب‌های دیگر هم می‌توانید مشخص کنید که بعد از تهیه پشتیبان فایل‌ها تست شوند تا مشکلی نداشته باشند.

شکل ۵-۴۳

بعد از کلیک بر روی OK در شکل ۵-۴۳ عملیات شروع شده و تایید آن در شکل ۵-۴۴ مشخص می‌شود.

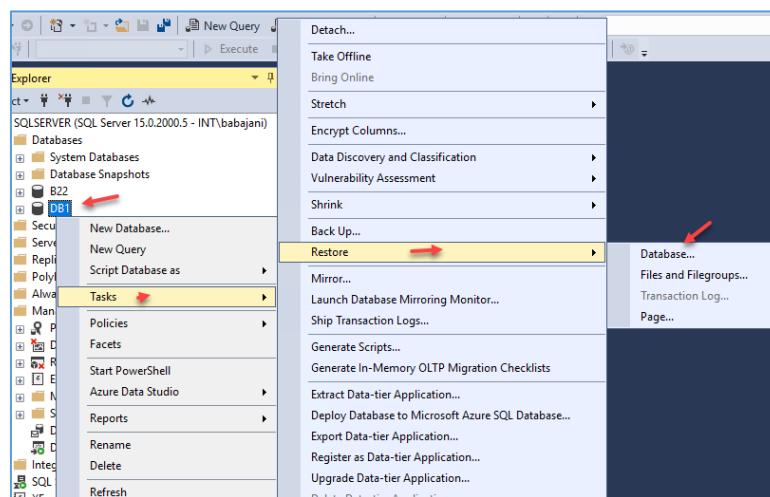

شکل ۵-۴۴

۲-۱-۵ نحوه بازگرداندن فایل‌های Backup

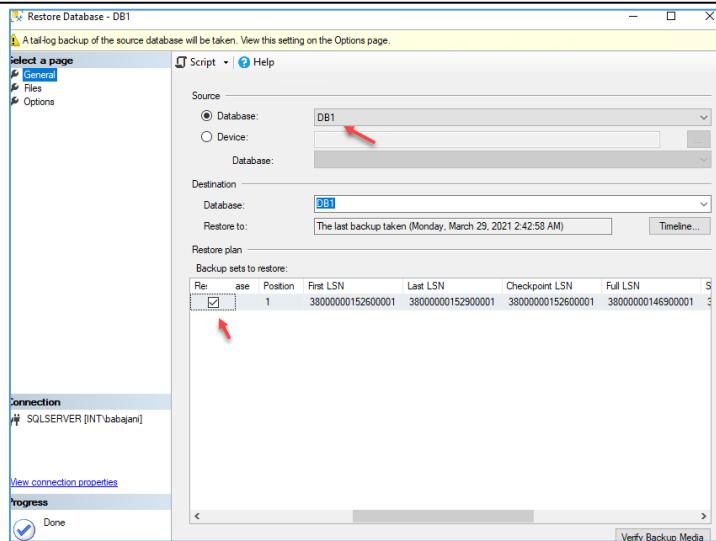
بعد از انجام پشتیبان‌گیری از دیتابیس‌های SQL باید توانایی این را داشته باشد در صورت خرابی هر یک از دیتابیس‌ها بتوانید آن را برگردانید.

برای اینجام دستور Restore باید بهمانند شکل ۵-۴۵ بر روی دیتابیس مورد نظر که مشکل دارد کلیک راست کنید و از قسمت Tasks و بعد Restore گزینه‌ی Database را انتخاب کنید.

شکل ۵-۴۵

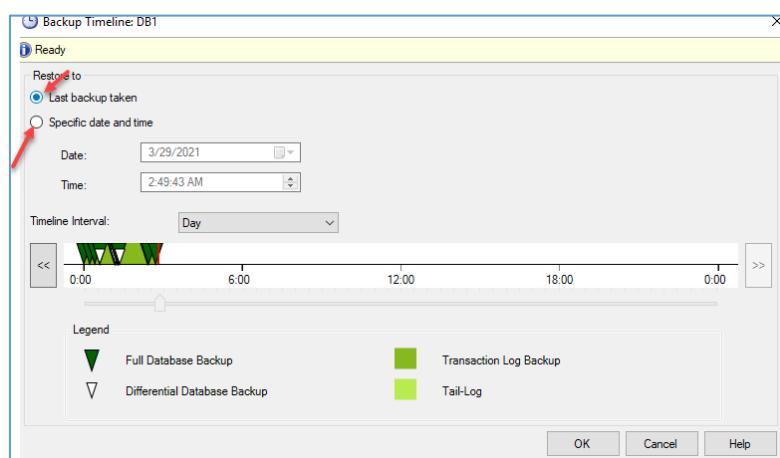
در شکل ۵-۴۶ باید نام دیتابیس به همراه پشتیبانی که از قبل تهیه کردید را انتخاب کنید.

شکل ۵-۴۶

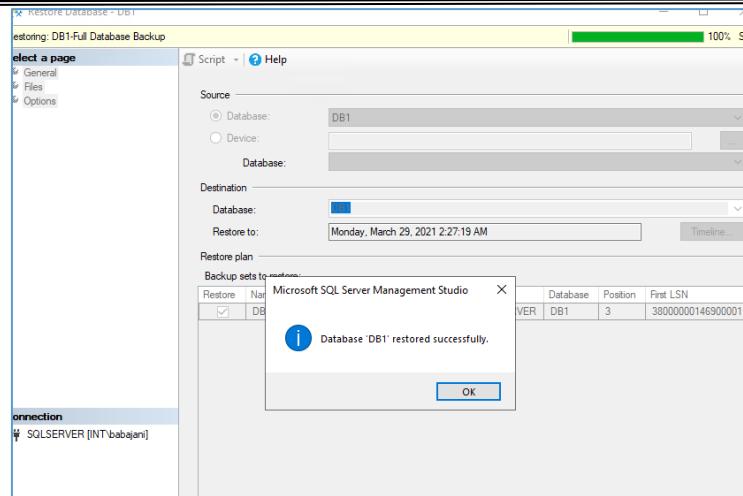
توجه داشته باشید که برای اینکه فایل پشتیبان برای تاریخ خاصی را انتخاب کنید باید در شکل ۵-۴۶ بر روی Timeline کلیک کنید.

در شکل ۵-۴۷ می‌توانید با انتخاب گزینه‌ی Backup Last Backup taken از آخرین Backup گرفته شده استفاده کنید و یا اینکه اگر تاریخ خاصی مد نظر شما هست باید گزینه‌ی Specific date and time را انتخاب کنید و بعد تاریخ مورد نظر خود را مشخص کنید، البته در قسمت Timeline می‌توانید به صورت گرافیکی بر روی آیکون‌های مورد نظر کلیک کنید که آیکون سبز پر رنگ نشان‌دهنده‌ی Full Backup است.

شکل ۵-۴۷

بعد از اینکه بر روی OK کلیک کردید باید عملیات Restore انجام شود که در شکل ۵-۴۸ این موضوع را مشاهده می‌کنید.

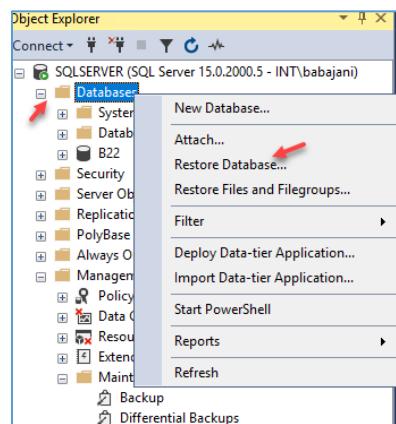

شکل ۵-۴۸

۵-۱-۳ بازگرداندن دیتابیس حذف شده

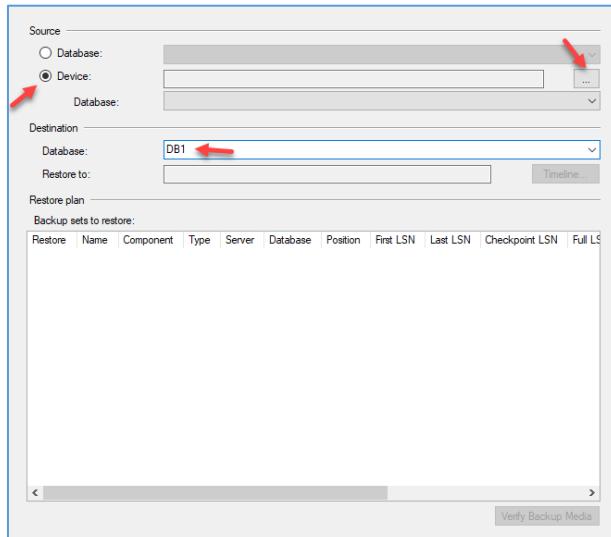
در بعضی مواقع امداً سهواً دیتابیس از داخل SQL حذف می‌شود و دیگر نمی‌توانیم به ان دسترسی داشته باشیم، در این زمان باید نسخه پشتیبان را بازگردانیم.

به‌مانند شکل ۵-۴۹ بر روی پوشه‌ی Databases کلیک راست کنید و گزینه‌ی Restore Databases را انتخاب کنید.

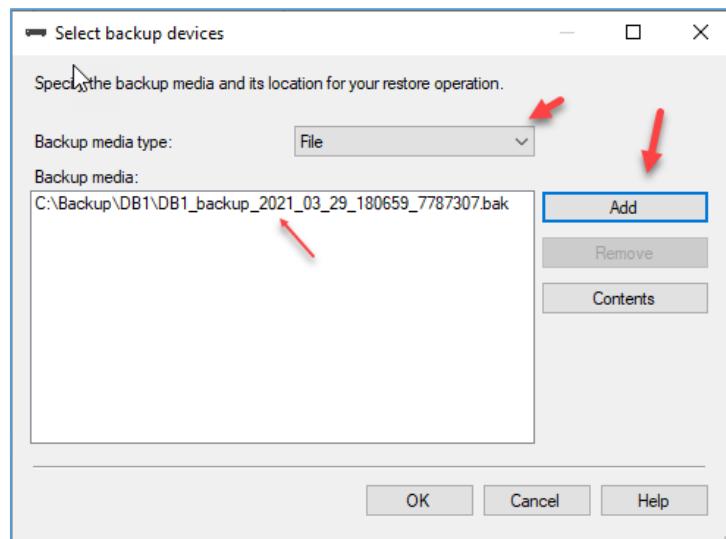
شکل ۵-۴۹

در شکل ۵-۵۰ شما باید دیتابیسی که قرار است برگردانید را از لیست انتخاب کنید که این کار به علت حذف ان دیتابیس امکان پذیر نیست به خاطر همین موضوع باید در قسمت Database نام دیتابیس خود را وارد کنید و در ادامه باید گزینه‌ی Device کلیک کنید و بعد بر روی Browse کلیک کنید.

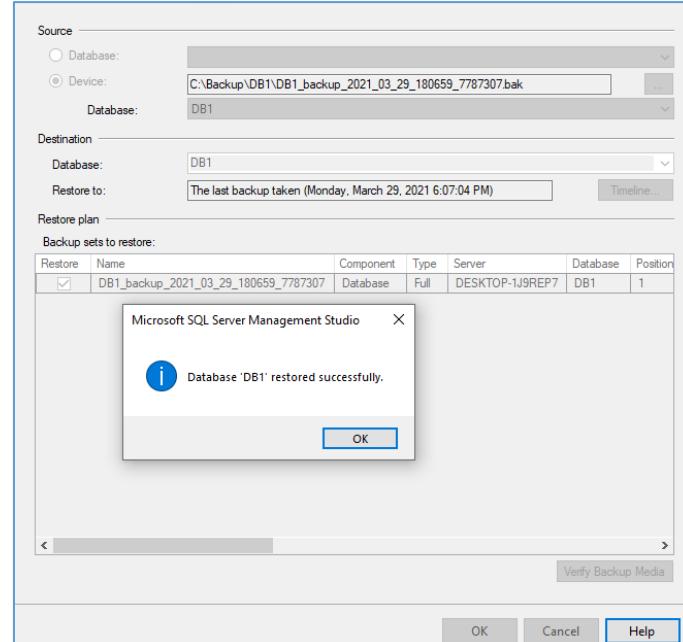
شکل ۵-۵۰

در شکل ۵-۵۱ باید بر روی Add کلیک کنید و فایل پشتیبان Full را به لیست اضافه و بر روی OK کلیک کنید.

شکل ۵-۵۱

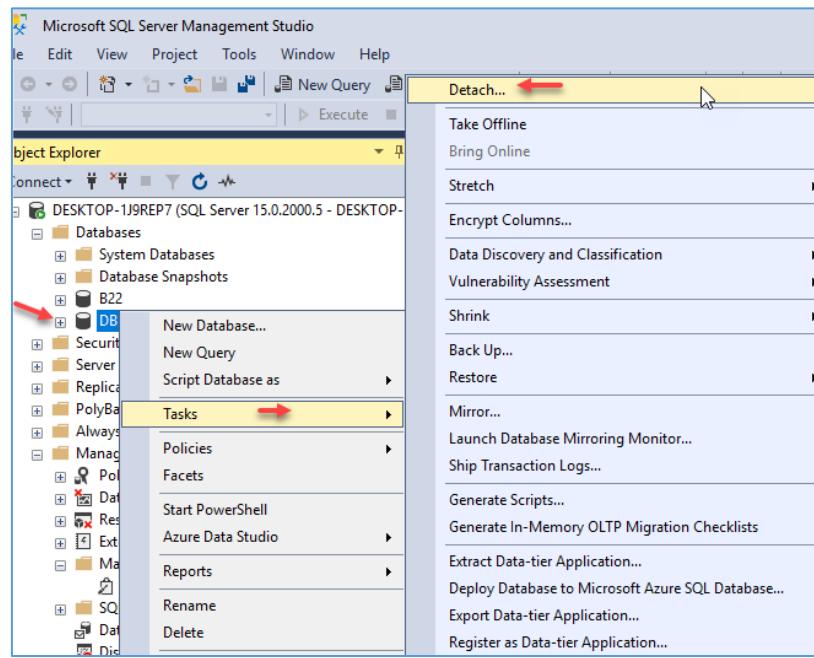
به مانند شکل ۵-۵۲ بعد از کلیک بر روی OK به درستی دیتابیس مورد نظر به لیست اضافه خواهد شد.

شکل ۵-۴۲

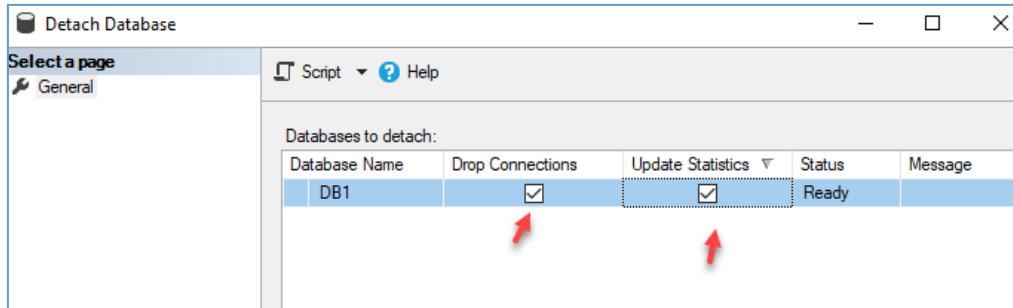
۵-۱-۴ Attach و Detach کردن دیتابیس

برای اینکه بتوانید یک دیتابیس را از لیست SQL مخفی و یا آن را اضافه کنید باید از این دستورات استفاده کنید، برای این کار بهمانند شکل ۵-۵۳ بر روی دیتابیس مورد نظر کلیک راست کنید و از قسمت Tasks گزینه‌ی Detach را انتخاب کنید.

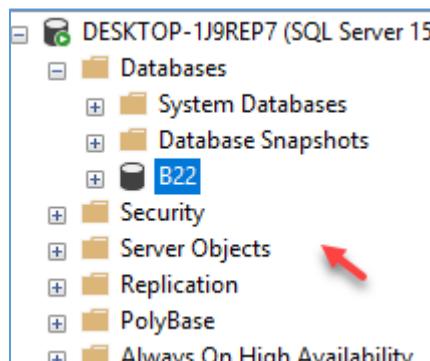
شکل ۵-۵۳

در شکل ۵-۵۴ باید دو تیک مرود نظر را انتخاب کنید و بعد بر روی OK کلیک کنید، گزینه‌ی ارتباط این دیتابیس را با هر نرمافزاری قطع می‌کند و گزینه‌ی بعدی برای آپدیت اطلاعات است.

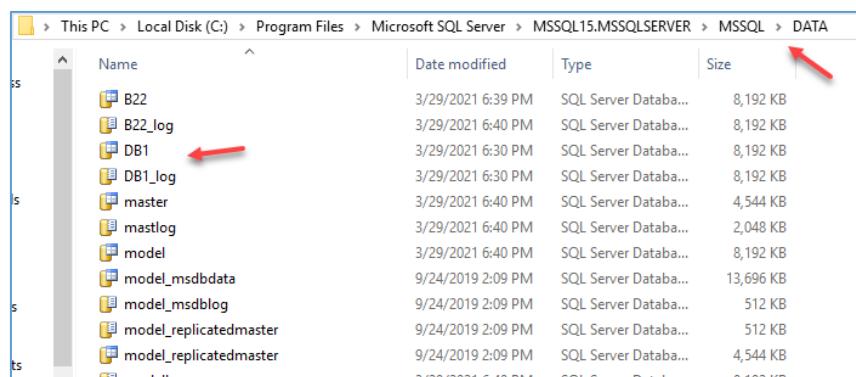
شکل ۵-۵۴

همان‌طور که در شکل ۲-۵۵ مشاهده می‌کنید دیتابیس DB1 از لیست حذف شده است این بدان معنا نیست که دیتابیس از هارد حذف شده باشد بلکه فقط از لیست حذف شده است که این موضوع را در شکل ۵-۵۶ مشاهده می‌کنید

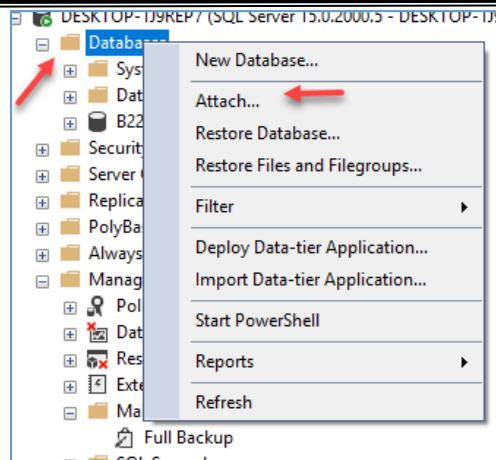
شکل ۵-۵۵

اگر بهمانند شکل ۵-۵۶ وارد آدرس مورد نظر شوید دیتابیس DB1 را مشاهده خواهید کرد.

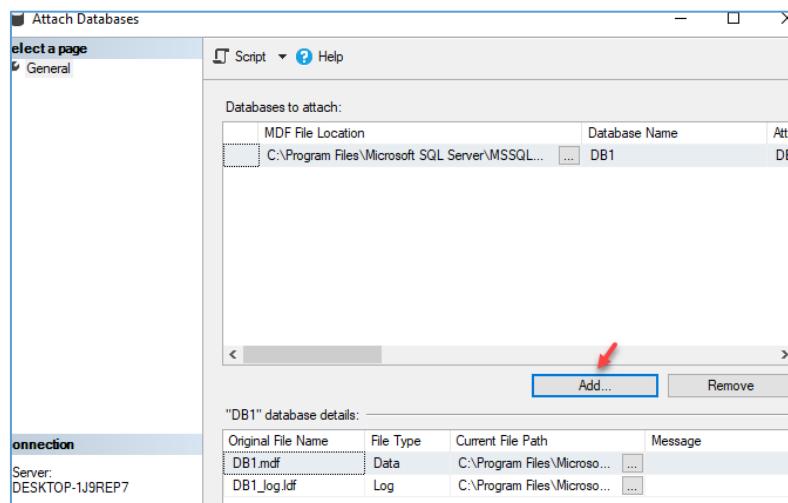
شکل ۵-۵۶

برای اینکه دوباره دیتابیس را به SQL اضافه کنیم بهمانند شکل ۵-۵۷ بر روی پوشه‌ی Databases کلیک راست کنید و گزینه‌ی Attach را انتخاب کنید.

شکل ۵-۵۷

در شکل ۵-۵۸ بر روی Add کلیک کنید و دیتابیس DB1 را از آدرس مورد نظر که در شکل ۵-۵۶ مشخص کردیم انتخاب کنید و بر روی OK کلیک کنید.

شکل ۵-۵۸

استفاده‌های دیگر این ابزار زمانی است بخواهید سرور SQL خود را تغییر دهید و دیتابیس‌ها را از یک سرور به سرور دیگر انتقال دهید، البته راه‌های بهتر و متنوع‌تری هم برای این کار وجود دارد.

۵-۲ پشتیبان‌گیری از طریق نرم‌افزار Veeam Backup

یک نرم‌افزار قدرتمند در پشتیبان‌گیری است که حداقل اطمینان را برای شما به ارمغان می‌آورد؛ با این نرم‌افزار فوق العاده می‌توانید از نرم‌افزارها، فایل‌ها، سایت‌ها و... پشتیبان‌تهیه کنید و کمتر از چند ثانیه آن را برگردانید. نرم‌افزار Veeam، یکی از بهترین‌ها در بازار نرم‌افزارها است و به خاطر اطمینان کامل در بازگردانی اطلاعات، رقیقی مقابله خود نمی‌بیند.

۵-۳ نصب نرم‌افزار Veeam Backup and Replication

این نرم‌افزار به‌مانند دیگر نرم‌افزارها نیازمندی‌هایی برای نصب است که در زیر آنها را مورد بررسی قرار می‌دهیم.

جدول ۱-۵ نیازمندی سخت‌افزاری

پردازنده	پردازنده بهتر است، حداقل دو هسته‌ای و ۲ گیگاهرتز سرعت داشته باشد.
رم	حداقل رم باید ۴ گیگابایت باشد تا عملکرد متوسط از سرور را داشته باشیم.
کارت شبکه	بهترین حالت استفاده از کارت شبکه، گیگابایت است تا حداکثر سرعت را در انتقال فایل داشته باشیم.
هارددیسک	برای نصب و راهاندازی، حداقل باید ۶ گیگابایت محل ذخیره‌سازی داشته باشیم، البته برای اجرای Backup و ذخیره این فایل‌ها باید هاردهایی با ظرفیت بالا به نسبت شبکه داشته باشیم تا کل اطلاعات شبکه ما را پشتیبانی کند.

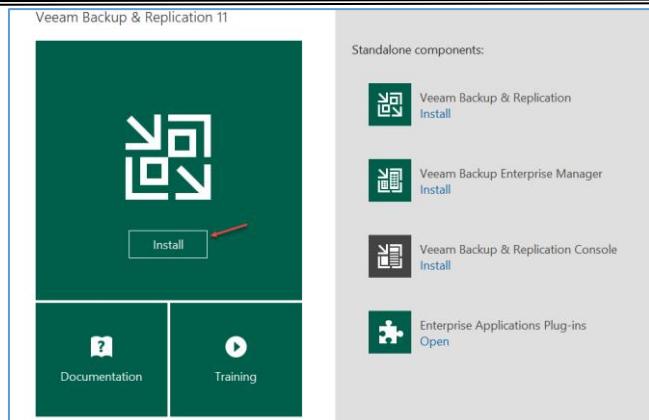
جدول ۲-۵ نیازمندی نرم‌افزاری

سیستم عامل	از سیستم عامل ویندوز که لیست آن در زیر آمده است، می‌توان استفاده کرد:
	Microsoft Windows Server 2019 Microsoft Windows Server 2016 Microsoft Windows Server 2012 R2 Microsoft Windows Server 2012 Microsoft Windows Server 2008 R2 SP1 Microsoft Windows Server 2008 SP2 Microsoft Windows 10 Microsoft Windows 8.x Microsoft Windows 7 SP1
نرم‌افزار	این نرم‌افزارهای اوّلیه برای نصب Veeam مورد نیاز است:
	Microsoft .NET Framework 4.5.2 Microsoft Windows Installer 4.5 Microsoft SQL Server Management Objects Microsoft SQL Server System CLR Types Microsoft Visual C++ 2010 Service Pack 1 redistributable package
دیتابیس	در زیر، لیستی از دیتابیس‌های مورد استفاده نرم‌افزار Veeam را مشاهده می‌کنید:
	Microsoft SQL Server 2017 Microsoft SQL Server 2016 Microsoft SQL Server 2014 Microsoft SQL Server 2012 (Microsoft SQL Server 2012 SP3 Express Edition is included in the setup) Microsoft SQL Server 2008 R2 Microsoft SQL Server 2008

برای دانلود این نرم‌افزار می‌توانید از لینک زیر استفاده کنید:

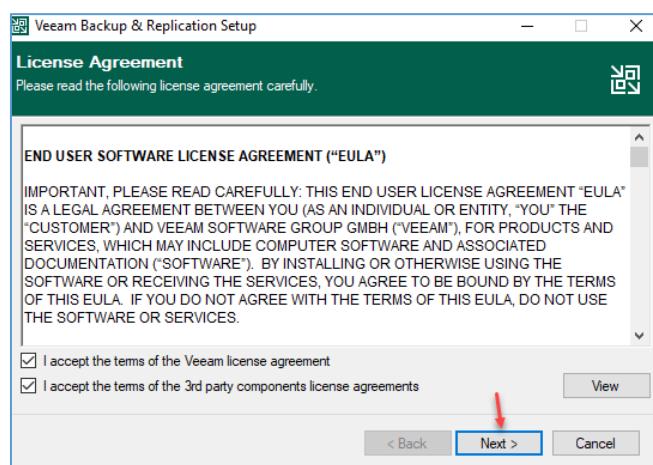
<https://soft98.ir/software/backup/2098-veeam-backup.html>

بعد از اجرای فایل Setup بر روی Install کلیک کنید، گزینه‌های دیگری نیز وجود دارد که گزینه Enterprise برای مدیریّت چندین Veeam Backup & Replication Console نیز برای ارتباط از سیستم خودتان با سرورهای Veeam است که فعلًا کاری با آنها نداریم.

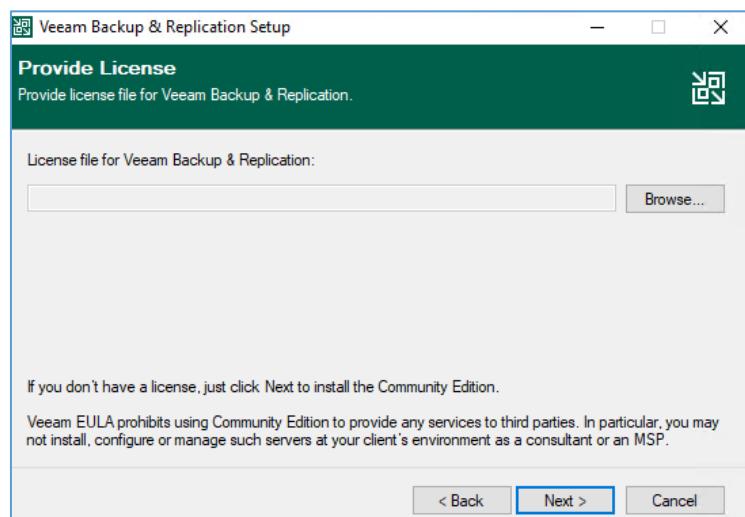
شکل ۵-۵۹ نصب Veeam

در شکل ۶۰، قرار دادنامه را بررسی و تأیید کنید و بر روی Next کلیک کنید.

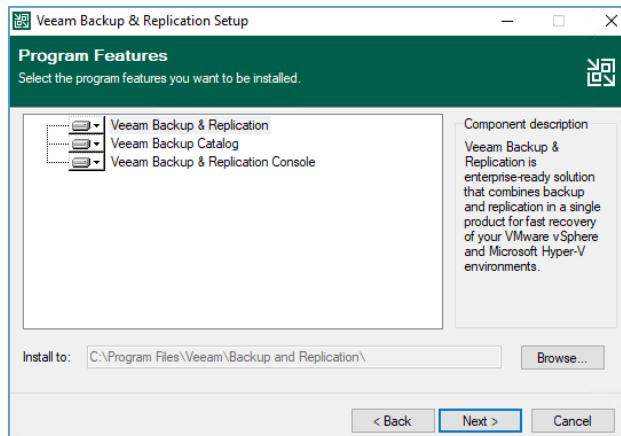
شکل ۶۰ نصب Veeam

در شکل ۶۱، اگر لایسنس نرم‌افزار را خریداری کردید، بر روی Browse کلیک کنید و فایل لایسنس را معرفی کنید و اگر لایسنسی در اختیار ندارید، می‌توانید از آن صرف‌نظر کنید و بر روی Next کلیک کنید که البته یک لایسنس Trial را برای شما در نظر می‌گیرد و بعد از چند روز غیرفعال خواهد شد.

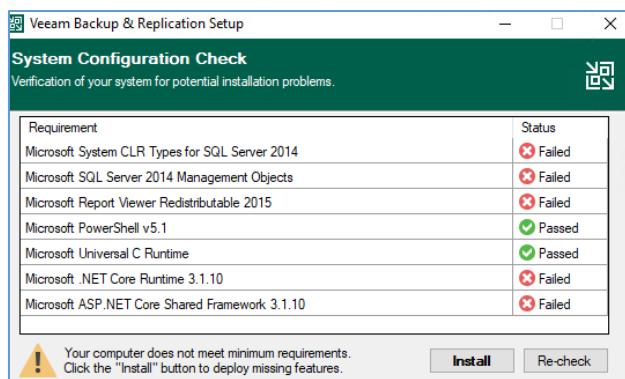
شکل ۶۱ نصب Veeam

در شکل ۵-۶۲ می‌توانید مسیر نصب و اجرای نرم‌افزار را تغییر دهید، حتماً مطمئن شوید که مسیر مورد نظر دارای فضای کافی برای نصب باشد، بر روی Next کلیک کنید.

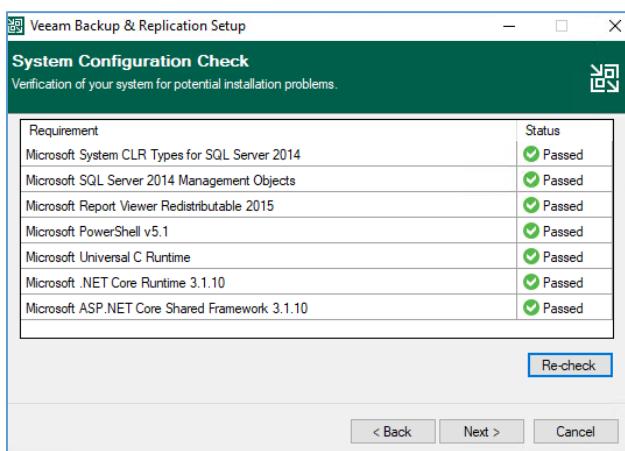
شکل ۵-۶۲ نصب Veev

در شکل ۵-۶۳، اگر پیش‌نیازهای نرم‌افزار بر روی سیستم شما نصب باشد، خطایی نمی‌دهد، اماً اگر با خطا مواجه شدید می‌توانید بر روی Install کلیک کنید تا کار نصب انجام شود.

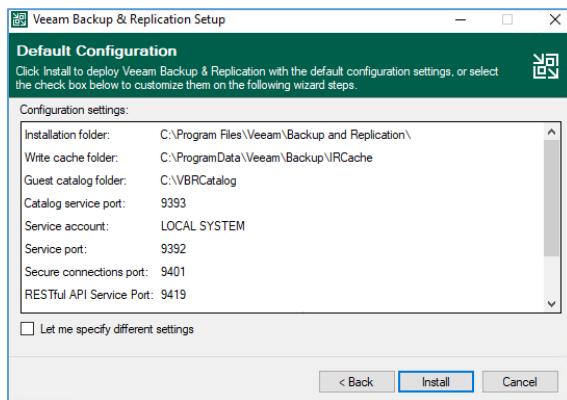
شکل ۵-۶۳ نصب Veev

همان‌طور که در شکل ۵-۶۴ مشاهده می‌کنید، پیش‌نیازهای نرم‌افزار به درستی نصب شده است، بر روی Next کلیک کنید.

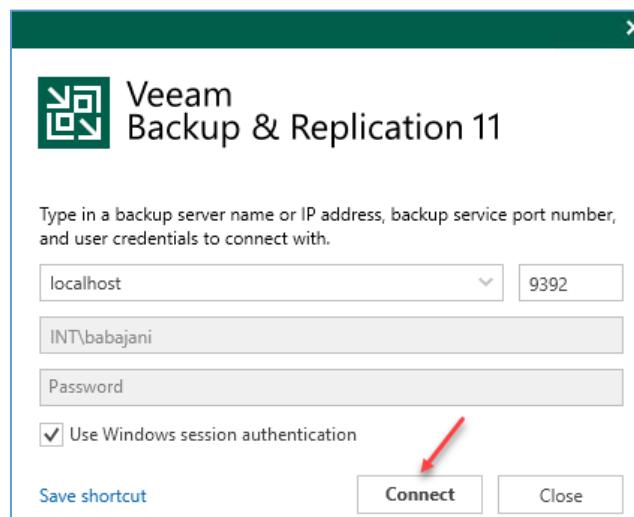
شکل ۵-۶۴ نصب Veev

در شکل ۵-۶۵ بر روی Install کلیک کنید تا کار نصب آغاز شود.

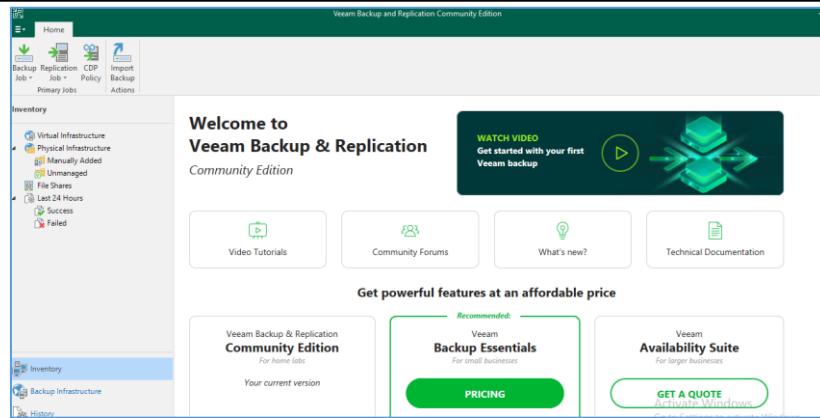
شکل ۵-۶۵ نصب Veeam

بعد از نصب، نرم‌افزار Veeam backup & Replication Console را اجرا کنید، بهمانند شکل ۵-۶۶ در قسمت اول، کلمه Localhost نوشته شده است که اشاره می‌کند به سیستمی که در حال کار با آن هستید و نرم‌افزار بر روی آن نصب شده است، اگر نرم‌افزار بر روی سرور دیگری نصب شده باشد باید به جای Localhost، نام سرور مورد نظر را وارد کنید، برای ورود از همان کاربری استفاده می‌کند که با آن وارد سیستم شده‌اید؛ بر روی Connect کلیک کنید تا نرم‌افزار اجرا شود.

شکل ۵-۶۶ اجرای Veeam

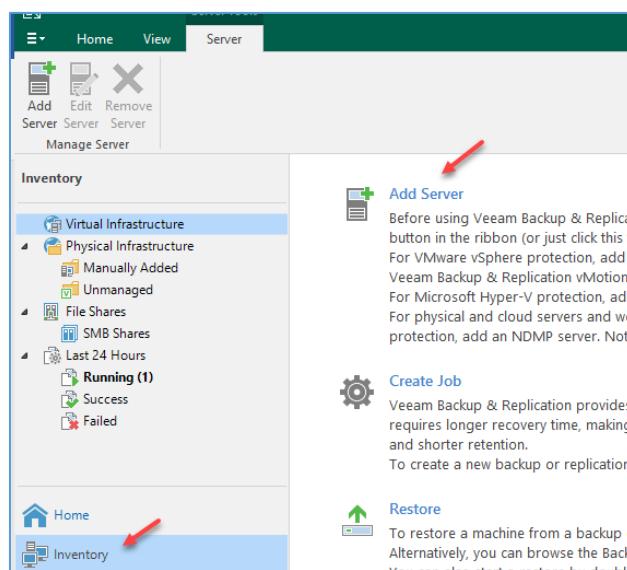
همان‌طور که در شکل ۵-۶۷ مشاهده می‌کنید، نرم‌افزار اجرا شده و آماده کار است، البته لایسنس آن باید فعال شود تا چند روز دیگر انقضا نشود، این نرم‌افزار دارای ابزارهای مختلفی است که می‌تواند عملکرد مشخصی را ارائه دهد، در ادامه نحوه‌ی پشتیبان‌گیری از ماشین مجازی و فایل‌های آنها مخصوصاً دیتابیس SQL را بررسی خواهیم کرد.

شکل ۵-۶۷ اجرای نرم‌افزار

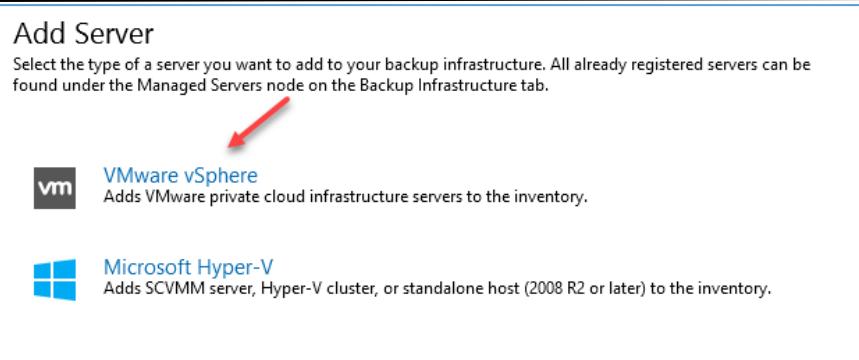
۵-۲-۲ اضافه کردن سرورها برای پشتیبان‌گیری

در شکل ۵-۶۸، برای اینکه سرورهای و فایل‌هایی که قرار است از آنها پشتیبان تهیه کنیم را باید در قسمت Inventory تعریف کنیم، حالا می‌تواند یک ماشین مجازی باشد و یا یک فایل خاص در مسیر مشخص از شبکه، برای معرفی سرور خود می‌توانید بر روی Add Server کلیک کنید.

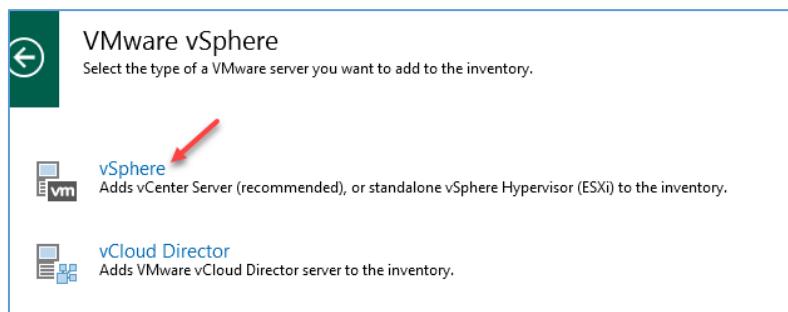

شکل ۵-۶۸

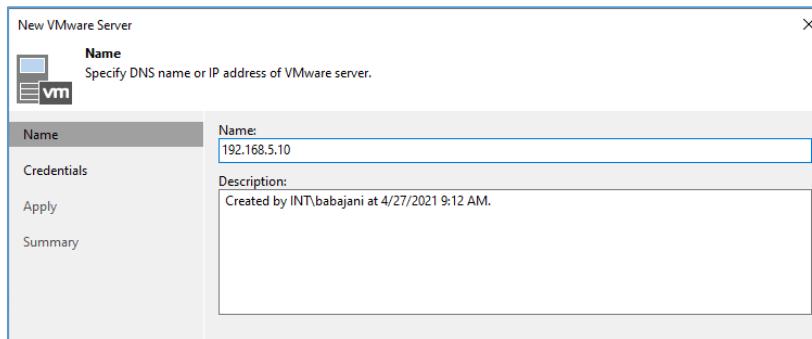
در شکل ۵-۶۹ باید مشخص کنید که سیستم مجازی‌سازی شما مربوط به کدام شرکت است اگر از VMware vSphere استفاده می‌کنید گزینه‌ی اول را انتخاب کنید و یا اگر از Hyper-v شرکت مایکروسافت استفاده می‌کنید گزینه‌ی دوم را انتخاب کنید، در مورد هر دو نرم‌افزار در کتاب‌های مدیر شبکه و Vmware Systems آموزش کافی داده شده و برای دریافت می‌توانید به سایت بنده مراجعه کنید، برای ادامه کار بر روی گزینه‌ی اول کلیک کنید.

شکل ۵-۶۹ معرفی سرور *vSphere*

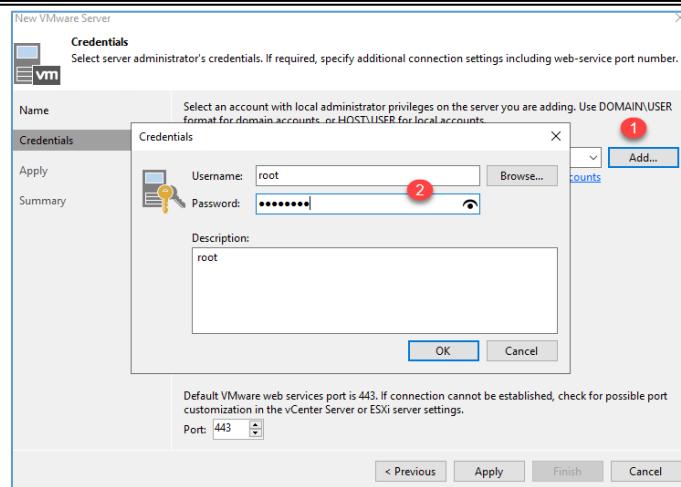
در صفحه‌ی شکل ۵-۷۰ بر روی *vSphere* کلیک کنید تا سرور *vCenter* یا *ESXi* خود را معرفی کنیم.

شکل ۵-۷۰ معرفی سرور *vSphere*

در شکل ۵-۷۱ باید آدرس سرور *ESXi* یا *vCenter* را وارد کنید، توجه داشته باشید، البته شاید برای راهاندازی سرور SQL از نرم‌افزار VMware Workstation یا یک سرور فیزیکی استفاده کرده باشید که در ادامه کتاب نحوه پشتیبان‌گیری از آنها هم آموزش داده شده است.

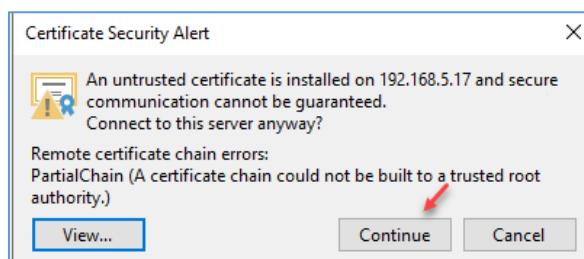
شکل ۵-۷۱ معرفی سرور *ESXi*

در شکل ۵-۷۲ باید نام کاربری که برای ورود به سرور استفاده می‌کنید را وارد کنید، برای این کار بر روی *Add* کلیک کنید و در قسمت شماره دو، نام کاربر را وارد و بر روی *OK* کلیک کنید، پورت پیش‌فرض برای ارتباط با سرور، ۴۴۳ است که در صورت تغییر آن باید شماره پورت خود را وارد کنید.

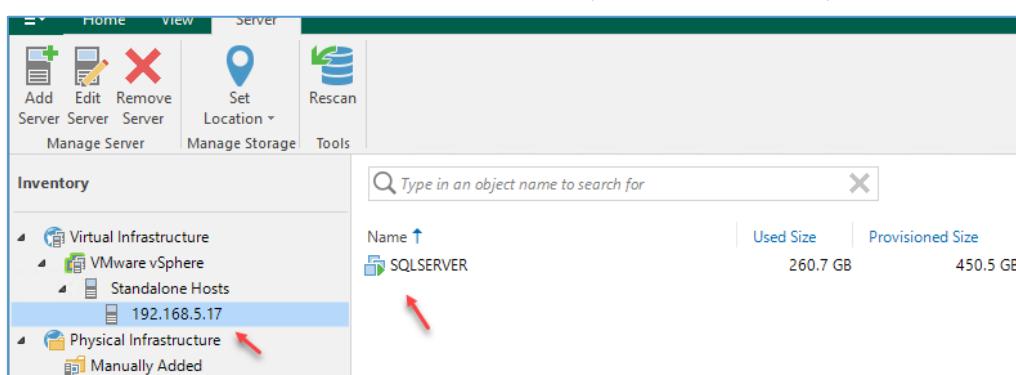
شکل ۵-۷۲ تعریف نام کاربری و رمز عبور

بعد از اینکه بر روی Apply کلیک کنید شکل ۵-۷۳ ظاهر خواهد شد که باید گواهینامه سرور را مورد تأیید قرار دهید.

شکل ۵-۷۳ تأیید گواهینامه

همان‌طور که در شکل ۵-۷۴ مشاهده می‌کنید سرور مورد نظر به لیست اضافه شده است و با کلیک بر روی آن همهٔ ماشین‌های مجازی مورد نظر را مشاهده خواهید کرد.

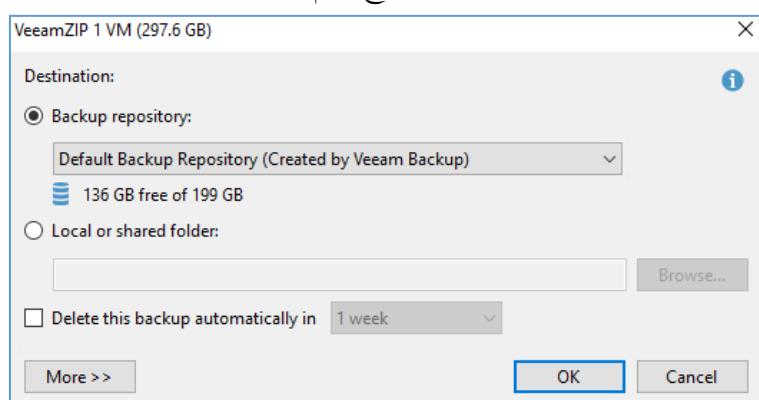
شکل ۵-۷۴ سرور ESXi

به‌مانند شکل ۵-۷۵، برای اینکه تستی از نرم‌افزار داشته باشیم، می‌توانیم بر روی ماشین مجازی خود در سرور VMware کلیک راست کنیم و از آن پشتیبان تهیه کنیم، قسمت شماره ۱ و ۲، ابزارهایی برای این کار وجود دارد؛ برای شروع بر روی VeeamZip کلیک کنید.

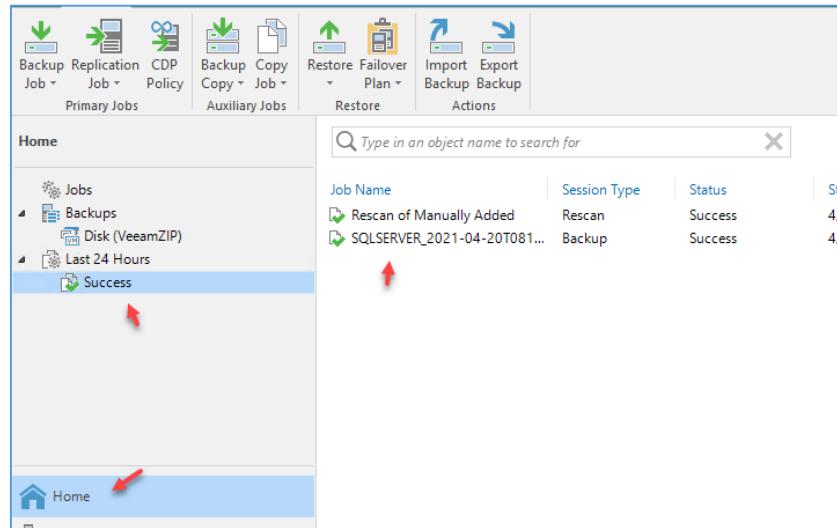
شکل ۵-۷۵/یجاد پشتیبان دستی

در شکل ۵-۷۶ باید آدرس ذخیره شدن آن را بر روی سیستم خود مشخص و بر روی ok کلیک کنید، توجه داشته باشید که برای ذخیره اطلاعات و فایل‌های پشتیبان باید در قسمت Repository یک مسیر ذخیره‌سازی مشخص کنیم که در اینجا به صورت پیش‌فرض یک مسیر در سروری که Veeam نصب شده است انتخاب شد ولی در ادامه و در قسمت Repository حتماً مراحل را به صورت کامل بررسی خواهیم کرد.

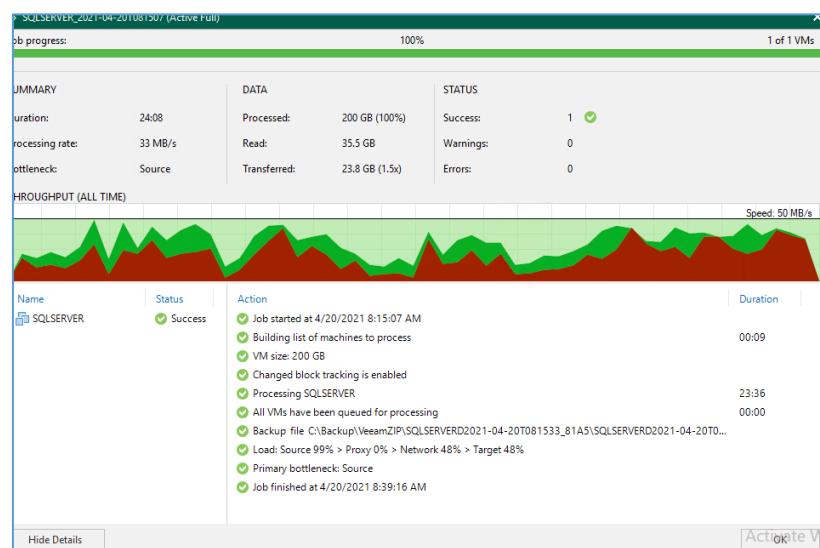
شکل ۵-۷۶/یجاد پشتیبان دستی

برای اینکه متوجه شویم کاری که انجام دادیم به درستی عمل کرد یا نه باید از سمت چپ بر روی Home کلیک کنید و در قسمت Last 24 Hours می‌توانیم آخرین تغییرات را مشاهده کنیم، در شکل ۵-۷۷ مشخص شده است که عملیات پشتیبان‌گیری از سرور SQL با موفقیت انجام شده است.

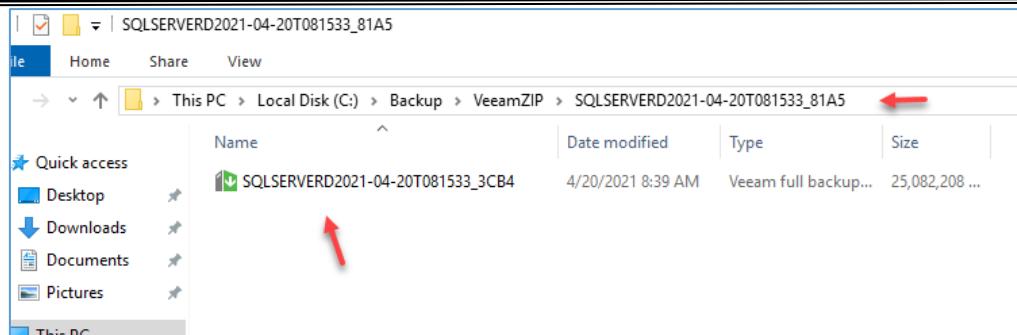
شکل ۵-۷۷ تغییرات فایل

اگر بر روی هر کدام از Log های مورد نظر در شکل ۵-۷۷ کلیک کنید، صفحه‌ای به مانند شکل ۵-۷۸ ظاهر می‌شود، در این قسمت، اطلاعات مربوط به فایلی که از آن پشتیبان تهیه کردید را مشاهده خواهید کرد، در این قسمت می‌توانید اندازه بک‌آپ را در قسمت Transfer مشاهده کنید که برابر با ۲۳.۸ گیگابایت است.

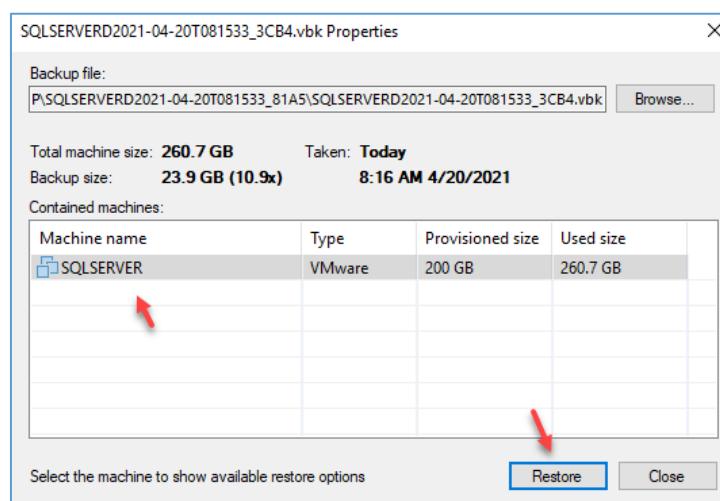
شکل ۵-۷۸ Log بررسی

اگر بخواهیم فایل پشتیبان را مشاهده کنید یا نه وارد مسیر ذخیره‌سازی مورد نظر شوید که به مانند شکل ۵-۷۹ به صورت یک فایل تکّی در قسمت مشخص شده ذخیره شده است و حجم آن نیز ۲۳.۸ گیگابایت است، برای اینکه از این پشتیبان استفاده کنید باید بر روی آن دو بار کلیک کنید.

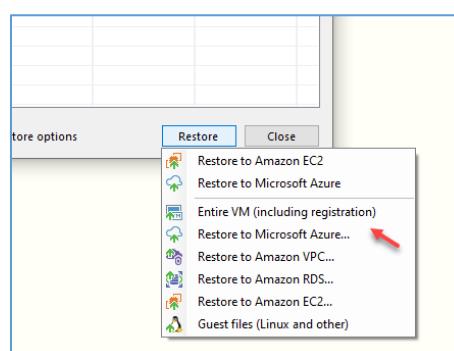
شکل ۵-۷۹ بروزی فایل پشتیبان

باتوجه به شکل ۵-۸۰، اندازه فایل پشتیبان و تاریخ پشتیبانی آن مشخص شده است که برای برگشت به آن روز باید فایل مورد نظر را از لیست، انتخاب و بر روی Restore کلیک کنید، با این کار بسته به سرعت شبکه و یا هارد دیسک سرور ماشین مورد نظر شما برگشت داده خواهد شد

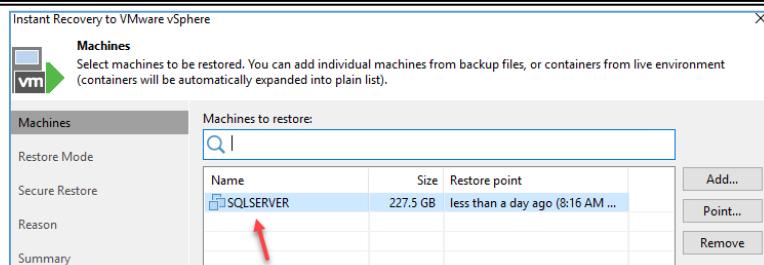
شکل ۵-۱۰ بروزی فایل پشتیبان

بعد از کلیک بر روی Restore منوی شکل ۵-۸۱ ظاهر خواهد شد که برای اینک ماشین مورد نظر را در همان مسیر کنیم باید گزینه‌ی Entire VM را انتخاب کنید.

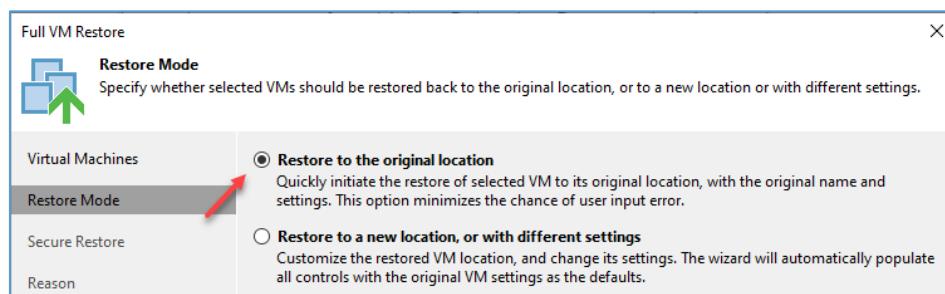
شکل ۵-۱۱ بروزی فایل پشتیبان

در شکل ۵-۸۲، آخرین بک آپ مربوط به ماشین مورد نظر را مشاهده می‌کنید که می‌توانید تاریخ مورد نظر خود را انتخاب کنید و بر روی Next کلیک کنید.

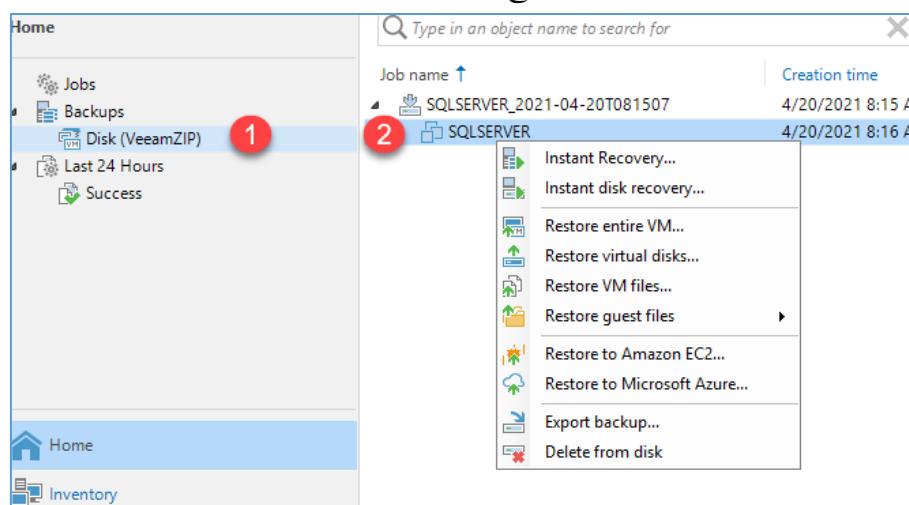
شکل ۵-۸۲ برگشت دادن فایل پشتیبان

در شکل ۵-۸۳ اگر گزینه‌ی اول را انتخاب کنید فایل پشتیبان دقیقاً جای همان ماشین مورد نظر را خواهد گرفت و اگر بخواهید مسیر آن را عوض کنید باید گزینه‌ی دوم را انتخاب کنید.

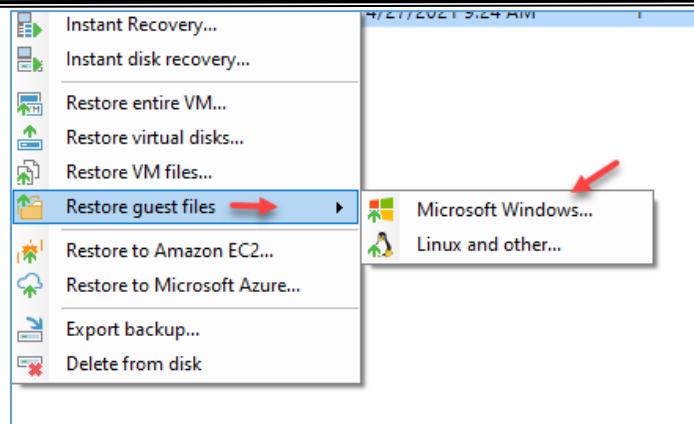
شکل ۵-۸۳ برگشت دادن فایل پشتیبان

روش دیگر برای استفاده از فایل بک آپ، این است که بهمانند شکل ۵-۸۴ از قسمت شماره یک وارد Replication شوید و از قسمت شماره دو، Disk را انتخاب کنید؛ با انتخاب این گزینه، صفحه مربوط به فایل‌های پشتیبان‌گیری شده را مشاهده خواهید کرد، بر روی فایل مورد نظر کلیک راست کنید؛ در این منو گزینه‌های مختلف وجود دارد، با انتخاب گزینه اول می‌توانید خیلی سریع بک آپ مورد نظر را برگردانید.

شکل ۵-۸۴ برگشت دادن فایل پشتیبان

اگر بخواهید اطلاعات ماشین مجازی را مشاهده کنید، مثلاً می‌خواهید یک فایل خاصی را از درون ماشین مجازی و از یکی از درایوهایش بردارید، برای این کار باید بهمانند شکل ۵-۸۵ از قسمت Microsoft Restore guest files گزینه را انتخاب کنید.

شکل ۵-۸۵ نمایش اطلاعات ماشین مجازی

همان‌طور که در شکل ۵-۸۶ مشاهده می‌کنید، فایل‌های مربوط به ماشین مجازی را مشاهده می‌کنید و اگر بخواهید فایل خاصی را برگردانید باید فایل مورد نظر را انتخاب کنید و در تب بالایی بر روی Restore کلیک کنید.

Name	Type	Size	Creation Date	Modified Date
ATOMdiab	Folder		11/24/2015 4:10 PM	11/24/2015 4:10 PM
SIMNTdiab	Folder		11/24/2015 4:12 PM	11/24/2015 4:12 PM
.cproject	CPROJECT File	1.7 KB	11/24/2015 4:10 PM	11/24/2015 4:12 PM
.project	PROJECT File	662.0 B	11/24/2015 4:10 PM	11/23/2015 12:48 PM
.wrmakefile	WRMAKEFILE File	1.4 KB	11/24/2015 4:10 PM	11/23/2015 12:48 PM
.wrproject	WRPROJECT File	19.0 KB	11/24/2015 4:10 PM	11/24/2015 4:12 PM
DefaultComponent.makefile	MAKEFILE File	1.8 KB	11/24/2015 4:10 PM	11/24/2015 4:12 PM
DefaultConfig.cg_info	CG_INFO File	1.4 KB	11/24/2015 4:10 PM	11/24/2015 2:26 PM
Design.cpp	CPP File	2.3 KB	11/24/2015 4:10 PM	11/24/2015 4:35 PM
Design.h	H File	1.3 KB	11/24/2015 4:10 PM	11/24/2015 1:35 PM
error.txt	TXT File	0.0 B	11/24/2015 4:10 PM	11/23/2015 12:48 PM
MainDefaultComponent.cpp	CPP File	1.1 KB	11/24/2015 4:10 PM	11/24/2015 2:26 PM
MainDefaultComponent.h	H File	709.0 B	11/24/2015 4:10 PM	11/24/2015 2:26 PM
Route.cpp	CPP File	11.1 KB	11/24/2015 4:10 PM	11/24/2015 2:26 PM
Route.h	H File	7.3 KB	11/24/2015 4:10 PM	11/24/2015 2:26 PM

شکل ۵-۸۶ نمایش اطلاعات ماشین مجازی

این روش‌هایی که با هم بررسی کردیم، کار ساده‌ای است که این نرمافزار می‌تواند به خوبی انجام دهد، در ادامه بیشتر با ویژگی‌های قدرتمند آن آشنا خواهیم شد.

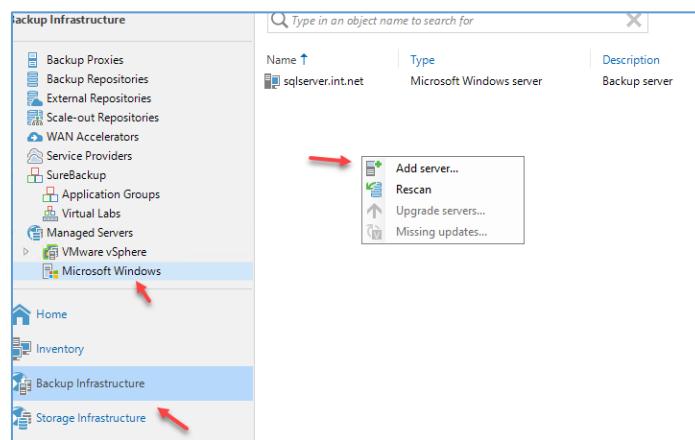
۵-۲-۳ اضافه کردن سرور Backup

در این قسمت می‌خواهیم کمی کار را باکیفیت‌تر کنیم؛ کار اصولی و درست این است که شما یک سرور پشتیبان یا همان، Repository را به نرمافزار معرفی کنید و ماشین‌ها و اطلاعات را به آن سرور انتقال دهید، در این قسمت می‌خواهیم این کار را با هم انجام دهیم. سروری که برای این کار انتخاب می‌کنید باید از سرعت شبکه خوبی برخوردار باشد، یعنی باید حداقل سرعت گیگابایت داشته باشد تا در موقع پشتیبان‌گیری با عملکرد ضعیف رویرو نشود، در بخش دیگر باید هارددیسک با ظرفیت بالا برای آن در نظر بگیرید تا با کمبود فضا رویرو نشود، اگر برای شرکت

شما، هزینه ملاک نیست می توانید از هارد دیسک های SAS با سرعت بالا استفاده کنید که البته نیاز به سرورهایی دارد که آنها را پشتیبانی کند.

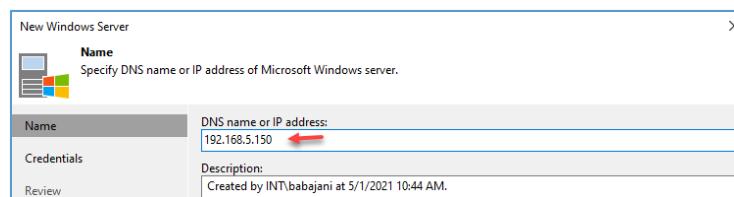
برای شروع کار می خواهیم یک سرور معمولی را به نرم افزار اضافه کنیم تا در ادامه کار بتوانیم به عنوان یک پشتیبان از آن استفاده کنیم.

به مانند شکل ۵-۸۷ وارد قسمت Backup Infrastructure شوید و از سمت چپ بر روی Microsoft Windows کلیک کنید، به خاطر این موضوع این گزینه را انتخاب کردیم که سیستم عامل ما از نوع ویندوز است، بر روی Add Server کلیک کنید.

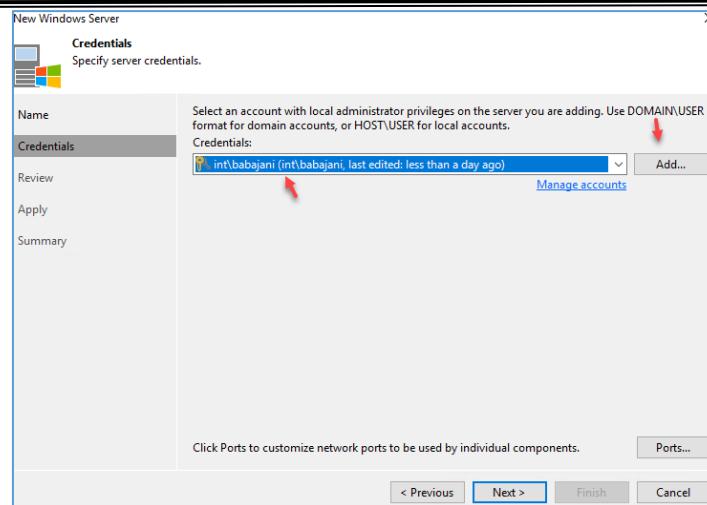
شکل ۵-۸۷ / اضافه کردن سرور

در شکل ۵-۸۸ باید در قسمت مورد نظر، نام یا آدرس IP سرور خود که قرار است نقش پشتیبان را بازی کند را وارد کنید و بر روی Next کلیک کنید.

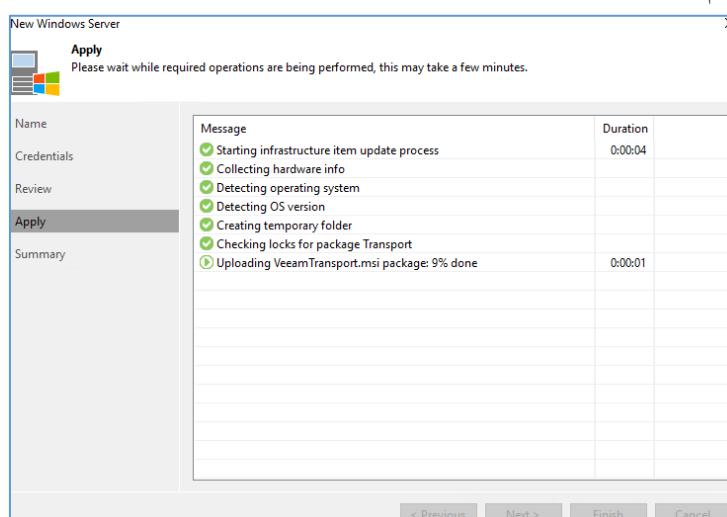
شکل ۵-۸۸ / اضافه کردن سرور

در شکل ۵-۸۹ با کلیک بر روی Add باید نام کاربری را وارد کنید که دسترسی کامل به شبکه داشته باشد، اگر از قبل وارد کردید، می توانید آن را از لیست انتخاب کنید؛ در قسمت پایین صفحه، گزینه Port وجود دارد که پورت هایی را که نرم افزار نیاز دارد تا با این سرور در ارتباط باشد را مشخص می کند که البته قابل تغییر است.

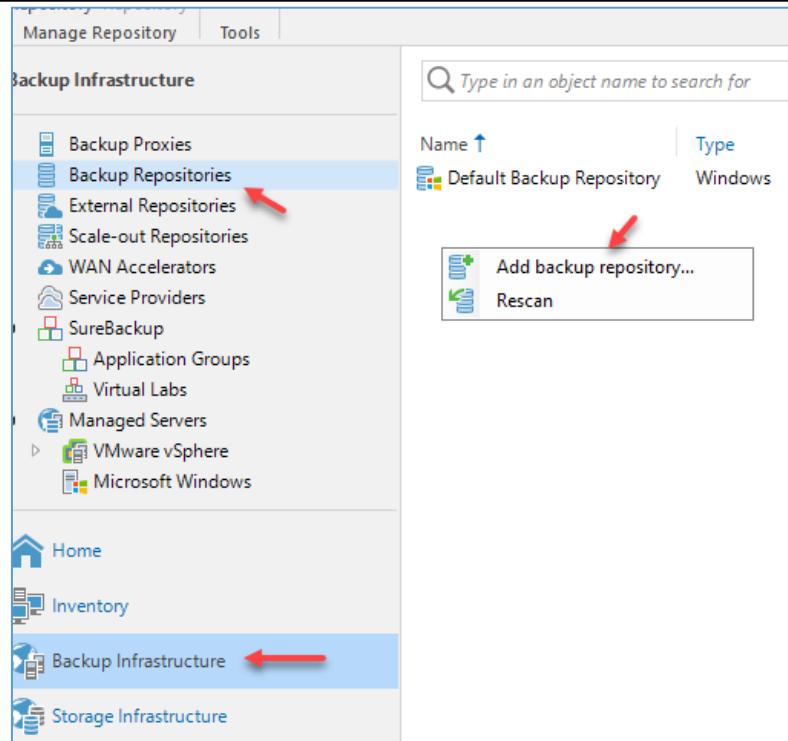
شکل ۵-۱۹/ اضافه کردن سرور

همان‌طور که در شکل ۵-۹۰ مشاهده می‌کنید، اطلاعات در سرور FS در حال نصب است، اگر به شکل ۵-۹۰ دقت کنید، یک پکیج با نام Transport Veeam به سیستم FS انتقال داده شد و در حال نصب است که این پکیج، شامل سرویس‌های مربوط به نرم‌افزار Veeam است، بعد از پایان کار بر روی Finish کلیک کنید.

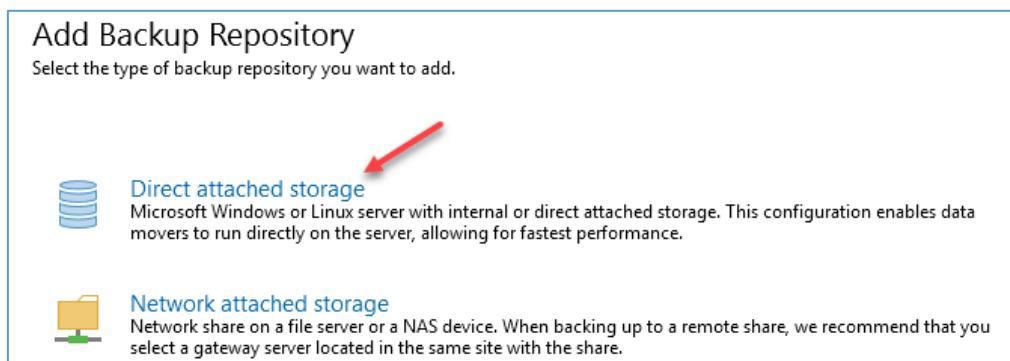
شکل ۵-۹۰/ اضافه کردن سرور

در مرحله بعد باید سیستمی را که به عنوان پشتیبان اضافه کردید را در لیست Repositories یا همان، مخزن اضافه کنید تا بتوانید اطلاعات را به آن انتقال دهید، برای این کار به مانند شکل ۵-۹۱ وارد Backup Repositories صفحه باز شده کلیک راست و گزینه Add backup repository را انتخاب کنید.

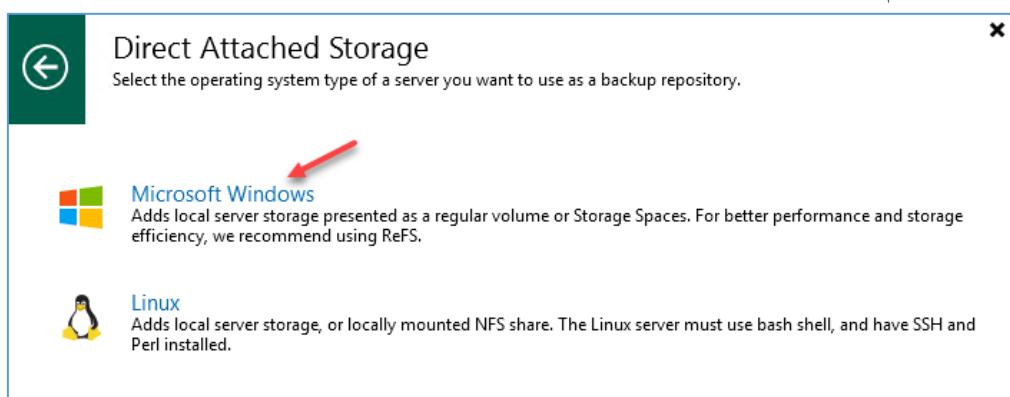
شکل ۹۱-۵ اضافه کردن Repository

در شکل ۹۲-۵ چند نوع مختلف Repository وجود دارد که برای این قسمت باید گزینه‌ی اول را انتخاب کنید.

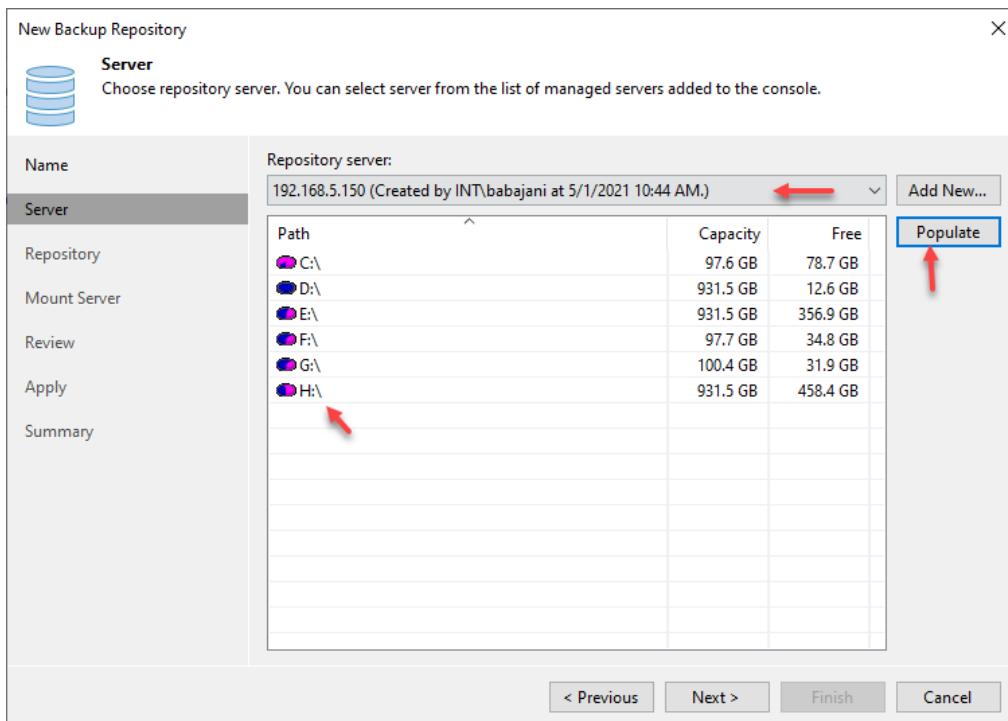
شکل ۹۲-۵ اضافه کردن Repository

در شکل ۹۲-۵ سیستم عامل ویندوز را انتخاب و بر روی Next کلیک کنید.

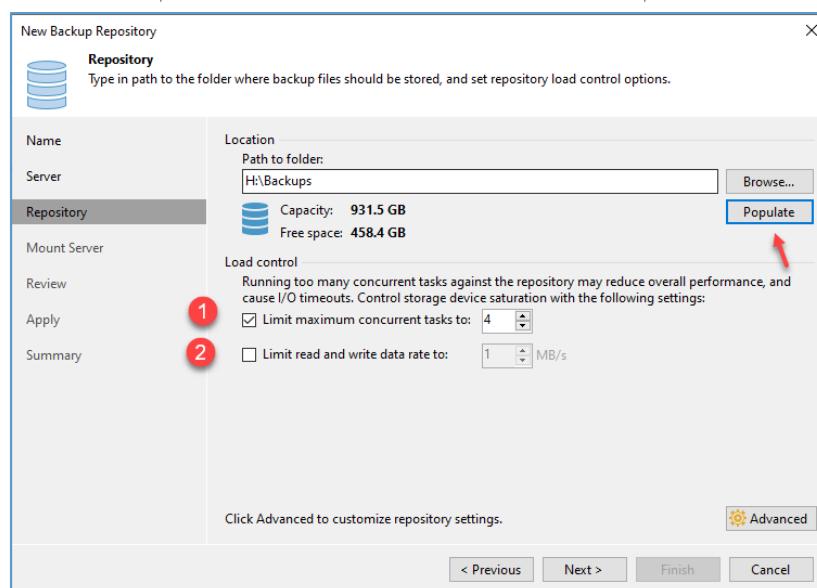
شکل ۹۲-۵ انتخاب سیستم عامل

در شکل ۵-۹۳ باید از قسمت Repository Server، نام سرور خود را انتخاب کنید، اگر بر روی Populate کلیک کنید، کل درایوهای سیستم مورد نظر را برای شما مشخص می‌کند، بعدازاین کار بر روی Next کلیک کنید.

شکل ۵-۹۳ انتخاب Storage

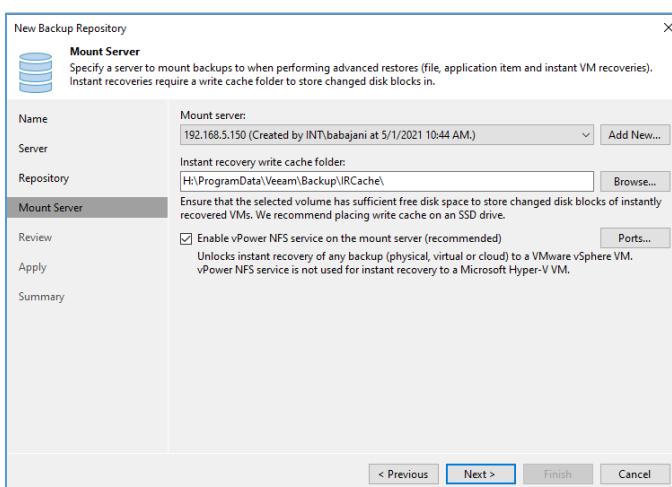
در شکل ۵-۹۴ باید درایو مورد نظر را در سرور انتخاب کنید، اگر بر روی Populate کلیک کنید، فضای خالی آن را مشاهده خواهید کرد، در قسمت شماره یک می‌توانید تعداد وظایف همزمان را مشخص کنید، مثلاً در این شکل، عدد چهار در نظر گرفته شده است که همزمان، چهار وظیفه می‌تواند بر روی این سیستم (FS) اجرا کرد.

شکل ۵-۹۴ اضافه کردن Storage

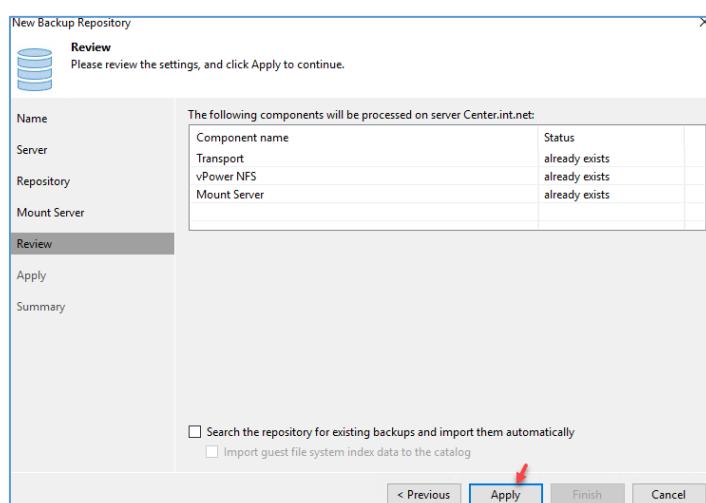
در قسمت شماره دو می توانید، مشخص کنید که سرعت خواندن و نوشتن در سیستم چقدر باشد، با این کار می توانید سرور را بهتر مدیریت کنید و از اینکه سیستم مورد نظر از شبکه خارج شود، جلوگیری کنید، در قسمت Advanced گزینه هایی وجود دارد که در صورت نیاز آنها را بررسی خواهیم کرد.

شکل ۵-۹۵ مربوط به Restore شدن اطلاعات و نمایش آن است که باید Mount Server را مشخص کنید که همان سیستم FS با همان را انتخاب می کنیم، تیک گزینه مورد نظر را انتخاب کنید تا سرویس NFS بر روی سیستم شما فعال شود، توجه داشته باشید، اگر از قبل بر روی سیستم شما این سرویس نصب شده باشد در این قسمت این سرویس نصب نخواهد شد و با مشکل روبرو می شوید، در قسمت Folder نیز می توانید آدرسی برای ذخیره شدن اطلاعات مشخص کنید و بعد از این کار بر روی Next کلیک کنید.

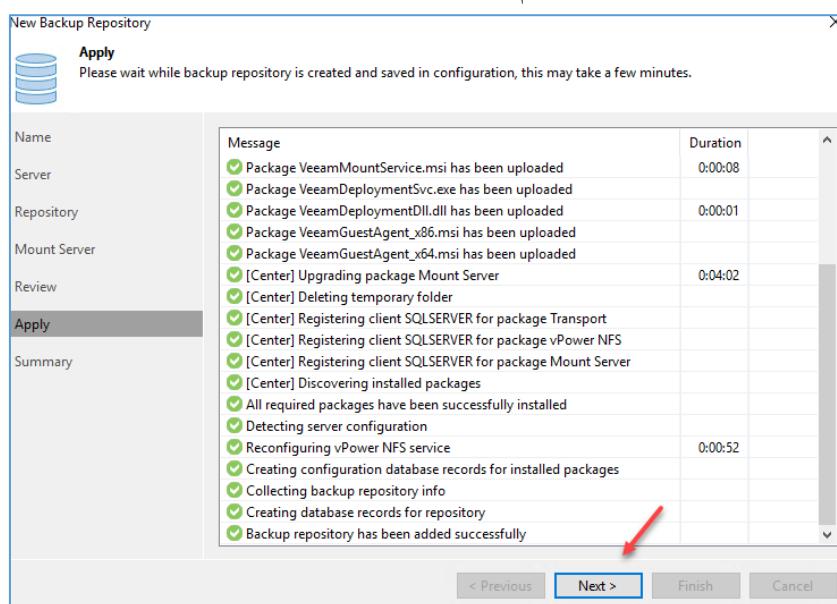
شکل ۵-۹۵/جاده Repository

در این صفحه، اطلاعات کلی را مشاهده می کنید، اگر تیک گزینه آخر، یعنی Import Ex... را انتخاب کنید، نرم افزار به صورت اتوماتیک از بک آپ های قبلی نیز استفاده خواهد کرد و اگر تیک بعدی انتخاب شود، فایل های Index را نیز به بک آپ اضافه می کند.

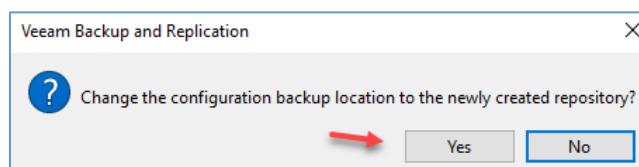
شکل ۵-۹۶/نصب Agent در ویندوز

همان‌طور که در شکل ۵-۹۷ مشاهده می‌کنید، نرم‌افزارهای مورد نظر در سرور نصب شده است.

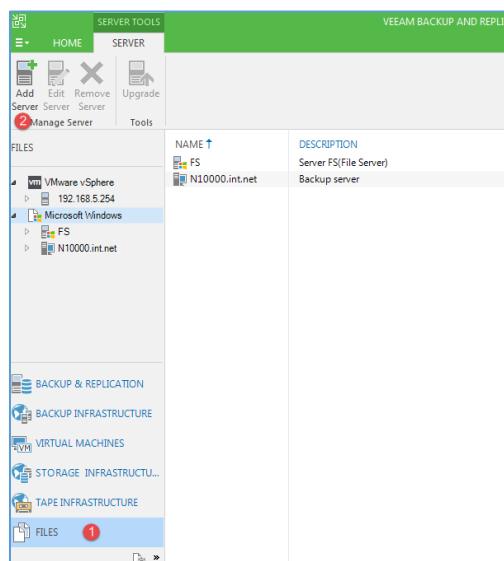
شکل ۵-۹۷ نصب Agent

در شکل ۵-۹۸، سؤال می‌کند که آیا مایل هستید Repository پیش‌فرض را تغییر دهید یا نه که باید بر روی Yes کلیک کنید.

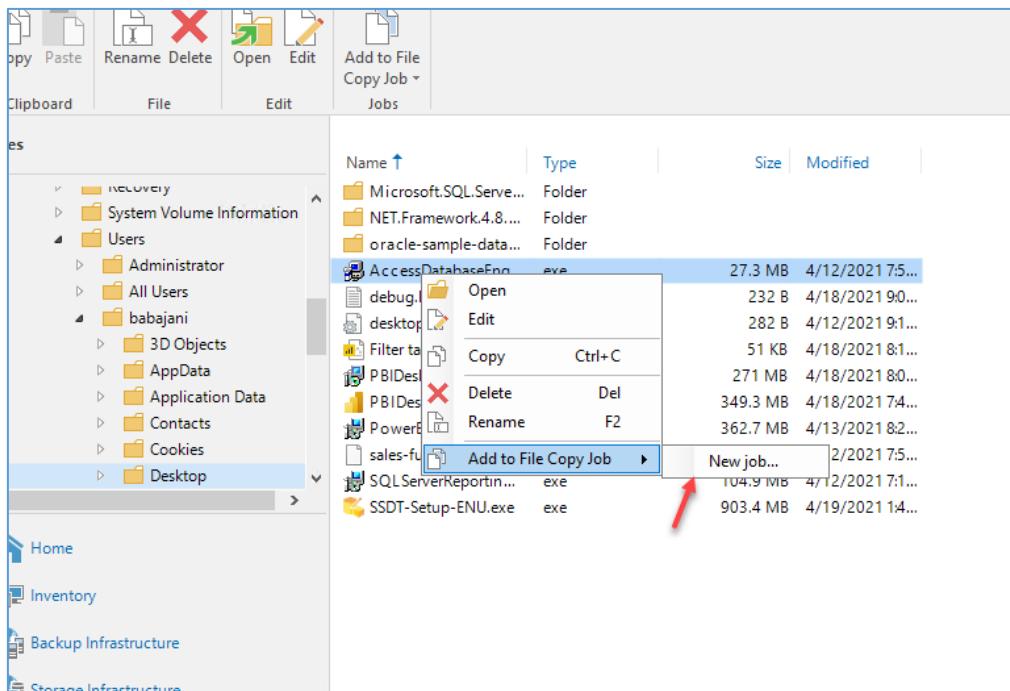
شکل ۵-۹۸ / انتخاب Repository

بعد از انجام مراحل بالا برای تست به مانند شکل ۵-۹۹ وارد قسمت Files شوید، در این قسمت می‌توانید سرورها و سیستم‌های کلاینتی خود را به لیست اضافه کنید و از آنها پشتیبان تهیّه کنید، برای تعریف سرور جدید و اضافه کردن آن به لیست باید بر روی Add Server کلیک کنید.

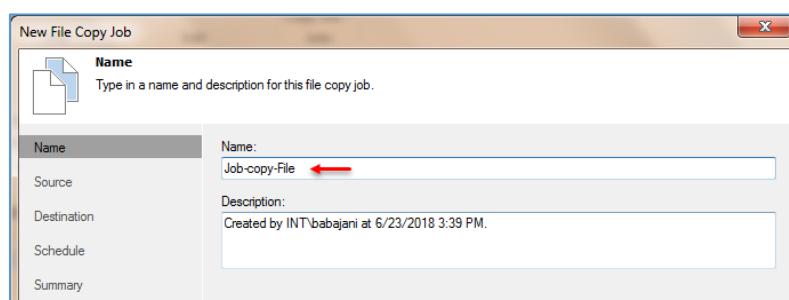
شکل ۵-۹۹ بررسی سرور

در شکل ۱۰۰ وارد یکی از سیستم‌ها که به لیست اضافه کردیم، شدیم؛ بر روی یکی از فایل‌ها که داخل درایو آن است، کلیک راست کنید و گزینه Add to File Copy Job و سپس گزینه New job را انتخاب کنید.

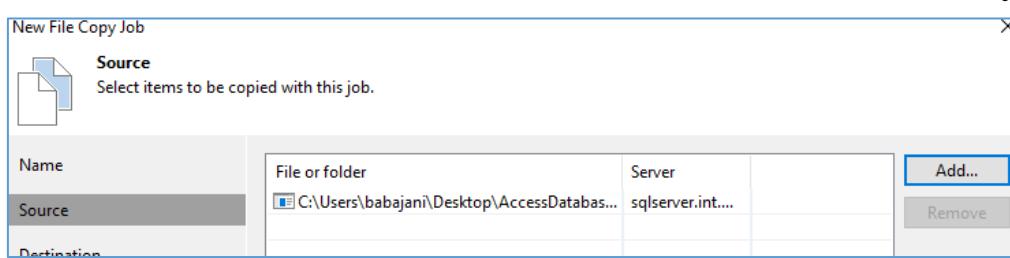
شکل ۱۰۰

در شکل ۱۰۱، نام مورد نظر خود را وارد و بر روی next کلیک کنید.

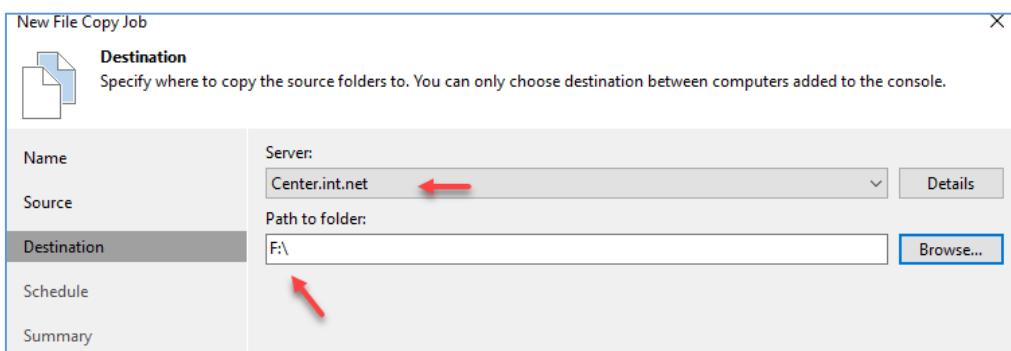
شکل ۱۰۱/۵/یجاد job

در شکل ۱۰۲ باید فایل‌های منبع خود را انتخاب کنید تا یک پشتیبان از آن تهیه کنید، برای اضافه کردن فایل جدید می‌توانید بر روی Add کلیک کنید.

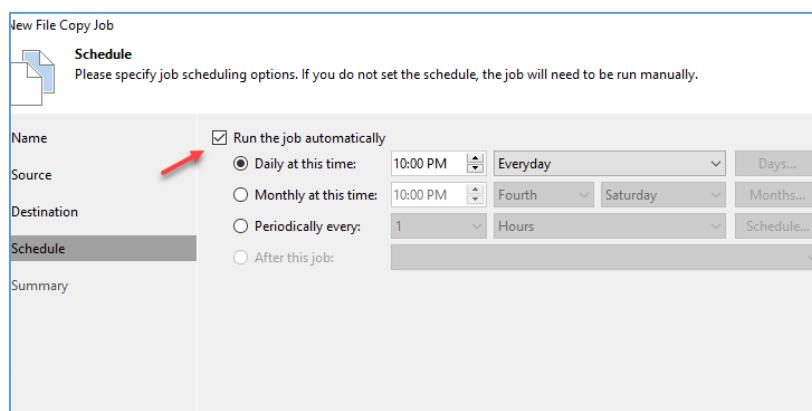
شکل ۱۰۲/۵/یجاد job

در شکل ۱۰۳ باید سرور مقصده را انتخاب کنید، سپس در قسمت Path to folder، هارد دیسک داخل سرور را انتخاب و بر روی Next کلیک کنید.

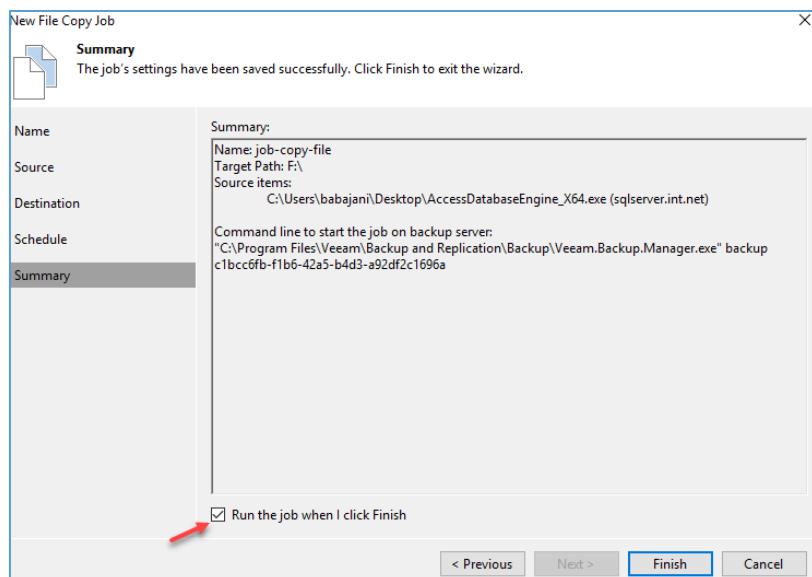
شکل ۵-۱۰۳/یجاد job

در شکل ۵-۱۰۴ باید زمان انجام این کار را مشخص کنید تا به صورت اتوماتیک در زمان مشخص شده، کار پشتیبان‌گیری انجام شود، سعی کنید زمان آن را در ساعت بیکاری سرور در نظر بگیرید تا مشکلی در شبکه پیش نیاید؛ بر روی Save کلیک کنید.

شکل ۵-۱۰۴/یجاد job

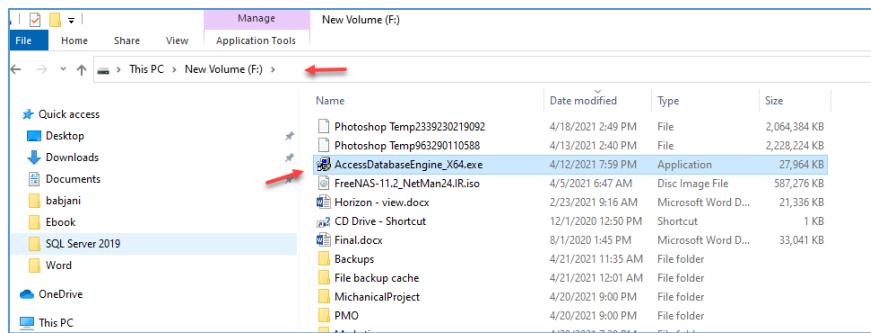
اگر می‌خواهید بعد از بستن این پنجره، کار پشتیبان‌گیری آغاز شود باید تیک گزینه... Run the job when... را به مانند شکل ۵-۱۰۵ انتخاب و بر روی Finish کلیک کنید.

شکل ۵-۱۰۵/یجاد job

آموزش SQL Server 2019

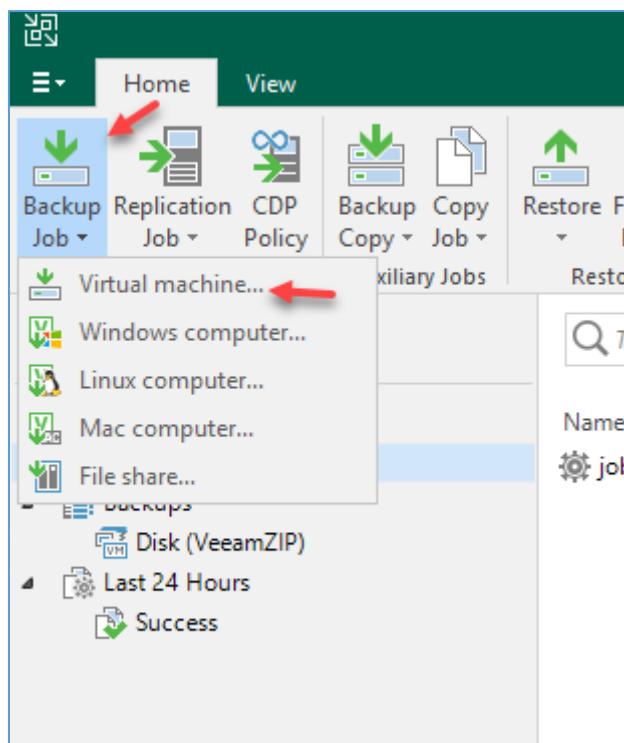
اگر به شکل ۵-۱۰۶ دقت کنید فایل مورد نظر که برای انتقال انتخاب کرده بودیم در مسیر مشخص شده کپی شده است، حالا شما می‌توانید هر فایلی را برای این کار انتخاب کنید، فقط توجه داشته باشید که فایلی که انتخاب می‌کنید توسط پردازش دیگر در حال استفاده نباشد که با خطأ روبرو خواهد شد.

شکل ۵-۱۰۶ انتقال فایل

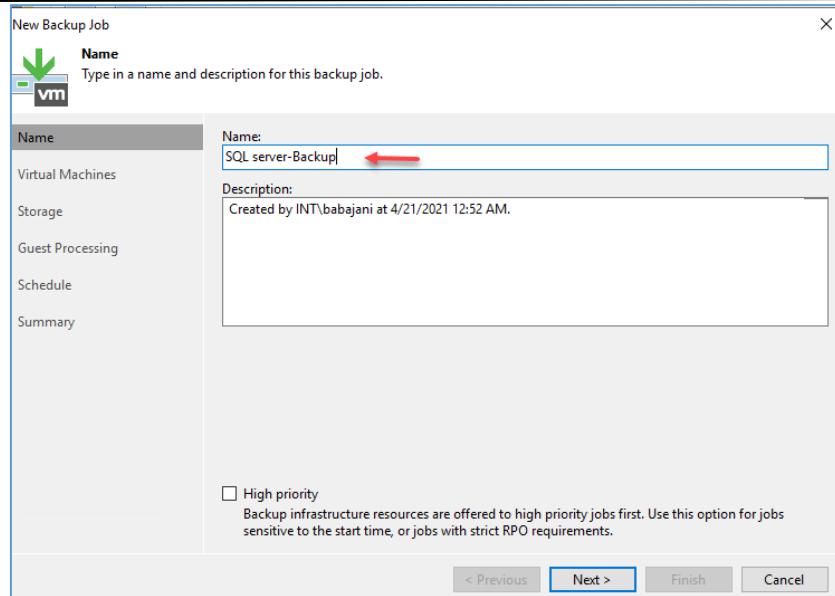
۴-۲-۵ پشتیبان‌گیری از ماشین مجازی

خوب در ادامه می‌خواهیم از ماشین مجازی پشتیبان مجازی تهیه کنیم، برای این کار بهمانند شکل ۵-۱۰۷ وارد & Replication شوید و از منوی بالایی بر روی Backup Job کلیک کنید و بعد گزینه‌ی Virtual machine را انتخاب کنید.

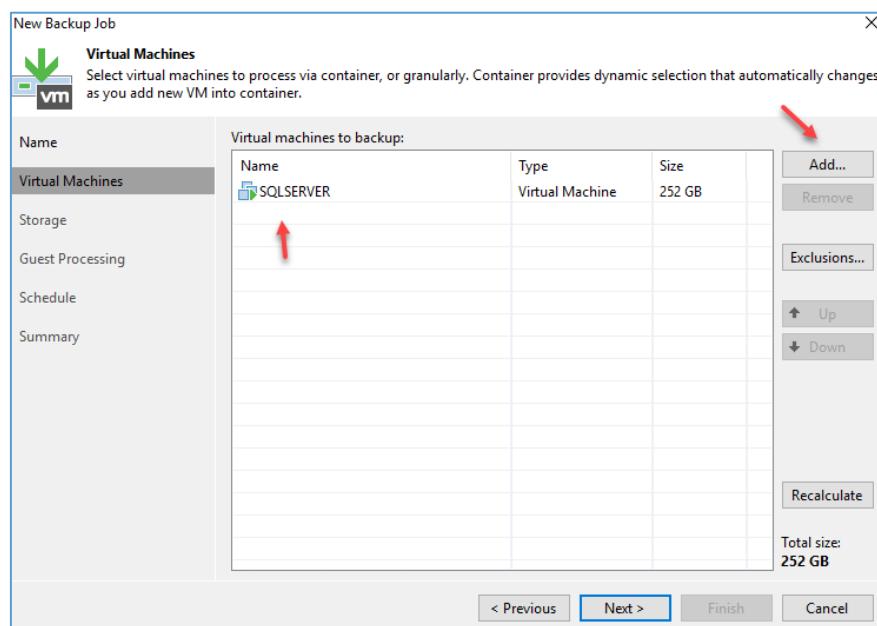
شکل ۵-۱۰۷ اضافه کردن ماشین مجازی

در شکل ۵-۱۰۸ یک نام به دلخواه وارد و بر روی Next کلیک کنید.

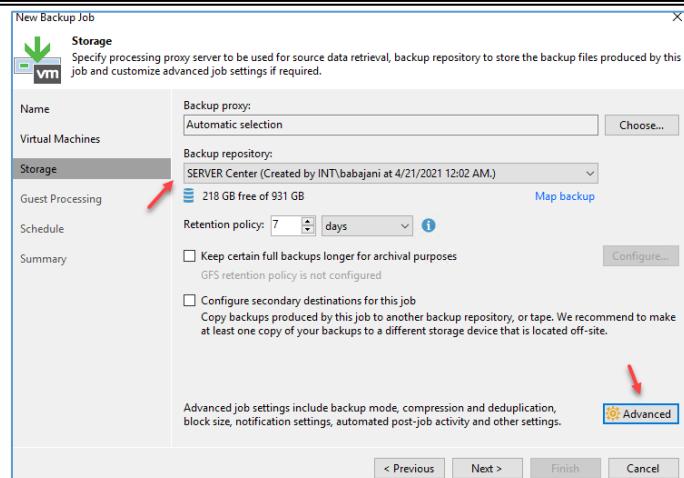
شکل ۵-۱۰۱-۵/ اضافه کردن ماشین مجازی

در شکل ۵-۱۰۹ می‌توانید تمام ماشین‌های مجازی یا تنها، یکی را به لیست اضافه کنید، برای این کار باید بر روی کلیک کنید.

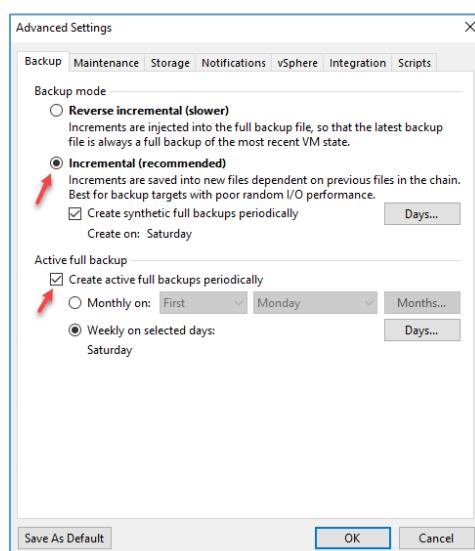
شکل ۵-۱۰۹-۵/ اضافه کردن ماشین مجازی

در شکل ۵-۱۱۰ در قسمت Repository Backup باید سرور مورد نظر خود را انتخاب کنید که بعد از انتخاب، مقدار فضای خالی از کل هارد را در زیر آن نمایش می‌دهد، اگر تیک گزینه... Configure secondary... را انتخاب کنید، می‌توانید در ادامه یک سرور Repository دیگری برای گرفتن پشتیبان دوم انتخاب کنید.

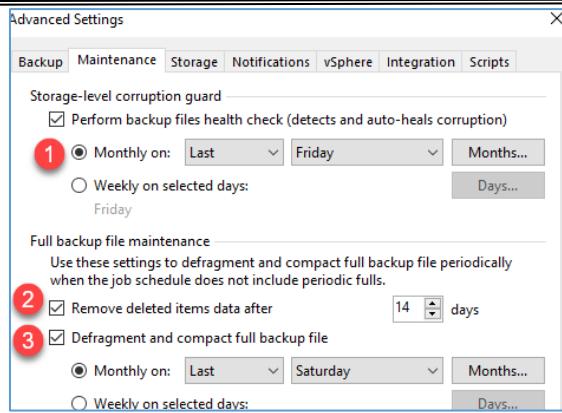
شکل ۱۱۰-۵- اضافه کردن ماشین محازی

بعد از انجام مراحل بالا بر روی Advanced کلیک کنید تا این گزینه را نیز بررسی کنیم، بهمانند شکل ۱۱۱-۵ در قسمت Advanced و در تب Backup، گزینه Incremental را برای انجام پشتیبان‌گیری از تغییرات انتخاب کنید و بعد، گزینه backups Create active full را انتخاب کنید تا یک هفته، یک‌بار، یا چند بار از ماشین مورد نظر پشتیبان کامل تهیّه کند.

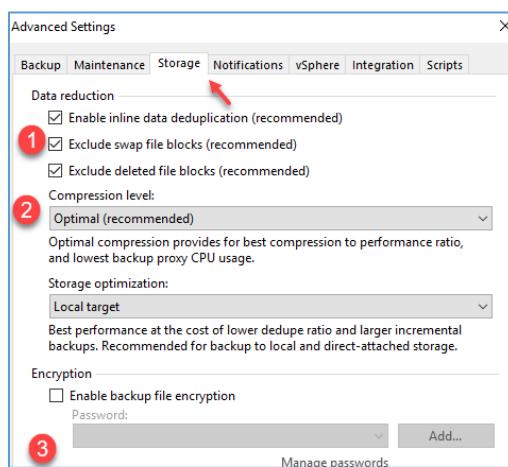
شکل ۱۱۱-۵- بررسی قسمت Advanced

بهمانند شکل ۱۱۲-۵ در قسمت Maintenance، شماره یک، برای اینکه از وضعیت سالم بودن فایل‌های پشتیبان خود مطلع شویم، این گزینه را فعال می‌کنیم، در قسمت شماره دو می‌توانید بر اساس روزهایی که نیاز به فایل پشتیبان دارید، یک عدد به جای عدد ۱۴ وارد کنید که تعداد روز نگهداری از فایل پشتیبان را به شما اعلام می‌کند، در قسمت شماره سه، اگر این گزینه را فعال کنید، فایل‌های پشتیبان Defragment خواهند شد تا فضای اضافی بین آنها کم شود.

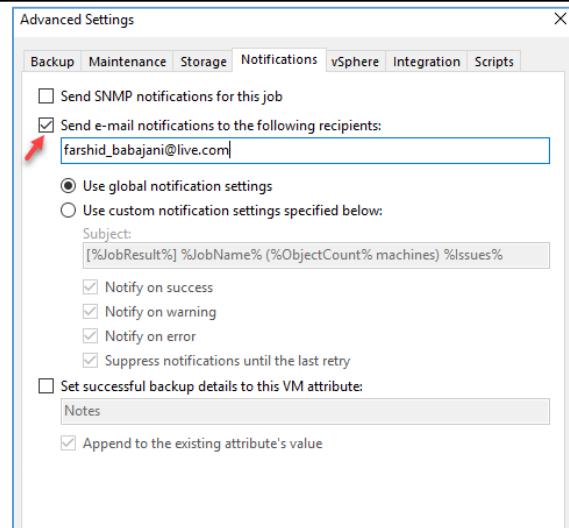
شکل ۵-۱۱۲ بررسی قسمت Advanced

بهمانند شکل ۵-۱۱۳ در تب Storage و در قسمت اول می‌توانید تیک هر سه گزینه را که یکسری دستورالعمل برای کاهش حجم فایل پشتیبان است را انتخاب کنید، در قسمت شماره دو می‌توانید طبق سرعت پردازنده خودتان، مقدار فشرده‌سازی فایل‌های پشتیبان را انتخاب کنید و در گزینه پایین آن می‌توانید به نسبت سرعت شبکه، یکی از گزینه‌ها را انتخاب کنید، مثلاً اگر از شبکه داخلی استفاده می‌کنید، می‌توانید گزینه LAN را انتخاب کنید، در قسمت شماره سه می‌توانید رمز عبور بر روی فایل‌های پشتیبان خود قرار دهید.

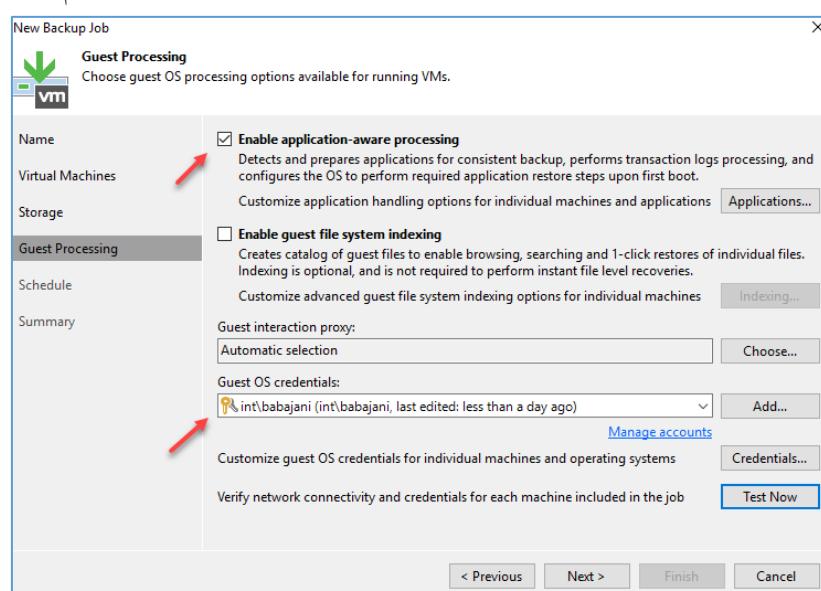
شکل ۵-۱۱۳ بررسی قسمت Advanced

بهمانند شکل ۵-۱۱۴ در تب Notification می‌توانید یک آدرس ایمیل وارد کنید تا تمام رویدادهایی که در این پشتیبانی انجام می‌شود، برای شما ایمیل شود. بقیه تب‌ها را در صورت نیاز بررسی خواهیم کرد.

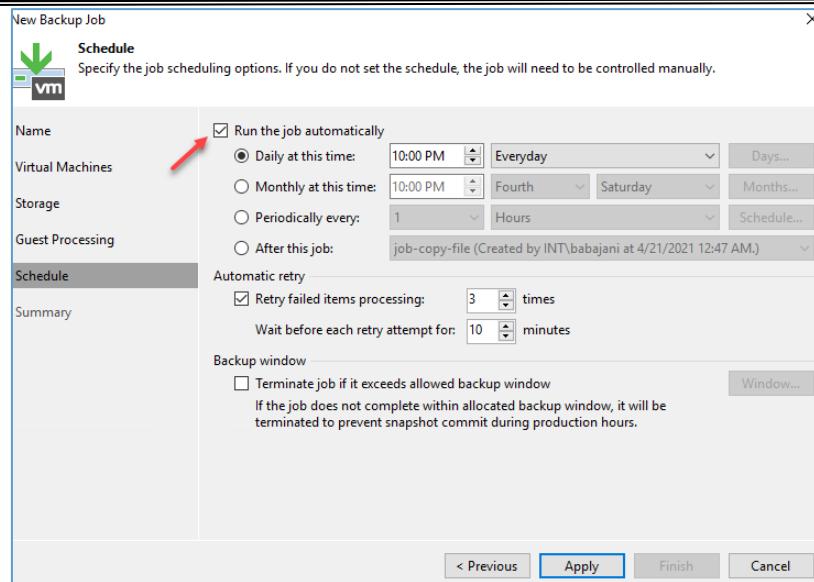
شکل ۱۱۴-۵ بررسی قسمت Advanced

در شکل ۱۱۵ با فعال کردن این دو گزینه می توانید به نرم افزار این امکان را دهید تا بر روی سرویس ها، مانند: Active Directory یا بر روی جدول های SQL تغییرات ایجاد کند که در ادامه این کار را انجام خواهیم داد.

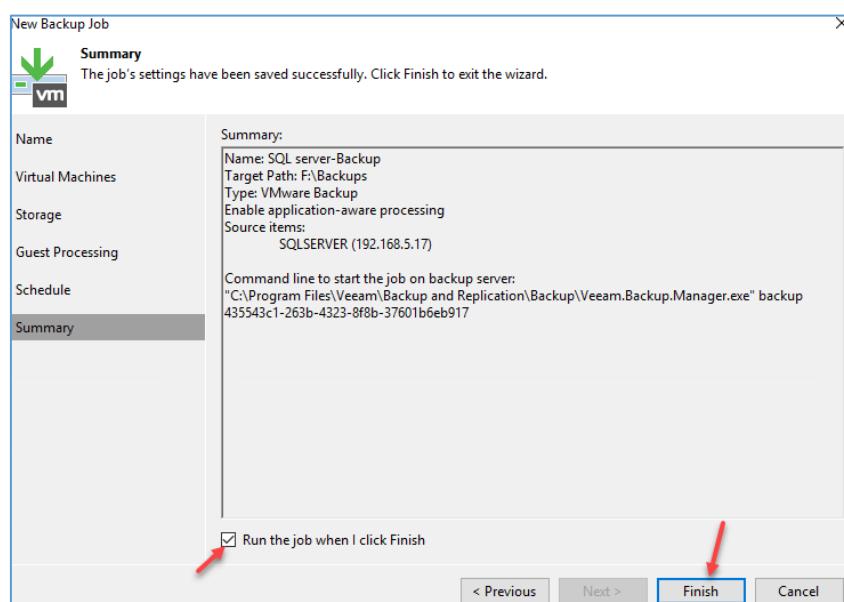
شکل ۱۱۵-۵ اضافه کردن ماشین مجازی

شکل ۱۱۶ در این قسمت باید زمان انجام کار را مشخص کنید، بهتر است زمان مورد نظر در ساعت بیکاری شبکه باشد؛ بر روی Save کلیک کنید.

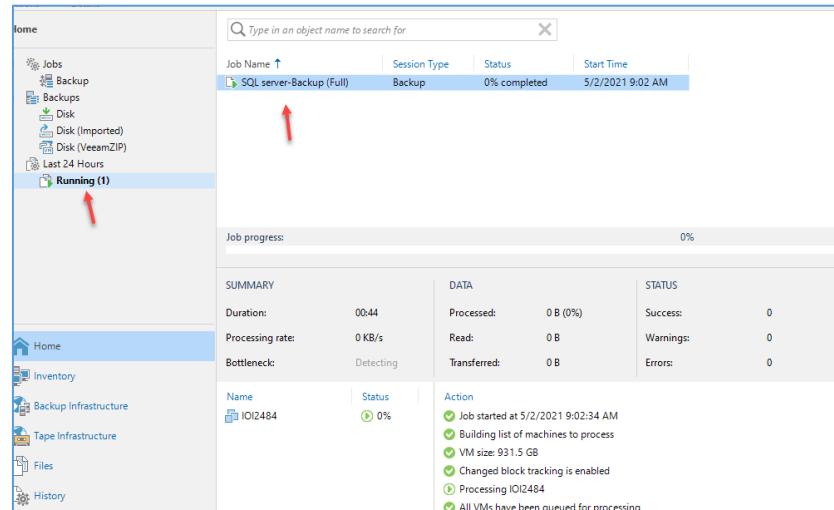
شکل ۱۱۶-۵- اضافه کردن ماشین مجازی

در شکل ۱۱۷-۵، تیک گزینه مورد نظر را انتخاب کنید تا بعد از بسته شدن صفحه، کار پشتیبان‌گیری آغاز شود.

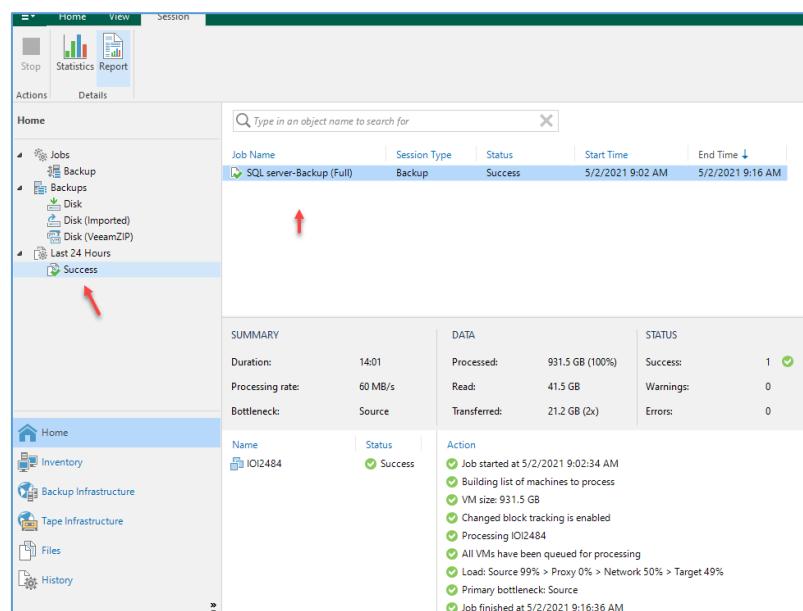
شکل ۱۱۷-۵- اضافه کردن ماشین مجازی

همان‌طور که در شکل ۱۱۸-۵ مشاهده می‌کنید، فایل پشتیبان در حال تکمیل است.

شکل ۱۱۸-۵/یجاد پشتیبان از ماشین مجازی

بعد از انجام شدن پشتیبان، بهمانند شکل ۱۱۹-۵ در قسمت Success، می‌توانید موفق بودن کار را مشاهده کنید.

شکل ۱۱۹-۵ پشتیبانگیری از ماشین مجازی

۵-۲-۵ استفاده از Veeam Agent

یکی از ابزارهای فوق العاده نرم افزار Veeam، استفاده از سرویس Agent است که به شما این امکان را می‌دهد که از تمام اطلاعات کلاینت، یک پشتیبان تهیّه کنید، یعنی اینکه با نصب این نرم افزار از سیستم‌های کاربران با تنظیمی که بر روی آنها انجام می‌دهید، پشتیبان تهیّه خواهد شد و با از دست دادن اطلاعات کاربری، مشکلی برای برگشت نخواهد داشت، یعنی یک شبکه کاملاً قابل اعتماد.

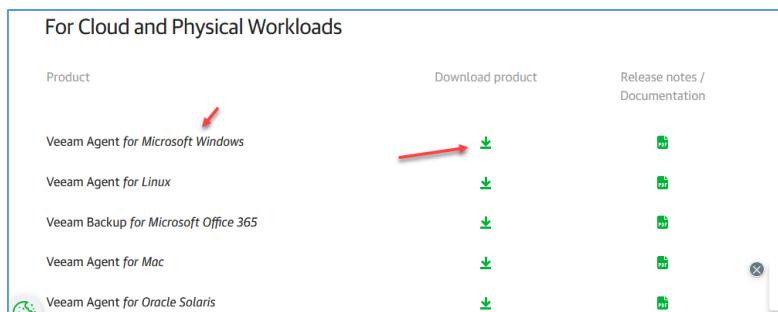
برای دانلود Veeam Agent به لینک زیر مراجعه کنید:

<https://www.veeam.com/downloads.html>

فصل ۵ / پشتیبان‌گیری و بازیابی

۳۲۱

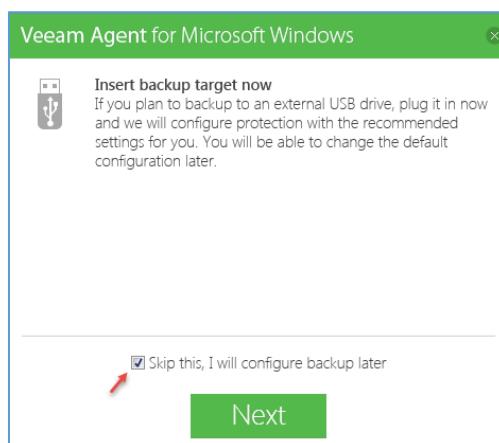
به مانند شکل ۵-۱۲۰ باید بر روی لینک دانلود نسخه‌ی ویندوزی آن کلیک و آن را دانلود کنید البته برای دانلود نیاز به ثبت‌نام و ورود دارید که البته می‌توانید از سایت‌های ایرانی این نسخه را دانلود کنید.

شکل ۵-۱۲۰ دانلود Veeam Agent

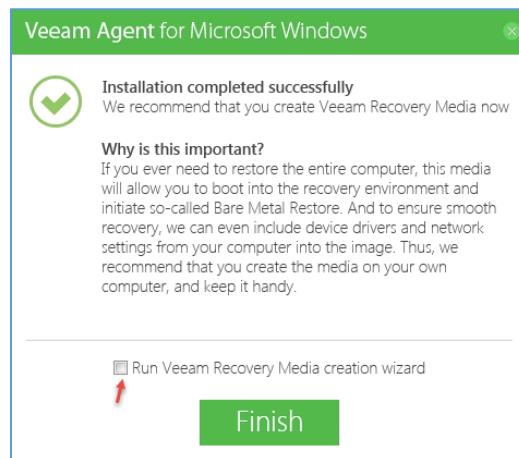
بعد از دانلود نرم‌افزار، آن را اجرا کنید و بر روی Install کلیک کنید.

در شکل ۵-۱۲۱ از شما درخواست می‌شود که برای ایجاد یک فایل پشتیبان از سیستم خود، یک هارد‌دیسک یا یک فلش دیسک بر روی سیستم قرار دهید تا این کار انجام شود، در غیر این صورت بر روی تیک مورد نظر، کلیک و بر روی Next کلیک کنید.

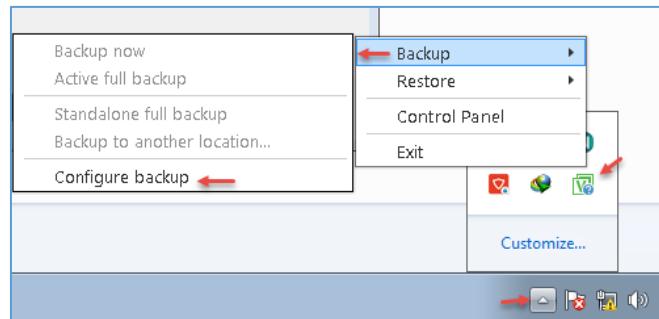
شکل ۵-۱۲۱

در شکل ۵-۱۲۲، تیک گزینه مورد نظر را بردارید و بر روی Finish کلیک کنید.

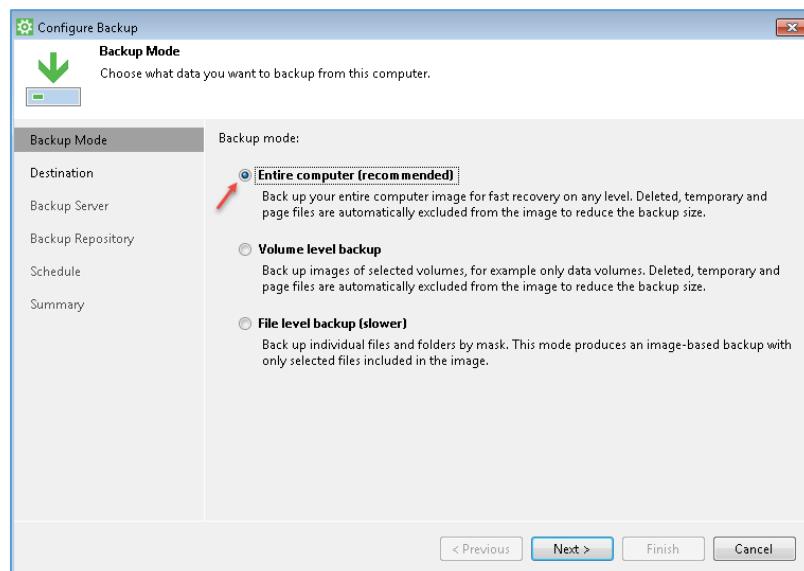
شکل ۵-۱۲۲

بعد از نصب بهمانند شکل ۵-۱۲۳ در Taskbar بر روی آیکون آن کلیک راست کنید و از قسمت Backup، گزینه Configure Backup را انتخاب کنید.

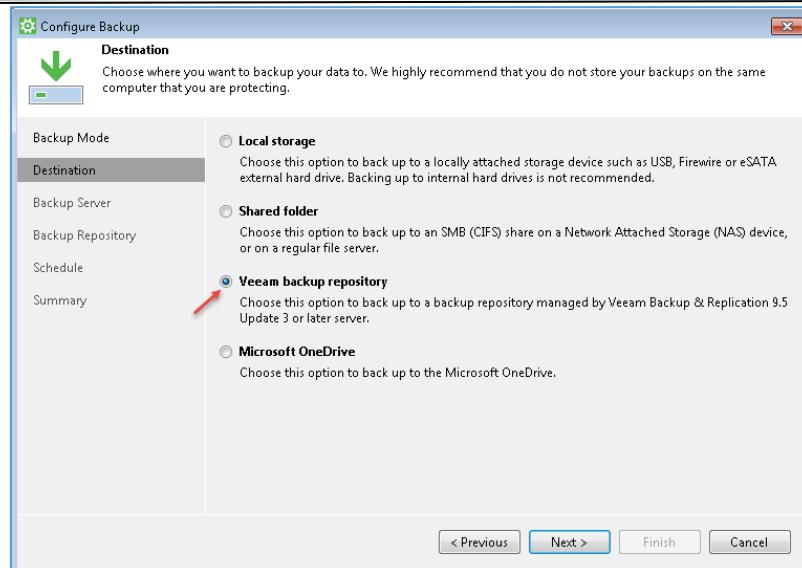
شکل ۵-۱۲۳ تنظیم

در شکل ۵-۱۲۴، سه گزینه را مشاهده می کنید که اگر گزینه اول انتخاب شود، از کل اطلاعات سیستم، پشتیبان تهیه خواهد کرد، یعنی از همه پارسیشن های موجود؛ در گزینه دوم می توانید پارسیشن مورد نظر خود را به صورت دستی انتخاب کنید و در قسمت آخر نیز می توانید فایل های مشخص خود را در پارسیشن انتخاب کنید؛ در حال حاضر، گزینه اول را انتخاب و بر روی Next کلیک کنید.

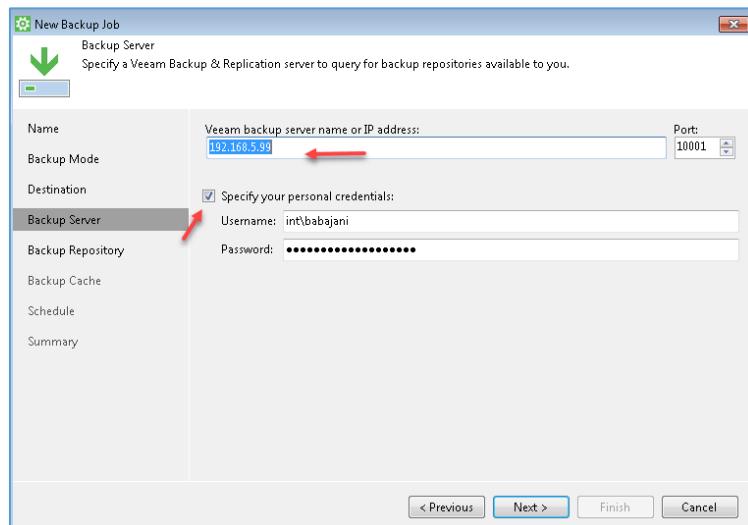
شکل ۵-۱۲۴ تنظیم

در شکل ۵-۱۲۵ باید مسیر ذخیره سازی را انتخاب کنید که این محل می تواند بر روی هارد دیسک خود سیستم باشد، یا بر روی شبکه یا بر روی مایکروسافت ondrive که البته در اینجا می خواهیم از گزینه سوم، یعنی Repository که قبلاً با هم ایجاد کردیم، استفاده کنیم.

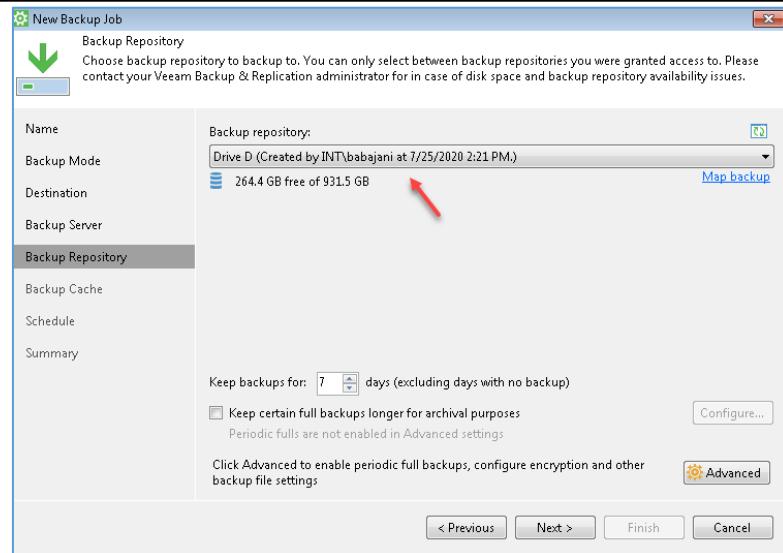
شکل ۱۲۵-۵ تنظیم Veeam agent

در شکل ۱۲۶-۵، باید آدرس سروری که بر روی آن، نرم‌افزار Backup & Repository را نصب کردید را وارد کنید و یک نام کاربری با دسترسی کامل را وارد کنید، اگر در موقع نصب نرم‌افزار، پورت آن را تغییر دادید، باید در این قسمت نیز تغییر دهید و بر روی Next کلیک کنید.

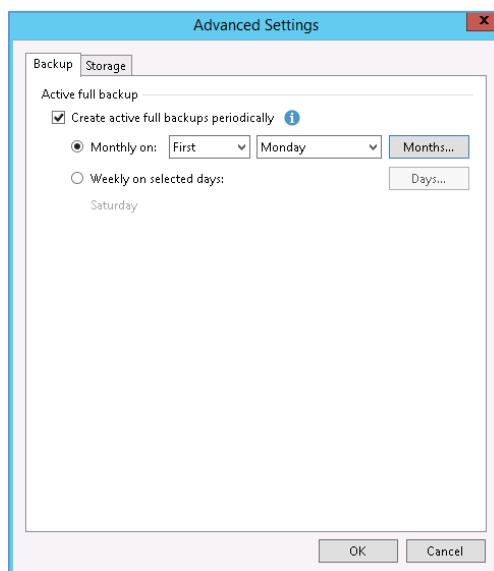
شکل ۱۲۶-۵ تنظیم Veeam agent

در شکل ۱۲۷-۵ باید Repository مورد نظر خود را انتخاب کنید، در قسمت پایین، مدت زمان نگهداری از فایل پشتیبان را که به صورت پیش‌فرض، ۱۴ روز است را تغییر دهید، بر روی Advanced کلیک کنید.

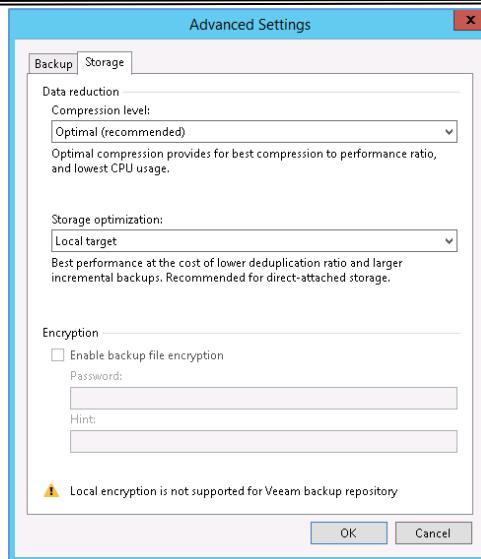
شکل ۱۲۷-۵- تنظیم

بهمانند شکل ۱۲۸-۵، در تب Backup می‌توانید تعداد دفعات گرفتن Full Backup را در طول ماه یا در طول هفته مشخص کنید که در این قسمت باید یک گزینه‌ی مورد نظر را فعال کنید.

شکل ۱۲۸-۵- تنظیم

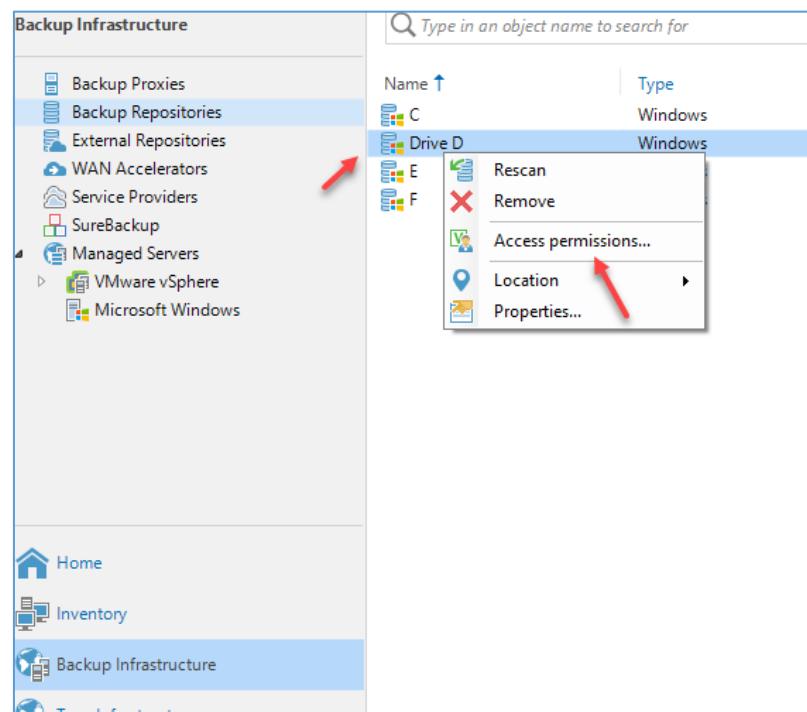
در تب Storage می‌توانید حالت فشرده‌سازی و سرعت ذخیره‌سازی آن را مشخص کنید و بر روی آن، رمز عبور قرار دهید که البته قبل این مورد را انجام دادیم.

شکل ۵-۱۲۹ تنظیم Veeam agent

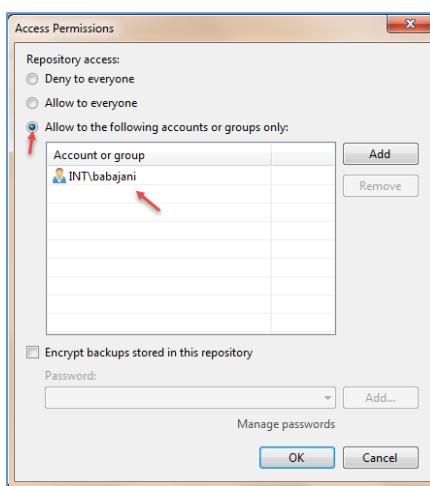
یک نکتهٔ مهم قبل از ادامهٔ این قسمت، این است که زمانی که به Repository متصل می‌شوید باید یک دسترسی به آن منبع را برای این کاربر یا کاربرانی که در حال متصل شدن به آن هستند، مشخص کنید؛ برای این کار دوباره وارد سرور Veeam شوید.

در شکل ۵-۱۳۰، از سمت چپ بر روی Infrastructure Backup کلیک کنید و در قسمت Repository Backup، گزینهٔ Permissions Access را که از قبل ایجاد کردید را انتخاب کنید و بر روی آن کلیک راست و گزینهٔ Access permissions... را انتخاب کنید.

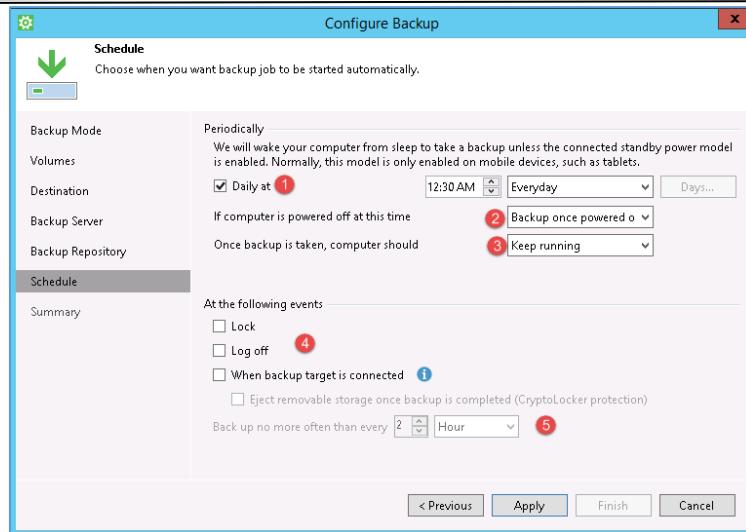
شکل ۵-۱۳۰ تنظیم دسترسی Veeam agent

در شکل ۵-۱۳۱ باید دسترسی لازم را به کاربر مورد نظر دهید، البته می‌توانید گزینه‌ی Allow to everyone را انتخاب کنید که با فعال‌کردن آن، همه می‌توانند به آن دسترسی داشته باشند که از نظر امنیتی کار جالبی نیست، بهتر است گزینه‌ی سوم را بهمانند شکل روپرتو انتخاب کنید و بر روی Add کلیک کنید و کاربر مورد نظر را به لیست اضافه کنید، در قسمت پایین صفحه می‌توانید بر روی فایل‌هایی که در این Repository قرار می‌گیرند، رمز قرار دهید.

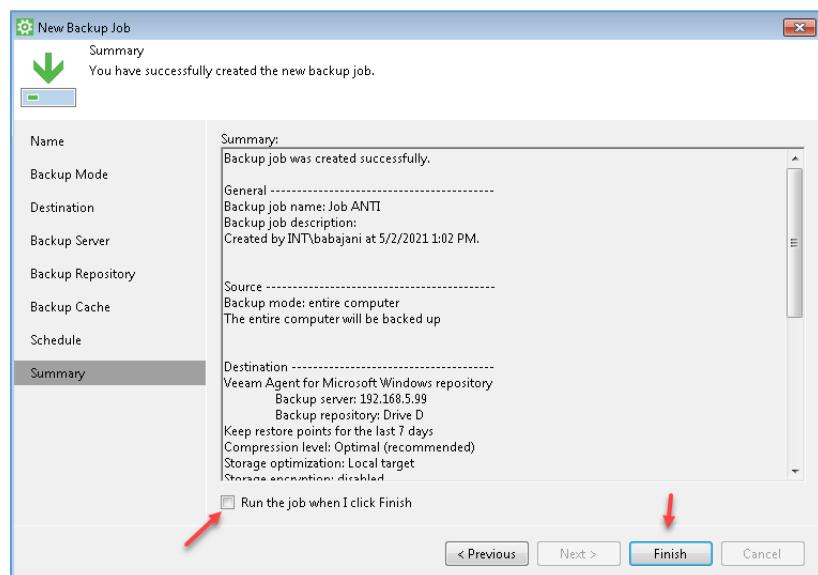
شکل ۵-۱۳۱ دسترسی به کاربر

در شکل ۵-۱۳۲ در قسمت شماره‌ی یک می‌توانید زمان پشتیبان‌گیری را مشخص کنید، در قسمت شماره‌ی دو اگر گزینه‌ی اول را انتخاب کنید، در هنگام شروع پشتیبان‌گیری اگر سیستم خاموش باشد، بعد از روشن شدن آن، پشتیبان‌گیری آغاز خواهد شد و اگر گزینه‌ی دوم را انتخاب کنید، این کار انجام نخواهد شد، در قسمت شماره‌ی سه نیز می‌توانید نوع ازدست‌رفتن سیستم را انتخاب کنید که بهترین گزینه، همان Keep Running است، در قسمت شماره‌ی چهار می‌توانید نوع واکنش سیستم را در هنگام شروع به کار پشتیبان‌گیری مشخص کنید که سیستم را Log یا Lock یا off کنید و در قسمت شماره‌ی پنجم، اگر این گزینه را فعال کنید می‌توانید مقدار زمان انجام پشتیبان‌گیری را مشخص کنید تا زمان زیادی را درگیر کار پشتیبان‌گیری نباشد و سیستم را خسته نکند، بر روی Apply و بعد بر روی Yes کلیک کنید.

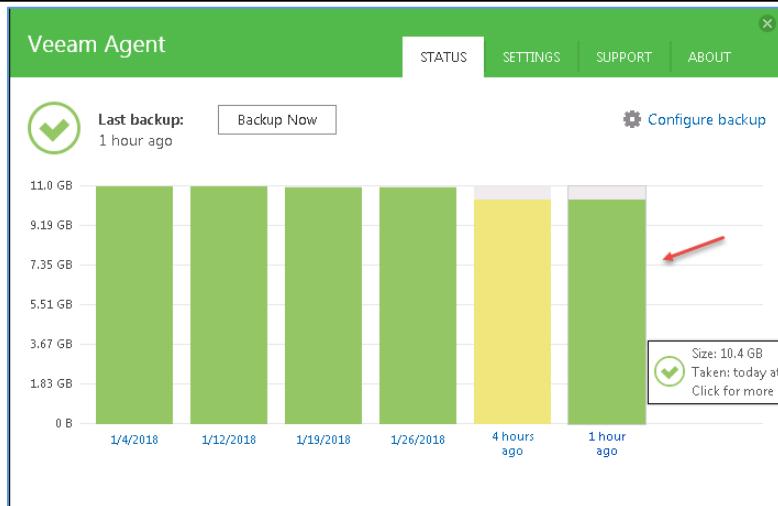
شکل ۱۳۲-۵ تنظیم زمان‌بندی Agent

در شکل ۱۳۳-۵، اطلاعات نهایی را مشاهده کنید و بر روی Finish کلیک کنید، البته اگر بخواهید بعد از بستن این پنجره، کار پشتیبان‌گیری آغاز شود، تیک مورد نظر را انتخاب و بر روی Finish کلیک کنید.

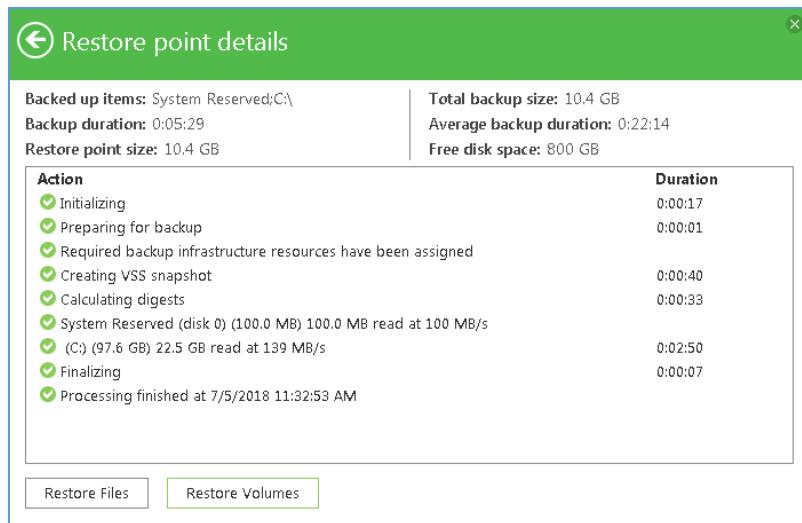
شکل ۱۳۳-۵ تنظیم Veeam Agent

همان‌طور که در شکل ۱۳۴-۵ مشاهده می‌کنید، عملیات پشتیبان‌گیری از ویندوز مورد نظر و ارسال آن به سیستم Veeam با موفقیت انجام شد، اگر بر روی هر یک از ستون‌های مورد نظر کلیک کنید می‌توانید اطلاعات کامل‌تری از پشتیبان‌گیری انجام شده به دست آورید.

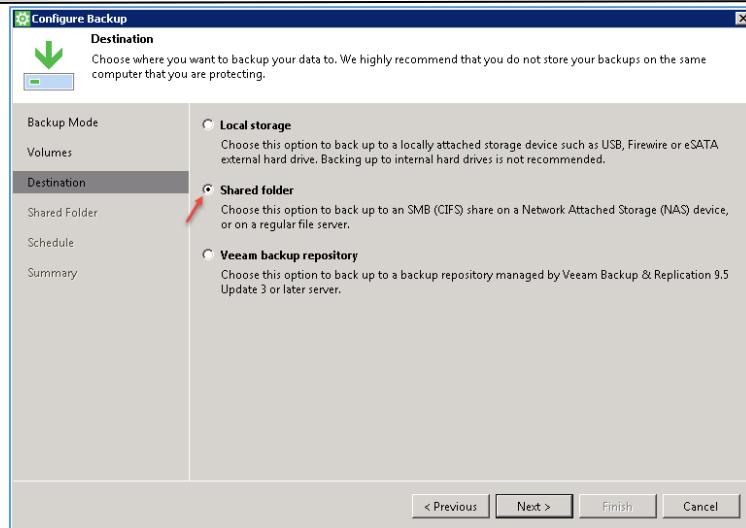
شکل ۱۳۴-۵/ اجرا نرم‌افزار

همان‌طور که در شکل ۱۳۵-۵ مشاهده می‌کید، مراحل ساخت و ایجاد فایل پشتیبان نمایش‌داده شده است، اگر بخواهید فقط، فایل خاصی را دوباره به موقعیت خود برگردانید باید بر روی Files Restore کلیک کنید و یا اگر بخواهید کل پارسیشن را برگردانید باید بر روی Restore Volumes کلیک کنید.

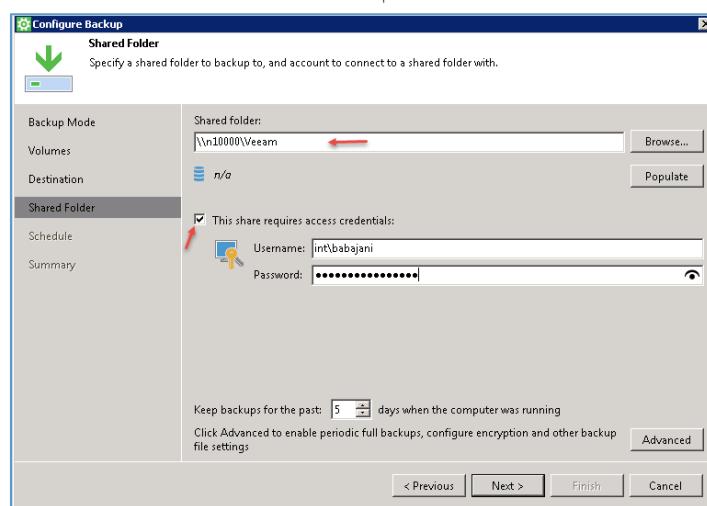
شکل ۱۳۵-۵- تنظیمات

باتوجه به شکل ۱۳۶-۵، اگر دوباره به Configure backup بازگردید، دو گزینه‌ی دیگر وجود دارد که برای انجام پشتیبان‌گیری مورداستفاده قرار می‌گیرد، گزینه‌ی storage Local، یک محل ذخیره‌سازی را بر روی همان سیستم مشخص می‌کند که کار جالبی نخواهد بود و گزینه‌ی Shared folder برای ذخیره در یک پوشه‌ی اشتراک‌گذاری شده مورداستفاده قرار می‌گیرد.

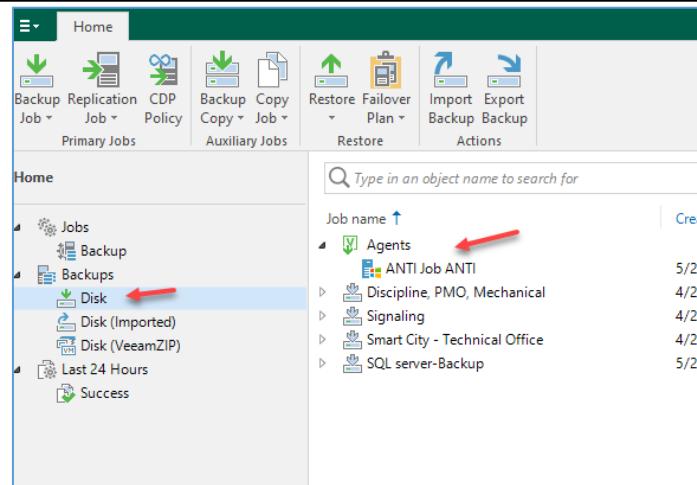
شکل ۱۳۶-۵ تنظیمات

در شکل ۱۳۷-۵ باید آدرس فولدر به اشتراک‌گذاری شده را وارد کنید، مطمئن باشید که محل مورد نظر دارای فضای مناسب برای این کار است، در قسمت پایین می‌توانید نام کاربری را که به آن دسترسی دارد را وارد کنید.

شکل ۱۳۷-۵ تنظیمات

برای به دست آوردن بهترین عملکرد در شبکه بهتر است از هاردهای SSD و شبکه با سرعت گیگابایت استفاده کنید. به مانند شکل ۱۳۸-۵، اگر وارد نرم‌افزار شوید از سمت چپ و از قسمت Backups Home، قسمت Disk کلیک کنید، با این کار سروری که از طریق Agent پشتیبان گرفته شده است را به ما نمایش می‌دهد و می‌توانید آن را دوباره برگردانید و یا اطلاعات آن را مشاهده کنید.

شکل ۱۳۸-۵ تنظیمات Veeam Agent

فصل ششم

SQL Replication

۱- بررسی سرویس Replication

عمل Replication یکی از ویژگی‌های سطح بالای SQL Server محسوب می‌شود. Replication متقابل هنگامی استفاده می‌شود که تغییرات شمای DML یا DDL اجرا شده روی یک شی موجود در دیتابیس یک سرور نیازمند منعکس شدن بر روی پایگاه داده‌ای موجود بر روی سرور دیگر نیز باشد. این تغییرات تقریباً در یک بازه‌ی زمانی Real مثلاً در ثانیه اتفاق می‌افتد. پس از بیان فنی، حال به زبانی ساده و در قالب مثال به توضیح Replication می‌پردازیم:

همان‌طور که می‌دانیم افراد بسیاری وجود دارند که مشترک مجلات الکترونیکی بوده و یا اخبار روز جهان را از طریق ایمیل خود دریافت می‌کنند؛ بنابراین با عضویت و مشترک شدن در این مجلات و mailerها به‌سادگی قادر به دریافت اخبار روز و مورد نظر خود هستند. به طور مشابه قابلیت Replication در MS SQL نیز همین نقش را ایفا کرده و داده‌ها را به عنوان مثال از یک سرور Replication به سرورهای لوکال از طریق مکانیزم نشر و اشتراک‌گذاری (publications and subscriptions) منتقل می‌دهد.

در واقع به مجموعه‌ای از توپولوژی‌ها برای کپی و توزیع داده‌ها و اشیاء و یا Object‌های پایگاه‌داده، از یک پایگاه‌داده به دیگری و نیز به هماهنگ‌سازی بین پایگاه‌های داده برای حفظ انسجام اطلاق می‌شود. با استفاده از Replication می‌توانیم داده‌ها را به مکان‌های مختلف و میان کاربران از راه دور یا ریموت در سراسر شبکه‌های محلی و نیز گستردۀ و ارتباطات dial-up و wireless و همچنین در اینترنت، توزیع کنیم. دلایل و سناریوهای مختلفی موجود است که موجب می‌شود که Replication به عنوان ابزاری قدرتمند برای پخش کردن و انتشار داده‌ها در نظر گرفته شود. در اینجا به دلایلی برای عمل Replication اشاره خواهیم کرد:

در نظر گرفتن replication برای ازین‌بردن اثرات عملیات متمرکز و فشرده‌ی Read مثل تولید گزارش و... در واقع replication گرینه‌ی مناسبی است برای زمانی که اطلاعات مورد نظر read only بوده و نیازی به آپدیت کردن source نداریم.

در دسترس قراردادن داده‌ها برای کاربر، به عنوان مثال سرور A1 در تهران است و از آنجایی که سازماندهی بخش توزیع ویدئوهای آموزشی آن در شهر اهواز صورت می‌گیرد، برای چنین سازماندهی، نیازمند اطلاعات کاملاً مرتبت هستیم. حال هر بار که ما نیاز به استفاده از داده‌های مربوط به محصولات و یا جداول فروش داشته باشیم از یک Linked Server برای برقراری ارتباط با سرور تهران و دریافت داده‌های مورد نظر استفاده خواهیم کرد. چنین شرایطی اثراتی را نیز به دنبال دارد:

قطعاً برای دریافت داده‌ها در هر زمان شدیداً به ارتباطات شبکه‌ای متکی خواهیم بود. سرور منبع یا همان Source Server نیز Load کاری بالایی را برای خواندن داده‌ها متحمل خواهد شد.

پیش از پرداختن به انواع replication و جزئیات مربوط به نصب آن ابتدا باید با مفهوم چند واژه آشنا شویم. عمل replication به طور سنتی از ساختار publisher//subscriber تبعیت می‌کند. همانند رابطه‌ی مشترکین و ناشران مجلات. برای هر مجله یک ناشر (publisher) وجود دارد که اطلاعات را در قالب مقالات (articles) منتشر می‌کند.

حال این مجله‌ای که دربردارنده‌ی مجموعه‌ای از مقالات است برای انتشار و در اختیار عموم و نیز مشترکان قرار گرفتن نیاز به یک توزیع‌کننده (distributer) دارد و این یک ساختار استاندارد برای چرخه‌ی publisher // subscriber محسوب می‌شود. اما گاه‌آماً با تغییراتی در این روند نیز مواجه می‌شویم به عنوان مثال ممکن است که یک publisher به عنوان یک distributer یا توزیع‌کننده ایفای نقش کند و یا اینکه یک distributer یا توزیع‌کننده ایفاگر نقش یک subscriber نیز باشد. حال به توضیح هر یک از این واژه‌های کلیدی می‌پردازیم:

Article یا مقاله: به اطلاعاتی اطلاق می‌شود که قصد replicate آنها را داریم. این اطلاعات می‌تواند یک جدول یا یک روال یا procedure یا یک جدول فیلتر شده و ... را در برگیرد. Publication یا نشریه: به گروهی از article‌ها اطلاق می‌شود. یک article به تنهایی قادر به انتشار نیست از این رو نیاز به ایجاد publication داریم. به بیان دیگر انتشار یا publication به معنی مجموعه‌ای از Article‌ها است (اشیاء مختلف پایگاهداده) که توسط ناشر منتشر شده است.

Publisher یا ناشر: به database روی Source سرور گفته می‌شود که در واقع قصد replicate داده‌های آن را داریم. به عبارت دیگر یک Publisher در واقع یک database Instance است که داده‌های موجود در طی Replication به مکان‌های دیگر را در دسترس قرار می‌دهد. یک ناشر می‌تواند یک یا چندین نشریه و هر تعریف منطقی مرتبط با مجموعه‌ی اشیاء و داده‌هایی برای Replicate را در برداشته باشد.

Distributor یا توزیع‌کننده: یک توزیع‌کننده را می‌توان همانند پسرچه‌ای در نظر گرفت که مسئولیت تحويل نشریات به مشترکین را به عهده دارد. یک توزیع‌کننده می‌تواند ایفاگر نقش ناشر یا مشترک نیز باشد. Distribution Database یا پایگاه داده‌ی توزیع شده: این پایگاهداده دربردارنده‌ی تمامی خط فرمان‌های replication است. زمانی که هرگونه از تغییرات شمای DML یا DDL در Publisher اجرا شود، دستورات مربوط به این اعمال که توسط SQL سرور تولید می‌شود، در این بخش ذخیره خواهد شد. این پایگاهداده می‌تواند روی همان سرور Publisher موجود باشد اما معمولاً برای عملکرد بهتر توصیه می‌شود که آن را بر روی یک سرور مجزا قرار دهن. به طور معمول مشاهده شده که اگر distribution database روی همان ماشینی باشد که پایگاهداده‌ی publisher روی آن قرار دارد،

در صورتی که تعداد زیادی Publisher موجود باشد، این موضوع عملکرد سیستم را تحت تأثیر قرار می‌دهد و این دلیلی است که برای هر Publisher یک فایل distrib.exe ایجاد می‌شود.

Subscriber یا مشترک: چرخه‌ی انتشار با دریافت داده‌ها توسط یک مشترک پایان می‌یابد. تغییرات منتشر شده میان تمامی مشترکین یک فرایند انتشار، از طریق یک توزیع‌کننده تکثیر می‌شود؛ بنابراین یک مشترک با اشتراک و عضویت در یک فرایند انتشار در نهایت قادر به دریافت داده‌ها خواهد بود. به عبارت دیگر Database Instance یک Subscriber است که داده‌های replicate شده را دریافت می‌کند و نیز می‌تواند داده‌ها را از چندین ناشر (publisher) یا نشریه (publishers) بگیرد. بسته به نوع Replication ای که انتخاب می‌شود، یک Subscriber می‌تواند داده‌ها را متقابلاً به ناشر انتقال داده و یا آنها را برای سایر مشترکین منتشر کند.

Subscription یا اشتراک: به درخواست یک مشترک یا subscriber برای دریافت نشریه یا publication اطلاق می‌شود و بر دو نوع Push و Pull است: Push که در واقع دو روش برای انتقال داده‌ها از distributor یا توزیع‌کننده به subscriber یا مشترکین محسوب می‌شوند. در ذیل به شرح آنها می‌پردازیم:

Push Subscription: در روش push یک distributor یا توزیع‌کننده مسئول داده‌های بر صفحه از یک publisher بوده و درنهایت آنها را در اختیار subscriberها قرار می‌دهد. این نوع اشتراک مدیریت را ساده و مرکزی می‌کند چون سناریوی replication معمولی، یک publisher و چندین subscriber را شامل می‌شود. مزیت این اشتراک امنیت بالای آن است چراکه فرایند آغازین در یک مکان مدیریت می‌شود. به عبارت دیگر کارایی distributorها کاهش می‌یابد زیرا کل توزیع subscriberها یک‌دفعه اجرا می‌شود.

Pull subscription: همانند روش push یک distributor یا توزیع‌کننده داده‌های بر صفحه یک publisher بوده و این وظیفه‌ی subscriberها است که با یک distributor ارتباط برقرار کرده و داده‌های صف‌بندی شده‌ی آماده برای عمل replication را به تصرف خود درآورند. در مقایسه با روش push از روش pull برای نشریه‌هایی با امنیت پایین و تعداد بالای مشترک‌ها استفاده می‌شود. این نوع اشتراک رایج‌تر بوده چرا که یک مشترک می‌تواند publication و یا نشریه‌هایی را انتخاب کند تا در آن شرکت کند.

شرح SQL replication Agent ها در سرور

حال به توضیح عواملی که برای انجام replication در پشت‌صفحه فعالیت می‌کنند می‌پردازیم که Agent نامیده می‌شوند. این agentها در فایل‌های مربوطه با پسوند exe در مسیر\\COM folder\\۱۱۰ قرار دارند. همچنین تمامی اطلاعات مربوط به agentها در جداول dbo.MSxxx_agents و dbo.MSxxx_history موجود در database ثبت شده‌اند. حال به شرح انواع agentها و اینکه در کدام نوع از انواع replication کاربرد دارند می‌پردازیم برای روشن شدن این مبحث در اینجا اشاره می‌کنیم که replication در SQL Server به سه نوع transactional و Snapshot و

و merge تقسیم می شود که نیازمند Agentها برای فعالیت خود هستند. در ادامه عنوانین ذکر شده شفاف سازی خواهند شد.

یک فایل اجرایی است که snapshot فایل های دربردارنده شماتیک یا ساختار و داده های جداول و اشیاء پایگاه داده را ایجاد کرده و آنها را در Distributor ذخیره می کند همچنین اطلاعات مربوط به وضعیت distribution database را در synchronization ثبت می کند.

برای انواع snapshot و transactional مورداستفاده قرار می گیرد. و فایل های snapshot را از distribution db به مشترکین انتقال می دهد همچنین تمامی تراکنش های منتظر برای انتشار را نیز به subscriberها منتقل می کند و برای هر دو pull subscription و push subscription قابل اجرا است.

برای Log Reader Agent استفاده می شود تراکنش های مشخص شده برای replication را از db transaction log readerpublisher را روی db انتقال می دهد. هر پایگاه دادهی log reader مختص به خود را دارد که روی distributor اجرا شده و با publisher ارتباط برقرار می کند.

در Merge Agent merge replication کاربرد دارد و subscriber اولیه را برای snapshot ها اجرا کرده و تغییرات تدریجی به وجود آمده روی داده ها را نیز ادغام کرده و به subscriberها انتقال می دهد. هر اشتراک ادغامی merge agent خود را دارد که قادر به برقراری ارتباط با publisher و subscriber و به روزرسانی هر دوی آنها می باشد.

برای Queue Reader Agent transactional replication کاربرد دارد و بر روی distributor اجرا شده و تغییرات صورت گرفته در سمت subscriber را به publisher بازمی گرداند. برخلاف merge agent distribution و agent distribution نمونه از Queue Reader Agent برای سرویس دهی به تمامی publisher ها و publication ها و برای یک db معین وجود دارد.

فیلتر کردن داده های منتشر شده:

فیلتر کردن جداول موجود در article ما را قادر می سازد تا پارتيشن هایی از داده ها را برای انتشار ایجاد کنیم. به کمک فیلتر کردن داده های منتشر شده می توان:

- داده های ارسال شده روی شبکه را به حداقل رساند.
- مقدار فضای ذخیره سازی موردنیاز برای یک مشترک را کاهش داد.
- نشریات یا publication ها را سفارشی سازی کرده و نیز شرایطی را فراهم کرد که application ها بر اساس نیازهای اختصاصی یک مشترک باشند.

اگر مشترکین داده‌ها را به روزرسانی کنند، می‌توان از بروز conflict‌ها جلوگیری کرده و یا آنها را کاهش داد زیرا پارتبیشن‌های داده‌های مختلف می‌توانند برای مشترکین مختلف ارسال شوند. (در واقع در این شرایط هیچ دو مشترکی قادر به به روزرسانی داده‌های مشابه نخواهند بود) می‌توان از انتقال اطلاعات مهم و حساس جلوگیری کرد. فیلترهای ردیف و فیلترهای ستون‌ها می‌توانند برای محدود کردن دسترسی مشترک به داده‌ها مورد استفاده قرار گیرند.

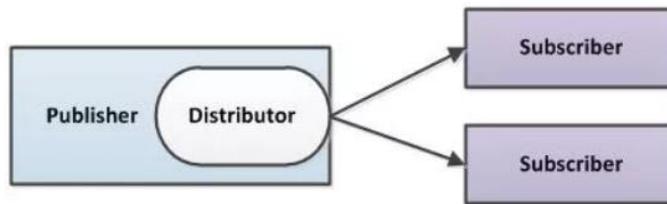
Replication چهار نوع فیلتر را ارائه می‌دهد که در ذیل به معرفی آنها می‌پردازیم:

Static row filter یا فیلتر کردن ردیف‌ها به صورت استاتیک که برای تمامی انواع replication از قبیل snapshot و transactional merge کاربرد دارد. با استفاده از آن قادر خواهیم بود زیر مجموعه‌ای از ردیف‌هایی را که منتشر می‌شوند، انتخاب کنیم و یا در واقع بحسب نیازمان آنها را محدود کنیم. Column filter یا فیلتر کردن ستون که این نوع فیلتر نیز برای تمامی انواع replication به کار می‌رود و به کمک آن می‌توان زیر مجموعه‌ای از ستون‌هایی را که منتشر می‌شوند، انتخاب کرد.

Parameterized row filtered یا فیلترهای پارامتری ردیف‌ها تنها برای merge replication به کار گرفته می‌شود. این نوع از فیلتر از نظر مفهوم همانند static filter است اما در اجرا تفاوت قابل توجهی با یکدیگر دارند. هدف replicate publication ایجاد چندین پارتبیشن از داده‌ها است که بدون ایجاد چندین نسخه‌یا parameterized filter داشته باشند. به عنوان مثال اگر ما از جدول پایه‌ی یکسانی استفاده کنیم و دو مشترک مختلف به نامهای A و B نیز داشته باشیم که هر کدام به زیر مجموعه‌هایی متفاوتی از آن جدول نیاز داشته باشند، هنگام استفاده از فیلترهای ردیفی استاندارد نیازمند ایجاد دو نسخه‌یکی برای مشترک A و دیگری برای مشترک B خواهیم بود. اما با استفاده از فیلترهای پارامتری می‌توانیم برای مشترکین A و B به صورت مجزا مقادیر مورد نظر متفاوتی را در نظر بگیریم. اما در نهایت هر یک از این مقادیر و مجموعه داده‌ها به عنوان بخشی از یک نسخه محسوب می‌شوند.

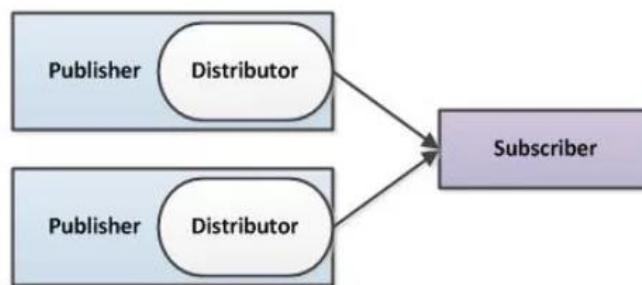
Join filter یا فیلتر الحق که تنها برای merge replication کاربرد دارد و این نوع فیلتر به طور معمول همراه با parameterized filter ها برای بسط و گسترش فیلترینگ به دیگر جداول مربوطه به کار می‌رود. مثلاً یک نمایندگی فروش معمولاً داده‌های جداول دیگر از قبیل مشتریان و دیگر جداول را دارد. این داده‌ها می‌توانند فیلتر شده باشند به طوری که نماینده فروش تنها داده‌های مشتریان خود و سفارش‌ها آنها را دریافت کند. این نوع فیلتر همچنین می‌تواند همراه با static filter ها نیز به کار گرفته شود.

توپولوژی‌هایی که MS SQL سرور برای انجام Replication آنها را پشتیبانی می‌کند: Central Publisher: این یکی از پر کاربردترین نوع توپولوژی‌ها است که در replication مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این سناریو یک سرور به عنوان publisher و distributor منظور شده و سرور و یا سرورهای دیگر به عنوان subscriber در نظر گرفته می‌شوند.

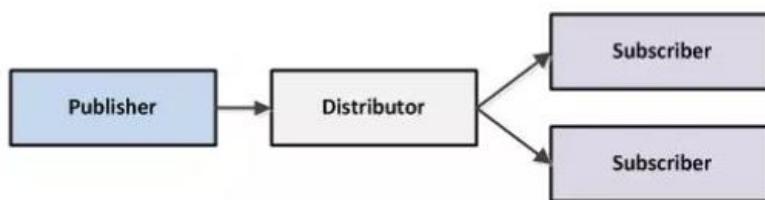
شکل ۱-۱ Central Publisher

این یک توبولوژی رایج در انبار داده‌ها است. سرورها یا پایگاه داده‌های متعددی داده‌های خود را با یک سرور مرکزی replicate می‌کنند.

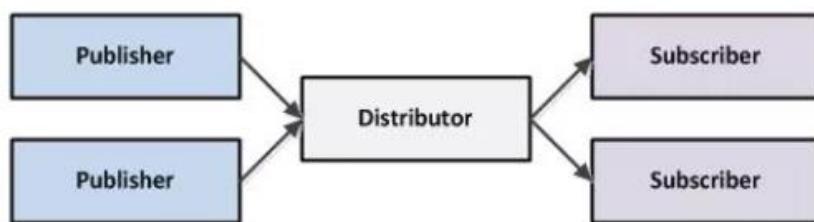
شکل ۱-۲ Central subscriber

در این توبولوژی Distribution database : در این توبولوژی Central publisher with remote distributor در نظر گرفته می‌شود از این ساختار زمانی استفاده می‌شود که سطح فعالیت‌های replication افزایش پیدا می‌کند و یا اینکه سرور و یا منابع شبکه محدود شده‌اند. این توبولوژی زمان load publisher را برای کاهش داده اما به طور کلی موجب افزایش ترافیک شبکه می‌شود.

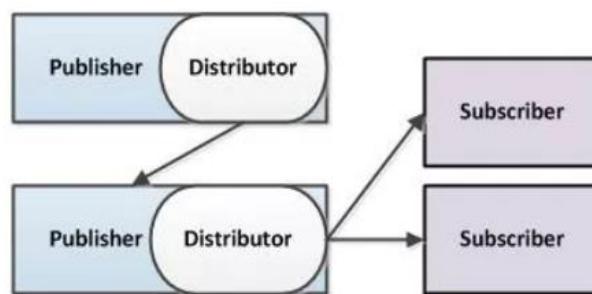
شکل ۱-۳ Central publisher with remote distributor

در این توبولوژی Central distributor : در این توبولوژیpublisherهای متعدد تنها از یک distributor استفاده می‌کنند که روی سروری مجزا پیاده‌سازی شده است. این نوع توبولوژی عملاً چندان مورد استفاده قرار نمی‌گیرد. چراکه تنها دارای یک point of failure (یعنی همان سروری که به عنوان distributor مرکزی پیکربندی شده است) و اگر سرور distributor چهار اختلال شده و یا از کار بیفتند، کل عملیات replication ای که بر اساس این سناریو صورت می‌گیرد، نابود خواهد شد.

شکل ۶-۴ Central distributor

: این توزیع دارای نقشی دوگانه است. در این ساختار دو سرور داده‌های یکسان را منتشر می‌کنند. یکی از سرورهایی که عهده‌دار نقش publisher است داده‌ها را برای subscriber ارسال کرده و سپس subscriber داده‌ها را برای هر تعداد از مشترکین موجود منتشر می‌کند. این توزیع هنگامی کاربرد دارد که یک publisher قصد انتقال داده‌ها را از طریق لینک‌های ارتباطی گنجیند و یا گران‌قیمت به subscriberها داشته باشد.

شکل ۶-۵ Publishing Subscriber

أنواع Replication

أنواع replication ای که در SQL Server 2019 صورت می‌گیرند به قرار زیر است:

رونوشت تراکنش Transactional Replication

رونوشت ادغامی Merge Replication

رونوشت ثبت لحظه‌ای Snapshot replication

نوع replication ای که ما انتخاب می‌کنیم به فاکتورهای مختلفی وابسته است این فاکتورها محیط فیزیکی نوع و کمیت داده‌هایی که قصد replicate آنها را داریم و اینکه آیا داده‌ها باید برای subscriber به روزرسانی شوند یا خیر را شامل می‌شود. محیط فیزیکی به تعداد و مکان کامپیوترهای در گیر در عمل replication اطلاق می‌شود. حال این کامپیوترها می‌توانند client کامپیوترهای همچون workstationها، لپ‌تاپ‌ها و یا device‌های handle بوده و یا سرورها را در بر گیرند.

هر نوع از replication به طور معمول با همگامسازی اولیه‌ی object شده میان publisher و subscriber شروع می‌شود. این همگامسازی اولیه می‌تواند توسط replication و با یک snapshot ایجاد شود. یک کپی از تمامی object‌ها و داده‌های مشخص شده توسط یک نشریه یا publication تهیه می‌کند. پس از اینکه snapshot ایجاد شد، به مشترکین یا subscriberها تحویل داده می‌شود.

برای برخی از نرم‌افزارهای کاربردی snapshot replication مورد نیاز می‌باشد و برای دیگر application‌ها این مسئله مهم است که تغییرات ایجاد شده روی داده‌ها به صورت تدریجی در طول زمان در اختیار Subscriber قرار بگیرد. برخی از Application‌ها نیازمند بازگشت تغییرات صورت‌گرفته روی داده از از publisher به subscriber نیز هستند. آپشن‌هایی هستند که این امکان را برای این‌گونه application‌ها فراهم می‌آورند. تغییرات صورت‌گرفته روی داده‌ها، از طریق snapshot قابل‌پیگیری نیست و هر زمان که یک snapshot گرفته شده تأیید شود، روی داده‌ی موجود overwrite خواهد شد. در transnational replication پیگیری تغییرات از طریق merge replication و transactional replication و در SQL Server نیز از طریق trigger و metadata table میسر خواهد بود.

حال به شرح هر کدام از انواع replication می‌پردازیم:

رونوشت ثبت لحظه‌ای Snapshot Replication

داده‌ها را دقیقاً همان‌گونه که در یک لحظه‌ی خاص زمانی ظاهر می‌شوند توزیع می‌کند و نمی‌توان بواسطه‌ی آن آپدیت و به روزرسانی داده‌ها را مانیتور کرد. وقتی که عمل synchronization اتفاق می‌افتد Snapshot تولید شده و برای subscriberها ارسال می‌شود. باید این نکته را در نظر داشت که Snapshot Replication به خودی خود مورد استفاده قرار می‌گیرد اما فرایند پردازش snapshot‌ها که در واقع مراحل کپی‌برداری از object‌ها و داده‌های تعیین شده توسط یک نشریه را نیز شامل می‌شود و معمولاً برای فراهم‌آوردن مجموعه‌ی اولیه‌ای از داده‌ها و object‌های پایگاه داده برای انواع transactional /merge replication کاربرد دارد. استفاده از snapshot replication به خودی خود هنگامی مناسب است که موارد عنوان شده در ذیل محقق باشند:

- داده‌ها به ندرت تغییر داشته باشند
- قصد replicate کردن حجم کمی از داده‌ها را داشته باشیم.
- اگر که حجم زیادی از داده‌ها در طی یک دوره کوتاه زمانی تغییر کند.

مناسب‌ترین زمان برای استفاده از snapshot replication هنگامی است که تغییراتی اساسی و قابل‌توجه اما نادر برای داده‌ها اتفاق بیفتند. برای مثال اگر لیست قیمت محصولات موجود در فروشگاه ITPro ثابت بوده و یک یا دو بار در سال در یک‌زمان مشخص آپدیت و به روزرسانی می‌شوند، در چنین وضعیتی استفاده از snapshot replication بعد از

اعمال تغییرات روی داده‌ها توصیه می‌شود با توجه به انواع خاصی از داده‌ها، ممکن است که snapshot‌های مکرری نیاز باشد.

مثلاً اگر یک جدول نسبتاً کوچک در سرور publisher در طی روز آپدیت شده اما اندکی تاخیر نیز جایز باشد، این تغییرات می‌توانند به عنوان یک Snapshot شبانه تحویل داده شوند. Snapshot replication دارای سربار مدام کمتری نسبت به transactional replication می‌باشد چراکه تغییرات تدریجی را دنبال نمی‌کند. با این حال اگر مجموعه داده‌ای که در حال replicate است بسیار بزرگ باشد به منابع قابل توجهی برای ساخت و به کاربردن snapshot نیاز دارد. هنگام ارزیابی شرایط برای استفاده از snapshot replication باید اندازه‌ی کل مجموعه داده‌ها و فراوانی تغییرات ایجاد شده روی آنها را در نظر گرفت.

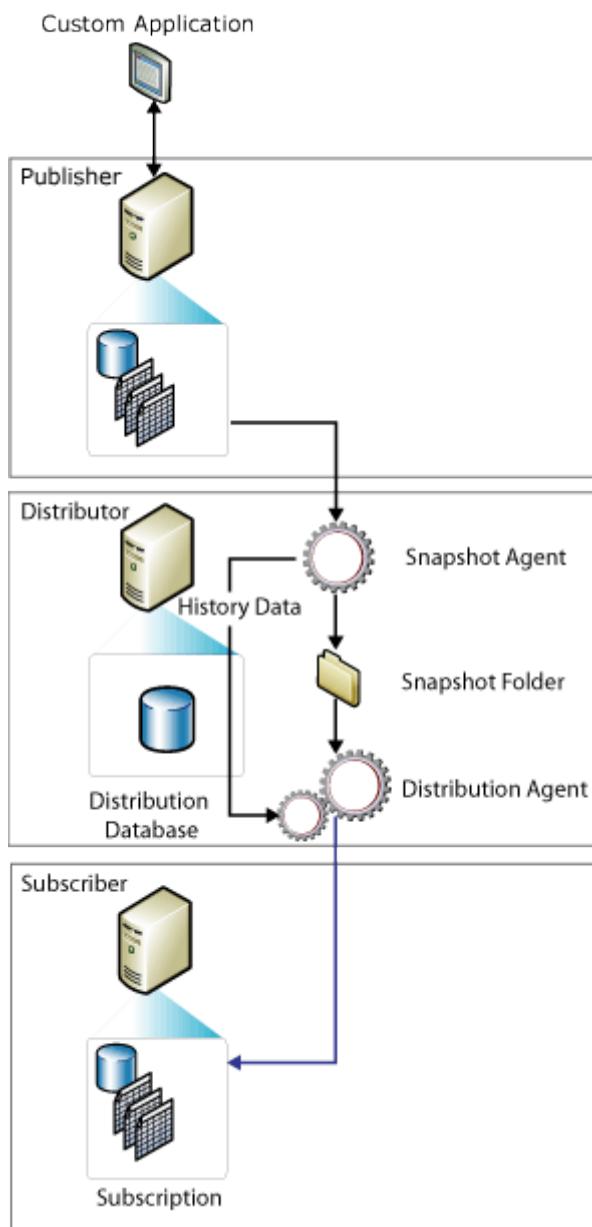
Snapshot replication چگونه کار می‌کند؟

به طور پیش‌فرض هر سه نوع replication از یک snapshot برای مقداردهی اولیه به subscriberها استفاده می‌کنند. همیشه Snapshot agent موجود در SQL Server وظیفه تولید فایل‌های snapshot را به عهده دارد اما agent مربوط به transactional replication این فایل‌ها بسته به نوع replication انتخاب شده، متفاوت است. و Snapshot replication برای ارائه فایل‌ها از distribution agent می‌کنند در حالی که merge replication برای این منظور از distributor agent روی Snapshot agent اجرا می‌شود. و distribution agent روی Merge Agent می‌گیرد. Distributor برای push subscription push subscriberها اجرا شده و همچنین بر روی pull subscriberها اجرا می‌شوند.

Snapshot می‌تواند بلافارسله بعد از ایجاد یک subscription، تولید و اعمال شود و یا اینکه بر اساس یک برنامه در زمان انتشار ساخته شود. Snapshot Agent فایل‌های snapshot حاوی ساختار و داده‌های جداول منتشر شده (published tables) و نیز اشیاء پایگاهداده را آماده کرده و این فایل‌ها را برای ناشر یا publisher در Snapshot folder ذخیره می‌کند snapshot folder در Distributor موجود در Distribution database ثبت می‌کند. می‌توان پیش‌فرض را به هنگام پیاده‌سازی و پیکربندی یک Distributor مشخص کنیم اما می‌شود که محل دیگری نیز برای نشریه، به جای آن فولدر یا علاوه بر آن فولدر پیش‌فرض در نظر گرفت.

علاوه بر فرایند snapshot استاندارد که به توضیح آن پرداختیم، یک فرایند دوبخشی snapshot نیز وجود دارد که در انتشار به صورت ادغام کاربرد دارد که از parameterized filter از گفته‌ی یک filter می‌برد. همان‌گونه که قبلاً گفتیم فرایندی است که اطلاعات را محدود و یک زیرمجموعه را تولید می‌کند. استفاده از parameterized filter به ما این اجازه را می‌دهد که پارسیشن‌های مختلفی از داده‌ها را برای subscriberهای متعدد ارسال کنیم بدون اینکه نیاز به ایجاد

publication ها و یا همان نشریه های متعدد باشد. در تصویر ۶-۶ اجزای اصلی Snapshot replication نمایش داده شده که به درک بهتر مفاهیم گفته شده کمک خواهد کرد:

شکل ۶-۶ Snapshot replication

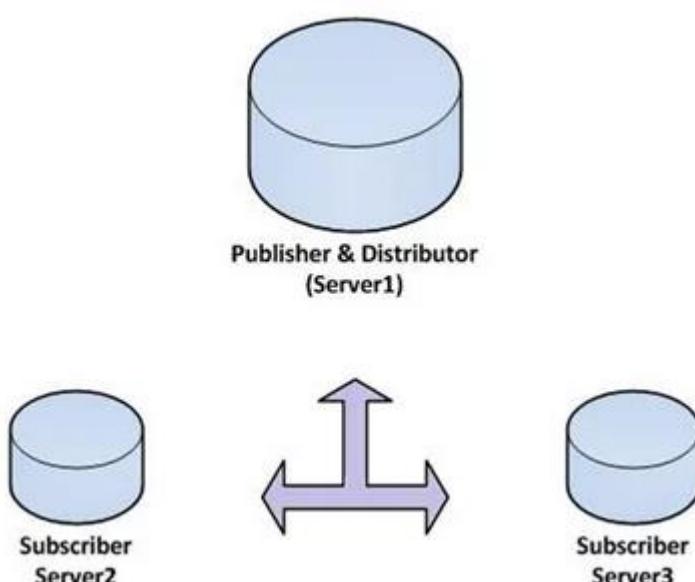
يا رونوشت تراكنشي Transactional Replication

عملیات transactional replication به طور معمول با گرفتن یک snapshot از اشیا و داده های پایگاه داده ی یک publication شروع می شود. به محض اینکه Snapshot اولیه گرفته شد، تغییرات بعدی که روی داده ها و شماهی موجود در سمت ناشر یا publisher ایجاد شده به subscriberها تحویل داده می شوند. به طور جزئی تر می توان گفت که تغییرات و تراکنش هایی که روی article های منتشر شده رخداده اند از سمت publisher برای distributor ارسال می شود تا آنها

را برای subscriberها و یا همان مشترکین بفرستد. subscriberها تنها می‌توانند از این داده‌ها به صورت read only استفاده کنند چراکه در این نوع replication، تغییراتی که صورت می‌گیرد مجدداً برای publisher بازگردانده نمی‌شود. با این حال آپشن‌هایی ارائه می‌دهد که شرایط به روزرسانی اطلاعات را برای Subscriberها فراهم می‌آورند.

قطعاً عنوان کردن یک مثال مسئله را روشن‌تر می‌کند: یک وب‌سایت رزرو بلیط را در نظر می‌گیریم تمامی بلیط‌های رزرو شده به صورت مرکزی در پایگاهداده‌ی واقع در شهر تهران ذخیره می‌شوند و در هر شهر از کشور نیز یک مرکز توزیع یا distribution center قرار دارد که رزروها را گرفته و بلیط‌های رزرو شده را برای آدرس‌های موجود ارسال می‌کند. لازم است که تمامی بلیط‌های رزرو شده از اهواز برای مشتریان مربوطه ارسال شوند. پایگاه توزیع مرکزی موجود در اهواز می‌تواند که یک transnational replication فیلتر شده را راهاندازی کند برای اینکه هر رزرو جدیدی (تراکنشی) که صورت گرفت با سایر شعب مربوط به این مرکز، در حداقل زمان ممکن replicate شود. (فیلتر موجب می‌شود که این مرکز تنها رزروها را برای اهواز دریافت کند). این شعب نیازمند دسترسی read only برای استفاده از داده‌های replicate شده هستند که این transnational replication این امکان را برای آنها فراهم می‌آورد؛ بنابراین مواردی را می‌شود برای transactional replication به خاطر سپرده:

از آنجایی که عمل replication در طی یک تراکشن اتفاق می‌افتد، تأخیر تکرار و replicate داده‌ها بسیار ناچیز است. مشترکین دسترسی read only به داده‌ها دارند، از این‌رو تقریباً هیچ‌گونه استقلالی برای مشترکین یا subscriberها وجود ندارد.

شکل ۶-۷ Transactional Replication

به طور معمول برای محیط‌های سرور به سرور (server-to-server) استفاده می‌شود و برای Transactional replication هر یک از موارد زیر مناسب است:

زمانی که بخواهیم تغییرات تدریجی داده‌های مورد نظر را پس از وقوع برای مشترکین منتشر کنیم.
برای application که به تأخیر کمی بین زمانی که یک تغییر در سمت ناشر ایجاد می‌شود تا زمانی که تغییر به یک مشترک می‌رسد نیاز دارند.

هنگامی که publisher دارای حجم بسیار بالایی از فعالیت‌ها از قبیل درج، بهروزرسانی و یا حذف باشد.
برای زمانی که Publisher یا Subscriber پایگاهداده‌ای غیر از SQL سرور باشد. مثلاً Oracle باشد.
یک Application نیاز به دسترسی برای مداخله در وضعیت داده‌ها داشته باشد برای مثال اگر ردیفی از یک جدول پنج بار تغییر کند، Transactional Replication به هر Application این امکان را می‌دهد که قادر باشد برای هر تغییر مداخله کند (مثلاً استفاده از triggerها) و تغییرات داده‌ها به سادگی به ردیف‌ها اعمال نشوند.

چگونه کار می‌کند؟ Transactional Replication

برای پیاده‌سازی transactional replication عواملی مانند Snapshot Agent و Log Reader Agent و Distribution Agent ها دخیل هستند. Snapshot Agent درواقع snapshot فایل‌های دربردارندهٔ ساختارها (schema) و داده‌های جداول منتشر شده و اشیاء پایگاهداده را مهیا کرده و این فایل‌ها را در فolder Snapshot ذخیره می‌کند و نتیجه‌ی عمل Distributor موجود روی database synchronization را در Distribution Agent ثبت می‌کند.

وظیفه‌ی مانیتور کردن log transaction replication که برای عمل Log Reader Agent پیکربندی شده را به عهده داشته و تراکنش‌های مشخص شده برای عمل replication را از log به distribution database کپی می‌کند. Snapshot Agent نیز فایل‌های اولیه از پوششی snapshot و همچنین تراکنش‌های نگهداشته شده در جداول distribution database را برای مشترکین یا subscriber کپی می‌کند.

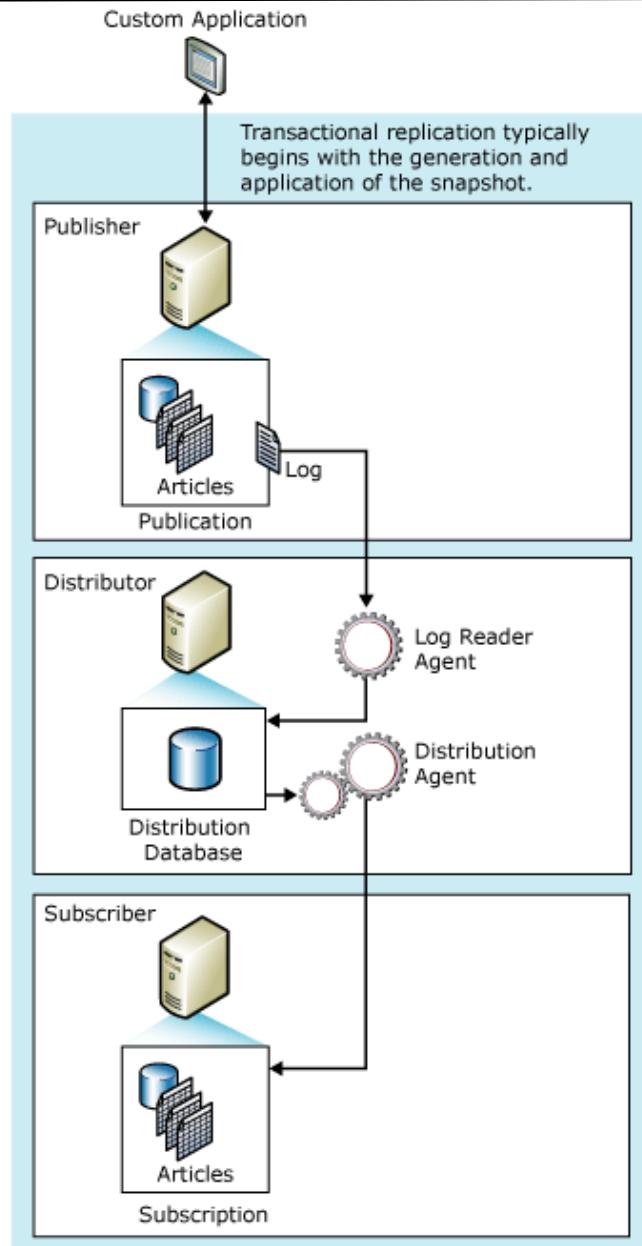
تغییرات تدریجی ایجاد شده سمت ناشر مطابق برنامه زمانبندی Distribution Agent در دسترس مشترکین قرار می‌گیرند که این جریان انتقال اطلاعات می‌تواند به طور مداوم با حداقل زمان تأخیر و یا در فواصل زمانی برنامه‌ریزی شده اجرا شود. از آنجاکه تغییرات داده‌ها باید در سمت ناشر ایجاد می‌شوند. (زمانی که از transactional replication بدون آپشن‌های queued updating و immediate updating بهره می‌گیریم. {البته در ادامه به شرح کارایی این دو آپشن می‌پردازیم}) باید از ایجاد conflict در بهروزرسانی‌ها جلوگیری کرد. در نهایت تمامی مشترکین به مقادیر مشابه و یکسان از یک ناشر دست خواهند یافت. همچنین اگر از آپشن‌های immediate updating یا queued updating برای transactional replication بهره بگیریم، بهروزرسانی‌ها می‌توانند سمت مشترکین ایجاد شوند و با updating conflict، ممکن است تضاد و اتفاق بیفتند.

اجازه می‌دهد تا داده‌های replicate Snapshot // Transactional Replication به مشترکین Immediate Updating در سمت مشترک بهروزرسانی کرده و تغییرات به وقوع پیوسته را به ناشر و دیگر مشترکین بازگردانی کند. این آپشن برای زمانی مفید است که قصد استفاده از Snapshot یا transactional replication را داشته باشیم اما نیازمند شرایطی باشیم که بهروزرسانی‌های گاهبه‌گاه در سمت مشترک صورت گیرد. برای استفاده از این آپشن، ناشر و مشترک باید در دسترس بوده و ارتباط بین آن دو برقرار باشد.

نیز اجازه می‌دهد داده‌های منتشر شده را بدون Queued Updating به مشترکین Snapshot // Transactional Replication نیاز به یک اتصال شبکه‌ای اکتیو به publisher، تغییر دهنده. وقتی که یک نشریه یا publication را با استفاده از این آپشن ایجاد می‌کنیم و یکی از مشترکین عملیاتی چون Insert یا Update یا Delete را روی داده‌های منتشر شده پیاده‌سازی می‌کند، این تغییرات در یک صف ذخیره می‌شوند. هنگامی که ارتباطات شبکه‌ای مجدداً برقرار شود، این تراکنش‌های بر صف به صورت غیر همزمان به publisher اعمال می‌شوند.

از آنجایی که بهروزرسانی داده‌ها به طور غیر همزمان برای publisher منتشر می‌شوند، همان داده‌ها ممکن است توسط خود ناشر یا publisher یا مشترک دیگری نیز آپدیت شده باشند در نتیجه به هنگام اعمال آپدیت‌های برصغیر ممکن است conflict یا ناسازگاری به وجود بیاید. این conflict resolution policy که به هنگام ایجاد یک publication تنظیم می‌شود، شناسایی و حل و فصل می‌شوند. Queued updating برای Application هایی مناسب است که کاربران آنها اغلب داده‌ها را خوانده و گاهبه‌گاه بهروزرسانی داده‌ها می‌پردازن. ارتباطات مشترکین نیز باید اکثر اوقات برقرار باشد و اگر که مشترکین آفلاین باشند نیز عملیات بهروزرسانی بدون وقفه ادامه خواهد یافت.

نکته: این آپشن‌ها قابلیت سوئیچ شدن روی یکدیگر را دارند به عنوان مثال برای Subscription مشخص کرده‌ایم که از حالت immediate updating استفاده کند، اما فرضًا تحت شرایطی ارتباطات شبکه دچار مشکل شده بنابراین می‌توانیم برای دریافت آپدیت‌ها روی queued updating سوئیچ کنیم. باید در نظر داشت که replication به صورت اتوماتیک نمی‌تواند بین حالات آپدیت سوئیچ کند و برای این منظور باید تنظیمات مربوط به update mode از طریق SQL Server Management Studio انجام شود و یا application ما sp_setreplfailovermode را برای سوئیچ بین دو حالت فرآخوانی کند. (این روال به ما اجازه می‌دهد تا تنظیمات مربوط به failover را برای مشترکین یا subscriberها انجام دهیم تا قادر به تعویض وضعیت از حالت immediate updating به queued updating باشند). نحوه عملکرد transactional replication در تصویر ۶-۸ نمایش داده شده است:

شکل ۶-۱ transactional replication

یا رونوشت ادغامی: Merge Replication

در snapshot//transactional replication ناشران داده‌ها را ارسال کرده و مشترکین آنها را دریافت می‌کنند و احتمال اینکه یک مشترک داده‌ایش کپی شده را به ناشران ارسال کند، وجود ندارد اما این امکان به کمک merge replication میسر شده است. Merge replication نیز همانند transactional replication فعالیت خود را به طور معمول با گرفتن snapshot از اشیا و داده‌های موجود در پایگاهداده‌ی یک publication آغاز می‌کند. تغییرات ثانویه داده‌ها و نیز تغییرات طرح یا schema در سمت ناشر صورت می‌گیرد و مشترکین نیز به واسطه‌ی triggerها این تغییرات را دنبال می‌کنند.

یک مشترک یا subscriber به هنگام اتصال به شبکه داده‌های خود را با ناشر تطبیق داده و synchronize می‌کنند و در واقع به مبادله‌ی تمامی ردیف‌هایی که از آخرین عمل synchronization بین ناشر و مشترک دچار تغییر شده‌اند، می‌پردازد. Merge replication معمولاً برای محیط‌های سرور به سرویس‌گیرنده یا Server-to-Client کاربرد دارد و به کارگیری آن در هریک از شرایط عنوان شده در زیر مناسب است:

در شرایطی که چندین مشترک ممکن است که داده‌های مشابه را در زمان‌های مختلفی به‌روزرسانی کرده و این تغییرات را برای ناشر و سایر مشترکین منتشر کنند.

زمانی که مشترکین نیاز به دریافت داده‌ها و ایجاد تغییرات به صورت آفلاین داشته باشند و بعداً این تغییرات را با ناشر و دیگر مشترکین synchronize کنند.

هر مشترک به یک پارتبیشن متفاوت از داده‌ها نیاز داشته باشد.

هنگامی که ممکن است conflict اتفاق بیفتد و در چنین شرایطی باید قادر به تشخیص و رفع این مشکل باشیم.

Merge replication به سایت‌های مختلف اجازه می‌دهد تا به صورت مستقل کار کنند و در نهایت آپدیت‌ها را با یکدیگر ادغام کرده تا به نتیجه‌ای یکسان و یکنواخت دست یابند. از آنجایی که به‌روزرسانی در بیشتر از یک گره صورت می‌گیرد، داده‌های مشابه ممکن است توسط ناشر و نیز بیش از یک مشترک آپدیت شوند بنابراین ممکن است به هنگام ادغام این آپدیت‌ها تضاد یا conflict اتفاق بیفتد و merge replication راه‌هایی را برای رسیدگی به مشکل conflict فراهم می‌آورد.

Merge Replication چگونه کار می‌کند؟

Merge replication توسط عامل‌هایی چون merge agent و snapshot agent اجرا می‌شود. اگر publication یا نشریه فیلتر نشده باشد و یا از فیلترهای استاتیک استفاده می‌کند، Snapshot agent تنها یک snapshot agent ایجاد می‌کند و اگر که publication از فیلترهای پارامتری یا parameterized filter باشد و یا از snapshot agent بهره می‌گیرد، این عامل همچنین snapshot تهیه می‌کند. این عامل همچنین merge agent نیز snapshot اولیه‌ی تهیه شده را به مشترکین اعمال می‌کند. این تغییرات تدریجی که روی داده‌ها در سمت ناشر و یا مشترکین پس از ایجاد snapshot اولیه صورت گرفته را ادغام کرده و با توجه به قوانینی که برای آن پیکربندی می‌کنیم به تشخیص و حل conflict اتفاقی ایجاد شده می‌پردازد. به هنگام استفاده از Merge replication سه تغییر برای ساختار پایگاه داده‌ی نشریه اتفاق می‌افتد:

یک ستون منحصر به فرد را برای هر سطر کپی شده تعیین می‌کند

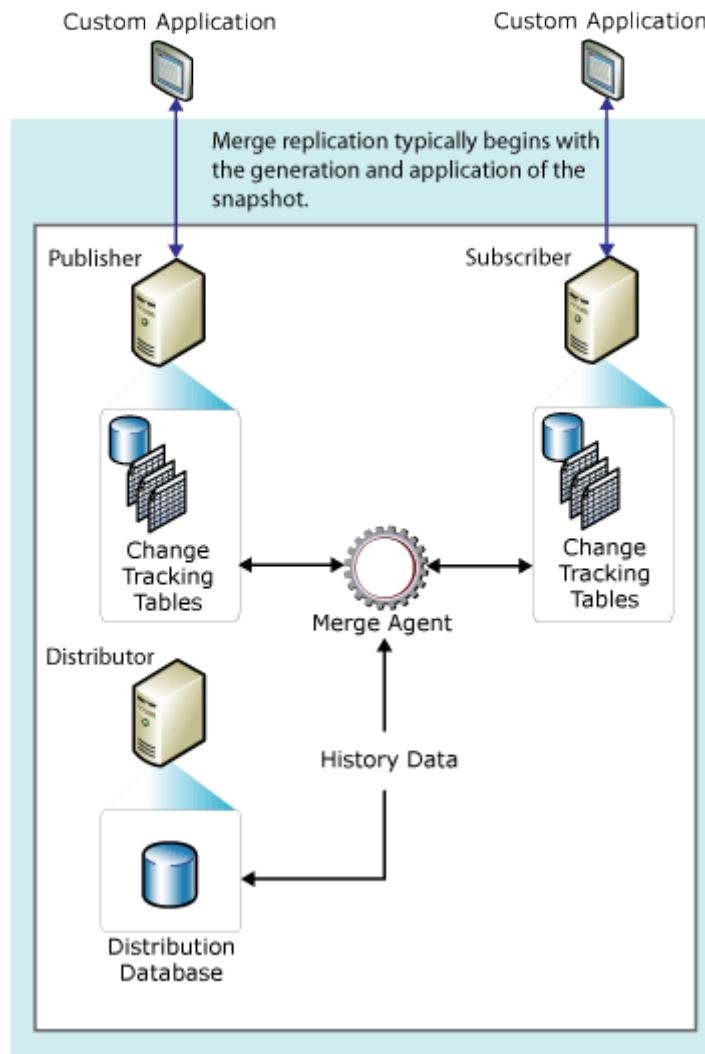
چندین جدول سیستمی اضافه می‌شود

Triggerهایی برای جداولی که داده‌های آنها کپی شده‌اند، ایجاد می‌کند.

برای ردیابی تغییرات، merge replication و نیز queued updating transactional replication ای که از قابلیت merge استفاده می‌کند باید قادر به شناسایی هر ردیف از جدول منتشر شده به گونه‌ای منحصر به فرد باشند. برای انجام این عمل merge replication ستون rowguid را به هر جدول اضافه می‌کند مگر اینکه جدول در حال حاضر دارای ستونی با نوع داده‌ی uniqueidentifier و ویژگی ROWGUIDCOL باشد که در این صورت از همین ستون برای شناسایی هر سطر و تغییرات آنها استفاده می‌شود.

SQL سرور چندین جدول سیستمی برای پشتیبانی از ردیابی داده‌ها، انجام عمل synchronization به صورت کارآمد و برای تشخیص Conflict‌ها و نیز برای گزارش دهی، را به پایگاه داده اضافه می‌کند. تمامی تغییرات مربوط به داده‌ها در جداول سیستمی msmerge_tombstone و msmerge_contents ذخیره می‌شوند. این نوع از replicatin trigger‌ها را نصب می‌کند که تغییرات داده‌های هر ستون و یا هر ردیف از جدول را دنبال می‌کنند.

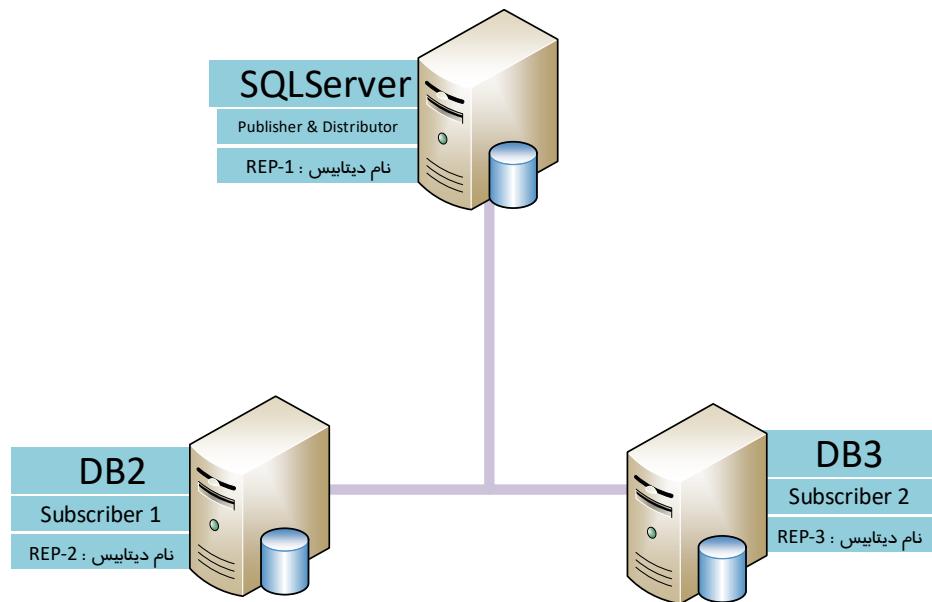
Trigger‌ها تغییرات ایجاد شده روی جدول منتشر شده را ضبط کرده و این تغییرات را در جدول‌های سیستمی snapshot agent برای اولین بار ثبت می‌کنند. این trigger‌ها هنگامی که msmerge_tombstone و msmerge_contents برای یک نشریه یا publication اجرا می‌شود، ایجاد می‌شوند. Trigger‌ها در سمت یک مشترک نیز هنگامی به وجود آیند که snapshot برای مشترک استفاده شود. در تصویر زیر اجزایی که در merge replication به کار گرفته می‌شوند نمایش داده شده است:

شكل ۶-۹ merge replication

۸-۲ نصب و راهاندازی سرویس Replication

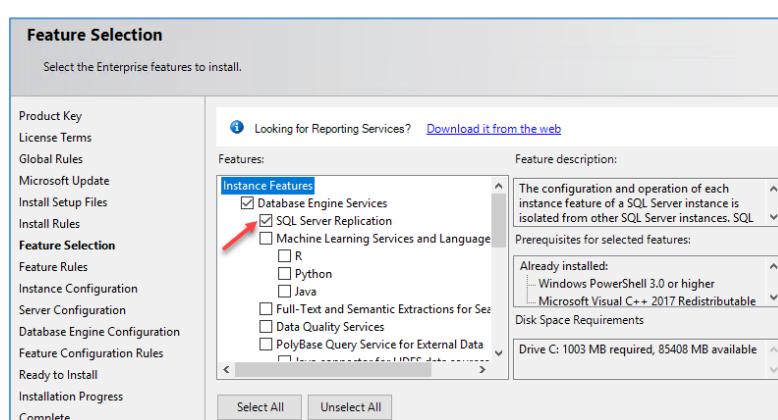
برای راهاندازی این سرویس نیاز به سه سرور داریم تا بتوانیم این سرویس را پیاده‌سازی کنیم، در شکل ۴۴ سه سرور را برای این کار مشاهده می‌کنید، سرور SQLServer که سرور اصلی می‌باشد و نقش Publisher & Distributor را بازی می‌کند، در سرور ۲ DB-2 و سرور ۳ DB-3 نقش Subscriber را دارند، برای اینکه سرورها را ایجاد کنید پیشنهاد من سرور معجازی است تا هم نحوه ایجاد و کار با آن آسان باشد و هم نحوه پشتیبانی گیری آن سریع و بدون مشکل انجام شود.

شکل ۴۴ سناریو Replication

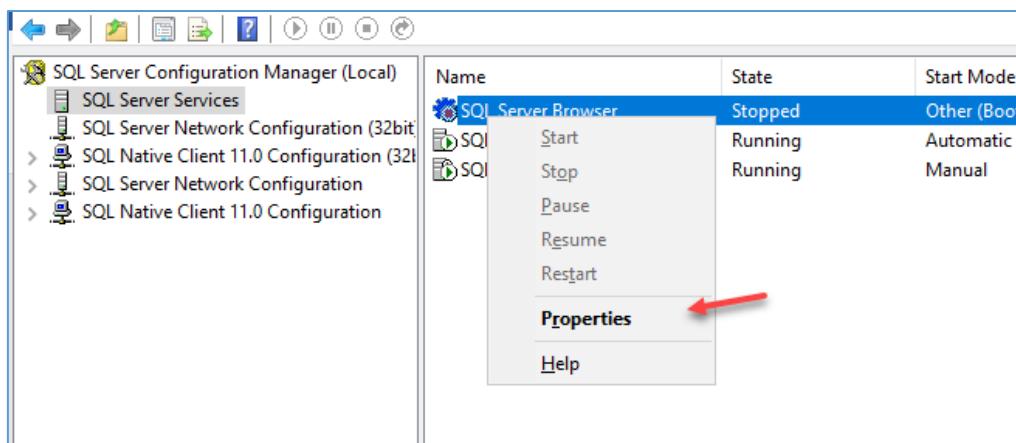
در ادامه و در سناریو شکل ۴۴ می‌خواهیم که سرور SQLServer هرگونه تغییری که در جدول مرتبط با لیست کاربران برتر ایجاد می‌شود را با جداول موجود روی سرورهای DB2 و DB3 Replicate کند؛ بنابراین باید تنظیمات لازم برای توزیع و انتشار (Publication و Distribution) را روی سرور SQLServer و تنظیمات مربوط به اشتراک (Subscription) را روی سرورهای DB2 و DB3 انجام دهیم.

اول از هر چیز باید در نظر داشته باشیم که موقع نصب SQL Server، قابلیت Replication را نیز فعال کنیم، برای همین بهمانند شکل ۴۵ باید تیک گزینه‌ی SQL Server Replication را انتخاب و آن را نصب کنید، در هر سه سرور باید این کار را انجام دهید.

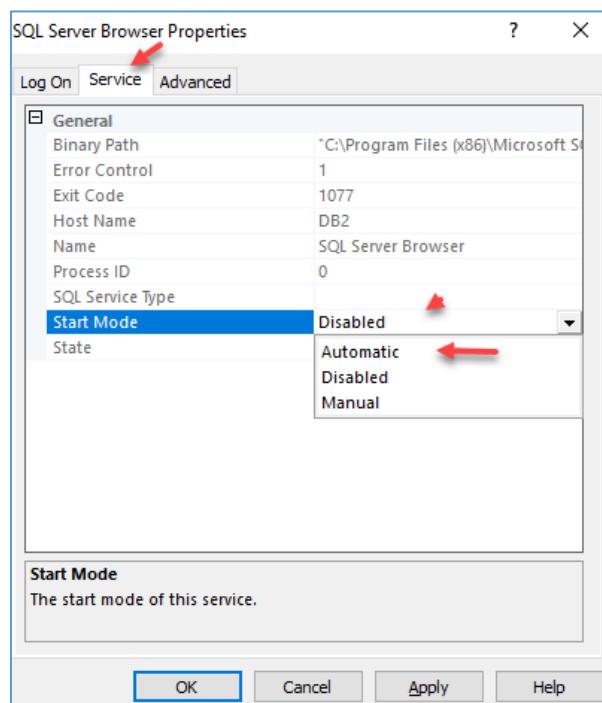
شکل ۴۵

بعد از فعال کردن سرویس SQL Server Replication باید بهمانند شکل ۴۷ وارد SQL Server Configuration Manager شوید و سرویس SQL Server Browser را فعال کنید، این کار را باید در همه‌ی سرورها انجام دهید، البته برای اینکه این سرویس را فعال کنید باید بر روی آن کلیک راست کنید و گزینه‌ی Properties را انتخاب کنید.

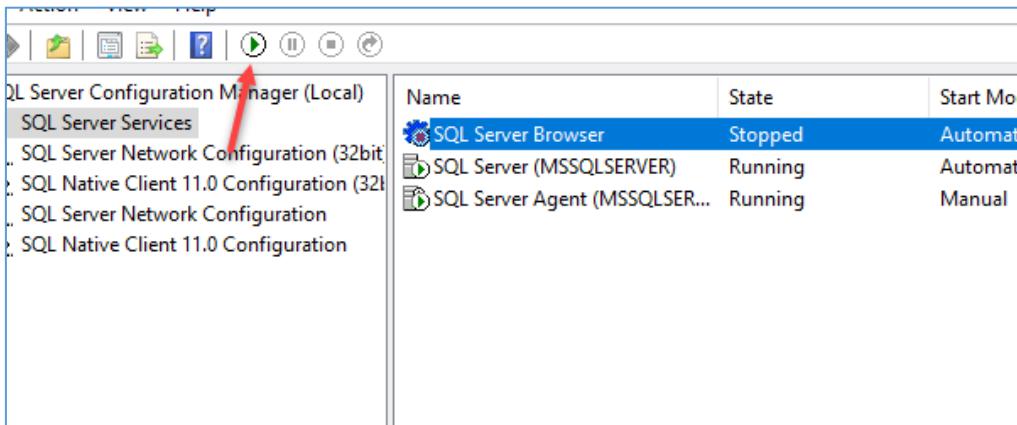
شکل ۴۷

در شکل ۴۸ باید وارد تب Service شوید و گزینه‌ی Start Mode را در حالت Automatic قرار دهید و ok کنید.

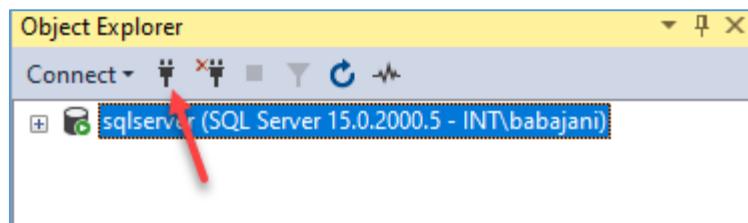
شکل ۴۸

در ادامه بهمانند شکل ۴۹ باید سرویس را Start کنید.

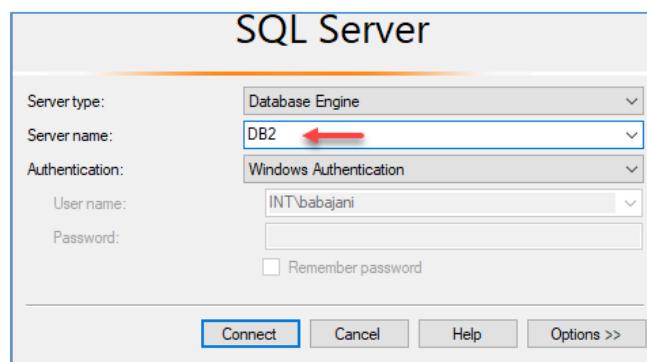
شکل ۴۹

برای اینکه هم زمان به هر سه سرور دسترسی داشته باشد باید SQL Server Management Studio را اجرا کنید و به مانند شکل ۵۰ دو سرور DB2 و DB3 را با کلیک بر روی Connect اضافه کنید.

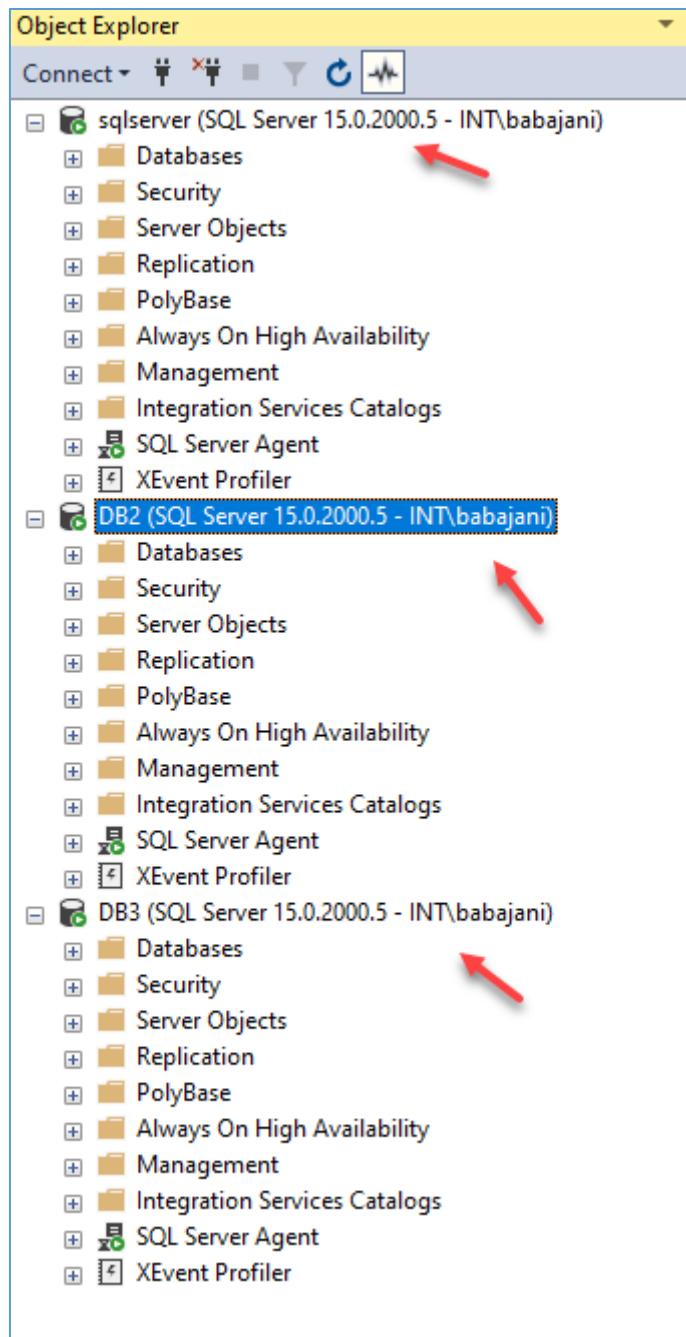
شکل ۵۰

در شکل ۵۱ باید سرور DB2 را وارد کنید و بر روی Connect کلیک کنید، توجه داشته باشد دقیقاً همین کار را برای سرور DB3 انجام دهید.

شکل ۵۱

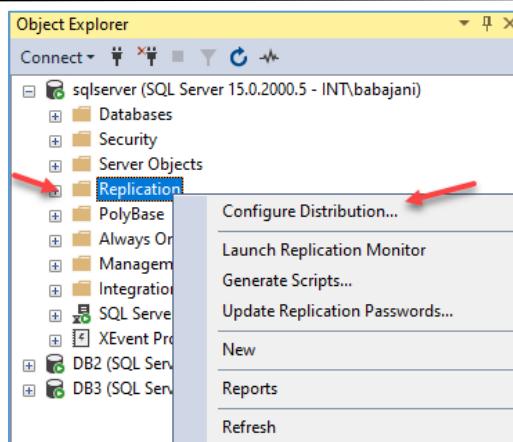
همان‌طور که در شکل ۵۲ مشاهده می‌کنید هر سه سرور به لیست اضافه شده است و حالا می‌توانیم عملیات Replication را آغاز کنیم.

شکل ۵۲

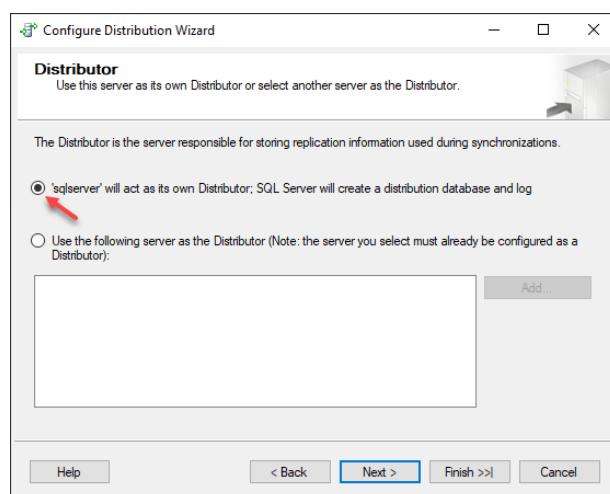
پیکربندی بخش توزیع یا Distribution

در ابتدای کار به سراغ Distribution بر روی سرور SQLServer می‌رویم. برای این منظور روی گزینه‌ی Replication کنسل مدیریتی راست کلیک کرده و عبارت Configure Distribution را انتخاب کنید.

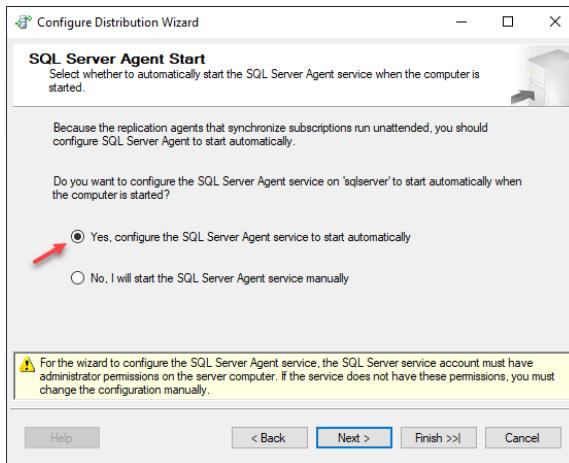
شکل ۵۳

بهمانند شکل ۵۴ سرور توزیع‌کننده یا Distributor را انتخاب می‌کنیم که می‌توان خود سرور فعلی را انتخاب کرده و یا سرور دیگری را به عنوان توزیع‌کننده در نظر بگیریم. فقط باید در نظر داشته باشیم که پیکربندی Distribution روی سرور دیگر که آن را به عنوان توزیع‌کننده انتخاب می‌کنیم، از قبل انجام شده باشد. در اینجا ما سرور فعلی را انتخاب و بر روی Next کلیک کنید.

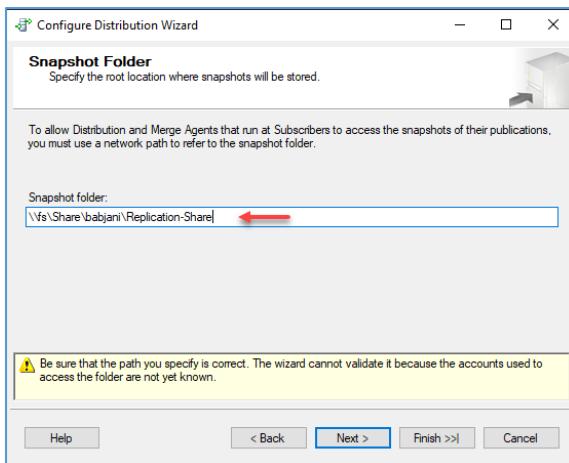
شکل ۵۴

در شکل ۵۵ گزینه‌ی اول را برای سرویس Agent انتخاب کنید تا سرویس به صورت اتوماتیکالی اجرا شود.

شکل ۵۵

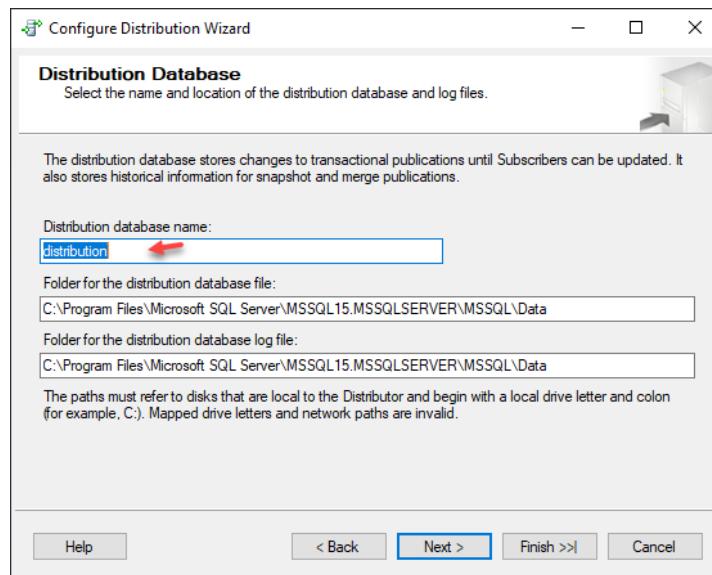
شکل ۵۶ مربوط به تعیین مسیر فولدری است که snapshot‌های گرفته شده از تغییرات در آن کپی می‌شوند. برای اینکه Distribution agent و Merge agent های اجرا شده روی publication‌ها بتوانند به subscriber‌ها اشاره کنند، در این قسمت باید مسیر فولدر در نظر گرفته شده برای ذخیره snapshot‌ها را معرفی کنیم. در واقع باید آدرس شبکه‌ی پوششی نگهدارنده snapshot‌ها را مشخص کنیم. مسیر لوکال و پیش‌فرضی که در این قسمت قرار دارد، pull subscription ایجاد شده سمت مشترکین را پشتیبانی نمی‌کند چراکه این مسیر یک مسیر تحت شبکه نمی‌باشد و برای ایجاد pull subscription باید یک مسیر شبکه‌ای را در اینجا معرفی کنیم که به پوششی اشاره کند، توجه داشته باشید که مسیری که ایجاد می‌کنید باید

شکل ۵۶

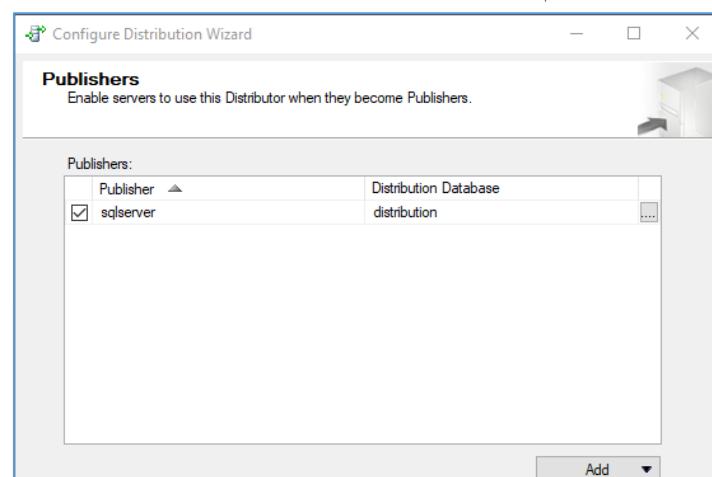
در شکل ۵۸، نام پایگاه داده‌ای Distribution و نیز محل ذخیره‌سازی آن را مشخص می‌کنیم. این پایگاه داده برای داده‌ای با پسوند (MDF) و برای Log فایل‌ها با پسوند (ldf) پیکربندی می‌شود. پایگاه داده‌ای مربوط به Distribution تغییرات ایجاد شده در داده‌ها را در transactional publication ذخیره می‌کند تا زمانی که مشترکین یا همان subscriber‌ها بتوانند آپدیت شوند. همچنین این دیتابیس اطلاعات را بر حسب تاریخ برای merge publication و snapshot publication و drive publication ذخیره می‌کند. مسیری که در اینجا در نظر می‌گیریم حتماً باید یک آدرس لوکال باشد و با یک

و علامت دو نقطه شروع شود (به عنوان مثال: C:) و در اینجا استفاده از Drive letter های map شده و مسیرهای تحت شبکه غیرمجاز می باشد.

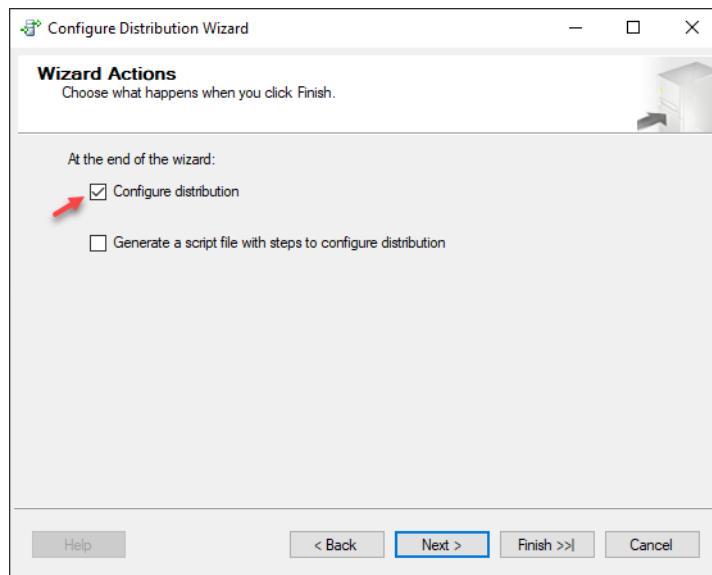
شکل ۵۸

서ور و یا سرورهایی که قرار است به عنوان ناشر و یا همان publisher فعالیت کنند را در شکل ۵۹ مشخص می کنیم. این سرور و یا سرورها از Distributor برای انجام توزیع انتشارات و یا publication های خود استفاده می کند. به صورت پیشفرض سرور فعلی به عنوان publisher در نظر گرفته می شود که بسته به ساختار پایگاه های داده و سناریوی مورد نظر با کلیک بر روی گزینه Add می توانیم سرورهای دیگری نیز برای این بخش در نظر بگیریم.

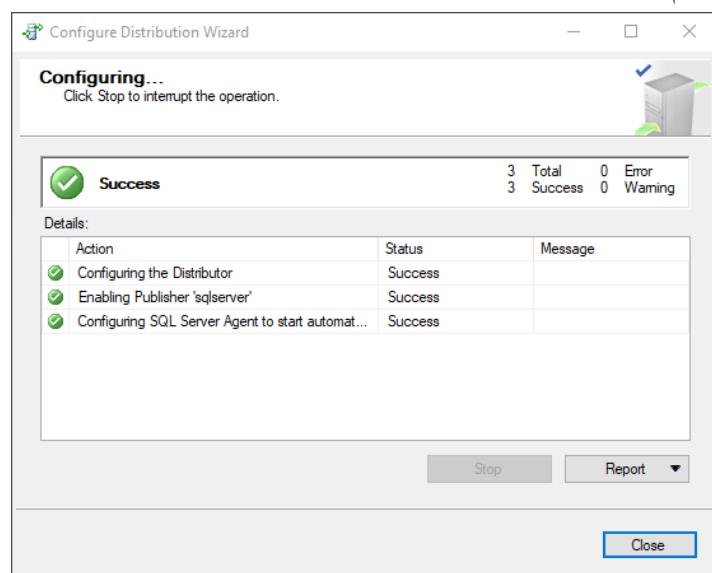
شکل ۵۹

در این قسمت چگونگی خاتمه یافتن تنظیمات انجام شده را مشخص می کنیم. به صورت پیشفرض گزینه Configure distribution انتخاب شده است.

شکل ۶۰

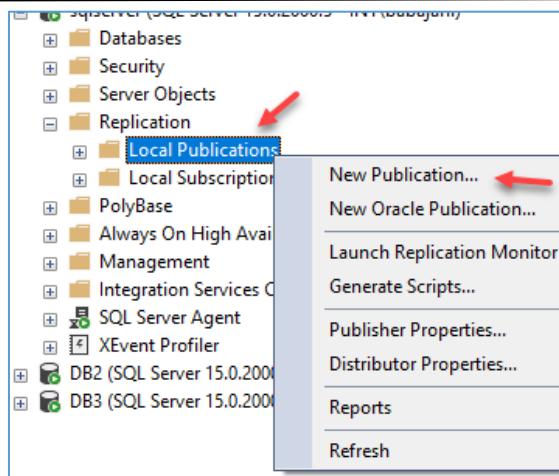
در نهایت در صورت عدم بروز مشکل، با نمایش عبارت success در قسمت وضعیت، انجام موفقیت‌آمیز تنظیمات را در شکل ۶۱ مشاهده خواهیم کرد.

شکل ۶۱

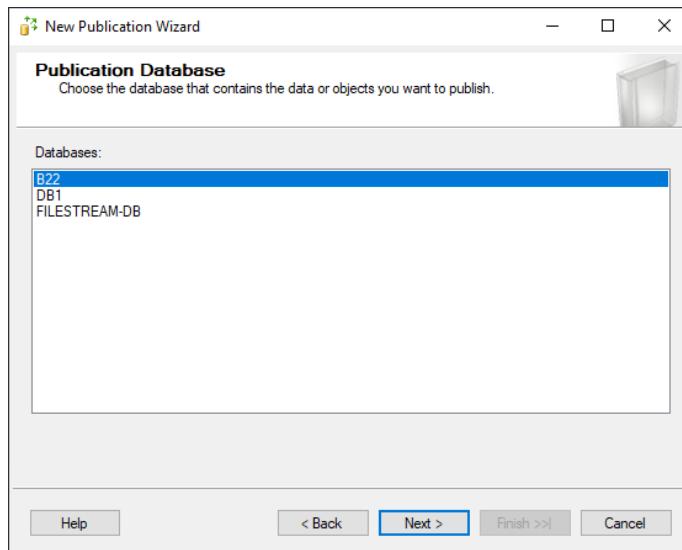
پیکربندی نشریه یا Publication

انجام تنظیمات این بخش نیز روی سرور اول (SQLServer) صورت خواهد گرفت چراکه طبق سناریو این سرور هر دو نقش ناشر و توزیع‌کننده را ایفا می‌کند؛ بنابراین بهمانند شکل ۶۲ روی گزینه Local Publication در کنسول مدیریتی راست کلیک کرده و گزینه‌ی New Publication را انتخاب می‌کنیم.

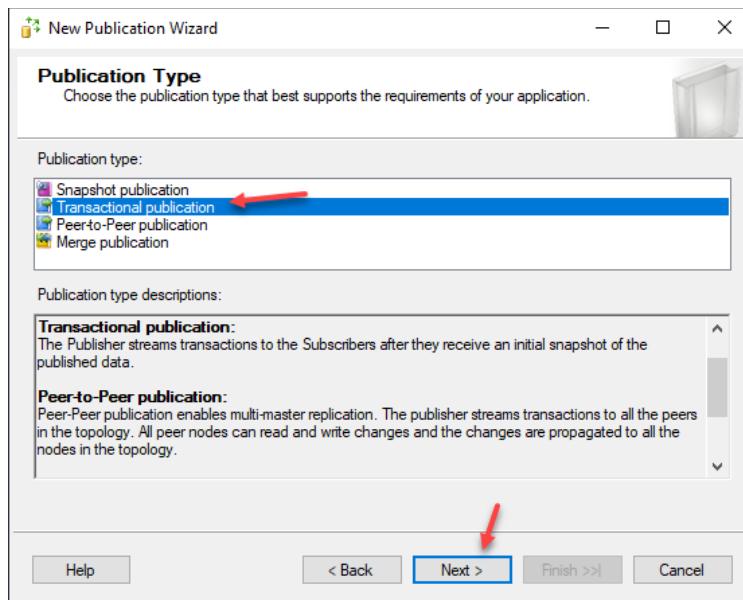
شکل ۶۲

در شکل ۶۳، لیستی از پایگاه‌های داده‌ی دربردارنده‌ی داده‌ها و یا اشیایی که قصد انتشار آنها را داریم نمایش داده می‌شود. در اینجا لیست همه‌ی دیتابیس‌های موجود را مشاهده می‌کنید، بر روی Next کلیک کنید.

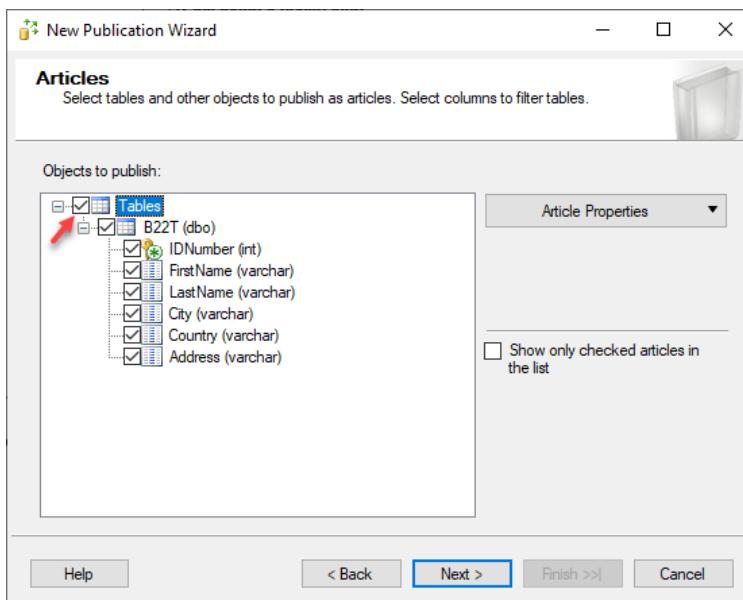
شکل ۶۳

در شکل ۶۴ انواع نشریه و یا همان publication‌ها نمایش داده می‌شود و درواقع بخشی است که در آن نوع replication مشخص می‌شود، در این قسمت گزینه‌ی Transactional publication را انتخاب کرده و روی Next کلیک می‌کنیم.

شکل ۶۴

در شکل ۶۵ نیز باید جداول و داده‌های مورد نظر که قرار است Replication شود را از لیست انتخاب کنید.

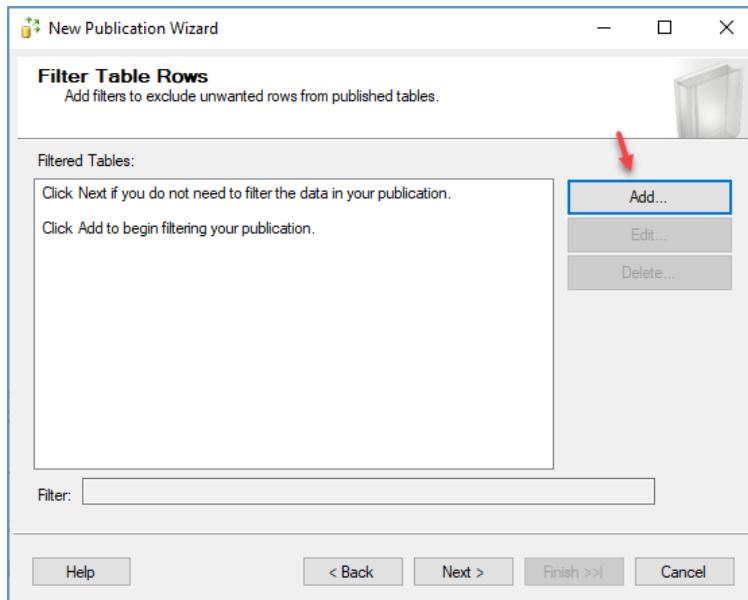

شکل ۶۵

در شکل ۶۵ با کلیک روی گزینه‌ی Article properties می‌توانیم جزئیات توضیحات مرتبط با جدولی را که انتخاب کردیم و یا توضیحات مربوط به تمامی اشیاء موجود در Article را مشاهده کرده و در صورت نیاز تغییراتی را در آن ایجاد کنیم. در اینجا ما همان تنظیمات پیش‌فرض را دست‌نخورده باقی می‌گذاریم.

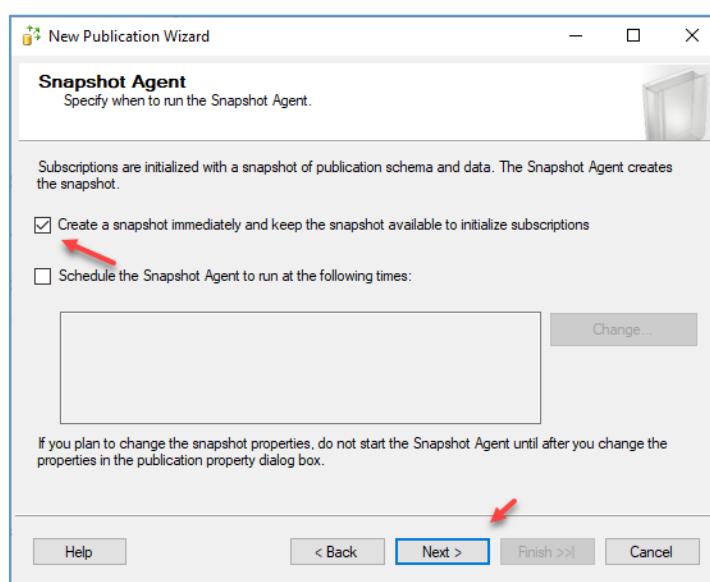
در شکل ۶۶ باید از عملیات فیلترینگ استفاده کنیم، از جمله دلایل استفاده از فیلتر می‌توان به، به حداقل رساندن داده‌های ارسالی روی شبکه و کاهش مقدار فضای ذخیره‌سازی برای یک مشترک را یادآور شد. در این بخش از تنظیمات با ایجاد فیلترینگ می‌توانیم به حذف ردیف‌هایی که به آنها نیاز نداریم از جدول منتشر شده بپردازیم. یک مثال ساده برای درک فیلترکردن این است که مثلاً نام و نام خانوادگی کاربران برتر تغییر نخواهد کرد بنابراین نیاز به

انتشار مجدد آنها نداریم. در این تصویر با کلیک روی گزینه Add صفحه‌ی مربوط به ایجاد فیلترینگ نمایش داده می‌شود. در این سناریو ما هیچ‌گونه فیلتری را در نظر نگرفته و با کلیک روی Next به مرحله‌ی بعدی می‌رویم.

شکل ۶۶

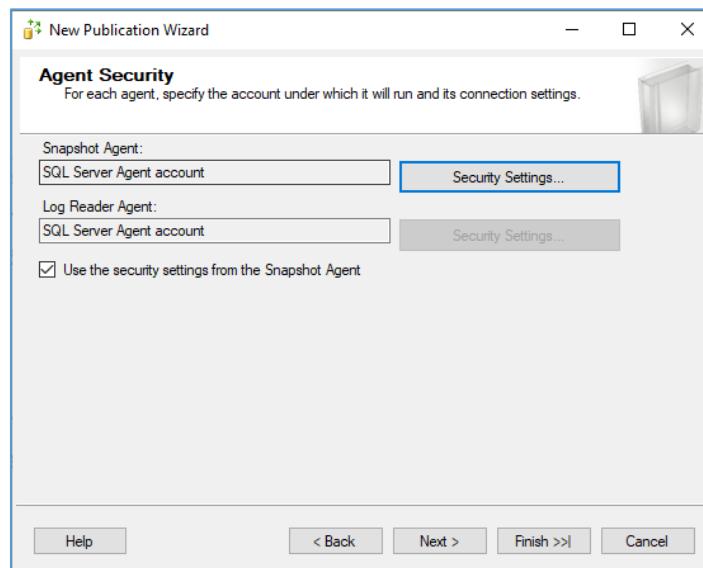
در شکل ۶۷ تعیین می‌کنیم که چه زمانی Snapshot agent اجرا شود. مشترکین به واسطه‌ی snapshot این داده و طرح‌های یک نشریه مقداردهی می‌شوند و این است که Snapshot agent را ایجاد می‌کند. در این تصویر دو گزینه وجود دارد اولین گزینه بیانگر ایجاد یک Snapshot به صورت فوری و در دسترس نگهداشتن آن برای مقداردهی اولیه به مشترکین است و گزینه دوم شرایط زمانبندی را برای فعالیت Snapshot agent فراهم می‌آورد. گزینه اول را مارک دار می‌کنیم.

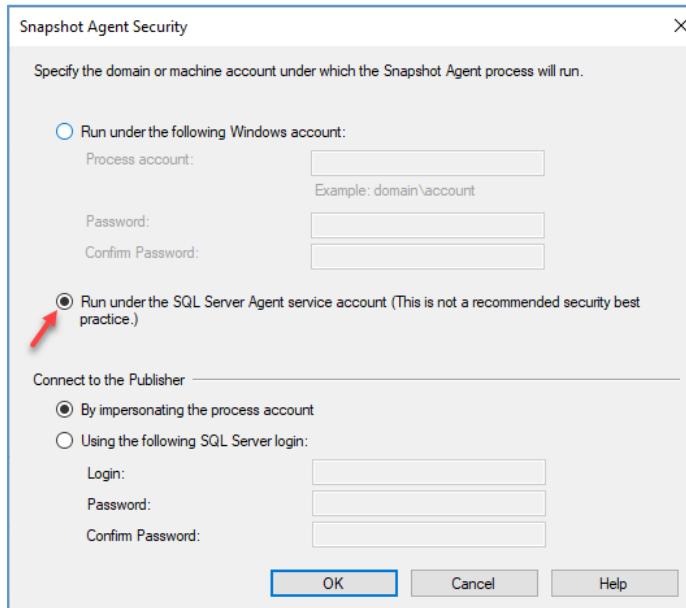
شکل ۶۷

شکل ۶۸ مربوط با مشخص کردن حساب کاربری برای هر Agent می‌باشد که اجرا و تنظیمات ارتباطات آن تحت این Account انجام خواهد شد. برای انجام این تغییرات روی گزینه Security Settings کلیک می‌کنیم. در شکل ۶۹

گزینه‌ی Run under the SQL Server Agent account را مارک‌دار می‌کنیم. اگر سرویس SQL Server Agent سطح دسترسی و مجوزهای لازم را برای دسترسی به پوشه‌ای که برای نگهداری Snapshot‌ها انتخاب کردہ‌ایم نداشته باشد، باید روشی دیگر از احراز هویت حساب کاربری را برای فراهم‌آوردن این دسترسی در نظر بگیریم. در نهایت تنظیمات صورت گرفته همانند کادر کوچک مشخص شده در صفحه‌نمایش داده خواهند شد.

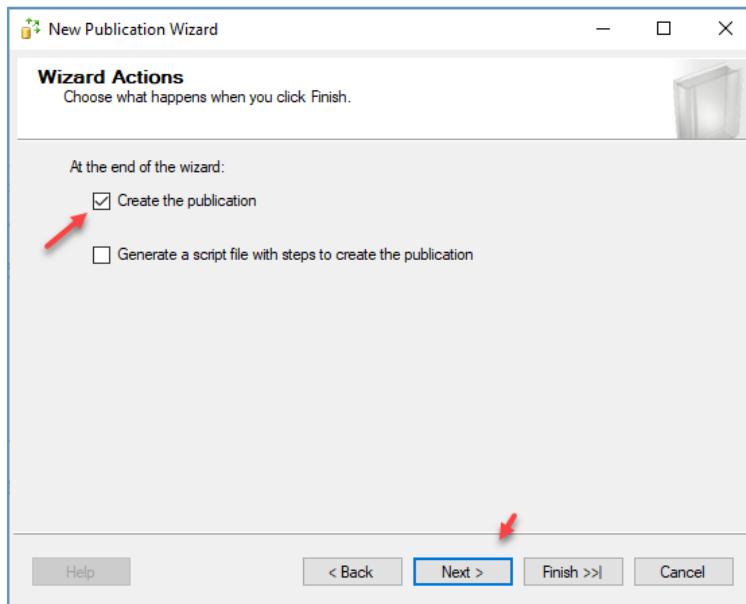

شکل ۶۸

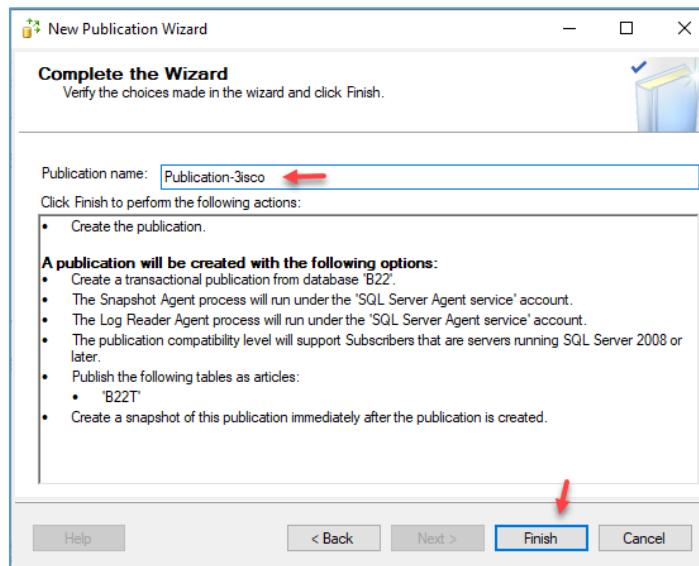
شکل ۶۹

در شکل ۷۰ چگونگی پایان یافتن تنظیمات انجام شده را مشخص می‌کنیم. به صورت پیش‌فرض گزینه‌ی Create the publication مارک‌دار شده است.

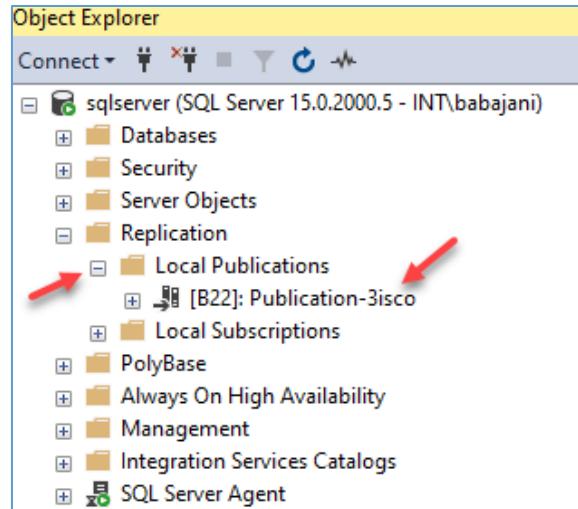
۷۰

در شکل ۷۱، خلاصه‌ای از تنظیماتی که انجام دادیم، نمایش داده می‌شود. نام مورد نظر برای نشریه یا publication را که ایجاد کردہ‌ایم در این بخش مشخص وارد و در نهایت بر روی گزینه‌ی **Finish** کلیک می‌کنیم.

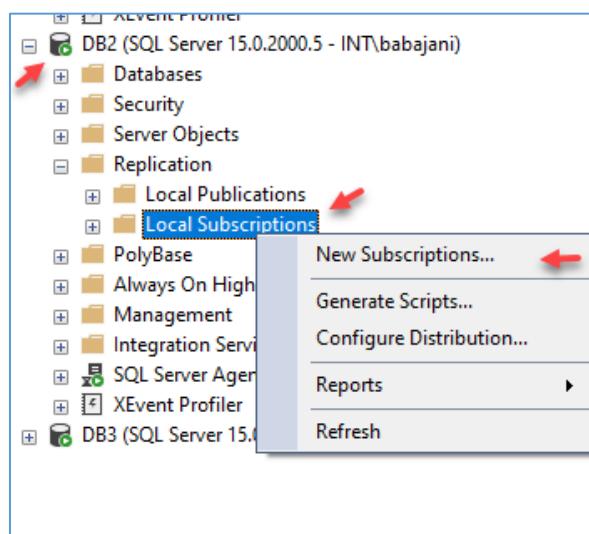
۷۱

پس از پیکربندی موفقیت‌آمیز Publication، می‌توانیم همانند تصویر **ایجاد شده را در بخش Replication** کنسول مدیریتی مشاهده کنیم.

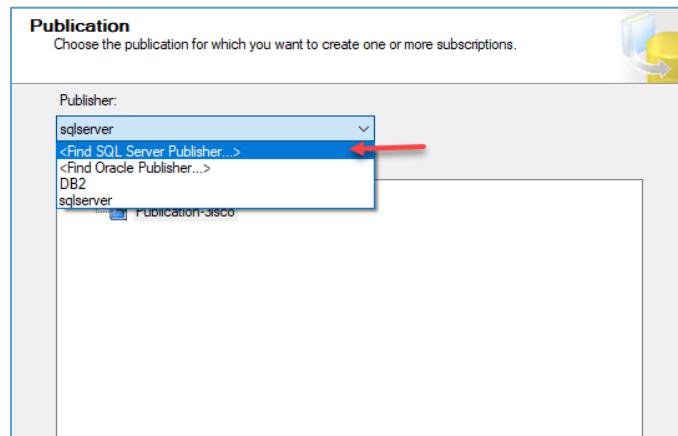
شکل ۷۲

همان‌طور که قبلاً گفتیم در اینجا هر سه سرور موجود در سناریو را از طریق کنسول Management Studio مدیریت می‌کنیم. در سرور دوم یعنی DB2، بهمانند شکل ۷۳، بر روی Local Subscription زیرمجموعه‌ی Replication این سرور در کنسول مدیریتی راست کلیک کرده و گزینه‌ی New Subscription را انتخاب می‌کنیم.

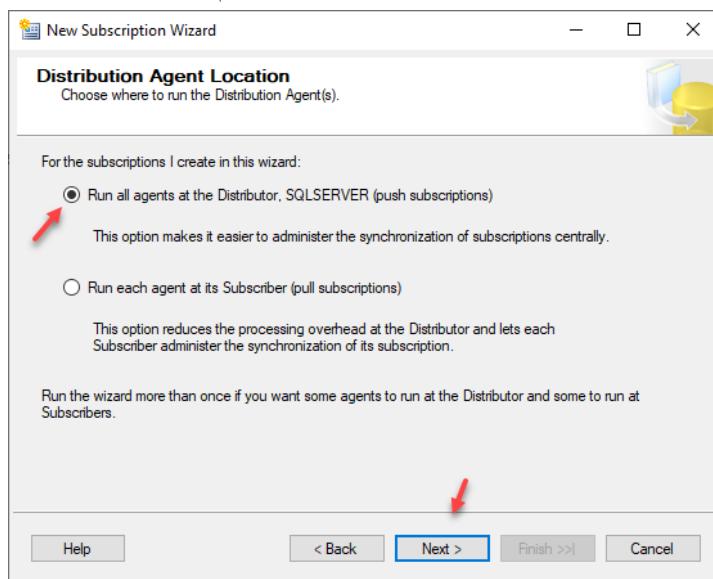
شکل ۷۳

همان‌طور که در شکل ۷۴، نشان‌داده شده است باید سرور publisher و یا نشریه‌ای را که می‌خواهیم Find SQL Server را برای آن ایجاد کرده، تعیین کنیم. پس در پنجره publisher از قسمت نوار کشویی گزینه‌ی Publisher را بازکرده و پس از انتخاب سرور مورد نظر (در اینجا SQLServer) نام publication ایجاد شده در لیست نمایان خواهد شد.

شکل ۷۴

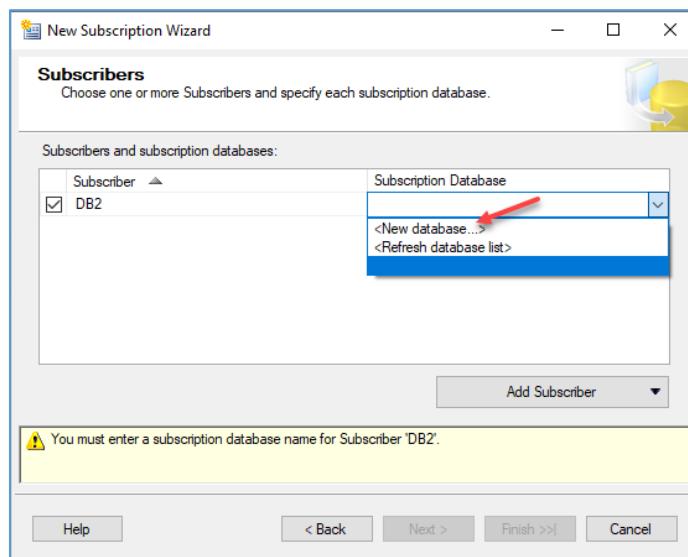
در شکل ۷۵، باید محلی که Distribution Agent ها روی آن اجرا می‌شوند را مشخص کنیم. برای این منظور دو گزینه پیش روی ماست: اجرای همه‌ی Agent ها روی Distributor یا Push subscription و اجرای هر Agent روی subscriber خود یا Pull subscription . در اوایل این فصل در مورد replication به توضیح Push Subscription پرداختیم بر حسب شرایط می‌توان یکی از این دو نوع را برای Agent ها در نظر گرفت. در قسمت قبل ما یک مسیر لوكال را برای دسترسی به پوشه‌ی Snapshot ها تعیین کردیم و می‌دانیم آدرس لوكال را Pull Subscription را پشتیبانی نمی‌کند، بنابراین در اینجا گزینه‌ی اول یعنی Push Subscription را انتخاب می‌کنیم.

شکل ۷۵

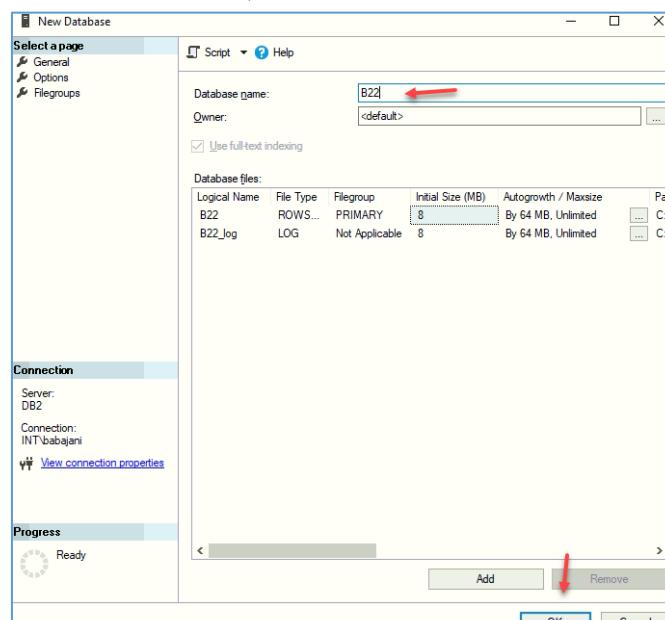
در این قسمت باید subscriber یا مشترکین و دیتابیس آنها را مشخص کنیم. به صورت پیش‌فرض ویزارد سروری را که تنظیمات در حال حاضر روی آن صورت می‌گیرد به عنوان یکی از مشترکین انتخاب می‌کند. با کلیک روی گزینه‌ی Add SQL Server Subscriber می‌توانیم سرورهای دیگری را به عنوان مشخص کنیم. در سناریو ما دو Subscriber وجود دارد: سرورهای DB2 و DB3. پس از انتخاب این سرورها حال نوبت به تعیین دیتابیسی که قرار است عمل Replicate با آنها صورت گیرد، می‌باشد. بدین منظور به مانند شکل ۷۶ با کلیک روی نوار کشویی مقابل سرورهای انتخابی،

دیتابیس مورد نظر را برمی‌گزینیم. اگر دیتابیسی را روی سرور برای Replication در نظر نگرفته باشیم، با توجه به شکل ۷۶ و کلیک روی گزینه‌ی New Data base نیز می‌توان دیتابیس مورد نظر را در لحظه ایجاد کرد.

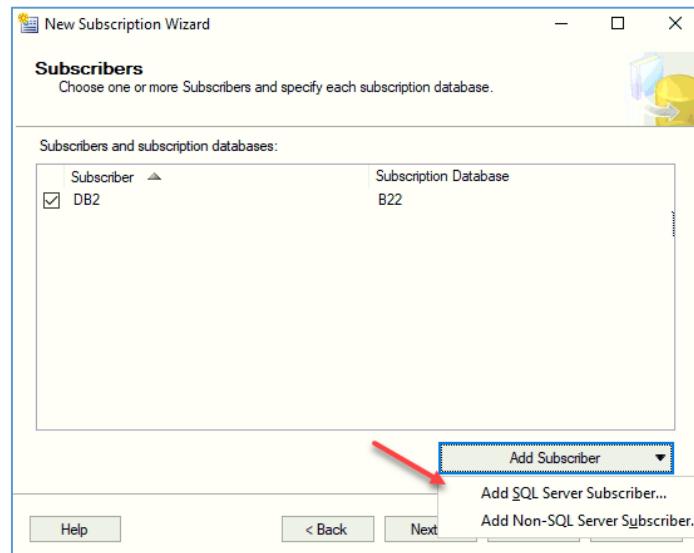
شکل ۷۶

در شکل ۷۷ باید دیتابیس مربوطه که در قسمت قبلی انتخاب کردیم را ایجاد کنید و بر روی OK کلیک کنید.

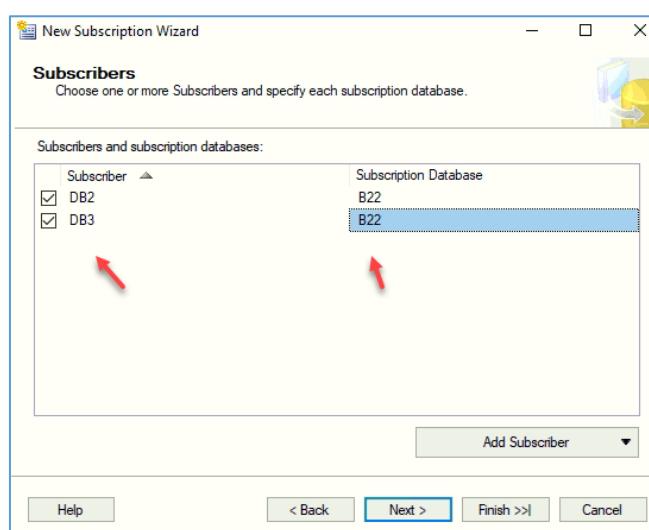
شکل ۷۷

همان‌طور که در شکل ۷۸ مشاهده می‌کنید دیتابیس مورد نظر ایجاد شده است، و در ادامه باید سرور سوم یعنی FB3 را هم به لیست اضافه کنید و برای آن هم دیتابیس DB22 را ایجاد کنید، برای این کار بر روی Add Subscriber کلیک کنید و گزینه‌ی Add SQL Server Subscriber را انتخاب کنید.

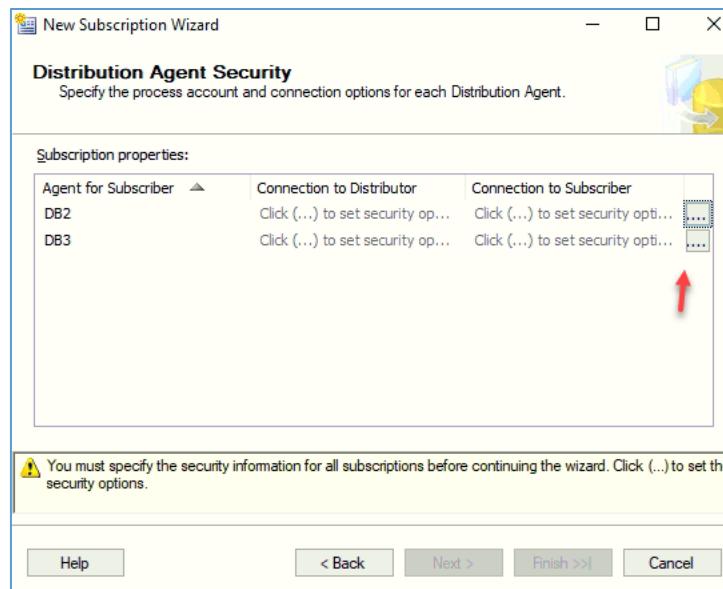
شکل ۷۸

همان‌طور که در شکل ۷۹ مشاهده می‌کنید سرور DB3 هم به لیست اضافه شده و دیتابیس مورد نظر را هم برای آن ایجاد کردیم.

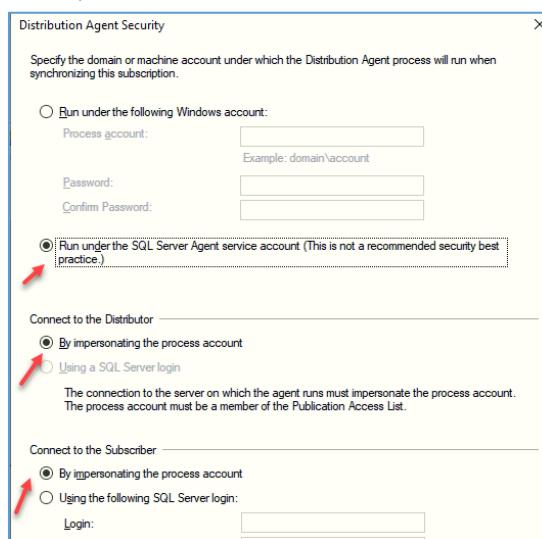
شکل ۷۹

در شکل ۸۰ باید آپشن‌های مرتبط با ارتباطات و پردازش‌ها را برای Distribution Agent مشخص کنیم، بر روی گزینه‌ی مورد نظر کلیک کنید.

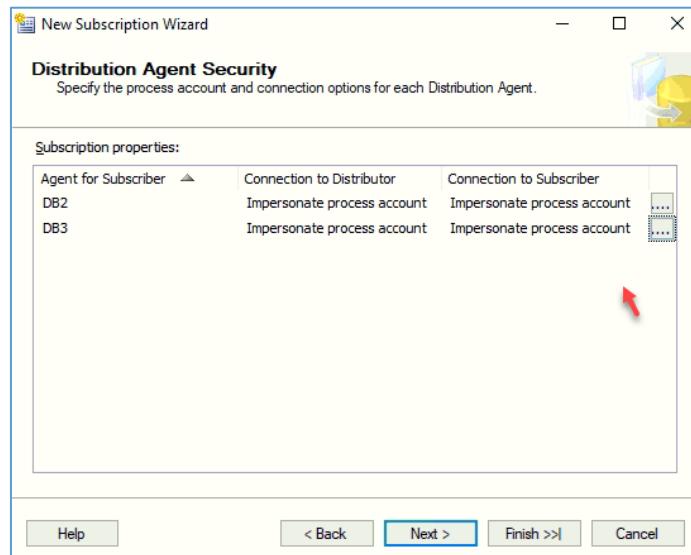
شکل ۱۰

برای تعیین حساب کاربری که تحت آن اجرا شده و عمل همگامسازی با مشترکین را انجام خواهد داد بهمانند شکل ۸۱ گزینه‌ی Run the SQL Server Agent Service Account را انتخاب کرده و برای برقراری ارتباط با Distributor و Subscriber نیز گزینه‌ی By impersonation the process account را برمی‌گیریم. این تنظیمات باید برای هر دو سرور انتخاب شده به عنوان Subscriber، به صورت مجزا انجام شود.

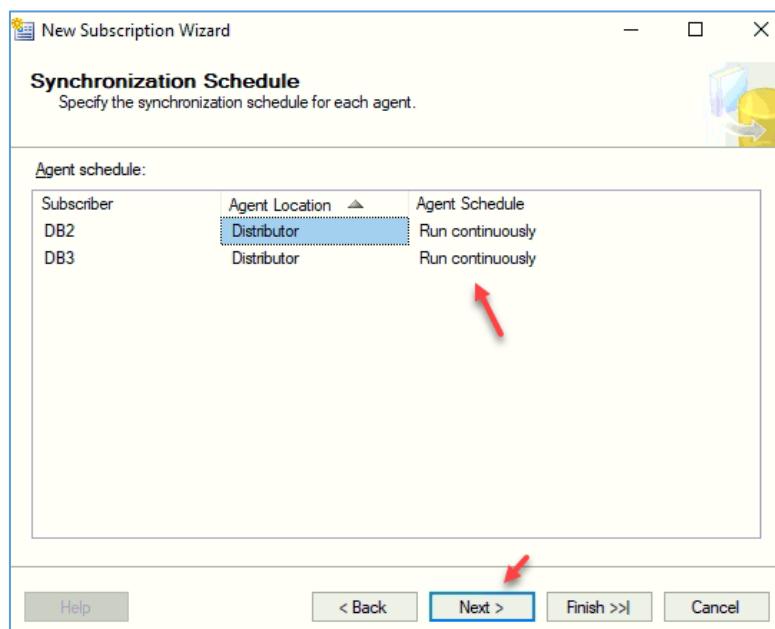
شکل ۱۱

پس از انجام تنظیمات بالا نتیجه‌ی آن همانند شکل ۸۲ خواهد بود، بر روی Next کلیک کنید.

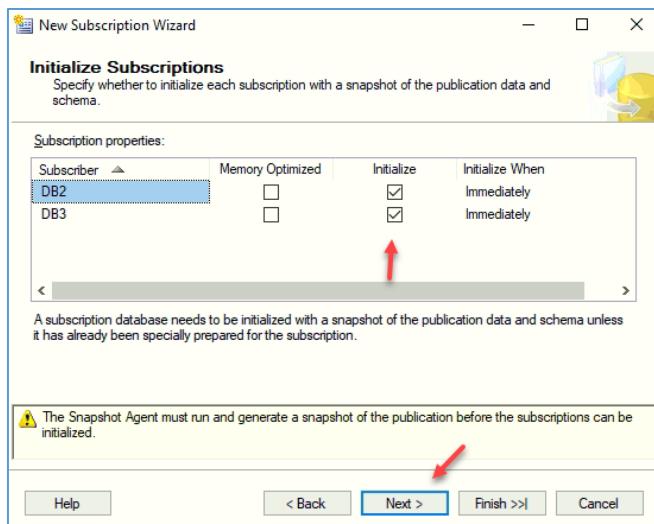
شکل ۸۲

در شکل ۸۳ باید برنامه‌ی زمانبندی همگام‌سازی را برای هر Agent مشخص کنیم. منوی کشویی در اینجا سه گزینه در اختیار ما قرار می‌دهد که بواسطه‌ی آنها Distribution agent به ترتیب می‌تواند در حالت اجرا به صورت مداوم، اجرا بر بحسب تقاضا و یا اجرا بر اساس برنامه‌ی زمانبندی تعیین شده، قرار گیرد. پس از اطمینان از قرار گرفتن agent در وضعیت تقاضا و روی Run continuously کلیک می‌کنیم.

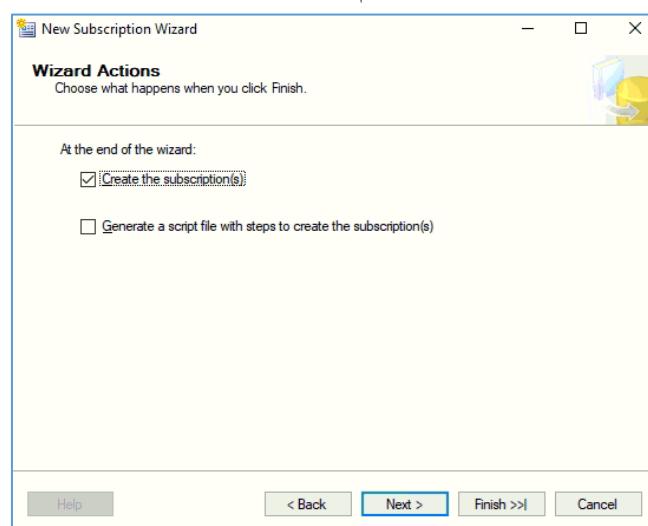
شکل ۸۳

نحوه‌ی مقداردهی اولیه هر اشتراک به‌واسطه‌ی یک Snapshot از داده‌ها و طرح‌های Publication یا نشریه در این قسمت مشخص می‌شود. دو روش برای مقداردهی اولیه‌ی Subscription‌ها وجود دارد: به صورت فوری و در اولین همگام‌سازی یا Synchronization. از منوی کشویی موجود گزینه‌ی Immediately یا بلا فاصله را برای هر دو سرور موجود انتخاب کرده و روی Next کلیک می‌کنیم.

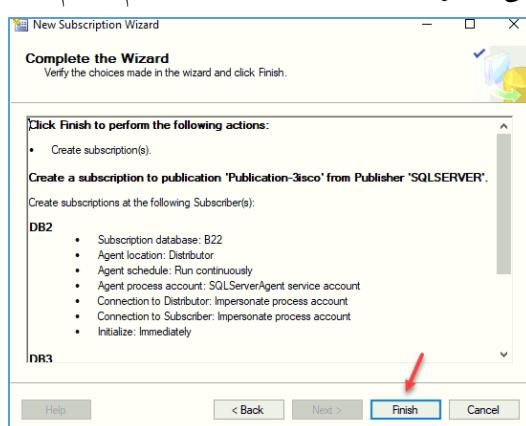
شکل ۸۴

در شکل ۸۳ می‌توانیم تعیین کنیم که تنها Subscription ایجاد شده و یا فایل اسکریپت پیکربندی Subscription نیز ایجاد شود. در این بخش گزینه‌ی اول را انتخاب می‌کنیم.

شکل ۸۵

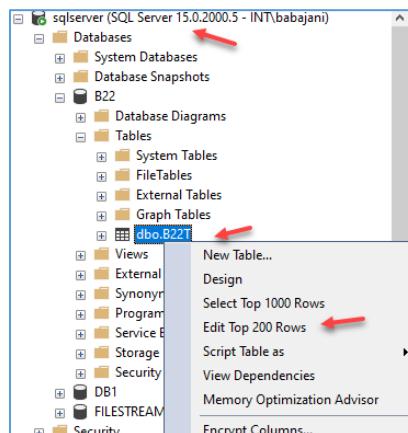
در شکل ۸۴ خلاصه‌ای از تنظیماتی که برای ایجاد Subscription‌ها انجام دادیم نمایش داده شده است.

شکل ۸۶

با کلیک روی گزینه **Finish** در شکل ۸۴، فرایند ایجاد subscription آغاز خواهد شد و در نهایت با نمایش عبارت **success** در قسمت **Status**، انجام موفقیت‌آمیز تنظیمات را مشاهده خواهیم کرد.

خوب بعد از ایجاد Replication حالا هر تغییری در سرور اصلی (SQLServer) ایجاد شود در سرورهای دیگر (DB2,DB3) هم انجام خواهد شد که این موضوع را می‌توانیم بررسی کنیم، طبق شکل ۸۵ در سرور اصلی یعنی SQLServer بر روی جدول مورد نظر خود کلیک راست کنید و گزینه **Edit Top** را انتخاب کنید.

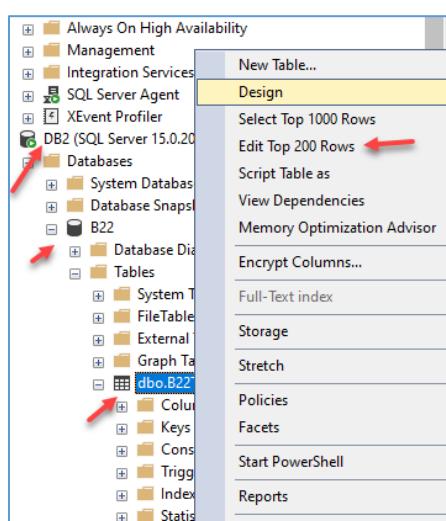
شکل ۸۵

یک سطر جدید بهمانند شکل ۸۶ به جدول مورد نظر اضافه می‌کنیم، بعد از این کار این تغییرات به سرعت و ظرف مدت چند ثانیه به سرورهای دیگر هم ارسال می‌شود.

IDNumber	FirstName	LastName	City	Country	Address
821620324	Negar	Sistani	Karaj	IR	MohamadShahr
848910078	Azadeh	Mohebi	Shiraz	IR	Shiraz1
856520103	Elham	bozorgi	ardebil	IR	Azerbaijan
884320101	ahmad	Mohamad	babol	IR	Kordmahaleh
892612101	alireza	nafeei	khozestan	IR	khozestan
884320102	ali	mohebi	babol	IR	Mazandaran
NULL	NULL	NULL	NULL	NULL	NULL

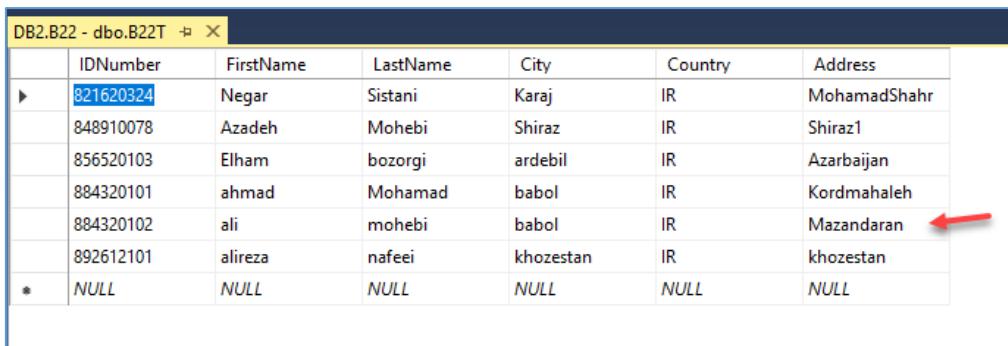
شکل ۸۶

برای اینکه تغییرات را مشاهده کنیم بهمانند شکل ۸۷ وارد سرور DB2 شوید و بر روی جدول مورد نظر کلیک راست و گزینه **Edit Top** را انتخاب کنید.

شکل ۸۷

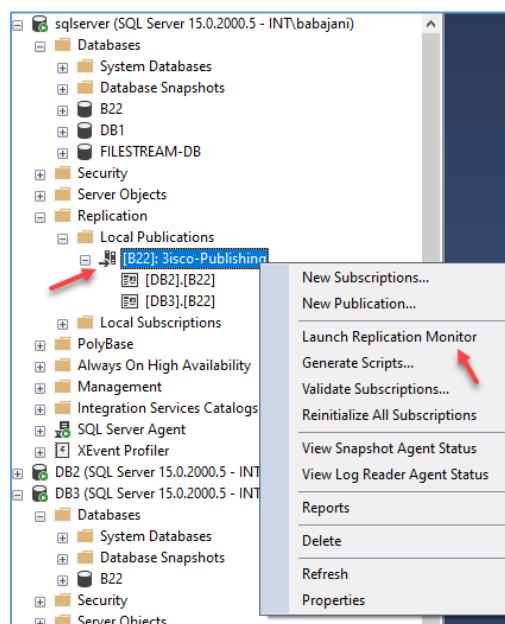
همان طور که مشاهده می‌کنید در شکل ۸۸ تغییرات به درستی انجام شده است.

	IDNumber	FirstName	LastName	City	Country	Address
▶	821620324	Negar	Sistani	Karaj	IR	MohamadShahr
	848910078	Azadeh	Mohebi	Shiraz	IR	Shiraz1
	856520103	Elham	bozorgi	ardebil	IR	Azarbajian
	884320101	ahmad	Mohamad	babol	IR	Kordmahaleh
	884320102	ali	mohebi	babol	IR	Mazandaran
*	892612101	alireza	nafeei	khozestan	IR	khozestan
	NULL	NULL	NULL	NULL	NULL	NULL

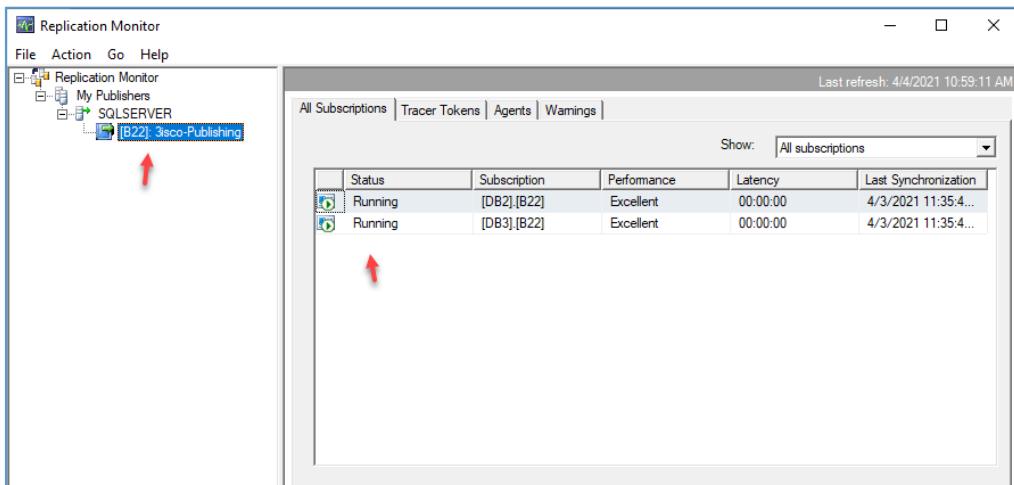
شکل ۸۸

برای این‌که سرویس Replication را مانیتور کنیم، باید به‌مانند شکل ۸۹ بر روی Publications مورد نظر که با هم ایجاد کردیم کلیک راست کنید و گزینه‌ی Launch Replication Monitor انتخاب کنید.

شکل ۸۹

همان‌طور که در شکل ۹۰ مشاهده می‌کنید هر دو سرور DB2 و DB3 در حال کار با بهترین Permorfance هستند، اگر اطلاعات بیشتری از هر سرور بخواهید می‌توانید بر روی آنها دو بار کلیک کنید.

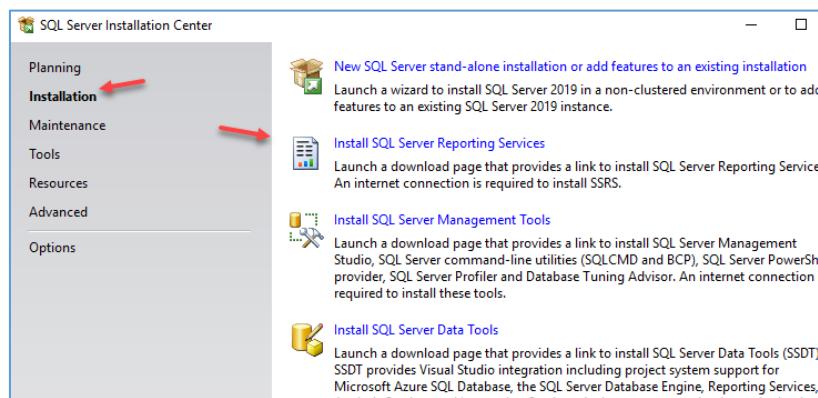
شکل ۹۰

فصل هفتم

SQL Reporting Service

سرویس SSRS یا همان SQL Server Reporting Service یک سرویس برای گزارش‌گیری از عملکرد شما در SQL است و حتی سازمان‌هایی که از SQL استفاده نمی‌کنند این قابلیت وجود دارد که سرویس Reporting به پایگاه داده‌های دیگر متصل شود و یک گزارش کامل از آنها تهیه کند، در نظر داشته باشد این سرویس بسیار کارآمد است و بهتر است در سازمان خود برای ارائه گزارش کامل فعال کنید.

برای راهاندازی این سرویس در ورژن‌های جدید SQL باید فایل آن را از سایت مایکروسافت دریافت و در سرور SQL Server که با هم راه انداختیم نصب کنید، برای دانلود این سرویس به شکل ۱۰-۱ توجه کنید، در این صفحه بر روی کلیک کنید، بعد از کلیک وارد سایت مایکروسافت خواهید شد.

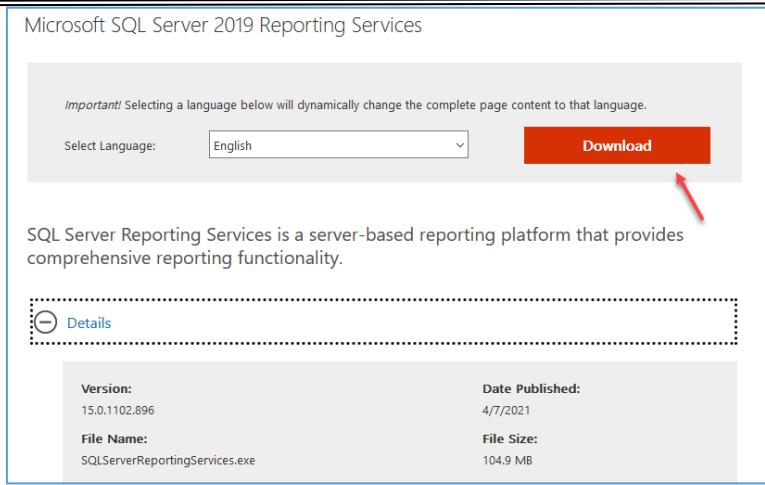
شکل ۱۰-۱

در شکل ۱۰-۲ بر روی لینک دانلود مورد نظر کلیک کنید.

شکل ۱۰-۲

در شکل ۱۰-۳ بر روی Download کلیک کنید و در ادامه فایل مورد نظر را نصب کنید.

شكل ۱۰-۳

بعد از دانلود فایل شکل ۱۰-۴ ظاهر خواهد شد که بر روی Install Reporting Services کلیک کنید.

شكل ۱۰-۴

در شکل ۱۰-۵ باید لاینس نرم افزار را وارد و بر روی Next کلیک کنید و در ادامه هم بر روی Next و Install کلیک کنید.

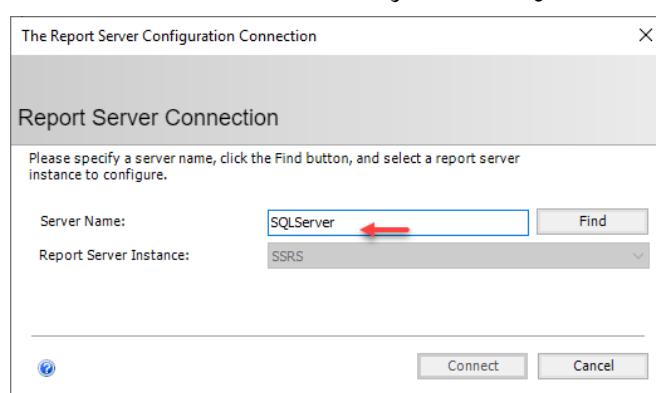
شکل ۱۰-۵

در ادامه کار و بعد از نصب شکل ۱۰-۶ را مشاهده خواهید کرد که برای انجام تنظیمات تکمیلی بر روی **Configure Report Server** کلیک کنید.

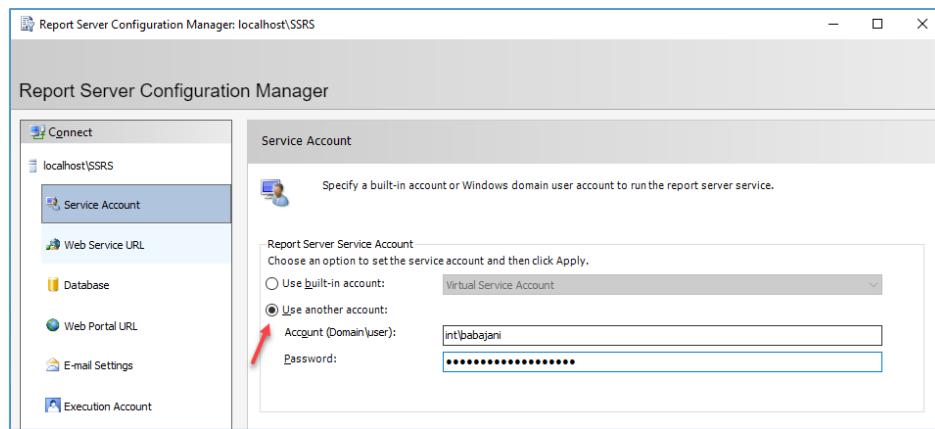
شکل ۱۰-۶

در شکل ۱۰-۷ باید نام سرور SQL خود را وارد و بر روی **Connect** کلیک کنید.

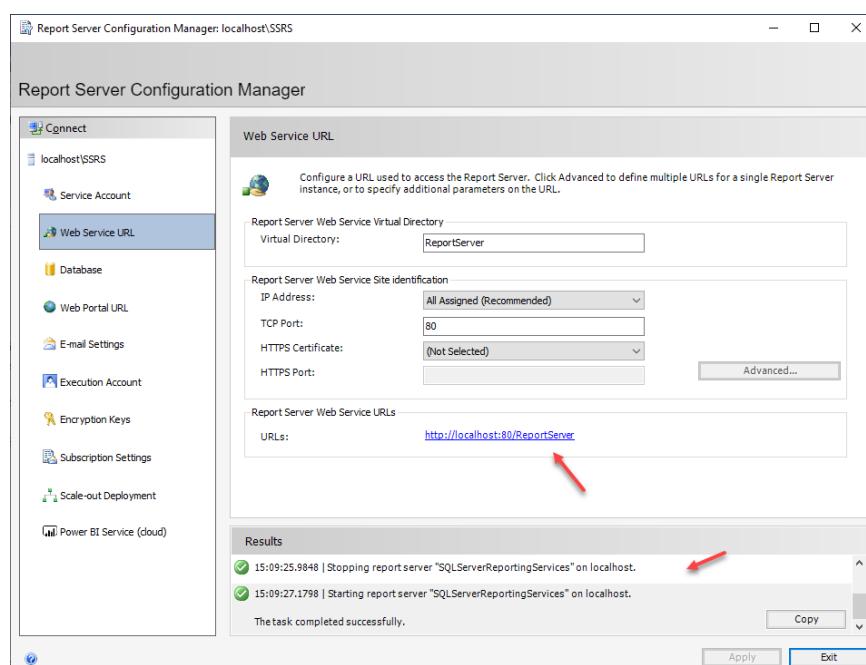
شکل ۱۰-۷

در شکل ۱۰-۸ باید تنظیمات مربوط به Reporting Service را انجام دهید برای شروع وارد Service Account شوید و یک کاربر تحت دومین را بهمانند شکل وارد کنید، بعد از واردکردن کاربر مورد نظر بر روی Apply کلیک کنید تا اطلاعات ثبت شود.

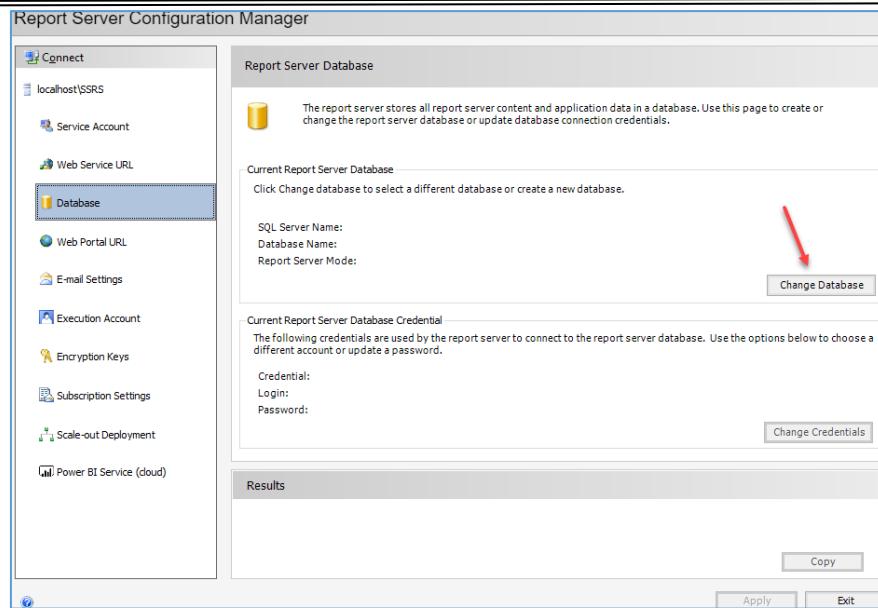
شکل ۱۰-۸

در قسمت Web Service URL که در شکل ۱۰-۹ می‌توانید سرویس تحت وب Reporting را فعال کنید شما فقط کافی است بر روی Apply کلیک کنید تا تنظیمات موردنظر بر روی سرویس IIS انجام شود، همان‌طور که مشاهده می‌کنید بعد از کلیک بر روی Apply تنظیمات موردنظر انجام شده و آدرس دسترسی به وب‌سرویس Reporting مشخص شده است.

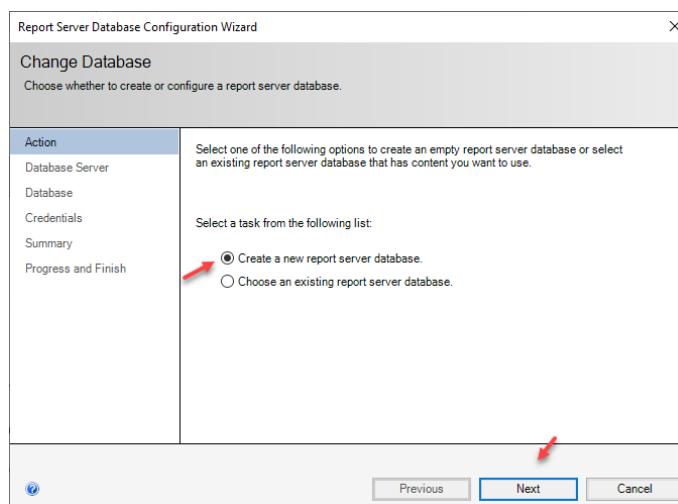
شکل ۱۰-۹

در شکل ۱۰-۱۰ باید برای سرویس Reporting دیتابیس ایجاد کنیم برای این کار بهمانند شکل ۱۰-۱۰ بر روی Database کلیک کنید.

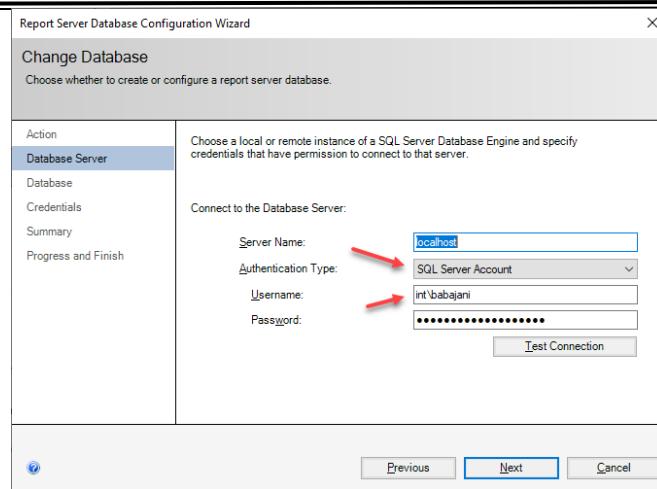
شکل ۱۰-۱۰

در ادامه باید یک دیتابیس جدید ایجاد کنیم برای این کار بهمانند شکل ۱۰-۱۱ گزینه‌ی Create a new report server را انتخاب کنید تا دیتابیس جدید را ایجاد کنیم، اگر هم از قبل ایجاد کردیم باید گزینه‌ی دوم را انتخاب کنید.

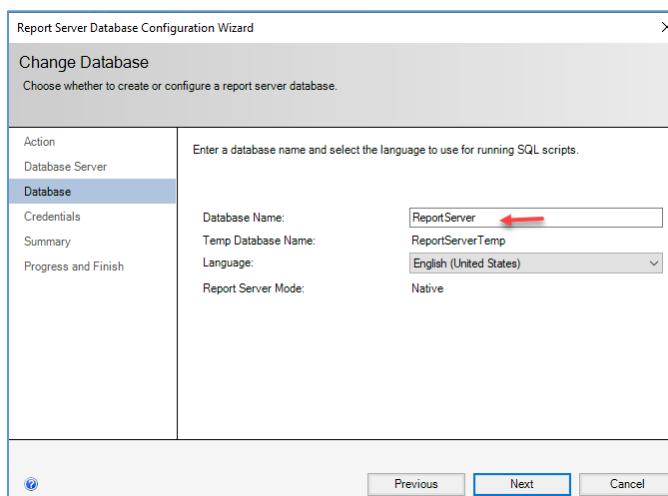
شکل ۱۰-۱۱

در شکل ۱۰-۱۲ باید نام سرور SQL که قرار است بر روی آن دیتابیس را ایجاد کنیم را در قسمت اول وارد کنید، اگر توجه کنید ما localhost وارد کردیم چون در حال کار بر روی سرور SQL هستیم و می‌توانیم localhost هم وارد کنیم و یا اینکه نام آن سرور را وارد کنید، در قسمت بعد باید نوع احراز هویت را مشخص کنید و کاربر مورد نظر خود را وارد کنید، می‌توانید با کلیک بر روی Test Connection از ارتباط با سرور مطمئن شوید.

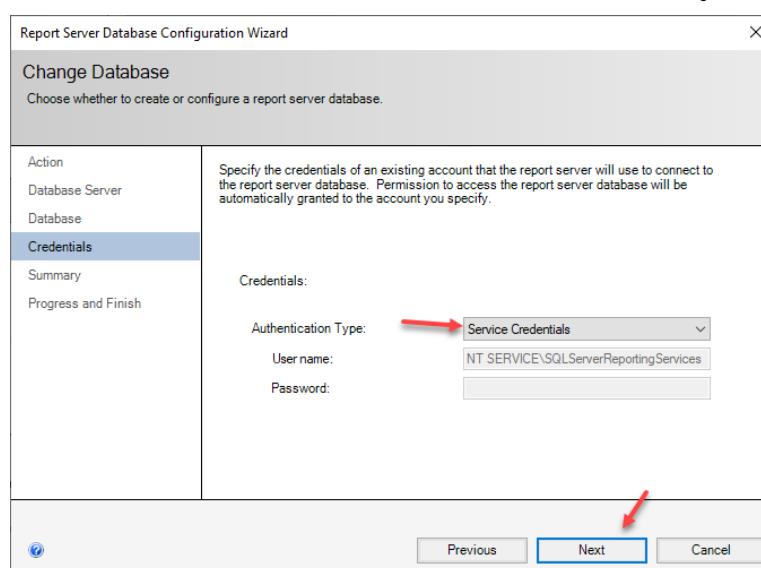
شکل ۱۰-۱۲

در شکل ۱۰-۱۳ باید نام دیتابیس مربوط به Report Service را وارد و زبان مورداستفاده آن را انتخاب کنید.

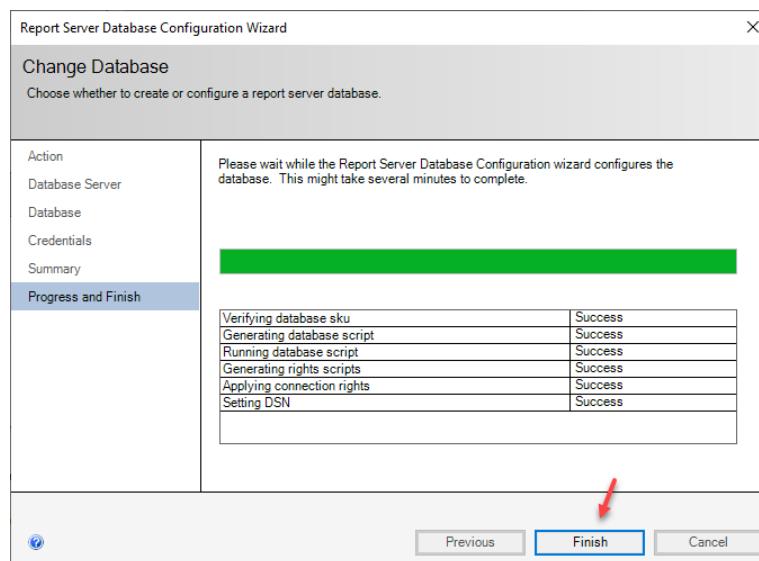
شکل ۱۰-۱۳

در صفحه‌ی شکل ۱۰-۱۴ بر روی Next کلیک کنید.

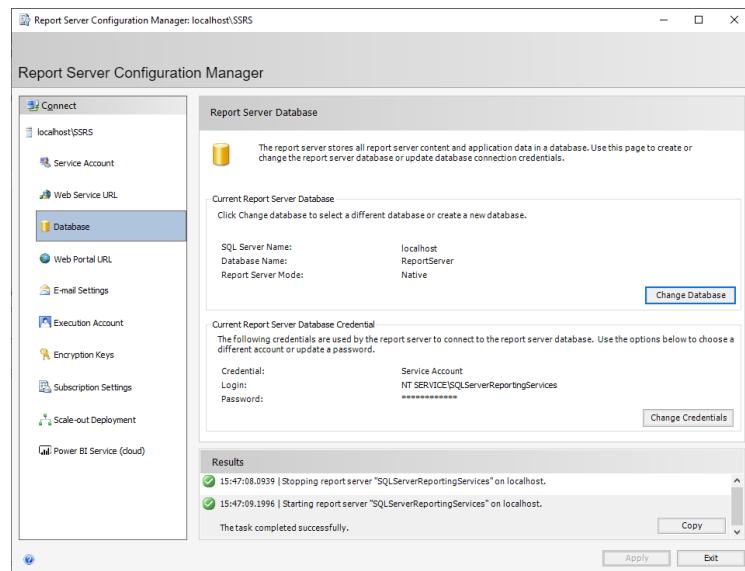
شکل ۱۰-۱۴

نتیجه نهایی کار باید مانند شکل ۱۰-۱۵ باشد، بر روی Finish کلیک کنید.

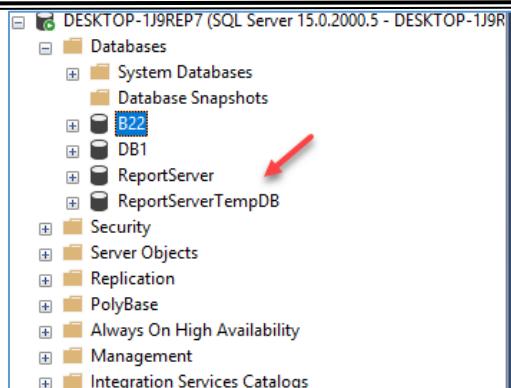
شکل ۱۰-۱۵

همان‌طور که در شکل ۱۰-۱۶ مشاهده می‌کنید دیتابیس مورد نظر به درستی ایجاد شده است و بر روی دکمه Exit کلیک کنید.

شکل ۱۰-۱۶

اگر وارد SQL Server Engine شوید دو دیتابیس ایجاد شده است که دیتابیس ReportServer / دیتابیس اصلی است و دیتابیس ReportServerTempDB برای نگهداشتن موقت اطلاعات در حال اجرا.

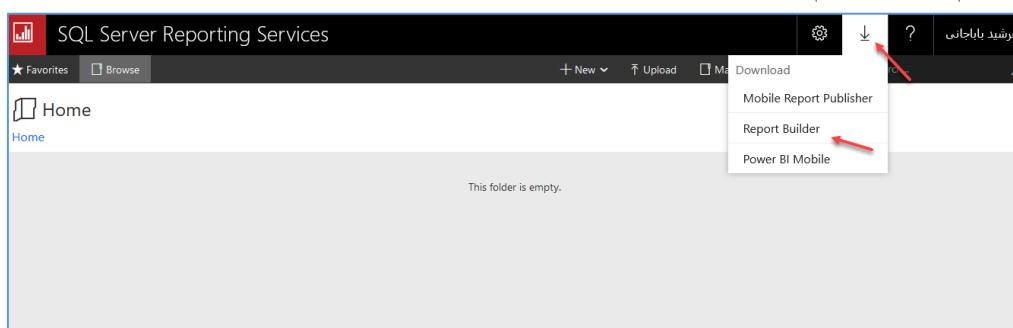

شکل ۱۰-۱۷

بعد از انجام مراحل بالا اگر مرورگر خود را باز کنید و آدرس زیر را اجرا کنید شکل ۱۰-۱۸ را مشاهده خواهید کرد.

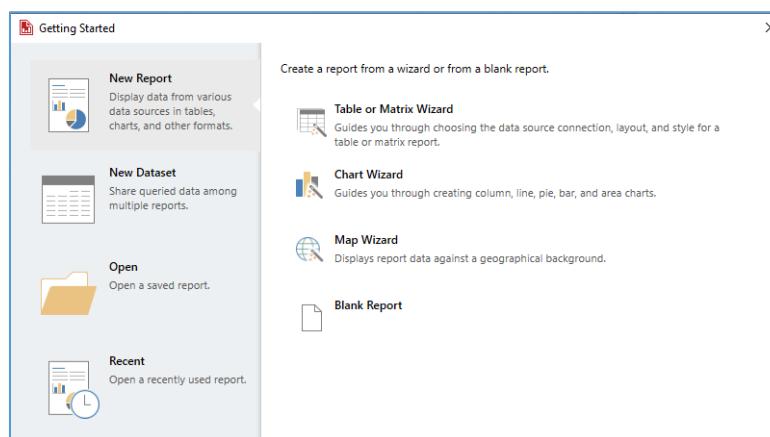
<http://sqlserver/reports/>

در شکل ۱۰-۱۸ صفحه‌ی اصلی گزارش‌گیری را مشاهده می‌کنید که دارای گزینه‌های مختلف است، برای اینکه بتوانیم در SQL یک گزارش ایجاد و به آن نما دهیم باید از ابزارهای مختلفی استفاده کنیم و بهترین و در دسترس ترین ابزار، است که باید آن را بهمنند شکل ۱۰-۱۸ دانلود و بر روی سرور مورد نظر نصب کنید، البته می‌توانیم آن را در سیستم‌های دیگر هم نصب کنیم.

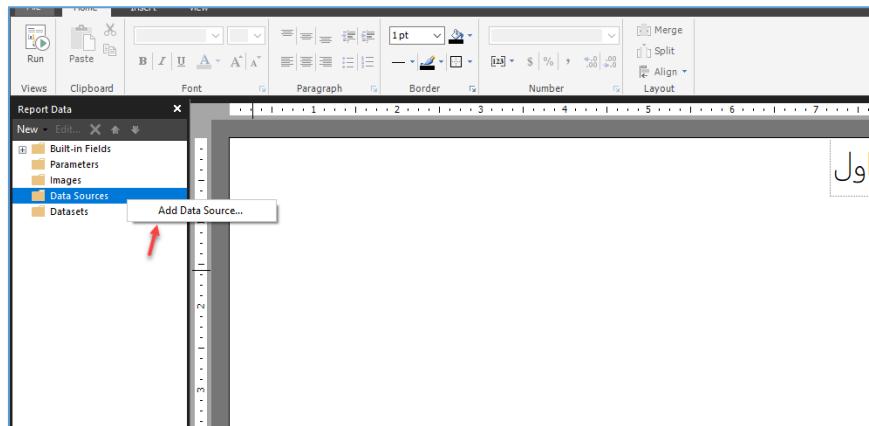
شکل ۱۰-۱۸

بعد از اجرا، اولین صفحه‌ای که باز می‌شود مانند شکل ۱۰-۱۹ است که برای شروع کار بر روی Blank Report کلیک کنید.

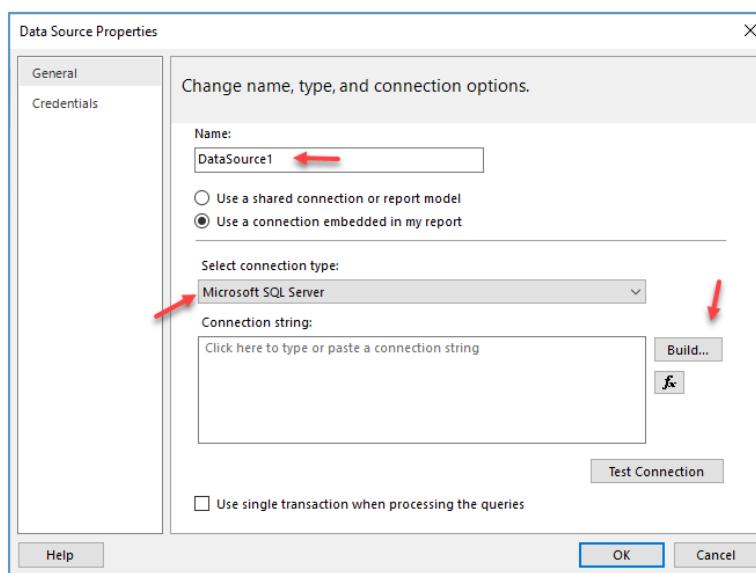
شکل ۱۰-۱۹

در شکل ۱۰-۲۰ باید طراحی خود را بر روی صفحه ایجاد کنید که این طراحی بستگی به نظر شما هم دارد شاید بخواهید از عکس استفاده کنید و یا چیزهای دیگر، اما اصل کار این است که بتوانیم جداول خود را وارد این گزارش‌ها کنیم، برای این کار بر روی Add Data Sources کلیک کنید.

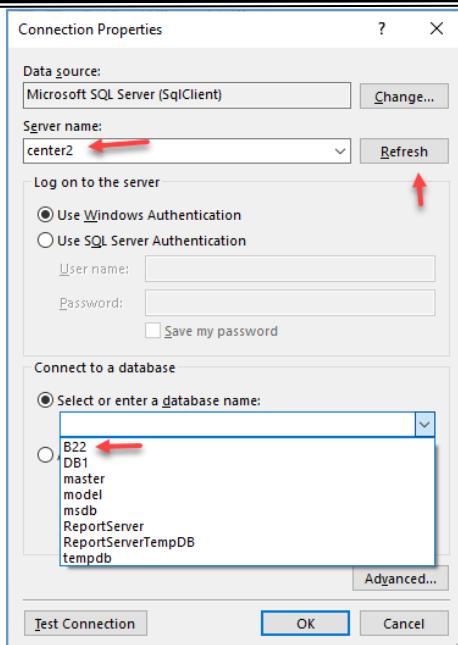
شکل ۱۰-۲۰

در شکل ۱۰-۲۱ نام مروود نظر خود را وارد کنید و در قسمت Select Connection Type گزینه‌ی Microsoft SQL Server را انتخاب کنید و بر روی Build کلیک کنید.

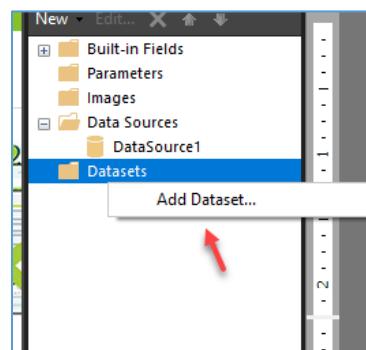
شکل ۱۰-۲۱

در شکل ۱۰-۲۲ در قسمت Server Name باید نام سرور SQL را وارد کنید، بعد از واردکردن نام سرور بر روی Refresh کلیک کنید، بعد از کلیک بر روی دکمه Refresh نام دیتابیس‌های مورد نظر در SQL در قسمت زیری نمایش داده خواهد شد که شما باید یکی از دیتابیس‌ها که قرار است از آن گزارش تهیه کنید را انتخاب و بر روی OK کلیک کنید تا این ارتباط به لیست اضافه شود.

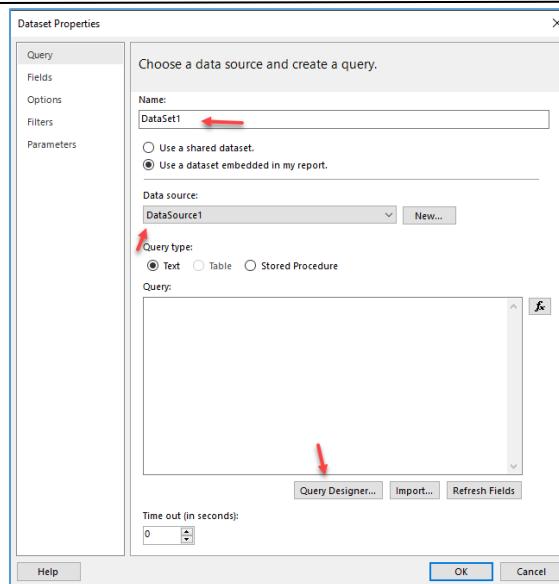
شكل ۱۰-۲۲

در شکل ۱۰-۲۳ بعد از ایجاد یک Data Source باید یک Datasets ایجاد کنید تا بتوانیم اطلاعات موجود در جداول را در خروجی نمایش دهیم برای این کار بر روی Datasets مورد نظر کلیک راست کنید و گزینه‌ی Add Dataset را انتخاب کنید.

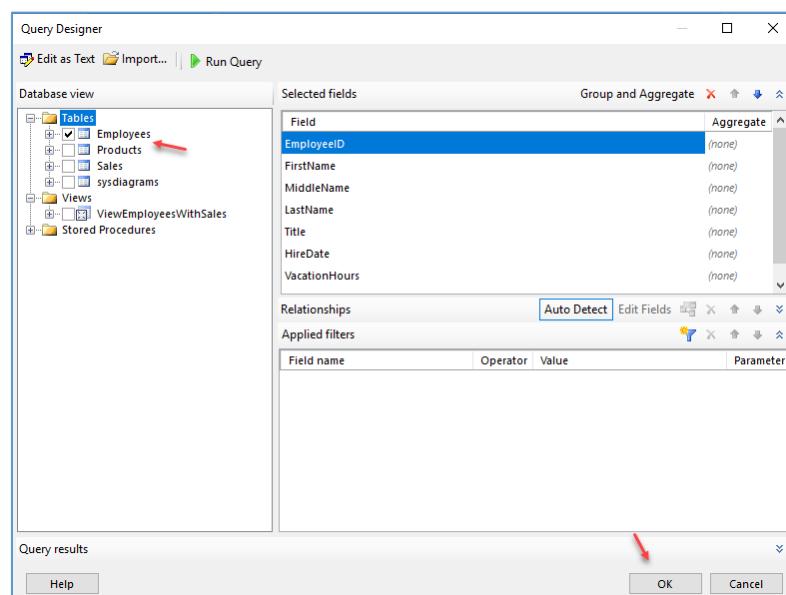
شكل ۱۰-۲۳

در شکل ۱۰-۲۴ باید نام مورد نظر خود را وارد کنید و از قسمت Data Source باید گزینه‌ی DataSource1 را که با هم ایجاد کردیم را انتخاب کنید و برای اینکه جداول آن را در خروجی مشخص کنیم بر روی Query Designer کلیک کنید.

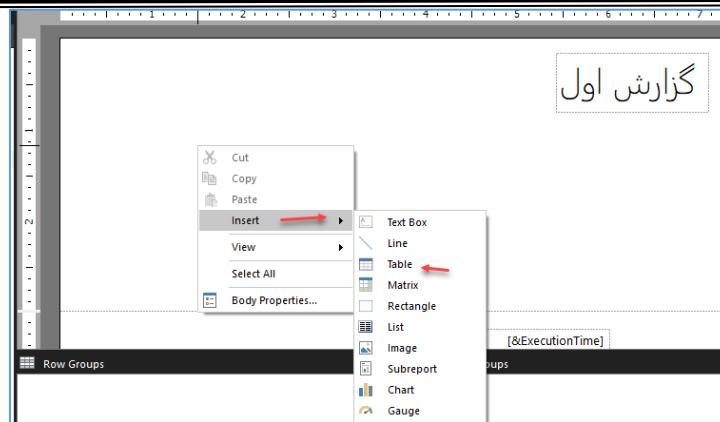
شکل ۱۰-۲۴

در شکل ۱۰-۲۵ باید جدول مورد نظر خود را انتخاب کنید، بعد از انتخاب لیست آن نمایش داده خواهد شد.

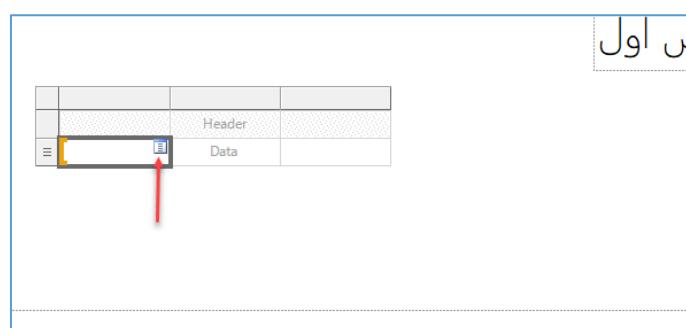
شکل ۱۰-۲۵

در شکل ۱۰-۲۶ می خواهیم یک جدول ایجاد کنیم و اطلاعات مورد نظر در جدول Employees را در این جدول قرار دهیم برای این کار بر روی صفحه مورد نظر کلیک راست کنید و از قسمت Insert گزینه Table را انتخاب کنید.

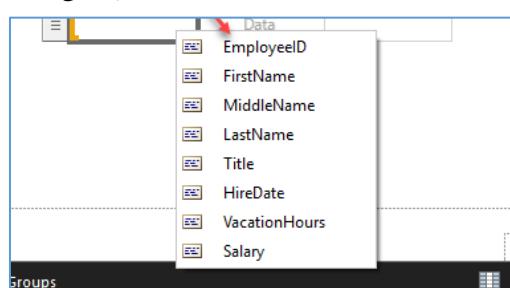
شکل ۱۰-۲۶

در شکل ۱۰-۲۷ در جدول مورد نظر اگر موس را قرار دهید آیکون مورد نظر را مشاهده خواهید کرد که بر روی آن کلیک کنید.

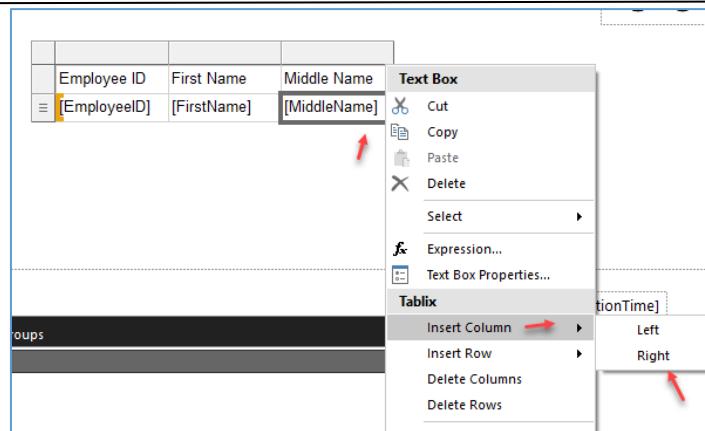
شکل ۱۰-۲۷

در شکل ۱۰-۲۸ باید یکی از ستون‌های موجود را انتخاب کنید تا در خروجی اطلاعات آن نمایش داده شود.

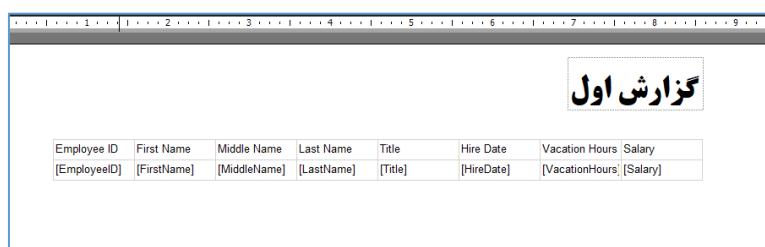
شکل ۱۰-۲۸

در شکل ۱۰-۲۹ بعد از اینکه سه ستون اول را تکمیل کردیم، باید چند ستون دیگر هم اضافه کنید، برای این کار بر روی ستون آخر کلیک راست کنید و از قسمت **Insert Column Right** گزینه‌ی Insert Column را انتخاب کنید.

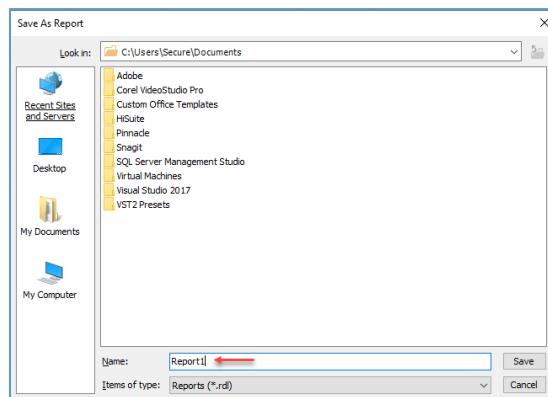
شکل ۱۰-۲۹

در شکل ۱۰-۳۰ تمام ستون‌های مورد نظر به صفحه اضافه شده است، همان‌طور که گفتیم می‌توانید به دلخواه خود صفحه را ویرایش و زیبا کنید.

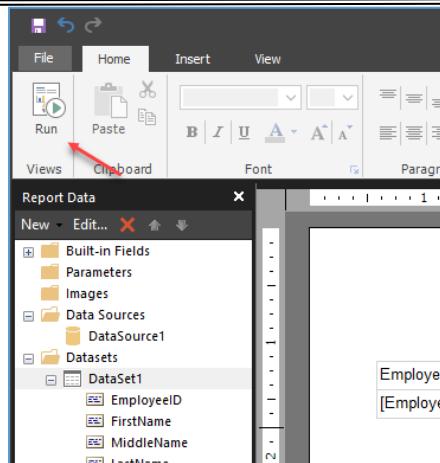
شکل ۱۰-۳۰

با کلیک بر روی دکمه ترکیبی **CTRL + S** این فرم گزارش را در جای مناسب ذخیره کنید.

شکل ۱۰-۳۱

اگر بخواهید گزارش مورد نظر را در همین نرم‌افزار Report Builder اجرا کنید باید به مانند شکل ۱۰-۳۲ بر روی Run کلیک کنید.

شکل ۱۰-۳۲

همان‌طور که در شکل ۱۰-۳۳ مشاهده می‌کنید نتیجه خروجی جدول مورد نظر است، پس شما توانستید یک فایل گزارش از جدول SQL ایجاد کنی.

The screenshot shows a report titled 'گزارش اول' (Report 1). The report content is a table with the following data:

Employee ID	First Name	Middle Name	Last Name	Title	Hire Date	Vacation Hours	Salary
1	Ken		Farshid	IT Manager	1/1/2016 12:00:00 AM	2080	45000.0000
2	Janice		AZADEH	Sales Representative	12/11/2016 12:00:00 AM	2080	45000.0000

The report has a toolbar at the top with buttons for Design, Run, View, Zoom, Navigation, Print, Export, and Options. A red arrow points to the 'View' button in the toolbar.

شکل ۱۰-۳۳

خوب این یک مثال ساده از طراحی گزارش در Report Builder است که فقط با همان نرم‌افزار اجرا می‌شود، ولی اگر بخواهیم به صورت تحت وب آن را مشاهده کنیم چه کاری باید انجام دهیم؟ برای این کار باید وارد آدرس زیر شویم و سرویس تحت وب Report مربوط به سرویس SQL Reporting را اجرا کنیم.

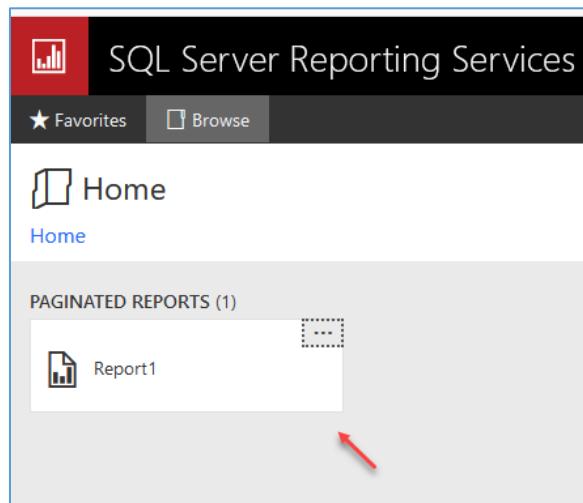
<http://center2/ReportS/browse/>

بعد از بازکردن آدرس مورد نظر باید به مانند شکل ۱۰-۳۴ بر روی Upload کلیک کنید و گزارشی را که در قسمت قبل با نام Report1 ذخیره کردیم را انتخاب و آپلود کنید.

شکل ۱۰-۳۴

همان‌طور که در شکل ۱۰-۳۵ مشاهده می‌کنید، فایل Report1 به صفحه اضافه شده است و با کلیک بر روی آن گزارش مورد نظر باز خواهد شد.

شکل ۱۰-۳۵

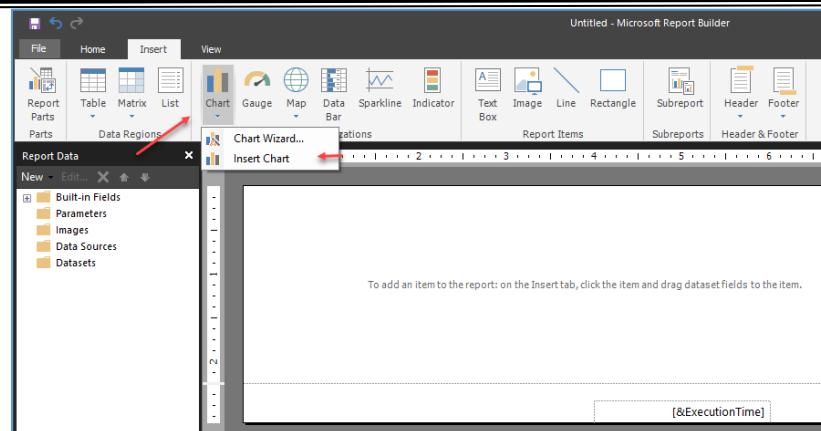
همان‌طور که در شکل ۱۰-۳۶ مشاهده می‌کنید گزارش مورد نظر تحت وب اجرا شده است، در این صفحه گزینه‌های مختلفی وجود دارد، مثلاً می‌توانید از گزارش مورد نظر خروجی‌های مختلف تهیه کنید و یا اینکه آن را پرینت بگیرید.

The screenshot shows a web browser window displaying a report titled 'گزارش اول'. The browser's toolbar is visible at the top, with several icons highlighted by red arrows. Below the title, there is a table with the following data:

Employee ID	First Name	Middle Name	Last Name	Title	Hire Date	Vacation Hours	Salary
1	Ken		Farshid	IT Manager	1/1/2016 12:00:00 AM	2080	45000.0000

شکل ۱۰-۳۶

شما می‌توانید با استفاده از نرم‌افزار Report Builder گزارش‌های زیبا و متنوعی ایجاد کنید، مانند ایجاد چارت‌ها و نمودارهای مختلف برای نمایش زیبا و دقیق اطلاعات، برای اینکه کلی این موضوع را بیان کنیم باید به مانند شکل ۱۰-۳۷-۱۰ باید وارد Insert شوید و بر روی Chart کلیک کنید که دو گزینه را به شما نشان می‌دهد که اگر بخواهید سریع یک نمودار از محصولات خود ایجاد کنید می‌توانید گزینه‌ی Chart Wizard را انتخاب کنید و یا اگر بخواهید به صورت دستی انتخاب کنید می‌توانید گزینه‌ی Insert Chart را انتخاب کنید.

شکل ۱۰-۳۷

خوب بهتر است تا به اینجا، کار با Report Builder را به اتمام برسانیم و به سراغ نرم‌افزار قدرتمند دیگری از مایکروسافت برویم و آن هم کسی نیست جزء Power BI که به جرات می‌توان گفت که یکی از قدرتمندترین نرم‌افزارهای موجود در بازار است.

نصب و راهاندازی Power BI

بعد از معرفی توسط مایکروسافت تبدیل یک ابزار محبوب در هوش تجاری شده است و کاربران زیادی به علت زیبایی، سهولت و کیفیت از این نرم‌افزار استفاده می‌کنند، برای استفاده از این نرم‌افزار باید لاینس آن را تعریف کنید، البته لاینس رایگان آن در اینترنت وجود دارد اما بعضی از دوستان همین لاینس رایگان را به قیمت گراف به مشتری می‌فروشند.

شکل ۱۰-۳۸

مایکروسافت برای گزارش‌گیری پیشرفته سه ابزار را در گروه Power Platform قرار داده است که شامل Power BI، Power APPs، Microsoft Flow است و هر کدام برای یک کار خاص طراحی شده‌اند.

برای نصب و راهاندازی این برنامه در ویندوز نیاز به دو نسخه‌ی آن داریم:

که از اسم آن مشخص است که مربوط به نسخه سرور می‌باشد و باید بر روی سرور SQL نصب شود، توجه داشته باشید که این نسخه نیاز به لاینس دارد که باید تهیه کنید.

که یک نسخه رایگان است که برای متصل شدن به نسخه سرور باید آن را بر روی کلاینت خود نصب کنید، البته نسخه موبایل آن هم وجود دارد که در صورت نیاز از آن هم استفاده می‌کنیم.

برای شروع کار باید نسخه سرور را بر روی سرور SQL نصب و تنظیمات آن را انجام دهیم، از طریق لینک زیر می‌توانید نسخه سرور به همراه نسخه دسکتاپ را دانلود کنید.

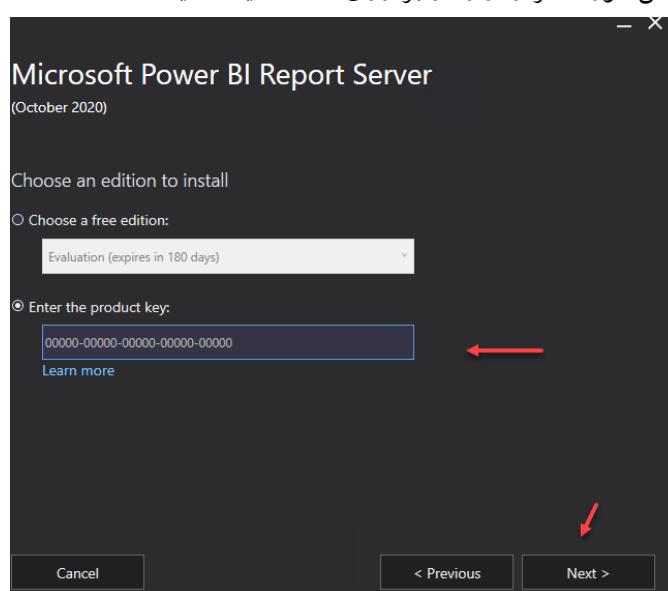
<https://www.microsoft.com/en-us/download/details.aspx?id=57270>

بعد از دانلود فایل‌های مورد نظر، نسخه‌ی سرور آن را در سرور SQL اجرا کنید، بهمانند شکل ۱۰-۳۹ بر روی Install Power BI Report Server کلیک کنید.

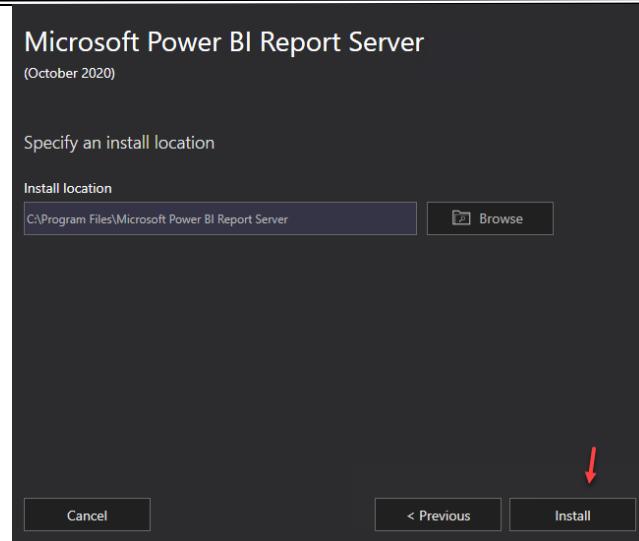
شکل ۱۰-۳۹

در شکل ۱۰-۴۰ باید لاینس مورد نظر را وارد و بر روی Next کلیک کنید.

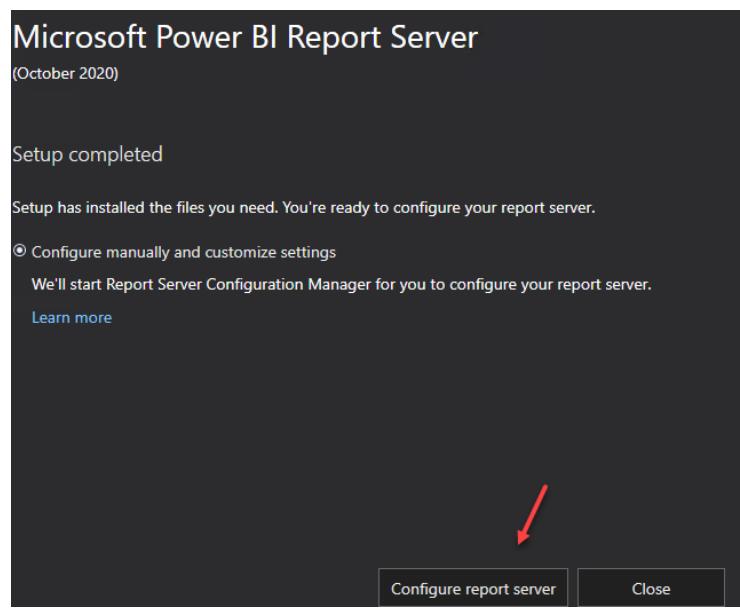
شکل ۱۰-۴۰

در شکل ۱۰-۴۱ باید بر روی Install کلیک کنید تا کار نصب آغاز شود.

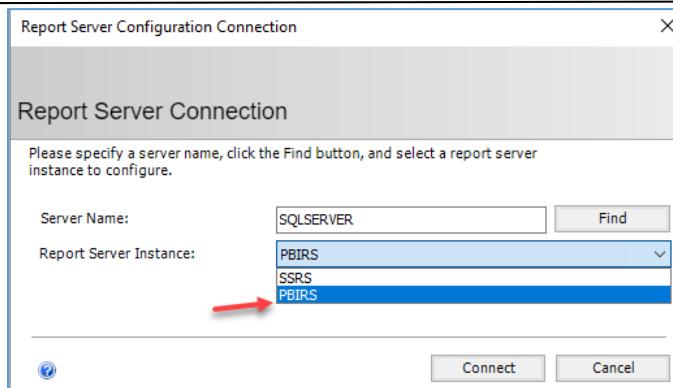
شکل ۱۰-۴۱

بعد از نصب نرم افزار باید به مانند شکل ۱۰-۴۲ بر روی Configure Report Server کلیک کنید تا سرویس مورد نظر اجرا شود.

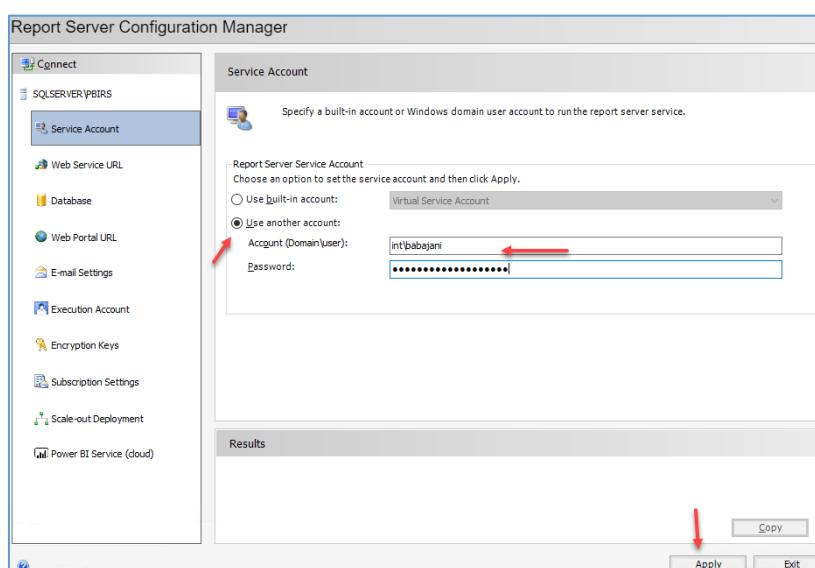
شکل ۱۰-۴۲

در شکل ۱۰-۴۳ در قسمت Server name نام سرور خود را وارد و در قسمت Instance PBIRS را انتخاب کنید که بعد از نصب نرم افزار Power BI ایجاد شده است و باید تنظیمات را بر روی آن انجام دهیم.

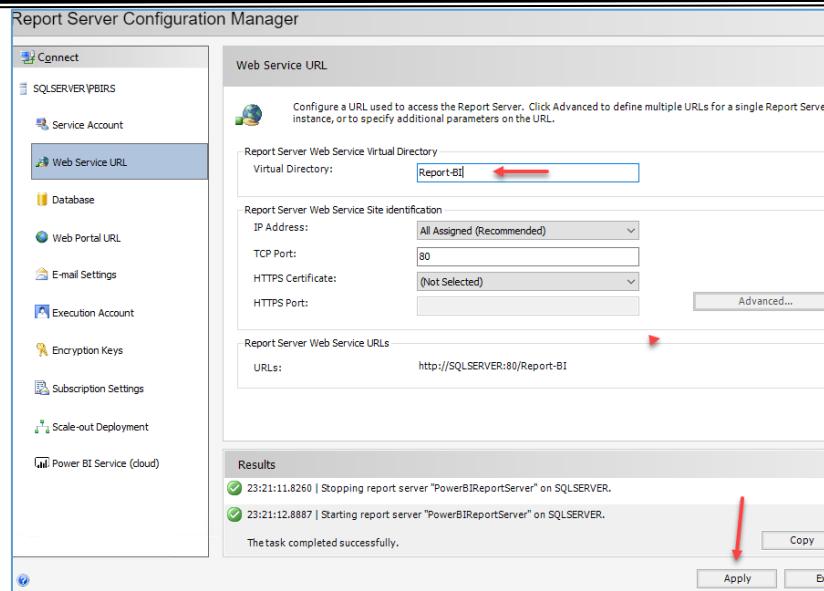
شکل ۱۰-۴۳

در شکل ۱۰-۴۴ باید نام کاربری مورد نظر را برای دسترسی به سرویس Power BI وارد و بر روی APPLY کلیک کنید تا تغییرات مورد نظر اعمال شود.

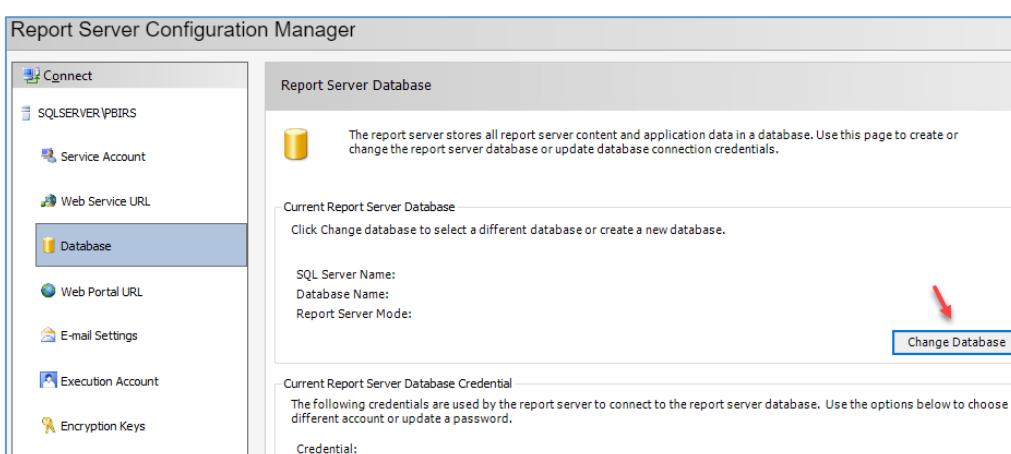
شکل ۱۰-۴۴

در شکل ۱۰-۴۵ باید یک نام جدید در قسمت Virtual Directory وارد کنید تا با نام قبلی که در سرویس Reporting تنظیم کردیم برخورد نداشته باشد.

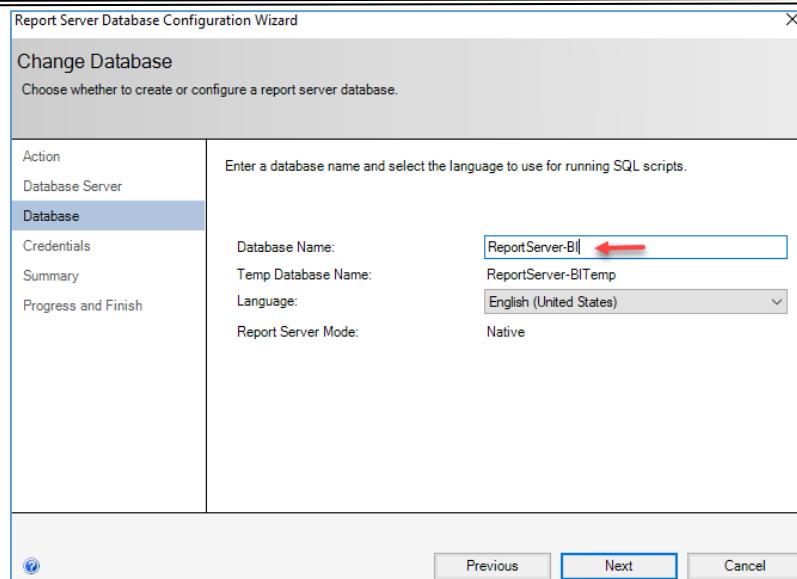
شکل ۱۰-۴۶

در شکل ۱۰-۴۷ باید یک دیتابیس جدید برای سرویس BI ایجاد کنید برای انجام این کار بر روی Change Database کلیک کنید.

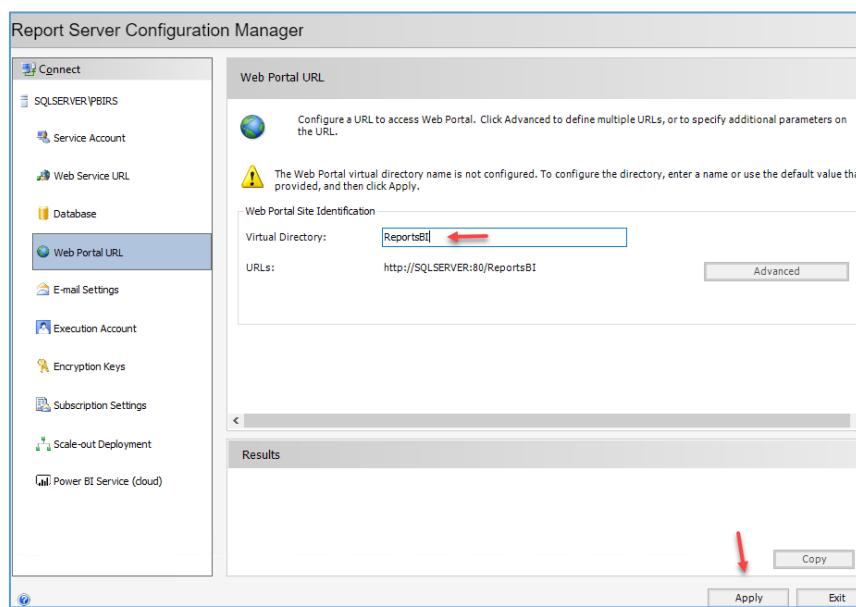
شکل ۱۰-۴۷

در شکل ۱۰-۴۸ باید نام دیتابیس را وارد کنید، اگر نام را تغییر ندهید، این دیتابیس با دیتابیس قبلی که برای ایجاد کردیم بخورد می‌کند و با مشکلاتی روبرو می‌شود که بهتر است نام آن را تغییر دهیم، بر روی ReportService Next کلیک کنید تا دیتابیس مورد نظر ایجاد شود.

شکل ۱۰-۴۱

در شکل ۱۰-۴۹ باید یک نام جدید ایجاد کنید تا با نام قبلی مشکلی پیش نیاید، بعد از وارد کردن نام بر روی **APPLY** کلیک کنید تا تنظیمات جدید اعمال شود و در آخر بر روی **Exit** کلیک کنید تا پنجره بسته شود.

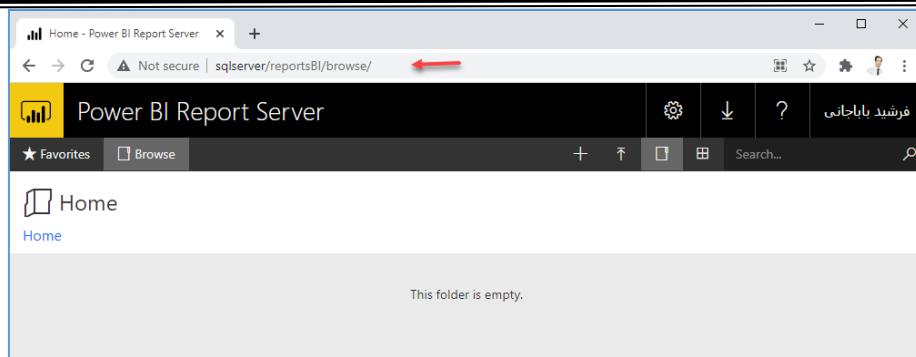

شکل ۱۰-۴۹

در ادامه برای اینکه سرویس POWER BI را تحت وب مشاهده کنید باید از آدرس زیر استفاده کنید.

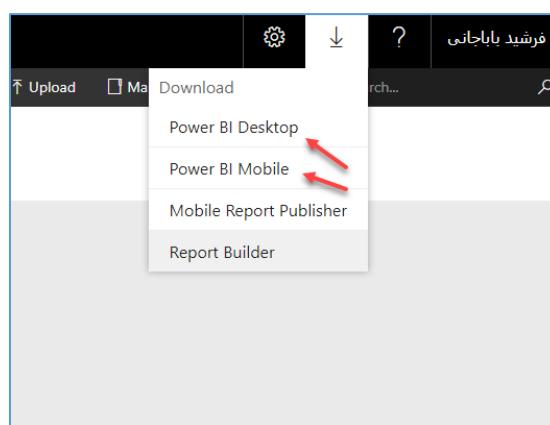
<http://sqlserver/reportsBI/browse/>

در آدرس بالا باید به جای sqlserver باید نام و یا IP سرور را وارد کنید، همان‌طور که در شکل ۱۰-۵۰ مشاهده می‌کنید صفحه‌ی Reporting Power BI اجرا شده است و می‌توانیم عملیات خود را بر روی آن آغاز کنیم.

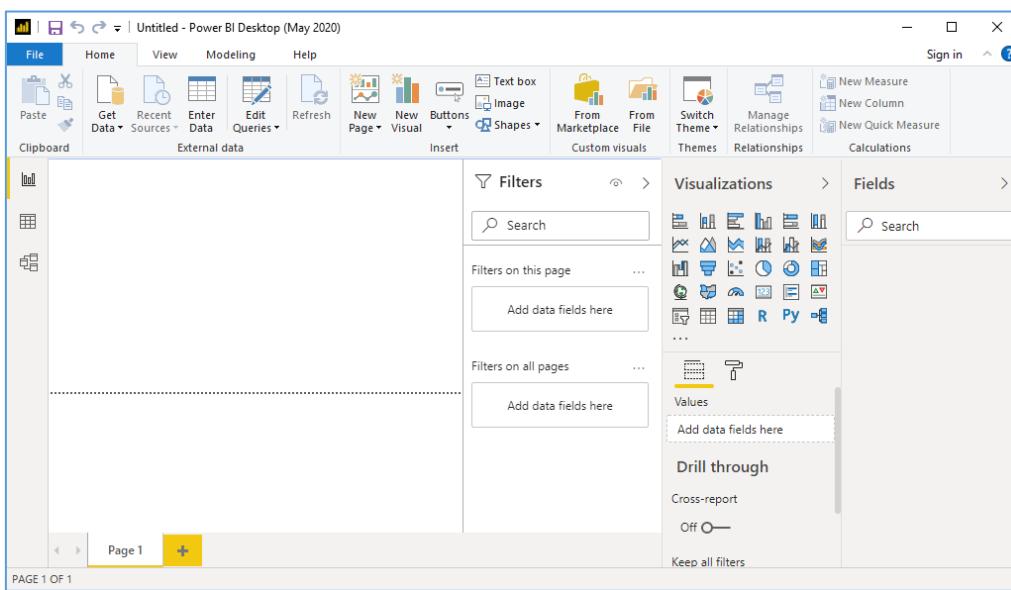
شکل ۱۰-۵۰

در شکل ۱۰-۵۱ با کلید بر روی آیکون مورد نظر می‌توانید نرم‌افزارهایی که قرار است با این سرور کار کنند را مشاهده می‌کنید، برای اینکه بتوانیم بر روی Power BI Desktop کار کنیم نسخه‌ی Desktop را راهاندازی می‌کنیم.

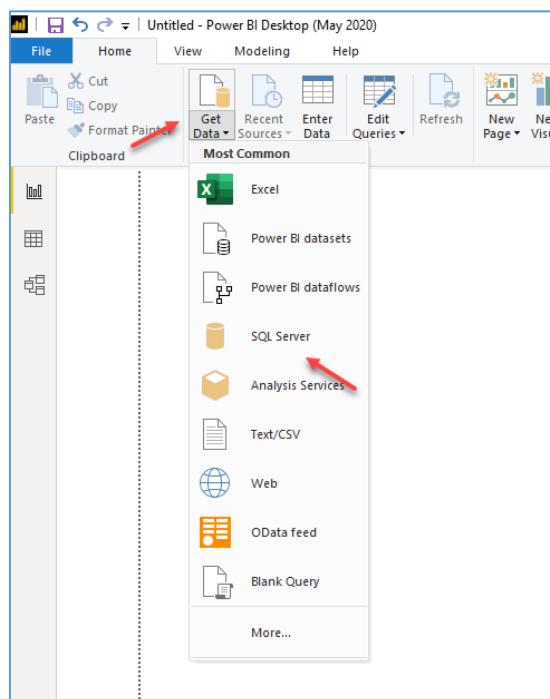
شکل ۱۰-۵۱

همان‌طور که در شکل ۱۰-۵۲ مشاهده می‌کنید، نرم‌افزار Power BI Desktop اجرا شده و کارهای مورد نظر خود را می‌توانید بر روی آن انجام دهید.

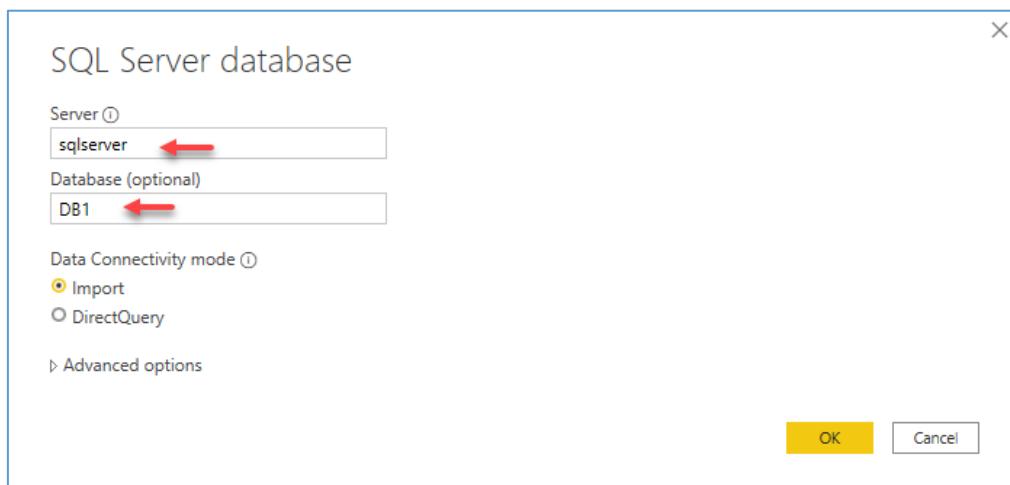
شکل ۱۰-۵۲

برای شروع کار و برای اینکه به دیتابیس SQL متصل شویم و اطلاعات موجود در جداول را بارگذاری کنیم باید از تب Home بر روی Get Data کلیک کنید و گزینه‌ی SQL Server را انتخاب کنید.

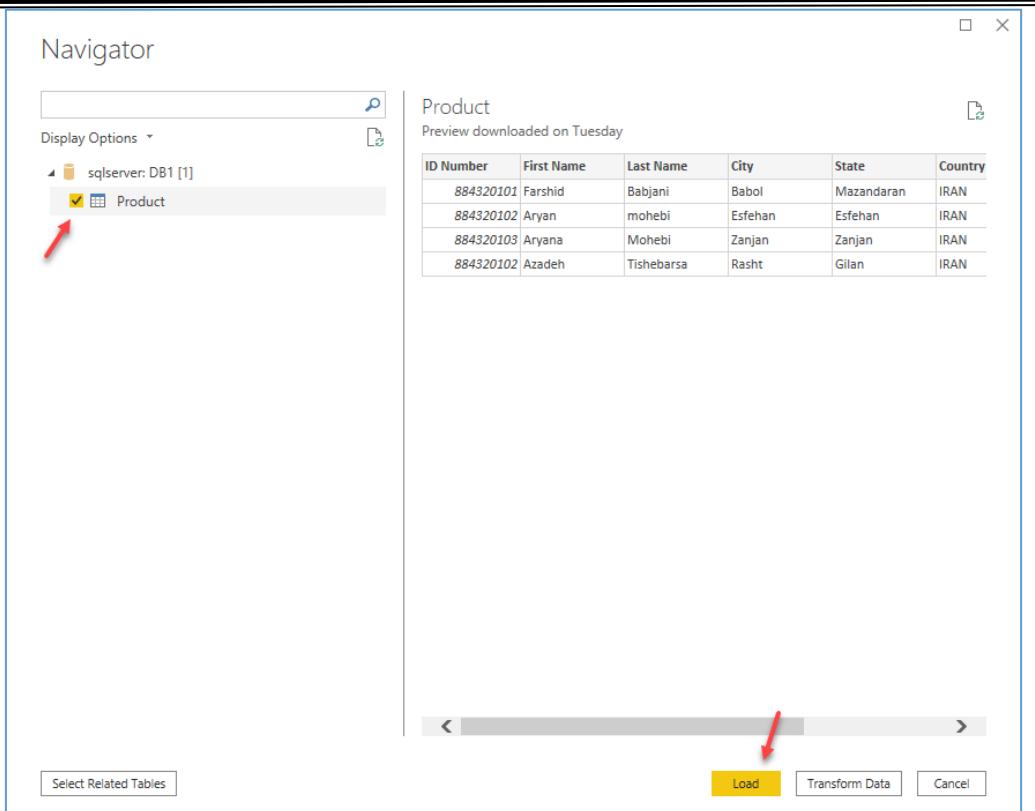
شکل ۱۰-۵۳

در شکل ۱۰-۵۴ باید نام سرور SQL را به همراه نام دیتابیس آن وارد و بر روی OK کلیک کنید.

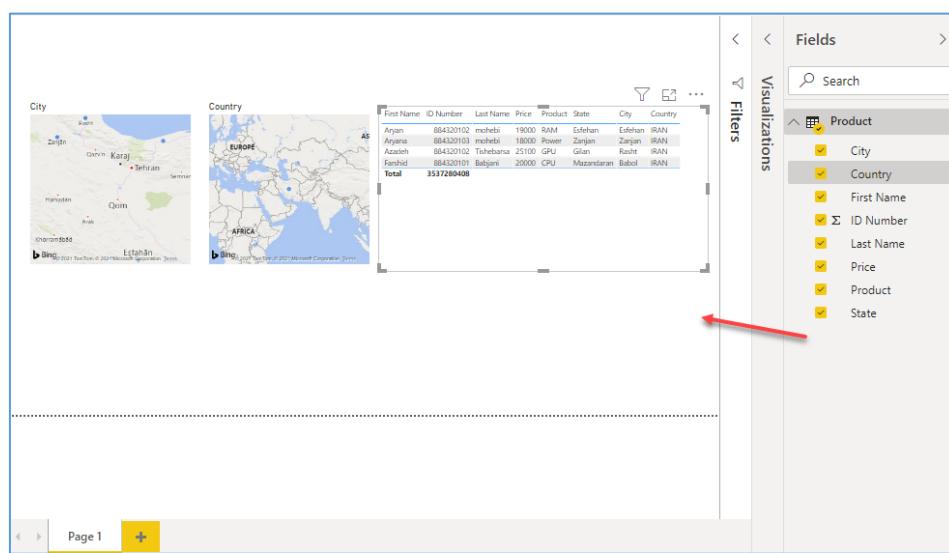
شکل ۱۰-۵۴

بهمانند شکل ۱۰-۵۵ باید جدول مورد نظر خود را که در دیتابیس وجود دارد انتخاب کنید و بعد بر روی Load کلیک کنید.

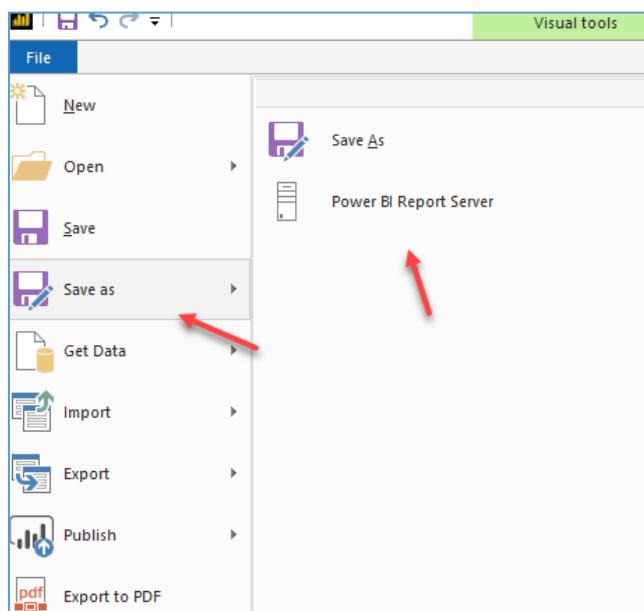
شکل ۱۰-۵۵

بعد از اضافه کردن جدول مورد نظر، حالا می‌توانید از قسمت Product ستون‌های مورد نظر خود را کشیده و در Reports رها کنید، همان‌طور که در شکل ۱۰-۵۶ مشاهده می‌کنید به محض رها کردن فیلد مورد نظر اطلاعات آن در صفحه به صورت آنلاین نمایش داده خواهد شد، مثلاً اگر شهر را در صفحه قرار دهید نقشه و موقعیت آن شهر مشخص خواهد شد که این یک قابلیت جالب خواهد بود.

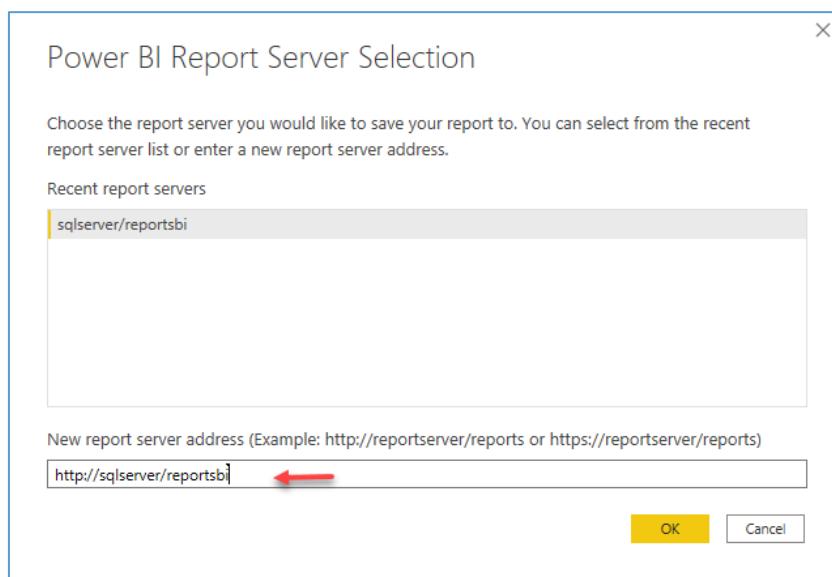
شکل ۱۰-۵۶

خوب اگر بخواهیم این فرم ساده را در Reporting Service Power BI و تحت وب نمایش دهیم می‌توانیم به صورت شکل ۱۰-۵۷ از منوی File و از قسمت Save as گزینه‌ی Mord نظر خود را انتخاب کنید، اگر بخواهید گزارش خود را اول در سیستم خود ذخیره و بعد آن را در Reporting Service تحت وب آپلود کنید می‌توانید گزینه‌ی اول را انتخاب کنید و یا اگر بخواهید به صورت مستقیم آن را در سرور Reporting آپلود کنید باید بر روی Power BI Report Server کلیک کنید.

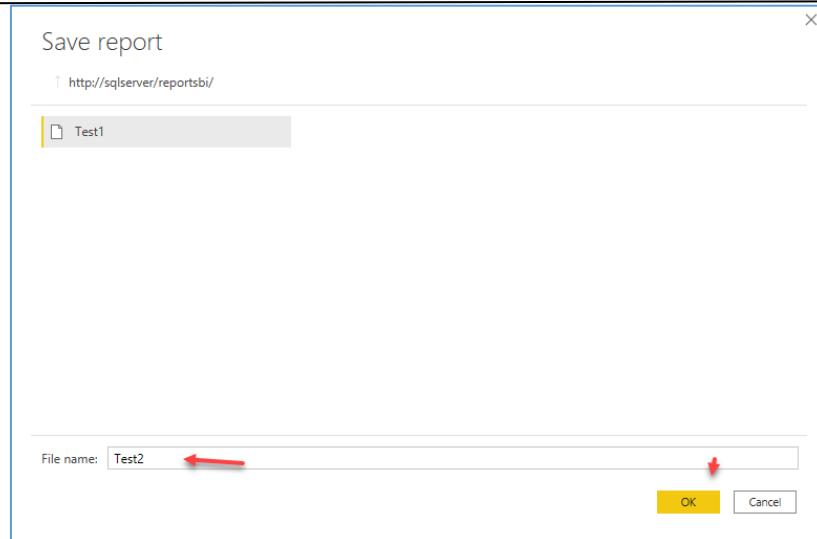
شکل ۱۰-۵۷

در شکل ۱۰-۵۸ باید آدرس سرور Reporting را که در قسمت‌های قبلی و در شکل ۱۰-۴۹ وارد کردید را در این قسمت وارد و بر روی OK کلیک کنید.

شکل ۱۰-۵۸

در شکل ۱۰-۵۹ باید نام گزارش خود را وارد و بر روی OK کلیک کنید.

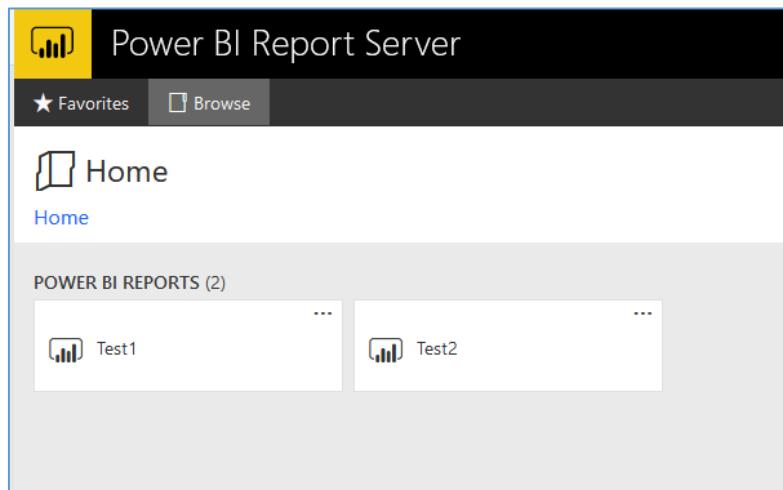

شکل ۱۰-۵۹

در ادامه کار وارد آدرس زیر شوید:

<http://sqlserver/reportsBI/browse/>

همان‌طور که در شکل ۱۰-۶۰ مشاهده می‌کنید گزارش مورد نظر به درستی ایجاد و بر روی تست آن بر روی آن کلیک کنید.

شکل ۱۰-۶۰

همان‌طور که در شکل ۱۰-۶۱ مشاهده می‌کنید گزارش مورد نظر به درستی اجرا شده است.

The screenshot shows a Power BI Report Server interface. At the top, there's a navigation bar with 'Power BI Report Server', 'Favorites', 'Browse', 'Home > Test2', 'File', 'View', 'Edit in Power BI Desktop', 'Explore', and 'Refresh'. Below the navigation is a main content area containing two maps: one for 'City' and one for 'Country'. To the right of the maps is a table with the following data:

First Name	ID Number	Last Name	Price	Product	State	City	Country
Aryan	884320102	mohedi	18000	RAM	Esfahan	Esfahan	IRAN
Aryana	884320103	mohedi	18000	Power	Zanjan	Zanjan	IRAN
Aysan	884320102	Taherehara	25100	GPU	Gilan	Razan	IRAN
Darheid	884320101	Baqian	20000	CPU	Mazandaran	Babol	IRAN
					Total		
							353720000

شکل ۱۴-۰۱

خوب برای اینکه بهتر با نحوه گزارش‌گیری توسط Power BI آشنا شوید می‌خواهیم در SQL دو جدول بهمانند جداول یک و دو ایجاد کنیم و از طریق Power BI از آنها خروجی تهیه کنیم.

جدول یک- CLASS

Column Name	Data Type	Allow Nulls
[Class Name]	nchar(10)	☒
[Class ID]	int	☒
[Number Students]	nchar(10)	☒
[Satarat Date]	date	☒
[End Date]	date	☒
		☐

جدول دو - Students

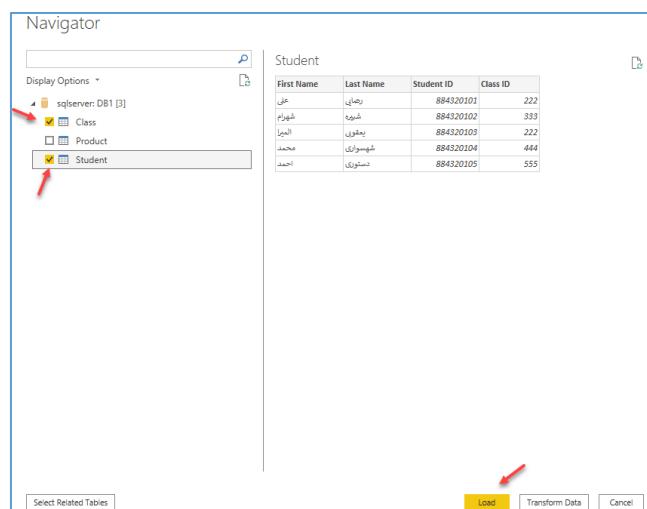
Column Name	Data Type	Allow Nulls
[First Name]	nchar(10)	☒
[Last Name]	nchar(10)	☒
[Student ID]	int	☒
[Class ID]	int	☒
		☐

در دو جدول بالا یک سری درس به همراه یک سری آموزش تعریف شده است که قرار است اطلاعات خروجی آنها را به هم متصل کنیم، همان‌طور که در جدول زیر مشاهده می‌کنید اطلاعات دانش‌آموزان به همراه کلاس درس آنها وارد شده است و حالا می‌خواهیم از طریق نرم‌افزار Power BI از آنها خروجی تهیه کنیم.

	First Name	Last Name	Student ID	Class ID
۱	علی	رضابی	884320101	222
۲	شهرام	شبیره	884320102	333
۳	المیرا	یعقوبی	884320103	222
۴	محمد	شهسواری	884320104	444
۵	احمد	دستوری	884320105	555
*	NULL	NULL	NULL	NULL

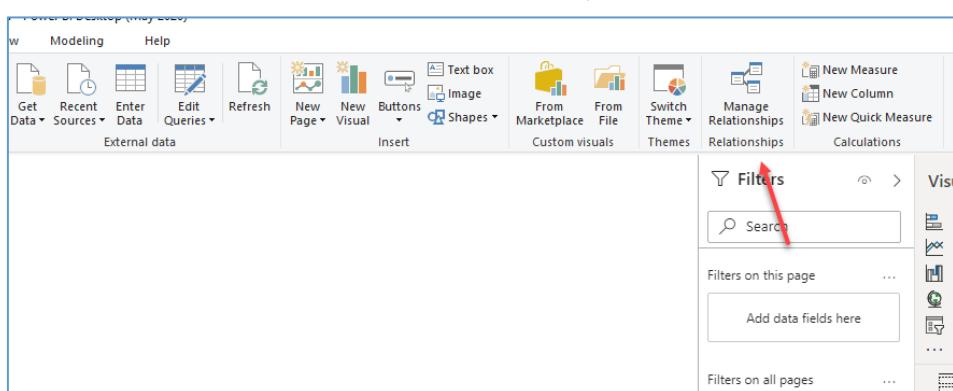
	Class Name	Class ID	Number Studen...	Satart Date	End Date
۱	ادبیات	222	NULL	1400-05-01	1400-05-30
۲	علوم	333	NULL	1400-05-02	1400-05-30
۳	ریاضی	444	NULL	1400-05-05	1400-05-30
۴	زبان	555	NULL	1400-05-09	1400-05-30
*	NULL	NULL	NULL	NULL	NULL

طبق مراحل قبلی نرم افزار Power BI را باز کرده و دو جدول جدید را به مانند شکل ۱۰-۶۲ به لیست اضافه کنید.

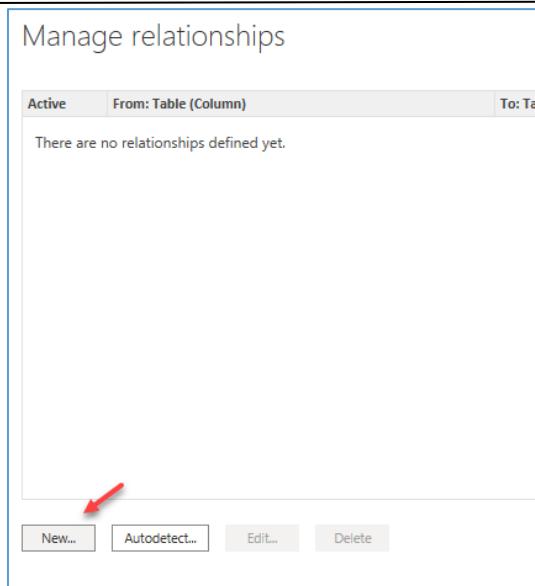
شکل ۱۰-۶۲

به مانند شکل ۱۰-۶۳ وارد تب Home شوید و بر روی Manage Relationships کلیک کنید.

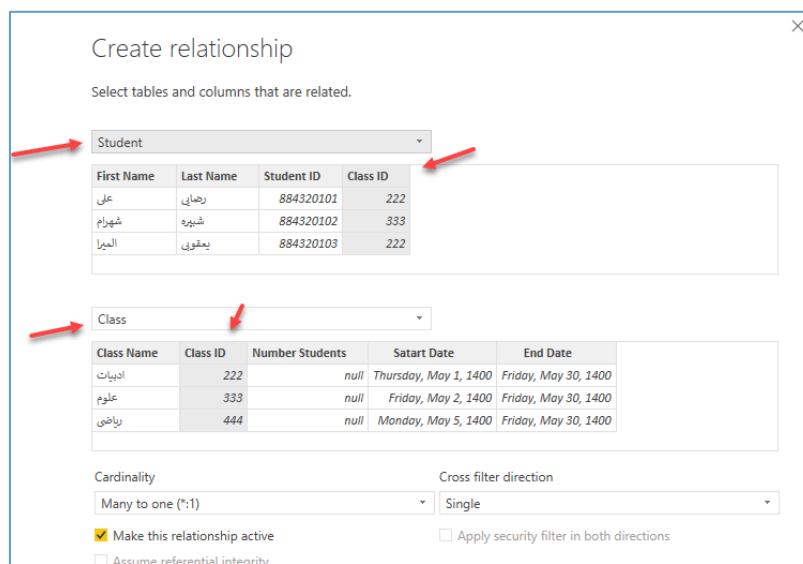
شکل ۱۰-۶۳

در شکل ۱۰-۶۴ باید یک ارتباط بین دو جدول مورد نظر ایجاد کنید که در این دو جدول Class ID توانایی ارتباط درست با هم را دارند، برای همین موضوع بر روی New کلیک کنید.

شکل ۱۰-۶۴

در شکل ۱۰-۶۵ و در قسمت اول باید جدولی که قرار است در خروجی نمایش داده شود را انتخاب کنید که بعد از انتخاب ستون Class ID که در هر دو جدول یکی است به عنوان پل ارتباطی این دو جدول به صورت اتوماتیک انتخاب می‌شود.

شکل ۱۰-۶۵

در شکل ۱۰-۶۶ می‌توانید از قسمت Visualization یک جدول را انتخاب کنید و بعد از انتخاب باید تیک گزینه‌هایی که قرار است در خروجی چاپ شوند را مشخص کنید که نتیجه آن را مشاهده می‌کنید.

The screenshot shows the Power BI Report view. On the left is a table with columns: Class ID, First Name, Last Name, and Class Name. The data includes rows for students like 'الغمرا' and 'علي'. To the right is the Fields pane, which lists fields categorized under 'Class' and 'Student'. Under 'Class', 'Class ID' and 'Class Name' are selected. Under 'Student', 'First Name', 'Last Name', and 'Class ID' are selected. Red arrows highlight the 'Class' and 'Student' sections.

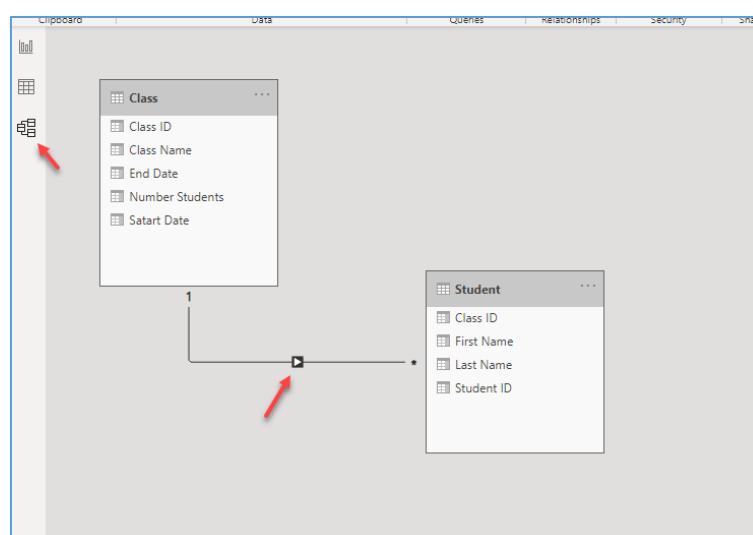
شكل ۱۰-۶۷

اگر چنانچه بخواهید کمی کار را زیباتر کنید می‌توانید بهمانند شکل ۱۰-۶۷ ابزار فیلتر قرار دهید تا کاربر با انتخاب هر کلاس بتواند لیست دانشجویان آن را مشاهده کند.

The screenshot shows the Power BI Report view. On the left is a blank chart area. To the right is the Fields pane, which lists fields categorized under 'Class' and 'Student'. Under 'Class', 'Class Name' is selected. Red arrows highlight the 'Class Name' section in the Filters pane and the 'Class' section in the Fields pane.

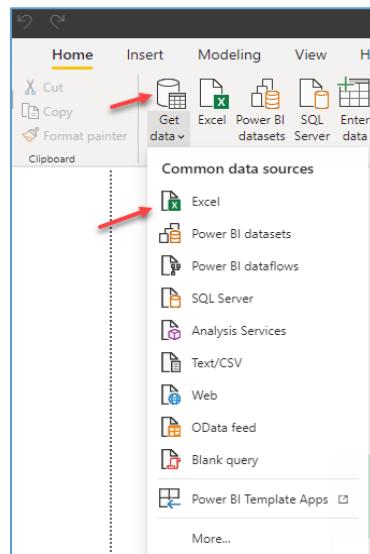
شكل ۱۰-۶۸

برای اینکه ارتباط بین دو جدول را به صورت مشاهده کنید می‌توانید بهمانند شکل ۱۰-۶۸ وارد قسمت Model شوید و در صفحه‌ی باز شده اگر نشانگر ماوس را بر روی فلاش مورد نظر قرار دهید با رنگ مشخص شده ارتباط بین ستون‌ها در هر دو جدول را مشاهده خواهید کرد.

شكل ۱۰-۶۹

شما می توانید دیتابیس های دیگر مانند Oracle، Excel و ... را هم وارد Power BI Desktop کنید و از آنها یک خروجی مفید تهیه کنید، برای انجام این کار به مانند شکل ۱۰-۶۹ می توانید گزینه Excel را انتخاب کنید.

شکل ۱۰-۶۹

همان طور که در شکل ۱۰-۷۰ مشاهده می کنید فایل Excel مورد نظر انتخاب شده و شما می توانید هر کدام از های ان را انتخاب کنید.

Account	Name	Rep	Manager	Proc
714466	Trantow-Barrows	Craig Booker	Debra Henley	CPU
714466	Trantow-Barrows	Craig Booker	Debra Henley	Soft
714466	Trantow-Barrows	Craig Booker	Debra Henley	Mail
737550	Fritsch, Russel and Anderson	Craig Booker	Debra Henley	CPU
146832	Kiehn-Spinka	Daniel Hilton	Debra Henley	CPU
218895	Kulas Inc	Daniel Hilton	Debra Henley	CPU
218895	Kulas Inc	Daniel Hilton	Debra Henley	Soft
412290	Jerde-Hilpert	John Smith	Debra Henley	Mail
740150	Barton LLC	John Smith	Debra Henley	CPU
141962	Herman LLC	Cedric Moss	Fred Anderson	CPU
163416	Purdy-Kunde	Cedric Moss	Fred Anderson	CPU
239344	Stokes LLC	Cedric Moss	Fred Anderson	Mail
239344	Stokes LLC	Cedric Moss	Fred Anderson	Soft
307599	Kassulke, Ondricka and Metz	Wendy Yule	Fred Anderson	Mail
688981	Keeling LLC	Wendy Yule	Fred Anderson	CPU
729833	Koeppe Ltd	Wendy Yule	Fred Anderson	CPU
729833	Koeppe Ltd	Wendy Yule	Fred Anderson	Mail

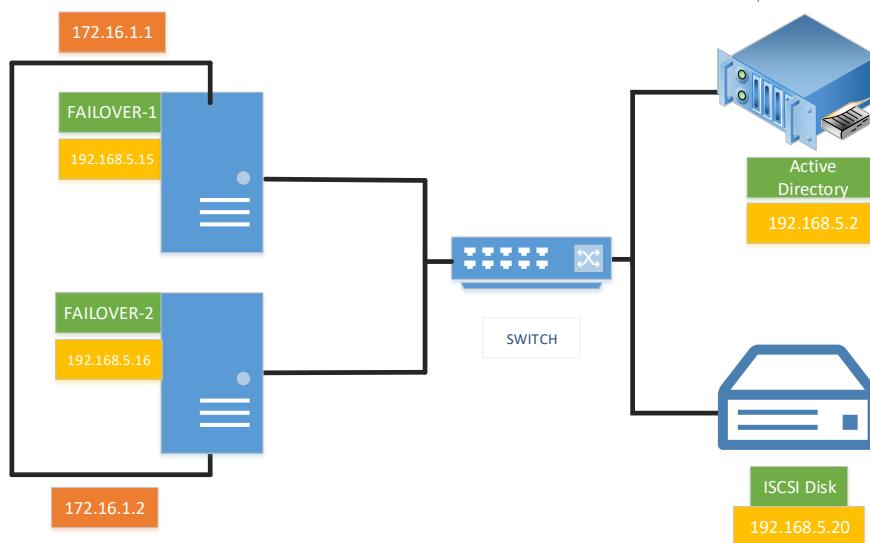
شکل ۱۰-۷۰

فصل هشتم

SQL Failover Clustering

زمانی که صحبت از SQL Server است، یعنی اینکه دسترسی به داده‌های آن در یک لحظه هم نباید با اختلال روی رو شود و برای حل این مشکل باید یک راهکار پیاده‌سازی کرد تا سرویس‌های SQL جتی برای ثانیه‌ای از کار نیفتن، برای حل این مشکل مايكروسافت سرویسی با نام Failover Clustering را معرفی کرد که در این سرویس چند سرور به عنوان Node در گروهی قرار دارند و چنانچه برای یکی از سرورها مشکلی ایجاد شود سرورهایی دیگری که در آن گروه قرار دارند جایگزین آن می‌شوند.

برای انجام این کار نیاز به چند سرور بهمند شکل ۱۱-۱ داریم، در این سناریو نیاز به یک سرور Active Directory، یکی سرور ISCSI برای ایجاد دیسک و دسترسی از طریق شبکه، و دو سرور FAILOVER که باید نفس را بازی کنند که البته این چند سرور اط ریق سوئیچ به هم متصل می‌شوند و دو سرور FAILOVER باید یک کارت شبکه‌ی دیگر هم داشته باشند.

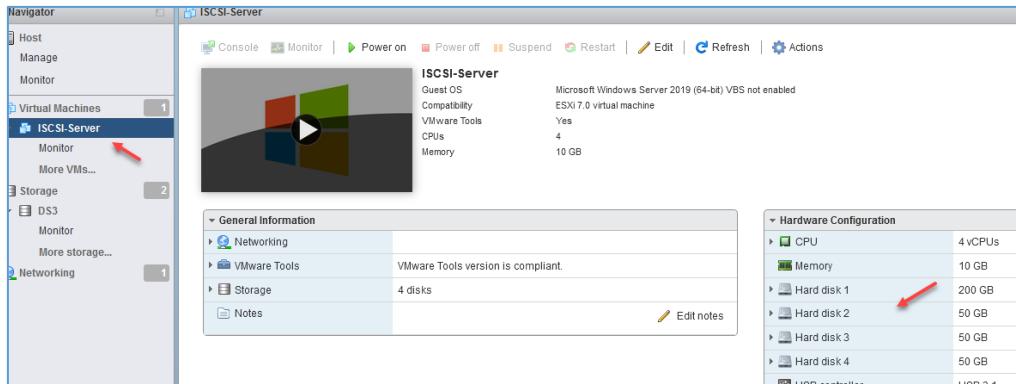
شکل ۱۱-۱

تنظیمات سرور ISCSI

برای شروع کار باید سرور ISCSI را آماده کنیم، برای ایجاد این سرور شما می‌توانید از نرم‌افزارهای رایگان مانند FreeNAS و... استفاده کنید و دیسک‌های تحت شبکه با پروتکل ISCSI را ایجاد کنید، ولی در این آموزش ما از یک ویندوز سرور ۲۰۱۹ استفاده می‌کنیم.

برای شروع کار و ایجاد سرور، پیشنهاد می‌شود که از سرورهای مجازی برای این کار استفاده کنید، تا نحوه ایجاد و مدیریت آن آسان باشد، برای همین ما از یک سرور ESXi استفاده کردیم و یک ماشین مجازی بهمند شکل ۱۱-۲ یک ماشین مجازی با نام ISCSI-Server ایجاد کردیم و به آن چهار هارد اضافه کردیم، برای کار Failover Clustering

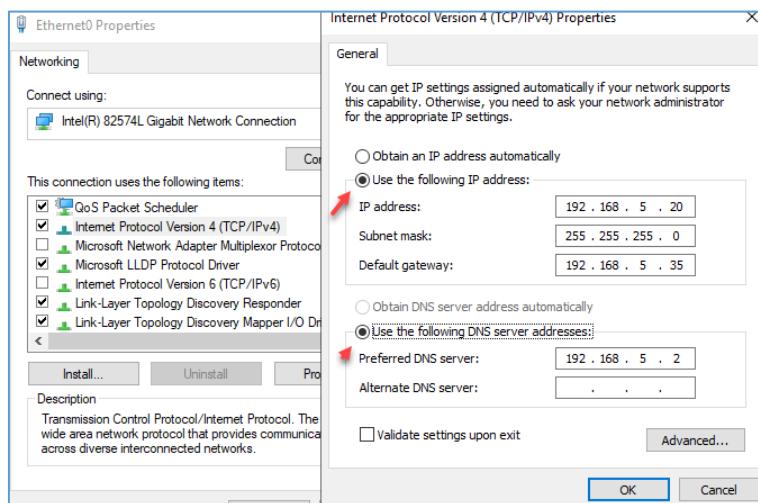
نیاز به چهار هارد دیسک از نوع ISCSI داریم تا بتوانیم از آن در این سناریو و این سرویس استفاده کنیم، بعد از ایجاد ماشین مورد نظر بر روی آن ویندوز سرور ۲۰۱۹ نصب می‌کنیم.

شکل ۱۱-۲

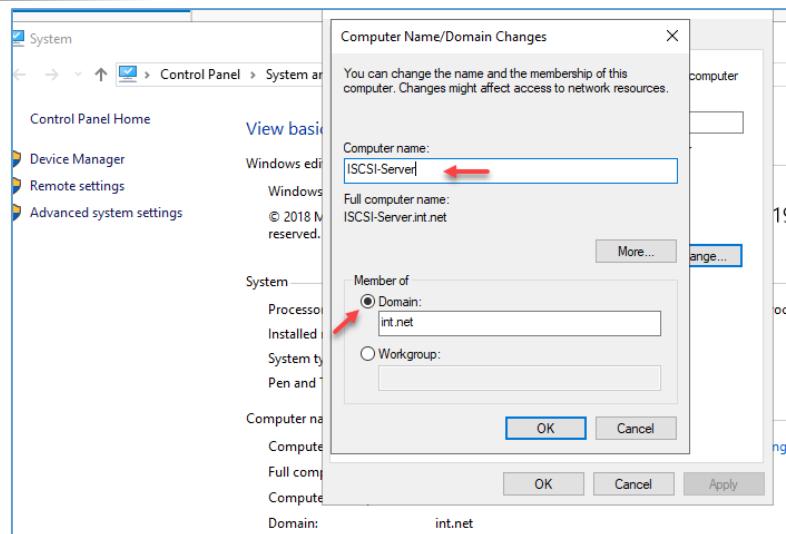
بعد از اجرا شدن ویندوز مورد نظر اولین کاری که انجام می‌دهید این است که آدرس IP را به صورت دستی وارد کنید و در قسمت نام سرور هم یک نام برای آن وارد و آن را عضو دومین کنید.

به مانند شکل ۱۱-۳ سرور مورد نظر را وارد و بر روی OK کلیک کنید، البته می‌توانستید از سرویس DHCP هم برای این کار استفاده کنید.

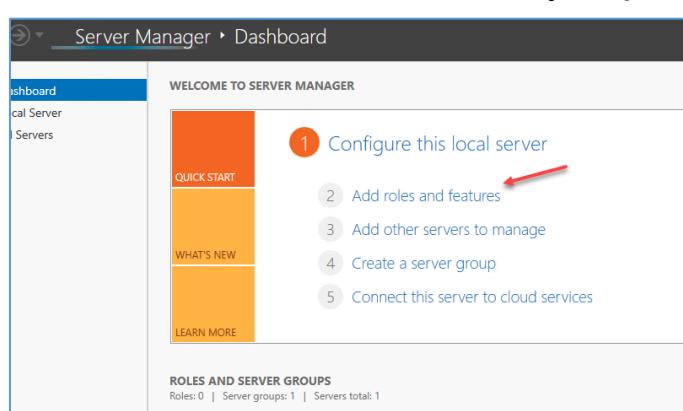
شکل ۱۱-۳

در شکل ۱۱-۴ باید نام سرور را وارد و آن را عضو دومین کنید.

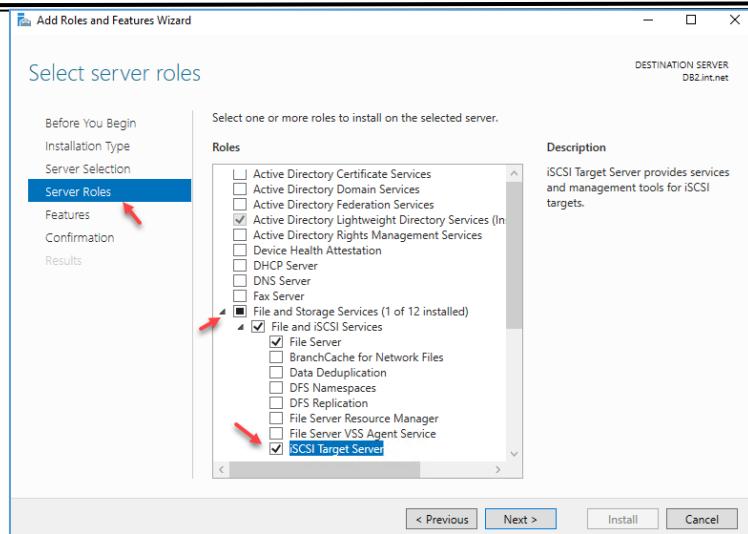
شکل ۱۱-۴

بعد از اینکه مراحل بالا را انجام دادید باید سرویس ISCSI را بر روی سرور نصب کنیم، برای این کار به مانند شکل ۱۱-۵ وارد Server Manager شوید و بر روی Add Roles and features کلیک کنید.

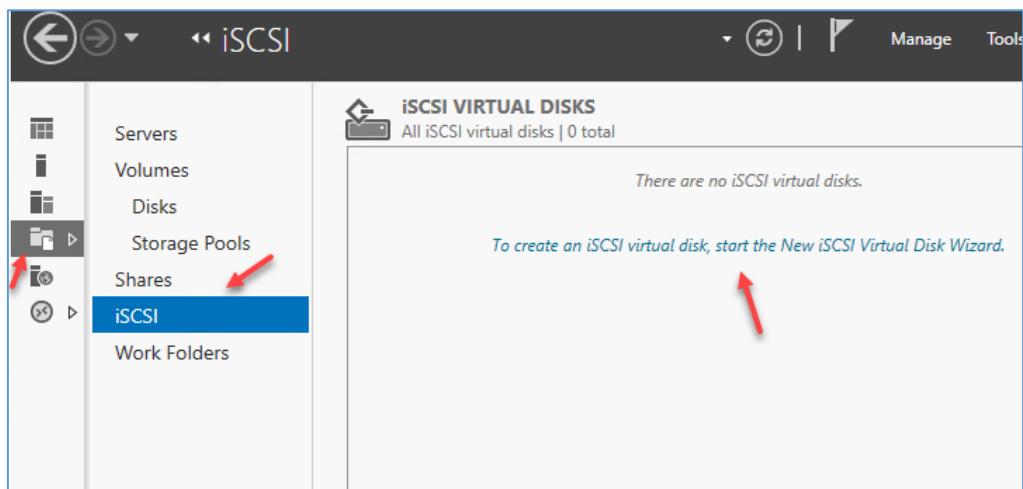
شکل ۱۱-۵

به مانند شکل ۱۱-۶ وارد Server Roles شوید و از زیر مجموعه‌ی File and ISCSI Services تیک گزینه‌ی ISCSI را انتخاب و بر روی Next کلیک کنید و در ادامه بر روی Install کلیک کنید، فقط توجه داشته باشد در قسمت آخر تیک گزینه‌ی Restart را انتخاب کنید تا سرویس بعد از نصب Restart شود.

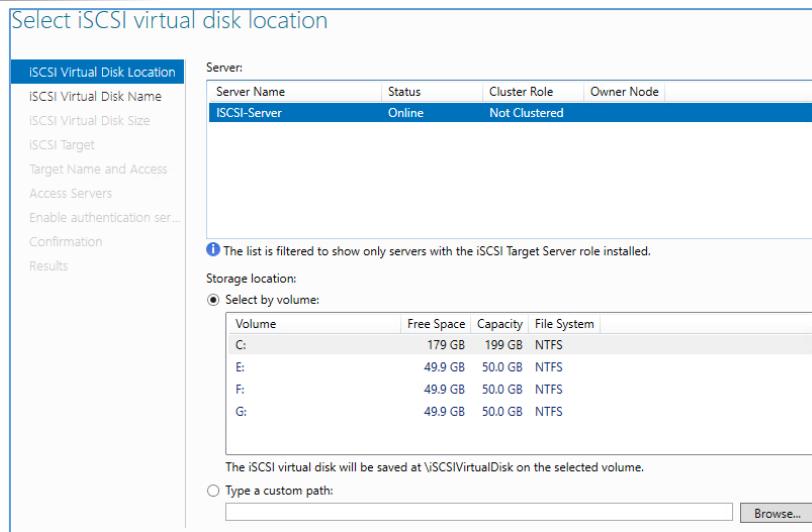
شکل ۱۱-۶

به مانند شکل ۱۱-۷ در قسمت File and Storage Services وارد iSCSI شوید و بر روی disk کلیک کنید.

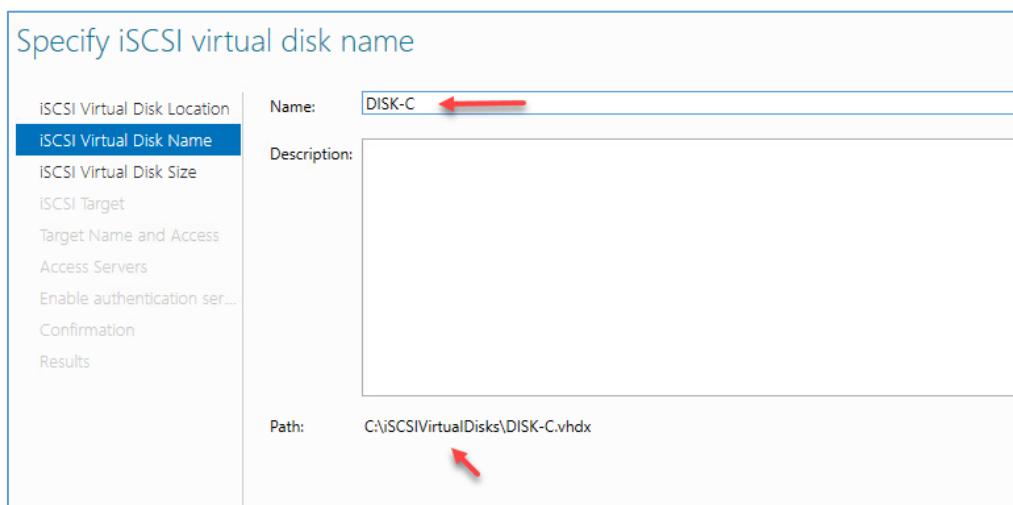
شکل ۱۱-۷

در شکل ۱۱-۸ تمام هارد دیسک‌های مجازی که به ماشین مورد نظر اضافه کردیم را مشاهده می‌کنید که در ادامه باید آن را برای سرووهای مورد نظر به اشتراک بگذاریم، یکی از هاردها را از لیست انتخاب کنید تا بیبر روی Next کلیک کنید؛ توجه داشته باشید که برای هر هارد باید این کار را انجام دهید.

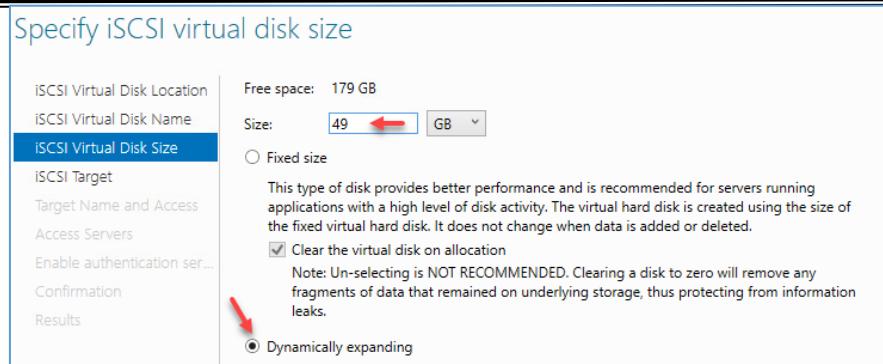
شکل ۱۱-۸

در شکل ۱۱-۹ باید یک نام برای دیسک مجازی خود انتخاب کنید که در زیر صفحه مسیر ذخیره شدن این دیسک مشخص شده است.

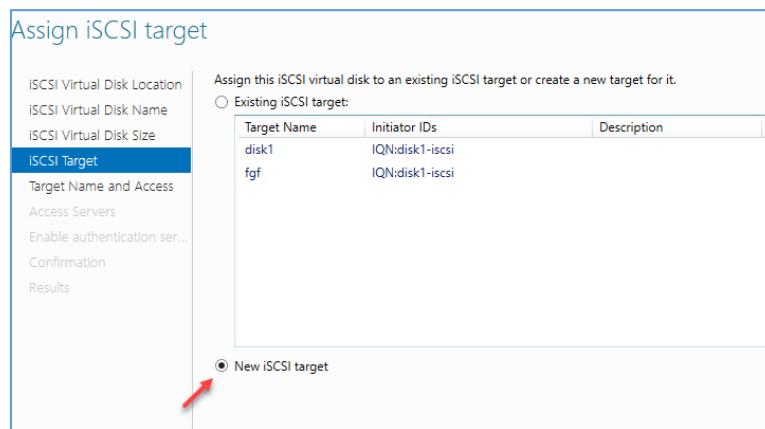
شکل ۱۱-۹

در شکل ۱۱-۱۰ باید حجم مورد نظر برای ایجاد دیسک مجازی را مشخص کنید، که در اینجا ۴۹ گیگ وارد شده است که البته بستگی به نوع کار و حجم اطلاعات شما دارد، توجه داشته باشید اگر گزینه‌ی Fixed را انتخاب کند کل فضا به این هارد مجازی اختصاص داده خواهد شد ولی اگر گزینه‌ی Dynamically را انتخاب کنید به مرور زمان این حجم پر خواهد شد که پیشنهاد خود مایکروسافت گزینه اول است.

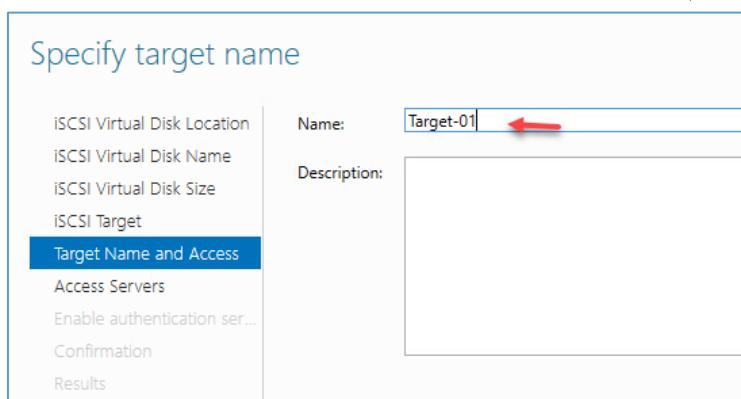
شکل ۱۱-۱۰

در شکل ۱۱-۱۱ گزینه‌ی New iSCSI target را انتخاب کنید و بر روی Next کلیک کنید.

شکل ۱۱-۱۱

در شکل ۱۱-۱۲ باید یک نام برای target خود به دلخواه وارد و بر روی Next کلیک کنید.

شکل ۱۱-۱۲

در شکل ۱۱-۱۳ گزینه‌ی Enter a value for selected type را انتخاب کنید و یک نام وارد کنید، توجه داشته باشید که این نام مهم بوده و در ادامه برای ارتباط با هارد دیسک مجازی از آن استفاده خواهد شد.

Select a method to identify the initiator:

Query initiator computer for ID (not supported on Windows Server 2008 R2, Windows 7, or earlier):

Select from the initiator cache on the target server:

disk1-iscsi
iqn.1991-05.com.microsoft:center.int.net
iqn.1991-05.com.microsoft:db2.int.net

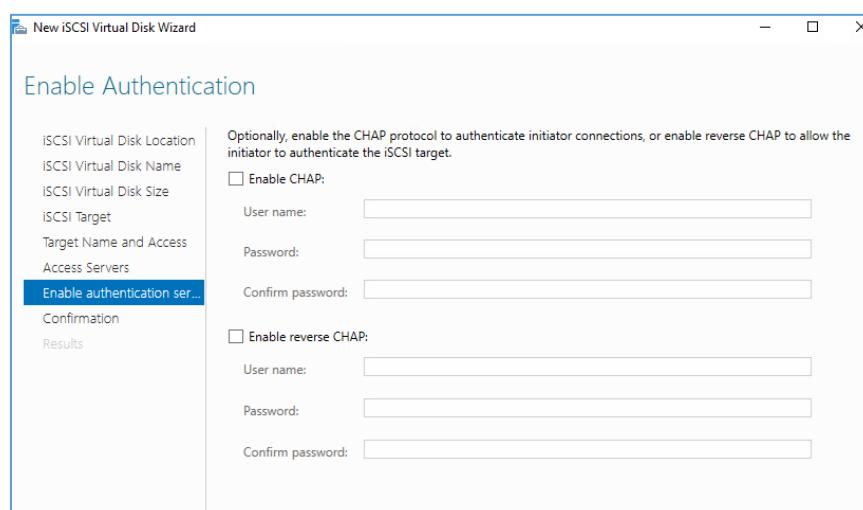
Enter a value for the selected type

Type:

Value:

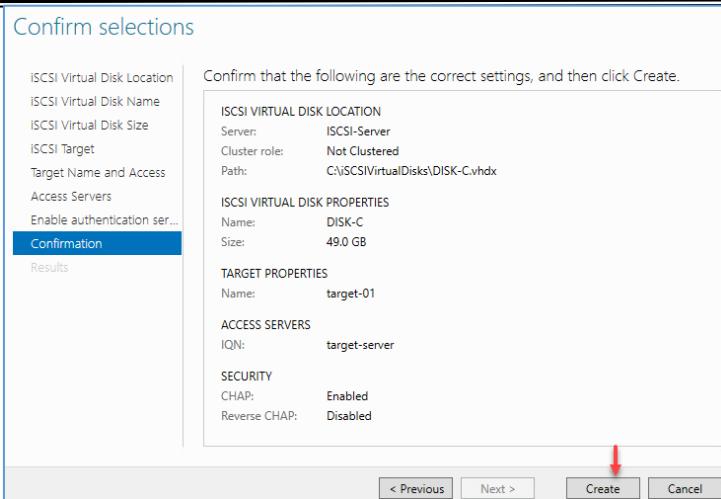
شکل ۱۱-۱۳

در شکل ۱۱-۱۴ می‌توانید ارتباط خود را رمزگذاری کنید، تا کسی نتواند به هارد دیسک مجازی مورد نظر دست پیدا کنید، در حال حاضر نیازی به این کار نیست و بر روی Next کلیک کنید.

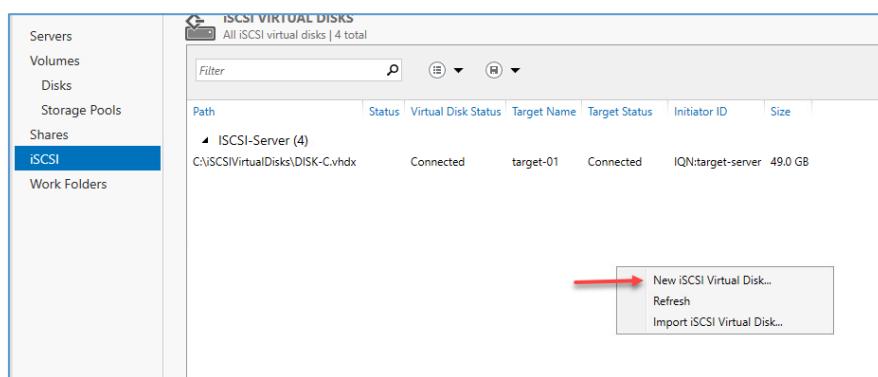

شکل ۱۱-۱۴

در شکل ۱۱-۱۵ بر روی Create کلیک کنید تا target مورد نظر به همراه هارد دیسک مجازی ایجاد شود.

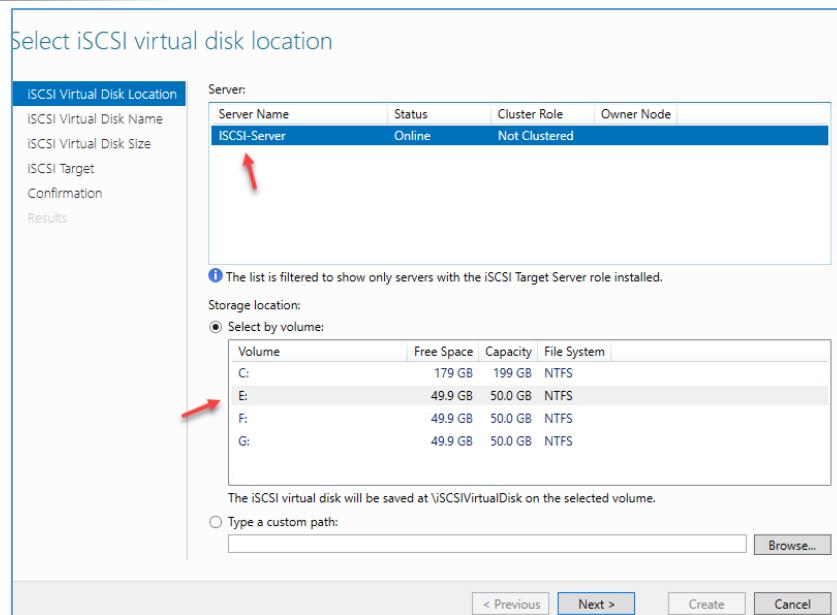

همان‌طور که در شکل ۱۱-۱۶ مشاهده می‌کنید، هارد دیسک مجازی مورد نظر داخل درایو C با حجم ۴۹ گیگابایت ایجاد شده است و در ادامه باید ۳ هارد دیسک دیگر را هم به لیست اضافه کنید که برای اینکه به طور کامل متوجه شوید یکی از آنها را ایجاد می‌کنیم، بر روی صفحه‌ی مورد نظر کلیک راست کنید و گزینه‌ی New iSCSI Virtual Disk را انتخاب کنید.

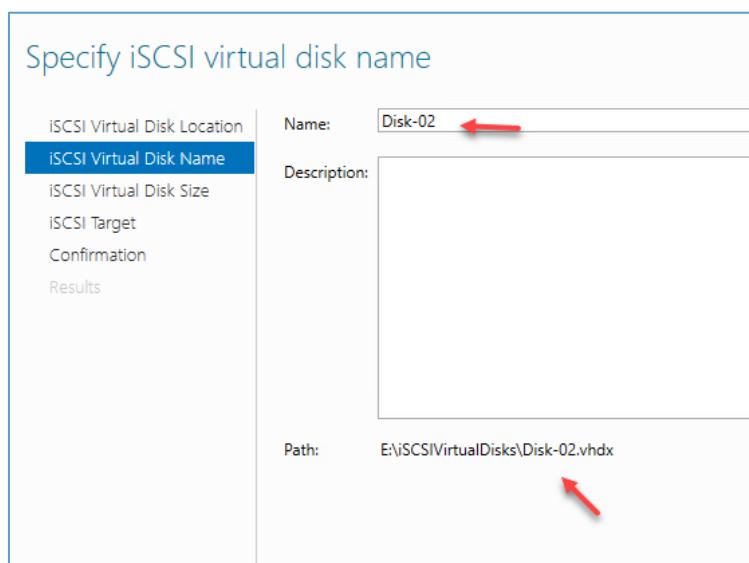
شکل ۱۱-۱۶

در شکل ۱۱-۱۷ که قبلاً درایو C را برای ایجاد هارد مجازی انتخاب کرده بودیم، حالا باید درایو بعدی یعنی E را انتخاب و بر روی Next کلیک کنیم.

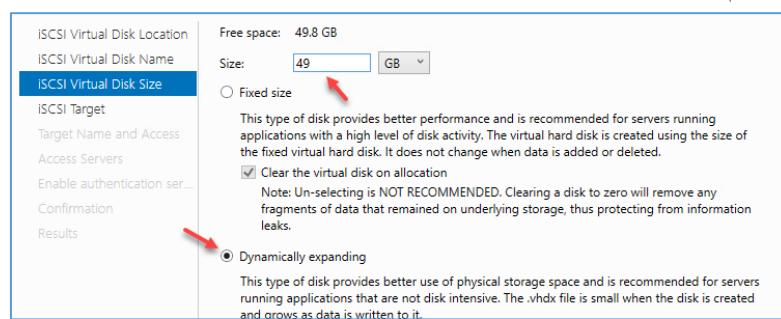
شکل ١١-١٧

در شکل ١١-١٨ باید نام دیسک را وارد کنید و در پایین صفحه محل ذخیره شدن آن را در درایور E مشاهده می‌کنید.

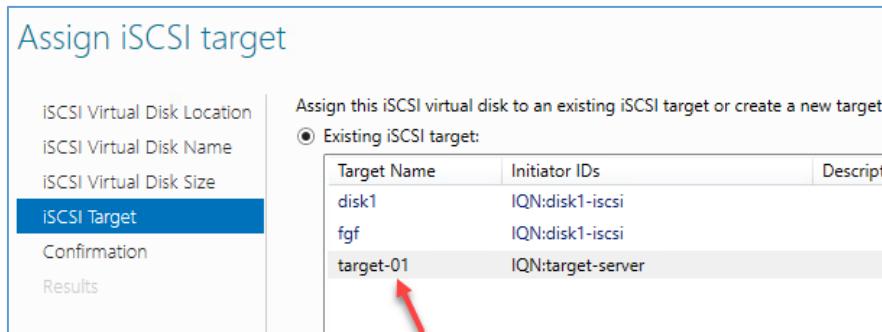
شکل ١١-١٨

در شکل ١١-١٩ باید حجم مورد نظر خود را وارد و بر روی Next کلیک کنید.

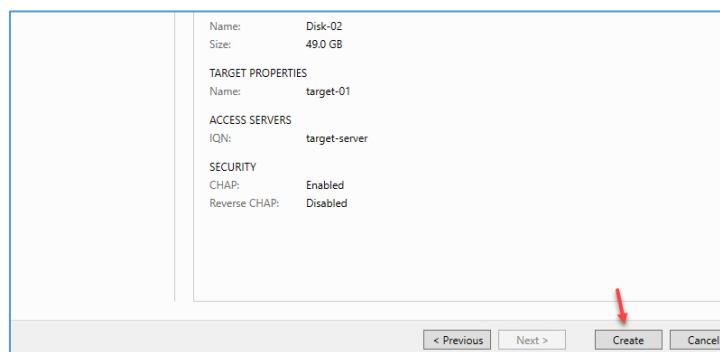
شکل ١١-١٩

در شکل ۱۱-۲۰ باید در قسمت Existing همان target که در قسمت اول ایجاد کردیم را انتخاب کنید، با این کار این دیسک هم زیر مجموعه‌ی آن target خواهد شد.

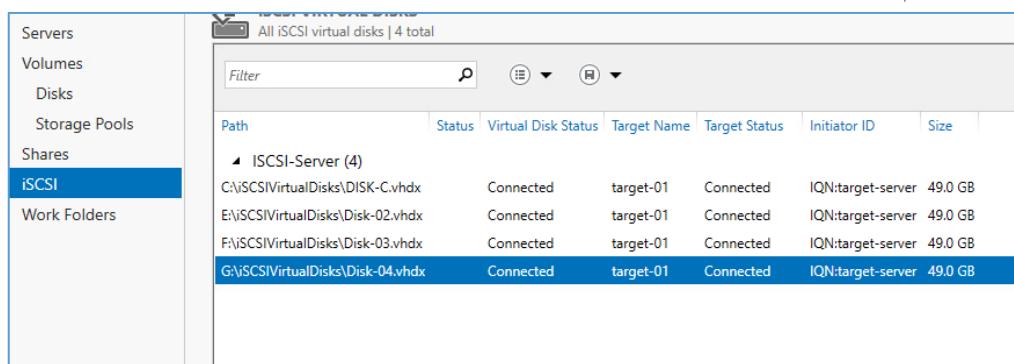
شکل ۱۱-۲۰

در شکل ۱۱-۲۱ هم باید بر روی Create کلیک کنید تا هارد دیسک مورد نظر ایجاد شود، توجه داشته باشید که دقیقاً همین مراحل را برای دو دیسک دیگر هم انجام دهید تا جمماً ۴ دیسک به لیست اضافه شود.

شکل ۱۱-۲۱

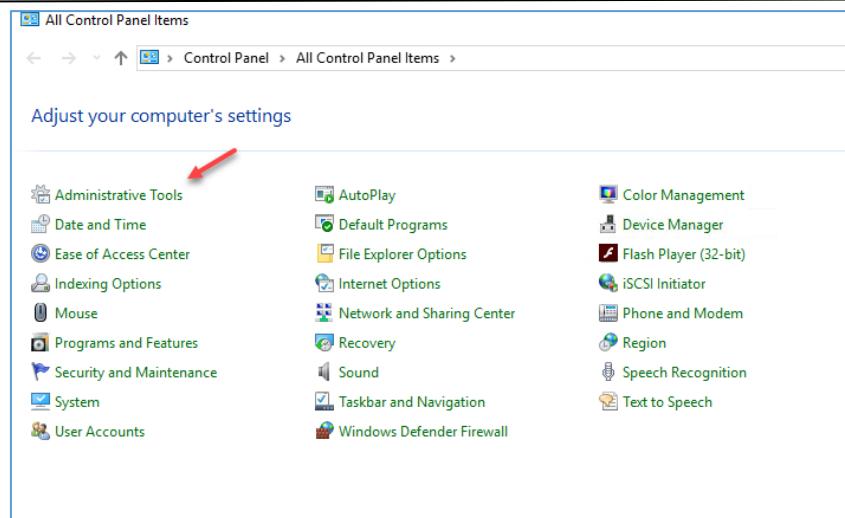
همان‌طور که در شکل ۱۱-۲۲ مشاهده می‌کنید هر چهار دیسک مورد نظر ایجاد شده است و حالا می‌توانیم به آنها متصل شویم.

شکل ۱۱-۲۲

تنظیمات سرور Failover-1

در ادامه کار باید وارد دو سرور Failover شویم و این چهار هارد را به آنها اضافه کنیم، بهمانند شکل ۱۱-۲۳ وارد کنترل پنل هر کدام از سرورها شویم و بر روی Administrative Tools کلیک کنید.

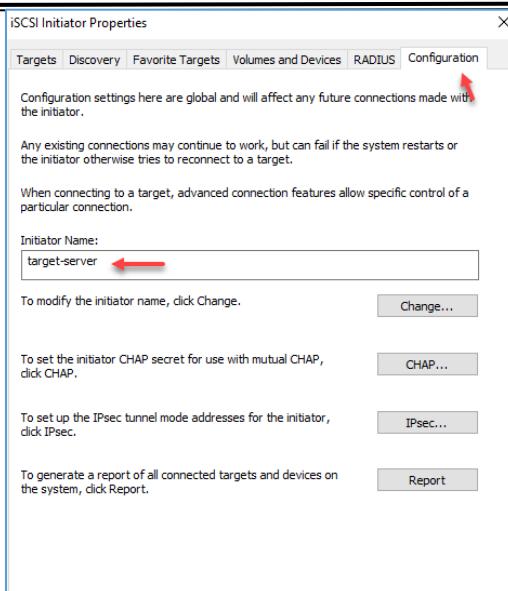
شکل ۱۱-۲۳

برای متصل شدن به دیسک‌های iSCSI ابزاری وجود دارد با نام iSCSI Initiator که در تمام ویندوز‌های سرور موجود است و حتی می‌توانید آن را از اینترنت دانلود کنید و بر روی ویندوز مورد نظر خود نصب کنید، مانند شکل ۱۱-۲۴ بر روی iSCSI Initiator دو بار کلیک کنید.

Name	Date modified	Type
Terminal Services	9/15/2018 11:49 AM	File folder
Active Directory Lightweight Directory Se...	9/15/2018 11:44 AM	Shortcu
Active Directory Module for Windows Po...	9/15/2018 11:43 AM	Shortcu
Active Directory Sites and Services	9/15/2018 11:43 AM	Shortcu
ADSI Edit	9/15/2018 11:43 AM	Shortcu
Component Services	9/15/2018 11:42 AM	Shortcu
Computer Management	9/15/2018 11:42 AM	Shortcu
Defragment and Optimize Drives	9/15/2018 11:42 AM	Shortcu
desktop	2/15/2021 10:50 AM	Configu
Disk Cleanup	9/15/2018 11:42 AM	Shortcu
Event Viewer	9/15/2018 11:42 AM	Shortcu
iSCSI Initiator	9/15/2018 11:42 AM	Shortcu
Local Security Policy	9/15/2018 11:43 AM	Shortcu
Microsoft Azure Services	9/15/2018 11:43 AM	Shortcu
ODBC Data Sources (32-bit)	9/15/2018 11:42 AM	Shortcu
ODBC Data Sources (64-bit)	9/15/2018 11:42 AM	Shortcu

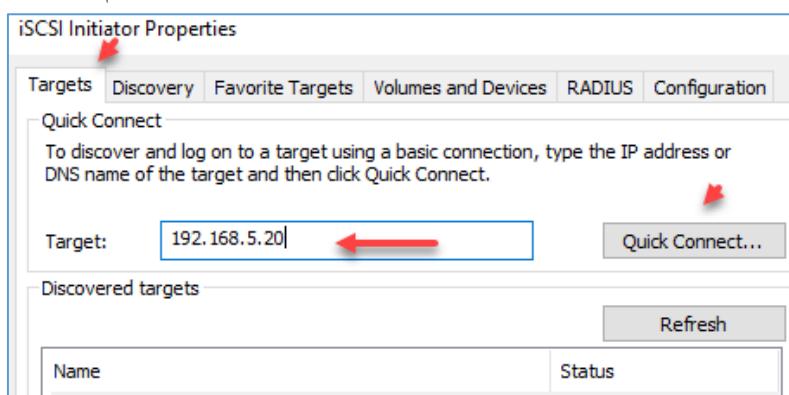
شکل ۱۱-۲۴

در شکل ۱۱-۲۵ و در تب Configuration باید نام Initiator Name را که با نام target-server ایجاد کردیم را وارد کنید.

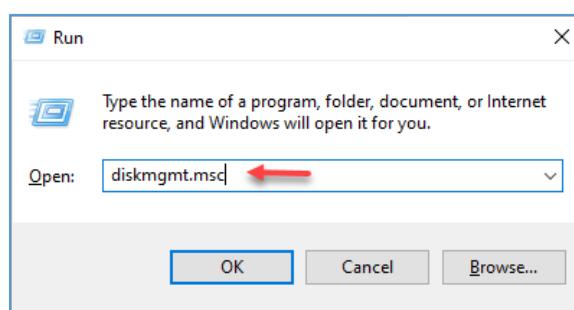
شکل ۱۱-۲۵

در شکل ۱۱—۲۶ و در تب Targets باید آدرس IP سرور iSCSI را وارد و بر روی Connect کلیک کنید، با این کار شما توانستید هارد دیسک مورد نظر را به لیست پارتیشن‌های خود اضافه کنید که با هم انها را امداده‌سازی می‌کنیم.

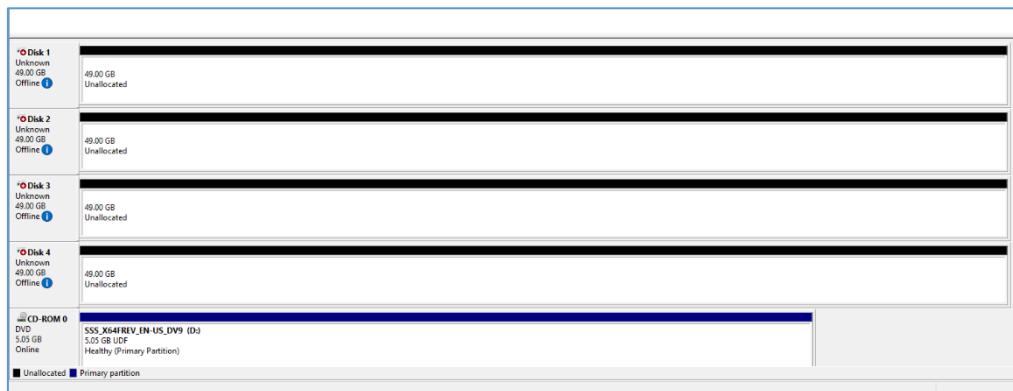
شکل ۱۱-۲۶

برای اینکه در سرور Failover-01 که عملیات بالا را در آن انجام دادیم بتوانیم هارد دیسک‌های iSCSI را مشاهده کنیم باید بهمانند شکل ۱۱-۲۷ در RUN دستور diskmgmt.msc را اجرا کنید تا سرویس Disk Management اجرا شود.

شکل ۱۱-۲۷

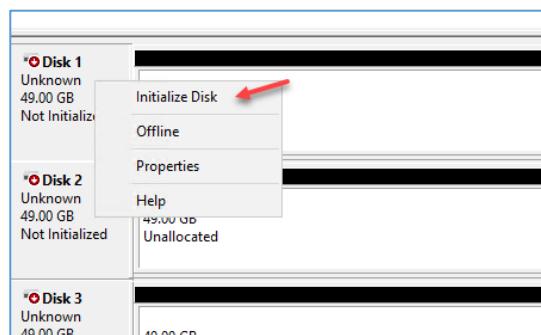
همان‌طور که در شکل ۱۱-۲۸ مشاهده می‌کنید هر چهار هارد به لیست اضافه شده است و باید تنظیمات آنها را انجام دهیم.

شکل ۱۱-۲۸

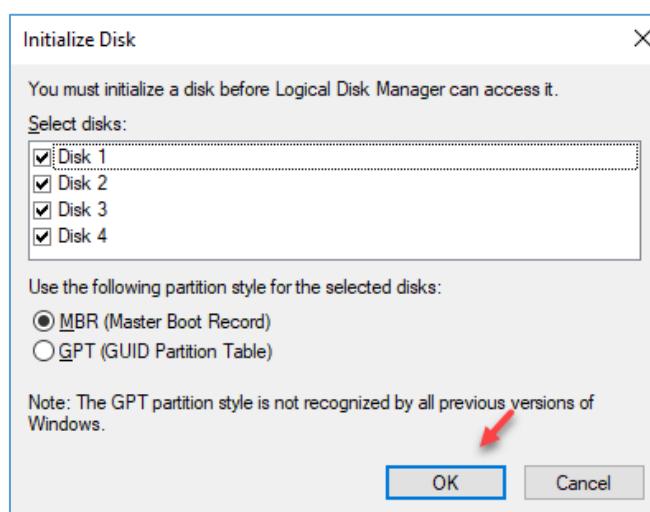
برای اینکه این

هارد دیسک‌ها را تنظیم کنیم باید به مانند شکل ۱۱-۲۹ بر روی دیسک مورد نظر کلیک راست کنید و گزینه‌ی اول یعنی Initialize Disk را انتخاب کنید.

شکل ۱۱-۲۹

در شکل ۱۱-۳۰ می‌توانید MBR که برای هارد دیسک‌هایی با حداکثر ظرفیت ۲ ترابایت است و GPT برای هارد دیسک‌هایی بیشتر از ۲ ترابایت، پس گزینه‌ی MBR را انتخاب و بر روی OK کلیک کنید.

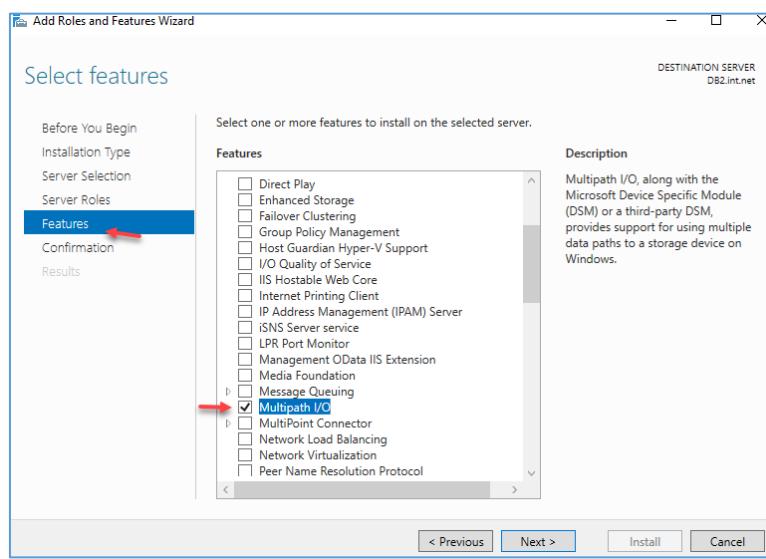

شکل ۱۱-۳۰

خوب کمی کارهایی که تا این مرحله انجام دادیم را بررسی کنیم، یک سرور iSCSI ایجاد کردیم و روی آن چند هارد متصل کردیم و با سرویس iSCSI چهار هارد مجازی که برای ادامه کار طراحی شده است را ایجاد کردیم و در ادامه از طریق سرور 1 Failover-1 توانستیم از طریق سرویس iSCSI Initiator به هاردهای iSCSI متصل شویم و بعد در سرویس Diskmgmt.msc هاردهای اضافه شده را اول Online و بعد Initialize کردیم و دیگر نباید کار انجام دهیم. حالا باید وارد سرور 2 Failover-2 شویم و هاردهای iSCSI را به آن هم اضافه کنیم.

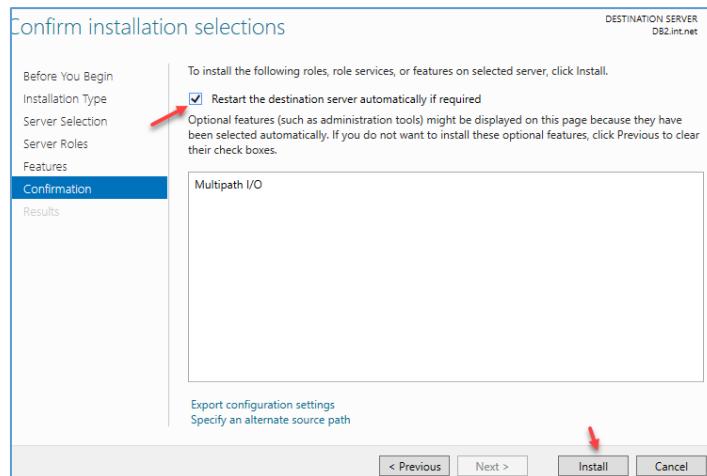
تنظیمات سرور Failover-2

شما در این سرور هم باید آن چهار هارد iSCSI را به لیست اضافه کنید، اما یک مشکل اساسی وجود دارد و آن هم این است که شما نمی‌توانید بیشتر از یک سرور را به صورت پیش‌فرض به سرور iSCSI متصل کنید، برای این کار باید یک سرویس دیگر را بر روی سرور iSCSI نصب کنید و آن هم سرویس Multipath I/O است که به‌مانند شکل ۱۱-۳۱ باید وارد Server Manager در سرور iSCSI شوید و از قسمت Features تیک گزینه‌ی Multipath I/O را انتخاب و بر روی Next کلیک کنید.

شکل ۱۱-۳۱

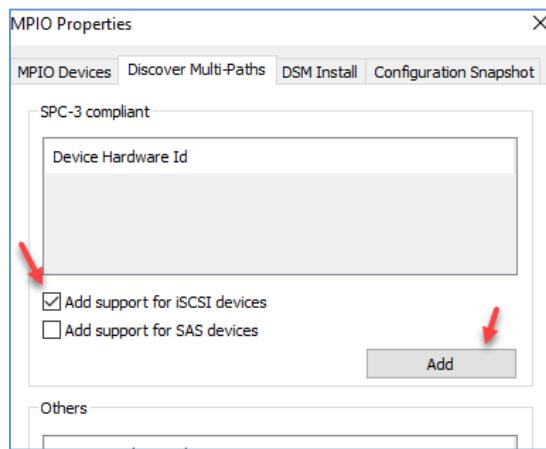
در شکل ۱۱-۳۲ حتماً تیک گزینه‌ی Restart the destination... را انتخاب و بر روی Install کلیک کنید.

شکل ۱۱-۳۲

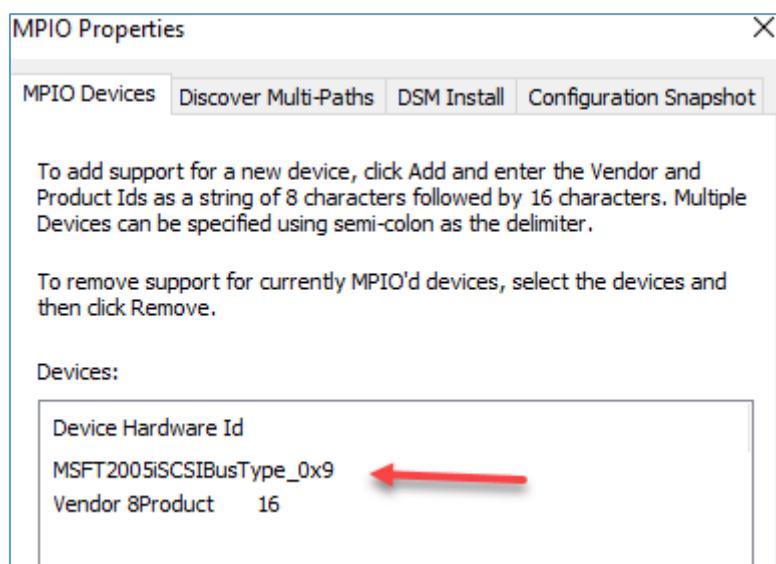
نکته مهم: این سرویس را در هر سه سرور iSCSI, Failover-1, Failover-2 باید نصب کنید و به صورت زیر تنظیمات آن را انجام دهید.

بعد از نصب سرویس وارد Administrative Tools شوید و سرویس MPIO را اجرا کنید، بعد از اجرا به مانند شکل ۱۱-۳۳ وارد تب Discover Multi-Paths شوید و تیک گزینه‌ی Add support را انتخاب کنید و بر روی Add کلیک کنید.

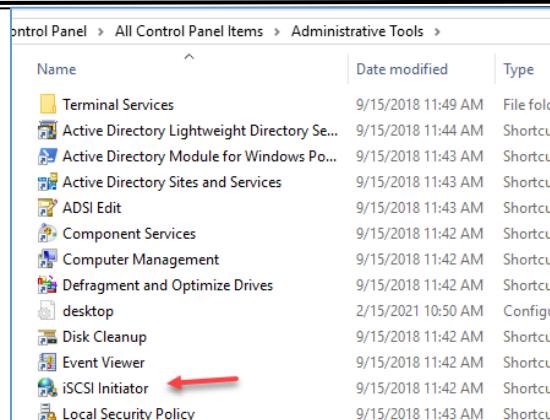
شکل ۱۱-۳۳

به مانند شکل ۱۱-۳۴ وارد تب MPIO Devices شوید و باید در لیست مورد نظر Device مورد نظر را حتماً مشاهده کنید تا عملیات موفقیت‌آمیز باشد.

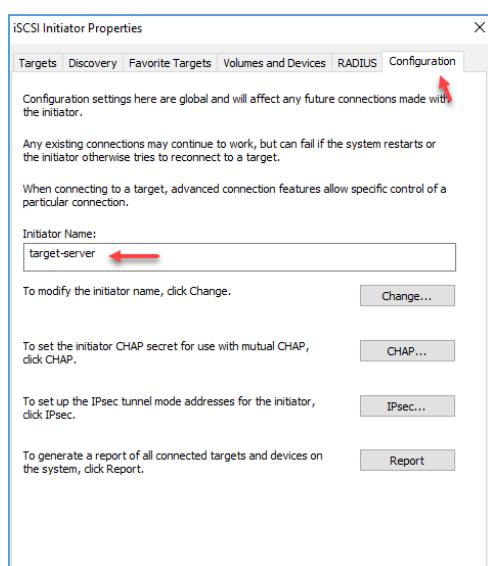

شکل ۱۱-۳۴

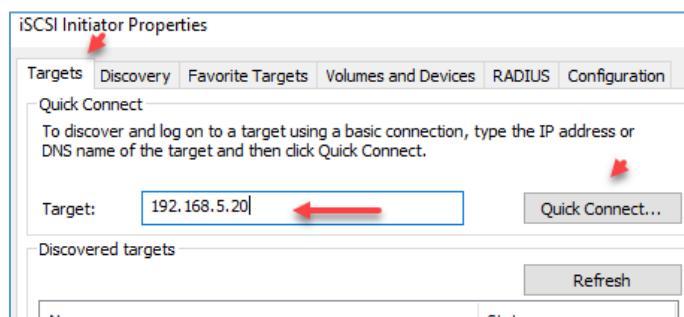
بعد از انجام مراحل بالا باید وارد سرور 2 Failover-iSCSI Initiator را اجرا کنید و دقیقاً همان کاری که در سرور اول یعنی 1 Failover انجام دادید در این قسمت هم انجام دهید.

شكل ۱۱-۳۵

شكل ۱۱-۳۶

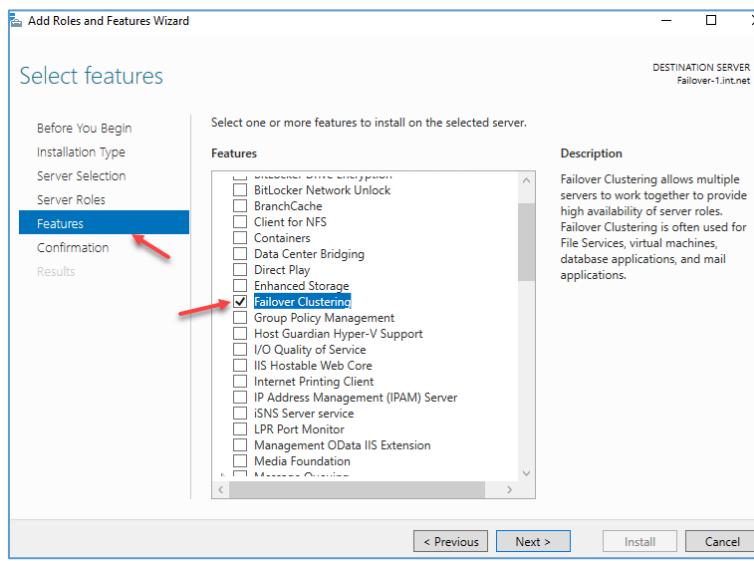

شكل ۱۱-۳۷

در ادامه هارد دیسک مورد نظر به لیست اضافه و کارهایی را که در سرور Failover-1 انجام دادیم در این سرور هم باید انجام دهیم.

بعد از اینکه هارد دیسک‌های مجازی را در هر سرور ایجاد کردیم باید سرویس‌های دیگری را هم فعال کنیم، سرویس دیگری که از گذشته وجود داشته با نام Application Server بوده که تا ویندوز سرور ۲۰۱۲ وجود داشته ولی در ویندوز سرور ۲۰۱۶ و ۲۰۱۹ این گزینه وجود ندارد ولی سرویس‌های آن به صورت پیش‌فرض بر روی ویندوز فعال است و مشکلی از این لحاظ نخواهد داشت.

در ادامه باید سرویس Failover Clustering را بر روی هر دو سرور Failover-1 و Failover-2 نصب کنید، به این صورت که مانند شکل ۱۱-۳۸ وارد Server Manager شوید و تیک گزینه‌ی Failover Clustering را از قسمت Features انتخاب و نصب کنید.

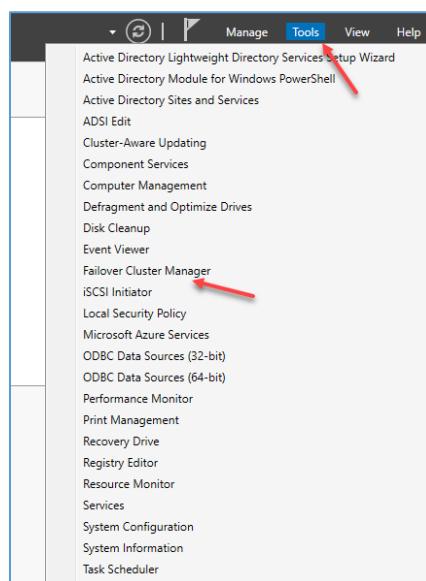

شکل ۱۱-۳۸

نصب این سرویس کمی زمان برخواهد بود، توجه داشته باشید که بعد از نصب سرویس حتماً سرور باید Restart شود.

در ادامه باید کنسول مدیریتی سرویس Clustering را در هر دو سرور اجرا کنید و کارهای زیر را در هر دو سرور انجام دهید.

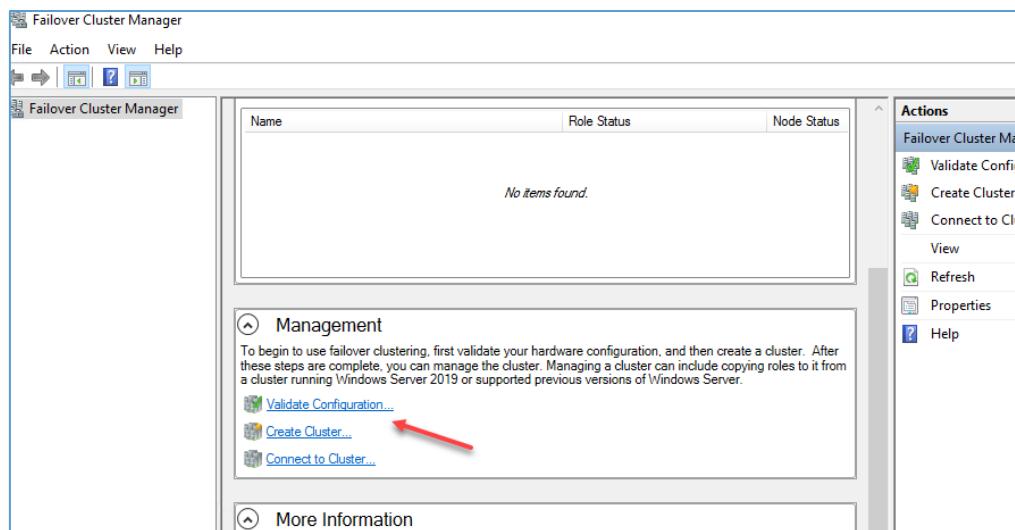
به مانند شکل ۱۱-۳۹ وارد Server Manager شوید و از منوی Tools سرویس Clustering را اجرا کنید.

شکل ۱۱-۳۹

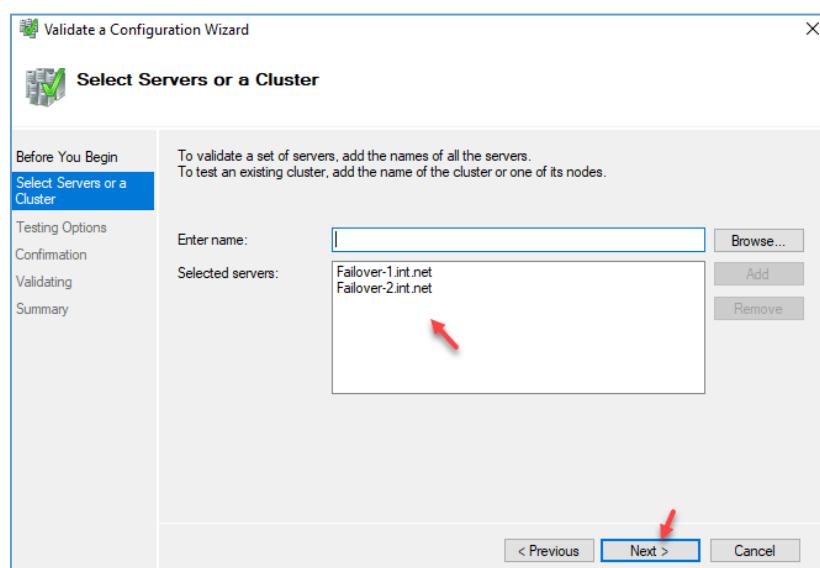
آموزش SQL Server 2019

اولین کاری که در این سرویس باید انجام دهیم این است که تست می‌گیریم ببینیم ارتباط و تنظیمات انجام شده در هر دو سرور که قرار است کلaster شوند به درستی انجام شده است یا نه، برای این کار به مانند شکل ۱۱-۴۰ بر روی Validate Configuration کلیک کنید.

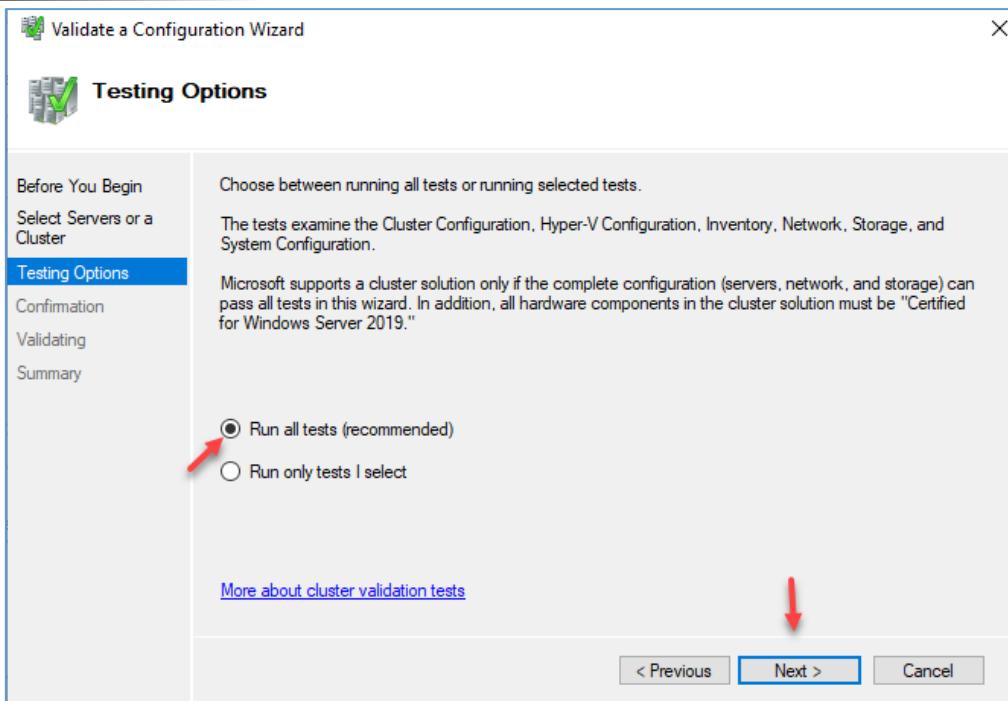
شكل ۱۱-۴۰

در شکل ۱۱-۴۱ باید نام سرور مورد نظر خود را وارد و بر روی Add کلیک کنید، توجه داشته باشید باید نام هر دو سرور را به لیست اضافه کنید.

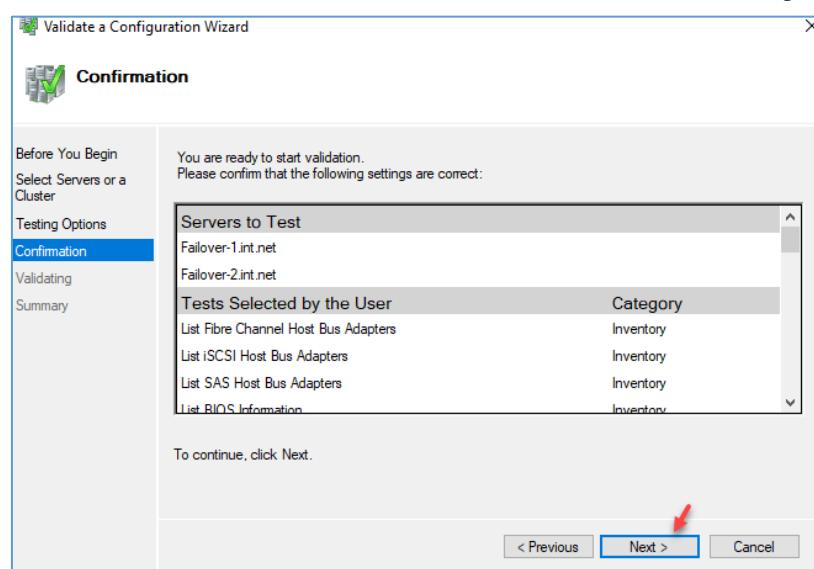
شكل ۱۱-۴۱

در شکل ۱۱-۴۲ باید گزینه‌ی Run all tests را انتخاب کنید تا قبل از اینکه موضوع را عملیاتی کنیم مراحل کار تست شود.

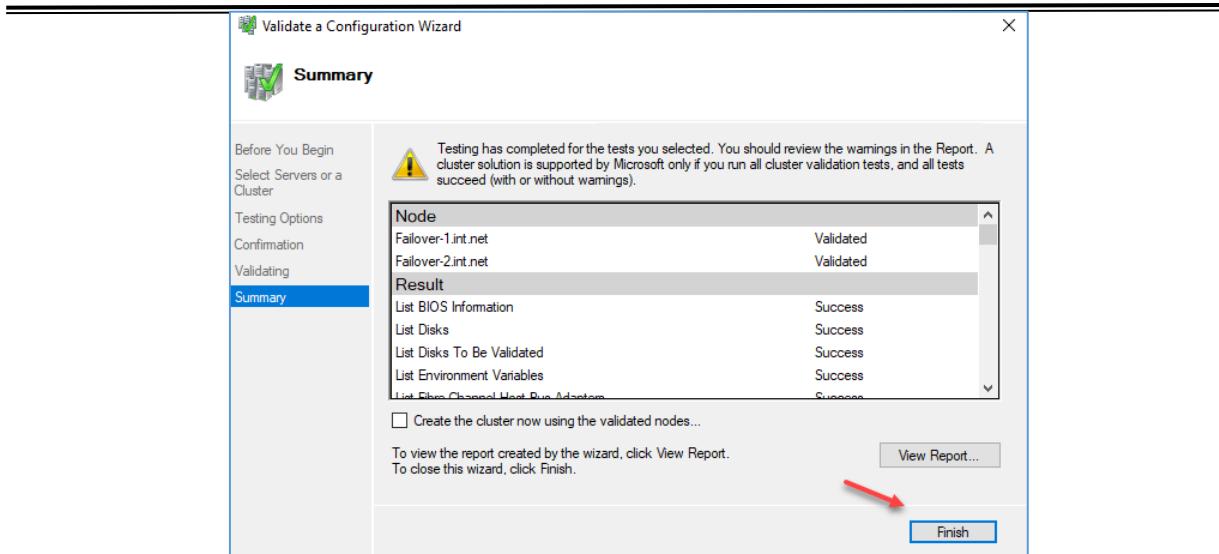
شکل ۱۱-۴۲

در ادامه کار و در شکل ۱۱-۴۳ بر روی Next کلیک کنید.

شکل ۱۱-۴۳

همان‌طور که در شکل ۱۱-۴۴ مشاهده می‌کنید عملیات با موفقیت انجام شده است، اما شاید برای شما با خطاهای مختلفی تالمم شده باشد که حتماً باید آن خطاها را بررسی کنیم.

شکل ۱۱-۴۴

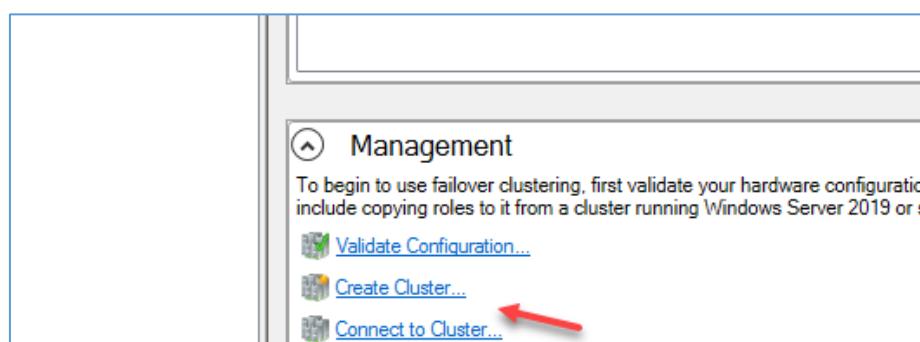
خطاهایی که معمولاً در این قسمت روی می‌دهد شامل موارد زیر است:

- ۱- کارت شبکه‌ی دوم تعریف نشده باشد.
- ۲- سیستم تحت دامین نباشد.
- ۳- هارد دیسک به درستی در هر دو سرور ایجاد نشده باشد، که این خطا یکی از متداولترین خطاهای است.
- ۴- سرویس MPIO در هر سه سرور فعال نباشد.

اگر همهی مواردهای بالا به درستی انجام دهید دیگر با خطا مواجه نخواهید شد.

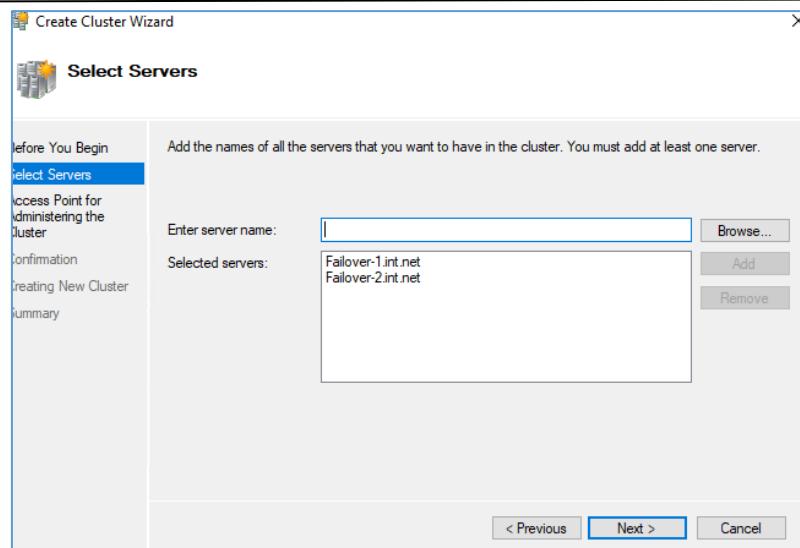
در ادامه کار و بعد از تست موفقیت آمیز کار باید Cluster اصلی خود را ایجاد کنیم برای این کار بهمانند شکل ۱۱-۴۵

بر روی Create Cluster

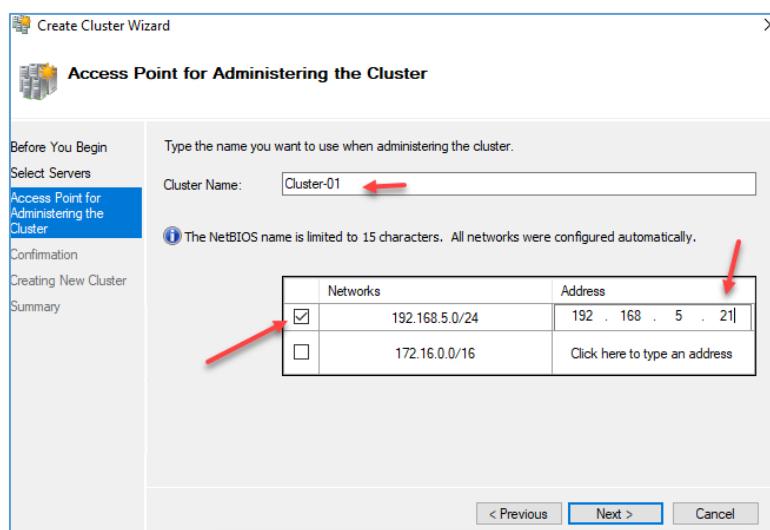
شکل ۱۱-۴۵

در شکل ۱۱-۴۶ هر دو سرور failover را وارد و بر روی Next کلیک کنید.

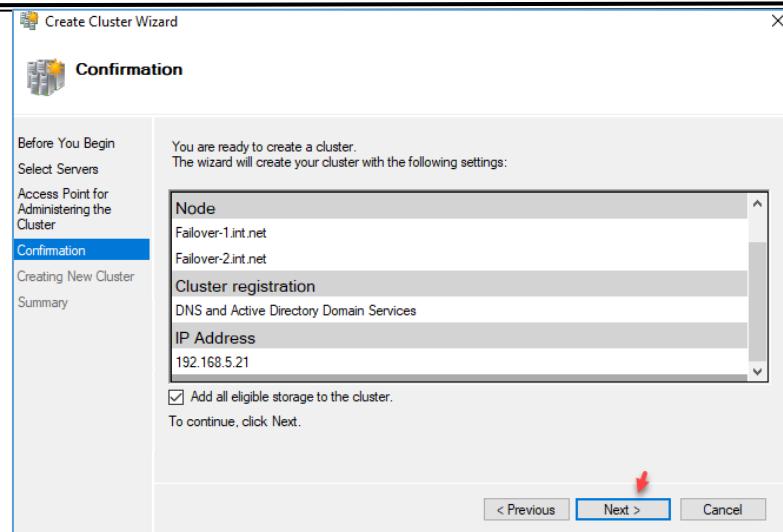
شکل ۱۱-۴۶

در شکل ۱۱-۴۷ باید مشخص کنید که کدام شبکه به عنوان شبکهی Cluster باید انتخاب شود، و زمانی که شبکهی Cluster را انتخاب می‌کنید باید برای آن یک آدرس IP مشخص در نظر بگیرید، که در اینجا شبکهی اصلی یعنی ۱۹۲.۱۶۸.۵.۲۱ به عنوان شبکهی Cluster در نظر گرفته خواهد شد و بعد از اتمام کانفیگ اگر همه چیز به درستی پیش برود شما می‌توانید این IP را Ping کنید و از آن استفاده کنید.

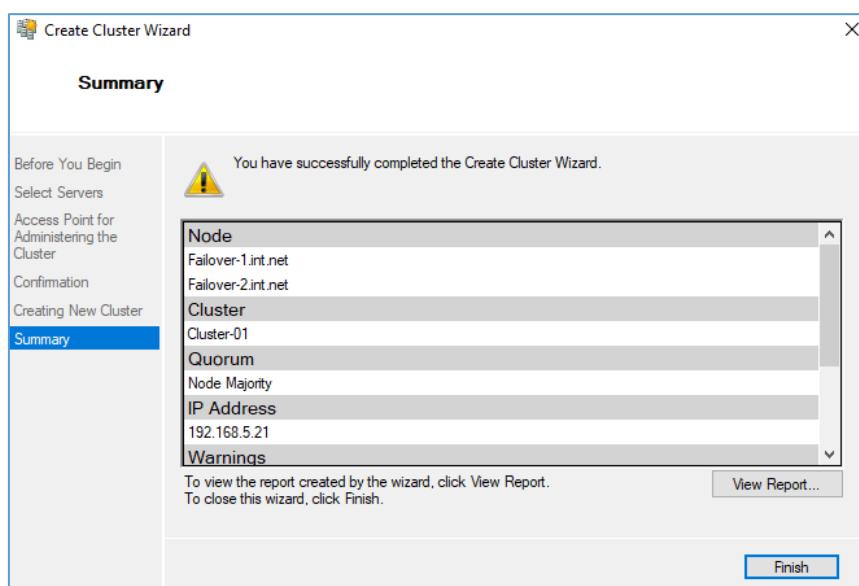
شکل ۱۱-۴۷

به مانند شکل ۱۱-۴۸ بر روی Next کلیک کنید تا کار نصب آغاز شود.

شکل ۱۱-۴۸

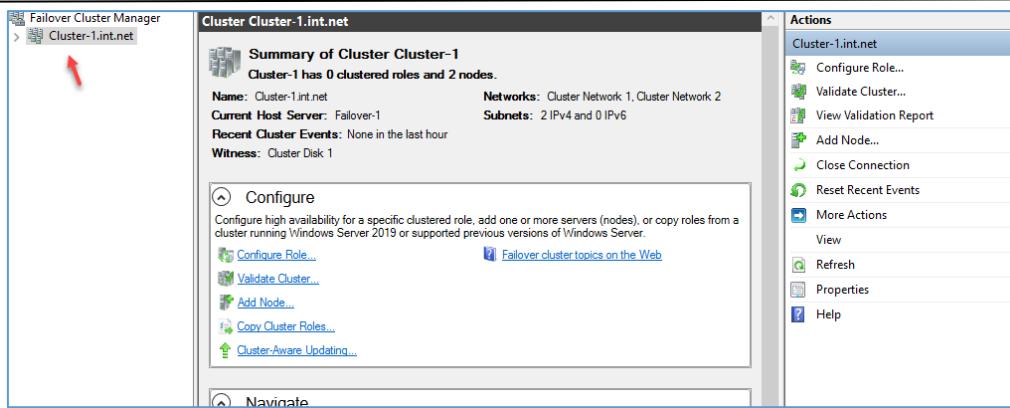
همان‌طور که در شکل ۱۱-۴۹ مشاهده می‌کنید عملیات Clustering به درستی انجام شده است و حالا ما بر روی آدرس 192.168.5.21 سرویس کلستر داریم و می‌توانیم در ادامه از آن استفاده کنیم.

شکل ۱۱-۴۹

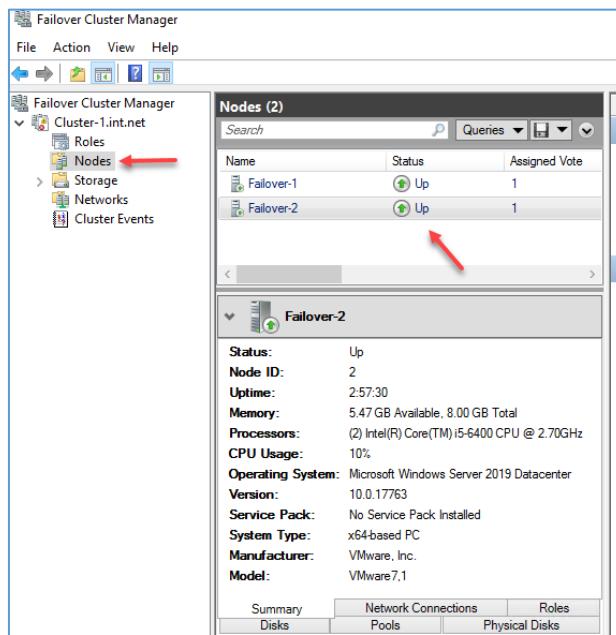
توجه داشته باشید که اگر در یک سرور عملیات ایجاد Clustering را انجام دهید در سرور دیگر هم همین تنظیمات انجام خواهد شد.

همان‌طور که در شکل ۱۱-۵۰ مشاهده می‌کنید Cluster مورد نظر با موفقیت ایجاد شده است.

شکل ۱۱-۵۰

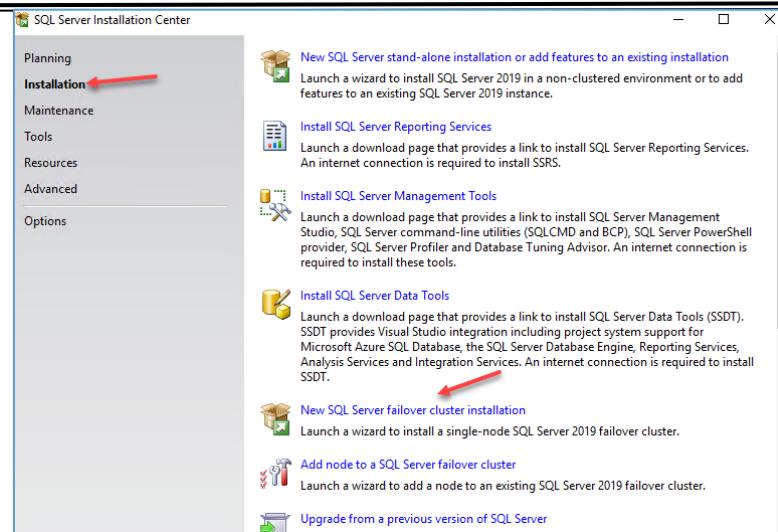
اگر بهمانند شکل ۱۱-۵۱ وارد قسمت Failover Node شوید دو سرور Failover-1 و Failover-2 را مشاهده می‌کنید که هر دو در حالت روشن یعنی UP قرار دارند و میتوانند سرویس ارائه دهند.

شکل ۱۱-۵۱

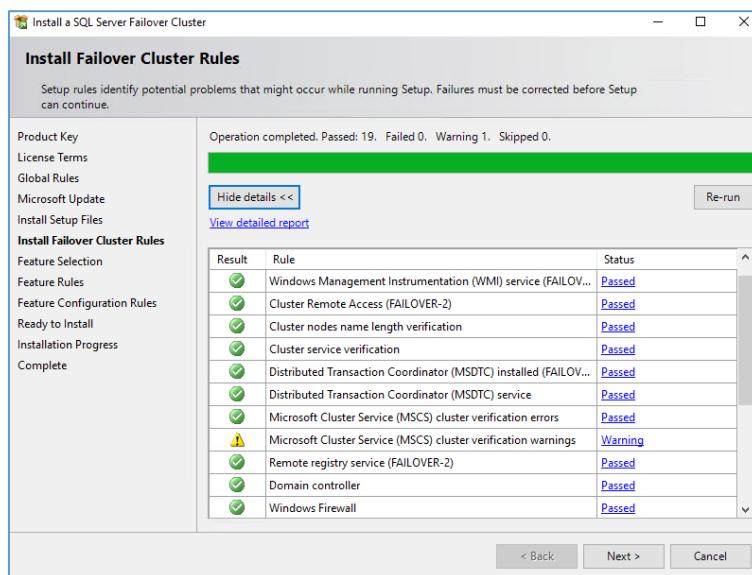
در ادامه کار باید نرمافزار SQL Server را بر روی هر دو سرور Failover-1 و Failover-2 نصب کنیم، البته روش نصب با قبل تفاوت خواهد داشت.

وارد یکی از سرورها مثلاً Failover-2 می‌شویم و نرمافزار SQL Server را برای نصب اجرا می‌کنیم.
بهمانند شکل ۱۱-۵۲ وارد Installation کلیک کنید و بر روی Installation کلیک کنید و در صفحه‌ی باز شده بر روی New SQL Server failover cluster کلیک کنید.

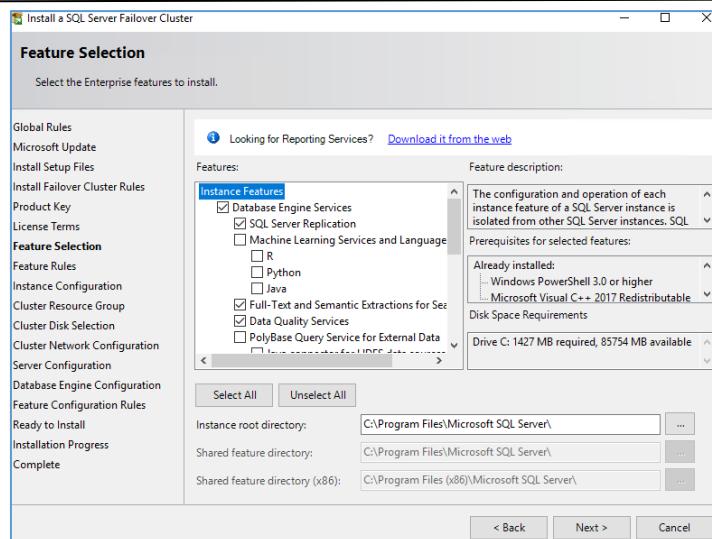
شکل ۱۱-۵۲

در در شکل ۱۱-۵۳ برسی های اولیه انجام می شود که اگر از نظر Clustering مشکلی نباشد می توانید کار را ادامه دهید.

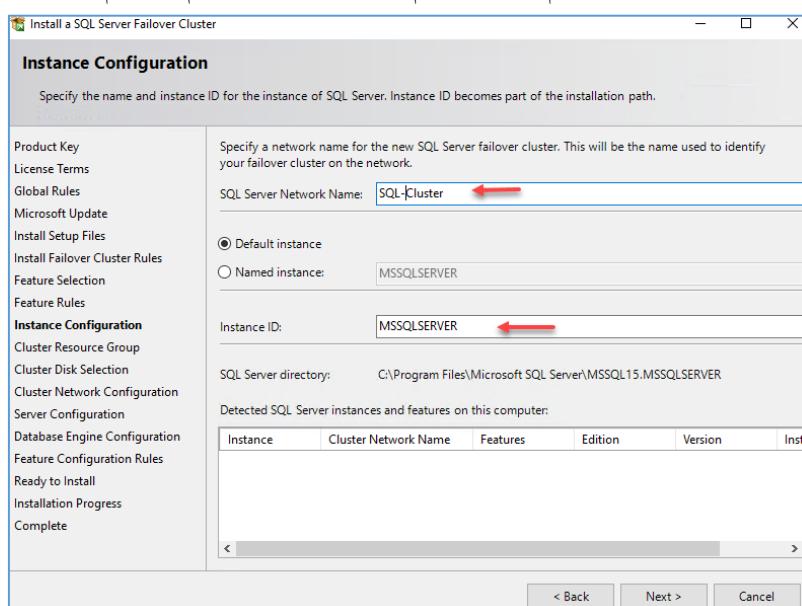
شکل ۱۱-۵۳

در شکل ۱۱-۵۴ تیک گزینه‌ی Database Engine Services را انتخاب و بر روی Next کلیک کنید، البته این موارد را قبلًا توضیح دادیم.

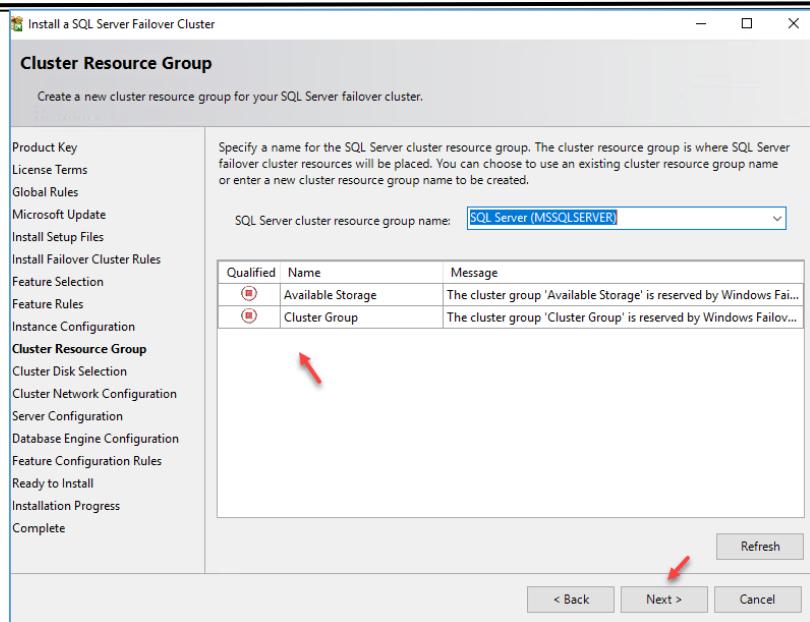
شکل ۱۱-۵۴

در شکل ۱۱-۵۵ باید در قسمت SQL Server Network Name یک نام به دلخواه خود وارد کنید، البته این نام مهم است و برای دسترسی به SQL باید از این نام استفاده کنیم، در قسمت بعدی هم باید نام Instance را وارد کنید.

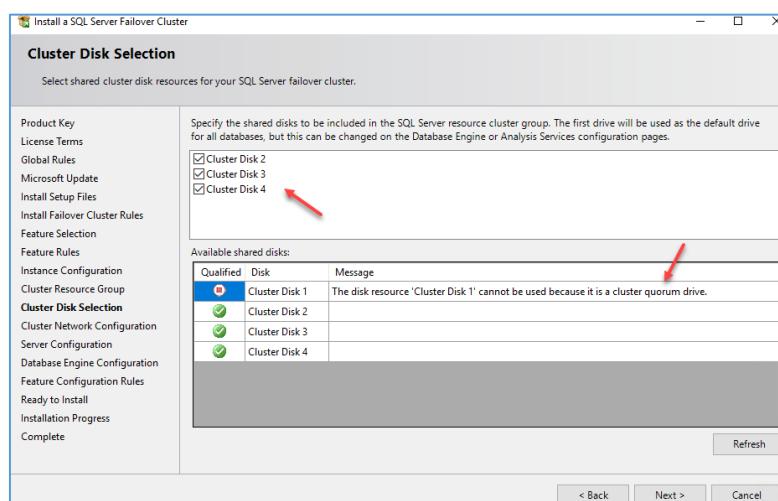
شکل ۱۱-۵۵

در شکل زیر دو سرویس موردنیاز برای فعالسازی Clustering در SQL را مشاهده می‌کنید، بر روی Next کلیک کنید.

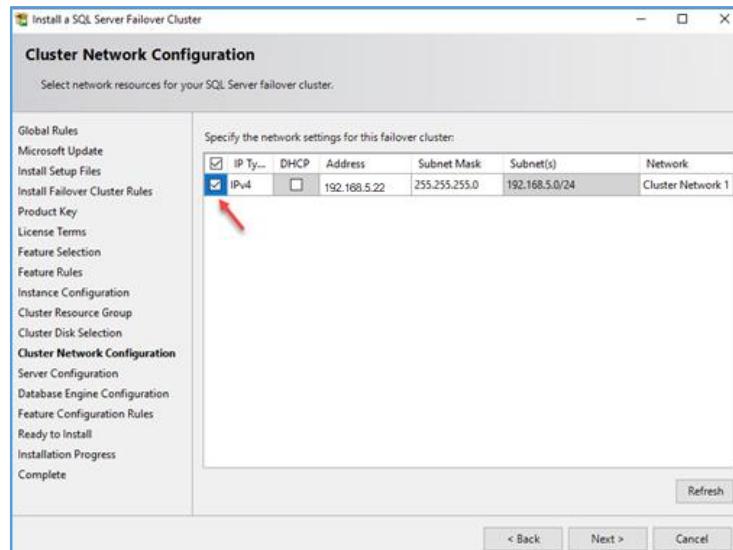
شکل ۱۱-۵۶

در شکل ۱۱-۵۷ باید همه‌ی دیسک‌های موجود را انتخاب کنید، فقط سه دیسک در لیست قرار دارد، اما یک دیسک دیگر که دیسک شماره‌ی یک باشد در لیست برای انتخاب وجود ندارد، دلیل آن هم این است که اصولاً زمانی که سیستم Clustering را فعال می‌کنید، دیسک اول به صورت پیش‌فرض به عنوان دیسک Quorum انتخاب می‌شود، این دیسک تشکیل‌دهنده‌ی تنظیمات اصلی Clustering است و به صورت خودکار تنظیم می‌شود، البته می‌توانستیم در قسمت ایجاد Clustering این دیسک را تنظیم کنیم تا خودش یک دیسک را انتخاب نکند، در شکل ۱۱-۵۷ مشخص شده است که کدام دیسک به عنوان دیسک Quorum انتخاب شده است.

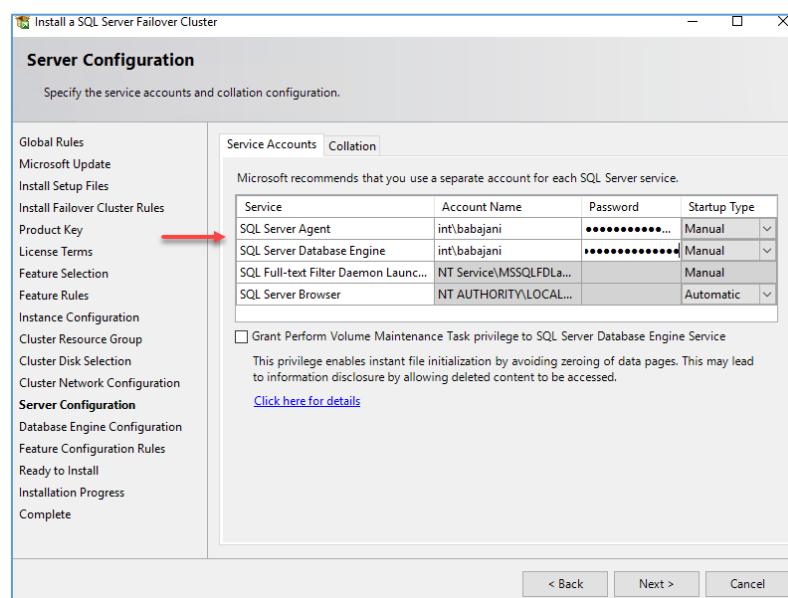
شکل ۱۱-۵۷

در شکل ۱۱-۵۸ باید شبکه‌ی IPV4 خود را انتخاب کنید و یک آدرس IP جدید برای SQL وارد کنید، توجه داشته باشید این IP با IP که در قسمت Clustering وارد کردیم متفاوت خواهد بود.

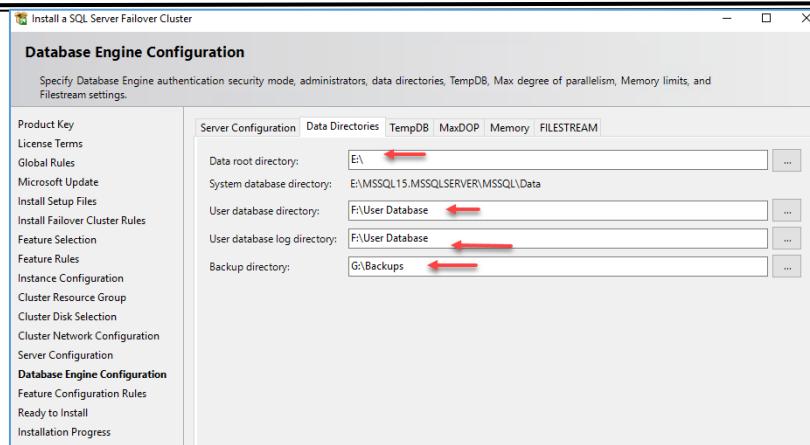
شکل ۱۱-۵۸

در شکل ۱۱-۵۹ باید نام کاربری که قرار است دسترسی کامل برای اجرای سرویس‌ها را داشته باشد وارد کنید و بر روی Next کلیک کنید.

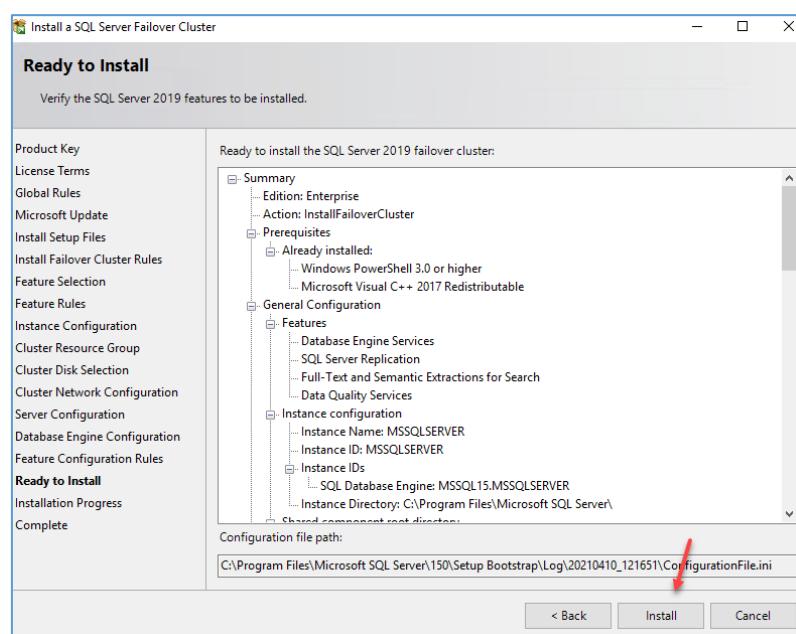
شکل ۱۱-۵۹

در شکل ۱۱-۶۰ و در تب Current User بر روی Server Configuration کلیک کنید و بعد در تب Data Directories باید محل ذخیره شدن دیتابیس‌ها و اطلاعات کاربران و فایل‌های پشتیبان را مشخص کنید، سعی کنید هر قسمت را در یکی از هاردهای Cluster که ایجاد کردیم وارد کنید و بر روی Next کلیک کنید.

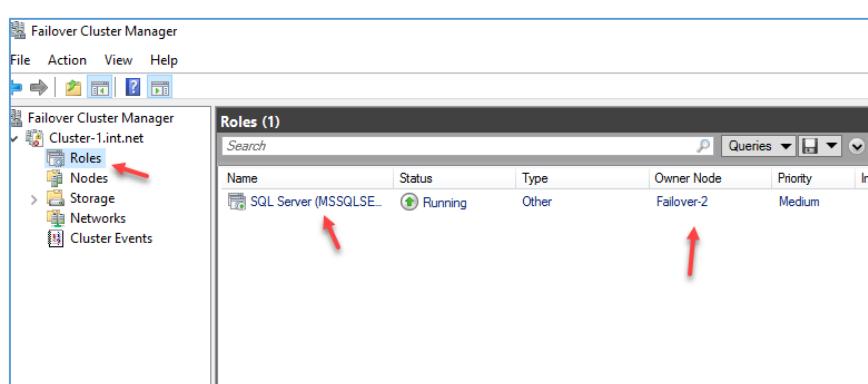
شکل ۱۱-۶۱

در شکل ۱۱-۶۱ بر روی Install کلیک کنید تا کار نصب آغاز شود.

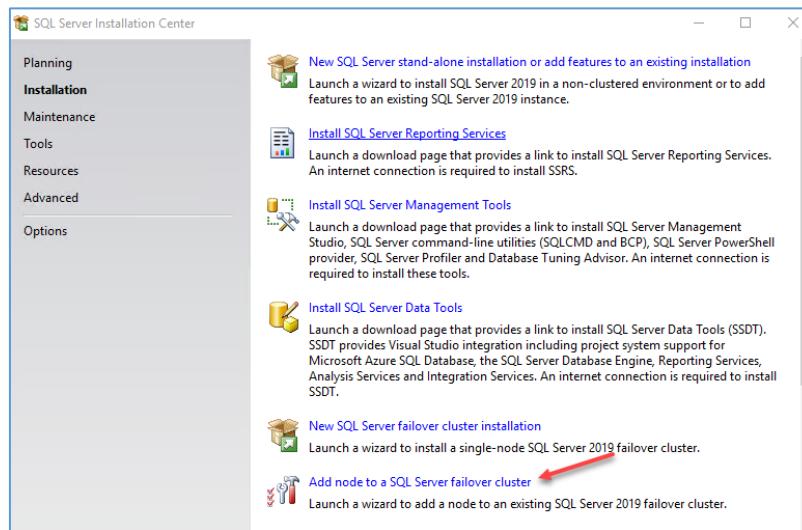
شکل ۱۱-۶۲

بعد از نصب سرویس Clustering برای SQL سرور اگر وارد سرویس Failover Cluster Manager بهمانند شکل ۱۱-۶۲ شوید از سمت چپ بر روی Roles کلیک کنید، همان‌طور که مشاهده می‌کنید SQL Server با توسط سرور ۲ Failover-2 ایجاد شده است.

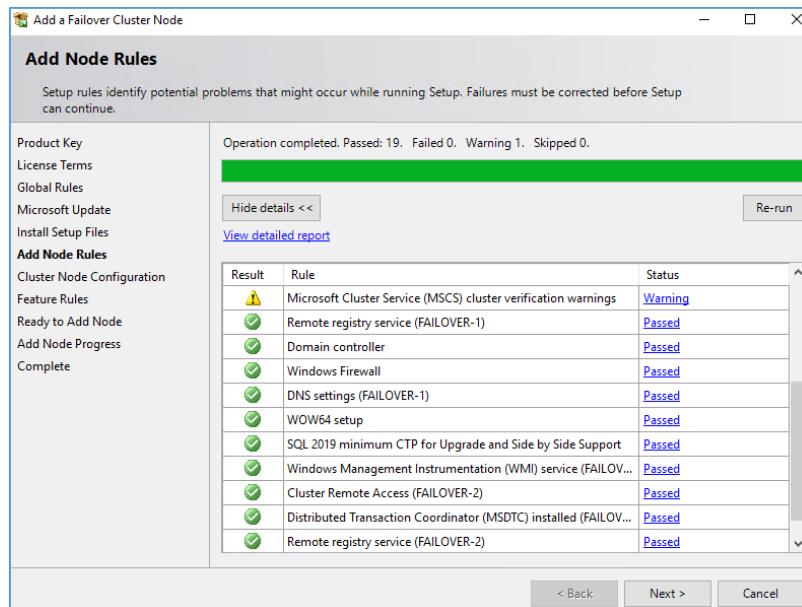
شکل ۱۱-۶۲

بعد از اینکه سرویس SQL را برای سرور 2 راهاندازی کردیم باید حتماً در سرور 1 Failover-2 هم این سرویس را فعال کنیم تا عملیات Clustering بهدرستی انجام شود، برای این کار باید دوباره نرمافزار نصب SQL را اجرا کنید و بهمانند شکل ۱۱-۶۳ بر روی Add node to a SQL Server Failover Clustering کلیک کنید.

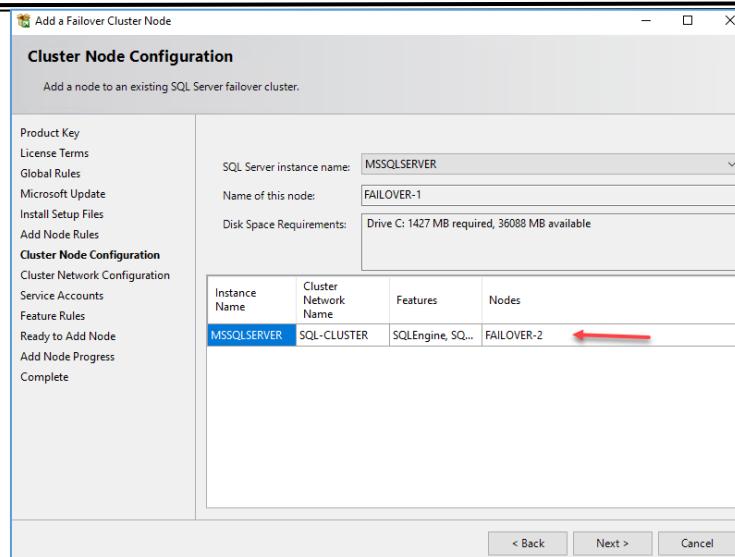
شکل ۱۱-۶۳

در شکل ۱۱-۶۴ بررسی‌های مربوط به Clustering انجام شده و در صورت نبود خطا بر روی Next کلیک کنید.

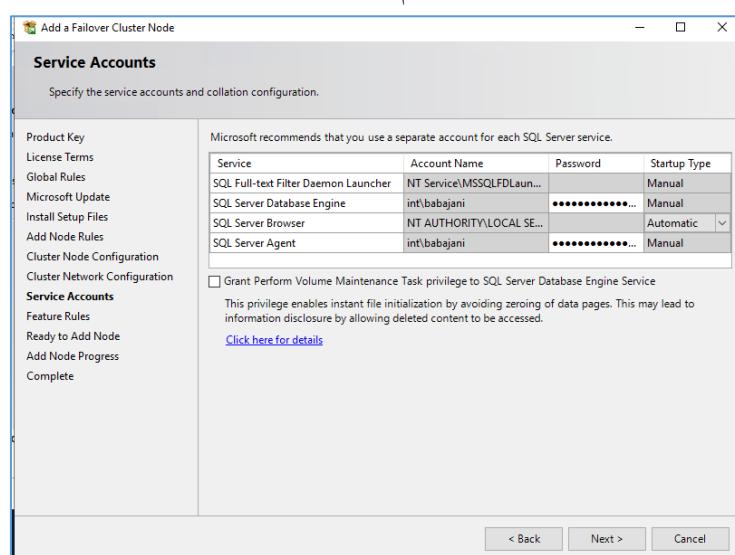
شکل ۱۱-۶۴

همان‌طور که در شکل ۱۱-۶۵ مشاهده می‌کنید کلاستر مورد نظر که با نام شبکه‌ی SQL-Cluster ایجاد کرده بودیم بهصورت اتوماتیک پیدا شده که نشان می‌دهد این نام را از سرور 2 Failover گرفته است، برای ادامه کار بر روی کلیک کنید Next.

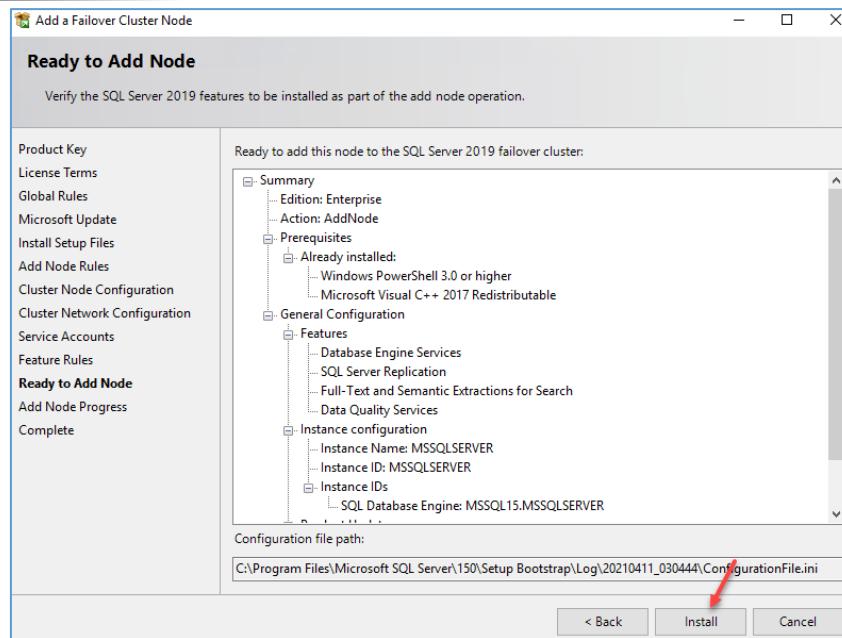
شکل ۱۱-۵

در شکل ۱۱-۶ هم باید نام کاربری که قرار است سرویس‌های مورد نظر را اجرا کنید وارد کنید، سعی کنید همان کاربری که در ۲ Failover وارد کردید در این قسمت هم وارد کنید.

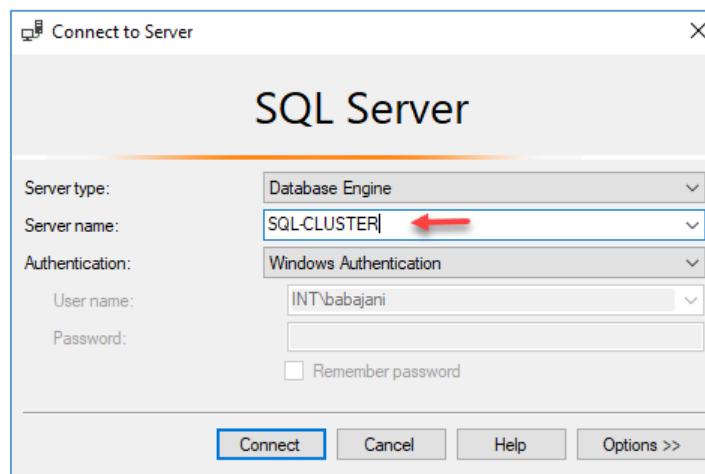
شکل ۱۱-۶

در شکل ۱۱-۶۷ بر روی Install کلیک کنید تا کار نصب آغاز شود.

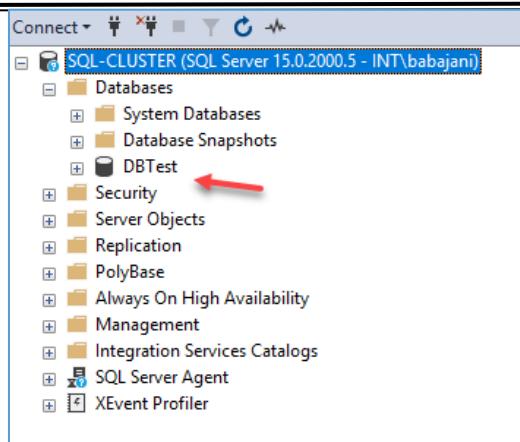
شکل ۱۱-۶۷

خوب برای تست عملکرد Clustering به مانند شکل ۱۱-۶۸ نرم افزار SQL Server Management Studio را اجرا کنید و در قسمت Server name باید همان نام شبکه که در مراحل راه اندازی SQL Clustering وارد کردید در این قسمت هم وارد کنید.

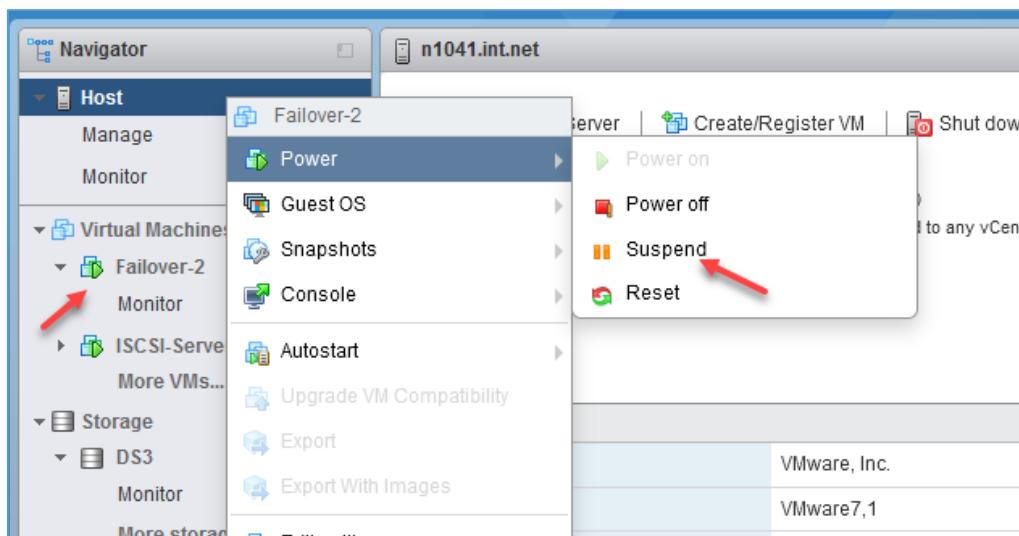
شکل ۱۱-۶۸

در شکل ۱۱-۶۹ به عنوان تست یک دیتابیس در سرور ایجاد کردیم و می خواهیم ببینیم زمانی که یکی از این سرورهای Failover را از دست دهیم چه اتفاقی رخ می دهد.

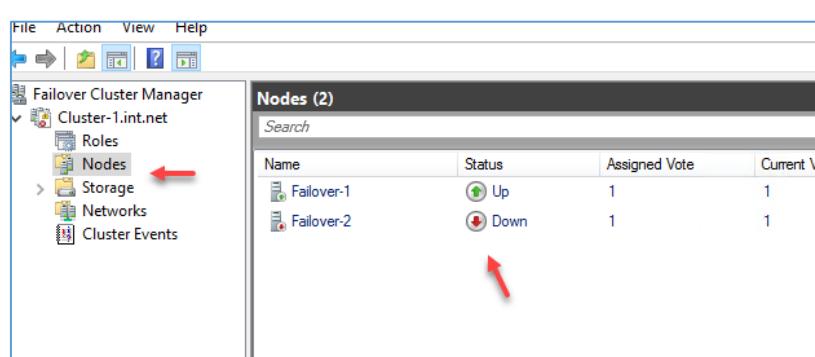
شکل ۱۱-۶۹

در شکل ۱۱-۷۰ سرور ۲ Failover را که سرور اصلی در کلاسترینگ بوده را خاموش و یا Suspend می‌کنیم.

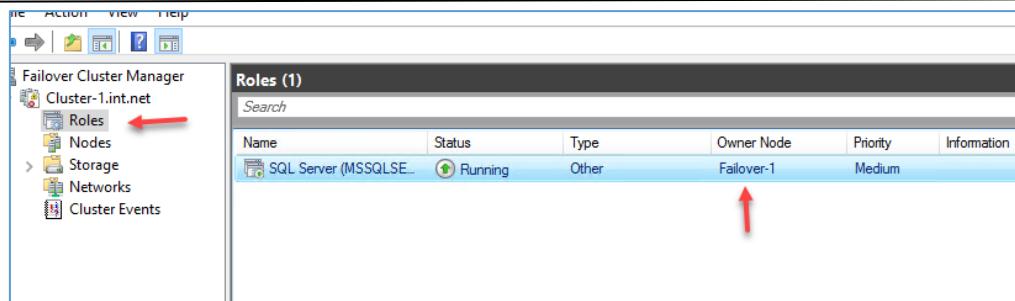
شکل ۱۱-۷۰

اگر بهمانند شکل ۱۱-۷۱ وارد سرویس Clustering شوید و در قسمت Node مشاهده خواهید کرد سرور ۲ Failover از کارافتاده.

شکل ۱۱-۷۱

در شکل ۱۱-۷۲ وارد قسمت Roles شوید و همان‌طور که مشاهده می‌کنید در ستون Owner node سرور تغییر کرده و ۱ Failover فعال است.

شکل ۱۱-۷۲

خوب در این فصل توانستیم با کمک چهار سرور سرویس Failover Clustering را راهاندازی کنیم و توانایی آن را مشاهده کنیم، این نوع سرویس‌ها در سازمان‌هایی مانند بانک که قطع شدن یک لحظه از سیستم می‌تواند خسارت جبران‌ناپذیری وارد کند خیلی حیاتی و مهم است، پس شما به عنوان یک DBA باید نحوه‌ی راهاندازی این سرویس را کاملاً مسلط باشید.

فصل نهم

Business Intelligence – هوش تجاری

شما به عنوان متخصص SQL و برنامه‌نویس یک مجموعه عظیم قادر هستید از پیچیده‌ترین اطلاعات در داخل نرم‌افزارها با خبر شوید و مشکلات از نظر فنی نخواهید داشته باشید مثلاً می‌توانید وارد دیتابیس SQL شوید و از اطلاعات جدول آن با خبر شوید، ولی اگر مدیر آن سازمان بخواهد اطلاعات مورد نظر را مشاهده کند، به علت نداشتن دانش فنی لازم توانایی درک مسئله را نخواهد داشت که این یک مشکل بزرگ در مجموعه خواهد بود و برای حل مشکل باید راهکارهایی ارائه شود تا مدیران و افراد دیگر بتوانند اطلاعات را به راحتی مشاهده و تحلیل آن را بررسی کنند.

۹-۱ هوش تجاری چیست

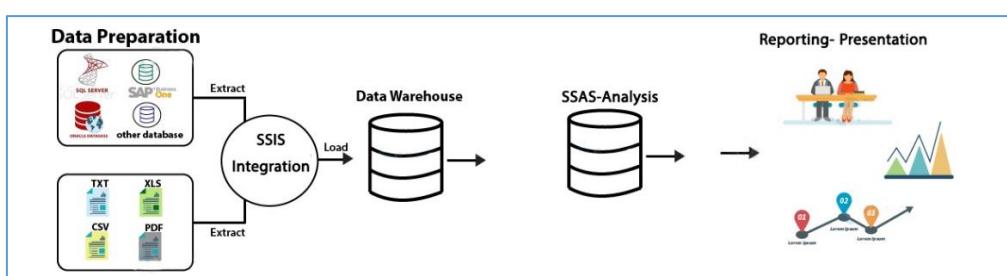
هوش تجاری به ابزارهایی گفته می‌شود که یک تحلیل کامل از اطلاعات سازمان مورد نظر انجام می‌دهد و نتیجه آن را در خروجی با اشکال مختلف نمایش می‌دهد و طبق آن نتایج، تصمیم‌گیری‌هایی برای پیشرفت سازمان گرفته خواهد شد که البته اگر داده‌ها و تحلیل‌ها اشتباه باشد سازمان ضرر سنگی خواهد کرد.

۹-۲ چگونه کار را آغاز کنیم

برای شروع کار باید یک سری موارد را آماده کنید.

- ۱ - اولین قدم این است که هدف‌های پیش روی خود را بشناسیم و طبق آن عمل کنیم تا بتوانیم داده‌های درست را از آن استخراج کنیم و بعد بتوانیم از این شاخص‌ها برای دستیابی به هدفمان استفاده کنیم.
- ۲ - قدم دوم این است که با استفاده از موارد شماره‌ی یک بتوانیم طراحی خوبی در قسمت داشبوردهای BI یا همان Business Intelligence داشته باشیم.

خوب در ادامه کار می‌خواهیم به‌طورکلی عملیات هوش تجاری را در سازمان بیان کنیم، اگر به شکل ۹-۱ توجه کنید، هوش تجاری در چند مرحله به‌هم‌وابسته انجام می‌شود که آنها را با هم بررسی می‌کنیم.

شکل ۱-۱ هوش تجاری

فراخوانی داده‌ها از منابع

داده‌های خام از منابع اطلاعاتی مختلفی جمع‌آوری شده و در لایه SSIS وارد می‌شوند. منبع داده خام می‌تواند یک سیستم ERP، پایگاهداده یک برنامه کاربردی یا یک فایل Excel باشد. در اصل، یک پایگاهداده تحلیلی باید امکان دسترسی و پردازش انواع منابع داده اعم از ساخت‌یافته (مانند پایگاه‌های داده)، نیمه ساخت‌یافته (مانند فایل‌های Excel) یا غیر ساخت‌یافته (مانند فایل‌های متنی یا صفحات اینترنتی) را داشته باشد.

جمع‌آوری اطلاعات خام توسط سرویس SSIS انجام می‌شود که خود شامل دو قسمت زیر است:

Extract مخفف Extract-Transformation-Load که رویکرد سه‌لایه دارد که به ترتیب Staging, Integration و Presentation نام دارد. در این رویکرد، داده‌ها قبل از فراخوانی به پایگاهداده تحلیلی (Data warehouse)، ساختار مناسب پیدا می‌کنند و سپس ذخیره می‌شوند.

ELT مخفف Extract-Load-Transformation که بدون توجه به روال سه‌لایه ETL، داده‌ها را مستقیماً به پایگاه داده‌های تحلیلی فراخوانی می‌کند و تغییر ساختار داده‌ها با توجه به نیاز انجام و در جداول جدید ذخیره می‌شود. پایگاهداده تحلیلی یا همان Data warehouse یک بانک اطلاعاتی بزرگ است که از طریق آن کلیه داده‌های حال و گذشته یک سازمان جهت انجام عملیات گزارش‌گیری و آنالیز در دسترس مدیران قرار می‌گیرد. پایگاهداده تحلیلی که برخی آن را انبار داده می‌خوانند، نقش مهمی در تصمیم‌گیری مدیران سازمان‌ها برای تعیین یک استراتژی موفق دارد. پایگاهداده نقش محوری در سامانه‌های هوش تجاری در سازمان‌ها ایفا می‌کنند.

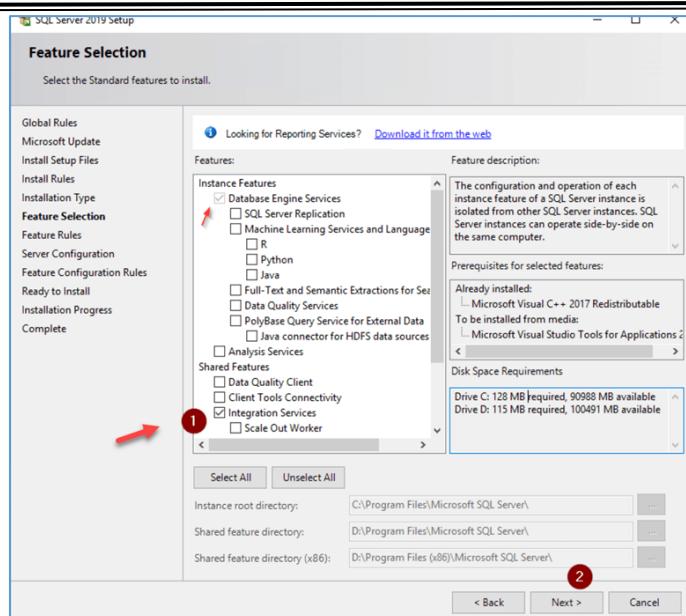
در لایه Reports یا Presentation داده‌ها در دسترس کاربران قرار می‌گیرد. نرم‌افزارهای تهیه گزارش مانند Cognos Business Object, SAP Dashboard یا Power BI عرضه نمایند، البته بهترین نرم‌افزار در این زمینه در ادامه کار می‌خواهیم نحوه نصب و راهاندازی آن را بررسی کنیم.

۹-۳ مقدمه‌ای بر SSIS

Microsoft SQL Server Integration Services با نام SSIS یا SQL Integration Service شناخته می‌شوند. SSIS ابزاری برای هوش تجاری است که راه حل‌های تبدیل داده را برای سازمان‌های مختلف فراهم می‌کند. SQL Server Integration Services یک ابزار Extract (ETL) و Transform (Load) است. این بدین معنی است که می‌توان از SSIS برای استخراج داده‌ها از طیف گسترده‌ای از منابع مانند فایل‌های اکسل، فایل‌های Flat، پرونده‌های XML، پایگاه‌های داده رابطه‌ای و غیره استفاده کرد. علاوه بر این، آنها را مطابق با نیاز خود تبدیل کنید و در آخر داده‌ها را در مقصد بارگیری کنید. IS یک ابزار هوشمند تجاری است که راه حل‌های تبدیل داده را برای سازمان‌های مختلف فراهم می‌کند.

۹-۴ نصب و راهاندازی سرویس SSIS

برای نصب و راهاندازی سرویس SSIS نیاز داریم تا در نرم‌افزار SQL Server Integration Services سرویس را انتخاب کنید که این موضوع را در شکل ۹-۲ مشاهده می‌کنید.

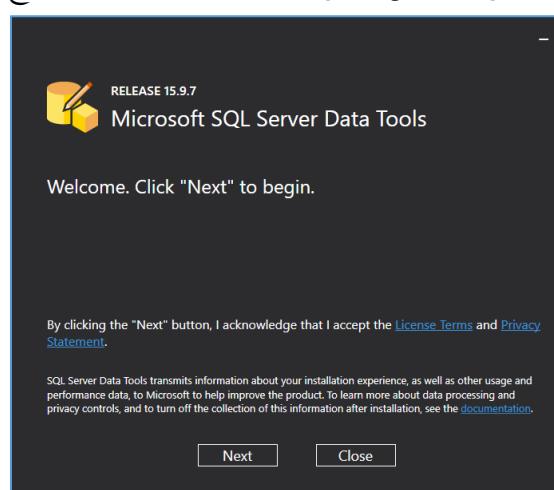

شکل ۹-۲ نصب سرویس Integration

بعد از اینکه سرویس Integration را بر روی سرور SQL نصب کردید در ادامه باید به صورت زیر عمل کنید:
برای اینکه این سرویس SSIS را به صورت کامل راه اندازی کنیم نیاز به نرم افزار SQL Server Data Tools در Visual Studio 2017 استفاده داریم، برای دانلود و نصب آن از طریق لینک زیر فایل مربوط به Visual Studio 2017 را که برای این کار طراحی شده است را دانلود کنید.

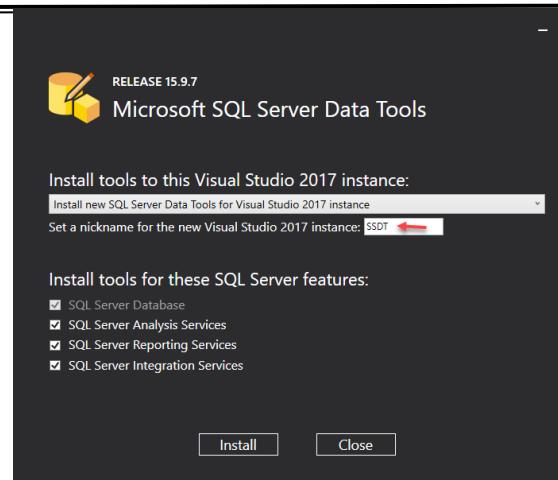
<https://go.microsoft.com/fwlink/?LinkId=2161172&clcid=0x409>

همان طور که در شکل ۹-۳ مشاهده می کنید فایل نصبی اجرا شده است و برای شروع باید بر روی Next کلیک کنید.

شکل ۹-۳ نصب SQL Server Data Tools

در شکل ۹-۴ باید یک Instance name برای این سرویس مشخص و بر روی Install کلیک کنید.

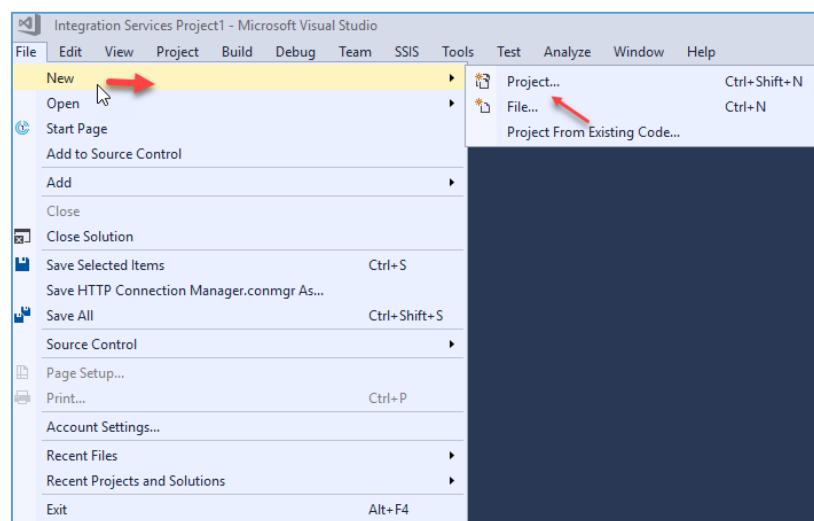

شکل ۹-۴ نصب SQL Server Data Tools

بعد از نصب می‌توانید (SSDT) Visual Studio 2017 را اجرا کنید.

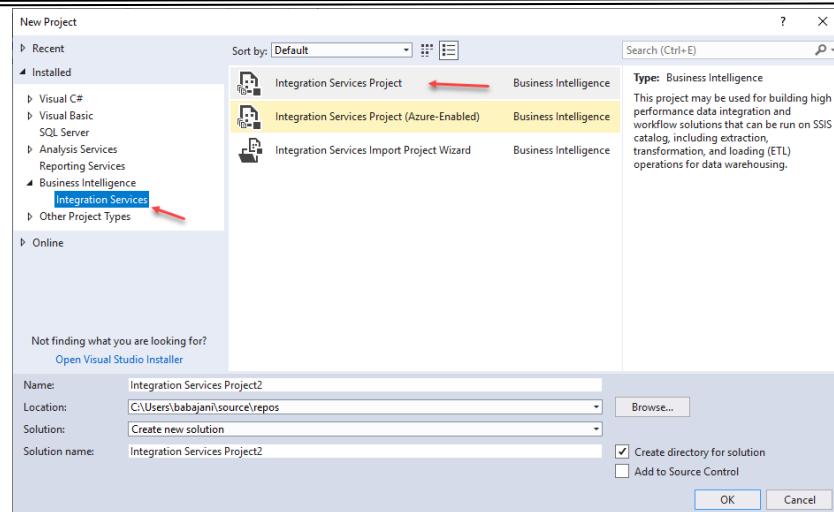
۹-۵ ایجاد پروژه SSIS

برای شروع کار نرم‌افزار Visual Studio 2017 را باز کنید و بهمانند شکل ۹-۵ از منوی File و از قسمت New گزینه‌ی Project را انتخاب کنید.

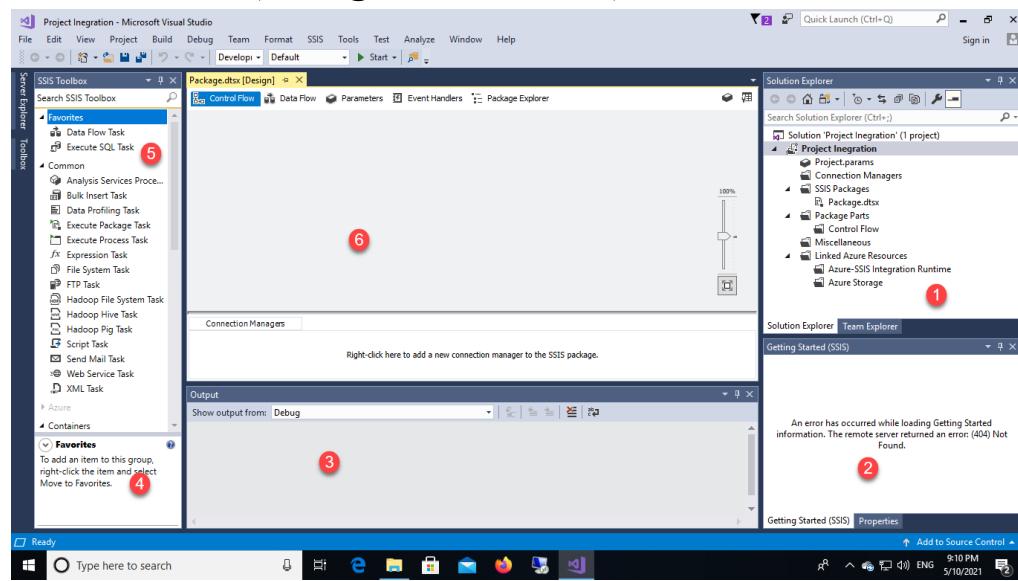
شکل ۹-۵ / ایجاد پروژه

در ادامه و در شکل ۹-۶ از سمت چپ گزینه‌ی Integration Services را انتخاب کنید و در صفحه باز شده بر روی Integration Services Project را انتخاب کنید، در قسمت پایین شکل می‌توانید نام پروژه خود را مشخص و مسیر ذخیره‌سازی آن را مشخص کنید.

شکل ۹-۶ / پروژه پیجاد

همان‌طور که در شکل ۹-۷ مشاهده می‌کنید نمای کلی پروژه Integration در Visual Studio باز شده است که برای درک بهتر محیط آن شماره‌گذاری کردیم و در ادامه آنها را توضیح می‌دهیم.

شکل ۹-۷

۱ - Solution Explorer

در این قسمت ترکیبی از اطلاعات پروژه، فایل‌هایی که قرار است در پروژه استفاده شوند و کانکشن‌های موردنظر به فایل‌های خارجی، مانند ارتباط با یک فایل اکسل.

۲ - Properties

در این قسمت جزئیات اشیایی که انتخاب می‌کنید نمایش داده خواهد شد.

۳ - Output

در این قسمت اطلاعاتی که در زمان اجرا پروژه نیاز است نمایش داده خواهد شد.

۴ - Favorites

در این قسمت آیتم‌هایی که بیشتر از آنها استفاده می‌کنید نمایش داده خواهد شد.

5 - Toolbox

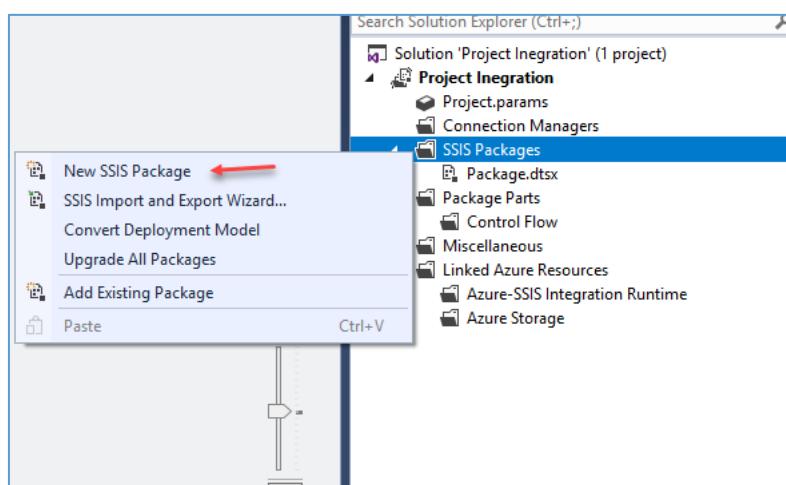
جعبه ابزار SSIS بسیاری از کارهای داخلی، کانتینرها، تحولات، منابع، مقصد و کارهای اداری را برای حل مشکلات پیچیده تجارت فراهم می‌کند. با کشیدن و رهاکردن آن کارها در محیط کار، از این ابزارهای گرافیکی SSIS استفاده کنید. این بدان معناست که برای انجام بیشتر عملیات نیازی به نوشتن یک خط کد واحد نیست.

۹-۵-۱ Package

در بخش Package چندین تب وجود دارد که برای طراحی پروژه کاربرد دارد و می‌توانید Task‌های مورد نظر خود را بر روی آن قرار دهید و اجرا کنید.

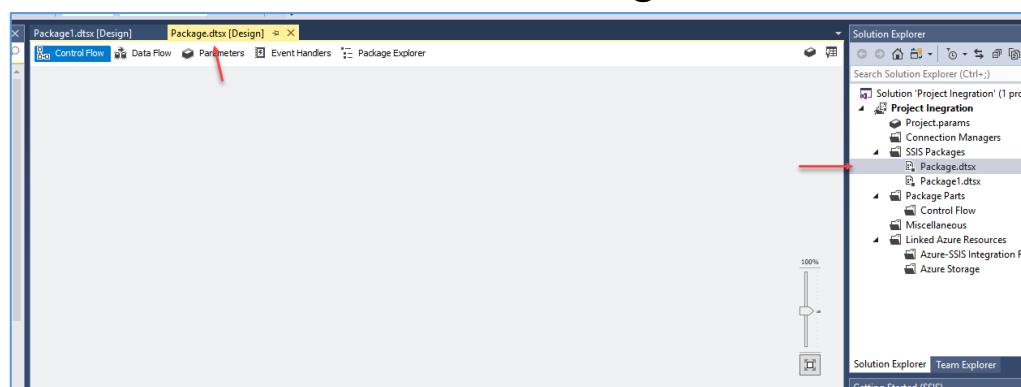
۹-۵-۱ SSIS Package در Package

زمانی که یک پروژه جدید ایجاد می‌کنید به صورت خودکار در قسمت SSIS Packages یک نام با عنوان Package.dtsx یک Package می‌شود که تمام اطلاعات پروژه در آن قرار می‌گیرد و اگر بخواهید خودتان یک Package جدید ایجاد کنید باید بهمانند شکل ۹-۸ بر روی New SSIS Package کلیک راست کنید و گزینه‌ی New SSIS Package را انتخاب کنید.

شکل ۹-۸ / ایجاد

اگر به شکل ۹-۹ توجه کنید یک Package جدید اضافه شده است اگر دو بار بر روی هر یک از پکیج‌ها کلیک کنید اطلاعات مربوط به همان پکیج نمایش داده خواهد شد و هر پکیج کار مختص به خودش را انجام می‌دهد، توجه داشته باشید که هر Package دارای پنج تب مختلف است، یک Package باید حداقل شامل یک Control flow باشد.

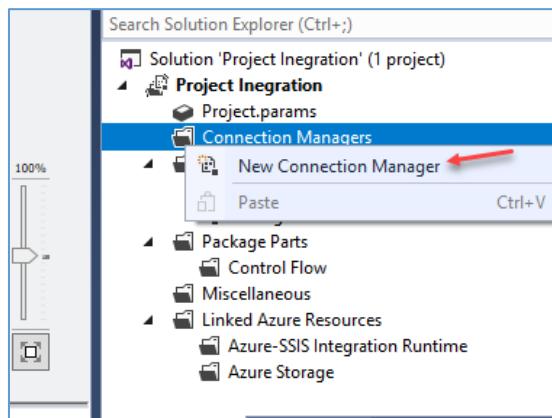

شکل ۹-۹ / ایجاد

۹-۵-۲ بررسی Connection Manager

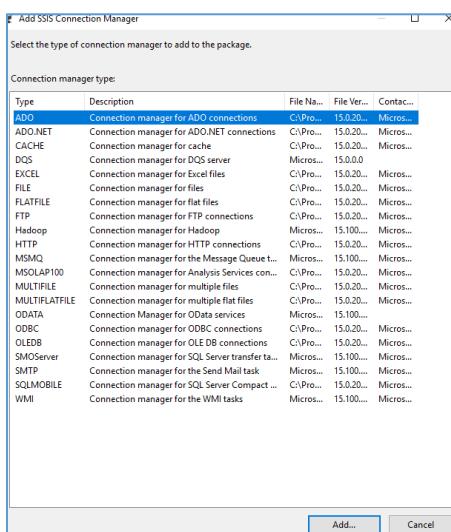
قسمت دیگری که در پروژه‌های SSIS وجود دارد، این قسمت برای انتقال داده‌ها از منابع خاص به داخل پروژه کاربرد دارد مثلاً می‌توانید یک فایل اکسل را به پروژه متصل کنید و از داده‌های آن استفاده کنید و یا اینکه یک سرور ایمیل را تنظیم کنید تا در پروژه بتوانیم از آن استفاده کنیم، مثلاً بعد از انجام کار یک ایمیل تأیید برای شما ارسال کند.

برای اینکه از گزینه‌های موجود در Connection Manager بهمانند شکل ۹-۱۰ بر روی Connection Manager کلیک راست کنید و گزینه New Connection Manager را انتخاب کنید.

شکل ۹-۱۰ /یجاد

همان‌طور که در شکل ۹-۱۱ مشاهده می‌کنید چندین گزینه‌ی مختلف وجود دارد که با استفاده از آنها می‌توانید به منابع مختلف و ارتباطات گوناگون دست پیدا کنید، در

شکل ۹-۱۱ /یجاد

جدول ۹-۱ بررسی Connection Manager

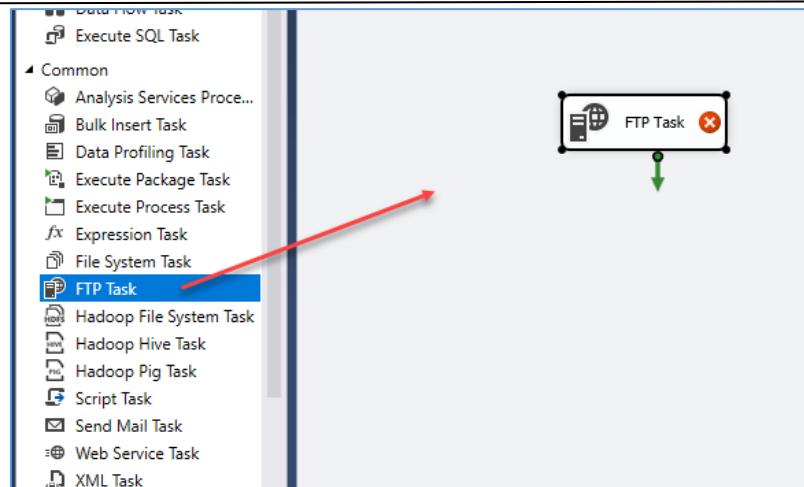
نوع ارتباط	توضیحات
ADO	این Connection Manager برای ارتباط با ActiveX Data Objects استفاده می‌شود. یا می‌توان آن را یک شی ADO نامید.

این برای اتصال به منبع داده با استفاده از یک ارائه‌دهنده دات نت استفاده می‌شود.	ADO.NET
داده‌های مربوط به جریان داده یا یک فایل حافظه نهان (.caw) را می‌خواند و می‌تواند داده‌ها را در پرونده حافظه نهان ذخیره کند.	CACHE
به یک سرور Data Quality Services و یک پایگاهداده Data Quality Services در سرور متصل می‌شود.	DQS
به یک فایل اکسل متصل می‌شود.	EXCEL
به یک فایل یا پوشه متصل می‌شود.	FILE
به یک فایل FLAT متصل می‌شود.	FLATFILE
برای ارتباط با یک سرور FTP کاربرد دارد.	FTP
برای ارتباط با Web Server طراحی شده است.	HTTP
به صفحه پیام متصل می‌شود.	MSMQ
به نمونه‌ای از SQL Server Analysis Services یا یک پروژه Analysis Services متصل می‌شود.	MSOLAP100
به چندین پرونده و پوشه متصل می‌شود.	MULTIFILE
به چندین پرونده داده و پوشه متصل می‌شود.	MULTIFLATFILE
با استفاده از ارائه‌دهنده OLE DB به منبع داده متصل می‌شود.	OLE DB
با استفاده از ODBC به منبع داده متصل می‌شود.	ODBC
به سرور SQL Server Management Objects (SMO) متصل می‌شود.	SMOSERVER
به سرور نامه SMTP متصل می‌شود.	SMTP
به یک پایگاهداده SQL Server Compact متصل می‌شود.	SQL MOBILE
به یک سرور متصل می‌شود و دامنه مدیریت Windows Management Instrumentation (WMI) در سرور را مشخص می‌کند.	WMI

تا به اینجای کار یک پروژه جدید ایجاد کردیم و محیط و ابزارهای آن را بررسی کردیم در ادامه می‌خواهیم با تعریف مثال‌های گوناگون نحوه‌ی کار سرویس SSIS را بررسی کنیم.

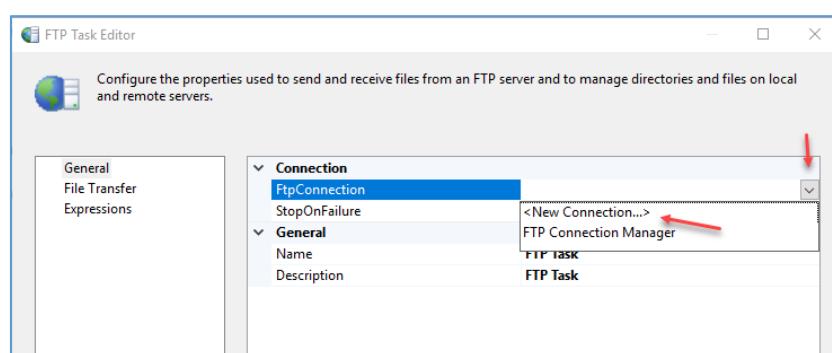
۹-۳ استفاده از FTP در SSIS

یکی از امکاناتی که در SSIS وجود دارد این است که شمامی‌توانید، فایل مورد نظر خود را به یک سرور FTP ارسال کنید، برای این کار به مانند شکل ۹-۱۲ ابزار FTP Task را به لیست اضافه و بر روی آن دو بار کلیک کنید.

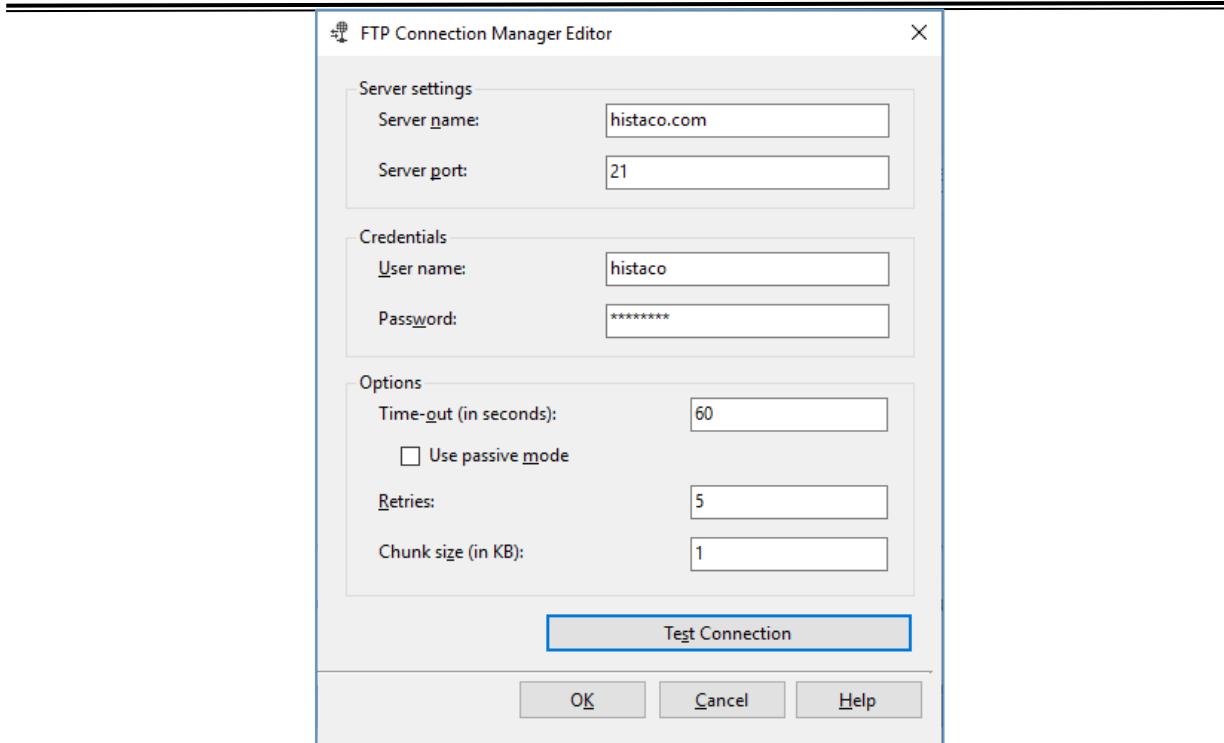
شکل ۹-۱۲

در شکل ۹-۱۳ و از قسمت New Connection گزینه‌ی FtpConnection را انتخاب کنید.

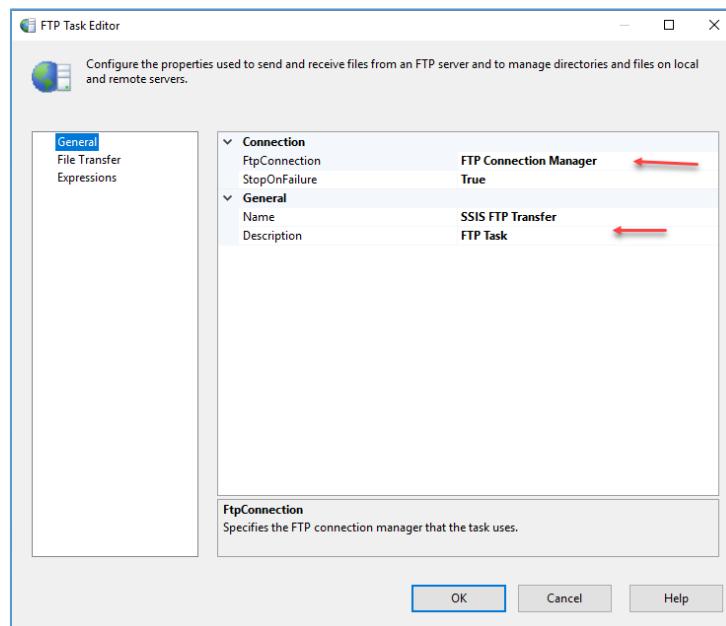
شکل ۹-۱۳ / یجاد

در شکل ۹-۱۴ و در قسمت Servername باید آدرس سرور FTP خود را وارد کنید، در قسمت پورت هم اگر تغییری در سرور ایجاد نکرده باشید همان پورت ۲۱ را که پورت پیش‌فرض است را وارد کنید و در قسمت Username و Password نام کاربری و رمز عبور را وارد و بر روی OK کلیک کنید، البته قبل از آن می‌توانید بر روی TestConnection کلیک کنید و ارتباط با سرور FTP را تست کنید.

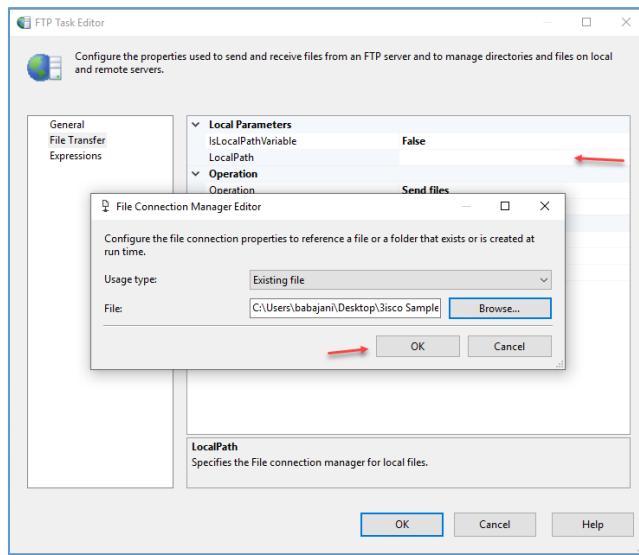
شكل ۹-۱۴ تنظیمات FTP

در شکل ۹-۱۵ بعد از اضافه کردن Connection باید نام و توضیحات دخواه خود را وارد کنید.

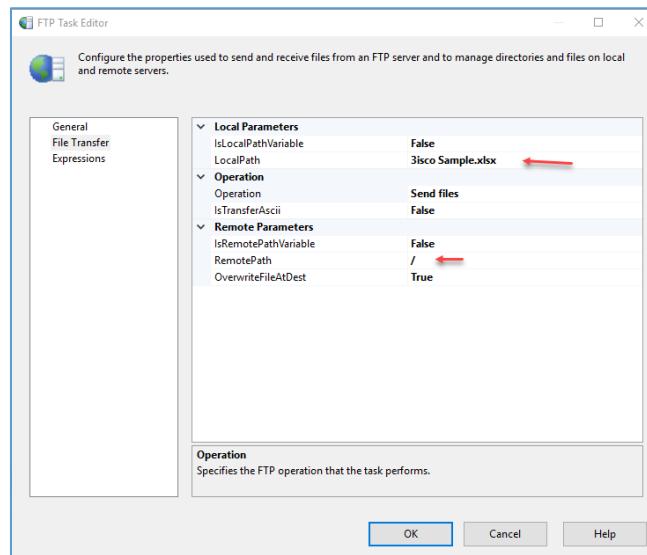
شكل ۹-۱۵ تنظیمات FTP

در شکل ۹-۱۶ باید در قسمت LocalPath بر روی New کلیک کنید و یک فایل به دلخواه از سیستم خود انتخاب کنید که در اینجا یک فایل اکسل انتخاب شده است.

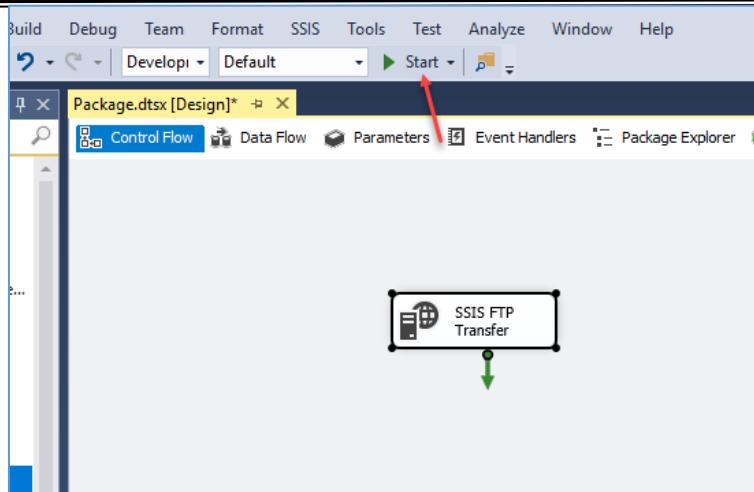
شکل ۹-۱۶ FTP تنظیمات

در شکل ۹-۱۷ بعد از معرفی فایل برای انتقال، باید در قسمت Operation نوع عملیات را مشخص کنید و در قسمت RemotePath با قرار دادن علامت "/" مشخص می‌کنید که فایل در ریشه کپی شود.

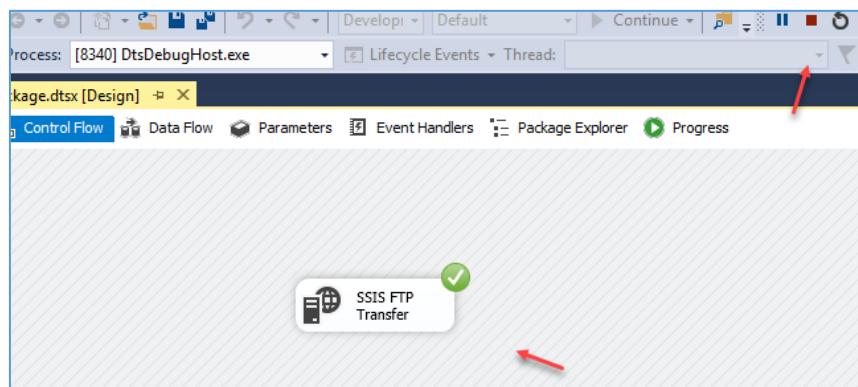
شکل ۹-۱۷ FTP تنظیمات

بعد از اینکه تنظیمات را در قسمت Start کلیک کنید تا عملیات انتقال فایل از سیستم شما به سرور FTP از طریق SSIS انجام شود.

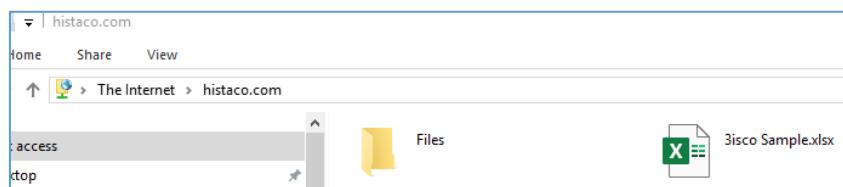

شکل ۹-۱۷ اجرای FTP

همانطور که در شکل ۹-۱۸ مشاهده می‌کنید FTP با موفقیت اجرا شده و در شکل ۹-۱۹ فایل مورد نظر در FTP کپی شده است.

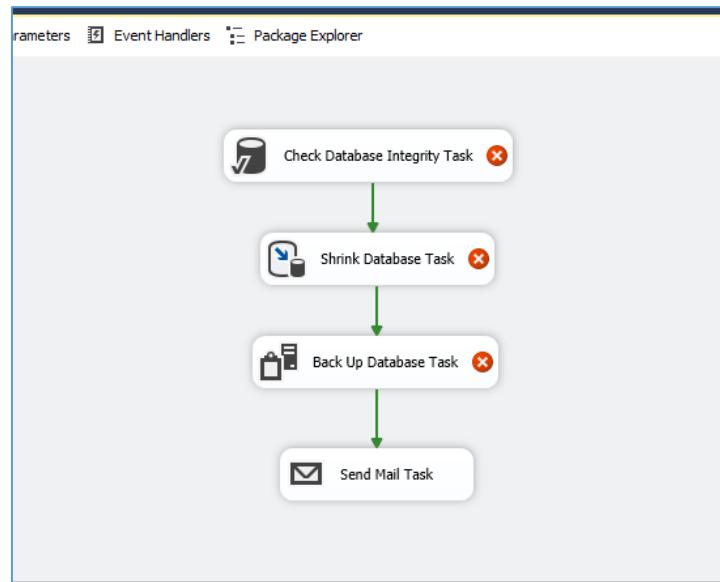
شکل ۹-۱۸ اجرای FTP

شکل ۹-۱۹ انتقال فایل FTP

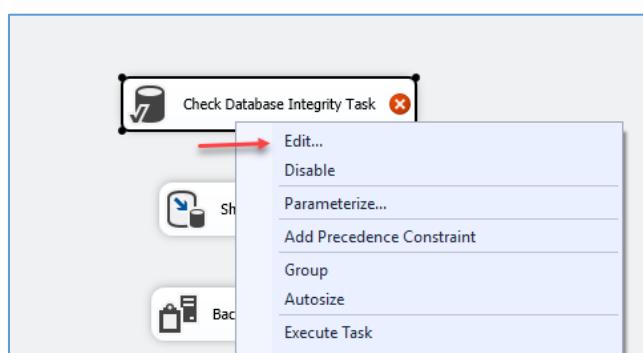
۹-۵ کار با SSIS در Integrity, Shrink, Backup, Email

در سرویس SSIS شما می‌توانید دیتابیس‌های خودتان را از نظر سالم بودن (Integrity) بررسی کنید، حجم آن را کاهش دهید (Shrink)، یک پشتیبان کامل از تمام دیتابیس‌ها تهیه کنید و در آخر اگر کار به درستی انجام شد یک ایمیل هم به مدیر مورد نظر ارسال کنید، برای این کار به مانند شکل ۹-۲۰ چهار ابزار مورد نظر را به صفحه اضافه کنید و فلش‌هایی که در انتهای آنها قرار دارد را به ترتیب به هم متصل کنید، با این کار، کارها به ترتیب و پست سر هم اجرا خواهد شد.

شکل ۹-۲۰ /جرای چهار مرحله

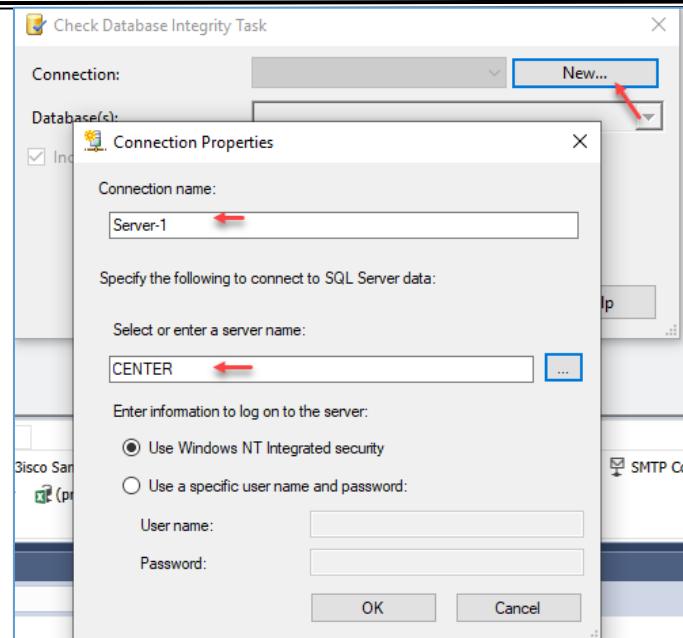
برای اینکه بتوانیم هر یک از ابزارها را تنظیم کنید به مانند شکل ۹-۲۱ بر روی آنها کلیک راست و گزینه‌ی Edit را انتخاب کنید.

شکل ۹-۲۱ تنظیم

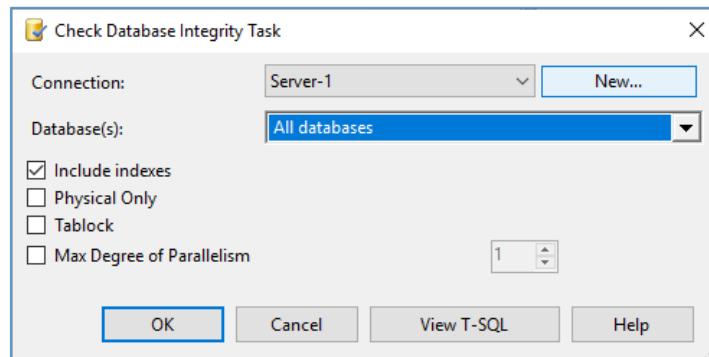
در شکل ۹-۲۲ باید بر روی New کلیک کنید و سروری که SQL بر روی آن نصب شده است را وارد کنید.

آموزش SQL Server 2019

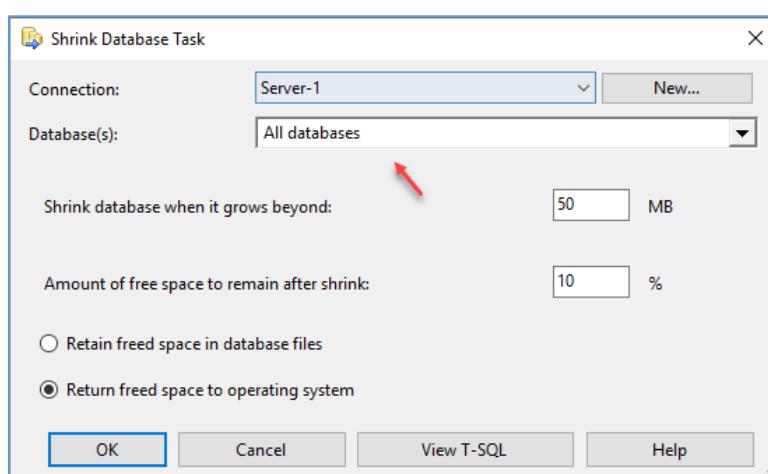
شکل ۹-۲۲ / ربط با سرور SQL

در شکل ۹-۲۳ باید در قسمت Database گزینه‌ی All databases را انتخاب کنید و بر روی OK کلیک کنید.

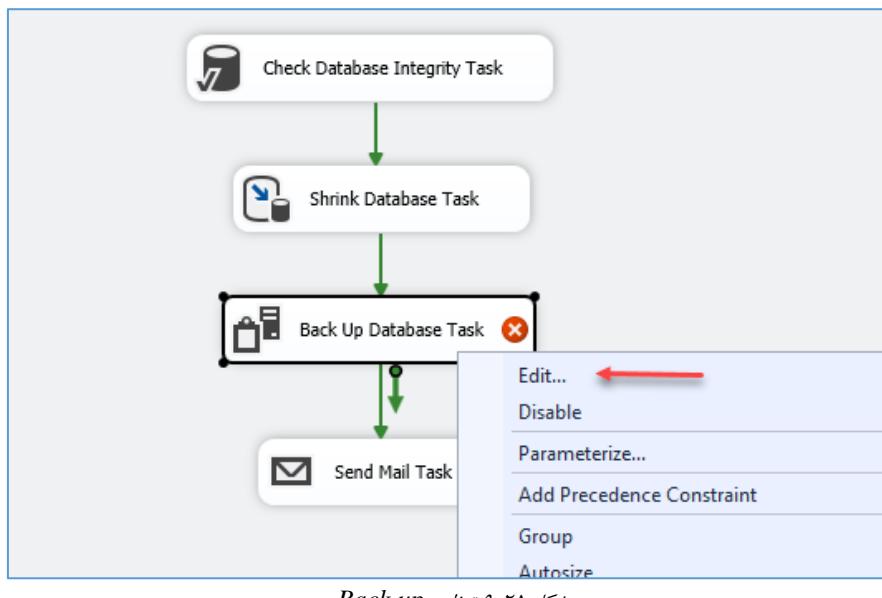
شکل ۹-۲۳ / انتخاب دیتابیس

در قسمت دوم یعنی Sharink باید به مانند شکل ۹-۲۴ گزینه‌ی All databases را انتخاب و بر روی OK کلیک کنید.

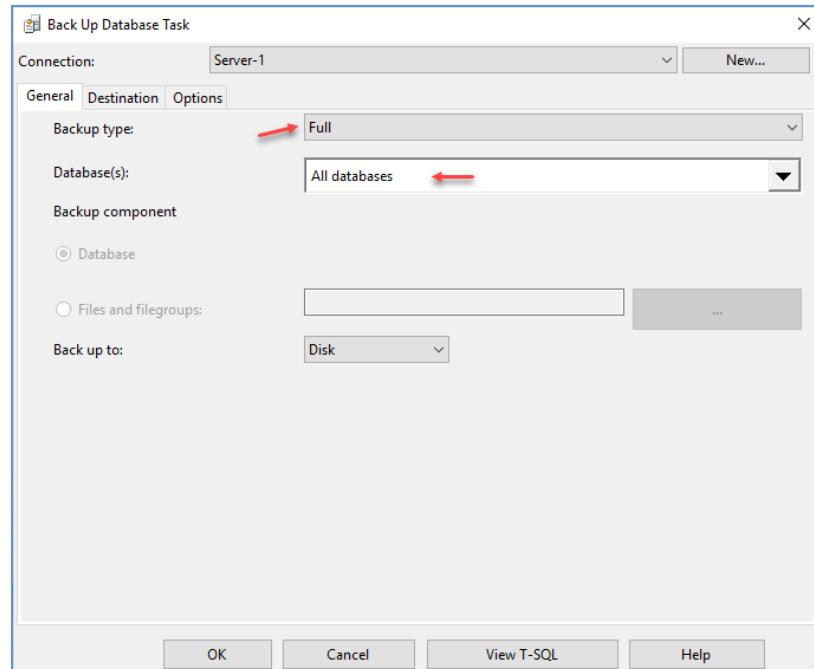
شکل ۹-۲۴ / انتخاب دیتابیس

در ادامه کار به مانند شکل ۹-۲۵ بر روی Back up کلیک راست کنید و گزینه‌ی Edit را انتخاب کنید:

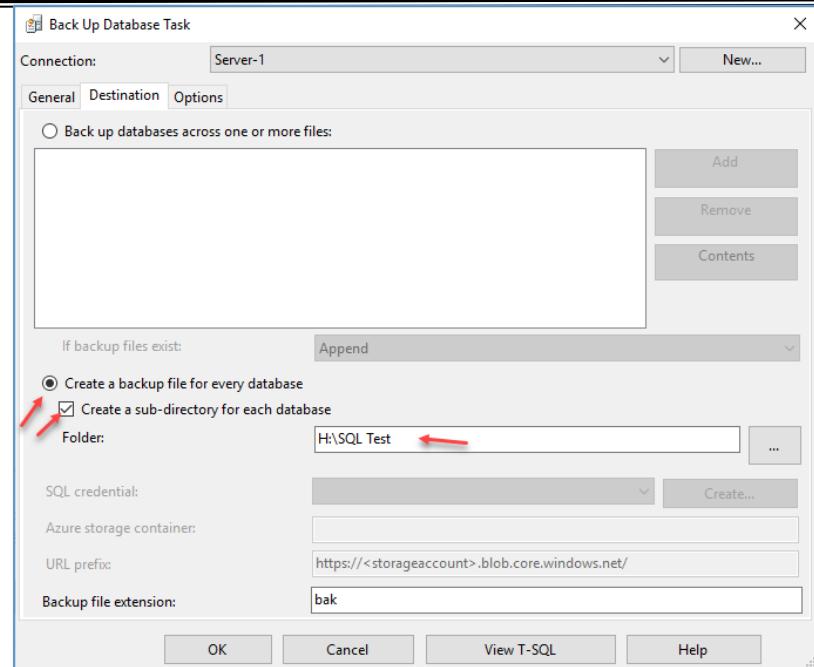
شکل ۹-۲۵ تنظیم Back up

در شکل ۹-۲۶ باید از قسمت Backup Type نوع پشتیبان را Full انتخاب کنید و در قسمت Database کل دیتابیس را انتخاب کنید و در ادامه کار وارد تب Destination شوید.

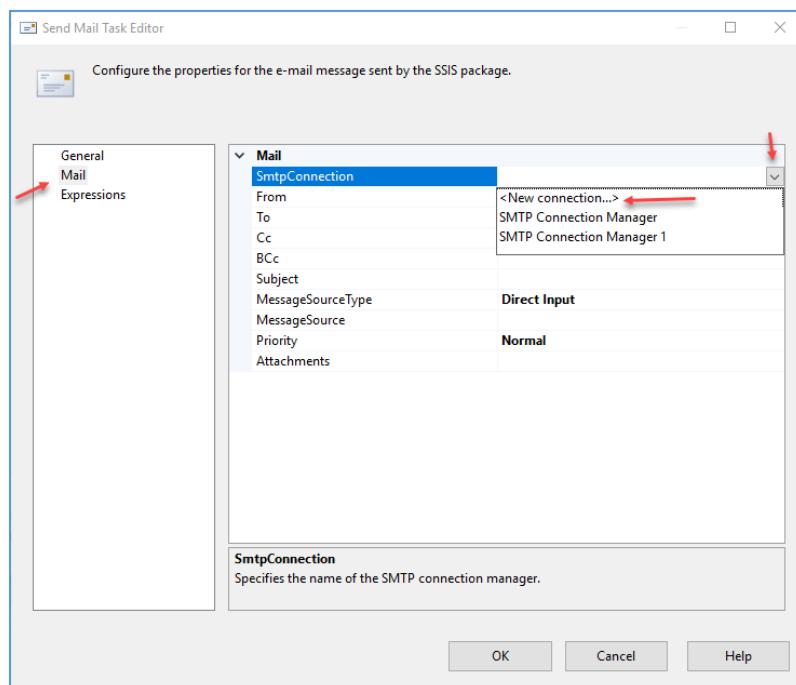
شکل ۹-۲۶ تنظیم Back up

به مانند شکل ۹-۲۷ باید مسیر مورد نظر برای کپی کردن فایل پشتیبان را مشخص کنید.

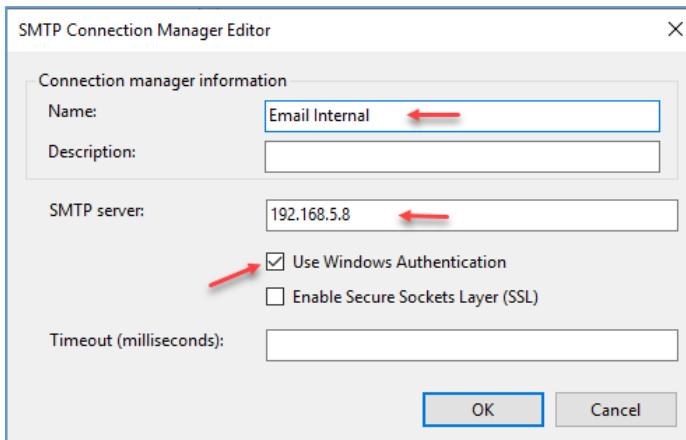
شکل ۹-۲۷ تنظیم Back up

در مرحله آخر باید ایمیل را تنظیم کنیم برای این کار به مانند شکل ۹-۲۸ وارد تب mail شوید و از قسمت **گزینه‌ی New connection** SmtpConnection را انتخاب کنید.

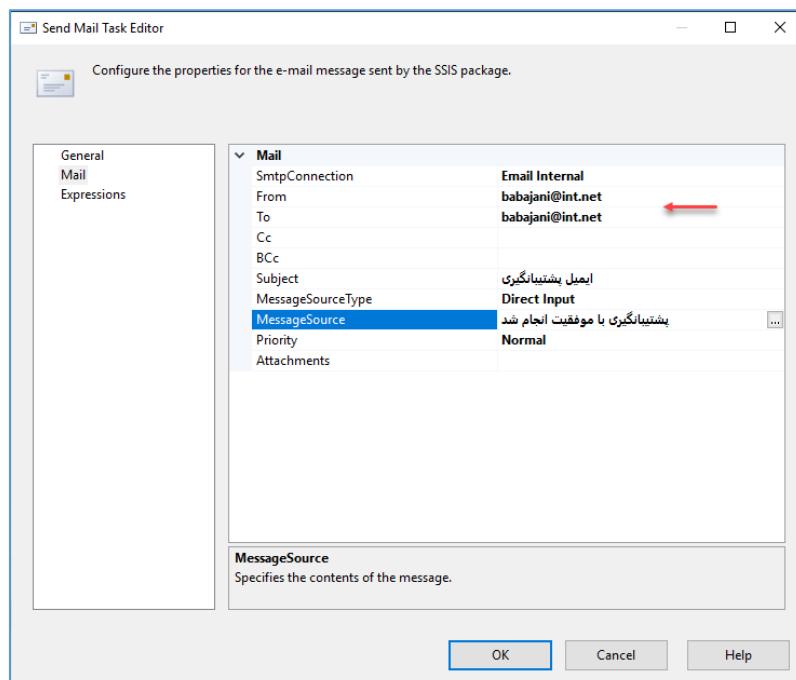
شکل ۹-۲۸ تنظیم Email

در شکل ۹-۲۹ نام به دلخواه وارد و آدرس سرور Email خود را وارد کنید، اگر تیک گزینه‌ی مورد نظر را انتخاب کنید از همان نام کاربری و رمز عبور شما که وارد ویندوز شده‌اید استفاده خواهد شد.

شکل ۹-۲۹ تنظیم Email

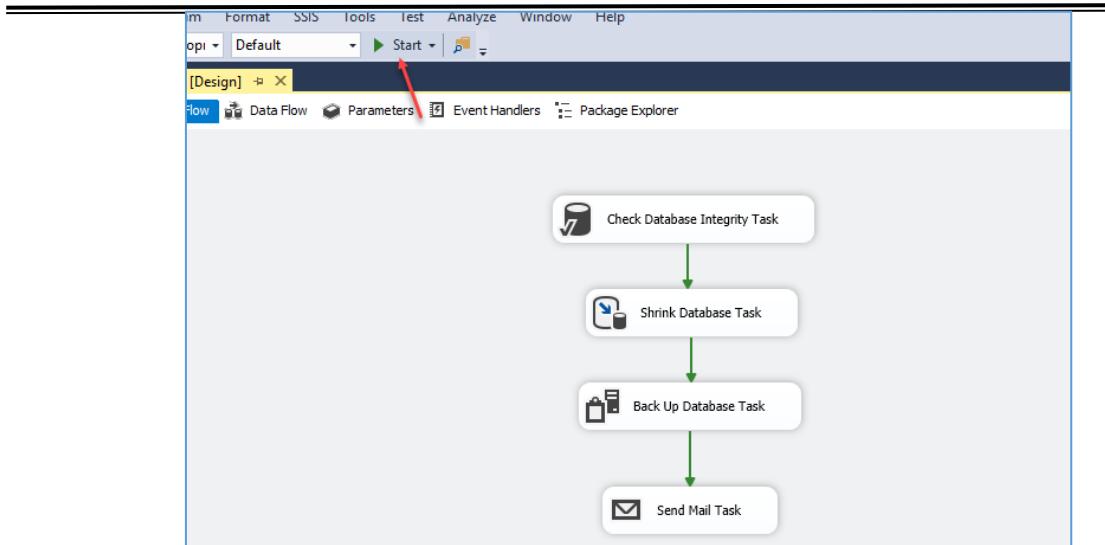
در شکل ۹-۳۰ و در قسمت From و To ایمیل مورد نظر خود را وارد کنید و در قسمت Subject عنوان ایمیل و در قسمت MessageSource متن ایمیل را وارد و بر روی OK کلیک کنید.

شکل ۹-۳۰ تنظیم ایمیل

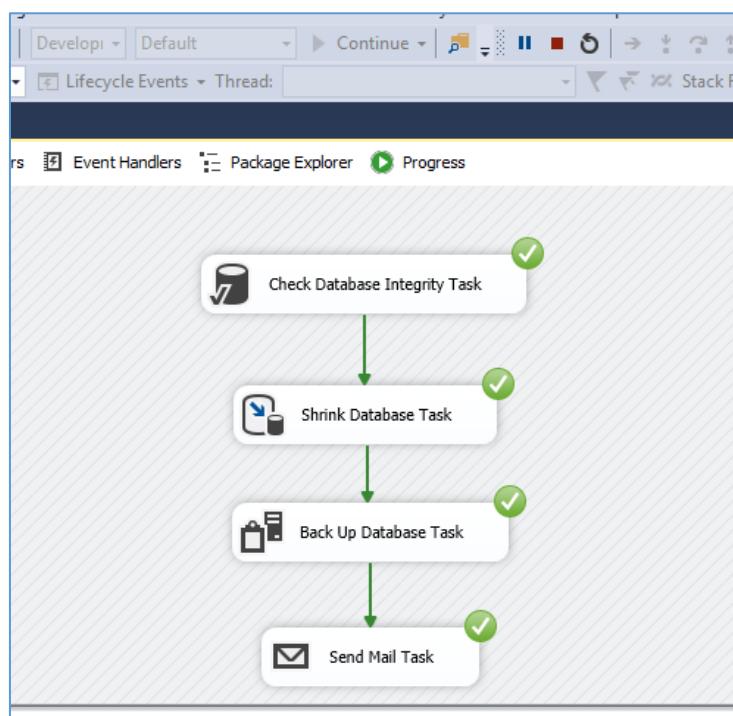
بعد از تکمیل موارد بالا به مانند شکل ۹-۳۱ بر روی دکمه Start کلیک کنید تا عملیات آغاز شود.

آموزش SQL Server 2019

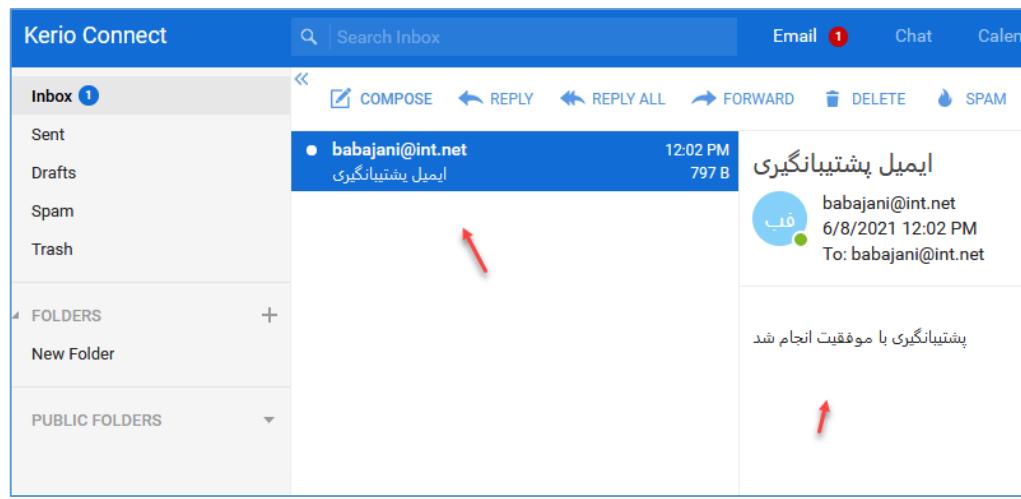

شکل ۹-۳۱ / جرایی عملیات

همانطور که در شکل ۹-۳۲ مشاهده می‌کنید عملیات با موفقیت اجرا شده است و در شکل ۹-۳۳ هم ایمیل تایید ارسال شده است.

شکل ۹-۳۲ / جرایی عملیات

شکل ۹-۳۳ تایید/ایمیل

۹-۵-۵ گرفتن خروجی تصادفی از جداول با SSIS

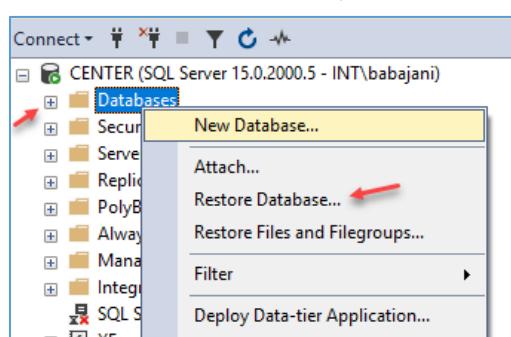
بعضی اوقات تعداد زیادی ردیف در جداول پایگاه داده داریم. ما می‌خواهیم محاسبات مربوط به داده‌ها را انجام دهیم، اما به تمام داده‌های جدول نیازی نداریم.

می‌توانید آن را مانند آزمایش خون در آزمایشگاه پزشکی درک کنید. لازم است شما یک نمونه از خون خود را بدھید تا آنها بتوانند آزمایش آزمایشگاهی را روی آن انجام دهند و به شما نتیجه بدھند. فرض کنید ما رکورد فروش مشتری داریم و شامل میلیون‌ها رکورد است، شما می‌خواهید روی آن داده‌ها محاسبات مورد نظر خود را انجام دهید. اگر بخواهید تمام ان داده‌ها را استفاده کنید، منابع زیادی از سیستم مصرف می‌شود و اجرای بسته نیز زمانبر است. ما مکانیزمی می‌خواهیم که باید ۲۰٪ رکورد را از جدول دریافت کند و می‌تواند از آن برای کارهای بیشتر استفاده شود. مثال دیگری که می‌توانید در نظر بگیرید سیستم قرعه‌کشی است. فرض کنید می‌خواهید ۲۰ مشتری را از کل مجموعه داده‌ها به طور تصادفی انتخاب کنید. ما می‌توانیم برای تحقق هدف خود از نمونه برداری داده در SSIS استفاده کنیم. برای انجام این کار می‌خواهیم یک پایگاه داده عظیم را به SQL Server اضافه کنیم و از طریق SSIS یک خروجی به دلخواه از آن بگیریم.

برای شروع از لینک زیر پایگاه داده‌ی AdventureWorks2019 را از طریق لینک زیر دانلود کنید:

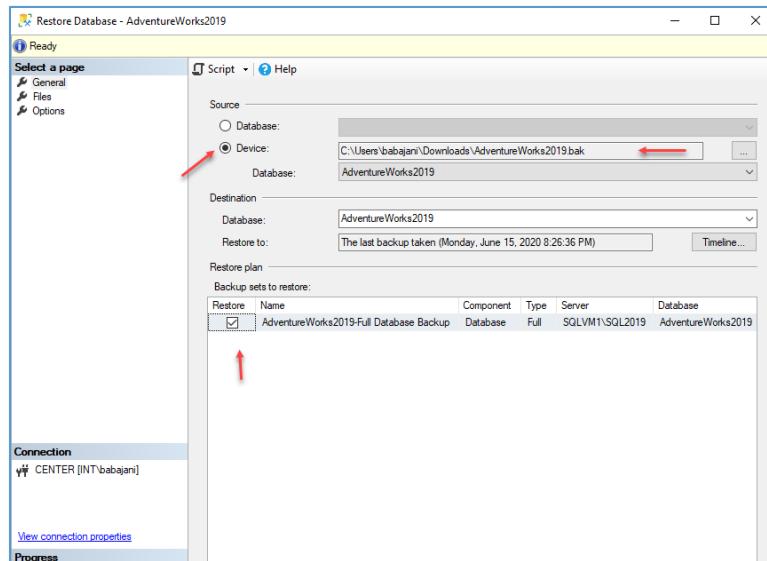
<https://github.com/Microsoft/sql-server-samples/releases/download/adventureworks/AdventureWorks2019.bak>

بعد از دانلود فایل مورد نظر باید آن را در SQL Server Restore کنید، برای این کار به مانند شکل ۹-۳۴ وارد شوید و بر روی Databases کلیک راست کنید و گزینه‌ی Restore Database را انتخاب کنید.

شکل ۹-۳۴ Restore Database

به مانند شکل ۹-۳۵ باید گزینه Device را انتخاب کنید و فایل مورد نظر را در مسیر مشخص شده انتخاب کنید و بعد بر روی OK کلیک کنید تا فایل مورد نظر به SQL اضافه شودتا بتوانیم در ادامه از این دیتابیس استفاده کنیم.

شکل ۹-۳۵ Restore Database

بعد از اضافه کردن دیتابیس می‌توانیم از طریق دستور زیر خروجی کلی از جدول Sales.Customer را مشاهده کنیم.

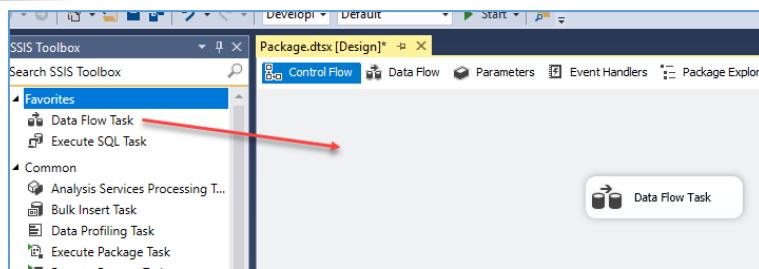
```
SELECT [CustomerID]
      ,[PersonID]
      ,[StoreID]
      ,[TerritoryID]
      ,[AccountNumber]
      ,[rowguid]
      ,[ModifiedDate]
  FROM [AdventureWorks2019].[Sales].[Customer]
```

همانطور که در شکل ۹-۳۶ مشاهده می‌کنید، خروجی جدول Sales.Customer دارای 19820 سطر هست که در ادامه می‌خواهیم آن را محدودتر کنیم و در خروجی نمایش دهیم.

#	CustomerID	PersonID	StoreID	TerritoryID	AccountNumber	rowguid	ModifiedDate
6	NULL	644	4	AWV00000006	1A52D7F88-BFA2-497D-BD34-FCB8E947FD07	2014-09-12 11:15:07.263	
7	NULL	930	1	AWV00000007	01E9273E-1193-44BE-9823-F0C44AEED70	2014-09-12 11:15:07.263	
8	NULL	1024	5	AWV00000008	80136881-4323-4BFA-8BEA-SB5B1E4BD400	2014-09-12 11:15:07.263	
9	NULL	620	5	AWV00000009	B900B87F-2C23-43B1-B00A-C49A5B0DFF72	2014-09-12 11:15:07.263	
10	NULL	928	6	AWV00000010	CD86588D-2FF1-4FB8-BF22-60AD1D11D4BD	2014-09-12 11:15:07.263	
11	NULL	1022	6	AWV00000011	750F3495-89C4-49A0-80E1-E37EC69E7709	2014-09-12 11:15:07.263	
12	NULL	622	6	AWV00000012	947BCAF1-F132-44F3-B9C3-0011F95FB854	2014-09-12 11:15:07.263	
13	NULL	434	7	AWV00000013	B0FA5B54-2511-439B-A76A-50C3460B175	2014-09-12 11:15:07.263	
14	NULL	1020	8	AWV00000014	2F968EDC-7230-468F-834B-E2B8A479C849	2014-09-12 11:15:07.263	
15	NULL	624	9	AWV00000015	0340737B-4F4A-4795-93AA-CAEB83719CF9	2014-09-12 11:15:07.263	
16	NULL	432	10	AWV00000016	C3981589-D31C-4EEF-8978-BD3A449EB1F0	2014-09-12 11:15:07.263	
17	NULL	1018	5	AWV00000017	34DB417F-1E08-440B-9FF6-987E59D0073C	2014-09-12 11:15:07.263	
18	NULL	1332	3	AWV00000018	C04D684D-94C6-4C5C-A44C-B449C0AC1B45	2014-09-12 11:15:07.263	
19	NULL	430	1	AWV00000019	69A5E5D3-319E-4B76-BFBB-5A23C479B8BC	2014-09-12 11:15:07.263	
20	NULL	1016	1	AWV00000020	E010C104-FC34-BBA-81CA-A7E02350400	2014-09-12 11:15:07.263	
21	NULL	1334	4	AWV00000021	564E0842-4609-43D6-9881-914D4A33D020	2014-09-12 11:15:07.263	
22	NULL	494	3	AWV00000022	977AAED5-D673-412D-B481-2573E70B8478	2014-09-12 11:15:07.263	
23	NULL	1014	4	AWV00000023	733F8230-2514-C865-C285B676B784	2014-09-12 11:15:07.263	
24	NULL	1335	4	AWV00000024	C111E51D-178D-40B0-A6FF-F1CCBF4B1AAD	2014-09-12 11:15:07.263	

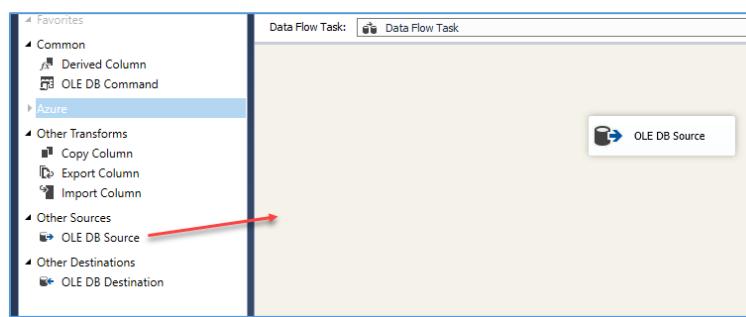
شکل ۹-۳۶ خروجی جدول

برای شروع کار به مانند شکل ۹-۳۷ وارد Control Flow Task را وارد SSIS شوید و بعد از آن بر روی آن دو بار کلیک کنید تا وارد Tab Data Flow شویم.

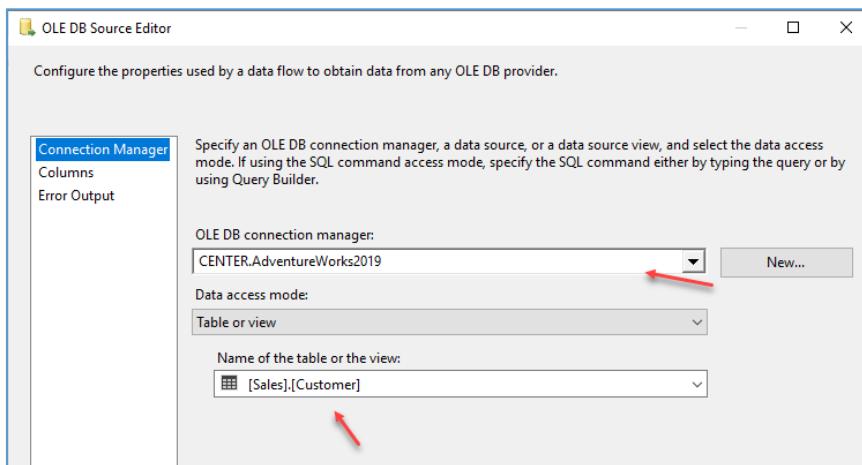
شکل ۹-۳۷

به مانند شکل ۹-۳۸ ابزار OLE DB Source را وارد صفحه Data Flow کنید و بر روی آن کلیک راست کنید و گزینه‌ی Edit را انتخاب کنید.

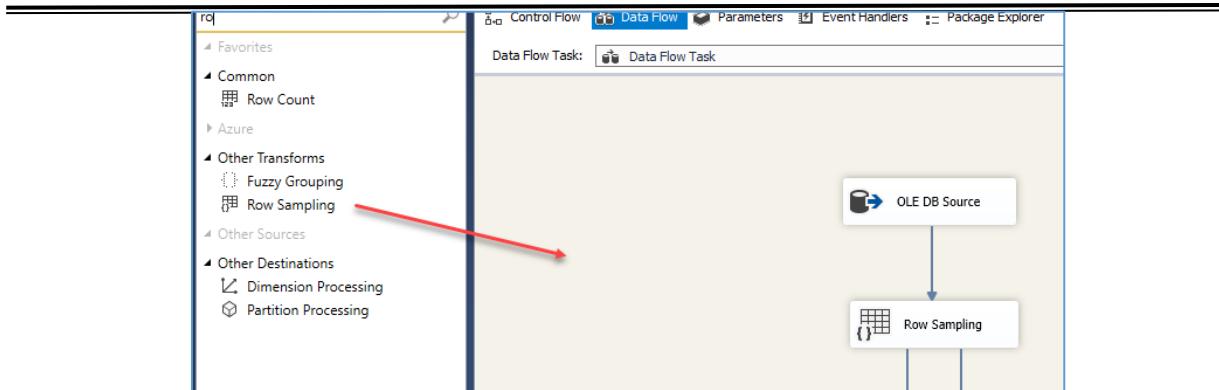
شکل ۹-۳۸ ابزار OLE DB Source

در شکل ۹-۳۹ باید بر روی New کلیک کنید و آدرس سرور به همراه دیتابیس مورد نظر را انتخاب کنید، بعد از این کار باید جدول Sales.Customers را انتخاب کنید و بر روی OK کلیک کنید.

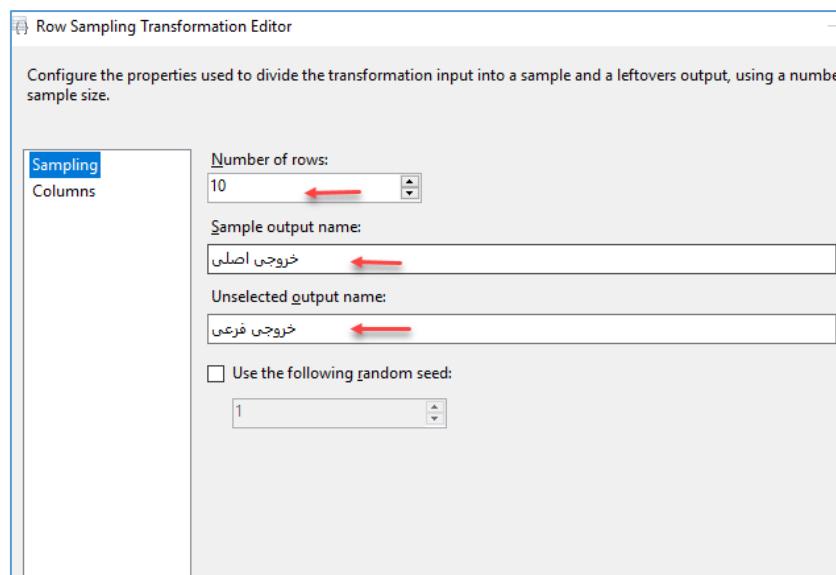
شکل ۹-۳۹ انتخاب جدول

در ادامه کار به مانند شکل ۹-۴۰ از ابزارهای موجود، ابزار Row Sampling را به صفحه اضافه کنید و بر روی آن دوبار کلیک کنید.

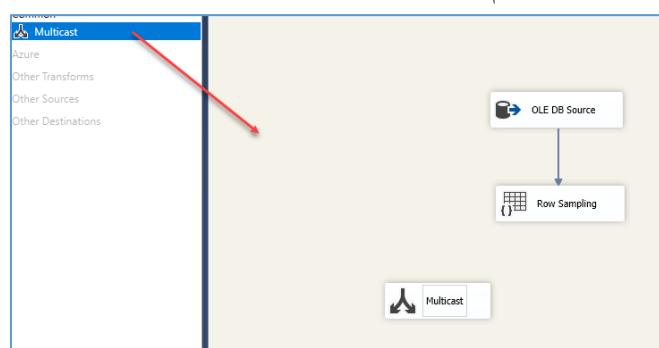
شکل ۹-۴۰ ابزار Row Sampling

در شکل ۹-۴۱ باید در قسمت اول مشخص کنید که تعداد سطر را می‌خواهید در خروجی نمایش دهید، همانطور که در اول این بخش گفتیم ۱۹۸۲۰ سطر داریم که شما می‌توانید هر تعداد به دلخواه را در خروجی نمایش دهید که البته خروجی به صورت تصادفی می‌باشد، در این قسمت عدد ۱۰ را وارد می‌کنیم و در قسمت Sample output name در قسمت Unselected output name نام "خروچی فرعی" را وارد می‌کنیم، توجه داشته باشید که در تاب Columns می‌توانید مشخص کنید که چه ستون‌هایی در خروجی نمایش داده شوند.

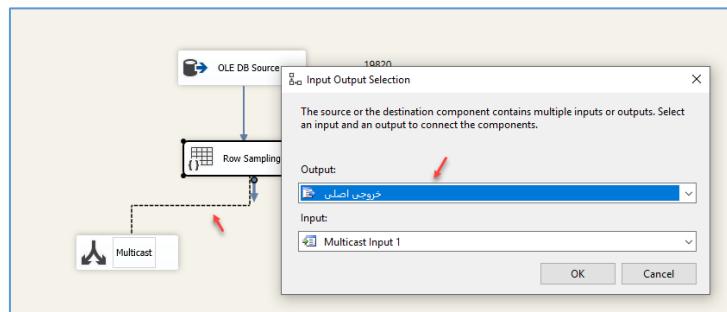
شکل ۹-۴۱ Row Sampling

در ادامه برای اینکه خروجی را نمایش دهیم به مانند شکل ۹-۴۲ دو بار ابزار Multicast را در صفحه قرار دهید

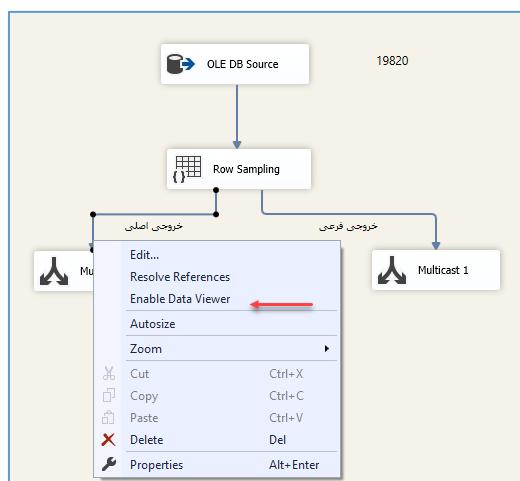
شکل ۹-۴۲ ابزار Multicast

و برای ارتباط با ابزار Row Sampling فلش آبی رنگ را به آن متصل کنید و بعد از اضافه کردن شکل ۹-۴۳ ظاهر می‌شود که دارای دو خروجی است، برای این قسمت گزینه‌ی "خروجی اصلی" را انتخاب کنید و برای گزینه‌ی دیگر "خروجی فرعی" را انتخاب کنید.

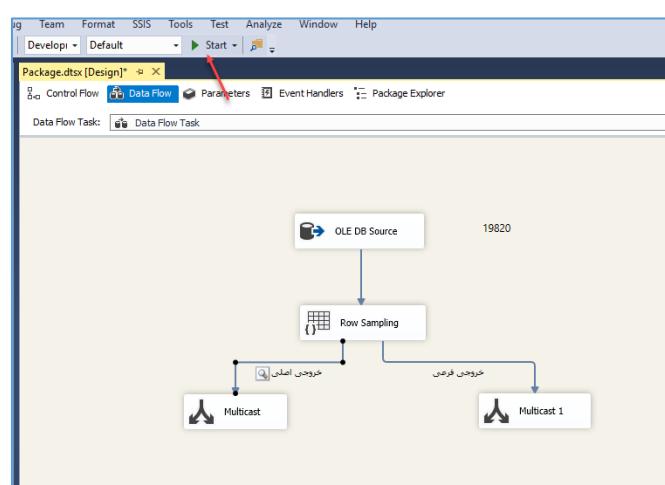
شکل ۹-۴۳ / ارتباط بین دو ابزار

در ادامه و بعد از مشخص کردن ارتباط به مانند شکل ۹-۴۴ بر روی لینک ارتباطی "خروجی اصلی" کلیک راست کنید و گزینه‌ی Enable Data Viewer را انتخاب کنید.

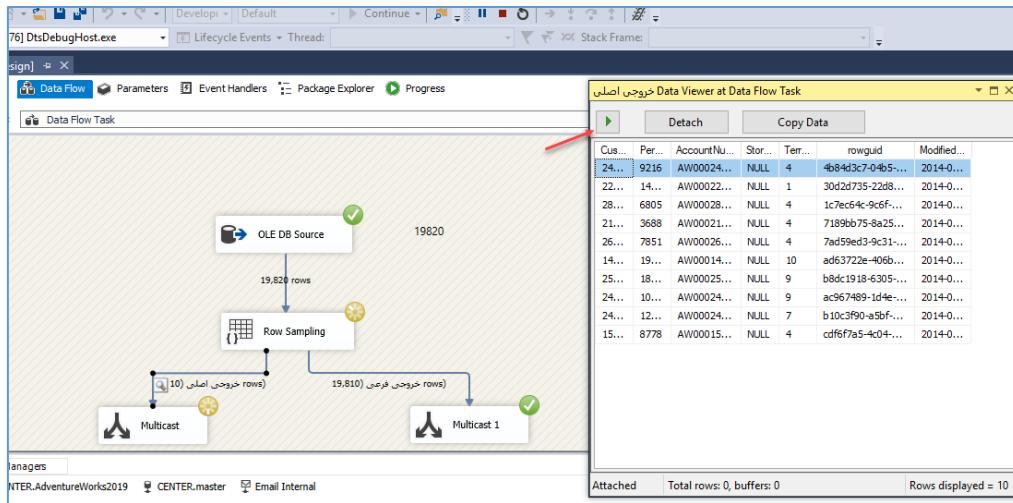
شکل ۹-۴۴ / بررسی لینک ارتباطی

اگر به شکل ۹-۴۵ توجه کنید، بعد از اینکه ابزارها را به درستی تنظیم کردید می‌توانید بر روی دکمه start کلیک کنید تا خروجی را مشاهده کنیم.

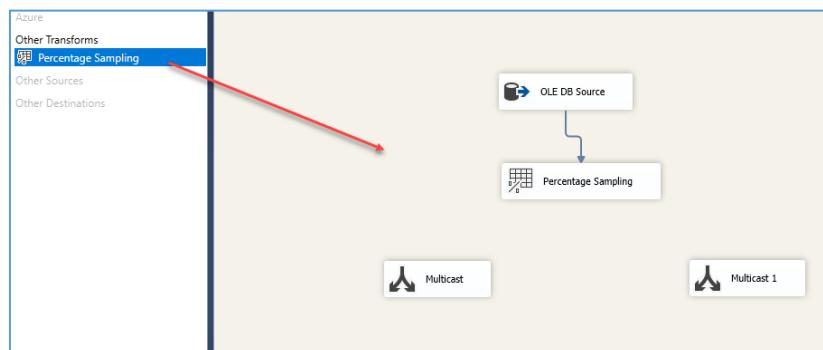
شکل ۹-۴۵ / اجرای پروژه

همانطور که در شکل ۹-۴۶ مشاهده می‌کنید، خروجی با موفقیت نمایش داده شده و ۱۰ سطر که مشخص کرده بودیم مشخص شده است، برای اینکه پروژه را به اتمام برسانید باید بر روی فلش سبز رنگ کلیک کنید، به لینک‌های ارتباطی توجه کنید که ۱۰ خروجی در "خروچی اصلی" قرار گرفته و ۱۹۸۰ خروجی در "خروچی فرعی".

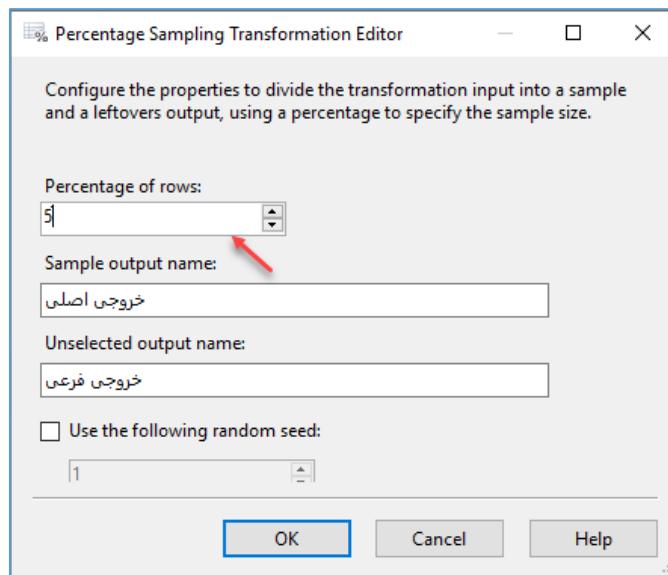
شکل ۹-۴۶ / جرایی پروژه

همانطور که مشاهده کردید توانستیم با استفاده از تعداد سطراها خروجی را کنترل و نمایش دهیم، ولی اگر بخواهیم خروجی را به صورت درصد نمایش دهیم تغییر نحوه کار خواهد کرد، برای این کار به مانند شکل ۹-۴۷ ابزار Precentage Sampling را به لیست اضافه کنید.

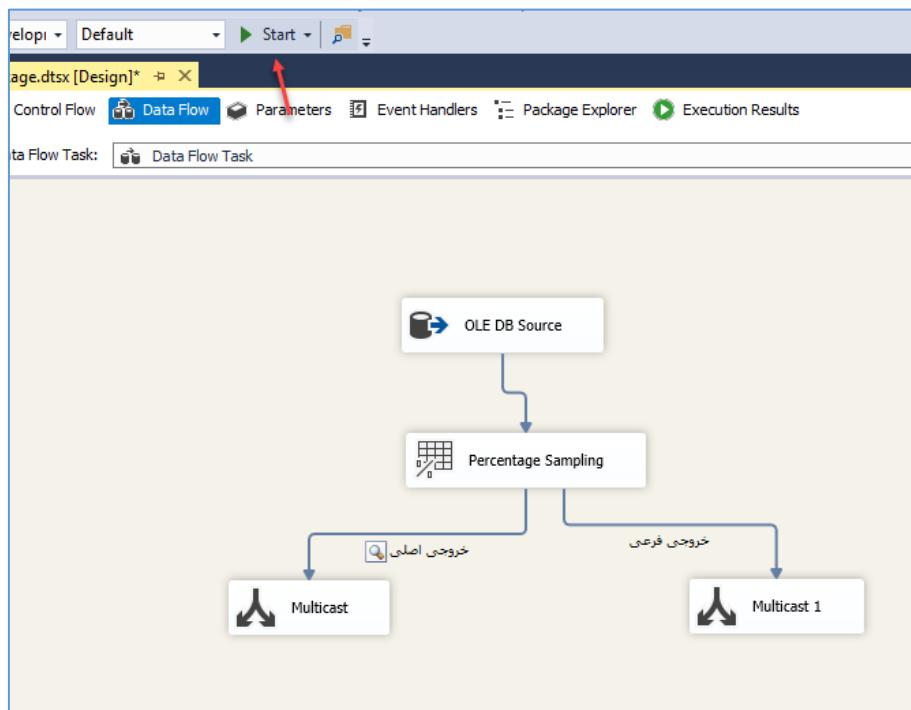
شکل ۹-۴۷ / ابزار Precentage Sampling

همانطور که در شکل ۹-۴۸ مشاهده می‌کنید باید درصد مورد نظر خود را وارد کنید که در اینجا ۵ درصد وارد شده است و ورودی اصلی و فرعی مشخص شده است.

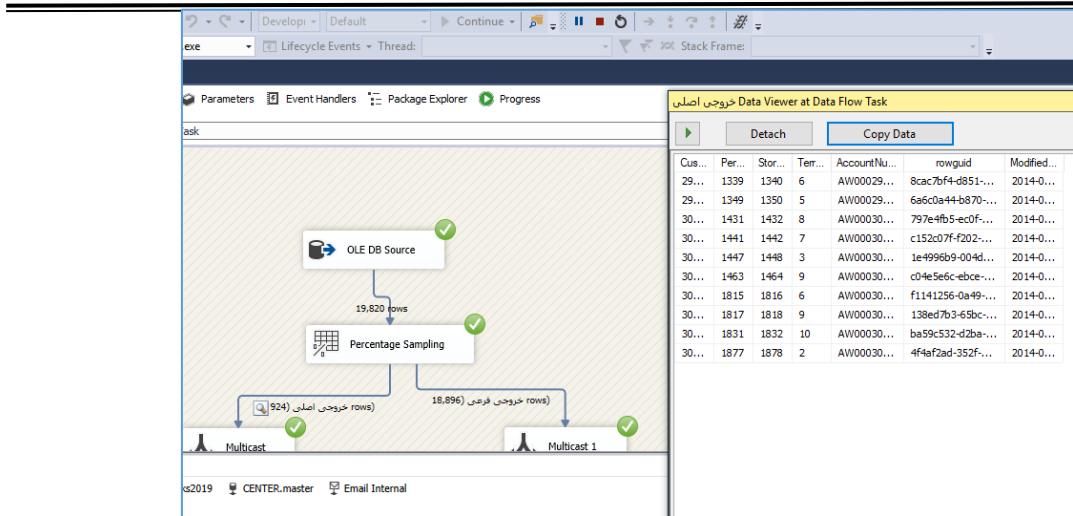
شکل ۹-۴۱ تنظیم درصد خروجی

بعد از تکمیل کار باید بر روی دکمه Start به مانند شکل ۹-۴۹ کلیک کنید.

شکل ۹-۴۹ / جرایی پروژه

همانطور که در شکل ۹-۵۰ مشاهده می‌کنید خروجی کار مشخص شده است.

شکل ۹-۵۰ / جرایی پروژه

منابع

- Pro SQL Server 2019 Administration, 2nd Edition – Peter A. Carter
- Microsoft SQL Server 2012 – William R. Stanek
- SQL Server 2012 T-SQL Recipes – Jason Brimhall – David Dye – Jonathan Gennick – Andy Roberts – Wayne Sheffield
- Microsoft SQL Server 2012 BIBLE – Patrick LeBlanc, Jose Chinchilla, Aaron Nelson, Jorge Segarra , Adam Jorgensen
- SQL Server Integration Services (SSIS) Step by Step Tutorials – Karthikeyan Anbarsan
- <https://www.sqlshack.com/>
- <https://dba.tosinso.com> – مربیم حیات رمضانی
- <http://www.hpkclasses.ir> – هاله کسمانی
- سایت تکنولوژی و برنامه‌نویسی ماگ از مجموعه وب سایت‌های آموزشی موسسه آموزش عالی آزاد دانش پژوهان
- <https://www.sqlservertutorial.net/>

تماس با ما

برای ارتباط با ما می‌توانید سوالات و پیشنهادات خود را به آدرس ایمیل Farshidbabajani@outlook.com و یا آدرس ایمیل Frshidbabajani@gmail.com ارسال کنید.
آدرس تلگرام : [@Farshidbabajani](https://t.me/Farshidbabajani)
آدرس کانال تلگرامی : [@Ciscopress](https://t.me/Ciscopress)